

This is a digital copy of a book that was preserved for generations on library shelves before it was carefully scanned by Google as part of a project to make the world's books discoverable online.

It has survived long enough for the copyright to expire and the book to enter the public domain. A public domain book is one that was never subject to copyright or whose legal copyright term has expired. Whether a book is in the public domain may vary country to country. Public domain books are our gateways to the past, representing a wealth of history, culture and knowledge that's often difficult to discover.

Marks, notations and other marginalia present in the original volume will appear in this file - a reminder of this book's long journey from the publisher to a library and finally to you.

Usage guidelines

Google is proud to partner with libraries to digitize public domain materials and make them widely accessible. Public domain books belong to the public and we are merely their custodians. Nevertheless, this work is expensive, so in order to keep providing this resource, we have taken steps to prevent abuse by commercial parties, including placing technical restrictions on automated querying.

We also ask that you:

- + *Make non-commercial use of the files* We designed Google Book Search for use by individuals, and we request that you use these files for personal, non-commercial purposes.
- + *Refrain from automated querying* Do not send automated queries of any sort to Google's system: If you are conducting research on machine translation, optical character recognition or other areas where access to a large amount of text is helpful, please contact us. We encourage the use of public domain materials for these purposes and may be able to help.
- + *Maintain attribution* The Google "watermark" you see on each file is essential for informing people about this project and helping them find additional materials through Google Book Search. Please do not remove it.
- + *Keep it legal* Whatever your use, remember that you are responsible for ensuring that what you are doing is legal. Do not assume that just because we believe a book is in the public domain for users in the United States, that the work is also in the public domain for users in other countries. Whether a book is still in copyright varies from country to country, and we can't offer guidance on whether any specific use of any specific book is allowed. Please do not assume that a book's appearance in Google Book Search means it can be used in any manner anywhere in the world. Copyright infringement liability can be quite severe.

About Google Book Search

Google's mission is to organize the world's information and to make it universally accessible and useful. Google Book Search helps readers discover the world's books while helping authors and publishers reach new audiences. You can search through the full text of this book on the web at <http://books.google.com/>

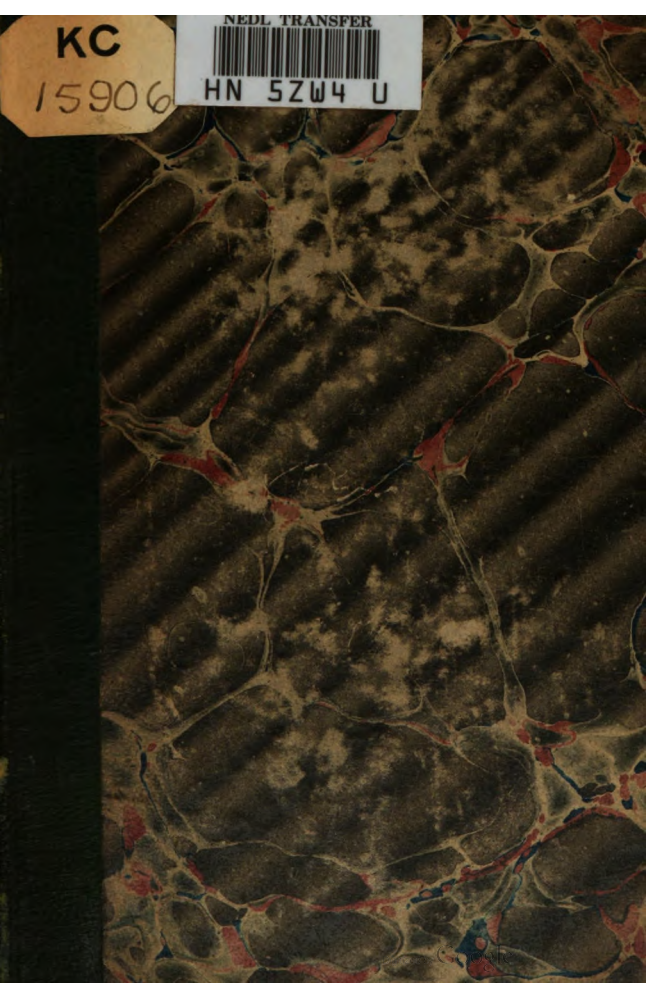
KC

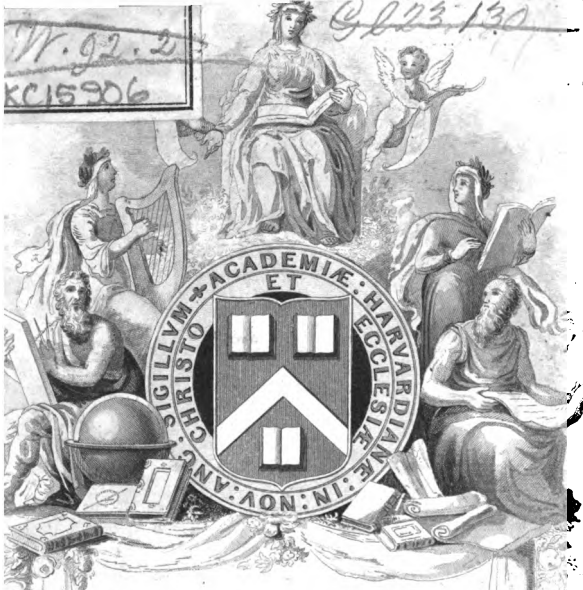
15906

NEDL TRANSFER

HN 5Zw4 U

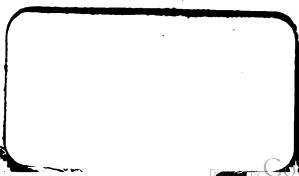

W. 92. 2
KC15906

Q 23-130

THE BEQUEST OF
HENRY WARE WALES, M. D.,
OF BOSTON.

L U C I A N I

SAMOSATENSIS

O P E R A.

AD

OPTIMORUM LIBRORUM FIDEM

ACCURATE EDITA.

EDITIO STEREOTYPA.

TOMUS IV.

LIPSIAE

SUMTIBUS ET TYPIS CAROLI TAUCHNITII.

1829.

~~150/140~~

KC15906

HARVARD
UNIVERSITY
LIBRARY

Λ Ο Υ Κ Ι Α Ν Ο Υ

ΣΙΜΟΣΑΤΕΩΣ

Δ Ι Δ Λ Ο Γ Ο Ι.

ΠΡΟΣ ΑΠΑΙΔΕΥΤΟΝ

ΚΑΙ ΠΟΛΛΑ ΒΙΒΛΙΑ ΩΝΟΤΜΕΝΟΝ.

ARGUMENTVM.

Tam acerbe Lucianus hunc librum scripsit, ut divitem quendam, qui, ut doctus haberetur, multos libros coëmebat, oçtio hominis infamatum ivisse videatur. Obiicit ei et doctrinae inopiam summam, cui sola librorum possessione mederi non possit; et stupiditatem, quod praeter ullum commodum tantas impensas in rem faciat, qua ipse uti nesciat, et cuius usum ne aliis quidem peritis permittat; et vitam omnino hominis exagitat.

Καὶ μὴν ἐναντίον ἐστὶν οὗ ἑθέλεις, ὃ νῦν ποιεῖς· οἶε μὲν γὰρ ἐν παιδείᾳ καὶ αὐτὸς εἶναι τις δόξιν, σπουδῇ συνωνούμενος τὰ κάλλιστα τῶν βιβλίων. τὸ δὲ σοι περὶ τὰ κάτω χωρεῖ, καὶ ἔλεγχος γίγνεται τῆς ἀπαιδευσίας πως τοῦτο. μάλιστα δὲ οὐδὲ τὰ κάλλιστα ὠγῆ, ἀλλὰ πιστεύεις τοῖς ὡς ἔτυχεν ἐπαινοῦσι, καὶ Ἑρμαῖον εἰ τῶν τὰ τοιοῦτα ἐπιψευδομένων τοῖς βιβλίοις, καὶ θησαυρὸς ἔτοιμος τοῖς καπήλοις αὐ-

τῶν. ἢ πρόθεν γάρ σοι διαγνῶναι δυνατόν, τίνα μὲν παλαιὰ, καὶ πολλοῦ ἄξια, τίνα δὲ φαῦλα, καὶ ἄλλως σαπρὰ, εἰ μὴ τῷ διαβεβρωσθαι, καὶ κατακεκόφθαι αὐτὰ τεκμαίροιο, καὶ συμβούλους τοὺς σείας ἐπὶ τὴν ἐξέτασιν παραλαμβάνεις; ἐπεὶ τοῦ ἀκριβοῦς, ἢ τοῦ ἀσφαλοῦς ἐν αὐτοῖς, τίς, ἢ ποία διάγνωσις; 2. Ἴνα δέ σοι δῶ αὐτὰ ἐκεῖνα κεκριμένα, ὅσα ὁ Καλλιῆνος ἐς κάλλος, ἢ ὁ αἰοίδιμος Ἀττικὸς σὺν ἐπιμελείᾳ τῇ πάσῃ γράψαιεν, σοὶ τί ὄφελος, ὧ θαναμάσιε, τοῦ κτήματος, οὔτε εἰδῶτι τὸ κάλλος αὐτῶν, οὔτε χρησαμένῳ ποτὲ οὐδὲν μᾶλλον, ἢ τυφλὸς ἂν τις ἀπολαύσειε κάλλους παιδικῶν; σὺ δὲ ἀνεωγμένοις μὲν τοῖς ὀφθαλμοῖς ὄρας τὰ βιβλία, καὶ, γῆ Δία, κατακόρως, καὶ ἀναγιγνώσκεις ἔνια πάνυ ἐπιτρέχων, φθάνοντος τοῦ ὀφθαλμοῦ τὸ στόμα. οὐδέπω δὲ τοῦτό μοι ἱκανόν, ἦν μὴ εἰδῆς τὴν ἄρσεν, καὶ κακίαν ἐκάστου τῶν ἐγγεγραμμένων, καὶ συνίης ὅστις μὲν ὁ νοῦς σύμπασι, τίς δὲ ἡ τάξις τῶν ὀνομάτων, ὅσα τε πρὸς τὸν ὀρθὸν κανόνα τῷ συγγραφεῖ ἀπηκρίβωται, καὶ ὅσα κίβδηλα καὶ νόθα, καὶ παρακεκομμένα. 3. Τί οὖν; φῆς, καὶ ταῦτα μὴ μαθῶν ἡμῖν εἰδέναι; πρόθεν, εἰ μὴ ποτε παρὰ τῶν Μουσῶν κλῶνα δάφνης, καθάπερ ὁ ποιμὴν ἐκεῖνος, λαβῶν; Ἐλικῶνα μὲν γάρ, ἵνα διατρίβειν αἱ θεαὶ λέγονται, οὐδὲ ἀκήκοας, οἴμαί, ποτε, οὐδὲ διατριβὰς τοιαύτας ἡμῖν ἐν παισὶν ἐποιοῦ· σοὶ καὶ μεμῆσθαι Μουσῶν ἀνόσιον. ἐκεῖναι γάρ τῷ ποιμένι μὲν οὐκ ἂν ὤκησαν φανῆναι, σκληροῦ ἄνδρὸς, καὶ δασεῖ, καὶ πολὺν τὸν ἥλιον ἐπὶ τῷ σώματι ἐμφαίνοντι· οἶώ δέ σοι; (καὶ

μοι, πρὸς τῆς Λιβανίτιδος, ἄφες ἐν τῷ παρόντι τὸ μὴ σύμπαντα σαφῶς εἰπεῖν,) οὐδὲ ἐγγὺς γενέσθαι ποτ' ἂν εὖ οἶδ' ὅτι κατηξίωσαν, ἀλλ' ἀντὶ τῆς δάφνης μυρρίνην ἂν ἢ καὶ μαλάχης φύλλοις μαστιγοῦσαι, ἀπήλλαξαν ἂν τῶν τοιοῦτων, ὡς μὴ μιᾶναι μήτε τὸν Ὀλμειὸν, μήτε τὴν τοῦ ἵππου κρήνην, ἅπερ ἢ ποιμνίοις διψῶσιν, ἢ ποιμένων στόμασι καθαροῖς πότιμα. καίτοι, οὐδὲ, εἰ καὶ πάνυ ἀναίσχυντος εἶ, καὶ ἀνδρεῖος τὰ τοιαῦτα, τολμήσεας ἂν ποτε εἰπεῖν ὡς ἐπαιδευθῆς, ἢ ἐμέλησέ σοι, πώποτε τῆς ἐν χρῶι πρὸς τὰ βιβλία συνουσίας, ἢ ὡς διδάσκαλός σοι ὁ δεῖνα, ἢ τῷ δεῖνι ξυνεφοίτας. 4. Ἄλλ' ἐνὶ τούτῳ μόνῳ πάντα ἐκεῖνα ἀναδραμεῖσθαι νῦν ἐλπίζεις, τῷ κτᾶσθαι πολλὰ βιβλία. κατὰ δὴ ταῦτα ἔχε ξυλλαβῶν ἐκεῖνα τὰ τοῦ Δημοσθένους, ὅσα τῇ χειρὶ τῇ αὐτοῦ ὁ φῆτωρ ἔγραψε, καὶ τὰ τοῦ Θουκυδίδου, ὅσα παρὰ τοῦ Δημοσθένους, καὶ αὐτὰ ὀκτάκις μετεγγεγραμμένα εὐρέθη καλῶς. εἰ ἅπαντα ἐκεῖνα κτήσῃ, ὅσα ὁ Σύλλας Ἀθήνηθεν εἰς Ἰταλίαν ἐξέπεμψε, τί ἂν ἐκ τούτου πλέον εἰς παιδείαν κτήσαιο; καὶ ἂν ὑποβαλλόμενος αὐτὰ ἐπικαθεύδῃς, ἢ ξυγκολλήσας, καὶ περιβαλλόμενος περιωστῆς; πίθηκος γὰρ ὁ πίθηκος, ἢ παροιμία φησὶ, καὶ χρυσέα ἔχη σύμβολα. καὶ σὺ τοίνυν βιβλίον μὲν ἔχεις ἐν τῇ χειρὶ, καὶ ἀναγιγνωσκεις αἰεὶ· τῶν δὲ ἀναγιγνωσκομένων οἶσθα οὐδέν, ἀλλ' ὄνος λύρας ἀκούεις κινῶν τὰ ὦτα. ὡς εἶγε τὸ κερτῆσθαι τὰ βιβλία καὶ πεπαιδευμένον ἀπέφαινε τὸν ἔχοντα, πολλοῦ ἂν ὡς ἀληθῶς τὸ κτῆμα ἦν ἄξιον, καὶ μόνων ὑμῶν τῶν πλουσίων, εἰ ὡσπερ ἐξ ἀγορᾶς

ἦν προίασθαι τοὺς πένητας ἡμᾶς ὑπερβάλλοντας. τίς
 δὲ τοῖς ἐμπόροις, καὶ τοῖς βιβλιοκαπήλοις ἤρισεν ἄν
 περὶ παιδείας, τοσαῦτα βιβλία ἔχουσι καὶ πωλοῦσιν,
 ἀλλ' εἶγε διελέγχειν ἐθέλοις, ὄψει μὴδ' ἐκείνους πολὺ
 σου τὰ ἐς παιδείαν ἀμείνους, ἀλλὰ βαρβάρους μὲν
 τὴν φωνὴν, ὡς περ σὺ, ἀξυνέτους δὲ τῇ γνώσει, οἷ-
 ος εἰκὸς εἶναι τοὺς μὴδὲν τῶν καλῶν καὶ αἰσχυρῶν
 καθεωρακότας. καίτοι σὺ μὲν δύο ἢ τρία παρ' αὐ-
 τῶν ἐκείνων προιάμενος ἔχεις· οἱ δὲ νύκτωρ καὶ μεθ'
 ἡμέραν διὰ χειρὸς ἔχουσιν αὐτιά. 5. Τίνος οὖν ἀγα-
 θοῦ ὦν ἢ ταῦτα, εἰ καὶ μὴ τὰς ἀποθήκας αὐτὰς τῶν
 βιβλίων ἡγῆ πεπαιδεῦσθαι, τοσαῦτα περιεχοῦσας πα-
 λαιῶν ἀνδρῶν ξυγγράμματα; καὶ μοι, εἰ δοκεῖ, ἀπό-
 κριναι· μᾶλλον δὲ ἐπεὶ τοῦτό σοι ἀδύνατον, ἐπίνευ-
 σον γοῦν, ἢ ἀνάνευσον πρὸς τὰ ἐρωτώμενα. εἴ τις
 αὐλεῖν μὴ ἐπιστάμενος, κτήσαιο τοὺς Τιμοθέου
 αὐλοῦς, ἢ τοὺς Ἰσμηνίου, οὓς ἑπτὰ ταλάντων ὁ
 Ἰσμηνίας ἐν Κορίνθῳ ἐπρίατο, ἄρα διὰ τοῦτο καὶ
 αὐλεῖν δύναται; ἢ οὐδὲν ὄφελος αὐτῶ τοῦ κτήματος,
 οὐκ ἐπισταμένῳ χρήσασθαι κατὰ τὴν τέχνην; εἴγε
 ἀνένευσας· οὐδὲ γὰρ τοὺς Μαρσύου ἢ Ὀλύμπου κτη-
 σάμενος αὐλήσειεν ἄν μὴ μαθῶν. τί δ' εἴ τις τοῦ Ἡ-
 ρακλέους τὰ τόξα κτήσαιο, μὴ Φιλοκτῆτης ὦν, ὡς
 δύνασθαι ἐντείνασθαι τε αὐτά, καὶ ἐπὶ σκοποῦ το-
 ξεῦσαι, τί σοι καὶ οὗτος δοκεῖ; ἄρ' ἄν ἐπιδείξασθαι
 τι ἔργον τοξότου ἀξίον; ἀνένευσας καὶ τοῦτο. κατὰ
 ταῦτα δὴ καὶ ὁ κυβερνήτης οὐκ εἰδώς, καὶ ἱππεύειν
 μὴ μεμελετηκώς, εἰ ὁ μὲν ναῦν καλλίστην παραλάβοι,
 τοῖς ἅπασιν καὶ εἰς κάλλος καὶ εἰς ἀσφάλειαν κάλλι-

στα ἔξειργασμένην, ὃ δὲ ἵππον κτήσαιοτο Μῆδον, ἢ κενταυρίδην, ἢ κοππαφόρον, ἐλέγχοιτο ἂν, οἶμαι, ἑκάτερος οὐκ εἰδὼς ὅ,τι χρήσαιοτο ἑκατέρῳ. ἐπινεύεις καὶ τοῦτο; πείθου δὴ, καὶ τοῦτό μοι ἐπίνευσον, εἴ τις ὥσπερ σὺ ἀπαιδευτος ὢν ὠνοῖτο πολλὰ βιβλία, οὐ σκώμματα οὗτος εἰς ἀπαιδευσίαν καθ' ἑαυτοῦ ἐκφέρει; τί ὕκνεῖς καὶ τοῦτο ἐπινεύειν; ἔλεγχος γάρ, οἶμαι, σαφὴς οὗτος, καὶ τῶν δρώντων ἕκαστος εὐθύς τὸ προχειρότατον ἐκεῖνο ἐπιφθέγγεται, τί κοινὸν κοινὸ καὶ βαλακείῳ; 6. Καὶ ἐγένετό τις οὐ πρὸ πολλοῦ ἐν Ἀσίᾳ πλούσιος ἀνὴρ, ἐκ συμφορᾶς ἀποτμηθεὶς ἀμφοτέρους τοὺς πόδας, ἀπὸ κρούους, οἶμαι, ἀποσαπέντας, ἐπειδὴ ποτε διὰ χιόνος ὄδοιπορῆσαι ξυνέβη αὐτῷ· οὗτος τοίνυν τοῦτο μὲν ἐλεινὸν ἐπεπόνθει, καὶ θεραπεύων τὴν δυστυχίαν ξυλίνους πόδας πεποίητο, καὶ τούτους ὑποδοῦμενος, ἐβιάδιζεν, ἐπιστηριζόμενος ἅμα τοῖς οἰκέταις· ἐκεῖνο δὲ γελοῖον ἐποίει, κρηπίδας γὰρ καλλίστας ἐωνεῖτο νεοτμήτους ἀεὶ, καὶ τὴν πλείστην πραγματείαν περὶ ταύτας εἶχεν, ὥς καλλίστοις ὑποδήμασι κεκοσμημένα εἶη αὐτῷ τὰ ξύλα, οἱ πόδες δὴ. οὐ ταῦτα οὖν καὶ σὺ ποιεῖς; χολὴν μὲν ἔχων καὶ συγκίνην τὴν γνώμην, ὠνούμενος δὲ χρυσοῦς ἐμβάτας, οἷς μόλις ἂν τις καὶ ἀρτίπους ἐμπεριπατήσειεν. 7. Ἐπεὶ δὲ ἐν τοῖς ἄλλοις καὶ τὸν Ὅμηρον ἐπρίω πολλάκις, ἀναγνώτω σοὶ τις αὐτοῦ λαβὼν τὴν βῆτα τῆς Ἰλιάδος ῥαψωδίαν, ἧς τὰ μὲν ἄλλα μὴ ἐξετάζειν· οὐδὲν γὰρ αὐτῶν πρὸς σοὶ πεποίηται δὲ τις αὐτῷ δημηγορῶν παγγέλοιος ἀνθρωπος, διάστροφος τὸ σῶμα καὶ λελωβημένος.

εκείνος τείνυν ὁ Θερασίτης ὁ τοιοῦτος, εἰ λάβοι τὴν Ἀχιλλέως πανοπλίαν, οἶει ὅτι αὐτίκα διὰ τοῦτο καὶ καλὸς ἄμα καὶ ἰσχυρὸς ἂν γένοιτο, καὶ ὑπερπηδήσεται μὲν τὸν ποταμὸν, ἐπιθολώσει δὲ αὐτοῦ τὸ ρεῖθρον τῷ φόνῳ τῶν Φρυγῶν, ἀποκτενεῖ δὲ τὸν Ἐκτορα, καὶ πρὸ αὐτοῦ τὸν Λυκάονα, καὶ τὸν Ἀστεροπαῖον, μηδὲ φέρειν ἐπὶ τῶν ὤμων τὴν μελίαν δυνάμενος; οὐκ ἂν εἴποις. ἀλλὰ καὶ γέλωτα ἂν ὀφλισκάνοι χολεύων ὑπὸ τῇ ἀσπίδι, καὶ ἐπὶ στόμα καταπίπτων ὑπὸ τοῦ βάρους, καὶ ὑπὸ τῷ κράνει, δόπταν ἀνανεύσεις, δεικνὺς τοὺς παραβλῶπας ἐκείνους αὐτοῦ ὀφθαλμοὺς, καὶ τὸν θώρακα ἐπαίρων τῷ τοῦ μεταφρένου κυριώματι, καὶ τὰς κνημίδας ἐπισυρόμενος, καὶ ὅλως αἰσχύνων ἀμφοτέρους, καὶ τὸν δημιουργὸν αὐτῶν, καὶ τὸν δεσπότην. τὸ αὐτὸ δὴ καὶ σὺ πάσχων οὐχ ἑρᾶς, δόπταν τὸ μὲν βιβλίον ἐν τῇ χειρὶ ἔχης πάγκαλον, πορφυρᾶν μὲν ἔχον τὴν διφθέραν, χρυσοῦν δὲ τὸν ὀμφαλόν· ἀναγιγνώσκεις δὲ αὐτὸ βαρβαρίζων, καὶ καταισχύνων, καὶ διαστρέφων, ὑπὸ μὲν τῶν πεπαιδευμένων καταγελώμενος, ὑπὸ δὲ τῶν ξυνόντων σοι κολάκων ἐπαινούμενος· οἱ καὶ αὐτοὶ πρὸς ἀλλήλους ἐπιστρεφόμενοι, γελῶσι τὰ πολλὰ; 8. Θέλω δέ σοι διηγῆσασθαί τι Πυθοῦ γενόμενον. Ταραντῖνος, Εὐάγγελος τοῦνομα, τῶν οὐκ ἀφανῶν ἐν τῷ Τάραντι, ἐπεθύμησε νικῆσαι Πύθια. τὰ μὲν οὖν τῆς γυμνῆς ἀγωνίας αὐτίκα ἐδόκει αὐτῷ ἀδύνατον εἶναι, μήτε πρὸς ἰσχὺν, μήτε πρὸς ὠκύτητα εὖ πεφυκότι· κιθάρα δὲ καὶ αἴδῃ, ῥαδίως κρατήσειν ἐπέισθη ὑπὸ τῶν καταράτων ἀνθρώπων,

οὗς εἶχε περὶ αὐτὸν, ἐπαινούντων, καὶ βρώντων, ὅπότε καὶ τὸ σμικρότατον ἐκεῖνος ἀνακρούσαιτο. ἤ-
 κεν οὖν εἰς τοὺς Δελφοὺς τὰ τε ἄλλα λαμπρὸς, καὶ
 δὴ καὶ ἐσθῆτα χρυσόπαστον ποιησάμενος, καὶ στέ-
 φανον δάφνης χρυσοῦς κάλλιστον, ὅς ἀντὶ καρποῦ
 τῆς δάφνης σμαράγδους εἶναι ἰσομεγέθεις τῷ καρπῷ.
 τὴν μὲν γὰρ κιθάραν αὐτὴν, ὑπερφυῖς τι χρῆμα εἰς
 κάλλος, καὶ πολυτέλειαν χρυσοῦ μὲν τοῦ ἀκηράτου
 πᾶσαν, σφραγῖσι δὲ καὶ λίθοις ποικίλοις κατακεκο-
 σμημένην, Μουσῶν μεταξὺ, καὶ Ἀπόλλωνος, καὶ
 Ὀρφείως ἐντετορευμένων· θαῦμα μέγα τοῖς ὄρωσιν.
 9. Ἐπεὶ δ' οὖν ποτε καὶ ἤκεν ἡ τοῦ ἀγῶνος ἡμέρα,
 τρεῖς μὲν ἦσαν· ἔλαχε δὲ μέσος αὐτῶν ὁ Εὐάγγελος
 ἄδειν, καὶ μετὰ Θεσπιν τὸν Θηβαῖον οὐ φαύλως ἀγω-
 νισάμενον. εἰσέρχεται οὖν ὄλος περιλαμπόμενος τῷ
 χρυσῷ, καὶ τοῖς σμαράγδοις, καὶ βηρύλλοις, καὶ ὑα-
 κίνθοις· καὶ ἡ πορφύρα δὲ ἐνέπρεπε τῆς ἐσθῆτος,
 ἣ μεταξὺ τοῦ χρυσοῦ διαφαίνεται. τοῦτοις ἅπασιν προ-
 εκπλήξας τὸ θέατρον, καὶ θαυμαστῆς ἐλπίδος ἐμ-
 πλήσας τοὺς θεατὰς, ἐπειδὴ ποτε καὶ ἔσαι καὶ κι-
 θαρῖσαι πάντως ἔδει, ἀνακρούεται μὲν ἀνάρμυστόν
 τι, καὶ ἄσύντακτον, ἀπορρήγνυσι δὲ τρεῖς ἅμα χορ-
 οδαῖς, σφοδρότερον τοῦ δέοντος ἐμπεσὼν τῇ κιθάρᾳ,
 ἄδειν δὲ ἄρχεται ἀπόμουςόν τι, καὶ λεπτόν, ὥστε
 γέλωτα μὲν πάντων γενέσθαι τῶν θεατῶν· τοὺς ἀ-
 θλοθέτας δὲ ἀγανακτήσαντας ἐπὶ τῇ τόλμῃ, μαστι-
 γώσαντας αὐτὸν, ἐκβαλεῖν τοῦ θεάτρου. ὅτεπερ καὶ
 γελοιότατος ὤφθη δακρύων ὁ χρυσοῦς Εὐάγγελος,
 καὶ ὑπὸ τῶν μαστιγοφόρων συρόμενος διὰ μέσης τῆς

σκηνης, και τα σκελη καθηματομενος εκ των μαστιγων, και συλλεγων χαμόθεν της κιθάρας τας σφραγίδας. (έξεπεπτώκεισαν γάρ, κἀκείνης ξυμμαστιγουμένης αὐτῷ.) 10. Μικρὸν δὲ ἐπισχῶν μετ' αὐτὸν Εὐμηλὸς τις Ἰηλεῖος εἰσέρχεται, κιθάραν μὲν παλαιὰν ἔχων, ξυλίνουσ δὲ κόλλοπας ἐπικειμένην· ἐσθῆτα δὲ καὶ μόγις σὺν τῷ στεφάνῳ δέκα δραχμῶν ἄξιαν· ἀλλ' οὕτως γε ἄσας δεξιῶς, καὶ κιθαρίσας κατὰ τὸν νόμον τῆς τέχνης, ἐκράτει, καὶ ἀνεκηρύττετο, καὶ τοῦ Εὐαγγέλου κατεγέλα, μάτην ἐμπομπέσαντος τῇ κιθάρα, καὶ ταῖς σφραγῖσιν ἐκείναις. καὶ εἰπεῖν γε λέγεται πρὸς αὐτὸν· ὦ Εὐάγγελε, σὺ μὲν χρυσῆν δάφνην περίκειςαι, πλουτεῖς γάρ, ἐγὼ δὲ ὁ πένης τὴν Δελφικὴν· πλὴν τοῦτό γε μόνον ὦνησο τῆς σκευῆς, ὅτι μηδ' ἔλεοῦμενος ἐπὶ τῇ ἤτιη ἀπέρχη, ἀλλὰ μισοῦμενος προσέτι διὰ τὴν ἄτεχνόν σου ταύτην καὶ περιττὴν τρυφήν. περὶ πόδα δὴ σοὶ καὶ Εὐάγγελος οὗτος, παρ' ὅσον σοὶ γε οὐδ' ὀλίγον μέλει τοῦ γέλωτος τῶν θεατῶν. 11. Οὐκ ἄκαιρον δ' ἂν γένοιτο, καὶ Λέσβιον μῦθόν τινα διηγῆσασθαί σοι πάλαι γενόμενον. Ὅτε τὸν Ὀρφέα διεσπάσαντο αἱ Θρωῖται, φασὶ, τὴν κεφαλὴν αὐτοῦ σὺν τῇ λύρα εἰς τὸν Ἐβρον ἐμπεσοῦσαν, ἐμβληθῆναι εἰς τὸν μέλανα κόλπον, καὶ ἐπιπλεῖν γε τὴν κεφαλὴν τῇ λύρα, τὴν μὲν ἄδουσαν θρωῖνόν τινα ἐπὶ τῷ Ὀρφεῖ, ὡς λόγος, τὴν λύραν δὲ αὐτὴν ὑπηχεῖν τῶν ἀνέμων ἐπιπτόντων ταῖς χορδαῖς· καὶ οὕτω μετ' ὠδῆς προσενεχθῆναι τῇ Λέσβῳ· κἀκείνους ἀνελομένους τὴν μὲν κεφαλὴν καταθάψαι, ἵναπερ νῦν τὸ Βακχεῖον αὐτοῖς

ἔστι· τὴν λύραν δὲ ἀναθῆναι εἰς τοῦ Ἀπόλλωνος τὸ ἱερόν, καὶ ἐπὶ πολὺ γε σώζεσθαι αὐτήν. 12. Χρόνῳ δὲ ὕστερον Νέανθον τὸν τοῦ Πιπτακοῦ τοῦ τυράννου ταῦτα ὑπὲρ τῆς λύρας πυνθανόμενον, ὡς ἐκήλει μὲν καὶ θηρία, καὶ φυτὰ, καὶ λίθους, ἐμειλώδει δὲ καὶ μετὰ τὴν τοῦ Ὀρφείως συμφορὰν μηδενὸς ἀπτομένου, πρὸς ἔρωτα τοῦ κτήματος ἐμπειεῖν, καὶ διαφθείραντα τὸν ἱερέα μεγάλοις χρήμασι, πείσαι ὑποθέντα ἑτέραν ὁμοίαν λύραν, δοῦναι αὐτῷ τὴν τοῦ Ὀρφείως· λαβύντα δὲ μεθ' ἡμέραν μὲν ἐν τῇ πόλει χρῆσθαι· οὐκ ἀσφαλὲς οἶεσθαι εἶναι· νύκτωρ δὲ ὑπὸ κόλπου ἔχοντα, μόνον προελθεῖν εἰς τὸ προάστειον, καὶ προχειρισάμενον κρούειν καὶ συνταράττειν τὰς χορδὰς, ἄτεχνον καὶ ἄμουσον νεανίσκον, ἐλπίζοντα καὶ μέλη τινὰ θεσπέσια ὑπηχῆσειν τὴν λύραν, ὑφ' ὧν πάντας καταθέλξειν, καὶ κηλήσειν, καὶ μακάριον ἔσεσθαι, κληρονομήσαντα τῆς Ὀρφείως μουσικῆς· ἄχρι δὴ ξυνελθόντας τοὺς κύνας πρὸς τὸν ἦχον, (πολλοὶ δὲ ἦσαν αὐτόθι) διασπάσασθαι αὐτόν· ὡς τοῦτο γοῦν ὁμοιον τῷ Ὀρφεῖ παθεῖν, καὶ μόνους ἐφ' ἑαυτὸν ξυκαλέσαι τοὺς κύνας. ὅτε τεθρκαὶ σαφέστατα ὤφθη, ὡς οὐχ ἡ λύρα θέλγουσα ἦν, ἀλλὰ ἡ τέχνη καὶ ἡ ᾠδὴ, ἃ μόνον ἐξαιρέτα τῷ Ὀρφεῖ παρά τῆς μητρὸς ὑπῆρχεν. ἡ λύρα δὲ ἄλλως κτήμα ἦν οὐδὲν ἄμεινον τῶν ἄλλων βαρβίτων. 13. Καὶ τί σοι τὸν Ὀρφέα, ἢ τὸν Νέανθον λέγω, ὅπου καὶ καθ' ἡμᾶς αὐτοὺς ἐγένετό τις, καὶ ἔτι ἐστίν, οἶμαι, ὃς τὸν Ἐπικτήτου λύχνον τοῦ Στωϊκοῦ, κεραμεοῦν ὄντα, τριςχιλίων δραχμῶν ἐπρίατο; ἤλπιζε γάρ, οἱ

μαι, κακείνος, εἰ τῶν νυκτῶν ὑπ' ἐκείνω τῷ λύχνῳ
 ἀναγιγνώσκου, αὐτίκα μάλα καὶ τὴν Ἐπικτήτου σο-
 φίαν ὄναρ ἐπιστήσεσθαι, καὶ ὅμοιος ἔσεσθαι τῷ
 Θαυμαστῷ ἐκείνω γέροντι. 14. Χθές δὲ καὶ πρόην
 ἄλλος τις τὴν Πρωτέως τοῦ Κυνικοῦ βακτηρίαν, ἣν
 καταθέμενος ἤλατο εἰς τὸ πῦρ, ταλάντου κακείνος
 ἐπρίατο, καὶ ἔχει μὲν τὸ κειμήλιον τοῦτο καὶ δεί-
 κνυσιν, ὡς Τεγεάται τοῦ Καλυδωνίου τὸ δέσμα, καὶ
 Θηβαῖοι τὰ ὄστα τοῦ Γηρυόνου, καὶ Μεμφῖται τῆς
 Ἰσιδος τοὺς πλοκάμους. αὐτὸς δὲ δ τοῦ Θαυμαστοῦ
 κτήματος δεσπότης, καὶ αὐτὸν σὲ τῇ ἀπαιδευσίᾳ καὶ
 βδελυρίᾳ ὑπερηκόνησεν. ἑρᾶς ὅπως κακοδαιμόνως δια-
 κείσαι, βακτηρίας ἐς τὴν κεφαλὴν ὡς ἀληθῶς δεόμενος.
 15. Λέγεται γὰρ καὶ Διονύσιον τραγωδίαν ποιεῖν
 φαύλως πάνυ, καὶ γελοίως, ὥστε τὸν Φιλόξενον πολ-
 λάκις δι' αὐτὴν ἐς τὰς λατομίας ἐμπεσεῖν, οὐ δυνά-
 μενον κατέχειν τὸν γέλωτα. οὗτος τοίνυν πυθόμενος
 ὡς ἐγγελάται, τὸ Δισχύλου πυξίον, εἰς ὃ ἐκείνος
 ἔγραφε, σὺν πολλῇ σπουδῇ κτησάμενος αὐτὸ, ἕτε-
 ροθεν ἔσσεσθαι, καὶ κάτοχος ἐκ τοῦ πυξίου, ἀλλ'
 ὁμως ἐν αὐτῷ ἐκείνω μακρῷ γελοιώτερον ἔγραφεν·
 οἷον κακείνο τὸ Δωρικόν, ἧκει ἡ Διονυσίου γυνή,
 καὶ πάλιν· οἷμοι, γυναῖκα χρησίμην ἀπώλεσα. καὶ
 τοῦτο γὰρ ἐκ τοῦ πυξίου, καὶ τὸ, αὐτοῖς γὰρ ἐμπαί-
 ζουσιν οἱ μωροὶ βροτῶν. τοῦτο μὲν γε πρὸς σὲ μά-
 λιστα εὐστόχως ἂν εἰρημένον βεῖη τῷ Διονυσίῳ. καὶ
 διὰ τοῦτο χρυσῶσαι αὐτοῦ ἔδει ἐκείνο τὸ πυξίον.
 16. Τίνα γὰρ ἐλπίδα καὶ αὐτὸς ἔχων εἰς τὰ βιβλία,
 καὶ ἀνελίττεις αἰεὶ, καὶ διακολλᾶς, καὶ περικόπτεις,

καὶ ἀλείφεις τῷ κρόκῳ, καὶ τῇ κέδρῳ, καὶ διφθέραις περιβάλλεις, καὶ ὀμφαλοὺς ἐντίθεις, ὡς δὴ τι ἀπολαύσων αὐτῶν; πάνυ γοῦν ἤδη βελτίων γεγένησαι διὰ τὴν ὠνήν, ὅς τοιαῦτα μὲν φθέγγῃ· μᾶλλον δὲ τῶν ἰχθύων ἀφωρότερος εἶ· βιοῖς δὲ, ὡς οὐδ' εἰπεῖν καλόν· μῖσος δὲ ἄγριόν, φασί, παρὰ πάντων ἔχεις ἐπὶ τῇ βδελυρίᾳ· ὡς εἰ τοιοῦτους ἀπειρογάξιστο τὰ βιβλία, φυγῇ φευκτέον ἂν ἦν διποροῦντάτω ἀπ' αὐτῶν. 17. Δουοῖν δὲ ὄντοι, αἴτ' ἂν παρὰ τῶν παλαιῶν τις κτήσαιτο, λέγειν τε δύνασθαι, καὶ πράττειν τὰ δέοντα ζήλω τῶν ἀρίστων, καὶ φυγῇ τῶν χειρόνων· ὅταν μῆτε ἐκεῖνα, μῆτε ταῦτα φαίνηται τις παρ' αὐτῶν ὠφελούμενος, τί ἄλλο ἢ τοῖς μυσὶ διατριβὰς ὠνεῖται, καὶ ταῖς τίλφαις οἰκήσεις, καὶ πληγὰς ὡς ἀμελοῦσι τοῖς οἰκέταις; 18. Πῶς δὲ οὐ κακὸν αἰσχρὸν, εἴ τις ἐν τῇ χειρὶ ἔχοντά σε βιβλίον ἰδὼν, (αἰεὶ δὲ τι πάντως ἔχεις) ἔροιτο οὗ τινος, ἢ ῥήτορος, ἢ ξυγγραφέως, ἢ ποιητοῦ ἐστι; σὺ δὲ ἐκ τῆς ἐπιγραφῆς εἰδὼς, πράως εἴποις τοῦτό γε· εἶτα ὡς φιλεῖ τὰ τοιαῦτα ἐν ξυνουσίᾳ προχωρεῖν ἐς μῆκος λόγων, ὃ μὲν ἐπαινοῖ τι, ἢ αἰτιῶτο τῶν ἐγγεγραμμένων, σὺ δὲ ἀποροῖς, καὶ μηδὲν ἔχοις εἰπεῖν, οὐκ εὖξῃ τότε χανεῖν σοι τὴν γῆν κατὰ σιαυτοῦ, ὡς ὁ Βελλεροφόντης περιφέρων τὸ βιβλίον; 19. Δημήτριος δὲ ὁ Κυνικός, ἰδὼν ἐν Κορίνθῳ ἀπαίδευτόν τινα βιβλίον κάλλιστον ἀναγιγνώσκοντα, τὰς Βιάκχας, οἶμαι, τοῦ Εὐριπίδου, κατὰ τὸν ἄγγελον δὲ ἦν τὸν διηγούμενον τὰ τοῦ Πενθέως πάθη, καὶ τὸ τῆς Ἀγαυῆς ἔργον, ἀρπάσας διέσπασεν αὐτὸ, εἰπὼν, Ἄμει-

νόν ἐστι τῷ Πενθεῖ, ἅπαξ σπαραχθῆναι ὑπ' ἐμοῦ,
 ἢ ὑπὸ σοῦ πολλάκις. ζητῶν δὲ αἰεὶ πρὸς ἑμαυτὸν,
 οὐπω καὶ τίμερον εὐρεῖν δεδύνημαι τίνος ἕνεκα τὴν
 σπουδὴν ταύτην ἐσπούδακας περὶ τὴν ὠνήν τῶν βι-
 βλίων· ὠφελείας μὲν γὰρ, ἢ χρείας τῶν ἀπ' αὐτῶν,
 οὐδ' ἂν οἴηθείη τις τῶν καὶ ἐπ' ἐλάχιστόν σε εἰδότων.
 οὐ μᾶλλον, ἢ φαλακρὸς ἂν τις πρόλιτο κτένιον, ἢ
 κάτοπτρον ὁ τυφλὸς, ἢ ὁ κωφὸς ἀυλητὴν, ἢ παλλα-
 κὴν ὁ εὐνοῦχος, ἢ ὁ ἠπειρώτης κώπην, ἢ ὁ κυβερ-
 νήτης ἄροτρον. ἀλλὰ μὴ ἐπίδειξιν πλούτου σοι τὸ
 προᾶγμα ἔχει, καὶ βούλει τοῦτο ἐμφῆναι ἅπασιν, ὅτι
 καὶ εἰς τὰ μηδὲν σοι χρήσιμα, ὅμως ἐκ πολλῆς τῆς
 περιουσίας ἀναλίσκεις; καὶ μὴν ὅσα γε καὶ μὲ Σύρον
 ὄντα εἰδέναι, εἰ μὴ σαυτὸν φέρων ταῖς τοῦ γέροντος
 ἐκείνου διαθήκαις παρενέγραψας, ἀπολώλεις ἂν ὑπὸ
 λιμοῦ ἤδη, καὶ ἀγορὰν προὔτιθεις τῶν βιβλίων. 20.
 Λοιπὸν οὖν δι' ἐκεῖνο πεπεισμένον ὑπὸ τῶν κολά-
 κων, ὡς οὐ μόνον καλὸς εἶ, καὶ ἐράσμιος, ἀλλὰ σο-
 φός, καὶ ῥήτωρ, καὶ συγγραφεὺς, οἷος οὐχ ἕτερος,
 ὠνεῖσθαι τὰ βιβλία, ὡς ἀληθεύοις τοὺς ἐπαίνους
 αὐτῶν. φασὶ δὲ σε καὶ λόγους ἐπιδείκνυσθαι αὐτοῖς
 ἐπὶ δείπνῳ, καὶ κείνους χερσαίων βατράχων δίκην δι-
 ψῶντας, κεκραγῆναι, ἢ μὴ πίνειν, ἢ μὴ διαρῶγαῶσι
 βροῶντες. καὶ γὰρ οὐκ οἶδ' ὅπως ῥᾶστος εἶ τῆς ῥιγῆς
 ἔλκεσθαι, καὶ πιστεύεις αὐτοῖς ἅπαντα, ὅς ποτε κα-
 κεῖνο ἐπέισθης, ὡς βασιλεῖ τινι ὁμοιωθῆς τὴν ὄψιν,
 καθάπερ ὁ ψευδαλέξανδρος, καὶ ψευδοφίλιππος
 ἐκεῖνος κναφεὺς, καὶ ὁ κατὰ τοὺς προπάτορας ἡμῶν
 ψευδονέρων, καὶ εἴ τις ἄλλος τῶν ὑπὸ τὸ ψεῦδος τε-

τάγμένων. 21. Καὶ τί θαυμαστόν, εἰ τοῦτο ἔπα-
 θες, ἀνόητος καὶ ἀπαιδέυτος ἄνθρωπος, καὶ προή-
 εις ἐξυπτιάζειν, καὶ μιμούμενος βάδισμα, καὶ σχή-
 μα, καὶ βλέμμα ἐκείνου, ὡς σεαυτὸν εἰκάζων ἔχαιρες,
 ὅπου καὶ Πύρρον φασὶ τὸν Ἡπειρώτην τὰ ἄλλα θαυ-
 μαστόν ἄνδρα, οὕτως ὑπὸ κολάκων ἐπὶ τῷ ὁμοίῳ
 ποτὲ διαφθαρῆναι, ὡς πιστεύειν ὅτι ὁμοιος ἦν Ἀ-
 λεξάνδρῳ ἐκείνῳ; καίτοι τὸ τῶν Μουσικῶν τοῦτο,
 δις διὰ πασῶν, τὸ πρῶγμα ἦν· εἶδον γὰρ καὶ τὴν
 τοῦ Πύρρου εἰκόνα· καὶ ὁμως ἐπέπειστο ἐκμεμάχθαι
 τοῦ Ἀλεξάνδρου τὴν μορφήν. ἀλλ' ἔνεκα μὲν δὴ τού-
 των ὑβρισταί μοι εἰς τὸν Πύρρον, ὅτι σε εἶκασα
 κατὰ τοῦτο αὐτῶ. τὸ δὲ ἀπὸ τούτου, καὶ πάνυ σοι
 πρόπον ἂν εἴη. ἐπεὶ γὰρ οὕτω διέκειτο ὁ Πύρρος,
 καὶ ταῦτα ὑπὲρ ἑαυτοῦ ἐπέπειστο, οὐδεὶς ὅστις οὐ
 ξυνετίθετο, καὶ ξυνέπασχεν αὐτῶ, ἄχρι δὴ τις ἐν
 Λαρίσση πρεσβύτες ξένη αὐτῶ τάληθές εἰποῦσα
 ἔπαυσεν αὐτὸν τῆς κορύζης. ὁ μὲν γὰρ Πύρρος ἐπι-
 δεῖξας αὐτῇ εἰκόνα Φιλίππου, καὶ Περδίκκου, καὶ
 Ἀλεξάνδρου, καὶ Κασσάνδρου, καὶ ἄλλων βασιλέων,
 ἤρετο τίτις ὁμοιος εἴη, πάνυ πεπεισμένος ἐπὶ τὸν Ἀ-
 λεξάνδρον ἤξειν αὐτήν· ἡ δὲ πολὺν χρόνον ἐπισχοῦ-
 σα, Βατραχίῳνι, ἔφη, τῷ μαγείρῳ· καὶ γὰρ ἦν τις
 ἐν τῇ πόλει Λαρίσση, Βατραχίῳν [ὄνομα,] μάγειρος,
 τῷ Πύρρῳ ὁμοιος. 22. Καὶ σὺ δὴ ὡς τινι μὲν τῶν
 τοῖς ὀρηχισταῖς συνόντων κιναίδων ἔοικας, οὐκ ἂν
 εἴποιμι· ὅτι δὲ μανίαν ἐρῶμένην ἔτι καὶ νῦν μαί-
 νεσθαι δοκεῖς ἅπασιν, ἐπ' ἐκείνῃ τῇ εἰκόνι πάνυ σα-
 φῶς οἶδα. οὐκ οὐν θαυμαστόν, εἰ ἀπίθανος οὕτω

ζωγράφος ὢν, καὶ τοῖς πεπαιδευμένοις ἐξομοιοῦσθαι
 ἐθέλεις, πιστεῦν τοῖς τὰ τοιαῦτά σε ἐπαινοῦσι.
 καὶ τί ταῦτα ληρῶ; πρόδηλος γὰρ ἡ αἰτία τῆς περὶ
 τὰ τοιαῦτα βιβλία σπουδῆς, εἰ καὶ ὑπὸ νωθείας ἐγὼ
 μὴ πάλαι κατεῖδον. σοφὸν γὰρ, ὡς γοῦν οἶει, τοῦτ'
 ἐπινενόηκας, καὶ ἐλπίδας οὐ μικρὰς ἔχεις περὶ τοῦ
 πράγματος, εἰ βασιλεὺς μάθοι ταῦτα σοφὸς ἀνὴρ,
 καὶ παιδείαν μάλιστα τιμῶν· εἰ δὲ ταῦτα ὑπὲρ σοῦ
 ἐκείνος ἀκούσειεν, ὡς ὠνῆ βιβλία, καὶ ξυνάγεις πολ-
 λά, πάντα ἐν βραχεῖ παρ' αὐτοῦ ἔσσεσθαι σοι νομί-
 ζεις. 23. Ἄλλ', ὦ καταπύγων, οἶει τοσοῦτον μαν-
 δραγόραν κατακεχύσθαι αὐτοῦ, ὡς ταῦτα μὲν ἀκού-
 ει, ἐκεῖνα δὲ μὴ εἰδέναι, οἷος μὲν σου ὁ μεθ' ἡμέ-
 ραν βίος, οἷοι δὲ σοι πότοι, ὁποῖαι δὲ νύκτες, καὶ
 οἷοις καὶ ἡλίκοις ξυγκαθεύδεις; οὐκ θῆσθα ὡς ὧτα
 καὶ ὄφθαλμοὶ πολλοὶ βασιλέως; τὰ δὲ σὰ οὕτω πε-
 ριφανῆ ἔστιν, ὡς καὶ τυφλοῖς εἶναι καὶ κωφοῖς γνώ-
 ρημα· εἰ γὰρ καὶ φθέγγαιο μόνον, εἰ γὰρ καὶ λουό-
 μενος ἀποδύσαιο, μᾶλλον δὲ μὴ ἀποδύσῃ, εἰ δοκεῖ,
 οἱ δ' οἰκέται μόνον ἢν ἀποδύσωνται σου, τί οἶει, μὴ
 αὐτίκα ἔσσεσθαι πάντα σου πρόδηλα τὰ τῆς νυκτός
 ἀπόρρητα; εἰπὲ γοῦν μοι καὶ τότε, εἰ Βάσσος ὁ ὑ-
 μέτερος ἐκείνος σοφιστής, καὶ Βάταλος ὁ αὐλητής,
 ἢ ὁ κίναϊδος Ἡμιθέων ὁ Συβαρίτης, ὃς τοὺς θαν-
 μαστοὺς ὑμῖν νόμους συνέγραψεν, ὡς χρὴ μαίνε-
 σθαι, καὶ παρατίλλεσθαι, καὶ πάσχειν, καὶ ποιεῖν
 ἐκεῖνα, εἰ τούτων τις νυνὶ λεοντῆν περιβαλλόμενος,
 καὶ ῥόπαλον ἔχων βαδίζοι, τί οἶει φαίνεσθαι τοῖς
 ὄρῳσιν; Ἡρακλῆα εἶναι αὐτόν; οὐκ, εἴ γε καὶ χύ

τραις λημῶντες τυγχάνοιεν. μυρία γάρ ἐστι τὰ ἀντιμαρτυροῦντα τῷ σχήματι, βάδισμα, καὶ βλέμμα, καὶ φωνή, καὶ τράχηλος ἐπικεκλασμένος, καὶ ψιμύθιον, καὶ μαστίχη, καὶ φῦκος, οἷς ὑμεῖς κοσμεῖσθε, καὶ ὄλωσ, κατὰ τὴν παροιμίαν, θᾶπτον ἂν πέντε ἐλέφαντας ὑπὸ μάλῃς κρύψεας, ἢ ἓνα κίναιδον. εἶτα ἢ λεοντῆ μὲν τὸν τοιῦτον οὐκ ἂν ἔκρυψε, σὺ δ' οἶε λῆσειν σκεπόμενος βιβλίῳ; ἀλλ' οὐ δυνατόν. προδώσει γάρ σε, καὶ ἀποκαλύψει τὰ ἄλλα ὑμῶν γνωρίσματα. 24. Τὸ δ' ὅλον ἀγνοεῖν μοι δοκεῖς, ὅτι τὰς ἀγαθὰς ἐλπίδας οὐ παρὰ τῶν βιβλιοκαπήλων δεῖ ζητεῖν, ἀλλὰ παρ' αὐτοῦ, καὶ τοῦ καθ' ἡμέραν βίωσ λαμβάνειν. σὺ δ' οἶε συνήγορον κοινὸν καὶ μάρτυρα ἔσεσθαι σοι τὸν Ἀττικόν, καὶ Καλλῖνον τοὺς βιβλιογράφους; οὐκ, ἀλλ' ὤμους τινὰς ἀνθρώπους ἐπιτρέποντάς σε, ἦν οἱ θεοὶ ἐθέλωσι, καὶ πρὸς ἕσχατον πενίας ξυνελάσσοντας· δεῖον ἔτι νῦν σωφρονήσαντα ἀποδόσθαι μὲν τινι τῶν πεπαιδευμένων τὰ βιβλία ταῦτα, καὶ σὺν αὐτοῖς τὴν νεόκτιστον ταύτην οἰκίαν· ἀποδοῦναι δὲ τοῖς ἀνδραποδοκαπήλοις μέρος γοῦν ἀπὸ πολλῶν τῶν ὀφειλομένων. 25. Καὶ γὰρ ἀρκεῖνα περὶ δύο ταῦτα δεινῶς ἔσπούδασας, βιβλίων τε τῶν πολυτελῶν κτῆσιν, καὶ μειρακίων τῶν ἐξώρων, καὶ ἤδη καρτερῶν ὠνῆν, καὶ τὸ πρῶγμα σοι πάνυ σπουδάζεται, καὶ θηρεύεται. ἀδύνατον δὲ πένητα ὄντα, πρὸς ἄμφω διαρκεῖν. σκόπει τοίνυν ὡς ἱερὸν χρῆμα συμβουλή. ἀξιῶ γάρ σε ἀφέμενον τῶν μηδὲν προσηκόντων, τὴν ἑτέραν νόσον θεραπεύειν· καὶ τοὺς ὑπηρέτας ἐκείνους ὠνῆ δ' ὁμως, μὴ, ἐπιλει·

πόντων σε τῶν οἰχοθεν μεταστέλλοιό τινας τῶν ἐλευ-
 θέρων, οἷς [οὐδ'] ἀκίνδυνον ἀπελθοῦσιν, ἢ μὴ λιά-
 βωσιν, ἅπαντα ἐξαγορεῦσ'· πραχθέντα ὑμῖν
 μετὰ τὸν πότον, οἷα καὶ πρόην αἰσχίστα περὶ σοῦ
 διηγείτο ἐξελθῶν ὁ τόρνος, ἔτι καὶ δείγματα ἐπι-
 δεικνύς. ἀλλ' ἔγωγος καὶ μάρτυρας ἂν παρασχοίμην
 τοὺς τότε παρόντας· ἀνάκτησα, καὶ ὀλίγου
 πληγὰς ἐνέτριψα σὺν ἡλεπαίνων ὑπὲρ σοῦ. καὶ
 μάλιστα ὅτε καὶ ἄλλον ἐπεκαλέσατο μάρτυρα τῶν ὁ-
 μοίων, καὶ ἄλλον, ταῦτά καὶ λόγοις διηγουμένου.
 πρὸς δὴ ταῦτα, ὧ γὰρ θε, ταμιεύου τὰργύριον, καὶ
 φύλαττε, ὡς οἴκοι καὶ κατὰ πολλὴν ἀσφάλειαν ταῦ-
 τα ποιεῖν καὶ πάσχειν ἔχης. ὥστε μὲν γὰρ μηκέτι ἐρ-
 γάζεσθαι, τίς ἂν μεταπείσειέ σε; οὐδὲ γὰρ κύων
 ἅπαξ παύσαιτ' ἂν, σκυτοτραγεῖν μαθοῦσα. 26. Τὸ
 δ' ἕτερον ῥᾶδιον, τὸ μηκέτι ὠνεῖσθαι βιβλία. ἱκανῶς
 πεπαιδευσαι, ἅλις σοι τῆς σοφίας, μόνον οὐκ ἐπ'
 ἄκρον τοῦ χεῖλους ἔχεις τὰ παλαιὰ πάντα, πῦσαν
 μὲν ἱστορίαν οἶσθα, πάσας δὲ λόγων τέχνας, καὶ
 κάλλη αὐτῶν, καὶ κακίας, καὶ ὀνομάτων χρῆσιν τῶν
 Ἀττικῶν· πάνυ σοφόν τι χρῆμα καὶ ἄκρον ἐν παι-
 δεῖα γεγένησαι, διὰ τὸ πλῆθος τῶν βιβλίων· κωλύει
 γὰρ οὐδὲν καὶ μὲ σοι ἐνδιατρίβειν, ἐπειδὴ χαίρεις
 ἐξαπατῶμενος. 27. Ἡδέως δ' ἂν καὶ ἐροίμην σε,
 τὰ τοσαῦτα βιβλία ἔχων, τί μάλιστα ἀναγιγνώσκεις
 αὐτῶν; τὰ Ἠλάτωνος; τὰ Ἀντισθένο; τὰ Ἀντιλό-
 χου; τὰ Ἰππώνακτος; ἢ τούτων μὲν ὑπερφρονεῖς,
 φήτορες δὲ μάλιστα σοι τούτων διὰ χειρός; εἰπέ μοι,
 καὶ Δισχίνου τὸν κατὰ Τιμάρχου λόγον ἀναγιγνώ-

σκεῖς; ἢ ἐκεῖνά γε παντα γῆσθῶ, καὶ γιγνώσκεις αὐ-
 τῶν ἕκαστον; τὸν δὲ Ἀριστοφάνην καὶ τὸν Εὐπολίην
 ὑποδεδυκας; ἀνέγνως καὶ τὰς Βάπτας τὸ δράμα ὅ-
 λον; εἴτ' οὐδέν σου τὰκῶ καθίκετο, οὐδ' ἠρωθρία
 σας γνωρίσας αὐτά; τοῦτο γοῦν καὶ μάλιστα θαυ-
 μάσειεν ἂν τις, τίνα αὐτῶν ἄπει τῶν βι-
 βλίων, ὁποῖαις αὐτὰ χερσὶν ἔχεις; πότε δὲ ἀνα-
 γιγνώσκεις; μεθ' ἡμέραν; ἀλλ' οὐδὲ εἰς ἑώρακε ποιοῦν-
 τα τοῦτο. ἀλλὰ νύκτωρ; πότερον ἐπιτεταμένος ἤδη
 ἐκείνοις; ἢ πρὸ τῶν λόγων, ἀλλὰ καὶ πρὸ σκότους,
 μηκέτι μὴ τολμήσεις τοιοῦτο μηδέν; 28. Ἄφες δὲ τὰ
 βιβλία, καὶ μόνα ἐργάζου τὰ σαυτοῦ. καίτοι ἐχρῆν
 μηκέτι μηδ' ἐκεῖνα, αἰδευθῆναι δὲ τὴν τοῦ Κυρρηπί-
 δου Φαίδραν, καὶ ὑπὲρ τῶν γυναικῶν ἀγανακτοῦ-
 σαν, καὶ λέγουσαν,

Οὐδὲ σκότον φρίσσουσι τὸν συνεργατην,

Τέρεμνά τ' οἴκων μήποτε φθογγὴν ἀφῆ.

εἰ δὲ πάντως ἐμμένειν τῇ ὁμοίᾳ νόσῳ διεγνωσται, ἴθι,
 ὄνοῦ μὲν βιβλία, καὶ οἴκοι κατακλείσας ἔχε, καὶ
 κισσοῦ τὴν δόξαν τῶν κτημάτων. ἱκανόν σοι καὶ
 τοῦτο. προσάψη δὲ μηδέπω, μηδὲ ἀναγνῶς, μηδὲ
 ὑπαγάγῃς τῇ γλώττῃ παλαιῶν ἀνδρῶν λόγους, καὶ
 ποιήματα, μηδὲν δεινόν σε εἰργασμένα. οἶδα ὡς μέ-
 την ταῦτά μοι λελήρηται, καὶ, κατὰ τὴν παροιμίαν,
 Λιθίοπα σμήχειν ἐπιχειρῶ· σὺ γὰρ ὠνήσῃ, καὶ χρή-
 ση ἐς οὐδέν, καὶ καταγελασθήσῃ πρὸς τῶν πεπαιδευ-
 μένων, οἷς ἀπόχρη ὠφελῆσθαι, οὐκ ἐκ τοῦ κάλλους
 τῶν βιβλίων, οὐκ ἐκ τῆς πολυτελείας αὐτῶν, ἀλλ'
 ἐκ τῆς φωνῆς καὶ τῆς γνώσεως τῶν γεγραφότων. 29.

Σὺ δὲ οἶε θεραπεύσειν τὴν ἀπαιδευσίαν, καὶ ἐπι-
καλύψειν τῇ δόξῃ ταύτῃ, καὶ ἐκπλήξειν τῷ πλήθει
τῶν βιβλίων, οὐδ' εἰδὼς ὅτι καὶ οἱ ἀμαθέστατοι τῶν
ιατρῶν τὸ αὐτὸ σοὶ ποιοῦσιν, ἔλεφαντίνους νάρθη-
κας, καὶ σικυίας ἀργυράς ποιοῦμενοι, καὶ σμίλας
χρυσοκολλήτους· ὁπόταν δὲ καὶ χρήσασθαι τούτοις
δέῃ, οἱ μὲν οὐδὲ ὅπως χρή μεταχειρίσασθαι αὐτὰ,
ἴσασι. παρελθὼν δὲ τις εἰς τὸ μέσον τῶν μεμαθηκό-
των, φλεβότομον εὖ μάλα ἠκονημένον ἔχων, ἰοῦ
τᾶλλα μεστὸν, ἀπήλλαξε τῆς ὀδύνης τὸν νοσοῦντα.
ἵνα δὲ καὶ γελαιοτέρῳ τινὲ τὰ σὰ εἰκάσω, τοὺς κου-
ρέας τούτους ἐπίσκεψαι, καὶ ὄψει τοὺς μὲν τεχνίτας
αὐτῶν, ξυρὸν καὶ μαχαιρίδας, καὶ κάτοπτρον σύμ-
μετρον ἔχοντας· τοὺς δὲ ἀμαθεῖς καὶ ἰδιώτας πλη-
θος μαχαιριδίων προτιθέντας, καὶ κάτοπτρα μεγά-
λα, οὐ μὴν λήσειν γε διὰ ταῦτα οὐδὲν εἰδότας. ἀλλὰ
τὸ γελοϊότατον ἐκείνο πάσχουσιν, ὅτι κείρονται μὲν
οἱ πολλοὶ παρὰ τοῖς γείτοσιν αὐτῶν, πρὸς δὲ τὰ
ἐκείνων κάτοπτρα προσελθόντες, τὰς κόμας εὐθετί-
ζουσι. 30. Καὶ σὺ τοίνυν ἄλλω μὲν δεηθέντι χρήσεως
ἂν τὰ βιβλία· χρήσασθαι δὲ αὐτὸς οὐκ ἂν δύναιο.
καίτοι οὐδὲ ἔχρησας οὐδενὶ βιβλίον πώποτε, ἀλλὰ
τὸ τῆς κυνὸς ποιεῖς, τῆς ἐν τῇ φάτνῃ κατακειμένης,
ἣ οὔτε αὐτὴ τῶν κριθῶν ἐσθίει, οὔτε τῷ ἵππῳ δυ-
ναμένῳ φαγεῖν ἐπιτρέπει. ταῦτα, τόγε νῦν εἶναι,
ὑπὲρ μόνων τῶν βιβλίων παρῶρησιάζομαι πρὸς σέ,
περὶ δὲ τῶν ἄλλων ὅσα κατάπτυστα καὶ ἐπονεῖδιστα
ποιεῖς, αὐθις ἀκούση πολλάκις.

ΠΕΡΙ ΤΟΥ ΜΗ
ΡΑΔΙΩΣ ΠΙΣΤΕΥΕΙΝ
ΔΙΑΒΟΛΗ.

ARGVMENTVM.

Principio monet, magna inde, quod multa ignorant, hominibus mala tum in reliquis rebus nasci, tum quum falsis delationibus vel calumniae fidem habeant; cui quo minus credamus, se et quid sit calumnia, et unde incipit, et quae perficiat, monstraturum esse profitetur. Descripta igitur imagine, qua Apelles Ephesius delationem sibi infestam ultus erat, argumentum libri sui eam accusationem esse dicit, quae absente et nesciente accusato facta credatur; deinde delatorem esse hominem malignum, iniustum, quia alium indicta causa damnari cupiat; meticulosum et iniuriae suae conscium, quia non publice accuset; eius vero generis homines praecipue circa reges et principes versari, in quorum ut ipsi gratiam se insinuent, calumniam ex invidia et odio natam breviorē viam videri, quae ut probabili fiat ratione multa quidem arte egeat. Accusatos autem esse eos, qui in maximo honore sint. Tum exponit artes, quibus delatores utantur; in universum cavent, ne quid absonum affingant; calumnias ad mores principum componunt, eaque pro-

cupie excogitant, quibus illorum iram moveri sciunt; praeter alia scelera praecipue adulationem adhibent; in illis ipsis inveniunt novitatis et mirabilium amorem; et sic persuadent cupide audientibus, accusato insidias ignorante. Princeps generosus iram non dissimulat, et tandem delationem falsam reperit; humilior dissimulat et auget, quod maxime iniustum est, et fieri solet, ubi iis credunt, qui amicum detulerint. Quidam principes, melius comperta re, ne tum quidem delatum adspicere volunt. Quoniam tamen delationes audiendae sunt, et homines probissimi huic vitio obnoxii esse possunt, cavendum est, ne alieno iudicio vel potius odio credamus, sed audita altera parte et omnibus diligenter exploratis, iudicium ferendum est.

Δεινόν γε ἡ ἄγνοια, καὶ πολλῶν κακῶν τοῖς ἀνθρώποις αἰτία, ὥσπερ ἀγλὴν τινα καταχέουσα τῶν πραγμάτων, καὶ τὴν ἀλήθειαν ἀμαυροῦσα, καὶ τὸν ἐκὸςτου βίον ἐπισκιάζουσα. ἐν σκότει γοῦν πλανωμένοις πάντες εἴκαμεν, μᾶλλον δὲ τυφλοῖς ὅμοια πεπόνθαμεν, τῷ μὲν προσπταίοντες ἀλόγως, τὸ δὲ ὑπερβαίνοντες οὐδὲν δέον, καὶ τὸ μὲν πλησίον καὶ παρὰ πόδας οὐχ ὀρῶντες, τὸ δὲ πῶρῳ καὶ ἀμπολυ διεστηκός, ὡς ἐνοχλοῦν δεδιότες. καὶ ὅλως ἐφ' ἐκάστου τῶν πραττομένων οὐ διαλείπομεν τὰ πολλὰ ὀλισθαίνοντες. τοιγάρτοι μυρίας ἤδη τοῖς τραγωδιοδιδασκάλοις ἀφορμὰς εἰς τὰ δράματα τὸ τοιοῦτον παρέχεται, τοὺς Λαβδακίδας, καὶ τοὺς Πελοπίδας, καὶ τὰ τούτοις παραπλήσια. σχεδὸν γὰρ τὰ πλεῖστα τῶν ἐν τῇ σκηνῇ ἀναβαινόντων κακῶν εὗροι τις ἂν ὑπο

τῆς ἀγνοίας, καθάπερ ὑπὸ τραγικοῦ τινος δαίμονος, κεχορηγημένα. λέγω δὴ καὶ ἐς τὰ ἄλλα μὲν ἀποβλέπων, μάλιστα δὲ ἐς τὰς οὐκ ἀληθεῖς κατὰ τῶν συνήθων καὶ φίλων διαβολάς. ὑφ' ὧν ἤδη καὶ οἴκοι ἀνάστατοι γεγόνασι, καὶ πόλεις ἄρδην ἀπολώλασι, πατέρες τε κατὰ παιδῶν ἐξεμάνησαν, καὶ ἀδελφοὶ κατὰ τῶν ὁμογενῶν, καὶ παῖδες κατὰ τῶν γειναμένων, καὶ ἐρασταὶ κατὰ τῶν ἐρωμένων. πολλαὶ δὲ καὶ φιλίαι συνεκόπησαν, καὶ οἴκοι συνεχύθησαν ὑπὸ τῆς κατὰ τὰς διαβολὰς πιθανότητος. 2. Ἴν' οὖν ὡς ἠκιστα περιπίπτωμεν αὐταῖς, ὑποδειῶμαι βούλομαι τῷ λόγῳ, καθάπερ ἐπὶ τινος γραφῆς, ὁποῖόν τί ἐστιν ἡ διαβολή, καὶ πόθεν ἄρχεται, καὶ ὁποῖα ἐξεργάζεται. μᾶλλον δὲ Ἀπελλῆς ὁ Ἐφέσιος πάλαι ταύτην προὔλαβε τὴν εἰκόνα. καὶ γὰρ αὐτὸς καὶ οὗτος διαβληθεὶς πρὸς τὸν Πτολεμαῖον, ὡς μετεσχηκῶς Θεοδότα τῆς συνωμοσίας ἐν Τύρῳ· ὁ δὲ Ἀπελλῆς οὐχ ἰωράκει ποτὲ τὴν Τύρον, αὐτὸς δὲ τὸν Θεοδόταν, ὅστις ἦν, ἐγίνωσκεν, ἢ καθόσον ἤκουε Πτολεμαίου τινὰ ὑπαρχον εἶναι, τὰ κατὰ τὴν Φοινίκην ἐπιτετραμμένον· ἀλλ' ὅμως τῶν ἀντιτέχνων τις Ἀντίφιλος τοῦ νομα, ὑπὸ φθόνου τῆς παρὰ βασιλεῖ τιμῆς, καὶ τῆς κατὰ τὴν τέχνην ζηλοτυπίας, κατεῖπεν αὐτοῦ πρὸς τὸν Πτολεμαῖον, ὡς εἶη κεκοινωνηκῶς τῶν ὄλων, καὶ ὡς θεάσαιτό τις αὐτὸν ἐν Φοινίᾳ συνεσιώμενον Θεοδότα, καὶ παρ' ὄλον τὸ δεῖπνον πρὸς τὸ οὗς αὐτῷ κοινολογοῦμενον· καὶ τέλος ἀπέφηνε τὴν Τύρου ἀπόστασιν, καὶ τὴν Πηλουσίῳ κατάληψιν ἐκ τῆς Ἀπελλοῦ συμβουλῆς γεγονέναι. 3. Ὁ δὲ Ηἰτι-

λιμαῖος ὡς ἂν κάρτα, καὶ τᾶλλ' οὐ πάνυ φρενήρης
 τις ὢν, ἀλλ' ἐν κολακείᾳ δεσποτικῇ τεθραμμένος, οὐ-
 τως ἐξεκαύθη καὶ συνεταράχθη πρὸς τῆς παραδόξου
 ταύτης διαβολῆς, ὥστε μηδὲν τῶν εἰκότων λογισιά-
 μενος, μηδ' ὅτι ἀντίτεχνος ἦν ὁ διαβάλλων, μηδ'
 ὅτι μικρότερος ἢ κατὰ τοιαύτην προδοσίαν ζωγράφ-
 ος· καὶ ταῦτα, εὖ πεπονθῶς ὑπ' αὐτοῦ, καὶ παρ'
 ὄντινοῦν τῶν ὁμοτέχνων τετιμημένος, ἀλλ' οὐδὲ τὸ
 παράπαν, εἰ ἐξέπλευσεν Ἀπελλῆς ἐς Τύρον, ἐξετά-
 σας, εὐθὺς ἔαδε μηνίειν, καὶ βοῆς ἐνεπίμπλα τὰ βα-
 σίλεια, τὸν ἀχάριστον κεκραγῶς, καὶ τὸν ἐπίβουλον,
 καὶ συνωμότην. καὶ εἶγε μὴ τῶν συνειλημμένων τις,
 ἀγανακτήσας ἐπὶ τῇ τοῦ Ἀντιφίλου ἀναισχυντία,
 καὶ τὸν ἄθλιον Ἀπελλῆν κατελεήσας, ἔφη μηδενὸς
 αὐτοῖς κεκοινωνηκέναι τὸν ἄνθρωπον, ἀπετέμμητο
 ἂν τὴν κεφαλὴν, καὶ παραπολελάυκει τῶν ἐν Τύρῳ
 κακῶν, οὐδὲν αὐτὸς αἴτιος γεγονῶς. 4. Ὁ μὲν οὖν
 Ἱπτολεμαῖος οὕτω λέγεται αἰσχυρθῆναι ἐπὶ τοῖς γε-
 γονόσιν, ὥστε τὸν μὲν Ἀπελλῆν ἑκατὸν ταλάντοις ἐδώ-
 ρησατο· τὸν δὲ Ἀντίφιλον δουλεύειν αὐτῷ παραδέ-
 δωκεν. ὁ δὲ Ἀπελλῆς, ὢν παρεκινδύνευσε μεμνημέ-
 ρος, τοιαῦδ' ἐτι εἰκόνι ἠμύνατο τὴν διαβολήν. 5. Ἐν
 δεξιᾷ τις ἀνὴρ κάθηται, τὰ ὦτα παμμεγέθη ἔχων,
 μικροῦ δεῖν τοῖς τοῦ Μίδου προσεικότα, τὴν χεῖρα
 προτείνων πόρρωθεν ἐτι προσιούσῃ τῇ Διαβολῇ.
 περὶ δὲ αὐτὸν ἐστᾶσι δύο γυναῖκες, Ἄγνοιά μοι δο-
 κεῖ, καὶ Τπόληψις· ἐτέρωθεν δὲ προσέρχεται ἡ Δια-
 βολή, γύναιον ἐς ὑπερβολὴν πάγκαλον, ὑπόθερμον
 δὲ καὶ παρακεκινημένον, οἷον δὴ τὴν λύτταν, καὶ

τὴν ὄργην δεικνύουσα, τῇ μὲν ἀριστερᾷ δάδα καιομένην ἔχουσα, τῇ ἐτέρᾳ δὲ νεανίαν τινὰ τῶν τριχῶν σύρουσα, τὰς χεῖρας ὀρέγοντα εἰς τὸν οὐρανόν, καὶ μαρτυρόμενον τοὺς θεούς. ἡγεῖται δὲ ἀνὴρ ὠχρὸς, καὶ ἄμορφος, ὃξὺ δεδορκῶς, καὶ εἰκῶς τοῖς ἐκ νόσου μακρῶς κατεσκληκόσι. τοῦτον γοῦν εἶναι τὸν Φθόνον ἂν τις εἰκάσειε. καὶ μὴν καὶ ἄλλαι τινὲς δύο παρομαρτοῦσι, προτρέπουσαι, καὶ περιστέλλουσαι, καὶ κατακοσμοῦσαι τὴν Διαβολὴν. ὡς δὲ μοι καὶ ταύτας ἐμήνυσεν ὁ περιηγητὴς τῆς εἰκόνας, ἡ μὲν Ἐπιβουλή τις ἦν, ἡ δὲ Ἀπάτη· κατόπιν δὲ ἠκολούθει πάνυ πενθικῶς τις ἐσκευασμένη, μελανεῖμων, καὶ κατεσπαραγμένη, Μετάνοια δὲ καὶ αὕτη ἐλέγετο. ἐπεστρέφεται γοῦν ἐς τοῦπίσω θακρύνουσα, καὶ μετ' αἰδοῦς πάνυ τὴν Ἀλήθειαν προσιοῦσαν ὑπέβλεπεν. οὕτω μὲν οὖν Ἀπελλῆς τὸν ἑαυτοῦ κίνδυνον ἐπὶ τῆς γραφῆς ἐμιμήσατο. 6. Φέρε δὲ καὶ ἡμεῖς, ε' δοκεῖ, κατὰ τὴν τοῦ Ἐφεσίου ζωγράφου τέχνην, διέλθωμεν τὰ προσόντα τῇ διαβολῇ, πρότερόν γε ὄρω τινὲ περιγράψαντες αὐτήν. οὕτω γὰρ ἂν ἡμῖν ἡ εἰκὼν γένοιτο φανερωτέρα. Ἔστι τοίνυν διαβολὴ κατηγορία τις, ἐξ ἐρημίας γιγνομένη, τὸν κατηγορούμενον λεληθῦῖα, ἐκ τοῦ μονομεροῦς ἀναντιλέκτως πεπιστευμένη. τοιαύτη μὲν ἡ ὑπόθεσις τοῦ λόγου. τριῶν δ' ὄντων προσώπων, καθάπερ ἐν ταῖς κωμωδίαις, τοῦ διαβάλλοντος, καὶ τοῦ διαβαλλομένου, καὶ τοῦ πρὸς ὃν ἡ διαβολὴ γίνεται, καθ' ἕκαστοι αὐτῶν ἐπισκοπήσωμεν, οἷα εἰκόσ εἶναι τὰ γιγνόμενα. 7. Πρῶτον μὲν δὴ, εἰ δοκεῖ, παραγάγωμεν τὸν πρω-

ταγωνιστήν τοῦ δράματος, λέγω δὲ τὸν ποιητὴν τῆς διαβολῆς. οὗτος δὲ δὴ, ὡς μὲν οὐκ ἀγαθὸς ἀνθρώπος ἐστι, πᾶσιν, οἴμαι, γνώριμον. οὐδεὶς γάρ, ὢν ἀγαθός, κακῶν αἰτίος γένοιτο τῷ πλησίον. ἀλλ' ἔσιν ἀγαθῶν ἀνδρῶν, ἀφ' ὧν εὖ ποιοῦσιν αὐτοὶ τοὺς φίλους, οὐκ ἀφ' ὧν τοὺς ἄλλους ἀδικοῦντες αἰτιῶνται, καὶ μισεῖσθαι παρασκευάζουσιν, εὐδοκιμεῖν, δόξαν εὐνοίας προσλαβόντες. 8. Ἐπειτα δὲ ὡς ἄδικος ὁ τοιοῦτος, καὶ παράνομός ἐστι, καὶ ἀσεβής, καὶ τοῖς χρωμένοις ἐπιζήμιος, ῥάδιον καταμαθεῖν. τίς γάρ οὐκ ἂν ὁμολογήσειε, τὴν μὲν ἰσότητα ἐν ἅπαντι καὶ τὸ μηδὲν πλεόν, δικαιοσύνης ἔργα εἶναι, τὸ δὲ ἄνισόν τε καὶ πλεονεκτικόν, ἀδικίας; ὁ δὲ τῇ διαβολῇ κατὰ τῶν ἀπόντων λάθρα χρώμενος, πῶς οὐ πλεονέκτης ἐστίν, ὅλον τὸν ἀκροατὴν σφτεριζόμενος, καὶ προκαταλαμβάνων αὐτοῦ τὰ ὦτα, καὶ ἀποφράττων, καὶ τῷ δευτέρῳ λόγῳ παντελῶς ἄβαστα κατασκευάζων αὐτὰ, ὑπὸ τῆς διαβολῆς προεμπεπλησμένα; ἐσχάτης ἀδικίας τὸ τοιοῦτον, ὡς φαῖεν ἂν καὶ οἱ ἄριστοιτῶν νομοθετῶν, οἷον ὁ Σόλων, καὶ ὁ Δράκων, ἔνορκον ποιησάμενοι τοῖς δικασταῖς τὸ ὁμοίως ἀμφοῖν ἀκροᾶσθαι, καὶ τὸ τὴν εὐνοίαν ἴσην τοῖς κρινόμενοις ἀπονέμειν, ἄχρῖς ἂν ὁ τοῦ δευτέρου λόγος παρατεθεῖς, θατέρου χείρων ἢ ἀμείνων φανῆ. πρὶν δὲ γε ἀντιετιάσαι τὴν ἀπολογία τῇ κατηγορίᾳ, παντελῶς ἀσεβῆ καὶ ἀνόσιον ἠγήσαντο ἔσεσθαι τὴν κρίσιν. καὶ γὰρ ἂν καὶ αὐτοὺς ἀγακτικῆσαι τοὺς θεοὺς εἴποιμεν, εἰ τῷ μὲν κατηγορῶ μετ' ἀδείας ἂ θέλει λέγειν ἐπιτρέπομεν, ἀποφράξαντες δὲ τῷ κατηγορουμένῳ

τὰ ὦτα, ἢ τῷ στόματι σιωπῶντες, καταψηφιζοίμεθα τῷ προτέρῳ λόγῳ χειρωμένοι. ὥστε οὐ κατὰ τὸ δίκαιον, καὶ τὸ νόμιμον, καὶ τὸν ὄρκον τὸν δικαστικόν, φαίη τις ἂν γίνεσθαι τὰς διαβολάς. εἰ δὲ τῶ μὴ ἀξιόπιστοι δοκοῦσιν οἱ νομοθέται, παραινοῦντες οὕτω δικαίας καὶ ἀμερεῖς ποιῆσθαι τὰς κρίσεις, ποιητὴν μοι δοκῶ τὸν ἄριστον ἐπαγαγεῖν τῷ λόγῳ, εὖ μάλα περὶ τούτων ἀποφηνάμενον, μᾶλλον δὲ νομοθετήσαντα. φησὶ δὲ, Μήτε δίκην δικάσης, πρὶν ἀμφοῖν μῦθον ἀκούσης. ἠπίστατο γὰρ, οἶμαι, καὶ οὗτος, ὡς πολλῶν ὄντων ἐν τῷ βίῳ ἀδικημάτων, οὐδὲν ἂν τις εὖροι χειρὸν οὐδὲ ἀδικώτερον, ἢ ἀκρίτους τινάς, καὶ ἀμοίρους λόγων καταδεδικῆσθαι· ὅπερ ἐξ ἅπαντος ὁ διαβάλλων ἐπιχειρεῖ ποιεῖν, ἄκριτον ὑπάγων τὸν διαβαλλόμενον τῇ τοῦ ἀκούοντος ὀργῇ, καὶ τὴν ἀπολογίαν τῷ λαθραίῳ τῆς κατηγορίας παραιρούμενος. 9. Καὶ γὰρ ἀπαρόρησιastos καὶ δειλὸς ἅπας ὁ τοιοῦτος ἄνθρωπος, οὐδὲν ἐς τοῦμφανὲς ἄγων, ἀλλ' ὡςπερ οἱ λοχῶντες, ἐξ ἀφανοῦς ποθὲν τοξεύων, ὡς μηδὲ ἀντιτάξασθαι δυνατὸν εἶναι, μηδὲ ἀνταγωνίσασθαι, ἀλλ' ἐν ἀπορίᾳ καὶ ἀγνοίᾳ τοῦ πολέμου διαφθείρεσθαι. ὁ μέγιστόν ἐστι σημεῖον, τοῦ μηδὲν ὑγιᾶς τοὺς διαβάλλοντας λέγειν. ἐπεὶ εἴ τις γε τᾶληθῆ κατηγοροῦντι ἑαυτοῦ ξυνεπίσταται, οὗτος, οἶμαι, καὶ ἐς τὸ φανερόν διελέγχει, καὶ διευθύνει, καὶ ἀντεξετάζει τῷ λόγῳ· ὡςπερ οὐδεὶς ἂν ἐκ τοῦ προφανοῦς νικᾶν δυνάμενος, ἐνίδρα ποτὲ καὶ ἀπάτη χρῆσαιτο κατὰ τῶν πολεμίων. 10. Ἴδθι δ' ἂν τις τοὺς τοιοῦτους μάλιστα ἐν τε βασιλείων αὐ-

λαῖς, καὶ περὶ τὰς τῶν ἀρχόντων καὶ δυναστευόντων φιλίας εὐδόκιμοῦντας, ἔνθα πολὺς μὲν ὁ φθόνος, μυρίαὶ δὲ ὑπόνοιαι, πάμπολλαι δὲ κολακειῶν καὶ διαβολῶν ὑποθέσεις. ὅπου γὰρ αἰεὶ μείζους ἐλπίδες, ἔνταῦθα καὶ οἱ φθόνοι χαλεπώτεροι, καὶ τὰ μίση ἐπισφαλέστερα, καὶ ζηλοτυπίαὶ κακοτεχνέστεραι. πάντες οὖν ἀλλήλους ὄξυ δεδόρασι, καὶ ὡς περ οἱ μονομαχοῦντες ἐπιτηροῦσιν, εἴ που τι γυμνωθὲν μέρος θεάσαιντο τοῦ σώματος. καὶ πρῶτος αὐτὸς ἕκαστος εἶναι βουλόμενος, παρωθεῖται, καὶ παραγκωνίζεται τὸν πλησίον, καὶ τὸν πρὸ αὐτοῦ, εἰ δύναιτο, ὑποσπᾷ καὶ ὑποσκελίζει. ἔνθα ὁ μὲν χρηστός ἀτεχνῶς εὐθύς ἀνατέτραπται, καὶ παρασέσυρται, καὶ τὸ τολευταῖον ἀτίμως ἐξέωσται. ὁ δὲ κολακευτικώτερος, καὶ πρὸς τὰς τοιαύτας κακοθηθείας πιθανώτερος, εὐδοκιμεῖ. καὶ ὅλως ὁ φθάσας κῆρατεῖ. τὰ γὰρ τοῦ Ὀμήρου πάνυ ἐπαληθεύουσιν, ὅτι

Ξυγὸς ἐνυάλιος, καὶ τὸν κτανέοντα κατέκτα.

τοιγαροῦν ὡς οὐ περὶ μικρῶν τοῦ ἀγῶνος ὄντος, ποικίλας κατ' ἀλλήλων ὁδοὺς ἐπινοοῦσιν, ὧν ταχίστη καὶ ἐπισφαλεστάτη ἐστὶν ἡ τῆς διαβολῆς· τὴν μὲν ἀρχὴν ἀπὸ φθόνου ἡμισευέλπιδος λαμβάνουσα· οἰκτροτέρα δὲ, καὶ τραγικὰ ἐπάγουσα τὰ τέλη, καὶ πολλῶν συμφορῶν ἀνάπλεα. 11. Οὐ μέντοι μικρόν, οὐδὲ ἀπλοῦν ἐστὶ τοῦτο, ὡς ἂν τις ὑπολάβοι, ἀλλὰ πολλῆς μὲν τέχνης, οὐκ ὀλίγης δὲ ἀγχινοίας, ἀκριβοῦς δὲ τινος ἐπιμελείας δεόμενον. οὐ γὰρ ἂν τοσαῦτα ἔβλαπτεν ἡ διαβολή, εἰ μὴ πιθανόν τινα ἐρόπον ἐγίγνετο. οὐδ' ἂν κατίσχυσε τὴν πάντων

ἰσχυροτέραν ἀλήθειαν, εἰ μὴ πολὺ τὸ ἐπαγωγόν, καὶ πιθανόν, καὶ μυρία ἄλλα παρεσκευάστω κατα τῶν ἀκουόντων. 12. Διαβάλλεται μὲν οὖν ὡς τὸ πολὺ μάλιστα ὁ τιμώμενος, καὶ διὰ τοῦτο τοῖς ὑπολειπομένοις αὐτοῦ ἐπίφθονος· ἅπαντες γὰρ τῷ δ' ἐπιτοξάζονται, καθάπερ τι κώλυμα καὶ ἐμπόδιον προορώμενοι. καὶ ἕκαστος οἶεται πρῶτος αὐτὸς ἔσσεσθαι, τὸν κορυφαῖον ἐκείνον ἐκπολιορκήσας, καὶ τῆς φιλίας ἀποσκευασάμενος. οἶδόν τι καὶ ἐπὶ τοῖς γυμνικοῖς ἀγῶσιν ὑπὸ τῶν δρομέων γίνεται. καὶ κεῖ γὰρ ὁ μὲν ἀγαθὸς δρομεὺς, τῆς ὑσπληγγος εὐθύς καταπεσοῦσης, μόνον τοῦ πρόσω ἐφιέμενος, καὶ τὴν διάνοιαν ἀποτείνας πρὸς τὸ τέλος, καὶ τῶν ποσὶ τὴν ἐλπίδα τῆς νίκης ἔχων, τῷ πλησίον οὐδὲν κακουργεῖ, οὐδέ τι τῶν κατὰ τοὺς ἀγωνιστὰς πολυπραγμονεῖ. ὁ δὲ κακὸς ἐκείνος, καὶ ἀναθλος ἀνταγωνιστῆς, ἀπογνοὺς τὴν ἐκ τοῦ τάχους ἐλπίδα, ἐπὶ τὴν κακοτεχνίαν ἐτρέπετο· καὶ τοῦτο μόνον ἐξ ἅπαντος σκοπεῖ, ὅπως τὸν τρέχοντα ἐπισχῶν, ἢ ἐμποδίσας, ἐπιστομεῖ, ὡς, εἰ τούτου διαμάρτοι, οὐκ ἂν ποτε νικῆσαι δυναίμενος. ὁμοίως δὲ τούτοις, καὶ ταῖς φιλίαις τῶν εὐδαιμόνων γίνεται· ὁ γὰρ προέχων, αὐτίκα ἐπιβουλεύεται· καὶ ἀφύλακτος ἐν μέσῳ ληφθεὶς τῶν δυσμενῶν, ἀνηρηπάσθη· οἱ δὲ ἀγαπῶνται, καὶ φίλοι δοκοῦσιν, ἐξ ὧν ἄλλους βλάπτειν ἔδοξαν. 13. Τό, τε ἀξιόπιστον τῆς διαβολῆς οὐχ ὡς ἔτυχεν ἐπινοοῦσιν, ἀλλ' ἐν τούτῳ τὸ πᾶν αὐτοῖς ἐστὶν ἔργον, δεδοικόσι τι προσάφαι ἀπωδόν, ἢ καὶ ἀλλότριον. ὡς γοῦν ἐπὶ πολὺ τὰ προσόντα τῷ διαβαλλομένῳ πρὸς τὸ χειρόσ

μεταβάλλοντες, οὐκ ἀπιθάνους ποιοῦνται τὰς κατηγορίας, οἷον τὸν μὲν ἰατρὸν διαβάλλουσιν ὡς φαρμακία, τὸν πλούσιον δὲ ὡς τύραννον, τὸν τυραννικὸν δὲ ὡς προδοτικόν. 14. Ἐνίοτε μέντοι καὶ ὁ ἀκροώμενος αὐτὸς ὑποβάλλει τῆς διαβολῆς τὰς διαφοράς. καὶ πρὸς τὸν ἐκείνου τρόπον οἱ κακοήθεις αὐτοὶ ἄρμοζόμενοι, εὐστοχοῦσιν. ἦν μὲν γὰρ ζηλότυπον αὐτὸν ὄντα ἴδωσι, Διένευσέ, φασί, τῇ γυναικί σου παρὰ τὸ δεῖπνον, καὶ ἀπιδῶν ἐς αὐτήν, ἀπεστέναξε. καὶ ἡ Στρατονίκη πρὸς αὐτὸν οὐ μάλα ἀηδῆς, καὶ ὄλως ἐρωτική· καὶ τινες καὶ μοιχικαὶ πρὸς αὐτὸν αἰ διαβολαί. ἦν δὲ ποιητικὸς ἦ, καὶ ἐπὶ τούτῳ μέγα φρονῆ, μὰ Δί' ἐχλεύασέ σου Φιλόξενος τὰ ἔπη, καὶ διέσυρε, καὶ ἄμετρα εἶπεν αὐτὰ, καὶ κακοσύνθετα. πρὸς δὲ τὸν εὐσεβῆ, καὶ φιλόθεον, ἄθεος καὶ ἀνόσιος ὁ φίλος διαβάλλεται, καὶ ὡς τὸ θεῖον παρωθούμενος, καὶ τὴν πρόνοιαν ἄρνούμενος. ὁ δὲ ἀκούσας, εὐθύς μῦνπι διὰ τοῦ ὠτὸς τυπεῖς, διακέκασται ὡς τὸ εἶκός, καὶ ἀπέστραπται τὸν φίλον, οὐ περιμείνας τὸν ἀκριβῆ ἔλεγχον. 15. Ὅλως γὰρ τὰ τοιαῦτα ἐπινοοῦσι καὶ λέγουσιν, ἃ μάλιστα ἴσασιν ἐς ὄργην δυνάμενα προκαλέσασθαι τὸν ἀκροώμενον· καὶ ἔνθα τρωτός ἐστιν ἕκαστος ἐπιστάμενοι, ἐπ' ἐκείνῳ τοξεύουσι, καὶ ἀκοντίζουσιν ἐς αὐτὸ, ὥστε τῇ παραυτίκα ὄργῃ τετραγαμένον, μηκέτι σχολὴν ἄγειν τῇ ἐξετάσει τῆς ἀληθείας· ἀλλὰ κἄν θέλη τις ἀπολογεῖσθαι, μὴ προσέειπαι, τῷ παραδόξῳ τῆς ἀκροάσεως ὡς ἀληθεῖ προκατειλημμένον. 16. Ἀνυσιμώτατον γὰρ ὄν τὸ εἶδος τῆς διαβολῆς, τὸ ὑπεναντίον

τῆς τοῦ ἀκούοντος ἐπιθυμίας, ὁπότε καὶ παρὰ Πτολεμαίῳ τῷ Διονύσῳ ἐπικληθέντι, ἐγένετό τις, ὃς διέβαλε τὸν Πλατωνικὸν Δημήτριον, ὅτι ὕδωρ τε πίνει, καὶ μόνος τῶν ἄλλων γυναικεῖα οὐκ ἐνεδύσατο ἐν τοῖς Διονυσίοις. καὶ εἴ γε μὴ κληθεὶς ἔωθεν ἐπινέ τε πάντων ὀρώωντων, καὶ λαβὼν ταραντινίδιον, ἐκυμβάλισέ τε καὶ προσωρχήσατο, ἀπολώλει ἂν, ὡς οὐχ ἠδόμενος τῷ βίῳ τοῦ βασιλείως, ἀλλ' ἀντισοφιστῆς ὢν, καὶ ἀντίτεχνος τῆς Πτολεμαίου τρυφῆς.

17. Παρὰ δὲ Ἀλεξάνδρῳ, μεγίστη τότε ἂν ἄπασῶν διαβολῆ λέγοιτο, εἰ ἔλοιτό τις μὴ σέβειν, μηδὲ προσκυνεῖν τὸν Ἡφαιστίωνα. ἐπεὶ γὰρ ἀπέθανεν Ἡφαιστίων, ὑπὸ τοῦ ἔρωτος Ἀλεξάνδρος ἐβουλήθη προσθεῖναι καὶ τοῦτο τῇ λοιπῇ μεγαουργίᾳ, καὶ θεὸν χειροτονῆσαι τὸν τετελευτηκότα. εὐθύς οὖν νεῶς τε ἀνέστησαν αἱ πόλεις, καὶ τεμένη καθιδρύνετο, καὶ βωμοὶ, καὶ θυσίαι, καὶ ἐορταὶ τῷ καινῷ τούτῳ θεῷ ἐπετελοῦντο, καὶ ὁ μέγιστος ἕρκος ἦν ἄπασιν, Ἡφαιστίων. εἰ δὲ τις ἤμειδιάσειε πρὸς τὰ γιγνόμενα, ἢ μὴ φαίνοιτο πάνυ εὐσεβῶν, θάνατος ἐπέκειτο ἢ ζημία. ὑπολαμβάνοντες δὲ οἱ κόλακες τὴν μεираκιώδη ταύτην τοῦ Ἀλεξάνδρου ἐπιθυμίαν, προσεξέκαιον εὐθύς, καὶ ἀνεζωπύρουν, ὄνειρατα διηγούμενοι, τοῦ Ἡφαιστίωνος ἐπιφανείας τινάς, καὶ ἰάματα προσάπτοντες αὐτῷ, καὶ μαντεῖος ἐπιφημιζόντες. καὶ τέλος ἔθνον παρεδρω, καὶ ἀλιξικάκῳ θεῷ. ὁ δὲ Ἀλεξάνδρος ἠδετό τε ἀκούων, καὶ τὰ τελευταῖα ἐπίστευε, καὶ μέγα ἐφρόνει, ὡσανεὶ οὐ θεοῦ παῖς ὢν μόνον, ἀλλὰ καὶ θεοὺς ποιεῖν δυνάμενος πόσους τοίνυν οἰώμεθα τῶν Ἀλεξάνδρου φί-

λων παρὰ τὸν καιρὸν ἐκείνον ἀπολαῦσαι τῆς Ἡφαι-
 στίωνος θειότητος, διαβληθέντας, ὡς οὐ τιμῶσι τὸν
 κοινὸν ἀπάντων θεὸν, καὶ διὰ τοῦτο ἐξελαθέντας,
 καὶ τῆς τοῦ βασιλέως εὐνοίας ἐκπεσόντας; 18. Τότε
 καὶ Ἀγαθοκλῆς ὁ Σάμιος ταξιαρχῶν παρ' Ἀλεξάν-
 δρω, καὶ τιμώμενος παρ' αὐτοῦ, μικροῦ δεῖν συγκα-
 θείρχθη λέοντι, διαβληθεὶς, ὅτι δακρύσειε παριῶν
 τὸν Ἡφαιστίωνος τάφον. ἀλλ' ἐκείνῳ μὲν λέγεται
 βοηθῆσαι Περδίκκας, ἐπομοσάμενος κατὰ πάντων
 τῶν θεῶν, καὶ κατὰ Ἡφαιστίωνος, ὅτι δὴ κυνηγε-
 τοῦντι οἱ, φανέντα ἐναργῆ τὸν θεὸν ἐπισκῆψαι εἰ-
 πεῖν Ἀλεξάνδρω, φείσασθαι Ἀγαθοκλείους. οὐ γὰρ
 ὡς ἀπιστοῦντα, οὐδὲ ὡς ἐπὶ νεκρῷ δακρῦσαι, ἀλλὰ
 τῆς πάλαι συνηθείας μνημονεύσαντα. 19. Ἡ γοῦν
 κολακεία καὶ ἡ διαβολὴ τότε μάλιστα χώραν ἔσχε
 πρὸς τὸ Ἀλεξάνδρου πάθος συντιθεμένη. καθάπερ
 γὰρ ἐν πολιορκίᾳ οὐκ ἐπὶ τὰ ὑψηλὰ, καὶ ἀπόκρη-
 μνα, καὶ ἀσφαλῆ τοῦ τείχους προσίασιν οἱ πολέμιοι,
 ἀλλ' ἐνθα ἀφύλακτόν τι μέρος ἢ σαθρὸν αἰσθων-
 ται, ἢ ταπεινὸν, ἐπὶ τοῦτο πάσῃ δυνάμει χωροῦσιν,
 ὡς ῥῆστα παρειαδῦναι καὶ ἐλεῖν δυνάμενοι· οὕτω
 καὶ οἱ διαβάλλοντες, ὅ,τι ἂν ἀσθενὲς ἴδωσι τῆς ψυ-
 χῆς, καὶ ὑπόσαθρον, καὶ εὐεπίβατον, τούτῳ προς-
 βάλλουσι, καὶ προσάγουσι τὰς μηχανάς· καὶ τέλος
 ἐκπολιορκοῦσι, μηδενὸς ἀντιταττομένου, μηδὲ τὴν
 ἔφοδον αἰσθανομένου. εἴτ' ἐπειδὴν ἐντὸς ἅπαξ τῶν
 τειχῶν γένωνται, πυρπολοῦσι πάντα, καὶ καίουσι,
 καὶ σφάττουσι, καὶ ἐξελαύνουσιν, οἷα εἰκὸς ἀλισκο-
 υένης ψυχῆς, καὶ ἐξηνδραποδισμένης ἔργα εἶναι

20. Μηχανήματα δὲ αὐτοῖς κατὰ τοῦ ἀπόντος ἦτε ἀπάτη, καὶ τὸ ψεῦδος, καὶ ἡ ἐπιτορκία, καὶ προσλιπάρησις, καὶ ἀναίσχυντία, καὶ ἄλλα μυρία ῥαδιουργήματα· ἡ δὲ μεγίστη πασῶν ἡ κολακεία ἐστὶ, συγγενῆς, μᾶλλον δὲ ἀδελφῆ τις οὕσα τῆς διαβολῆς. οὐδεὶς γοῦν οὕτω γεννάδας ἐστὶ, καὶ ἀδαμάντινον τεῖχος τῆς ψυχῆς προβεβλημένος, ὅς οὐκ ἂν ἐνδοίῃ πρὸς τὰς τῆς κολακείας διαβολάς· καὶ ταῦτα ὑπορυττούσης, καὶ τοὺς θεμελίους ὑφαιρούσης τῆς διαβολῆς.

21. Καὶ τὰ μὲν ἐκτὸς ταῦτα. ἔνδοθεν δὲ πολλαὶ προδοσίαι συναγωνίζονται, τὰς χεῖρας ὀρέγουσαι, καὶ τὰς πύλας ἀναπετῶσαι, καὶ πάντα τρόπον τῆ ἀλώσει τοῦ ἀκούοντος συμπροθυμούμεναι. πρῶτον μὲν τὸ φιλόκαινον, ὃ φύσει πᾶσιν ἀνθρώποις ὑπάρχει, καὶ τὸ ἀψίκορον. ἔπειτα δὲ τὸ πρὸς τὰ παράδοξα τῶν ἀκουσμάτων ἐπόμενον. οὐ γὰρ οἶδ' ὅπως ἠδόμεθα πάντες λαθρηδᾶ, καὶ πρὸς τὰς λεγομένας καὶ μεστὰς ὑπονοίας ἀκούοντες. οἶδα γοῦν τινὰς οὕτως ἠδέως γαργαλιζομένους τὰ ὦτα ὑπὸ τῶν διαβολῶν, ὥσπερ τοὺς πτεροῖς κνωμένους.

22. Ἐπειδὴν τοίνυν ὑπὸ τούτων ἀπάντων συμμαχοῦμενοι προσπέσωσι, κατὰ κράτος αἰροῦσιν, οἶμαι, καὶ οὐδὲ δυσχερῆς ἡ νίκη γένοιτο, μηδενὸς ἀντιπαραταττομένου, μηδὲ ἀμνητομένου τὰς προσβολάς· ἀλλὰ τοῦ μὲν ἀκούοντος ἐκόντος ἑαυτὸν ἐνδιδόντος· τοῦ διαβαλλομένου δὲ τὴν ἐπιβουλήν ἀγνοοῦντος. ὥσπερ γὰρ ἐν νυκτὶ πόλεως ἀλούσης, καθεύδοντες οἱ διαβαλλόμενοι φρονεοῦνται.

23. Καὶ τὸ πάντων οἴκτιστον, ὃ μὲν οὐκ εἰδὼς τὰ γεγεννημένα, προσέροχεται τῷ φίλῳ

φαιδρός, ἄτε μηδὲν φαῦλον ἑαυτῷ συνεπιστάμενος, καὶ τὰ συνήθη λέγει, καὶ ποιεῖ, παντὶ τρόπῳ ὁ ἄθλιος ἐνηδρευμένος. ὁ δὲ, ἦν μὲν ἔχη τι γενναῖον, καὶ ἐλεύθερον, καὶ παρῆρσιαστικόν, εὐθύς ἐξέρρηξε τὴν ὄργην, καὶ τὸν θυμὸν ἐξέχεε, καὶ τέλος, τὴν ἀπολογίαν προαισθόμενος, ἔγνω μάτην κατὰ τοῦ φίλου παρωξυμένος. 24. Ἦν δὲ ἀγεννέστερος καὶ ταπεινότερος, προσίεται μὲν καὶ προσμειδιᾷ τοῖς χείλεσιν ἄκροισι, μισεῖ δὲ, καὶ λάθρα τοὺς ὀδόντας διαπρίει, καὶ, ὡς ὁ ποιητὴς φησι, βυσσοδομεῖε τὴν ὄργην. οὐδὲ γὰρ ἐγὼ οὐδὲν οἶμαι ἀδικώτερον, οὐδὲ δουλοπρεπέστερον, ἐνδακόντα τὸ χεῖλος ὑποτρέφειν τὴν χολὴν, καὶ τὸ μῖσος ἐν αὐτῷ κατάκλειστον ἀΐζειν, ἕτερα μὲν κεύθοντα ἐνὶ φρεσίν, ἄλλα δὲ λέγοντα, καὶ ὑποκρινόμενον ἰλαρῶ καὶ κωμικῶ προσώπῳ, μάλα περιπαθῆ τινα καὶ πένθους γέμουσαν τραγωδίαν. μάλιστα δὲ τοῦτο πάσχουσιν, ἐπειδὴν πάλαι φίλος ὁ ἐνδιαβάλλων δοκῶν εἶναι τῷ ἐνδιαβαλλομένῳ, ποιῆται ὁμοίως. τότε γὰρ οὔτε φωνὴν ἀκούειν ἔτι θέλουσι τῶν διαβαλλομένων, ἢ τῶν ἀπολογουμένων, τὸ ἀξιόπιστον τῆς κατηγορίας ἐκ τῆς πάλαι δοκούσης φιλίας προειληφότες· οὐδὲ τοῦτο λογιζόμενοι, ὅτι πολλαὶ πολλακίς ἐν τοῖς φιλιότατοισι μίσους παραπίπτουσιν αἰτίαι, τοὺς ἄλλους λανθάνουσαι. καὶ ἐνίοτε οἷς αὐτὸς τις ἔνοχός ἐστι, ταυτὶ φθάσας κατηγορήσῃ τοῦ πλησίον, ἐκφυγεῖν οὕτω πειρώμενος τὴν διαβολήν. καὶ ὅλως, ἐχθρὸν μὲν οὐδεὶς ἂν τολμήσειε διαβάλλειν· ἄπιστος γὰρ αὐτόθι ἢ κατηγορία, πρόδηλον ἔχουσα τὴν αἰτίαν· τοῖς δοκοῦσι δὲ

μάλιστα φίλοις ἐπιχειροῦσι, τὴν πρὸς τοὺς ἀκούον-
τας εὐνοίαν ἐμφῆσαι προαιρούμενοι, ὅτι ἐπὶ τῷ ἐκεί-
νων συμφέροντι οὐδὲ τῶν οἰκειοτάτων ἀπέσχοντο.
25. Εἰσὶ δὲ τινες, οἳ κἂν μάθωσιν ὕστερον ἀδίκως
διαβεβλημένους παρ' αὐτοῖς τοὺς φίλους, ὅμως ὑπ'
αἰσχύνης, ὧν ἐπίστευσαν, οὐδ' ἔτι προσέειπαι, οὐδὲ
προσβλέπειν τολμῶσιν αὐτούς, ὥσπερ ἡδίκημένοι,
ὅτι μηδὲν ἀδικοῦντας ἐπέγνωσαν. 26. Τοιγαροῦν
πολλῶν κακῶν ὁ βίος ἐπλήσθη ὑπὸ τῶν οὕτω ῥα-
δίως καὶ ἀνεξετάτως πεπιστευμένων διαβολῶν. ἡ
μὲν γὰρ Ἄνθεια,

Τεθναίης, φησὶν, ὧ Προῦτε, ἡ κάκιστος Βελ-
λεροφόντην,

Ὅς μ' ἔθελεν φιλότῃ μιγήμεναι οὐκ ἐθελοῦση·
αὐτὴ προτέρα ἐπιχειρήσασα, καὶ ὑπεροφθεῖσα. καὶ
μικροῦ ὁ νεανίας ἐν τῇ πρὸς Χίμαιραν συμπλοκῇ
διεφθάρη, ἐπιτίμιον σωφροσύνης ὑποσχῶν, καὶ τῆς
πρὸς τὸν ξένον αἰδοῦς ὑπὸ μάχλου γυναικὸς ἐπιβε-
βουλευμένος. ἡ δὲ Φαῖδρα, κακείνη τὰ ὅμοια κατει-
ποῦσα τοῦ προγόνου, ἐπάρατον ἐποίησε τὸν Ἰππό-
λυτον γενέσθαι ὑπὸ τοῦ πατρὸς, οὐδὲν, ὧ θεοῖ, οὐ-
δὲν ἀνόσιον ἐργασμένον. 27. Ναὶ, φῆσει τις· ἀλλ'
ἀξιόπιστός ἐστιν ἐνίοτε ὁ διαβάλλων ἀνὴρ, τάτε ἄλ-
λα δίκαιος, καὶ συνετός εἶναι δοκῶν, καὶ ἐχρῆν προσ-
έχειν αὐτῷ, ἅτε μηδὲν ἂν τοιοῦτο κακουργήσαντι.
— ἄρ' οὖν τοῦ Ἀριστείδου ἔστι τις δικαιοτέρος;
ἀλλ' ὅμως κακείνος συνέστη ἐπὶ τὸν Θεμιστοκλῆα,
καὶ συμπαρώξυνε τὸν δῆμον, ἧς φησὶν ἐκεῖνος πολι-
τικῆς φιλοτιμίας ὑποκεκνισμένος. δίκαιος μὲν γὰρ

ὡς πρὸς τοὺς ἄλλους Ἀριστείδης, ἄνθρωπος δὲ καὶ αὐτὸς ἦν, καὶ χολὴν εἶχε, καὶ ἡγάπα τινὰς, καὶ ἐμίσει. 28. Καὶ εἶγε ἀληθὴς ἐστὶν ὁ περὶ τοῦ Παλαμήδους λόγος, ὁ συνετώτατος τῶν Ἀχαιῶν, καὶ τῶν ἄλλοις ἄριστος, τὴν ἐπιβουλὴν καὶ ἐνέδραν ὑπὸ φθόρου φαίνεται συντεθεικῶς κατὰ ἄνδρὸς ὁμαίμου, καὶ φίλου, καὶ ἐπὶ τὸν αὐτὸν κίνδυνον ἐκπεπλευκός· οὕτως ἔμφυτον ἅπασιν ἀνθρώποις ἢ περὶ τὰ τοιαῦτα ἁμαρτία. 29. Τί γὰρ ἂν τις ἦ τὸν Σωκράτην λέγοι, τὸν ἀδίκως πρὸς τοὺς Ἀθηναίους διαβεβλημένον ὡς ἀσεβῆ καὶ ἐπίβουλον; ἢ τὸν Θεμιστοκλέα, ἢ τὸν Μιλτιάδην, τοὺς μετὰ τηλικαύτης νίκας ἐπὶ προδοσίᾳ τῆς Ἑλλάδος ὑπόπτους γενομένους; μυρία γὰρ τὰ παραδείγματα, καὶ σχεδὸν τὰ πλεῖστα ἤδη γνώριμα. 30. Τί οὖν χρῆσαι ποιεῖν τὸν γε νοῦν ἔχοντα, ἢ ἀρετῆς, ἢ ἀληθείας ἀμφισβητοῦντα; ὅπερ, οἶμαι, καὶ Ὀμηρος ἐν τῷ περὶ Σειρήνων μῦθῳ ἠνέξατο, παραπλῆειν κελεύσας τὰς ὀλεθροῦς ταύτας τῶν ἀκουσμάτων ἡδονὰς, καὶ ἀποφράττειν τὰ ὦτα, καὶ μὴ ἀνέδην αὐτὰ ἀναπεταννύειν τοῖς πάθει προειλημμένοις, ἀλλ' ἐπιστήσαντα ἀκριβῆ θυρωρὸν τὸν λογισμὸν ἅπασιν τοῖς λεγομένοις, τὰ μὲν ἄξια προσίσθαι καὶ παραβάλλεσθαι, τὰ φαῦλα δὲ ἀποκλείειν καὶ ἀπωθεῖν. καὶ γὰρ ἂν εἴη γελοῖον, τῆς μὲν οἰκίας θυρωροὺς καθιστάναι, τὰ ὦτα δὲ καὶ τὴν διάνοιαν ἀνεωγμένα ἔσθαι. 31. Ἐπειδὴν τοίνυν τοιαῦτα προσίη τις λέγων, αὐτὸ ἐφ' αὐτοῦ χρὴ τὸ πρῶγμα ἐξετάζειν· μήτε ἡλικίαν τοῦ λέγοντος ὀρῶντα, μήτε τὸν ἄλλον βίον, μήτε τὴν ἐν τοῖς λόγοις ἀγλίνοισιν. ὅσω γὰρ

τις πιθανώτερος, τοσουτω ἐπιμελεστέρας δεῖται τῆς ἐξετάσεως. οὐ δεῖ τοίνυν πιστεῦειν ἄλλοτρίᾳ κρίσει, μᾶλλον δὲ μίσει τοῦ κατηγοροῦντος, ἀλλ' ἑαυτῷ τὴν ἐξέτασιν φυλακτέον τῆς ἀληθείας, ἀποδόντα καὶ τῷ διαβάλλοντι τὸν φθόνον, καὶ ἐν φανερῷ ποιησάμενον τὸν ἔλεγχον τῆς ἐκατέρου διανοίας, καὶ μισεῖν οὕτω, καὶ ἀγαπᾶν τὸν δεδοκιμασμένον. πρὶν δὲ τοῦτο ποιῆσαι ἐκ τῆς πρώτης διαβολῆς κεκινημένον, Ἡράκλεις, ὡς μεираκιῶδες, καὶ ταπεινόν, καὶ πάντων οὐχ ἥκιστα ἄδικον. 32. Ἀλλὰ τούτων ἀπάντων αἰτιον, ὅπερ ἐν ἀρχῇ ἔφημεν, ἡ ἄγνοια, καὶ τὸ ἐν σκότῳ που εἶναι τὸν ἐκάστου τρόπον. ὡς εἶγε θεῶν τις ἀποκαλύψειεν ἡμῶν τοὺς βίους, οἴχοιτο ἂν φεύγουσα ἐς τὸ βέραθρον ἢ διαβολή, χώραν οὐκ ἔχουσα, ὡς ἂν πεφωτισμένων τῶν πραγμάτων ὑπὸ τῆς ἀληθείας.

ΨΕΥΔΟΛΟΓΙΣΤΗΣ

Η ΠΕΡΙ

ΤΗΣ ΑΠΟΦΡΑΔΟΣ, ΚΑΤΑ
ΤΙΜΑΡΧΟΥ.

ARGVMENTVM.

*Rhetor, cui nomen Timarchi fuisse videtur
homo dissolutus, Olympiae orationem ex flosculi*

C 2

aliorum consutam male habuerat; quam audiens Lucianus risum tenere non potuerat. Deinde, quum idem novo anno Luciano occurreret, eum, ne iucundissimum diem faciat ἀποφράδα (i. e. nefastum), evitandum esse, tam clara voce dixit, ut ille exaudiret. Rhetor ridebat vocem ἀποφράς, tanquam non graecam. Quam iniuriam, maximam scilicet, ulturus Lucianus primo quidem id vocabulum graecum atticumque esse, et quid significet, aliosque scriptores similiter locutos esse docet, deinde vero tanta bile et ignorantiam et mores scelerati illius, ut alter Archilochus, perstringit, ut merito videatur et ipse vituperandus.

Ἄλλ' ὅτι μὲν ἠγνόεις τοῦνομα τὴν Ἀποφράδα, παντί που δῆλον. πῶς γὰρ ἂν ἤτιῶ βάρβαρον εἶναι μετὴν φωνὴν ἐπ' αὐτῷ, εἰπόντα ὑπὲρ σοῦ, ὡς ἀποφράδι ὁμοιος εἴης, (τὸν γὰρ τρόπον σου, νῆ Δία μέμνημαι, εἰκάσας τῇ τοιαύτῃ ἡμέρᾳ) εἰ μὴ καὶ παντάπασιν ἀνήκοος ἦσθα τοῦ ὀνόματος; ἐγὼ δὲ τὴν μὲν ἀποφράδα, ὅτι καὶ βούλεται εἶναι, διδάξω σε μικρὸν ὕστερον· τὸ δὲ τοῦ Ἀρχιλόχου ἐκεῖνο ἤδη σοι λέγω, ὅτι τέττιγα τοῦ πτεροῦ συνείληφας· εἵπερ τινὰ ποιητὴν ἰάμβων ἀκούεις Ἀρχιλόχον, Πάριον τὸ γένος, ἄνδρα κομιδῆ ἐλεύθερον, καὶ παρόρησιᾶ συνόντα, μηδὲν ὀκνοῦντα ὄνειδίζειν, εἰ καὶ ὅτι μάλιστα λυπήσειν ἔμελλε τοὺς περιπετεῖς ἔσομένους τῇ χολῇ τῶν ἰάμβων αὐτοῦ. ἐκεῖνος τοίνυν πρὸς τινὸς τῶν τοιούτων ἀκούσας κακῶς, Τέττιγα, ἔφη, τὸν ἄνδρα εἰληφέναι τοῦ πτεροῦ, εἰκάζων ἑαυτὸν τῷ τέττιγι ὃ Ἀρχίλοχος; φύσει μὲν λάλοι ὄντι καὶ ἄνευ τινὸς ἀνάγκης· ὁπόταν δὲ καὶ τοῦ πτεροῦ ληφθῆ, γεγωνδῶ

τερον βουῶντι. καὶ σὺ δὴ, ἔφη, ὦ κακὸδαιμον ἄνθρωπε, τί βουλόμενος ποιητὴν λάλον παροξύνεις ἐπὶ σεαυτὸν, αἰτίας ζητοῦντα, καὶ ὑποθέσεις τοῖς ἰάμβουσι; 2. Ταῦτά σοι καὶ αὐτὸς ἀπειλῶ, οὐ, μὰ τὸν Δία, τῷ Ἀρχιλόχῳ εἰκάζων ἑμαυτὸν· πόθεν; πολλοῦ γε καὶ δέω· σοὶ δὲ μυρία συνειδῶς ἰάμβων ἄξια βεβιωμένα, πρὸς ἃ μοι δοκεῖ οὐδ' ἂν ὁ Ἀρχίλοχος αὐτὸς διαρκέσαι, προσπαρακαλέσας καὶ τὸν Σιμωνίδην, καὶ τὸν Ἰππώνακτα συμποιεῖν μετ' αὐτοῦ καὶ ἐν τι τῶν προσόντων σοι κακῶν. οὕτω σὺ γε παῖδας ἀπέφηνας ἐν πάσῃ βδελυρίᾳ, τὸν Ὀροδοικίδην, καὶ τὸν Λυκάμβην, καὶ τὰν Βούπαλον, τοὺς ἐκείνων ἰάμβους. καὶ ἔοικε θεῶν τις ἐπὶ χεῖλος ἀγαγεῖν σοι τότε τὸν γέλων ἐπὶ τῇ ἀποφράδι λεχθείσῃ, ὡς αὐτὸς μὲν Σκυθῶν καταφανέστερος γένοιο, κομιδῇ ἀπαίδευτος ὢν, καὶ τὰ κοινὰ ταῦτα, καὶ τὰ ἐν ποσὶν ἀγνοῶν, ἀρχὴν δὲ εὐλογον παράσχοις τῶν κατὰ σοῦ λόγων ἀνδρὶ ἐλευθέρῳ, καὶ οἰκοθὲν σε ἀκριβῶς εἰδόντι, καὶ μηδὲν ὑποστελουμένη τὸ μὴ οὐχὶ πάντα ἐξειπεῖν· μᾶλλον δὲ κηρύξαι ἃ πράττεις νύκτωρ καὶ μεθ' ἡμέραν ἔτι καὶ νῦν, ἐπὶ πολλοῖς τοῖς πρὶν ἐκείνοις. 3. Καίτοι μάταιον ἴσως, καὶ περιττὸν, ἐν παιδείας νόμῳ παρῆρησιάζεσθαι πρὸς σέ. οὔτε γὰρ ἂν αὐτὸς ποτε βελτίων γένοιο πρὸς τὴν ἐπιτίμησιν, οὐ μᾶλλον ἢ κἀνθάρος μεταπεισθεῖη ἂν, μηκέτι τοιαῦτα κυλινοῦν, ἅπαξ αὐτοῖς συνήθης γενόμενος. οὐτ' εἶναι τινα νομίζω τὸν ἀγνοοῦντα ἔτι τὰ ὑπὸ σοῦ τολμώμενα, καὶ ἃ γέρων ἄνθρωπος ἐς ἑαυτὸν παρανομεῖς. οὐχ οὕτως ἀσφαλῆς, οὐδὲ ἀφανῆς βδελυρὸς

εἶ· οὐδὲ δεῖ τινος τοῦ ἀποδύσοντος τὴν λεοντῆν, ὃ φανερός γένοιο, κανθήλιος ὢν, εἰ μὴ τις ἄρα ἐξ Ἑπιβρορέων ἄρτι ἐς ἡμᾶς ἦκοι, ἢ ἐς τοσοῦτον Κυμαῖος εἴη, ὡς μὴ, ἰδῶν, εὐθύς εἰδέναι ὄνων ἀπάντων ὑβριστότατόν σε ὄντα, μὴ περιμείνας ὀγκωμένου προσέτι ἀκούειν. οὕτω πάλαι καὶ πρὸ ἔμοῦ, καὶ παρὰ πᾶσι καὶ πολλάκις κεκίρυνται τὰ σά, καὶ δόξαν οὐ μικρὰν ἔχεις ἐπ' αὐτοῖς ὑπὲρ τὸν Ἀριφράδην, ὑπὲρ τὸν Συβαρίτην Μίσθωνα, ὑπὲρ τὸν Χῖον ἐκείνον Βάσταν, τὸν ἐπὶ τοῖς ὁμοίοις σοφόν. ῥήτεον δὲ ὁμως, εἰ καὶ ἔωλα δόξω λέγειν, ὡς μὴ αἰτίαν ἔχοιμι μόνος αὐτὰ ἀγνοεῖν. 4. Μᾶλλον δὲ παρακλητέος ἡμῖν τῶν Μενάνδρου προλόγων εἷς, ὁ Ἐλεγχος, φίλος ἀληθείᾳ καὶ παρῴρησι θεός, οὐχ ὁ ἀσημότατος τῶν ἐπὶ τὴν σκηνὴν ἀναβαινόντων, μόνοις ὑμῖν ἐχθρός τοῖς δεδιόσι τὴν γλῶτταν αὐτοῦ, πάντα καὶ εἰδότης, καὶ σαφῶς διεξιόντος, ὅποσα ὑμῖν σύνοιδε. χάριεν γοῦν τοῦτο γένοιτ' ἂν, εἰ ἐθέλησειεν ἡμῖν προσεῖσελθῶν οὗτος διηγήσασθαι τοῖς θεαταῖς σύμπαντα τοῦ δράματος τὸν λόγον. Ἄγε τοίνυν, ὃ προλόγων καὶ δαιμόνων ἄριστε Ἐλεγγε, ὄρα ὅπως σαφῶς προδιδάξης τοὺς ἀκούοντας, ὡς οὐ μάτην, οὐδὲ φιλαπεχθημόνως, οὐδ' ἀνίπτοις ποσὶ, κατὰ τὴν παροιμίαν, ἐπὶ τόνδε τὸν λόγον ἀπηντήκαμεν, ἀλλὰ καὶ ἰδίον τι ἀμυνόμενοι, καὶ τὰ κοινὰ μισοῦντες τὸν ἄνθρωπον ἐπὶ τῇ βδελυρίᾳ. ταῦτα μόνον εἰπὼν, καὶ σαφῶς προδιηγησάμενος, ἔλεως ἄπιθι ἐκποδῶν, τὰ δὲ ἄλλα ἡμῖν καταλείπε· μιμησόμεθα γάρ σε, καὶ διελέγξομεν τὰ πολλὰ, ὡς παρῴρη-

σίας τε καὶ ἀληθείας ἕνεκα μηδένα αἰτιάσασθαι σε. μήτε δὲ ἐμὲ πρὸς αὐτοὺς ἐπαινέσης, ὃ φίλτατε Ἐλεγχε, μήτε τὰ ἐκείνω προσόντα προεκχέης αὐτως· οὐ γὰρ ἄξιον Θεῷ ὄντι ἐπὶ στόμα σοι ἐλθεῖν τοὺς περὶ τῶν οὕτω καταπτύστων λόγους. 5. Ὁ γὰρ σοφιστῆς οὗτος εἶναι λέγων, ὁ πρόλογος ἤδη φησὶ ταῦτα, ἐς Ὀλυμπίαν ποτὲ ἦκε, λόγον τινὰ πρὸ πολλοῦ συγγεγραμμένον ἐπιδειξόμενος τοῖς πανηγυρισταῖς. ἦν δὲ ὑπόθεσις τῷ συγγράμματι, ὁ Πυθαγόρας κωλύμενος ὑπὸ τινος Ἀθηναίων, οἶμαι, μετέχειν τῆς ἐν Ἐλευσίῃ τελετῆς, ὡς βάρβαρος, ὅτι ἔλεγεν αὐτὸς ὁ Πυθαγόρας, πρὸ τούτου ποτὲ καὶ Εὐφορβος γεγονέναι. ἐτύγχανε δὲ ὁ λόγος αὐτῷ κατὰ τὸν Αἰσώπου κολοῖόν, συμφορητὸς ὢν ἐκ ποικίλων ἀλλοτριῶν περῶν. βουλόμενος δὴ μὴ ἔωλα δόξαι λέγειν, ἀλλ' αὐτοσχεδιᾷ τὰ ἐκ τοῦ βιβλίου, δεῖται τῶν συνηθῶν τινός, (ἦν δὲ ἐκ Πατρῶν ἐκεῖνος, ἀμφὶ δίκας ἔχων τὰ πολλὰ) ἐπειδὴν αἰτήσῃ τινὰς ὑποθέσεις τοῖς λόγοις, τὸν Πυθαγόραν αὐτῷ προσελέσθαι. καὶ οὕτως ἀνὴρ ἐποίησε, καὶ συνέπεισε τὸ θέατρον ἀκούειν τὸν ὑπὲρ τοῦ Πυθαγόρου ἐκεῖνον λόγον. 6. Ἦν δὴ τὸ ἐπὶ τούτῳ, ὁ μὲν πάνυ ἀπίθανος ἐν τῇ ὑποκρίσει, συνείρων οἷον εἰκὸς ἐκ πολλοῦ ἐσκεμμένα, καὶ μεμελετημένα, εἰ καὶ ὅτι μάλιστα ἡ ἀναισχυντία οὕσα ἐπήμυνε, καὶ χεῖρα ὤρεγε, καὶ συνηγωνίζετο αὐτῷ. γέλωσ δὲ πολὺς παρὰ τῶν ἀκουόντων. καὶ οἱ μὲν, ἐς τὸν Πατέρα ἐκεῖνον μεταξὺ ἀποβλέποντες, ὑπεδήλουν ὡς οὐ λέληθε συμπράξας αὐτῷ τὴν θαυματοουργίαν, οἱ δὲ καὶ αὐτὲ γνωρίζοντες τὰ λεγόμενα,

παρ' ὅλην τὴν ἀκρόασιν διετέλεσαν, ἔν τούτῳ μόνον ἔργον ἔχοντες ἀλλήλων πειρώμενοι, ὅπως μνήμης ἔχωσι πρὸς τὸ διαγιγνώσκειν, ὅτου ἕκαστον ἦν τῶν ὀλίγων πρὸ ἡμῶν εὐδοκιμησάντων ἐπὶ ταῖς καλουμέναις μελέταις σοφιστῶν. 7. Ἐν δὲ τούτοις ἄπασι καὶ ὁ τὸν λόγον τόνδε συγγράψας ἦν, ἐν τοῖς γελῶσι καὶ αὐτός. τί δ' οὐκ ἔμελλε γελᾶν ἐφ' οὗτω περιφανεῖ, καὶ ἀπιθάνῳ, καὶ ἀναισχύντῳ τολμήματι; καὶ πως; (ἔστι δὲ ἀκρατῆς γέλωτος) ὁ μὲν τὴν φωνὴν ἐντρέψας εἰς μέλος, ὡς ᾤετο, θρηνηόν τινα ἐπηύλει τῷ Πυθαγόρῳ, ὁ δὲ τοῦτο δὴ τὸ τοῦ λόγου, ὄνον κίθαριζεῖν πειρώμενον ὄρων, ἀνεκάγχασε μάλα ἠδὺ ὁ ποιητῆς οὗτος ὁ ἐμός· ὁ δὲ εἶδεν ἐπιστραφεῖς. τοῦτο ἐξεπολέμωσε τότε αὐτοὺς ἔναγχος. 8. Ἐνθένδε ἦν μὲν ἡ τοῦ ἔτους ἀρχή, μᾶλλον δὲ ἡ ἀπὸ τῆς μεγάλης νοσηρίας τρίτη, ἐν ἣ οἱ Ῥωμαῖοι, κατὰ τὸ ἀρχαῖον, εὐχονται τε αὐτοὶ ὑπὲρ ἅπαντος τοῦ ἔτους εὐχάς τινας, καὶ θύουσι, Νουμᾶ τοῦ βασιλέως καταστησαμένου τῆς ἱερουργίας αὐτοῖς, καὶ πισπεύκασιν τοὺς θεοὺς ἐν ἐκείνῃ μάλιστα τῇ ἡμέρᾳ χρηματίζουσιν τοῖς εὐχομένοις. ἐν τοιαύτῃ τοίνυν ἑορτῇ καὶ ἱερομηνίᾳ, ὁ τότε γελᾶσας ἐν Ὀλυμπίᾳ ἐκεῖνος ἐπὶ τῷ ὑποβολιμαίῳ Πυθαγόρῳ, ἰδὼν προσόντα τὸν κατάπτυστον, καὶ ἀλαζόνα, τὸν τῶν ἀλλοτριῶν λόγων ὑποκριτὴν, (ἐτύχανε δὲ καὶ τὸν τρέπον ἀκριβῶς εἰδῶς αὐτοῦ, καὶ τὴν ἄλλην ἀσιλγειαν, καὶ μιαιρίαν τοῦ βίου, καὶ ἃ ποιεῖν ἐλέγετο, καὶ ἃ ποιωὶν κατεῖληπτο) Ἦρα ἡμῖν, ἔφη πρὸς τινα τῶν ἐταίρων, ἐκτρέπεσθαι τὸ δυσάντητον τοῦτο θίαμα,

ὅς φανεις ἔοικε τὴν ἡδίστην ἡμέραν ἀποφράδα ἡμῖν ποιήσειν. τοῦτ' ἀκούσας ὁ σοφιστής, τὴν ἀποφράδα, ὡς τι ξένον καὶ ἀλλότριον τῶν Ἑλλήνων ὄνομα, ἐγέλα εὐθύς, καὶ τὸν ἄνδρα τοῦ πάλαι ἐκείνου γέλωτος ἡμύνητο, ὡς γοῦν ᾤετο, καὶ πρὸς ἅπαντας ἔλεγεν, ἀποφράς· τί δαὶ τοῦτό ἐστι; καρπός τις, ἢ βοτάνη τις, ἢ σκεῦος; ἄρα τῶν ἐσθιομένων ἢ πινομένων τί ἐστὶν ἀποφράς; ἐγὼ μὲν οἴτε ἤκουσα πώποτε, οὐτ' ἂν συνίην ποτὲ ἅ,τι καὶ λέγει. 9. Τραῦθ' ὁ μὲν ᾤετο κατὰ τούτου διεξιέναι, καὶ πολὺν ἐπῆγε τῇ ἀποφράδι τὸν γέλω. ἐλελήθει δὲ καθ' αὐτοῦ τὸ ὕστατον τεκμήριον ἀπαιδευσίας ἐκφέρων. ἐπὶ τούτῳ τόνδε τὸν λόγον συνέγραψεν, ἐμὲ προσεῖςπέμψας ὑμῖν, ὡς δείξειε τὸν ἀοίδιμον σοφιστὴν τὰ κοινὰ τῶν Ἑλλήνων ἀγνοοῦντα, καὶ ὁπόσα κἄν οἱ ἐπὶ τῶν ἐργαστηρίων καὶ τῶν καπηλείων εἰδεῖεν. ταῦτα μὲν ὁ Ἐλεγχος. 10. Ἐγὼ δὲ (ἤδη γὰρ αὐτὸς παρείληφα τοῦ δράματος τὰ λοιπὰ) δίκαιος ἂν εἶην, τὰ ἐκ τοῦ Δελφικοῦ τρίποδος ἤδη λέγειν, οἷα μὲν σου τὰ ἐν τῇ πατρίδι, οἷα δὲ τὰ ἐν τῇ Παλαιστίνῃ, οἷα δὲ τὰ ἐν Αἰγύπτῳ, οἷα δὲ τὰ ἐν Φοινίκῃ, καὶ Συρίᾳ, εἶτα ἐξῆς τὰ ἐν Ἑλλάδι, καὶ Ἰταλίᾳ, καὶ ἐπὶ πᾶσι τὰ ἐν Ἐφέσῳ νῦν, ἅπερ κεφαλαϊκωδέστατα τῆς ἀπονοίας τῆς σῆς, καὶ κορυφή, καὶ κορωνίς τοῦ τρόπου. ἐπεὶ γὰρ κατὰ τὴν παροιμίαν, Ἰλιεύς ὢν, τραγωδοὺς ἐμισθώσω, καιρὸς ἤδη σοὶ ἀκούειν τὰ σαυτοῦ κακά. 11. Μᾶλλον δὲ ταῦτα μὲν μηδέπω· περὶ δὲ τῆς ἀποφράδος πρότερον. εἶπε γὰρ μοι πρὸς Πανδήμου, καὶ Γενετυλλίδος, καὶ Κυβήβης, πῆ σοὶ μειπτὸν, καὶ

γέλωτος ἄξιόν τοῦνομα εἶναι ἔδοξεν ἢ ἀποφράς; νῆ Δί, οὐ γάρ ἦν τῶν Ἑλλήνων ἴδιον, ἀλλὰ πόθεν ἐπεισχωμάσαν αὐτοῖς ἀπὸ τῆς πρὸς Κελτοὺς ἢ Θρακίας, ἢ Σκύθας, ἐπιμιξίας. σὺ δὲ (ὅπαντα γὰρ οἶσθα τὰ τῶν Ἀθηναίων) ἐξέκλεισας τοῦτο εὐθύς, καὶ ἐξεκήρυξας τοῦ Ἑλληνικοῦ. καὶ ὁ γέλως ἐπὶ τούτῳ, ὅτι βαρβαρίζω, καὶ ξενίζω, καὶ ὑπερβαίνω τοὺς ὄρους τοὺς Ἀττικούς. καὶ μὴν τί ἄλλο οὕτως Ἀθηναίους ἐπιχώριον, ὡς τουτὶ τοῦνομα, φαίεν ἂν οἷγε σοῦ μᾶλλον τὰ τοιαῦτα εἰδότες; ὥστε θᾶπτον ἂν τὸν Ἐρεχθεά, καὶ τὸν Κέκροπα, ξένους ἀποφῆναις, καὶ ἐπήλυθας εἶναι τῶν Ἀθηνῶν, ἢ τὴν ἀποφράδα δείξιαις οὐκ οἰκείαν καὶ ἀντόχθονα τῆς Ἀττικῆς. 12. Πολλὰ μὲν γὰρ ἔστιν, ἃ καὶ αὐτοὶ κατὰ ταῦτά τοῖς πᾶσιν ἀνθρώποις ὀνομάζουσιν· ἀποφράδα δὲ μόνοι ἐκεῖνοι τὴν μιαν, καὶ ἀπευκτὴν, καὶ ἀπαίσιον, καὶ ἄπρακτον, καὶ σοὶ ὁμοίαν ἡμέραν. ἰδοὺ καὶ μεμάθηκας ἤδη ὁδοῦ πάρεργον, τί βούλεται αὐτοῖς ἢ ἀποφράς ἡμέρα, ὅταν μῆτε αἱ ἀρχαὶ χρηματίζωσι, μῆτε εἰσαγωγίμοι αἱ δίκαι ὦσι, μῆτε τὰ ἱερά ἱερουργῆται, μῆθ' ὅλως τι τῶν αἰσίων τελεῆται, αὕτη ἀποφράς ἡμέρα. 13. Ἐνομίσθη δὲ τοῦτο ἄλλοις ἐπ' ἄλλαις αἰτίαις· ἢ γὰρ ἂν ἠττηθέντες μάχαις μεγάλαις, ἔπειτα ἔταξαν ἐκείνας τὰς ἡμέρας, ἐν αἷς τὰ τοιαῦτα ἐπεπόνθεισαν, ἀπράκτους καὶ ἀκύρους τῶν ἐννόμων πράξεων εἶναι, ἢ καὶ, νῆ Δία . . . . καίτοι ἄκαιρον ἴσως, καὶ ἔξωρόν γε ἦδη, γέροντα ἄνδρα μεταπαιδεύειν, καὶ ἀναδιδάσκειν τὰ τοιαῦτα, μηδὲ τὰ πρὸ τούτων εἰδότεα. πάνυ γοῦν τοῦτ' ἔστι τὸ λοιπόν,

κᾶν ἐκμάθῃς αὐτό, πᾶν ἡμῖν εἰδώς ἔση. πόθεν γάρ, ὦ οὗτος; τὰ μὲν γὰρ ἄλλα κᾶν ἄγνοῆσαι συγγνώμη, ὅποσα ἔξω τοῦ πολλοῦ πάτου, καὶ ἄδηλα τοῖς ἰδιώταις· τὴν ἀποφράδα δὲ, οὐδὲ βουλευθεῖς ἂν, ἄλλως εἴποις. ἐν γὰρ τοῦτο καὶ μόνον ἀπάντων τοῦνομα ἔστω, φησί τις. 14. Ἀλλὰ καὶ τῶν παλαιῶν ὀνομάτων, τὰ μὲν λεκτέα, τὰ δ' οὐ, ὅποσα αὐτῶν μὴ συνήθη τοῖς πολλοῖς, ὡς μὴ ταράττοιμεν τὰς ἀκοάς, καὶ τιτρώσκοιμεν τῶν συνόντων τὰ ὄτια. ἐγὼ δὲ, ὦ βέλτιστε, πρὸς μὲν σὲ ἴσως ταῦτα περὶ σοῦ εἰπὼν, ἡμαρτον, ἐχρῆν γὰρ, ἐχρῆν ἢ κατὰ τὰ Παφλαγόνων, ἢ Καππαδοκῶν, ἢ Βακτριῶν πάτρια διαλέγεσθαι σοι, ἕως ἐκμάθῃς τὰ λεγόμενα, καὶ σοὶ ἀκούειν ἠδέα· τοῖς δ' ἄλλοις Ἑλλησιν, οἶμαι, καθ' Ἑλλάδα γλῶτταν συνεῖναι χρῆ. εἶτα καὶ τῶν Ἀττικῶν κατὰ χρόνους τινὰς πολλὰ ἐντρεψάντων τῆς αὐτῶν φωνῆς, τοῦτο ἐν τοῖς μάλιστα τοῦνομα διετέλεσεν, οὕτως αἰεὶ, καὶ πρὸς ἀπάντων αὐτῶν λεγόμενον. 15. Εἶπον ἂν καὶ τοὺς πρὸ ἡμῶν κεχρημένους τῷ ὀνόματι, εἰ μὴ καὶ ταύτη σε διαταράξειν ἔμελλον, ξένα σοι καὶ ἄγνωστα ποιητῶν, καὶ φητόρων, καὶ συγγραφέων ὀνόματα διεξιῶν. μᾶλλον δὲ οὐδ' ἐγὼ σοι τοὺς εἰπόντας ἐρῶ. πάντες γὰρ ἴσασιν. ἄλλα σὺ μοι ἓνα τῶν πάλαι δεῖξαις οὐ κεχρημένον τῷ ὀνόματι, Χρυσοῦς, φασίν, ἐν Ὀλυμπία στάθῃτι. καίτοι, ὅστις γέρων ὦν, καὶ ἀφῆλιξ, τὰ τοιαῦτα ἄγνοεῖ, δοκεῖ μοι ὅτι καὶ Ἀθῆναι πόλις ἐστὶν ἐν τῇ Ἀττικῇ, καὶ Κόρινθος ἐπὶ τῷ Ἰσθμῷ, καὶ Σπάρτη ἐν τῇ Πελοποννήσῳ, μὴ εἰδέναι. 16. Λοιπὸν ἴσως ἐκείνῳ σοι λέγσει,

ὡς τὸ μὲν ὄνομα ἦδεις, τὴν δὲ χρῆσιν αὐτοῦ ἄκαιρον
 ῥητιάσω· φέρε δὴ καὶ ὑπὲρ τούτου πρὸς σὲ ἀπολο-
 γήσομαι τὰ εἰκότα, σὺ δὲ πρόσεχε τὸν νοῦν, εἰ μὴ
 πάνυ ὀλίγον σοι μέλει τοῦ μηδὲν εἰδέναι. [εἰ] οἱ πάλαι
 πολλὰ τοιαῦτα πρὸ ἡμῶν ἀπερῶριψαν ἐς τοὺς σοὶ
 ὁμοίους ἕκαστοι τοὺς τότε, (ἦσαν γὰρ καὶ τότε, ὡς
 τὸ εἶκος, βδελυροὶ τινες τὰ ἦθη, καὶ μιαιοὶ, καὶ
 κακοήθεις τὸν τρόπον.) καὶ ὁ μὲν Κόθορονόν τινα εἶ-
 πεν, εἰκάσας αὐτοῦ τὸν βίον, ἀμφίβολον ὄντα τοῖς
 τοιούτοις ὑποδήμασιν· ὁ δὲ Λυπάην, ὅτι τὰς ἐκκλη-
 σίας, θορυβώδης ῥήρωρ ὢν, ἐπετάραττεν· ὁ δὲ Ἐ-
 βδόμην, ὅτι, ὡς περ οἱ παῖδες ἐν ταῖς ἐβδόμαις, κῆ-
 κεινος ἐν ταῖς ἐκκλησίαις ἔπαιζε, καὶ διεγέλα, καὶ
 παιδιὰν ἐποιεῖτο τὴν σπουδὴν τοῦ δήμου, μὴ δῶς
 οὖν κῆμοι, πρὸς Ἀδώνιδος, εἰκάσαι παμπόνηρον
 ἄνθρωπον, ἀπίσῃ κακίᾳ σύντροφον, ἡμέρα δυσ-
 φήμῳ καὶ ἀπαισίῳ; 17. Ἡμεῖς καὶ τοὺς χωλοὺς
 τῷ δεξιῷ ἐκτρεπόμεθα, καὶ μάλιστα εἰ ἕωθεν ἴδοι-
 μεν αὐτούς. κἄν εἴ τις βράκηλον ἢ εὐνοῦχον ἴδοι, ἢ
 πίθηκον, εὐθύς ἐξιὼν τῆς οἰκίας, ἐπὶ πᾶδα ἀνα-
 στρέφει, καὶ ἐπανέρχεται, οὐκ ἀγαθὰς μαντευόμε-
 νος τὰς ἐφημέρους ἐκείνας πράξεις ἔσσεισθαι αὐτῷ,
 ὑπὸ πονηρῷ τῷ πρώτῳ καὶ δυσφήμῳ κληδονίσματι.
 ἐν ἀρχῇ δὲ, καὶ ἐν θύραις, καὶ ἐπὶ τῇ πρώτῃ ἐξόδῳ,
 καὶ ἕωθεν τοῦ ἀπαντος ἔτους, εἴ τις ἴδοι κίναιδον,
 καὶ ἀπόρρητα ποιοῦντα, καὶ πάσχοντα, ἐπίσημον
 ἐπὶ τούτῳ, καὶ ἀπερῶργότα, καὶ μονονουχὶ τοῦνο-
 μα τῶν ἔργων αὐτῶν ὀνομαζόμενον, ἀπατεῶνα, γόη-
 τα, ἐπίορκον, ὄλεθρον, κύφωνα, βάραθρον, μὴ

φύγη, μηδ' εικάση τοῦτον ἀποφράδι ἡμεῖρα; 18. Ἄλλ' οὐχὶ σὺ τοιοῦτος; οὐκ ἂν ἔξαρνος γένοιο, εἰ ἐγὼ τὴν ἀνδρίαν οἶδα τὴν σὴν, ὅσγε καὶ μέγα φρονεῖν ἐπὶ τούτῳ μοι δοκεῖς, ὅτι μὴ ἀπόλλυται σοι ἡ δόξα τῶν ἔργων, ἀλλὰ πᾶσι δῆλος εἶ καὶ περιβόητος. εἰ δὲ καὶ ὁμόσῃ χωρήσειας, καὶ ἀρνήσαιο μὴ τοιοῦτος εἶναι, τίσι πιστὰ ἐρεῖς; τοῖς πολίταις τοῖς σθῆς; (ἐκεῖθεν γὰρ ἀρχεσθαι δίκαιον) ἀλλ' ἴσασιν ἐκεῖνοι τὰς πρώτας σου τροφὰς, καὶ ὡς παραδούς σεαυτὸν τῷ ὀλέθρῳ ἐκείνῳ στρατιώτῃ, συμπεριεφθείρου πάντα ὑπηρετῶν, ἄχρι δὴ σε τὸ τοῦ λόγου τοῦτο, ῥάκος πολυσχιδὲς ἐργασάμενος, ἐξέωσε. 19. Κακεῖνα μέμνηται, ὡς τὸ εἰκός, ἃ πρὸς τὸ θέατρον ἰνεανιεύου, τοῖς ὀρηχσταῖς ὑποκρινόμενος, καὶ συνταγματάρχης ἀξιῶν εἶναι. οὐδεὶς γοῦν πρὸ σοῦ ἂν εἰσηλάθεν εἰς τὸ θέατρον, οὐδ' ἂν ἐμήνυσεν, ὅτι τοῦνομα τῷ δράματι· ἀλλὰ σὺ κοσμίως πάννυ, χρυσᾶς ἐμβάδας ἔχων, καὶ ἐσθῆτα τυραννικὴν, προεισεπέμπτου, εὐμένειαν αἰτήσων παρὰ τοῦ θεάτρου, στεφάνους κομίζων, καὶ κρότῳ ἀπιῶν, ἤδη τιμώμενος πρὸς αὐτῶν. ἀλλὰ νῦν ῥήτωρ καὶ σοφιστής. καὶ διὰ τοῦτο ἦν πύθωνται ποτε τὰ τοιαῦτα ὑπὲρ σοῦ ἐκεῖνοι, τοῦτο δὴ τὸ ἐκ τῆς τραγωδίας, δύο μὲν ἡλίους ὄραν δοκοῦσι, δισσὰς δὲ Θήβας. καὶ πρόχειρον ἅπασιν εὐθύς τὸ, Ἐκεῖνος, ὃ τότε, καὶ μετ' ἐκεῖνα. τοιγάρτοι καὶ αὐτὸς εὔποιων, οὐκ ἐπιβαίνεις τὸ παρὰπαν, οὐδ' ἐπιχωριάσεις αὐτοῖς, ἀλλὰ φεύγεις ἐκὼν πατρίδα, οὔτε χεῖμα κακὴν, οὔτε θέρει ἀργαλήν, ἀλλὰ καλλίστην καὶ μεγίστην τῶν ἐν Φοινίκῃ ἁπασῶν.

τὸ γὰρ ἐλέγχεσθαι, καὶ τοῖς εἰδόσι καὶ μεμνημένοις
 τῶν πάλαι ἐκείνων συνεῖναι, βρῦχος ὡς ἀληθῶς ἔστι
 σοι. καίτοι τί ταῦτα ληρῶ; τίνα γὰρ ἂν αἰδεσθείης
 σὺ; τί δ' ἂν αἰσχροὺν ἠγήσαιο τῶν ὑστάτων; πυνθά-
 νομαι δὲ καὶ κτήματα εἶναι σοι μεγάλα παρ' αὐτοῖς,
 τὸ δύστηνον ἐκεῖνο πυργίον, ὡς τὸν τοῦ Σινωπέως
 πίθον, τὴν Διὸς αὐλὴν εἶναι πρὸς αὐτό. τοὺς μὲν
 δὴ πολίτας οὐδαμῆ οὐδαμῶς μεταπέσειας ἂν, μὴ
 οὐχὶ τῶν ἀπάντων βδελυρώτατον σε ἠγείσθαι, ὄνει-
 δος κοινὸν ἀπάσῃ τῇ πόλει. 20. Τάχα δ' ἂν τοὺς
 ἄλλους τοὺς ἐν τῇ Συρίᾳ προσλάβοις ὁμοψήφους, εἰ
 λέγοις, μηδὲν πονηρὸν μηδὲ ἐπαίτιον βεβιωσθαί σοι.
 Ἡράκλεις, ἡ μὲν Ἀντιόχεια καὶ τοῦργον αὐτὸ εἶδεν,
 ὅτε τὸν Ταρσόθεν ἤκοντα ἐκεῖνον νεανίσκον ἀπα-
 γαγῶν . . . . ἀλλὰ καὶ ἀναδέρειν αὐτὰ, αἰσχροὺν
 ἴσως ἐμοί. πλὴν ἀλλὰ ἴσασί γε, καὶ μέμνηνται οἱ τότε
 ὑμῖν ἐπιστάντες, καὶ σὲ μὲν ἐς γόνυ συγκαθήμενον
 ἰδόντες, ἐκεῖνον δὲ, οἶσθα ὅ,τι καὶ ποιῶντα, εἰ μὴ
 παντάπασιν ἐπιλήσιμων τις εἶ. 21. Ἄλλ' οἱ ἐν Αἰ-
 γύπτῳ ἴσως ἀγνοοῦσί σε, οἱ μετὰ τοὺς ἐν Συρίᾳ
 θαυμαστοὺς ἄθλους ἐκείνους ὑποδεξάμενοι φεύγον-
 τα, ἐφ' οἷς εἶπον, ὑπὸ τῶν ἱματιοκαπήλων διωκό-
 μενον, παρ' ὧν ἐσθῆτας πολυτελεῖς πριάμενος, ἐφό-
 δια εἶχες. ἀλλ' οὐκ ἐλάττω σοι ἡ Ἀλεξάνδρεια σύνοι-
 δεν, οὐδὲ, μὰ Δί', ἐχρῆν δευτέραν τῆς Ἀντιοχείας
 κεκρίσθαι αὐτήν· ἀλλ' ἦτε ἀκολασία γυμνοτέρα,
 καὶ ἡ αἰσχουργία σοι ἐκεῖ ἐπιμανεσττέρα, καὶ τοῦνο-
 μα ἐπὶ τούτοις μεῖζον, καὶ ἐπὶ πᾶσιν ἀκάλυπτος ἡ
 κεφαλή· εἰς μόνος ἂν ἐπίστυσέ σοι ἐξάρων γιγνο-

μένω μηδὲν τοιοῦτον ἐργάσασθαι, καὶ βοηθός ἄν
κατέστη ὁ τελευταῖος μισθοδότης, ἀνὴρ ἐν τοῖς ἀρι-
στοῖς Ῥωμαίων. τοῦνομα δὲ αὐτὸ δώσεις ἀποσιωπή-
σαί μοι, καὶ ταῦτα πρὸς πάντας εἰδότας, ὃν λέγω.
ἐκεῖνος τοίνυν τὰ μὲν ἄλλα ὁπόσα ἔτλη ἐν τῇ συν-
ουσίᾳ τολμηθέντα ὑπὸ σοῦ, τί χρὴ λέγειν; ἀλλ' ἦνί-
κα σε κατέλαβε τοῦ μειρακίου τοῦ οἰνοχόου τοῦ Οἰ-
νοπίωνος ἐν γόνασι κείμενον, τί οἶε; ἐπίστευσεν ἄν
σοι μὴ εἶναι τοιοῦτον, αὐτὸ τὸ ἔργον ὀρών; οὐκ,
εἶγε μὴ παντάπασι τυφλὸς ἦν, ἀλλ' ἐδήλωσε τῆν
γνώμην, αὐτίκα ἐξελάσας τῆς οἰκίας, καὶ καθάρ-
σιόν γε, ὡς φασι, περιενεγκὼν ἐπὶ τῇ σῆ ἐξόδῳ. 22.
Ἀχαΐα μὲν γὰρ καὶ Ἰταλία πῦσα ἐμπέπλησται τῶν
σῶν ἔργων, καὶ τῆς ἐπ' αὐτοῖς δόξης, καὶ ὄναιό γε
τῆς εὐκλείας. ὥστε πρὸς τοὺς θαυμάζοντας ἔγωγε τὰ
ἐν Ἐφέσῳ νῦν πρατιόμενα ὑπὸ σοῦ, ἐκεῖνο λέγω,
ὄπερ ἀληθέστατον, πῶς οὐκ ἄν ἐθαύμαζον, εἰ τὰ
πρωτὰ σου ἤδεισαν; καίτοι καινὸν ἐνταῦθα καὶ τὸ
πρὸς τὰς γυναῖκας προσέμαθες. 23. Οὐ περὶ πόδα
οὖν τῷ τοιούτῳ, εἶπέ μοι, ἀποφράδα ὀνομάζεσθαι;
ἀλλὰ τί, πρὸς Διός, καὶ φιλῆσαι τῷ στόματι προς-
ετι ἀξιώσεως ἡμῶς ἐπ' ἐκείνοις τοῖς ἔργοις; τοῦτο
γοῖν τὸ ὑβριστότατον ποιεῖς, καὶ μάλιστα πρὸς οὓς
ἦμισα ἐχρῆν, καὶ τοὺς ὁμιλητὰς, οἷς ἱκανὰ ἦν ἐκεῖ-
να μόνα τὰ κακὰ τοῦ σοῦ στόματος ἀπολαύειν, τὸ
βάρβαρον τῶν ὀνομάτων, τὸ τραχὺ τῆς φωνῆς, τὸ
ἄκριτον, τὸ ἄτακτον, τὸ πάντη ἄμουσον, καὶ τὰ
τοιαῦτα· φιλῆσαι δὲ σε ἐπὶ τούτοις μὴ γένοιτο, ἀ
ἀλεξίκακε· ἀσπίδα μᾶλλον ἢ ἔχιδναν φιλῆσαι ἄμει-

νον, δῆγμα ἐκεῖ τὸ κινδύνευμα, καὶ ἄλγημα, καὶ ὁ
 ἰατρὸς εἰσκληθεὶς, ἐπήμυνεν· ἀπὸ δὲ τοῦ σοῦ φιλή-
 ματος, καὶ τοῦ ἰοῦ ἐκείνου, τίς ἂν ἦ ἱεροῖς ἢ βρω-
 μοῖς προσέλθοι; τίς δ' ἂν θεὸς ἐπακούσειεν ἔτι εὐ-
 χομένου; πόσων περιῶραντηρίων, πόσων ποταμῶν
 δεῖ; 24. Καὶ τοιοῦτος αὐτὸς ὢν, κατεγέλας τῶν
 ἄλλων ἐπ' ὀνόμασι, καὶ ῥήμασιν, ἔργα τοιαῦτα καὶ
 τηλικαῦτα ἐργαζόμενος. καίτοι ἐγὼ μὲν ἀποφράδα
 μὴ εἰδὼς, ἤσχυνόμενην ἂν μᾶλλον, οὐχ ὅπως εἰπὼν
 ἄρνηθείην ἄν· σὲ δὲ οὐδεὶς ἠτιάσατο ἡμῶν βρωμο-
 λόγους λέγοντα, καὶ τροπομάσθλητας, καὶ ῥησιμε-
 τρεῖν, καὶ Ἀθηνῶν, [τὸ Ἀθηνῶν ἐπιθυμῶν,] καὶ ἄν-
 θεοκρατεῖν, καὶ σφενδικίζειν, καὶ χειροβλημᾶσθαι!
 κακὸν κακῶς σε ὁ λόγιος Ἑρμῆς ἐπιτρέψειεν αὐτοῖς
 λόγοις. ποῦ γὰρ ταῦσα τῶν βιβλίων εὐρίσκεις; ἐν
 γωνίᾳ που τάχα τῶν ἱαλέμων τινὸς ποιητῶν κατορω-
 ρυγμένα, εὐρῶτος καὶ ἀραχνίων μεστὰ, ἤπου ἐκ τῶν
 Φιλαινίδος δέλτων, ἃς διὰ χειρὸς ἔχεις· σοῦ μέντοι,
 καὶ τοῦ σοῦ στόματος ἄξια. 25. Ἐπεὶ δὲ τοῦ στό-
 ματος ἐμνήσθην, τί φαίης ἂν, εἴ σε ἢ γλῶττα ἐς δι-
 καστήριον προκαλεσαμένη (θῶμεν γὰρ οὕτως) ἀδι-
 κήματος, ἢ, τὸ μετριώτατον, ὑβρεως διώκοι, λέγου-
 σα, Ἐγὼ σε, ὦ ἀχάριστε, πένητα καὶ ἄπορον παρα-
 λαβοῦσα, καὶ βίου δεόμενον, τὰ μὲν πρῶτα ἐν τοῖς
 θεάτροις εὐδοκιμεῖν ἐποίησα, νῦν μὲν Νῆνον, νῦν
 δὲ Μητιλοχον, εἶτα μετὰ μικρὸν Ἀχιλλέα τιθεῖσα·
 μετὰ ταῦτα δὲ, παῖδας συλλαβίζειν διδάσκοντα, μικρᾷ
 χρόνῳ ἔβροσκον, ἥδη δὲ καὶ τοὺς ἄλλοτριούς τούτους
 λόγους ὑποκρινόμενον, σοφιστὴν εἶναι δοκεῖν ἐποίη-

σα, καὶ τὴν μηδὲν προσήκουσαν δόξαν περιῆψα· τι τοίνυν τηλικούτον ἔχων ἐγκαλεῖν, τοιαυτά! με διατίθης, καὶ ἐπιτάτεις ἐπιτάγματα αἰσχιστα, καὶ ὑπουργίας καταπτύστους; οὐχ ἱκανά μοι τὰ ἐπὶ τῆς ἡμέρας ἔργα, ψεύδεσθαι, καὶ ἐπιιορκεῖν, καὶ τοὺς τοσοῦτους ὕθλους καὶ λήρους διαντλεῖν, μᾶλλον δὲ τὸν βόρβορον τῶν λόγων ἐκείνων ἐμεῖν; ἀλλ' οὐδὲ νυκτὸς τὴν κακοδαίμονα σχολὴν ἄγειν εἰς· ἀλλὰ μόνη σοι πάντα ποιῶ, καὶ πατοῦμαι, καὶ μαιίνομαι, καὶ ἀντὶ γλώσσης, ὅσα καὶ χειρὶ χρῆσθαι διέγνωκας, καὶ ὡς περ ἄλλοτρίαν ὑβρίζεις, καὶ ἐπικλύζεις τοσοῦτοις κακοῖς. λαλεῖν μοι ἔργον ἐστὶ μόνον· τὰ δὲ τοιαῦτα ποιεῖν καὶ πάσχειν, ἄλλοις μέρεσι προστέτακται. ὡς ἔφαλε καὶ μέ τις, ὡς περ τὴν τῆς Φιλομήλας, ἐκτεμεῖν. μακαριώτεραι γοῦν μοι αἱ γλώτται τῶν τὰ τέκνα κατεδηδοκῶτων. 26. Πρὸς Θιῶν, ἣν λέγη ταῦτα ἢ γλώττα, ἰδίαν αὐτῇ φωνὴν λαβοῦσα, καὶ τὸν πώγωνα συνήγορον ἐπικαλεσαμένη, τί ἂν ἀποκρίναιο αὐτῇ; ἐκεῖνα δηλονότι, ἃ καὶ πρὸς τὸν Γλαῦκον ἔναγχος εἶρηται σοι, ἐπὶ πεπραγμένῳ ἤδη τῷ ἔργῳ αἰτιώμενον, ὡς ἐπὶ τούτῳ ἔνδοξος ἐν βραχεῖ, καὶ γνώριμος ἅπασι γεγένησαι. πόθεν ἂν οὕτω περιβόητος ἐπὶ τοῖς λόγοις γενόμενος; ἀγαπητὸν δὲ ὀπωσοῦν κλεινὸν καὶ ὀνομαστὸν εἶναι. εἶτα καταριθμήσειν αὐτῇ τὰς πολλὰς σου προσηγορίας, ὁπόσας κατὰ ἔθνη προσεἶληφας. ὃ καὶ θαυμάζω, ὅτι τὴν μὲν ἀποφράδα ἐδυσχέρανας ἀκούσας, ἐπ' ἐκείνοις δὲ τοῖς ὀνόμασιν οὐκ ἠγανάκτεας. 27. Ἐν Συρίᾳ μὲν ὑδοδάφνη κληθεῖς, ἐφ' ᾧ δὲ, νῆ τὴν Ἀθηναῖν, αἰ-

σχύνομαι διηγείσθαι· ὥστε τόγε ἐπ' ἔμοι, ἄσαφες ἔτι
 ἔστω. ἐν Παλαιστίνῃ δέ, φραγμός, ἐς τὰς ἀκάνθας
 τοῦ πάγωνος, οἶμαι, ὅτι ἔνυττε μεταξύ· ἔτι γὰρ
 ἔξυρες αὐτόν. ἐν Αἰγύπτῳ δέ συνάγχη, πρόσδηλον
 τοῦτο· μικροῦ γοῦν φασιν ἀποπνιγῆναί σε ναύτη
 τινὲ τῶν τριαρμένων ἐντυχόντα, ὃς ἐμπесῶν ἀπέ-
 φραξέ σοι καὶ στόμα. Ἀθηναῖοι μὲν γὰρ βέλτιστοι,
 αἰνιγματωῖδες οὐδέν, ἀλλὰ γραμματος ἑνὸς προσθή-
 κη τιμήσαντές σε, Ἀτίμαρχον ὠνόμαζον· ἔδει γὰρ
 κίχκεινον τι περιτιτότερον προσεῖναι σοι. ἐν Ἰταλίᾳ
 δέ, βαβαί, ἠρωϊκὸν ἐκεῖνο ἐπεκλήθης, ὁ Κύκλωψ,
 ἐπειδὴ ποτε καὶ πρὸς ἀρχαίαν διασκευὴν παρ' αὐτὰ
 τὰ τοῦ Ὀμήρου βραψωδῆσαι, καὶ σὺ τὴν αἰσχροουργίαν
 ἐπεθύμησας. καὶ αὐτὸς μὲν ἔκεισο μεθύων ἤδη, κισ-
 σύβιον ἔχων ἐν τῇ χειρὶ βινητιῶν Πολύφημος, νεα-
 νίας δέ ὑπόμισθος, ὀρθὸν ἔχων τὸν μοχλόν, εὐμάλα
 ἠκονημένον, ἐπὶ σέ Ὀδυσσεύς τις ἐπήει, ὡς ἐκκόψων
 τὸν ὀφθαλμόν·

Κίχκεινον μὲν ἄμαρτε, παραὶ δέ οἱ ἐτράπετ'
 ἔγχος,

Αἰχμὴ δ' ἐξελύθη παρὰ νεῖατον ἀνθερωῶνα.
 καὶ γὰρ οὐδέν ἄτοπον ὑπὲρ σοῦ λέγοντα ψυχρολο-
 γεῖν. σὺ δέ ὁ Κύκλωψ, ἀναπετάσας τὸ στόμα, καὶ
 ὡς ἐνι πλατύτατον κεχηνώς, ἠνεΐχου τυφλούμενος
 ὑπ' αὐτοῦ τὴν γνώθον, μᾶλλον δέ, ὡς περ ἡ Χαρύ-
 βδις, αὐτοῖς ναύταις, καὶ πηδαλίοις, καὶ ἰστίοις,
 ὅλον ζητῶν καταπιεῖν τὸν Οὔτιν. καὶ ταῦτα ἑώρων
 καὶ ἄλλοι παρόντες. εἰτά σοι ἐς τὴν ὑστεραίαν μία
 ἦν ὑπολογία, ἡ μέθη, καὶ εἰς τὸν ἄκρατον ἐνέφευγες.

28. Τοιούτοις δὴ καὶ τοσοῦτοις ὄνομασι πλουτῶν, αἰσχύνῃ τὴν ἀποφράδα; πρὸς Θεῶν εἶπέ μοι τί πάσχεις, ἐπειδὴν κἀκεῖνα λέγωσιν οἱ πολλοὶ, λισβιάζειν σε καὶ φοινικίζειν; ἄρα καὶ ταῦτα ὡς περ τὴν ἀποφράδα ἄγνοεῖς, καὶ οἶε τάχα που ἐπαινέσθαι πρὸς αὐτῶν; ἢ ταῦτα μὲν διὰ τὸ σύντροφον οἶσθα, τὴν ἀποφράδα δὲ ὡς ἀγνώτα μόνην ἀτιμάζεις, καὶ ἀποκλείεις τοῦ καταλόγου τῶν ὀνομάτων; τοιγαροῦν οὐ μεμπτὰς ἡμῖν τίνεις τὰς δίκας, ἀλλὰ μέχρι καὶ τῆς γυναικωνίτιδος περιβόητος εἶ. πρώην γοῦν ἐπειδὴ τινα γάμον ἐν Κυζίκῳ μνᾶσθαι ἐτόλμησας, εὖ μάλιστα ἐκπεπυσμένη πάντα ἢ βελτίστη ἐκείνη γυνή, Οὐκ ἂν προσείμην, ἔφη, ἄνδρα, καὶ αὐτὸν ἀνδρὸς δεόμενον. 29. Εἶτα ἐν τοιούτοις ὄντι σοι, ὀνομάτων μέλει, καὶ γελαῶς, καὶ τῶν ἄλλων καταπτύεις; εἰκότως. οὐ γὰρ ἂν ἅπαντες ὁμοίᾳ σοι λέγειν δυναίμεθα. πόθεν; τίς οὕτως ἐν λόγοις μεγαλότολμος, ὡς ἐπὶ μὲν τοὺς τρεῖς μοιχοὺς, ἀντὶ ξίφους, τρίαιναν αἰτεῖν; τὸν δὲ Θεόπομπον ἐπὶ τῷ Τρικαρᾶνῳ κρίνοντα φάσθαι, τριγλῶχινι λόγῳ καθηρηκέναι αὐτὸν τὰς προὔχουσας πόλεις; καὶ πάλιν, ἐκτριαινωῶσαι αὐτὸν τὴν Ἑλλάδα, καὶ εἶναι Κέρβερον ἐν τοῖς λόγοις; πρώην γὰρ καὶ λύχνον ἄψας ἐξήτεις ἀδελφὸν τινα, οἶμαι, ἀπολωλότα· καὶ ἄλλα μυρία, ὧν οὐδὲ μεμνησθαι ἄξιον, ἢ μόνου ἐκείνου, ὅπερ οἱ ἀκούσαντες ἀπεμνημόνευον. πλούσιός τις, οἶμαι, καὶ δύο πένητες ἦσαν ἐχθροί. εἶτα μεταξὺ περὶ τοῦ πλουσίου λέγων, Ἀπέκτεινεν, ἔφη, θάτερον τῶν πενήτων. γλασάντων δὲ, ὡς τὸ εἶκόσ, τῶν παρόντων, ἐπανορθούμε

νος δη σύ, καὶ ἀνατιθέμενος τὸ διημαρτημένον, Οὐ-
 μενοῦν, ἔφης, ἀλλὰ ἄτερον αὐτῶν ἀπέκτεινεν. ἔω τὰ
 ἀρχαῖα, τὸ τριῶν μηνῶν, καὶ τὸ ἀνηνεμία, καὶ τὸ
 πέταμαι, καὶ τὸ ἐκχύνειν, καὶ ὅσα ἄλλα καλὰ τοῖς
 σοῖς λόγοις ἐπανθεῖ. 30. Ἄ μὲν γὰρ ὑπὸ τῆς πε-
 νίας ἐλαυνόμενος ποιῆς, Ἀδράστεια φίλη, οὐκ ἄν
 τιμι ὄνειδίσαιμι. συγγνωστὰ γοῦν, εἴ τις λιμῶ πι-
 ζόμενος, παρακαταθήκας παρ' ἀνδρὸς πολίτου λα-
 βῶν, εἶτα ἐπιώρηκσεν, ἢ μὴν μὴ παρειληφέναι· ἢ
 εἴ τις ἀναισχύντως αἰτεῖ, μᾶλλον δὲ προσαιτεῖ, καὶ
 λωποδυτεῖ, καὶ τελωνεῖ. οὐ δὴ λέγω ταῦτα. φθόνος
 γὰρ οὐδεὶς ἐξ ἅπαντος ἀμύνασθαι τὴν ἀπορίαν·
 ἐκεῖνο δὲ οὐκέτι φορητόν, πένητά σε ὄντα, ἐς μόνας
 τὰς τοιαύτας ἡδονὰς ἐκχεῖν τὰ ἐκ τῆς ἀναισχυντίας
 περιγιγνόμενα. πλὴν εἴ γέ τι καὶ ἐπαινέσαι μοι δώ-
 σεις πάνυ ἀστειῶς ὑπὸ σοῦ πεπραγμένον, ὁπότε τοῦ
 Τισίου τὴν τέχνην οἶσθα, ὡς τὸ δισκόρακος ἔργον
 αὐτὸς ἐποίησας, ἐξαρκάσας τοῦ ἀνοήτου ἐκείνου
 πρεσβύτου χρυσοῦς τριάκοντα· ὁ δὲ διὰ τὸν Τισίαν,
 ἀντὶ τοῦ βιβλίου, πενήτηκοντα καὶ ἑπτακοσίας ἐξέ-
 τισε, κατασοφισθεῖς. 31. Πολλὰ ἔτι ἔχων εἰπεῖν,
 τὰ μὲν ἄλλα ἐκὼν ἀφήμι σοι. ἐκεῖνο δὲ μόνον προσ-
 λέγω, πράττε μὲν ταῦτα, ὅπως σοι φίλον, καὶ μὴ
 παύσαιο τὰ τοιαῦτα ἐς ἑαυτὸν παροινῶν· ἐκεῖνο
 δὲ, μηκέτι. ἄπαυσ· οὐ γὰρ ὅσιον ἐπὶ τὴν αὐτὴν
 ἐστίαν τοὺς ταῦτα διατιθέντας καλεῖν, καὶ φιλοτη-
 σίας προπίνειν, καὶ ὄψων τῶν αὐτῶν ἄπτεσθαι.
 ἀλλὰ μηδὲ ἐκεῖνο ἔστω τὸ ἐπὶ τοῖς λόγοις, φιλήμα-
 τα· καὶ ταῦτα πρὸς τοὺς οὐ πρὸ πολλοῦ ἀποφράδα

σοι εργασαμένους τὸ στόμα. καὶ πειδήπερ ἄπαξ φιλικῆς παραινέσεως ἠρξάμην, καὶ κεῖνα, εἰ δοκεῖ, ἄφελε, τὸ μύρω χρίεσθαι τὰς πολιὰς, καὶ τὸ πιττοῦσθαι μόνον ἐκεῖνα. εἰ μὲν γὰρ νόσος τις ἐπέγει, ἅπαν τὸ σῶμα θεραπευτέον· εἰ δὲ μηδὲν νοσεῖς τοιοῦτον, τι σοι βούλεται καθαρὰ, καὶ λεία, καὶ ὀλισθηρὰ ἐργάζεσθαι, ἢ μηδὲ δρῶσθαι θέμις; ἐκεῖνό σοι μόνον σοφὸν, αἱ πολιαί, καὶ τὸ μηκέτι μελαίνεσθαι, ὡς προκάλυμμα εἶεν τῆς βδελυρίας. φείδου δὴ αὐτῶν πρὸς Διὸς, καὶν τούτῳ, καὶ μάλιστα τοῦ πάγωνος αὐτοῦ, μηδὲ μιάνης ἔτι, μηδὲ ὑβρίσης· εἰ δὲ μή, ἐν νυκτί γε, καὶ σὺν σκότῳ. τὸ δὲ μεθ' ἡμέραν, ἄπαγε, κομιδῇ ἄγριον καὶ θηριῶδες. 32. Ὁρᾶς, ὡς ἄμεινον ἦν σοι ἀκίνητον τὴν Κυμαρίναν ἔαν, μηδὲ καταγελᾶν τῆς ἀποφράδος, ἢ σοι ἀποφράδα τὸν βίον ὄλον ἐργάσεται; ἢ ἔτι προσδεῖ τις; ὡς τό γε ἐμὸν οὐποτ' ἑλλείψει. οὐδέπω γοῦν οἶσθα, ὡς ἔλην τὴν ἄμαξαν ἐπεσπάσω, δέον, ὦ παιπάλημα, καὶ κίναιδος, ὑποπτήσσειν, εἴ τις ἀνὴρ δασύς, καὶ τοῦτο δὴ τὸ ἀρχαῖον, μελάμπυγος, δριμύ μόνον εἰς σὲ ἀποβλέψειεν. ἴσως ἤδη καὶ ταῦτα γελάσῃ, τὸ παιπάλημα, καὶ τὸ κίναιδος, ὡς περ τινὰ αἰνίγματα, καὶ γρίφους ἀκούσας. ἄγνωστα γὰρ σοι τῶν σῶν ἔργων τὰ ὀνόματα. ὥστε ὦρα ἤδη καὶ ταῦτα συκοφαντεῖν, εἰ μὴ τριπλῆ καὶ τετραπλῆ σοι ἢ ἀποφράς ἐκτέτικεν. αἰτιῶ δ' οὖν σεαυτὸν ἐπὶ πῦσιν. ὡς γὰρ ὁ καλὸς Εὐριπίδης λέγειν εἶωθεν, Ἀχαλίνων στομάτων, καὶ ἀφροσύνης, καὶ ἀνομίας τὸ τέλος δυστυχία γίγνεται.

ΠΕΡΙ ΤΟΥ ΟΙΚΟΥ.

ARGVMENTVM.

Disiungitur haec invitatio ad praelectiones audiendas in duas partes, quarum priori oecus sive conclave, excipiendo amicorum coetui destinatum, et ob magnitudinem quidem et pulchritudinem et lucem et aurum et picturas laudatur; praecipue vero eo nomine, quod ad eruditos ad orationes habendas excitandos maxime idoneum sit; ipsa enim pulchritudine loci ad melius dicendum intendi dicentis animum; eo Musas, ob artem summam, qua sit exstructum et ornatum, sponte venire. Quae contra haec dici possunt, ea in parte posteriori Λόγος quidam, (sicut Prologus vel Epilogus in veterum dramatibus) inductus enarrat. Quo pulchrior, inquit, oecus est, eo magis est dicenti contrarius; in tam sonoro loco vox confunditur; rhetor ipse timidior est, ne minora quam pro pulchritudine loci dicere videatur; praesentes vero, nec mirum est, pro auditoribus toti sunt spectatores. Quod quum iam fieri videat, se, ut iis quae spectent, audiendis quoque delectentur, fabulas illis interpretaturum. Quibus tandem descriptis, auditores, ut, quo maior sit hoc loco difficultas dicendi, eo indulgentiores rhetorem audiant, hortatur.

A Luciano hunc librum scriptum esse, Belinus dubitat; est forte Luciani iuuenis.

Εἶτα Ἀλέξανδρος μὲν ἐπεθύμησεν ἐν τῷ Κύδωνι λού-
 σασθαι, καλόν τε καὶ διαυγῆ τὸν ποταμὸν ἰδῶν, καὶ
 ἀσφαλῶς βαθύν, καὶ προσηνῶς ὄξυν, καὶ νήξασθαι
 ἡδύν, καὶ θέρους ὄρα ψυχρόν, ὥστε καὶ ἐπὶ προδή-
 λῳ τῇ νόσῳ, ἣν ἐνόσησεν ἀπ' αὐτοῦ, δοκεῖ μοι οὐκ
 ἂν τοῦ λουτροῦ ἀποσχέσθαι· οἶκον δὲ τις ἰδὼν με-
 γέθει μέγιστον, καὶ κάλλει κάλλιστον, καὶ φωτὶ φαι-
 δρότατον, καὶ χρυσῷ στιλπνότατον, καὶ γραφαῖς ἀν-
 θηρότατον, οὐκ ἂν ἐπιθυμήσειε λόγους ἐν αὐτῷ δια-
 θέσθαι, εἰ τύχοι περὶ τούτους διατρίβων, καὶ ἐνευ-
 δοκιμῆσαι, καὶ ἐλλαμπρύνασθαι, καὶ βοῆς ἐμπλή-
 σαι, καὶ ὡς ἐνὶ μάλιστα καὶ αὐτὸς μέρος τοῦ κάλ-
 λους αὐτοῦ γενέσθαι, ἀλλὰ περισκοπήσας ἀκριβῶς,
 καὶ θαυμάσας μόνον, ἄπεισι, κωφὸν αὐτὸν καὶ ἄλο-
 γον καταλιπὼν, μήτε προσειπὼν, μήτε προσομιλήσας,
 ὡσπερ τις ἀναυδος, ἢ φθόνῳ σιωπᾶν ἐγνωκώς· 2.
 Ἡράκλεις, οὐ φιλοκάλου τινός, οὐδὲ περὶ τὰ εὐμορ-
 φύτατα ἐρωτικοῦ τὸ ἔργον, ἀγροικία δὲ πολλή, καὶ
 ἀπειροκαλία, καὶ προσέτι γε ἀμουσία, τῶν ἡδίστων
 αὐτὸν ἀπαξιοῦν, καὶ τῶν καλλίστων ἀποξενοῦν, καὶ
 μὴ συνιέναι ὡς οὐχ ὁ αὐτὸς περὶ τὰ θεάματα νόμος
 ἰδιώταις τε καὶ πεπαιδευμένοις ἀνδράσιν, ἀλλὰ τοῖς
 μὲν ἀπόχρη τὸ κοινὸν τοῦτο ἰδεῖν μόνον, καὶ περι-
 βλέψαι, καὶ τῷ ὀφθαλμῷ περιενεγκεῖν, καὶ πρὸς τὴν
 ὀροφὴν ἀνακύψαι, καὶ τὴν χεῖρα ἐπισεῖσαι, καὶ καθ'
 ἡσυχίαν ἡσθῆναι, δεῖ τοῦ μὴ ἂν δυνηθῆναι ἄξιόν
 τι τῶν βλεπομένων εἰπεῖν· ὅστις δὲ μετὰ παιδείας
 ὄρα τὰ καλὰ, οὐκ ἂν, οἴμαι, ἀγαπήσειεν, ὅψει μόνῃ

καρπωσάμενος τὸ τερπνόν, οὐδ' ἂν ὑπομῆναι ἄφω-
 νος θιατῆς τοῦ κάλλους γενέσθαι· πειράσεται δέ,
 ὡς οἶόν τε, καὶ ἐνδιατρίψαι, καὶ λόγῳ ἀμείψασθαι
 τὴν θεάν. 3. Ἡ δὲ ἀμοιβή, οὐκ ἔπαινος τοῦ οἴκου
 μόνον, (τοῦτο μὲν γὰρ ἴσως ἐκείνῳ τῷ νησιώτῃ μει-
 ρακίῳ ἔπρεπε, τὴν Μενέλω οἰκίαν ὑπερεκπεπλη-
 χθαι, καὶ πρὸς τὰ ἐν οὐρανῷ καλά, τὸν ἐλέφαντα
 καὶ τὸν χρυσὸν αὐτῆς ἀπεικάζειν, ἅτε μηδὲν ἐν γῆ
 καλόν τι ἄλλο ἰωρακότι) ἀλλὰ καὶ τὸ εἰπεῖν ἐν αὐτῷ,
 καὶ τοὺς βελτίστους συγκαλέσαντα λόγων ἐπίδειξιν
 ποιήσασθαι, μέρος τοῦ ἐπαίνου καὶ τοῦτο γένοιτο
 ἂν. καὶ τὸ πρῶγμα ὑπερήδιστον, οἶμαι, οἴκων ὁ
 κάλλιστος ἐς ὑποδοχὴν λόγων ἀναπεπταμένος, καὶ
 ἐπαίνου καὶ εὐφημίας μεστός ὢν, ἡρέμα καὶ αὐτὸς
 ὡσπερ τὰ ἄντρα συναπηχῶν, καὶ τοῖς λεγομένοις πα-
 ρακολουθῶν, καὶ παρατείνων τὰ τελευταῖα τῆς φω-
 νῆς, καὶ τοῖς ὑστάτοις τῶν λόγων ἐμβραδύνων, μᾶλ-
 λον δὲ ὡς ἂν τις εὐμαθῆς ἀκροατῆς διαμνημονεύων
 τὰ εἰρημένα, καὶ τὸν λέγοντα ἐπαινῶν, καὶ ἀντιδο-
 σιν οὐκ ἄμουσον ποιούμενος πρὸς αὐτά· οἶόν τε
 πάσχουσι πρὸς τὰ αὐλήματα τῶν ποιμένων αἰ σκο-
 πιαδὲ ἔπαυλοῦσαι, τῆς φωνῆς ἐπανιούσης κατὰ τὸ
 ἀντίτυπον, καὶ πρὸς αὐτὴν ἀναστρεφούσης· οἱ δὲ
 ἰδιῶται νομίζουσι παρθένον τινὰ εἶναι τὴν ἀμειβο-
 μένην τοὺς ἄδοντας, ἢ βοῶντας, ἐν μέσοις που τοῖς
 κρημνοῖς κατοικοῦσαν, καὶ λαλοῦσαν ἐκ τῶν πετρῶν
 ἔνδοθεν. 4. Ἔμοι γοῦν δοκεῖ καὶ συνεξαίρεσθαι
 οἴκου πολυτελείᾳ ἢ τοῦ λέγοντος γνώμη, καὶ πρὸς
 τοὺς λόγους ἐπεγεῖρεσθαι, καθάπερ τε καὶ ὑποβαλ-

λούσης τῆς Θείας. σχειδὸν γὰρ εἰςρεῖ τι διὰ τῶν ὀφθαλμῶν ἐπὶ τὴν ψυχὴν καλόν. εἶτα πρὸς αὐτὸ κοσμηῆσαν ἐκπέμπει τοὺς λόγους. ἢ τῷ μὲν Ἀχιλλεῖ πιστεύομεν τὴν ὄψιν τῶν ὀπλων ἐπιτείνειν κατὰ τῶν Φρυγῶν τὴν ὄρμην, καὶ ἐπειδὴ ἐνέδου αὐτὰ πειρώμενος, ἐπαρθῆναι καὶ πτερωθῆναι πρὸς τὴν τοῦ πολέμου ἐπιθυμίαν· λόγου δὲ σπουδὴν μὴ ἐπιτείνεσθαι πρὸς κάλλη χωρίων; καίτοι Σωκράτει μὲν ἀπέχρησε πλάτανος εὐφυῆς, καὶ πόα εὐθαλής, καὶ πηγὴ διαυγής, μικρὸν ἀπὸ τοῦ Ἴλισσοῦ· κἀνταῦθα καθεζόμενος, Φαίδρου τε τοῦ Μυρρίνουσιου κατειρωνεύετο, καὶ τὸν Δυσίου τοῦ Κεφάλου λόγον διήλεγχε, καὶ τὰς Μούσας ἐκάλει, καὶ ἐπίστευεν ἤξειν αὐτὰς ἐπὶ τὴν ἐρημίαν, συμπεριληψομένας τῶν περὶ τοῦ ἔρωτος λόγων. καὶ οὐκ ἠσχύνετο γέρον ἄνθρωπος, παρακαλῶν παρθένους, συνεσομένας τὰ παιδευαστικά. ἐς δὲ οὕτω καλὸν χωρίον, οὐκ ἂν οἰώμεθα καὶ ἀκλήτους αὐτὰς ἐλθεῖν; 5. Καὶ μὴν οὐ κατὰ γε σκιάν μόνην, οὐδὲ κατὰ πλατάνου κάλλος, ἢ ὑποδοχὴ, οὐδ' ἂν τὴν ἐπὶ τῷ Ἴλισσῷ καταλιπὼν, τὴν βασιλείως λέγῃς τὴν χρυσῆν. ἐκείνης μὲν γὰρ ἐν τῇ πολυτελείᾳ μύνη τὸ θαῦμα· τέχνη δὲ, ἢ κάλλος, ἢ τέρψις, ἢ τὸ σύμμετρον, ἢ τὸ εὐρυθμον, οὐ συνείργαστο, οὐδὲ κατεμίμικτο τῷ χρυσῷ, ἀλλ' ἦν βαρβαρικὸν τὸ θεῖαμα, πλοῦτος μόνον, καὶ φθόνος τῶν ἰδόντων, καὶ εὐδαιμονισμὸς τῶν ἐχόντων. ἔπαινος δὲ οὐδαμοῦ προσῆν· οὐδὲ γὰρ ἔμελε τοῖς Ἀρσακίδαις τῶν καλῶν, οὐδὲ πρὸς τὸ τεργνὸν ἐποιοῦντο τὰς ἐπιδείξεις, οὐδὲ ἐφρόντιζον. εἰ ἐπαινέσονται οἱ θεαταὶ, ἀλλ' ὅπως

εκπλαγῆσονται. οὐ φιλόκαλοι γάρ, ἀλλὰ φιλόπλου-
 τοί εἰσιν οἱ βάρβαροι. 6. Τούτου δὲ τοῦ οἴκου τὸ
 κάλλος, οὐ κατὰ βαρβαρικούς τινας ὀφθαλμούς, οὐ-
 δὲ κατὰ Περσικὴν ἀλαζονίαν, ἢ βασιλικὴν μεγαλαυ-
 χίαν, οὐδὲ πένητος μόνον, ἀλλὰ εὐφυοῦς θεατοῦ
 δεόμενον, καὶ ὅτω μὴ ἐν τῇ ὄψει ἢ κρίσει, ἀλλὰ τις
 καὶ λογισμὸς ἐπακολουθεῖ τοῖς λεγομένοις. τὸ γὰρ
 τῆς τε ἡμέρας πρὸς τὸ κάλλιστον ἀποβλέπειν, (κάλ-
 λιστον δὲ αὐτῆς καὶ ποθεινότατον ἢ ἀρχὴ) καὶ τὸν
 ἥλιον ὑπερκύψαντα εὐθύς ὑποδέχεσθαι, καὶ τοῦ,
 φωτὸς ἐμπίπλασθαι ἐς κόρον, ἀναπεπταμένων τῶν
 θυρῶν, καθ' ὃ τὰ ἱερὰ βλέποντα ἐπιούουν οἱ παλαιοί,
 καὶ τὸ τοῦ μήκους πρὸς τὸ πλάτος, καὶ ἀμφοῖν πρὸς
 τὸ ὕψος εὐρυθμον, καὶ τῶν φωταγωγῶν τὸ ἐλεύθε-
 ρον, καὶ πρὸς ὥραν ἐκάστην εὐστοχον, πῶς οὐχ ἠδέα
 ταῦτα πάντα, καὶ ἐπαινῶν ἄξια; 7. Ἐτι δὲ θαυ-
 μάσειεν ἂν τις καὶ τῆς ὀροφῆς ἐν τῷ εὐμόρφῳ τὸ ἀ-
 πέριττον, καὶ τῷ εὐκόσμῳ τὸ ἀνεπίληπτον, καὶ τὸ
 τοῦ χρυσοῦ ἐς τὸ εὐπρεπὲς σύμμετρον, ἀλλὰ μὴ περὶ
 τὰς χρείας ἐπίφθονον, ἀλλ' ὅπόσον ἂν καὶ γυναικὶ
 σώφροني καὶ καλῇ ἀρκέσῃ ἐπισημότερον ἐργάσασθαι
 τὸ κάλλος, ἢ περὶ τῇ δειρῇ λεπτός τις ὄρμος, ἢ περὶ
 τῷ δακτύλῳ σφενδύνη εὐφορος, ἢ ἐν τοῖν ὠτοῖν ἐλ-
 λόβια, ἢ πόρπη τις, ἢ ταινία τὸ ἄφειτον τῆς κόμης
 συνδέουσα, τοσοῦτον τῇ εὐμορφίᾳ προστιθεῖσα, ὅσον
 τῇ ἐσθῆτι ἢ πορφύρᾳ· αἱ δὲ γε ἰταῖραι, καὶ μάλισα
 αἱ ἀμορφότεραι αὐτῶν, καὶ τὴν ἐσθῆτα ὄλην πορ-
 φυρᾶν, καὶ τὴν δειρὴν χρυσοῦν πεποίησινται, τῷ πολυ-
 τελεῖ θηρώμεναι τὸ ἐπαγωγὸν, καὶ τὸ ἐνδύον τῷ κα-

λῶ, προσθέσει τοῦ ἔξωθεν τερπνοῦ παραμυθούμε-
 ναι. ἡγοῦνται γὰρ καὶ τὴν ὠλένην αὐτῶν στιλπνο-
 τέραν φαίνεσθαι, συναπολάμπουσιν τῷ χρυσῷ, καὶ
 τοῦ ποδὸς τὸ μὴ εὐπερίγραφον, λήσειν ὑπὸ χρυσῷ
 σανδάλῳ, καὶ τὸ πρόσωπον αὐτὸ ἐρασμιώτερον γε-
 νήσεσθαι, τῷ φαινοτάτῳ συνορώμενον. ἀλλ' ἐκεῖ-
 ναι μὲν οὕτως. ἡ δὲ γε σώφρων γυνὴ χρυσῷ μὲν τὰ
 ἀρκοῦντα, καὶ μόνον τὸ ἀναγκαῖα προσχρῆται, τὸ δ'
 αὐτῆς κάλλος, οὐκ ἂν αἰσχύνοιτο, οἶμαι, καὶ γυμνὸν
 δεικνύουσα. 8. Καὶ τοίνυν ἡ τοῦδε τοῦ οἴκου ὄρο-
 φή, μᾶλλον δὲ κεφαλὴ, εὐπρόσωπος μὲν καὶ καθ'
 ἑαυτὴν, τῷ χρυσῷ δὲ ἐς τοσοῦτον κεκόσμηται, ἐς
 ὅσον καὶ οὐρανὸς ἐν νυκτὶ ὑπὸ τῶν ἀστέρων ἐκ δια-
 στήματος περιλαμπόμενος, καὶ ἐκ διαλείμματος ἀν-
 θῶν τῷ πυρὶ. εἰ δὲ γε πῦρ ἦν τὸ πᾶν, οὐ καλὸς ἂν,
 ἀλλὰ φοβερός ἡμῖν ἔδοξεν. ἴδοι δ' ἂν τις οὐδ' ἀρ-
 γὸν ἐνταῦθα τὸν χρυσὸν, οὐδὲ μόνου τοῦ τέρποντος
 εἵνεκα τῷ λοιπῷ κόσμῳ συνεσπαρμένον, ἀλλὰ καὶ
 αὐγὴν τινα ἠδεῖαν ἀπολάμπει, καὶ τὸν οἶκον ὅλον
 ἐπιχρῶννυσι τῷ ἐρυθρήματι. ὁπότεν γὰρ τὸ φῶς
 προσπεσὸν ἐφάπτηται, καὶ ἀναμιχθῆ τῷ χρυσῷ, κοι-
 τὸν τι ἀπασιράπτουσι, καὶ διπλασίαν τοῦ ἐρυθρή-
 ματος ἐκφαίνουσι τὴν αἰθρίαν. 9. Τὰ μὲν δὴ ὑψη-
 λὰ καὶ κορυφαῖα τοῦ οἴκου τοιαῦδε, Ὀμήρου τινὸς
 δεόμενα ἐπαινέτου, ἵνα αὐτὸν ἢ ὑπόροφος, ὡς τὸν
 Ἑλένης θάλαμον, ἢ αἰγλήεντα, ὡς τὸν Ὀλυμπον,
 εἶποι. τὸν δὲ ἄλλον κόσμον, καὶ τὰ τῶν τοίχων
 γράμματα, καὶ τῶν χρωμάτων τὰ κάλλη, καὶ τὸ ἐναρ-
 γές ἐκάστου, καὶ τὸ ἀκριβές, καὶ τὸ ἀληθές, ἕαρος

ὄψει καὶ λειμῶνι δὲ εὐανθεῖ καλῶς ἂν ἔχοι παραβα-
 λείν· πλήν παρ' ὅσον ἐκεῖνα μὲν ἀπανθεῖ, καὶ μι-
 ραίνεται, καὶ ἀλλάττεται, καὶ ἀποβάλλει τὸ κάλλος,
 τουτὶ δὲ τὸ ἔαρ αἰδίου, καὶ ὁ λειμῶν ἀμάραντος, καὶ
 τὸ ἄνθος ἀθάνατον, ἅτε μόνης τῆς ὄψεως ἐφαπτο-
 μένης, καὶ δρεπομένης τὸ ἥδὺ τῶν δρεπομένων. 10.
 Τὰ δὴ τοσαῦτα καὶ τοιαῦτα, τίς οὐκ ἂν ἤσθειη βλέ-
 πων, ἢ τίς οὐκ ἂν προθυμηθεῖη καὶ παρὰ τὴν δύ-
 ναμιν ἐν αὐτοῖς λέγειν, εἰδὼς αἰσχιστον ὄν ἀπολει-
 φθῆναι τῶν ὀφρωμένων; ἐπαγωγώτερον γάρ τι ἢ ὄψις
 τῶν καλῶν, οὐκ ἐπ' ἀνθρώπων μόνον, ἀλλὰ καὶ ἵπ-
 πος ἡδίου ἂν, οἶμαι, δράμοι κατὰ πρανοῦς πεδίου,
 καὶ μαλακοῦ, προσηνῶς διχομένου τὴν βῆσιν, καὶ
 ἡρέμα ὑπείκοντος τῷ πυδί, καὶ μὴ ἀντιτυποῦντος
 τῇ ὀπλῇ. ἀπαντι γούν τότε χρῆται τῷ δρόμῳ· καὶ
 ὄλον ἐπιδοῦς ἑαυτὸν τῷ τάχει, ἀμιλλᾶται καὶ πρὸς
 τοῦ πεδίου τὸ κάλλος. 11. Ὁ δὲ ταῶς, ἦρος ἀρχο-
 μένου, πρὸς λειμῶνά τινα ἐλθὼν, ὁπότε καὶ τὰ ἄν-
 θη πρόεισιν, οὐ ποθεινότερα μόνον, ἀλλὰ καὶ ὡς
 ἂν εἶποι τις ἀνθηρότερα, καὶ τὰς βαφὰς καθαρώτε-
 ρα, τότε καὶ οὗτος ἐκπετάσας τὰ πτερά, καὶ ἀναδεί-
 ξας τῷ ἡλίῳ, καὶ τὴν οὐρανὸν ἐπάρας, καὶ πάντιοθεν
 αὐτῷ περιστήσας, ἐπιδείκνυται τὰ ἄνθη τὰ αὐτοῦ,
 καὶ τὸ ἔαρ τῶν ἰπερῶν, ὡςπερ αὐτὸν προκαλοῦντος
 τοῦ λειμῶνος ἐς τὴν ἀμιλλαν. ἐπιστρέφει γοῦν ἑαυ-
 τόν, καὶ περιάγει, καὶ ἐκπομπεύει τῷ κάλλει. ὅτε δὴ
 καὶ θαυμασιώτερος φαίνεται πρὸς τὴν αὐγὴν, ἀλ-
 λαττομένων αὐτῷ τῶν χρωμάτων, καὶ μεταβαινόν-
 των ἡρέμα, καὶ πρὸς ἕτερον εὐμορφίας εἶδος τρεπο-

μένων. πάσχει δὲ αὐτὸ μάλιστα ἐπὶ τῶν κύκλων, οὓς ἐπ' ἄκροις ἔχει τοῖς πτεροῖς, ἱριδὸς τινος ἕκαστον περιθεοῦσης. ὃ γὰρ τέως χαλκὸς ἦν, τοῦτο ἐγκλίναντος ὀλίγον, χρυσὸς ᾤφθη, καὶ τὸ ὑπὸ τῷ ἡλίῳ κυνανυγές, εἰ σκιασθείη, χλοανυγίς ἐστίν· οὕτω μετακοσμεῖται πρὸς τὸ φῶς ἢ πτέρωσις. 12. Ὅτι μὲν γὰρ καὶ ἡ θάλαττα ἱκανὴ προσκαλέσασθαι, καὶ εἰς ἐπιθυμίαν ἐπισπάσασθαι ἐν γαλήνῃ φανεῖσα, ἴσπερ, κἄν μὴ εἶπω· ὥστε, εἰ καὶ παντάπασιν ἡπειρώτης καὶ ἡπειρόπλους τις εἶη, πάντως ἂν ἐθέλησειε καὶ αὐτὸς ἐμβῆναι, καὶ περιπλεῦσαι, καὶ πολὺ ἀπὸ τῆς γῆς ἀποσπάσαι, καὶ μάλιστα εἰ βλέποι τὴν μὲν αὔραν κούφως ἐπουριάζουσαν τὴν ὀθόνην, τὴν δὲ καὶν προσηροῖς τε καὶ λείως ἐπ' ἄκρων ἡρέμα διολισθαίνουσαν τῶν κυμάτων. 13. Καὶ τοίνυν καὶ τοῦσε τοῦ οἴκου τὸ κάλλος ἱκανὸν καὶ παρορμηθεῖς ἐς λόγους, καὶ λέγοντα ἐπεγεῖραι, καὶ πάντα τρόπον εὐδοκιμῆσαι παρασκευάσαι. ἐγὼ μὲν διὴ τούτοις πείθομαι, καὶ ἤδη πέπεισμαι, καὶ ἐς τὸν οἶκον ἐπὶ λόγοις παρελήλυθα, ὥσπερ ἀπὸ Ἰγγος ἢ Σειρήνος τῷ κάλλει ἐλκόμενος, ἐλπίδα οὐ μικρὰν ἔχων, εἰ καὶ τέως ἡμῖν ἄμορφοι ἦσαν οἱ λόγοι, καλοὺς αὐτοὺς φανεῖσθαι καθάπερ ἐσθῆτι καλῇ κεκοσμημένους. 14. Ἐτερος δὲ τις οὐκ ἀγεννῆς λόγος, ἀλλὰ καὶ πάνυ γενναῖος, ὡς φησι, καὶ μεταξὺ μου λέγοντος ὑπέκρουε, καὶ διακόπτειν ἐπειρῶτο τὴν ῥῆσιν. καὶ ἐπειδὴ πέπαυμαι, οὐκ ἀληθῆ ταῦτα λέγειν φησί με, ἀλλὰ θαυμάζειν, εἰ φάσκοιμι ἐπιτηδειότερον εἶναι πρὸς λόγων ἐπίδειξιν οἴκου κάλλος, γραφῆ καὶ χρυσῷ κε-

κοσμημένον. αὐτὸ γὰρ ποῦ τούναντίον ἀποβαίνειν μάλλον δὲ, εἰ δοκεῖ, αὐτὸς παρελθὼν ὁ Λόγος ὑπὲρ ἑαυτοῦ, καθάπερ ἐν δικασταῖς ὑμῖν, εἰπάτω, ὅπη λυσιτελέστερον ἡγεῖται τῷ λέγοντι εὐτέλειαν οἴκου, καὶ ἀμορφίαν. ἐμοῦ μὲν ἀκηκόατε ἤδη λέγοντος, ὥστε οὐδὲν δέομαι δις περὶ τῶν αὐτῶν εἰπεῖν. ὁ δὲ παρελθὼν ἤδη λεγέτω, καὶ γὰρ σιωπήσομαι, καὶ πρὸς ὀλίγον αὐτῷ μεταστήσομαι. 15. Ἄνδρες τοίνυν δικασταῖ, φησὶν ὁ Λόγος, ὁ μὲν προειπὼν φήτωρ, πολλὰ καὶ μεγάλα τόνδε τὸν οἶκον ἐπήνεσε, καὶ τῷ ἑαυτοῦ λόγῳ ἐκόσμησεν· ἐγὼ δὲ τοσοῦτου δέω ψόγον αὐτοῦ διεξελεύεσθαι, ὥστε καὶ τὰ ὑπὲρ ἐκείνου παραλελειμμένα προσθήσειν μοι δοκῶ. ὅσῳ γὰρ ἂν ὑμῖν καλλίων φαίνεται, τοσῶδε ὑπεναντίως τῆ τοῦ λέγοντος χρεία δειχθήσεται. καὶ πρῶτόν γε ἐπειδὴ γυναικῶν, καὶ κόσμου, καὶ χρυσοῦ ἐκείνος ἐμνημόνευσε, καὶ μοι ἐπιτρέψατε χρήσασθαι τῷ παραδείγματι. φημί γὰρ οὖν καὶ γυναιξὶ καλαιῖς οὐχ ὅπως συλλαμβάνειν ἐς τὸ εὐμορφότερον, ἀλλὰ καὶ ἐναντιοῦσθαι τὸν κόσμον τὸν πολὺν, ὁπότεν τῶν ἐντυγχανόντων ἕκαστος ὑπὸ τοῦ χρυσοῦ, καὶ τῶν λίθων τῶν πολυτελῶν ἐκπλαγεῖς, ἀντὶ τοῦ ἐπαινεῖν ἢ χρῶαν, ἢ βλέμμα, ἢ δειρήν, ἢ πῆχυν, ἢ δάκτυλον. ὁ δὲ ταῦτ' ἀφείς, ἐς τὴν σαρκά, ἢ τὸν σμάραγδον, ἢ τὸν ὄρμον, ἢ τὸ ψέλλιον ἀποβλέπει, ὥστε ἄχθοιτο ἂν εἰκότως παρορωμένη, διὰ τὸν κόσμον, οὐκ ἀγόντων σχολὴν ἐπαινεῖν αὐτὴν τῶν θεατῶν, ἀλλὰ πάρεργον αὐτῆς ποιουμένων τὴν θείαν. 16. Ὅπερ ἀνάγκη, οἶμαι, παθεῖν καὶ τὸν ἐν οὕτω καλοῖς ἔργοις λόγους δεικνύον

τα. λανθάνει γὰρ ἐν τῷ μεγέθει τῶν καλῶν τὸ λεχθὲν, καὶ ἄμαυροῦται, καὶ συναρπάζεται, καθάπερ εἰ λύχνον τις εἰς πυρκαϊᾶν μεγάλην φέρων ἐμβάλοι, ἢ μύρμηκα ἐπ' ἐλέφαντος ἢ καμήλου δεικνύοι. τοῦτο γοῦν φυλακτίον τῷ λέγοντι. καὶ προσέτι γε μὴν καὶ τὴν φωνὴν αὐτὴν ἐπιταράττεται, ἐν οὕτως εὐφώνῳ καὶ ἠχῆεντι οἴκῳ λέγων. ἀντιφθέγγεται γὰρ, καὶ ἀντιφωνεῖ, καὶ ἀντιλέγει, μᾶλλον δὲ ἐπικαλύπτει τὴν βοήν, οἶόν τι καὶ σάλπιγξ δρᾶ τὸν αὐλόν, εἰ συναυλοῖεν, ἢ τοὺς κελυστάς ἢ θάλαττα, ὁπότιαν πρὸς κύματος ἤχον ἐπάδειν τῇ εἰρεσίᾳ θέλωσιν. ἐπικρατεῖ γὰρ ἡ μεγαλοφωνία, καὶ κατασιωπᾷ τὸ ἥττον.

17. Καὶ μὴν καὶ κεῖνο, ὅπερ ἔφη ὁ ἀντίδικος, ὡς ἄρα ἐπεγείρει ὁ καλὸς οἶκος τὸν λέγοντα, καὶ προθυμότερον παρασκευάζει· ἐμοὶ δοκεῖν, τὸ ἐναντίον ποιεῖ. ἐκπλήττει γὰρ, καὶ φοβεῖ, καὶ τὸν λογισμὸν διαταράττει, καὶ δειλότερον ἐργάζεται ἐνθυμούμενον ὡς ἀπάντων ἐστὶν αἰσχιστον ἐν εὐμόρφῳ χωρίῳ, μὴ ὁμοίους φαίνεσθαι τοὺς λόγους. ἐλέγχων γὰρ οὕτως γε ὁ φανερώτατος, ὡς περ ἂν εἴ τις πανοπλίαν καλὴν ἐνδύς, ἔπειτα φεύγοι πρὸ τῶν ἄλλων, ἐπισημότερος ὢν δειλὸς ἀπὸ τῶν ὄπλων. τοῦτο δὲ μοι δοκεῖ λογισάμενος καὶ ὁ τοῦ Ὀμήρου ῥήτωρ ἐκεῖνος, -εὐμορφίας ἐλάχιστον φροντίσαι, μᾶλλον δὲ καὶ παντελῶς αἰδρεῖ φωτὶ ἑαυτὸν ἀπεικᾶσαι, ἵνα αὐτῶν παραδοξότερον φαίνεται τῶν λόγων τὸ κάλλος, ἐκ τῆς πρὸς τὸ ἄμορφότερον ἐξειάσεως. ἄλλως τε ἀνάγκη πᾶσα καὶ τὴν τοῦ λέγοντος αὐτοῦ διάνοιαν ἀσχολεῖσθαι περὶ τὴν θεῖαν, καὶ τῆς φροντίδος τὸ ἀκριβὲς ἐκλύ-

ειν, τῆς ὄψεως ἐπικρατούσης, καὶ πρὸς αὐτὴν καλοῦ-
σης, καὶ τῷ λόγῳ προσέχειν οὐκ ἔώσης. ὥστε τίς μη-
χανὴ μὴ οὐχὶ πάντως ἔλαττον ἐρεῖν αὐτόν, τῆς ψυ-
χῆς διατριβούσης περὶ τὸν τῶν ὀρωμένων ἔπαινον ;
18. Ἐῷ γὰρ λέγειν, ὅτι καὶ οἱ παρόντες αὐτοῖ, καὶ
πρὸς τὴν ἀκρόασιν παρειλημμένοι, ἐπειδὴν εἰς τὸν
τοιοῦτον οἶκον παρέλθωσιν, ἀντὶ ἀκροατῶν θιαταὶ
καθίστανται. καὶ οὐχ οὕτω Δημοδόκος, ἢ Φῆμιος,
ἢ Θάμυρις, ἢ Ἀμφίων, ἢ Ὀρφεὺς τις λέγων ἔστιν,
ὥστε ἀποσπάσαι τὴν διάνοιαν αὐτῶν ἀπὸ τῆς θέας.
ἀλλ' οὖν ἕκαστος, ἐπειδὴν μόνον ὑπερβῆ τὸν οὐδὸν,
ἀθρόω τῷ κάλλει περιχυθεὶς, λόγων μὲν ἐκείνων, ἢ
ἀκροάσεως, ἀλλ' οὐδὲ τὴν ἀρχὴν αἰοῦντι ἔοικεν· ὅλος
δὲ πρὸς τοῖς ὀρωμένοις ἔστιν, εἰ μὴ τύχοι τις παντε-
λῶς τυφλὸς ὢν, ἢ ἐν νυκτὶ, ὥσπερ ἢ ἐξ Ἀργίου πα-
γου βουλή, ποιοῖτο τὴν ἀκρόασιν. 19. Ὅτι γὰρ
οὐκ ἀξιόμαχον λόγων ἰσχύς ὄψει ἀνταγωνίσασθαι,
καὶ ὁ Σειρήνων μῦθος παρατεθεὶς τῷ περὶ τῶν Γορ-
γόνων διδάξειεν ἄν· ἐκεῖναι μὲν γὰρ ἐκήλουν τοὺς
παρμπλίοντας, μελωδοῦσαι, καὶ κολακεύουσαι τοῖς
ἄσμασι, καὶ καταπλεύσαντας ἐπιπολὺ κατεῖχον, καὶ
ὅλως τὸ ἔργον αὐτῶν ἐδεῖτό τινος διατριβῆς· καὶ
που τίς αὐτάς καὶ παρέπλευσε, καὶ τοῦ μέλους παρή-
κουσε. τὸ δὲ τῶν Γοργόνων κάλλος, ἅτε βιαιότατον
τε ὄν, καὶ τοῖς καιριωτάτοις τῆς ψυχῆς ὀμιλοῦν, εὐ-
θύς ἐξίστη τοὺς ἰδόντας, καὶ ἀφώνους ἐποίει· ὡς δὲ
ὁ μῦθος βούλει, καὶ λέγεται, λίθινοι ἐγίγνοντο
ἀπὸ τοῦ θαύματος. ὥστε καὶ ὃν ὑπὲρ τοῦ ταῦ λό-
γον εἶπε πρὸς ὑμᾶς μικρὸν ἔμπροσθεν, ὑπὲρ ἔμαυ

τοῦ εἰρησθαι νομίζω. καὶ γὰρ ἐκείνου ἐν τῇ ὄψει, οὐκ ἐν τῇ φωνῇ τὸ τερπνόν. καὶ εἰ γέ τις παραστησάμενος τὴν ἀηδύονα ἢ τὸν κύκνον, ἄδειν κειλεύοι, μεταξὺ δὲ ἀδόντων παραδείξειε τὸν τὰ σιωπῶντα, εὖ οἶδ' ὅτι ἐπ' ἐκείνον μεταβήσεται ἡ ψυχὴ, μακρὰ χαίρειν φράσσα τοῖς ἐκείνων ἄσμασιν. οὕτως ἄμαχόν τι ἔοικεν εἶναι ἢ δι' ὄψεως ἢ δονῆ. 20. Καὶ ἔγωγε, εἰ βούλεσθε, μάρτυρα ὑμῖν παραστήσομαι σοφὸν ἄνδρα, ὃς ἀντίκα μοι μαρτυρήσει, ὡς πολὺ ἐπικρατέστερά ἐστι τῶν ἀκουόμενων τὰ ὄρωμενα. καὶ μοι σὺ ἤδη, ὁ κήρυξ, προσκάλει αὐτὸ Ἡρόδοτον τοῦ Λύξου Ἀλικαρνασσόθεν· κἀπειδὴ καλῶς ποιῶν ὑπήκουσε, μαρτυρεῖτω παρελθῶν. ἀναδέξασθε δὲ αὐτόν, Ἰαστὶ πρὸς ὑμᾶς λέγοντα, ὡς περ αὐτῷ ἔθος. Ἀληθεῖα τὰδε ὁ λόγος ὑμῖν, ἄνδρες δικασταὶ, μυθῆται, καὶ οἱ πείθεσθε, ὅσα ἂν λέγῃ τουτέων πέρι, ὄψιν ἀκοῆς προτιμέων. ὧτα γὰρ τυγχάνει ἐόντα ἀπιστότερα ὀφθαλμῶν· ἀκούετε τοῦ μάρτυρος, ἃ φησιν, ὡς τὰ πρῶτα τῇ ὄψει ἀποδέδωκεν; εἰκότως. τὰ μὲν γὰρ ἔπεα πτερόεντα ἐστί, καὶ οἴχεται ἄμα τῷ προελθεῖν ἀποπτάμενα· ἢ δὲ τῶν ὄρωμένων τέρπεις, αἰὲν παρεστῶσα, καὶ παραμένουσα, πάντως τὸν θεατὴν ὑπάγεται. 21. Πῶς οὖν σὺ χαλεπὸς τῷ λέγοντι ἀνταγωνιστικῆς οἴκος οὕτω καλὸς καὶ περίβλεπτος ὢν; μᾶλλον δὲ τὸ μέγιστον οὐδέπω φημί· ὑμεῖς γὰρ αὐτοὶ οἱ δικασταὶ, καὶ μεταξὺ λεγόντων ἡμῶν, ἐς τὴν ὄροφὴν ἀπεβλέπετε, καὶ τοὺς τείλους ἐθαυμάζετε, καὶ τὰς γραφὰς ἐξητάζετε, πρὸς ἐκάστην ἀποστρεφόμενοι· καὶ μηδὲν αἰσχυνθήητε· συγγνώμη γάρ,

εἴ τι ἀνθρώπινον πεπόνθατε, ἄλλως τε, καὶ πρὸς οὕτω καλὰς καὶ ποικίλας τὰς ὑποθέσεις. τῆς γὰρ τέχνης τὸ ἀκριβές, καὶ τῆς ἱστορίας μετὰ τοῦ ἀρχαίου τὸ ὠφέλιμον, ἐπαγωγὸν ὡς ἀληθῶς, καὶ πεπαιδευμένων θεατῶν δεόμενον. καὶ ἵνα μὴ πάντα ἐκεῖσε ἀποβλέπητε, ἡμῶς ἀπολιπόντες, φέρε, ὡς οἶόν τε γράψωμαι αὐτὰ ὑμῖν τῷ λόγῳ. ἤσθησεσθε γὰρ, οἶμαι, ἀκούοντες, ἅ καὶ ὀρῶντες θαυμάζετε. καὶ ἴσως ἂν με καὶ δι' αὐτὸ ἐπαινέσαιτε, καὶ τοῦ ἀντιδίκου προτιμήσαιτε, ὡς καὶ αὐτὸν ἐπιδείξαντα, καὶ διπλασιάσαντα ὑμῖν τὴν ἡδονήν. τὸ χαλεπὸν δὲ τοῦ τολμήματος ὀρᾶτε, ἄνευ χρωμάτων, καὶ σχημάτων, καὶ τόπου, συστήσασθαι τοσαύτας εἰκόνας· ψιλὴ γάρ τις ἢ γραφὴ τῶν λόγων. 22. Ἐν δεξιᾷ μὲν οὖν εἰσιόντι, Ἀργολικῷ μύθῳ ἀναμέμικται πύθος Αἰθιοπικόν, ὃ Περσεὺς τὸ κῆτος φονεύει, καὶ τὴν Ἀνδρομέδαν καθαιρεῖ, καὶ μετὰ μικρὸν γαμήσει, καὶ ἄπεισιν, αὐτὴν ἄγων· πάρεργον τοῦτο τῆς ἐπὶ Γοργόνας πτήσεως· ἐν βραχεῖ δὲ πολλὰ ὃ τεχνίτης ἐμίμησατο, αἰδῶ παρθένου, καὶ φόβον· ἐπισκοπεῖ γὰρ τὴν μάχην ἄνωθεν ἐκ πέτρας, καὶ νεανίου τόλμαν ἐρωτικὴν, καὶ θηρίου ὄψιν ἀπρόσμαχον· καὶ τὸ μὲν ἔπεισι πεφρικὸς ταῖς ἀκάνθαις, καὶ δεδιττόμενον τῷ χάσματι· καὶ ὃ Περσεὺς δὲ τῇ λαιᾷ μὲν προδεῖκνυσι τὴν Γοργόνα, τῇ δεξιᾷ δὲ καθικνεῖται τῷ ξίφει. καὶ τὸ μὲν ὅσον τοῦ κήτους εἶδε τὴν Μέδουσαν, ἥδη λίθος ἐστί· τὸ δ' ὅσον ἔμψυχον μένει, τῇ ἄρπῃ κόπτεται. 23. Ἐξῆς δὲ μετὰ τήνδε τὴν εἰκόνα, ἕτερον δράμα γέγραπται δικαιότατον, οὗ τὸ ἀρ-

χέτυπον ὁ γραφεὺς παρ' Εὐριπίδου ἢ Σοφοκλέους
δοκεῖ μοι λαβεῖν. ἐκεῖνοι γὰρ ὁμοίαν ἔγραψαν τὴν
εἰκόνα, τῷ νεανία τῷ ἐταίρω, Πυλάδης τε ὁ Φωκεὺς,
καὶ Ὁρέστης, δοκοῦντε ἤδη τεθνάναι, λαθόντε τὰ
βασίλεια, καὶ παρελθόντε, φονεύουσιν ἄμφω τὸν
Αἴγισθον. ἡ δὲ Κλυταιμνήστρα ἤδη ἀνήρηται, καὶ
ἐπ' εὐνῆς τινος ἡμίγυμνος πρόκειται, καὶ θεραπεία
πᾶσα, ἐκπεπληγμένοι τὸ ἔργον, οἱ μὲν ὡς περ βοῶ-
σιν, οἱ δὲ τινες, ὄπη φύγωσι, περιβλέπουσι. σεμνὸν
δὲ τι ὁ γραφεὺς ἐπενόησε, τὸ μὲν ἀσεβὲς τῆς ἐπιχει-
ρήσεως δεῖξας μόνον, καὶ ὡς ἤδη πεπραγμένον παρα-
δραμῶν, ἐμβραδύνοντας δὲ τοὺς νεανίσκους ἐργασά-
μενος τῷ τοῦ μοιχοῦ φόνω. 24. Μετὰ δὲ τούτου
θεὸς ἔστιν εὐμορφος, καὶ μειράκιον ὠραῖον, ἐρωτικῆ
τις παιδιὰ· ὁ Βράγχος ἐπὶ πέτρας καθήμενος, ἀνέ-
χει λαγῶν, προσπαίζει τὸν κύνα. ὁ δὲ πηδησομένῳ
ἔοικεν ἐπ' αὐτὸν εἰς τὸ ὕψος· καὶ Ἀπόλλων παρεσῶς
μειδιᾷ, τερπόμενος ἄμφοῖν, καὶ τῷ παιδί παίζοντι,
καὶ πειρωμένῳ τῷ κυνί. 25. Ἐπὶ δὲ τούτοις ὁ Περ-
σεὺς πάλιν τὰ πρὸ τοῦ κήτους ἐκεῖνα τολμῶν, καὶ
ἡ Μεδουσα τεμνομένη τὴν κεφαλὴν, καὶ Ἀθηνᾶ σκέ-
πουσα τὸν Περσεά· ὁ δὲ τὴν μὲν τόλμαν εἴργασται,
τὸ δὲ ἔργον οὐχ ἐώρακέ πω, ἀλλ' ἐπὶ τῆς ἀσπίδος,
τῆς Γοργόνης τὴν εἰκόνα. οἶδε γὰρ τὸ πρόστιμον
τῆς ἀληθοῦς ὄψεως. 26. Κατὰ δὲ τὸν μέσον τοῦ-
ρον, ἄνω τῆς ἀντίθυρος, Ἀθηνᾶς ναὸς πεποιήται,
ἡ θεὸς λίθου λευκοῦ, τὸ σχῆμα οὐ πολεμιστήριον,
ἀλλ' εἶον ἂν γένοιτο εἰρήνην ἀγούσης θεοῦ πολεμι-
κῆς. 27. Εἶτα μετὰ ταύτην ἄλλη Ἀθηνᾶ, οὐ λίθος

αὕτη γέ, ἀλλὰ γραφή πάλιν. Ἡφαιστος αὐτὴν διώκει ἐρῶν, ἣ δὲ φεύγει· καὶ τῆς διώξεως Ἐριχθόνιος γίγνεται. 28. Ταύτη ἔπεται παλαιὰ τις ἄλλη γραφή. Ὀρίων φέρει τὸν Κηδαλίωνα, τυφλὸς ὢν. ὁ δ' αὐτῷ σημαίνει τὴν πρὸς τὸ φῶς ὁδόν, ἐποχοῦμενος. 29. Καὶ ὁ Ἥλιος φανεῖς, ἰᾶται τὴν πῆρωσιν, καὶ ὁ Ἡφαιστος Λημόθεν ἐπισκοπεῖ τὸ ἔργον. 30. Ὀδυσσεὺς τὸ μετὰ τοῦτο, δῆθεν μεμνηνῶς, ὅτι συσρατεύειν τοῖς Ἀτρεΐδαις μὴ θέλων· πάρεσι δὲ οἱ πρέσβεις ἤδη καλοῦντες. καὶ τὰ μὲν τῆς ὑποκρίσεως, πιθανὰ πάντα, ἣ ἀπῆνη, τὸ τῶν ὑπεξευγμένων ἀσύμφωνον, ἄγνοια τῶν δρωμένων· ἐλέγχεται δὲ ὁμοῦ τῷ βρέφει. Παλαμῆδης γάρ ὁ τοῦ Ναυπλίου, συνεῖς τὸ γιγνόμενον, ἀρπάσας τὸν Τηλέμαχον, ἀπειλεῖ φωνεύσειν, πρόκωπον ἔχων τὸ ξίφος, καὶ πρὸς τὴν τῆς μανίας ὑπόκρισιν, ὄργην καὶ οὔτος ἀνθυποκρίνεται. ὁ δὲ Ὀδυσσεὺς πρὸς τὸν φόβον τοῦτον σωφρονεῖ, καὶ πατὴρ γίγνεται, καὶ λύει τὴν ὑπόκρισιν. 31. Ἰστοία δὲ ἡ Μήδεια γέγραπται, τῷ ζήλω διακαῆς, τὴν παῖδε ὑποβλέπουσα, καὶ τι δεινὸν ἐννοοῦσα· ἔχει γοῦν ἤδη τὸ ξίφος, τὴν δ' ἀθλίω καθῆσον γελῶντε, μηδὲν τῶν μελλόντων εἰδότε· καὶ ταῦτα ἐρῶντε τὸ ξίφος ἐν ταῖν χεροῖν. 32. Ταῦτα πάντα, ὡς ἄνδρες δικασταί, οὐχ ὁρᾶτε ὅπως ἀπάγει μὲν τὸν ἀκροατὴν, καὶ πρὸς τὴν θεῖαν ἀποστρέφει, μόνον δὲ καταλείπει τὸν λέγοντα; καὶ ἔγωγε διεξῆλθον αὐτὰ, οὐχ ἵνα τὸν ἀντίδικον τολμηρὸν ὑπολαβόντες, καὶ θρασὺν, εἰ τοῖς οὔτω δυσκόλοις ἑαυτὸν ἐκὼν φέρων ἐπέβαλε, καταγνώτε, καὶ μισήσητε, καὶ ἐπὶ τῶν λό-

γων ἐγκαταλίπητε, ἀλλ' ἵνα μᾶλλον αὐτῷ συναγωνίσησθε, καὶ ὡς οἶόν τε καταμύοντες, ἀκούητε τῶν λεγομένων, λογιζόμενοι τοῦ πράγματος τὴν δυσχέρειαν. μόλις γὰρ ἂν οὕτω δυνηθείη οὐ δικασταῖς, ἀλλὰ συναγωνισταῖς ὑμῖν χρησάμενος, μὴ παντάπασιν ἀνάξιος τῆς τοῦ οἴκου πολυτελείας νομισθῆναι. εἰ δὲ ὑπὲρ ἀντιδίκου ταῦτα δέομαι, μὴ θαυμάσητε· ὑπὸ γὰρ τοῦ τὸν οἶκον φιλεῖν, καὶ τὸν ἐν αὐτῷ λέγοντα, ὅστις ἂν ᾗ, βουλοίμην ἔν εὐδοκιμεῖν.

ΜΑΚΡΟΒΙΟΙ.

ARGUMENTVM.

Auctor (quem Lucianum fuisse, non est verosimile) Quintilio (Graeciae praefecto) diem natalem gratulaturus, librum scripsit de Longaevitate, in quo multos recenset reges, ducés, poetas, philosophos aliosque viros doctos, exceptis Romanis, serà senectute mortuos, ut Quintilius et bonam spem, se diutissime vivere posse, et curam corporis animique eam habeat, quae bonam valetudinem ad longissimam senectutem conservare possit.

Ὅταν τι τοῦτο, λαμπρότατε Κυντίλλε, κελευσθεῖς προσφέρω σοι δῶρον, τοὺς μακροβίους, πάλαι μὲν

τὸ ὄναρ ἰδὼν, καὶ ἱστορήσας τοῖς φίλοις, ὅτε ἐτί-
 θεσο τῷ δευτέρῳ σου παιδὶ τοῦνομα· συμβαλεῖν δὲ
 οὐκ ἔχων, τίνας ὁ θεὸς κελεύει μοι προσφέρειν σοι
 τοὺς μακροβίους, τότε μὲν ἠϋξάμην τοῖς θεοῖς ἐπὶ
 μῆκιστον ὑμᾶς βιῶναι, σέ τε αὐτὸν, καὶ παῖδας τοὺς
 σοὺς· τοῦτο συμφέρειν νομίζων καὶ σύμπαντι μὲν
 τῷ τῶν ἀνθρώπων γένει, πρὸ δὲ τῶν ἀπάντων αὐτῷ
 τε ἐμοὶ, καὶ πᾶσι τοῖς ἐμοῖς. καὶ γὰρ καὶ μοί τι ἀγα-
 θὸν ἐδόκει προσημαίνειν ὁ θεός. 2. Σκεπτόμενος
 δὲ κατ' ἐμαυτὸν, εἰς σύννοιαν ἦλθον, εἰκὸς εἶναι
 τοὺς θεοὺς, ἀνδρὶ περὶ παιδείαν ἔχοντι ταῦτα προς-
 τάσσοντας, κελεύειν τι προσφέρειν σοι τῶν ἀπὸ τῆς
 τέχνης. ταύτην οὖν αἰσιωτάτην νομίζων τὴν γε τῶν
 σῶν γενεθλίων ἡμέραν, δίδωμί σοι τοὺς ἱστορημέ-
 νους εἰς μακρὸν γῆρας ἀφικέσθαι ἐν ὑγαιουόσῃ τῇ
 ψυχῇ, καὶ ὀλοκλήρῳ τῷ σώματι. καὶ γὰρ ἂν καὶ ὄ-
 φελος γένοιτο τί σοι ἐκ τοῦ συγγράμματος διπλοῦν.
 τὸ μὲν εὐθυμία τις, καὶ ἐλπίς ἀγαθῆ, καὶ αὐτὸν
 ἐπιμῆκιστον δύνασθαι βιῶναι. τὸ δὲ διδασκαλία τις
 ἐκ παραδειγμάτων, εἰ ἐπιγνοίης ὅτι οἱ μάλιστα ἐαν-
 τῶν ἐπιμέλειαν ποιησάμενοι κατὰ τε σῶμα, καὶ κατὰ
 ψυχὴν, οὗτοι δὲ εἰς μακρότατον γῆρας ἦλθον, σὺν
 ὑγείᾳ παντελεῖ. 3. Νέστορα μὲν οὖν τὸν σοφώτα-
 τον τῶν Ἀχαιῶν ἐπὶ τρεῖς παρατεῖναι γενεάς Ὀμηρος
 λέγει, ὃν συνίστησιν ἡμῖν γεγυμνασμένον ἄριστα
 καὶ ψυχῇ καὶ σώματι. καὶ Τειρεσίαν δὲ τὸν μάντιν
 ἢ τραγωδία μέχρις ἑξ γενεῶν παρατεῖναι λέγει. πι-
 θανὸν δ' ἂν εἶη ἄνδρα θεοῖς ἀνακείμενον, καὶ κα-
 θαρωτέρα διαίτη χρώμενον τὸν Τειρεσίαν, ἐπὶ μῆ-

κιστον βιῶναι. 4. Καὶ γένη δὲ ὅλα μακρόβια ἱστορεῖται διὰ τὴν θίαιταν, ὡςπερ Αἰγυπτίων οἱ καλούμενοι ἱερογραμματεῖς, Ἀσσυρίων δὲ καὶ Ἀράβων οἱ ἐξηγηταὶ τῶν μύθων· Ἰνδῶν δὲ, οἱ καλούμενοι Βραχμῆνες, ἄνδρες ἀκριβῶς φιλοσοφία σχολάζοντες, καὶ οἱ καλούμενοι δὲ μάγοι, γένος τοῦτο μαντικόν, καὶ θεοῖς ἀνακειόμενον, παρὰ τε Πέρσαις, καὶ Πάρθοις, καὶ Βάκτροις, καὶ Χωρασμίοις, καὶ Ἀρείοις, καὶ Σάκαις, καὶ Μήδοις, καὶ παρὰ πολλοῖς ἄλλοις βαρβάροις ἐρῶμενοι τὲ εἰσι, καὶ πολυχρόνιοι, διὰ τὸ μαγεύειν διαιτώμενοι καὶ αὐτοὶ ἀκριβέστερον. 5. Ἦδη δὲ καὶ ἔθνη ὅλα μακροβιώτατα, ὡςπερ Σήρας μὲν ἱστοροῦσι μέχρι τριακοσίων ζῆν ἐτῶν, οἱ μὲν τῆ ἀέρι, οἱ δὲ τῆ γῆ τὴν αἰτίαν τοῦ μακροῦ γήρωος προστιθέντες, οἱ δὲ καὶ τῆ διαίτη. ὑδροποτεῖν γάρ φασι τὸ ἔθνος τοῦτο σύμπαν. καὶ Ἀθῶτας δὲ μέχρι τριάκοντα καὶ ἑκατὸν ἐτῶν βιοῦν ἱστόρηται· καὶ τοὺς Χαλθαίους ὑπὲρ τὰ ἑκατὸν ἔτη βιοῦν λόγος. τούτους μὲν καὶ κριθίνῃ ἄρω χρωμένους, ὡς ὄξυδορκίας τοῦτο φάρμακον· οἷς γε φασὶ διὰ τὴν τοιαύτην θίαιταν, καὶ τὰς ἄλλας αἰσθήσεις ὑπὲρ τοὺς ἄλλους ἀνθρώπους ἐρῶμενας εἶναι. 6. Ἀλλὰ ταῦτα μὲν περὶ τε τῶν μακροβίων γενῶν, καὶ τῶν ἐθνῶν, ἅτινά φασιν ὡς ἐπὶ πλεῖστον διαγίγνεσθαι χρόνον· οἱ μὲν διὰ τὴν γῆν, καὶ τὸν ἀέρα, οἱ δὲ διὰ τὴν θίαιταν, οἱ δὲ καὶ δι' ἄμφω. ἐγὼ δ' ἄν σοι δικαίως τὴν ἐλπίδα ῥαδίως παράσχοιμι, ἱστορήσας ὅτι καὶ κατὰ πᾶσαν τὴν γῆν, καὶ κατὰ πάντα ἀέρα, μακρόβιοι γεγόνασιν ἄνδρες, οἱ γυμνασίοις τοῖς καθήκουσι,

καὶ διαίτη τῇ ἐπιτηδαιοτάτῃ πρὸς ὑγίειαν χρώμενοι.
 7. Διαίρεσιν δὲ τοῦ λόγου ποιήσομαι τὴν πρώτην
 κατὰ γὰρ τὰ ἐπιτηδεύματα τῶν ἀνδρῶν· καὶ πρῶτον
 γέ σοι τοὺς βασιλικούς καὶ στρατηγικούς ἀνδρας
 ἱστορήσω, ὧν ἓνα καὶ εὐσεβεστάτη μεγάλου θειοτά-
 του αὐτοκράτορος τύχη εἰς τὴν τελεωτάτην ἀγαγοῦ-
 σα τάξιν, εὐεργέτηκε τὰ μέγιστα τὴν οἰκουμένην τὴν
 ἑαυτοῦ· οὕτω γὰρ ἂν ἀπιδῶν καὶ σὺ, τῶν μακρο-
 βίων ἀνδρῶν πρὸς τὸ ὅμοιον τῆς ἕξως καὶ τῆς τύ-
 χης, ἐτοιμότερον ἐλπίσειας γῆρας ὑγιεινόν, καὶ μα-
 κρον, καὶ ἅμα ζηλώσας, ἐργάσαιο σεαυτῷ τῇ διαίτη
 μέγιστόν τε ἅμα καὶ ὑγιεινότατον βίον. 8. Πομπί-
 λιος Νουμᾶς ὁ εὐδαιμονέστατος τῶν Ῥωμαίων βα-
 σιλέων, καὶ μάλιστα περὶ τὴν θεραπείαν τῶν θεῶν
 ἀσχοληθεὶς, ὑπὲρ ὀγδοήκοντα ἔτη βεβιωκέναι ἱστο-
 ρεῖται. Σέρβιος δὲ Τυύλλιος Ῥωμαίων καὶ οὗτος βασι-
 λεὺς, ὑπὲρ τὰ ὀγδοήκοντα ἔτη καὶ αὐτὸς βιώσας ἱστο-
 ρεῖται. Ταρκύνιος δὲ ὁ τελευταῖος Ῥωμαίων βασιλεὺς,
 φυγαδευθεὶς, καὶ ἐπὶ Κύμης διατρίβων, ὑπὲρ τὰ ἐνε-
 νήκοντα ἔτη λέγεται στεφρότατα βιώσας. 9. Οὗτοι
 μὲν οὖν Ῥωμαίων βασιλεῖς, οἷς συνάψω καὶ τοὺς
 λοιποὺς βασιλέας, τοὺς εἰς μακρὸν γῆρας ἀφικομέ-
 νους, καὶ τὰ ἐπιτηδεύματα ἐκάστον. ἐπὶ τέλει δὲ σοι
 καὶ τοὺς λοιποὺς Ῥωμαίων, τοὺς εἰς μήκιστον γῆ-
 ρας ἀφικομένους προσαναγράψω, προσθεὶς ἅμα καὶ
 τοὺς κατὰ τὴν λοιπὴν Ἰταλίαν ἐπὶ πλεῖστον βιώ-
 σαντας. ἀξιόλογος γὰρ ἔλεγχος ἡ ἱστορία τῶν δια-
 βάλλειν πειρωμένων τὸν ἐνταῦθα ἀέρα, ὥστε καὶ
 ἡμῶς χρηστοτέρας ἔχειν τὰς ἐλπίδας, τελείους ἡμῖν

τάς εὐχὰς ἔσεσθαι πρὸς τὸ εἰς μῆκιστόν τε καὶ λιπαρὸν, τὸν πάσης γῆς καὶ θαλάττης δεσπότην, γῆρας ἀφικέσθαι, τῇ ἑαυτοῦ οἰκουμένην βασιλεύοντα ἤδη, καὶ γέροντα. 10. Ἀργανθώνιος μὲν οὖν Ταρτησιῶν βασιλεὺς, πενήτηκοντα καὶ ἑκατὸν ἔτη βιῶναι λέγεται, ὡς Ἡρόδοτος ὁ λογοποιὸς, καὶ ὁ μελοποιὸς Ἀνακρέων· ἀλλὰ τοῦτο μὲν μῦθος τισὶ δοκεῖ. Ἀγαθοκλῆς δὲ ὁ Σικελίας τύραννος, ἐτῶν ἐνενηκονταπέντε τελευτᾷ, καθάπερ Δημοχάρης καὶ Τίμαιος ἱστοροῦσιν· Ἰέρων δὲ ὁ Συρακουσίων τύραννος, δύο καὶ ἐνενηκοντα ἐτῶν γενόμενος, ἐτελεύτα νοσῶν, βασιλεύσας ἐβδομήκοντα ἔτη, ὡςπερ Δημήτριός τε ὁ Καλατιανός, καὶ ἄλλοι λέγουσιν. Ἀντέας δὲ Σκυθῶν βασιλεὺς, μαχόμενος πρὸς Φίλιππον περὶ τὸν Ἴστρον ποταμὸν, ἔπεσεν ὑπὲρ τὰ ἐνενηκοντα ἔτη γεγονώς. Βάρδυλις δὲ ὁ Ἰλλυριῶν βασιλεὺς, ἀφ' ἵππου λέγεται μάχεσθαι ἐν τῷ πρὸς Φίλιππον πολέμῳ, εἰς ἐνενηκοντα τετῶν ἔτη. Τήρης δὲ Ὀδρυσῶν βασιλεὺς, καθά φησι Θεόπομπος, δύο καὶ ἐνενηκοντα ἐτῶν ἐτελεύτησεν. 11. Ἀντίγονος δὲ ὁ Φιλίππου ὁ μονόφθαλμος, βασιλεύων Μακεδόνων, περὶ Φρυγίαν μαχόμενος Σελεύκῳ καὶ Λυσιμάχῳ, τραύμασι πολλοῖς περιπεσῶν, ἐτελεύτησεν ἐτῶν ἐνός καὶ ὀγδοήκοντα, ὡςπερ ὁ συστρατευόμενος αὐτῷ Ἰερώννυμος ἱστορεῖ. καὶ Λυσιμάχος δὲ Μακεδόνων βασιλεὺς ἐν τῇ πρὸς Σέλενον ἀπώλετο μάχῃ, ἔτος ὀγδοηκοστὸν τετῶν, ὡς ὁ αὐτός φησιν Ἰερώννυμος. Ἀντίγονος δὲ, υἱὸς μὲν ἦν Ἰημητρίου, υἱωνὸς δὲ Ἀντιγόνου τοῦ μονοφθάλμου, οὗτος τέσσαρα καὶ τεσσαράκοντα Μακε-

δόνων ἐβασίλευσεν ἔτη, ἐβίωσε δὲ ὀγδοήκοντα, ὡς Μήδιός τε ἱστορεῖ, καὶ ἄλλοι συγγραφεῖς. ὁμοίως δὲ καὶ Ἀντίπατρος ὁ Ἰολάου μέγιστον δυναθεὶς, καὶ ἐπιτροπεύσας πολλοὺς Μακεδόνων βασιλέας, ὑπὲρ ὀγδοήκοντα ἔτη οὗτος ζήσας, ἐτελεύτα τὸν βίον.

12. Πτολεμαῖος δὲ ὁ Λάγου, ὁ τῶν καθ' ἑαυτὸν εὐδαιμονέστατος βασιλέων, Αἰγύπτου μὲν ἐβασίλευσε, τέσσαρα καὶ ὀγδοήκοντα βιώσας ἔτη, ζῶν δὲ παρέδωκε τὴν ἀρχὴν πρὸ δυοῖν ἐτοῖν τῆς τελευτῆς τῷ Πτολεμαίῳ τῷ υἱῷ, Φιλαδέλφῳ δὲ ἐπικλησιν, ὅστις διεδέξατο τὴν πατρῴαν βασιλείαν. ἀδελφῶν δὲ Φιλέταιρος, πρῶτος μὲν ἐκτίησατο τὴν περὶ Πέργαμον ἀρχὴν, καὶ κατέσχευεν, εὐνοῦχος ὢν. κατέστρεψε δὲ τὸν βίον, ὀγδοήκοντα ἐτῶν γενόμενος. Ἀττάλος δὲ ὁ ἐπικληθεὶς Φιλαδέλφως, τῶν Περγαμηνῶν καὶ οὗτος βασιλεύων, πρὸς ὃν καὶ Σκηπίων ὁ τῶν Ῥωμαίων στρατηγὸς ἀφίκετο, δύο καὶ ὀγδοήκοντα ἐτῶν ἐξέλιπε τὸν βίον.

13. Μιθριδάτης δὲ ὁ Πόντου βασιλεὺς, ὁ προσαγορευθεὶς Κτίστης, Ἀντίγονον τὸν μονόφθαλμον φεύγων, ἐπὶ Πόντου ἐτελεύτησε, βιώσας ἔτη τέσσαρα καὶ ὀγδοήκοντα, ὡς περ Ἰερώνυμος ἱστορεῖ, καὶ ἄλλοι συγγραφεῖς. Ἀριαράθης δὲ ὁ Καππαδοκῶν βασιλεὺς, δύο μὲν καὶ ὀγδοήκοντα ἔζησεν ἔτη, ὡς Ἰερώνυμος ἱστορεῖ. ἐδυνήθη δὲ ἴσως καὶ ἐπὶ πλέον διαγενέσθαι, ἀλλ' ἐν τῇ πρὸς Περδικαν μάχῃ ζωορηθεὶς, ἀνεσκολοπίσθη.

14. Κῦρος δὲ ὁ Περσῶν βασιλεὺς, ὁ παλαιός, ὡς δηλοῦσιν οἱ Περσῶν καὶ Ἀσσυρίων ὄροι, οἷς καὶ Ὀνησίκριτος ὁ τὰ περὶ Ἀλεξάνδρου συγγράψας, συμφωνεῖν δοκεῖ,

εκατοντούτης γενόμενος ἐξήτει μὲν ἕνα ἕκαστον τῶν
 φίλων· μαθὼν δὲ τοὺς πλείστους διεφθαρμένους
 ὑπὸ Καμβύσου τοῦ υἱέος, καὶ φάσκοντος Καμβύ-
 σου κατὰ πρόσταγμα τὸ ἐκείνου ταῦτα πεποιηκέναι,
 τὸ μὲν τι πρὸς τὴν ὁμότητα τοῦ υἱοῦ διαβληθεὶς,
 τὸ δὲ τι, ὡς παρανομοῦντα αὐτὸν αἰτιασάμενος, ἀ-
 θυμήσας ἐτελεύτα τὸν βίον. 15. Ἀρταξέρξης ὁ Μνή-
 μων ἐπικληθεὶς, ἐφ' ὃν Κῦρος ὁ ἀδελφὸς ἐστρατεύ-
 σατο, βασιλεύων ἐν Πέρσαις ἐτελεύτησε νόσῳ, ἕξ
 καὶ ὀγδοήκοντα ἐτῶν γενόμενος· ὡς δὲ Λείων ἱστο-
 ρεῖ, τεσσαύρων καὶ ἐνενήκοντα. Ἀρταξέρξης, ἕτερος
 Περσῶν βασιλεὺς, ὃν φησὶν ἐπὶ τῶν πατέρων τῶν
 ἑαυτοῦ Ἰσίδωρος ὁ Χαρικηρὸς συγγραφεὺς βασιλεύ-
 εῖν, ἔτη τρία καὶ ἐνενήκοντα βιᾶς, ἐπιβουλή τῆ-
 δελφοῦ Γωσίθρου ἐδόλοφονήθη. Συναρθοκλῆς δὲ
 ὁ Παρθυαίων βασιλεὺς, ἔτος ὀγδοηκοστὸν ἤδη γε-
 γονός, ἀπὸ Σακαυράκων Σκυθῶν καταχθεὶς, βασι-
 λεύειν ἤρξατο, καὶ ἐβασίλευσεν ἔτη ἑπτὰ. Τιγράνης
 δὲ ὁ Ἀρμενίων βασιλεὺς, πρὸς ὃν Λούκουλλος ἐπο-
 λέμησε, πέντε καὶ ὀγδοήκοντα ἐτῶν ἐτελεύτα νόσῳ.
 16. Ἰσπασίνης δὲ, ὁ Χάρακος καὶ τῶν κατ' Ἐρυ-
 θρᾶν τόπων βασιλεὺς, πέντε καὶ ὀγδοήκοντα ἐτῶν
 νοσήσας ἐτελεύτησε. Τήραιοι δὲ ὁ μετὰ Ἰσπασίνην
 τρίτος βασιλεύσας, δύο καὶ ἐνενήκοντα βιᾶς, ἐτε-
 λεύτα νόσῳ. Ἀρτάβαζος δὲ ὁ μετὰ Τήραιοι ἑβδομος
 βασιλεύσας Χάρακος, ἕξ καὶ ὀγδοήκοντα ἐτῶν κατα-
 χθεὶς ἀπὸ Πάρθων ἐβασίλευσε. καὶ Μνασκήρης δὲ
 βασιλεὺς Παρθυαίων ἕξ καὶ ἐνενήκοντα ἔζησεν ἔτη.
 17. Μασσινισσᾶς δὲ Μαυρουσίων βασιλεὺς. ἐνενή-

κοντα ἐβίωσεν ἔτη. Ἄσανδρος δὲ ὁ ὑπὸ τοῦ Θεοῦ Σεβαστοῦ ἀντὶ ἐθνάρχου, βασιλεὺς ἀναγορευθεὶς Βασπόρου, περὶ ἔτη ὧν ἐνενήκοντα, ἵππομάχων καὶ πεζομάχων οὐδενὸς ἤτιτων ἐφάνη· ὡς δὲ ἑώρα τοὺς ὑπὸ τῆς μάχης Σκριβωνίῳ προστιθεμένους, ἀποσχόμενος σιτίων, ἐτελεύτησε, βιούς ἔτη τρία καὶ ἐνενήκοντα. Γόμισος δὲ, ὡς φησὶν Ἰσιδωρος ὁ Χαρακηνὸς, ἐπὶ τῆς ἑαυτοῦ ἡλικίας Ὀμανῶν τῆς ἀρωματοφόρου βασιλεύσας, πεντεκαίδεκα καὶ ἑκατὸν γεγονῶς ἐτῶν, ἐτελεύτησε νόσῳ. Βασιλέας μὲν οὖν τοσούτους ἱστορήκασιν μακροβίους οἱ πρὸ ἡμῶν. 18. Ἐπεὶ δὲ καὶ φιλόσοφοι, καὶ πάντες οἱ περὶ παιδείαν ἔχοντες, ἐπιμέλειάν πως καὶ οὔτοι ποιούμενοι ἑαυτῶν, εἰς μακρὸν γῆρας ἦλθον, ἀναγράφωμεν καὶ τούτων τοὺς ἱστορημένους, καὶ πρῶτους γε φιλοσόφους. Δημόκριτος μὲν ὁ Ἀβδηρίτης, ἐτῶν γεγονῶς τεσσαρῶν καὶ ἑκατὸν, ἀποσχόμενος τροφῆς ἐτελεύτησεν. Ξενοφίλος δὲ ὁ μουσικὸς, ὡς φησὶν Ἀριστόξενος, προσχὼν τῇ Πυθαγόρῳ φιλοσοφίᾳ, ὑπὲρ τὰ πέντε καὶ ἑκατὸν ἔτη Ἀθήνησιν ἐβίωσεν. Σύλων δὲ, καὶ Θαλῆς, καὶ Πιπτικὸς, οἳ τινες τῶν κληθέντων ἑπτὰ σοφῶν ἐγένοντο, ἑκατὸν ἕκαστος ἔζησεν ἔτη. 19. Ζήνων δὲ, ὁ τῆς Στωϊκῆς φιλοσοφίας ἀρχηγός, ὀκτὼ καὶ ἐνενήκοντα, ὃν φασὶν εἰσερχόμενον εἰς τὴν ἐκκλησίαν, καὶ προσπταίσαντα, ἀναφθέγγασθαι, τί με βοᾷς; καὶ ὑποστρέψαντα οἰκαδε, καὶ ἀποσχόμενον τροφῆς, τελευτῆσαι τὸν βίον. Κλεάνθης δὲ ὁ Ζήνωνος μαθητῆς, καὶ διάδοχος, ἐν νεῖα καὶ ἐνενήκοντα οὔτος γεγονῶς ἔτη, φῦμα ἔσχεν ἐπὶ τοῦ χεῖλους, καὶ ἀποκαρτερῶν, ἐπελθόντων αὐ-

τῷ παρ' ἐταίρων τινῶν γραμμάτων, πρόξενεγκάμενος τροφήν, καὶ πράξας περὶ ὧν ἠξίουσι οἱ φίλοι, ἀποσχόμενος αὐθις τροφῆς, ἐξέλιπε τὸν βίον. 20. Ξενοφάνης δέ, ὁ Δεξίνου μὲν υἱός, Ἀρχελάου δὲ τοῦ φυσικοῦ μαθητῆς, ἐβίωσεν ἔτη ἑνὴν καὶ ἐνεήκοντα. Ξενοκράτης δὲ Πλάτωνος μαθητῆς γενόμενος, τέσσαρα καὶ ὀγδοήκοντα. Καρνεάδης δὲ ὁ τῆς νεωτέρας Ἀκαδημίας ἀρχηγός, ἔτη πέντε καὶ ὀγδοήκοντα. Χρῦσιππος ἑνὴν καὶ ὀγδοήκοντα. Διογένης δὲ ὁ Σελευκεὺς ἀπὸ Τίγριος, Στωϊκὸς φιλόσοφος, ὀκτὼ καὶ ὀγδοήκοντα. Ποσειδώνιος ὁ Ἀπαμεὺς τῆς Συρίας, νόμῳ δὲ Ῥώδιος, φιλόσοφος τε ἅμα, καὶ ἱστορίας συγγραφεὺς, τέσσαρα καὶ ὀγδοήκοντα. Κριτόλαος ὁ Περιπατητικὸς, ὑπὲρ δύο καὶ ὀγδοήκοντα. 21. Πλάτων δὲ ὁ ἱερώτατος, ἑνὴν καὶ ὀγδοήκοντα. Ἀθηνόδωρος, Σάνδωνος, Ταρσεύς, Στωϊκὸς, ὃς καὶ διδάσκαλος ἐγένετο Καίσαρος Σεβαστοῦ Θεοῦ, ὑφ' οὗ ἡ Ταρσείων πόλις καὶ πόρων ἐκουφίσθη, δύο καὶ ὀγδοήκοντα ἔτη βίου, ἐτελεύτησεν ἐν τῇ πατρίδι, καὶ τιμὰς ὁ Ταρσείων δῆμος αὐτῷ κατ' ἔτος ἕκαστον ἀπονέμει ὡς ἡρωϊ. Νέστωρ δὲ Στωϊκὸς ἀπὸ Ταρσοῦ, διδάσκαλος Καίσαρος Τιβερίου, ἔτη δύο καὶ ἐνεήκοντα. Ξενοφῶν δὲ ὁ Γρύλλου, ὑπὲρ τὰ ἐνεήκοντα ἐβίωσεν ἔτη. 22. Οὗτοι μὲν φιλοσόφων οἱ ἕνδοξοι, συγγραφεῶν δὲ Κτησίβιος μὲν, ἑκατὸν εἰκοσιτεσσάρων ἐτῶν ἐν περιπάτῳ ἐτελεύτησεν, ὡς Ἀπολλόδωρος ἐν τοῖς χρονικοῖς ἱστορεῖ. Ἰερώνυμος δὲ ἐν πολέμοις γενόμενος, καὶ πολλοὺς καμᾶτους ὑπομείνας καὶ τραύματα, ἔζησεν ἔτη τέσσαρα καὶ ἑκατὸν, ὡς Ἀγαθαρχίδης ἐν τῇ ἐνάτῃ

τῶν περὶ τῆς Ἀσίας ἱστοριῶν λέγει, καὶ θαυμάζει γε τὸν ἄνδρα, ὡς ἄχρι τῆς τελευταίας ἡμέρας ἄρτιον ὄντα ἐν ταῖς συνουσίαις, καὶ πᾶσι τοῖς αἰσθητηρίοις μηδενὸς γενόμενον τῶν πρὸς ὑγίειαν ἔλλιπῆ. Ἐλλάνικος ὁ Λέσβιος, ὄγδοήκοντα καὶ πέντε. καὶ Φερικύδης ὁ Σύρος, ὁμοίως ὄγδοήκοντα καὶ πέντε. Τίμαιος ὁ Ταυρομενείτης, ἕξ καὶ ἐννεήκοντα. Ἀριστόβουλος δὲ ὁ Κασανδρεὺς, ὑπὲρ τὰ ἐννεήκοντα ἔτη λέγεται βεβιωκέναι· τὴν ἱστορίαν δὲ τέταρτον καὶ ὄγδοηκοστὸν ἔτος γεγονῶς ἤρξατο συγγράφειν, ὡς αὐτὸς ἐν ἀρχῇ τῆς πραγματείας λέγει. Πολύβιος δὲ Λυκόρτα, Μεγαλοπολίτης, ἀγρόθεν ἀνελθὼν, ἀφ' ἵππου κατέπεσε, καὶ ἐκ τούτου νοσήσας, ἀπέθανεν ἐτῶν δύο καὶ ὄγδοήκοντα· Ἐπιγράτης δὲ ὁ Ἀμισηνὸς συγγραφεὺς, διὰ πολλῶν μαθημάτων γενόμενος, ἔτη δύο καὶ ἐννεήκοντα. 23. Ῥητόρων δὲ Γοργίας, ὃν τινες σοφιστὴν καλοῦσιν, ἔτη ἑκατὸν ὀκτώ. τροφῆς δὲ ἀποσχόμενος, ἐτελεύτησεν· ὃν φασιν ἐρωτηθέντα τὴν αἰτίαν τοῦ μακροῦ γήραος, καὶ ὑγεινοῦ ἐν πάσαις ταῖς αἰσθήσεσιν, εἰπεῖν, διὰ τὸ μηδέποτε συμπεριενεχθῆναι ταῖς ἄλλων εὐωχίαις. Ἰσοκράτης ἐννεήκοντα καὶ ἕξ ἐτῶν γεγονῶς, τὸν πανηγυρικὸν ἔγραφε λόγον· περὶ ἔτη δὲ ἐνὸς ἀποδέοντα ἑκατὸν γεγονῶς, ὡς ἦσθετο Ἀθηναίους ὑπὸ Φιλίππου ἐν τῇ περὶ Χαιρώνειας μάχῃ νενικημένους, ποτινιώμενος, τὸν Εὐριπίδειον στίχον προσηνέγκατο, εἰς ἑαυτὸν ἀναφέρων,

Σιδώνιον ποτ' ἄστν Κάδμος ἐκλιπῶν
καὶ ἐπειπῶν ὡς δουλεύσει ἢ Ἑλλάς, ἐξέλιπε τὸν βίον

- Απολλύδωρος δὲ ὁ Περγαμηνὸς ῥήτωρ, Θεοῦ Καίσαρος Σεβαστοῦ διδάσκαλος γενόμενος, καὶ σὺν Ἀθηνοδώρῳ τῷ Ταρσεῖ φιλοσόφῳ παιδεύσας αὐτὸν, ἔζησε ταῦτά τῳ Ἀθηνοδώρῳ, ἔτη ὀγδοήκοντα δύο. Ποτάμων δὲ οὐκ ἄδοξος ῥήτωρ, ἔτη ἐνενήκοντα. 24. Σοφοκλῆς ὁ τραγωδοποιὸς, ῥῆγα σταφυλῆς καταπιῶν, ἀπεπνίγη, πέντε καὶ ἐνενήκοντα ζήσας ἔτη. οὗτος ὑπὸ Ἰοφῶντος τοῦ υἱέος ἐπὶ τέλει τοῦ βίου παρανοίας κρινόμενος, ἀνέγγων τοῖς δικασταῖς Οἰδίπου τὸν ἐπὶ Κολωνῶ, ἐπιδεικνύμενος διὰ τοῦ δράματος, ὅπως τὸν νοῦν ὑγιαίνει· ὡς τοὺς δικαστάς, τὸν μὲν ὑπερθαυμάσαι, καταψηφίσασθαι δὲ τοῦ υἱοῦ αὐτοῦ μανίαν. 25. Κρατῖνος δὲ ὁ τῆς κωμωδίας ποιητῆς, ἐπτὰ πρὸς τοῖς ἐνενήκοντα ἔτεσιν ἐβίωσε, καὶ πρὸς τῳ τέλει τοῦ βίου διδάξας τὴν Πυτίνην, καὶ νικήσας, μετ' οὐ πολὺ ἐτελεύτα. καὶ Φιλήμων δὲ ὁ κωμικὸς, ὁμοίως τῳ Κρατίνῳ, ἐπτὰ καὶ ἐνενήκοντα ἔτη βιούς, κατέκειτο μὲν ἐπὶ κλίνης ἡρεμῶν· Θεασύμενος δὲ ὄνον τὰ παρεσκευασμένα αὐτῳ σῦκα κατεσθίοντα, ὤρμησε μὲν εἰς γέλωτα, καλέσας δὲ τὸν οἰκέτην, καὶ σὺν πολλῶ καὶ ἀθρόῳ γέλωτι εἰπὼν προςδοῦναι τῳ ὄνῳ ἀκράτου ῥοφεῖν, ἀποπνιγείς ὑπὸ τοῦ γέλωτος ἀπέθανε. καὶ Ἐπίχαρμος δὲ ὁ τῆς κωμωδίας ποιητῆς, καὶ αὐτὸς ἐνενήκοντα καὶ ἐπτὰ ἔτη λέγεται βιῶναι. 26. Ἀνακρέων δὲ ὁ τῶν μελῶν ποιητῆς, ἔζησεν ἔτη πέντε καὶ ὀγδοήκοντα. καὶ Στησίχορος δὲ ὁ μελοποιὸς, ταῦτά. Σιμωνίδης δὲ ὁ Κεῖος, ὑπερ τὰ ἐνενήκοντα. 27. Γραμματικῶν δὲ, Ἐρατοσθένης μὲν ὁ Ἀγλαοῦ Κυρηναῖος,

ὄν οὐ μόνον γραμματικόν, ἀλλὰ καὶ ποιητὴν ἂν τις ὀνομάσειε, καὶ φιλόσοφον, καὶ γεωμέτρην, δύο καὶ ὀγδοήκοντα οὗτος ἔζησεν ἔτη. 28. Καὶ Λυκοῦργος δὲ ὁ νομοθέτης τῶν Λακεδαιμονίων, πέντε καὶ ὀγδοήκοντα ἔτη ζῆσαι ἱστορεῖται. 29. Τοσοῦτους ἐδυνήθημεν βασιλέας, καὶ πεπαιδευμένους, ἀθροῖσαι· ἐπεὶ δὲ ὑπεσχόμεν καὶ Ῥωμαίων τινάς, καὶ τῶν τῆς Ἰταλίας οἰκησάντων μακροβίων ἀναγράψαι, τοὺς σοί, θεῶν βουλομένων, ἱερώτατε Κυντίλλε, ἐν ἄλλῳ δηλώσομεν λόγῳ.

ΠΑΤΡΙΔΟΣ ΕΓΚΩΜΙΟΝ.

ARGUMENTVM.

Declamatio haec, extemporalis forte, quam Belinus aliique Luciano vix dignam iudicant, quamvis aliter sentiat Wieland, nihil dicit, nisi ab omnibus hominibus merito patriam reliquis terris urbibusque anteponi.

Οτι μὲν οὐδὲν γλύκιον ἧς πατρίδος, φθάνει προτεθρυλλημένον. ἄρ' οὖν ἡδιον μὲν οὐδὲν, σεμνότερον δέ τι καὶ θεϊότερον ἄλλο; καὶ μὴν ὅσα σεμνὰ καὶ θεῖα νομίζουσιν ἄνθρωποι, τούτων πατρίς αἰτία, καὶ διδύσκαλος γεννησαμένη, καὶ ἀναθρεψαμένη,

καὶ παιδευσαμένη. πολεῶν μὲν οὖν μεγέθη, καὶ λαμπρότητας, καὶ πολυτελείας κατασκευῶν, θαυμάζουσι πολλοὶ, πατρίδας δὲ στέργουσι πάντες· καὶ τοσοῦτον οὐδεὶς ἐξηπατήθη τῶν καὶ πάνυ κεκρατημένων ὑπὸ τῆς κατὰ τὴν θεῖαν ἡδονῆς, ὡς ὑπὸ τῆς ὑπερβολῆς τῶν παρ' ἄλλοις θαυμάτων λήθην ποιήσασθαι τῆς πατρίδος. 2. Ὅστις μὲν οὖν σεμνύνεται πολλῆς ὡς εὐδαίμονος πόλεως, ἀγνοεῖν μοι δοκεῖ τίνα χρῆ τιμὴν ἀπονέμειν τῇ πατρίδι· καὶ ὁ τοιοῦτος δηλὸς ἐστὶν ἀχθόμενος ἂν, εἰ μειριωτέρας ἔλαχε τῆς πατρίδος. ἐμοὶ δὲ ἥδιον αὐτὸ τιμᾶν τὸ τῆς πατρίδος ὄνομα. πόλεις μὲν γὰρ παραβαλεῖν πειρωμένοι, προσήκει μέγεθος ἐξετάζειν, καὶ κάλλος, καὶ τὴν τῶν ὠτιῶν ἀφθονίαν. ὅπου δ' αἵρεσίς ἐστι πόλεων, οὐδεὶς ἂν ἔλοιτο τὴν λαμπροτέραν, ἐάσας τὴν πατρίδα, ἀλλ' εὐχαιτο μὲν ἂν εἶναι καὶ τὴν πατρίδα ταῖς εὐδαίμοσι παραπλησίαν, ἔλοιτο δ' ἂν τὴν ὀπειανοῦν. 3. Τὸ δ' αὐτὸ τοῦτο καὶ οἱ δίκαιοι τῶν παιδῶν πράττουσι, καὶ οἱ χρηστοὶ τῶν πατέρων. οὔτε γὰρ νέος καλὸς καὶ γαθός, ἄλλον ἂν προτιμῆσαι τοῦ πατρὸς, οὔτε πατὴρ καταμελήσας τοῦ παιδός, ἕτερον ἂν στέρξαι νέον, ἀλλὰ τοσοῦτόν γε οἱ πατέρες νικώμενοι, προστέμουσι τοῖς παισὶν, ὥστε καὶ κάλλιστοι, καὶ μέγιστοι, καὶ τοῖς πᾶσιν ἄριστα φαίνονται κεκοσμημένοι οἱ παῖδες αὐτοῖς. ὅστις δὲ μὴ τοιοῦτός ἐστι δικαστῆς πρὸς τὸν υἱόν, οὐ δοκεῖ μοι πατὴρ ὀφθαλμοὺς ἔχειν. 4. Πατρίδος τοίνυν τὸ ὄνομα, πρῶτον, καὶ οὐκείωτατον πάντων· οὐδὲν γὰρ ὅ,τι τοῦ πατρὸς οὐκείωτερον. εἰ δὲ τις ἀπονέμει τῷ πατρὶ τὴν δικαίαν

τιμήν, ὡςπερ καὶ ὁ νόμος, καὶ ἡ φύσις κελεύει, προσηκόντως ἂν τὴν πατρίδα προτιμήσαι. καὶ γὰρ ὁ πατήρ αὐτός τῆς πατρίδος κτήμα, καὶ ὁ τοῦ πατρὸς πατήρ, καὶ οἱ ἐκ τούτων οἰκείοι πάντες ἄνωτέρω, καὶ μέχρι θεῶν πατρῶων πρόβεισιν ἀναβιβαζόμενον τὸ ὄνομα. 5. Χαίρουσι καὶ θεοὶ πατρίσι, καὶ πάντα μὲν, ὡς εἰκός, ἐφορῶσι τὰ τῶν ἀνθρώπων, αὐτῶν ἡγούμενοι κτήματα πᾶσαν γῆν, καὶ θάλασσαν ἐφ' ἧς δὲ ἕκαστος αὐτῶν ἐγένετο, προτιμᾷ τῶν ἄλλων ἀπασῶν πόλεων. καὶ πόλεις σεμνότεραι θεῶν πατρίδες, καὶ νῆσοι θεϊότεραι, παρ' αἷς ὑμνεῖται γένεσις θεῶν. ἱερὰ γοῦν κεχαρισμένα ταῦτα νομίζεται τοῖς θεοῖς, ἐπειδιὰν εἰς τοὺς οἰκείους ἕκαστος ἀφικόμενος ἱερουργῆ τόπους. εἰ δὲ θεοῖς τίμιον τὸ τῆς πατρίδος ὄνομα, πῶς οὐκ ἀνθρώποις πολὺ γε μᾶλλον; 6. Καὶ γὰρ εἶδε τὸν ἥλιον πρῶτον ἕκαστος ἀπὸ τῆς πατρίδος· ὡς καὶ τοῦτον τὸν θεόν, εἰ καὶ κοινός ἐστιν, ἀλλ' οὐκ ἑκάστῳ νομίζεσθαι πατρῶον, διὰ τὴν πρώτην ἀπὸ τοῦ τόπου θέαν· καὶ φωνῆς ἐνταῦθα ἤρξατο, ἐπιχώρια πρῶτα λαλεῖν μανθάνων, καὶ θεοὺς ἐγνώρισεν. εἰ δὲ τις τοιαύτης ἔλαχε πατρίδος, ὡς ἐτέρας δεηθῆναι πρὸς τὴν τῶν μειζόνων παιδείαν, ἀλλ' οἷν ἐχέτω καὶ τούτων τῶν παιδευμάτων τῇ πατρίδι τὴν χάριν· οὐ γὰρ ἂν ἐγνώρισεν οὐδὲ πόλεως ὄνομα, μὴ διὰ τῆς πατρίδος, πόλιν εἶναι μαθῶν. 7. Πάντα δὲ, οἶμαι, παιδεύματα καὶ μαθήματα συλλέγουσιν ἀνθρώποι, χρησιμωτέρους αὐτοὺς ἀπὸ τούτων ταῖς πατρίσι παρυσκευάζοντες. κτῶνται δὲ καὶ χρήματα, φιλοτιμίας ἕνεκεν τῆς εἰς τὰ κοινὰ

τῆς πατρίδος δαπανήματα. καὶ εἰκότως, οἶμαι· δεῖ γὰρ οὐκ ἀχαρίστους εἶναι τοὺς τῶν μεγίστων τυχόντας εὐεργεσιῶν. ἀλλ' εἰ καὶ τοῖς καθ' ἕνα τις ἀποπέμει χάριν, ὡςπερ ἐστὶ δίκαιον, ἐπαιδὸν εὖ πάθη πρὸς τινός, πολὺ μᾶλλον προσήκει τὴν πατρίδα τοῖς καθήκουσιν ἀμειβεσθαι. κακώσεως μὲν γὰρ γονέων εἰσὶ νόμοι παρὰ ταῖς πόλεσι· κοινήν δὲ προσήκει πάντων μητέρα τὴν πατρίδα νομίζεῖν, καὶ χαριστήρια τροφῶν ἀποδιδόναι, καὶ τῆς τῶν νόμων αὐτῶν γνώσεως. 8. Ἐφθῆ δὲ οὐδεὶς οὕτως ἀμνήμων τῆς πατρίδος, ὡς ἐν ἄλλῃ πόλει γενόμενος, ἀμελεῖν. ἀλλ' οἷ τε κακοπραγοῦντες ἐν ταῖς ἀποδημίαις, συνεχῶς ἀνακαλοῦσιν ὡς μέγιστον τῶν ἀγαθῶν ἢ πατρίσ· οἷ τε εὐδαιμονοῦντες, ἂν καὶ τὰ ἄλλα εὖ πράττωσι, τοῦτο γοῦν αὐτοῖς μέγιστον ἐνδεῖν νομίζουσι, τὸ μὴ τὴν πατρίδα οἰκεῖν, ἀλλὰ ξενιτεῦν. ὄνειδος γὰρ τὸ τῆς ξενιτείας· καὶ τοὺς κατὰ τὸν τῆς ἀποδημίας χρόνον λαμπροὺς γενομένους, ἢ διὰ χρημάτων κτῆσιν, ἢ διὰ τιμῆς δόξαν, ἢ διὰ παιδείας μαρτυρίαν, ἢ δι' ἀνδρίας ἔπαινον, ἔστιν ἰδεῖν ἐς τὴν πατρίδα πάντας ἐπειγομένους, ὡς οὐκ ἂν ἐν ἄλλοις βελτίοσιν ἐπιδειξομένους τὰ αὐτῶν καλά. καὶ τοσοῦτω γε μᾶλλον ἕκαστος σπεύδει λαβέσθαι τῆς πατρίδος, ὅσπερ ἂν φαίνεται μειζόνων παρ' ἄλλοις ἤξιωμένος. 9. Ποθεινὴ μὲν οὖν καὶ νέοις πατρίσ. τοῖς δὲ ἤδη γεγηρακόσιν, ὅσω πλέον τοῦ φρονεῖν ἢ τοῖς νέοις μέτεστι, τοσοῦτω καὶ πλείων ἐγγίνεται πόθος ὁ τῆς πατρίδος. ἕκαστος γοῦν τῶν γεγηρακότων, καὶ σπεύδει καὶ εὐχεται καταλῦσαι τὸν βίον ἐπὶ τῆς πατρίδος, ἢ, ὅθιν

ἤρξατο βιοῦν, ἐνταῦθα πάλιν καὶ τὸ σῶμα παρακατάθηται τῇ θρηψαμένῃ γῆ, καὶ τῶν πατέρων κοιωνήσῃ τάφων. δεινὸν γὰρ ἐκάστῳ δοκεῖ ξενίας ἀλίσκεσθαι, καὶ μετὰ θάνατον ἐν ἀλλοτρίᾳ κειμένῳ γῆ.

10. Ὅσον δὲ τῆς εὐνοίας τῆς πρὸς τὰς πατρίδας μέτεστι τοῖς ὡς ἀληθῶς γνησίοις πολίταις μάθοι τις ἐκ τῶν αὐτοχθόνων. οἱ μὲν γὰρ ἐπήλυδες, καθάπερ νόθοι, ῥαδίας ποιοῦνται τὰς μεταναστάσεις, τὸ μὲν τῆς πατρίδος ὄνομα μήτε εἰδότες, μήτε στέργοντες ἠγούμενοι δ' ἀπανταχῆ τῶν ἐπειτηδείων εὐπορήσειν, μέτρον εὐδαιμονίας τὰς τῆς γαστρὸς ἡδονὰς τιθέμενοι. οἷς δὲ καὶ μήτηρ ἢ πατὴρ, ἀγαπῶσι τὴν γῆν· ἐφ' ἧς ἀγένοντο καὶ ἐτρέφθησαν, καὶ ὀλίγην ἔχουσι, καὶ τραχεῖαν, καὶ λεπτόχραν· καὶ ἂν ἐπορφῶσι τῆς γῆς ἐπαινέσαι τὴν ἀρετὴν, τῶν γε ὑπὲρ τῆς πατρίδος οὐκ ἐπορήσουσιν ἐγκωμίων. ἀλλὰ καὶ ἰδῶσιν ἑτέρους σεμνυνομένους, πεδίοις ἀνειμένους, καὶ λειμῶσι φυτοῖς παντοδαποῖς διειλημμένοις, καὶ αὐτοὶ τῶν τῆς πατρίδος ἐγκωμίων οὐκ ἐπιλανθάνονται· τὴν δὲ ἐμποτρόφον ὑπεροφῶντες, καὶ κορυτροφῶν ἐπαινοῦσι.

11. Καὶ σπεύδει τις ἐς τὴν πατρίδα, καὶ νησιώτης ἢ· καὶ παρ' ἄλλοις εὐδαιμονεῖν δύνηται, καὶ διδομένην ἀθανασίαν οὐ προσήσται, προτιμῶν τὸν ἐπὶ τῆς πατρίδος τάφον· καὶ ὁ τῆς πατρίδος αὐτῆ καπνὸς λαμπρότερος ὀφθήσεται τοῦ παρ' ἄλλοις πυρός.

12. Οὕτω δὲ ἄρα τίμιον εἶναι δοκεῖ παρὰ πᾶσιν ἢ πατὴρ, ὥστε καὶ τοὺς πανταχοῦ κομῶθειας ἴδοι τις ἂν ἐπὶ τοῖς μεγίστοις ἀδωκῆμασιν ὡς χαλεπωτάτην ἐπιβεβληνότας τὴν φυγὴν τιμωρίαν. καὶ οὐχ οἱ νο-

μοθεται μὲν οὕτως ἔχουσιν, οἱ δὲ πιστευόμενοι τὰς στρατηγίας ἐτέρως, ἀλλ' ἐν ταῖς μάχαις τὸ μέγιστόν ἐστι τῶν παραγγελμάτων τοῖς παραταττομένοις, ὡς ὑπὲρ πατρίδος αὐτοῖς ὁ πόλεμος. καὶ οὐδεὶς ὅστις ἂν ἀκούσας τούτου, κακὸς εἶναι θέλη. ποιεῖ γὰρ καὶ τὸν δειλὸν ἀνδρεῖον τὸ τῆς πατρίδος ὄνομα.

ΠΕΡΙ ΤΩΝ ΔΙΨΑΔΩΝ.

ARGVMENTVM.

Est in Lybiae arenosis fervidissimisque desertis serpens parvus, dipsas vocatus, cuius morsu qui ictus est, siti vexatur insatiabili. Sic ego quoque vestro me audiendi studio animadverso, quo saepius in vestrum conspectum prodii, eo maiori quasi siti, mea vobis praelegendi, uror.

Τῆς Λιβύης τὰ νότια ψάμμος ἐστὶ βαθεῖα, καὶ γῆ διακεκαυμένη, ξηρὸς ἐπὶ πολὺ, ἀκριβῶς ἄκαρπος, πεδινὴ ἅπασα, οὐ χλόην, οὐ πόναν, οὐ φυτὸν, οὐχ ὕδωρ ἔχουσα, ἢ εἰ που ἄρα ἐν κοίλοις συνεστηκὸς ὑετοῦ ὀλίγου λείψανον, παχὺ καὶ τοῦτο, καὶ δυσῶδες, οὐδὲ πάνυ διψῶντι ἀνθρώπων πότιμον. ἀοίκητος γοῦν ἐστὶ διὰ ταῦτα. ἢ πῶς γὰρ ἂν οἰκοῖτο, ἀήμερος οὕτω, καὶ ξηρὰ, καὶ ἄφορος οὔσα, καὶ πολ-

λῶ τῷ αὐχμῷ πιεζομένη; καὶ τὸ θάλλπος δὲ αὐτὸ, καὶ
 ὁ ἀήρ, κομιδῇ πυρώδης, καὶ φλογερός ὢν, καὶ ἡ
 ψάμμος ὑπερξέουσα, παντελῶς ἄβατον τὴν χώραν
 τίθησι. 2. Γαράμαντες μόνοι πρόσροικοι ὄντες, εὐ-
 σταλῆς καὶ κοῦφον ἔθνος, ἄνθρωποι σκηνίται, ἀπὸ
 θήρας τὰ πολλὰ ζῶντες, ἐνίοτε οὗτοι ἐσβάλλουσι,
 θηρεύοντες ἀμφὶ τροπᾶς τὰς χειμερινὰς μάλιστα,
 ὕσαντα τὸν θεὸν τηρήσαντες, ὅποτε τὸ πολὺ τοῦ
 καύματος σβεσθῆι, καὶ ἡ ψάμμος νομισθῆι, καὶ
 ἀμηγέπη βατὰ γένοιτο. ἡ θήρα δὲ ἐστὶν ὄνων τε τῶν
 ἀγρίων, καὶ στρουθῶν τῶν μεγάλων χαμαιπετῶν,
 καὶ πιθήκων μάλιστα, καὶ ἐλεφάντων ἐνίοτε. ταῦτα
 γὰρ μόνα διαρκεῖ πρὸς τὸ δίψος, καὶ ἀνέχεται ἐπὶ
 πολὺ ταλαιπωρούμενα ὑπὸ πολλῶ καὶ ὄξει τῷ ἡλίῳ.
 καὶ ὅμως οἱ Γαράμαντες ἐπειδὴν τὰ σιτία κατανα-
 λώσωσιν, ἅπερ ἔχοντας ἀφίκοντο, ἀπελαύνουσι εὐ-
 θὺς ὀπίσω, δεδιότες μὴ σφίσιν ἡ ψάμμος ἀναφλε-
 γεῖσα δὺςβατος καὶ ἄπορος γένηται, εἶτα ὡςπερ ἐν-
 τὸς ἀρκύων ληφθέντες, καὶ αὐτοὶ ἀπόλωνται μετὰ
 τῆς ἄγρου. ἄφυκτα γὰρ ἐστὶν, ἣν ὁ ἥλιος ἀνασπά-
 ας τὴν ἰκμάδα, καὶ τάχιστα ξηράνας τὴν χώραν,
 ὑπερξέση, ἀκμαιοτέραν τὴν ἀκτῖνα προσβαλὼν, ἅτε
 πρὸς τὴν νοτιδα παρατεθηγμένην· τροφή γὰρ αὕτη
 τῷ πυρὶ. 3. Καίτοι ταῦτα πάντα ὁπόσα εἶπον, τὸ
 θάλλπος, τὸ δίψος, ἡ ἐρημία, τὸ μηδὲν ἔχειν ἐκ τῆς
 γῆς λαβεῖν, ἥττον ὑμῖν δυσχερῆ εἶναι δόξει τοῦ λε-
 χθησομένου· καὶ διὰ τοῦτο φευκτέα πάντως ἡ χώρα
 ἐκείνη. ἐρπετὰ γὰρ ποικίλα, μεγέθει τε μέγιστα, καὶ
 πλήθει πάμπολλα, καὶ τὰς μορφὰς ἀλλόκοτα, καὶ

τὸν ἰὸν ἄμαχα, ἐπινέμεται τὴν γῆν. τὰ μὲν ὑποβρύχια, φωλεύοντα ἐν μυχῶ τῆς ψάμμου· τὰ δὲ ἄνω ἐπιπολάζοντα, φύσαλλοι, καὶ ἀσπίδες, καὶ ἔχιδναὶ καὶ κεράσται, καὶ βουπρήστεις, καὶ ἄκοντίαι, καὶ ἀμφίσβαιλαι, καὶ δράκοντες, καὶ σκορπίων γένος διιτὸν, τὸ μὲν ἕτερον ἐπίγειόν τε καὶ πεζόν, ὑπέρμεγα, καὶ πολυσφόνδυλον, θάτερον δὲ ἐναέριον, καὶ πτηνόν, ὑμενόπτερον δὲ οἷα ταῖς ἀκρίσι, καὶ τέτιξι, καὶ νυκτερίσι τὰ πτερά. τοιαῦτα ὄρνεα πολλὰ ἐπιπετούμενα, οὐκ εὐπρόσιτον ἀπεργάζεται τὴν Λιβύην ἐκείνην. 4. Τὸ δὲ δὴ πάντων ἐρπετῶν δεινότατον, ὧν ἡ ψάμμος τρέφει, ἡ διψᾶς ἐστίν, ὄφιν οὐ πάνυ μέγας, ἐχίδνη ὁμοίος, τὸ δῆγμα βίαιος, τὸν ἰὸν παχὺς, ὀδύνας μὲν ἀλήκτους ἐπάγων εὐθύς· ἐκκαίει τε γὰρ, καὶ σῆπει, καὶ πίμπρασθαι ποιεῖ, καὶ βοῶσιν, ὡσπερ οἱ ἐν πυρὶ κείμενοι. τὸ δὲ μάλιστα καταπονοῦν, καὶ κατατρύχον αὐτοὺς, ἐκεῖνό ἐστιν, ὁμώνυμον πάθος τῷ ἐρπετῷ. διψῶσι γὰρ ἐς ὑπερβολὴν· καὶ τὸ παραδοξότατον, ὅσῳπερ ἂν πίνωσι, τοσούτω μᾶλλον ὀρέγονται τοῦ ποτοῦ. καὶ ἡ ἐπιθυμία πολὺ πλέον ἐπιτείνεται αὐτοῖς. οὐδ' ἂν σβέσειάς ποτε τὸ δίψος, οὐδ' ἦν τὸν Νεῖλον αὐτόν, ἢ τὸν Ἰστρον ὅλον ἐκπιεῖν παράσχης, ἀλλὰ προσεκκαύσεις ἐπάρδων τὴν νόσον, ὡσπερ ἂν εἴ τις ἐλαίῳ πῦρ κατασβεγγύοι. 5. Λέγουσιν ἰατρῶν παῖδες ἐκείνην τὴν αἰτίαν εἶναι, παχὺν τὸν ἰὸν ὄντα, ἔπειτα, δευόμενον τῷ ποτῷ, ὄξυκίνητον γίγνεσθαι, ὑγρότερον, ὡς τὸ εἰκὸς, καθιστάμενον, καὶ ἐπὶ πλεῖστον διαχεόμενον. 6. Ἐγὼ μὲν οὖν οὐδένα τοῦτο πεπονθότα εἶδον. μηδὲ, ὃ

θεοί, ἴδοιμι οὐτω κολαζόμενον ἄνθρωπον, ἀλλ' οὐδὲ ἐπέβην τῆς Λιβύης τὸ παράπαν, εὖ ποιῶν. ἐπίγραμμα δὲ τι ἤκουσα, ὃ μοι τῶν ἐταίρων τις ἔλεγεν αὐτὸς ἐπὶ στήλης ἀνεγνωκέναι, ἀνδρὸς οὕτως ἀποθανόντος, ὃς ἐκ Λιβύης, ἔφη, ἀπιὼν ἐς Αἴγυπτον, παρὰ τὴν μεγάλην Σύρτιν ἐποιεῖτο τὴν πορείαν· οὐ γὰρ εἶναι ἄλλως. ἔνθα δὴ τάφῳ ἐντυχεῖν, παρὰ τὴν ἠϊόνα, ἐπ' αὐτῷ τῷ κλύσματι, καὶ στήλην ἐφεστάναι, δηλοῦσαν τοῦ ὀλέθρου τὸν τρόπον. κεκολάφθαι γὰρ ἐπ' αὐτῇ ἄνθρωπον μὲν τινα, οἶον μὲν Τάνταλον γράφουσιν ἐν λίμνῃ ἐστῶτα, καὶ ἀρνούμενον τοῦ ὕδατος, ὡς πίοι δῆθεν· τὸ θηρίον δὲ, τὴν διψάδα, ἐμπεφυκὸς αὐτῷ περιεσπειρῆσθαι τῷ ποδὶ, καὶ τινὰς γυναικὰς ὑδροφορούσας ἅμα πολλὰς καταχεῖν τὸ ὕδωρ αὐτοῦ. πλησίον δὲ ὡς κεῖσθαι οἷα τῶν στρουθῶν ἐκείνων, οὓς ἔφην θηρᾶν τοὺς Γαράμαντας. γεγράφθαι δὲ πρὸς τοῦπίγραμμα, οὐ χεῖρον δὲ καὶ αὐτὸ εἶπεῖν,

Τοῖα παθόντ', οἶμαι, καὶ Τάνταλον αἴθοπος ἰοῦ
Μηδαμὰ κοιμίσαι διψαλήν ὀδύνην.

Καὶ Δαναοῖο κόρας τοῖον πίθον οὐκ ἀναπλῆσαι,
Αἰὲν ἐπαντλούσας ὑδροφόρῳ καμάτῳ.

ἔτι καὶ ἄλλα ἔπη τέτταρά ἐστι περὶ τῶν ὧν, καὶ ὡς ἀναιρούμενος αὐτὰ, ἐδήχθη. ἀλλ' οὐκ ἔτι μέμνημαι ἐκείνων. Συλλέγουσι δὲ ἄρα τὰ ὧν, καὶ ἐσπουδάσασιν περὶ αὐτὰ οἱ περίοικοι, οὐχ ὡς φαγεῖν μόνον, ἀλλὰ καὶ σκεύεσι χρῶνται κενώσαντες, καὶ ἐκτώματα ποιοῦνται ἀπ' αὐτῶν. οὐ γὰρ ἔχουσι κεραμεύειν, διὰ τὸ ψάμμον εἶναι τὴν γῆν. εἰ δὲ καὶ μεγάλα εὐρεθείη,

καὶ πῖλοι γίνονται δύο ἐκ τοῦ ὡοῦ ἐκάστου· τὸ γὰρ ἡμίτομον ἐκάτερον ἀποχωρῶν τῇ κεφαλῇ, πῖλός ἐστιν. 8. Ἐκεῖ τοίνυν λοχῶσιν αἱ διψάδες παρὰ τὰ ὦα, καὶ ἐπειδὴν προσέλθῃ ὁ ἄνθρωπος, ἐκ τῆς ψάμμου ἐξερπύσασαι, δάκνουσι τὸν κακοδαίμονα· ὁ δὲ πάσχει ἐκεῖνα τὰ μικρὸν ἔμπροσθεν εἰρημένα, πίνων ἀεὶ, καὶ μᾶλλον διψῶν, καὶ πιμτλάμενος οὐδέποτε. 9. Ταῦτα οὐ, μὰ Δία, πρὸς Νικάνδρον τὸν ποιητὴν φιλοτιμούμενος διεξῆλθον, οὐδ' ὅπως ὑμεῖς μάθοιτε ὡς οὐκ ἀμελὲς γεγένηται μοι, φύσεις τῶν Λιβυκῶν ἐρπετῶν εἰδέναι, ἰατρῶν γὰρ ἂν μᾶλλον ὁ ἔπαινος εἴη, οἷς ἀνάγκη εἰδέναι ταῦτα, ὡς καὶ ἀμύνασθαι αὐτὰ μετὰ τῆς τέχνης ἔχουσιν· ἀλλὰ μοι δοκῶ (καὶ πρὸς Φιλίου μὴ δυσχεράνητε τὴν εἰκόνα θηριώδη οὔσαν) ὁμοίον τι καὶ αὐτὸς παθεῖν πρὸς ὑμᾶς, οἷον ἐκεῖνοι πάσχουσι πρὸς τὸ ποτόν οἱ δηχθέντες ὑπὸ τῆς διψάδος. ὕσω γὰρ ἂν ἐπὶ πλέον παρῶ ἐς ὑμᾶς, τοσοῦτω μᾶλλον ὀρέγομαι τοῦ πράγματος, καὶ τὸ δίψος ἄσχετον ὑπεκκαίεται μοι, καὶ ἔοικα οὐδ' ἐμπλήσεισθαι ποτε τοῦ τοιοῦτου ποτοῦ, καὶ μάλα εἰκότως. ποῦ γὰρ ἂν οὕτω διειδεῖτε καὶ καθαπῶ ὕδατι ἐντύχοιμι; ὥστε σύγγνωτε, εἰ δηχθεῖς καὶ αὐτὸς τὴν ψυχὴν ἡδίστῳ τούτῳ καὶ ὑγιεινοτάτῳ τῷ δήγματι, ἐμφοροῦμαι χανδόν, ὑποθεῖς τῷ κρουνοῦ τὴν κεφαλὴν· εἴη μόνον, μὴ ἐπιλείπειν τὰ παρ' ὑμῶν ἐπιφρέοντα, μηδὲ χυθεῖσαν τὴν σπουδὴν τῆς ἀκροάσεως, κεχηνότα ἐτι καὶ διψῶντα καταλείπειν· ὡς δίψους γὰρ ἕνεκα τοῦμοῦ πρὸς ὑμᾶς, οὐδὲν ἂν ἐκώλυε

πινειν αεί. κατὰ γὰρ τὸν σοφὸν Πλάτωνα, Κόρος οὐδεὶς τῶν καλῶν.

ΔΙΑΛΕΞΙΣ ΠΡΟΣ
ΗΣΙΟΔΟΝ.

ARGUMENTVM.

Hesiodo exprobrat promissum, futura divinandi, non servatum. Ille in Musas facile culpam praetermissorum transferri posse respondens, a poetis quidem cuiusvis verbi rationem poscendam esse negat, et multa (ex. c. bona, si recte colantur agri, eventura,) a se praedicta arbitratur. At haec defensio Luciano non satisfacit. Damnandus est Lucianus, qui quum in suo exemplari legeret κλεlouμι pro κλύοιμι, quod est in Hesiodo, non animadverteret, illam lectionem vel obmetrum stare non posse. Caeterum Franklin et Wieland, hunc dialogum pro fragmento vel principio dialogi, cuius reliqua periere, habent

ΛΤΚ. Ἐπειδὴ ποιετὴν μὲν ἄριστον εἶναι σε, Ἡσίοδε, καὶ τοῦτο παρὰ Μουσῶν λαβεῖν μετὰ τῆς δάφνης, αὐτὸς τε δεικνύεις ἐν οἷς ποιεῖς, ἔνθεα γὰρ, καὶ σεμνὰ πάντα, καὶ ἡμεῖς πιστεύομεν οὕτως ἔχειν· ἐκεῖνο δὲ ἀπορῆσαι ἄξιον, τί δήποτε προειπῶν ὑπερσαυτοῦ, ὡς διὰ τοῦτο λάβοις τὴν θεσπέσιον ἐκείνην ᾠδὴν παρὰ τῶν θεῶν, ὅπως κλείοις καὶ ὑμνοῖης τὰ παρεληλυθότα, καὶ θεσπιζοις τὰ ἐσόμενα, θάτερον

μὲν καὶ πάνυ ἐντελῶς ἐξενήνοχας· θεῶν τε γενέσεις διηγούμενος, ἄχρη καὶ τῶν πρώτων ἐκείνων, χάους, καὶ γῆς, καὶ οὐρανοῦ, καὶ ἔρωτος· ἔτι δὲ γυναικῶν ἀρετὰς, καὶ παραινέσεις γεωργικὰς· καὶ ὅσα περὶ Πλειάδων, καὶ ὅσα περὶ καιρῶν ἀρότου, καὶ ἀμήτου, καὶ πλοῦ, καὶ ὅλως τῶν ἄλλων ἀπάντων. θάτερον δὲ, καὶ ὃ χρησιμώτερον ἦν τῷ βίῳ παραπολὺ, καὶ θεῶν δωρεαῖς μᾶλλον εἰκόσ, λέγω δὲ τὴν τῶν μελλόντων προαγόρευσιν, οὐδὲ τὴν ἀρχὴν ἐξαπέφηνας, ἀλλὰ τὸ μέρος τοῦτο πᾶν λήθη παραδέδωκας, οὐδαμοῦ τῆς ποιήσεως ἢ τὸν Κάλχαντα, ἢ τὸν Τηλέφον, ἢ τὸν Πολύιδον, ἢ καὶ Φινέα μιμησάμενος, οἳ μηδὲ παρὰ Μουσῶν τούτου τυχόντες, ὅμως προεθέσπιζον, καὶ οὐκ ᾤκνουν χρᾶν τοῖς δεομένοις. 2. ἴσθις ἀνάγκη σοι τῶν τριῶν τούτων αἰτιῶν μιᾶ γε πάντως ἐνέχεσθαι. ἢ γὰρ ἐψεύσω, εἰ καὶ πικρὸν εἰπεῖν, [οὐχ] ὡς ὑποσχομένων σοι τῶν Μουσῶν καὶ τὰ μέλλοντα προλέγειν δύνασθαι· ἢ αἰ μὲν ἔδοσαν ὡς περ ὑπέσχοντο, σὺ δὲ ὑπὸ φθόνου ἀποκρύπτεις, καὶ ὑπὸ κόλπου φυλάττεις τὴν δωρεάν, οὐ μεταδιδούς αὐτῆς τοῖς δεομένοις· ἢ γέγραπται μὲν σοι καὶ τὰ τοιαῦτα πολλὰ, οὐδέπω δὲ αὐτὰ τῷ βίῳ παραδέδωκας, οὐκ οἶδα εἰς ὃν καιρὸν τινα ἄλλον ταμιευόμενος τὴν χρῆσιν αὐτῶν. ἐκεῖνο μὲν γὰρ οὐδὲ τολμήσαιμ' ἂν εἰπεῖν, ὡς αἰ Μοῦσαι δύο σοι παρέξουσιν ὑποσχόμεναι, τὸ μὲν ἔδοσαν, ἐξ ἡμισείας δὲ ἀνεκαλέσαντο τὴν ὑπόσχεσιν· λέγω δὲ τὴν τῶν μελλόντων γνῶσιν. καὶ ταῦτα προτέραν αὐτὴν ἐν τῷ ἔπει ὑπεσχημένοι. 3. Ταῦτα οὖν παρὰ τίνος ἄλλου, Ἡσίοδε, ἢ παρ' αὐ-

τοῦ σοῦ μάθοι τις ἄν; πρεπον γὰρ ἄν, ὥςπερ οἱ θεοὶ δοτῆρες ἑάων εἰσίν, οὕτω δὲ καὶ ὑμῖν τοῖς φίλοις καὶ μαθηταῖς αὐτῶν, μετὰ πάσης ἀληθείας ἐξηγεῖσθαι περὶ ὧν ἴστε, καὶ λύειν ἡμῖν τὰς ἀπορίας.

4. ΗΣΙΟΔ. Ἐνῆν μὲν μοι, ὦ βέλτιστε, ῥαδίαν ἀκόκρισιν ἀποκρίνεσθαι σοι περὶ ἀπάντων, ὅτι μηδὲν ἐστὶ τῶν ἐρῶραψωδημένων ὑπ' ἐμοῦ, ἴδιον ἐμὸν, ἀλλὰ τῶν Μουσῶν. καὶ ἐχρῆν σε παρ' ἐκείνων τοὺς λογισμοὺς τῶν τε εἰρημένων καὶ τῶν παραλελειμμένων ἀπαιτεῖν· ἐγὼ δὲ ὑπὲρ μὲν ὧν ἰδίᾳ ἠπιστάμην, λέγω δὲ τοῦ νέμειν, καὶ ποιμαίνειν, καὶ ἐξελαύνειν, καὶ βδάλλειν, καὶ τῶν ἄλλων, ὅσα ποιμένων ἔργα, καὶ μαθήματα, δίκαιος ἄν εἶην ἀπολογεῖσθαι. αἱ θεαὶ δὲ τὰς αὐτῶν δωρεάς, οἷς τε ἄν ἐθέλωσι, καὶ ἐφ' ὅσον ἄν οἴωνται καλῶς ἔχειν, μεταδιδόασιν. 5. Ὅμως δὲ οὐκ ἀπορήσω πρὸς σὲ καὶ ποιητικῆς ἀπολογίας· οὐ γὰρ, οἴμαι, χρὴ παρὰ τῶν ποιητῶν ἐς τὸ λεπτότατον ἀκριβολογουμένους, ἀπαιτεῖν κατὰ τὴν συλλαβὴν ἐκάστην ἐντελῆ πάντως τὰ εἰρημένα, κἄν εἴ τι ἐν τῷ τῆς ποιήσεως δρόμῳ παραρρῦνεν λάθῃ, πικρῶς τοῦτο ἐξετάζειν, ἀλλ' εἰδέναι ὅτι πολλὰ ἡμεῖς, καὶ τῶν μέτρων ἕνεκα, καὶ τῆς εὐφωνίας, ἐπεμβάλλομεν. τὰ δὲ καὶ τὸ ἔπος αὐτὸ πολλάκις λεία ὄντα οὐκ οἶδ' ὅπως παρεδέξατο. σὺ δὲ τὸ μέγιστον ὧν ἔχομεν ἀγαθῶν, ἀφαιρῆ ἡμῶς, λέγω δὲ τὴν ἐλευθερίαν, καὶ τὴν ἐν τῷ ποιεῖν ἐξουσίαν· καὶ τὰ μὲν ἄλλα, οὐχ ὀρθῶς ὅσα τῆς ποιήσεως καλά. σκινδαλάμους δὲ, καὶ ἀκάνθας τινὰς ἐκλέγεις, καὶ λαβρὰς τῇ συκοφαντίᾳ ζητεῖς. ἀλλ' οὐ μόνος ταῦτα σὺ, οὐδὲ κατ'

έμοῦ μόγου, ἀλλὰ πολλοὶ καὶ ἄλλοι τὰ τοῦ ὀμοστέ-
χου τοῦ έμοῦ Ἑμήρου κατακνίζουσι, λεπτιὰ οὔτω
κομιδῇ, καὶ μάλιστα μικρὰ ἄττα διεξιόντες. 6. Εἰ
δὲ καὶ χρῆ ὀμόσε χωρήσαντα τῇ αἰτία τὴν ὀρθοτά-
την ἀπολογίαν ἀπολογήσασθαι, ἀνάγνωθι, ὡς οὔτος,
τὰ ἔργα μου, καὶ τὰς ἡμέρας. εἶση γὰρ ὅσα ἐν τῷ
ποιήματι τούτῳ, μαντικῶς ἅμα καὶ προφητικῶς προ-
τεθέσπισταί μοι, τὰς ἀποβάσεις προδηλοῦντα τῶν
γε ὀρθῶς καὶ κατὰ καιρὸν πραττομένων, καὶ τῶν
παραλελειμμένων τῆς ζῆμίας. καὶ τὸ,

Οἷεις δ' ἐν φορμῷ, παῦροι δὲ σε θῆησονται,
καὶ πάλιν, ὅσα ἀγαθὰ περιέεται τοῖς ὀρθῶς γεωρ-
γοῦσι, χρησιμωτάτη ἐν τῷ βίῳ μαντικὴ νομίζοιτο.

7. ΑΓΚ. Τοῦτο μὲν οὖν, ὡς θαυμαστὰ Ἑσίοδε,
καὶ πάνυ ποιμενικὸν εἶρηται σοι, καὶ ἐπαληθεύειν
ἔοικας τὴν τῶν Μουσῶν ἐπίπνοϊαν, αὐτὸς οὐδ' ἀπο-
λογεῖσθαι ὑπέσθαι τῶν ἐπῶν δυνάμενος· ἡμεῖς δὲ, οὐ
ταύτην τὴν μαντικὴν παρὰ σοῦ καὶ τῶν Μουσῶν
περιεμένομεν. ἐπεὶ τὰ γε τοιαῦτα πολὺ μαντικώτε-
ροι ἡμῶν οἱ νεωργοὶ, καὶ ἄριστα μαντεύσασιντ' ἂν
ἡμῖν περὶ αὐτῶν, ὅτι ὕσαντος μὲν τοῦ θεοῦ, εὐθάλῃ
ἔσται τὰ δράγματα· ἦν δὲ αὐχμὸς ἐπιλάβῃ, καὶ δε-
ψήσωσιν αἱ ἄρουραι, οὐδεμία μηχανὴ μὴ οὐχὶ λιμὸν
ἐπακολουθήσασαι τῷ δίψει αὐτῶν. καὶ ὅτι οὐ μεσοῦν-
τος θέρους χρῆ ἀροῦν, ἢ οὐκ ἂν τι ὄφελος γένοιτο,
εἰκῆ ἐκχυθέντων τῶν σπερμάτων· οὐδὲ ἀμῶν γλωρὸν
ἔτι τὸν στάχυν, ἢ κενὸν εὐρεθῆσεσθαι τὸν καρπὸν.
οὐ μὴν οὐδ' ἐκεῖνο μαντείας δεῖται, ὡς ἦν μὴ καλύ-
ψῃς τὰ σπέρματα, καὶ θεράπων μακέλλην ἔχων ἐπι-

φοραίη τῆς γῆς αὐτοῖς, καταπήσεται τὰ ὄρνεα, καὶ προκατεδεῖται τὴν ἅπασαν τοῦ θέρους ἐλπίδα. 8. Τὰ γὰρ τοιαῦτα παραινέσεις μὲν, καὶ ὑποθήκας λέγων, οὐκ ἂν τις ἁμαρτάνοι. μαντικῆς δὲ πάμπλου ἀποδεῖν μοι δοκεῖ, ἧς τὸ ἔργον τὰ ἄδηλα, καὶ οὐδαμῆ οὐδαμῶς φανερὰ προγιγνώσκειν· ὡσπερ τὸ τῷ Μίνωϊ προειπεῖν, ὅτι ἐν τῷ τοῦ μέλιτος πίθῳ ὁ παῖς ἔσται αὐτῷ ἀποπεπνιγμένος, καὶ τὸ τοῖς Ἀχαιοῖς προμηνῦσαι τῆς Ἀπόλλωνος ὄργῆς τὴν αἰτίαν, καὶ τῷ δεκάτῳ ἔτει ἀλώσεσθαι τὸ Ἴλιον. ταῦτα γὰρ ἡ μαντικῆ. ἐπεὶ καὶ τὰ τοιαῦτα εἴ τις αὐτῇ ἀνατιθείη, οὐκ ἂν φθάνοι καὶ μὲ μάντιν λέγων. προερῶ γὰρ, καὶ προθροῦμι, καὶ ἄνευ Κασταλίας, καὶ διάφνης, καὶ τρίποδος Δελφικοῦ, ὅτι ἂν γυμνός τοῦ κρύους περινοσῆ τις, ὕοντος προσέτι ἢ χαλαζῶντος τοῦ θεοῦ, ἠπίαλος οὐ μικρός ἐπιπεσεῖται τῷ τοιοῦτω· καὶ τὸ ἔτι γε τούτου μαντικώτερον, ὅτι καὶ θέρμη μετὰ ταῦτα, ὡς τὸ εἶκός, ἐπιγενήσεται, καὶ ἄλλα πολλὰ τοιαῦτα, ὧν γελοῖον ἂν εἶη μεμνήσθαι. 9. Ὡστε τὰς μὲν τοιαύτας ἀπολογίας καὶ μαντείας ἄφες· ἐκεῖνο δὲ ὃ εἶρηκας ἐν ἀρχῇ, ἴσως παραδέχεσθαι ἄξιον, ὡς οὐδὲν ἤδεις τῶν λεγομένων, ἀλλὰ τις ἔμπνοια δαιμόνιος ἐνεποίει σοι τὰ μέτρα, οὐ πάνυ οὐδὲ ἐκείνη βέβαιος οὔσα. οὐ γὰρ ἂν τὰ μὲν ἐπετέλει τῶν ὑπεσχημένων, τὰ δ' ἀτελῆ ἀπελίμπανεν.

ΠΛΟΙΟΝ Η ΕΥΧΑΙ.

ARGVMENTVM.

Ridetur et hominum ad vota facienda inclinatio, et vana plurimorum de felicitate opinio, ex iis, quae in votis habent, maxime conspicua. — Quatuor amici Athenis in portum iverant, ut ingentem navem frumentariam, tempestatibus eo delatam, inspicerent. Inter redeuntes, ut viam fallerent, convenerat, ut quisque, quae sibi, si votis potiri liceret, optaturus sit, enarraret. Adimantus navem illam, ex qua quotannis XII. talenta attica redibant, cum omnibus, qui insunt, sibi optat; quodvis frumenti granum fiat aurum signatum, vel potius, inveniatur ingens thesaurus in aula; inde exstruatur domus magnificentissima, emanatur praeclia fertilissima, vivatur luxuriosissime, ut omnes reliqui divitum prae invidia rumpantur. Ceterum urbem ornaturus et amicis pro meritis de divitiis suis largiturus est. Samippo in votis est, ut exercitu magno paullatim coacto, a quo ob merita sua imperator nominaretur, Graeciam Asiamque armis expugnaret, et magnus fiat rex. Timolaus annulos votis expetit, alium firmam semper valetudinem servantem, alium invisibilem facientem, alium maximas vires praebentem, alium arte volandi donantem, alium homines reliquos sapientem et claustra

pressulosque recludentem, alium demique ita amabilem reddentem, ut pueri virginisque amore pereant. Quibus si mille saltem annis uti posset, se felicissimum fore. — Tempore iam absumto, Lycinus nihil nisi se numquam talia sibi imaginari velle dicit, ex quibus cum maiori dolore ad paupertatem descendendum sit. Dum vero reliqui loquerentur, stultitiam ineptiamque votorum summa urbanitate deriserat.

ΛΥΚΙΝΟΣ, ΤΙΜΟΛΑΟΣ, ΣΑΜΙΠΠΟΣ, ΚΑΙ
ΑΔΕΙΜΑΝΤΟΣ.

ΛΥΚ. Οὐκ ἐγὼ ἔλεγον ὅτι θῦσιον τοὺς γύπας ἔωλος νεκρὸς ἐν φανερωῷ κείμενος, ἢ θέαμά τι τῶν παραδόξων Τιμόλαον διαλάθοι, κἄν ἐς Κόρινθον δεοὶ ἀπνευστὶ θέοντα ἀπιέναι διὰ τοῦτο; οὕτω φιλοθεάμων σὺ γε καὶ ἄσυχνος τὰ τοιαῦτα.

ΤΙΜ. Τί γὰρ ἔδει καὶ ποιεῖν, ὦ Λυκῖνε, σχολὴν ἄγοντα, πυθόμενον οὕτως ὑπερμεγέθη ναῦν, καὶ πέρα τοῦ μέτρου ἐς τὸν Πειραιῶν καταπεπλευκέναι, μίαν τῶν ἀπὸ Αἰγύπτου εἰς Ἰταλίαν σιταγωγῶν; οἴμαι δὲ καὶ σφῶ, σέ τε καὶ Σάμιππον τουτιστὶ, μὴ κατ' ἄλλο τι ἐξ ἄστυος ἤκειν, ἢ ὀφομένους τὸ πλοῖον.

ΛΥΚ. Νῆ Δία, καὶ Ἀδεΐμαντος ὁ Μυρῆίνουσιος εἶπετο μεθ' ἡμῶν. ἀλλ' οὐκ οἶδ' ὅπου τῶν ἐκείνους ἐστίν, ἀποπλανηθεῖς ἐν τῷ πλήθει τῶν θεατῶν. ἄχρι μὲν γὰρ τῆς νεῶς ἄμα ἤλθομεν, καὶ ἀνιόντες ἐς αὐτήν, σὺ μὲν, οἴμαι, Σάμιππε, προήεις· μετὰ σὲ δὲ ὁ Ἀδεΐμαντος ἦν· εἴτ' ἐγὼ μετ' ἐκείνον ἐχώμενος αὐ-

τοῦ ἀμφοτέραις. καί με διὰ τῆς ἀποβάθρας ὅλης παρήτεμψε χειραγωγῶν, ὑποδεδεμένον, ἀνυπόδητος αὐτὸς ἄν. τὸ ἀπὸ τούτου δὲ οὐκ ἔτι αὐτὸν εἶδον, οὔτε ἔνδον, οὔτε ἐπεὶ κατεληλύθειμεν.

2. ΣΑΜ. Οἶσθα, ὦ Λυκῖνε, ὅπου ἡμᾶς ἀπέλειπεν; ὁπότε, οἶμαι, τὸ ὠραῖον ἐκεῖνο μειράκιον ἐκ τῆς θαλάμης προῆλθε, τὸ τὴν καθαρὰν ὀθόνην ἐνδεδυκὸς, ἀναδεδεμένον ἐς τοῦπίσω τὴν κόμην, ἐπ' ἀμφοτέρα τοῦ μετώπου ἀπηγμένην. εἰ τοίνυν ἐγὼ Ἀδείμαντον οἶδα, οἶμαι, γλαφυρὸν οὕτω ἐκεῖνος θάσμα ἰδῶν, μακρὰ χαίρειν φράσας τῷ Αἰγυπτίῳ ναυπηγῷ, περιηγουμένῳ τὸ πλοῖον, παρέστηκεν δακρύων, ὥσπερ εἶωθε· ταχύδακρυς γὰρ ὁ ἀνήρ ἐς τὰ ἐρωτικά.

ΑΓΚ. Καὶ μὴν οὐ πάνυ καλὸς, ὦ Σάμιππε, ὁ μειρακίσκος ἔδοξέ μοι, ὡς ἂν καὶ Ἀδείμαντον ἐκπλήξαι, ὃ τοσοῦτοι Ἀθήνησι καλοὶ ἔπονται, πάντες ἐλεύθεροι, στωμύλοι τὸ φθέγμα, παλαιστρας ἀποπνέοντες, οἷς καὶ παραδακρύσαι οὐκ ἄγεγνές· οὗτος δὲ πρὸς τῷ μελάγχρους εἶναι, καὶ πρόχειλός ἐστι, καὶ λεπτός ἄγαν τοῖν σκελοῖν, καὶ ἐφθέγγετο ἐπισεσυρμένον τι, καὶ συνεχές, καὶ ἐπίτροχον, Ἑλληνιστὶ μὲν, ἐς τὸ πάτριον δὲ τῷ ψόφῳ, καὶ τῷ τῆς φωνῆς τόνῳ. ἡ κόμη δὲ, καὶ ἐς τοῦπίσω ὁ πλόκαμος συνεσπειραμένος, οὐκ ἐλευθέριόν φησιν αὐτὸν εἶναι.

3. ΤΙΜ. Τοῦτο μὲν εὐγενείας, ὦ Λυκῖνε, σημεῖόν ἐστιν Αἰγυπτίας, ἡ κόμη. ἅπαντες γὰρ αὐτοῖς οἱ ἐλεύθεροι παῖδες ἀναπλέκονται, ἕς τε πρὸς τὸ ἐφηβικόν· ἔμπαλιν ἢ οἱ πρόγονοι ἡμῶν, οἷς ἐδόκε

καλὸν εἶναι κομᾶν τοὺς γέροντας, ἀναδουμένους κρώβυλον ὑπὸ τέττιγι χρυσῶ ἀνειλημμένον.

ΣΑΜ. Εὖγε, ὦ Τιμόλαε, ὅτι ἡμᾶς ἀναμιμνήσκεις τῶν Θουκυδίδου συγγραμμάτων, ἃ ἐν τῷ προοιμίῳ περὶ τῆς ἀρχαίας ἡμῶν τρυφῆς εἶπεν ἐν τοῖς Ἰωσιν, ὁπότε οἱ τότε συναποκίσθησαν.

4. ΑΤΚ. Ἀτὰρ, ὦ Σάμιππε, νῦν ἀνεμνήσθην ὁπόθεν ἡμῶν ἀπελείφθη Ἀδείμαντος, ὅτε παρὰ τὸν ἱστόν ἐπιπολὺ ἔστημεν ἀναβλέποντες, ἀριθμοῦντες τῶν βυρσῶν τὰς ἐπιβολὰς, καὶ θαυμάζοντες ἀνιόντα τὸν ναῦτην διὰ τῶν κάλων, εἶτα ἐπὶ τῆς κεραίας ἄνω ἀσφαλῶς διαθέοντα, τῶν κεροιάκων ἐπειλημμένον.

ΣΑΜ. Εὖ λέγεις. τί δ' οὖν χρὴ ποιεῖν ἡμᾶς ἐνταῦθα; καραδοκεῖν αὐτόν, ἢ ἐθέλεις ἐγὼ αὐθις ἐπάνειμι ἐς τὸ πλοῖον;

ΤΙΜ. Μηδαμῶς, ἀλλὰ προῖωμεν. εἰκὸς γὰρ ἤδη παρεληλυθέναι ἐκεῖνον ἀποσοβοῦντα ἐς τὸ ἄστυ, ἐπεὶ μηκέθ' ἡμᾶς εὐρεῖν ἐδύνατο· εἰ δὲ μὴ, ἀλλ' οἶδε τὴν ὁδὸν Ἀδείμαντος, καὶ δεῖος οὐδέν, μὴ ἀπολείφθῃς ἡμῶν ἀποβουκοληθῆ.

ΑΤΚ. Ὁρᾶτε μὴ σκαιὸν ἦ, φίλον ἀπολιποῦντας αὐτοὺς ἀπιέναι· βαδίζωμεν δ' ὅμως, εἰ καὶ Σαμίππω τοῦτο δοκεῖ.

ΣΑΜ. Καὶ μάλα δοκεῖ, ἦν πως ἀνεωγυῖαν τὴν πάλαιστραν ἔτι καταλάβωμεν. 5. Ἀλλὰ μεταξὺ τῶν λόγων, ἡλίκη ναῦς, εἴκοσι καὶ ἑκατὸν πήχεων ἔλεγεν ὁ ναυπηγὸς τὸ μῆκος, εὖρος δὲ ὑπὲρ τὸ τέταρτον μάλιστα τούτου· καὶ ἀπὸ τοῦ καταστρώματος ἐς τὸν πυθμένα, ἦ βαθύτατον κατὰ τὸν ἄντλον, ἐννεία

πρὸς τοῖς εἴκοσι. τὰ δ' ἄλλα ἡλίκος μὲν ὁ ἰστός, ὄσσην δὲ ἀνέχει τὴν κεραΐαν, οἷω δὲ προτόνω συνέχεται, ὡς δὲ ἡ πρῦμνα μὲν ἐπανέστηκεν ἡρέμα καμπύλη, χρυσοῦν χηνίσκον ἐπικειμένη, καταντικρὺ δὲ ἀνάλογον ἡ πρῶρα ὑπερβέβηκεν, ἐς τὸ πρῶσω ἀπομηκυνομένη, τὴν ἐπάνυμον τῆς νεῶς θεὸν ἔχουσα τὴν Ἰσιν ἐκατέρωθεν. ὁ μὲν γὰρ ἄλλος κόσμος, αἱ γραφαὶ, καὶ τοῦ ἰστίου τὸ παράσειον πυραυγές, καὶ πρὸ τούτων αἱ ἄγκυραι, καὶ στροφεῖα, καὶ περιαγωγεῖς, καὶ αἱ μετὰ τὴν πρῦμναν οἰκήσεις, θαυμάσια πάντα μοι ἔδοξε. 6. Καὶ τὸ τῶν ναυτῶν πλήθος στρατοπέδω ἄν τις εἰκάσειεν. ἐλέγετο δὲ καὶ τοσοῦτον ἄγειν σῖτον, ὡς ἱκανὸν εἶναι πᾶσι τοῖς ἐν τῇ Ἀττικῇ ἐνιαύσιον πρὸς τροφήν. καὶ κεῖνα πάντα μικρὸς τις ἀνθρωπίσκος γέρον ἤδη ἔσωζεν, ὑπὸ λεπτῇ κάμακι τὰ τηλικαῦτα πηδάλια περιστρέφων. ἐδείχθη γὰρ μοι ἀναφаланτίας τις, οὐλος, Ἡρῶν, οἶμαι, τοῦνομα.

ΤΙΜ. Θαυμάσιος τὴν τέχνην, ὡς ἔφασκον οἱ ἐμπλέοντες, καὶ τὰ θαλάττια σοφὸς ὑπὲρ τὸν Πρωτέα. 7. Ἠκούσατε δὲ ὅπως δεῦρο κατήγαγε τὸ πλοῖον, οἷα ἔπαθον πλέοντες, ἢ ὡς ὁ αὐτῆρ αὐτοὺς ἔσωσεν;

ΑΓΚ. Οὐκ, ὦ Τιμόλαε, ἀλλὰ νῦν ἡδεὼς [δ'] ἄν ἀκούσαιμεν.

ΤΙΜ. Ὁ ναύκληρος αὐτὸς διηγεῖτό μοι, χρηστὸς ἀνὴρ, καὶ προσομιλῆσαι δεξιός. ἔφη δὲ ἀπὸ τῆς Φάροου ἀπάραντας οὐ πᾶν βιαίω πνεύματι, ἐβδομαίους ἰδεῖν τὸν Ἀκάμαντα· εἶτα ζεφύρου ἀντιπνεύσαν-

τος, ἀπενεχθῆναι πλαγίους ἄχρι Σιδῶνος· ἐκεῖθεν δὲ χειμῶνι μεγάλῳ περιπεσόντας δεκάτη ἐπὶ Χελιδονίας διὰ τοῦ Αὐλῶνος ἐλθεῖν· ἐνθα δὴ παρὰ μικρὸν ὑποβρυχίους δύναι ἅπαντας. 8. Οἶδα δὲ ποτε παραπλεύσας καὶ αὐτὸς Χελιδονίας, ἠλίκον ἐν τῷ τόπῳ ἀνίσταται τὸ κῦμα, καὶ μάλιστα περὶ τὸν Αἶβα, ὅπότεν ἐπιλάβη καὶ τοῦ Νότου. κατ' ἐκεῖνο γὰρ δὴ συμβαίνει μερίζεσθαι τὸ Παμφύλιον ἀπὸ τῆς Λυκικῆς θαλάσσης· καὶ ὁ κλύδων ἄτε ἀπὸ πολλῶν φευμάτων περὶ τῷ ἀκρωτηρίῳ σχιζόμενος (ἀπόξυρος δὲ εἰσι πέτραι, καὶ ὄξειαι, παραθηγόμεναι τῷ κλύσματι,) καὶ φοβερωτάτην ποιεῖ τὴν κυματωγὴν, καὶ τὸν ἦχον μέγαν· καὶ τὸ κῦμα πολλάκις αὐτῷ ἰσομέγεθες τῷ σκοπέλῳ. 9. Τοιαῦτα καὶ σφῆς καταλαβεῖν ἔφασκεν ὁ ναύκληρος, ἔτι καὶ νυκτὸς οὔσης, καὶ ζόφου ἀκριβοῦς· ἀλλὰ πρὸς τὴν οἰμωγὴν αὐτῶν ἐπικλασθέντας τοὺς θεοὺς, πῦρ τε ἀναδειξαι ἀπὸ τῆς Λυκίας, ὡς γνωρίσαι τὸν τόπον ἐκεῖνον, καὶ τινα λαμπρὸν ἀστέρα, Διοσκούρων τὸν ἕτερον, ἐπικαθίσει τῷ καρχησίῳ, καὶ κατευθῆναι τὴν ναῦν ἐπὶ τὰ λαιὰ ἐς τὸ πέλαγος, ἤδη τῷ κρημνῷ προσφερομένην. τούντεῦθεν δὲ ἅπαξ τῆς ὀρθῆς ἐκπεσόντας, διὰ τοῦ Αἰγαίου πλείσαντας, ἐβδομηκοστῇ ἀπ' Αἰγύπτου ἡμέρᾳ πρὸς ἀντίους τοὺς Ἐτησίας πλαγιάζοντας, ἐς Πειραιᾶ χθὲς καθορμίσασθαι, τοσοῦτον ἀποσυρέντας ἐς τὸ κάτω, οὓς ἔδει τὴν Κρήτην δεξιὰν λαβόντας, ὑπὲρ τὸν Μαλέαν πλεύσαντας, ἤδη εἶναι ἐν Ἰταλίᾳ.

ΑΤΚ. Νῆ Δία, θαυμάσιόν τινα φῆς κυβερνή-

την τὸν Ἡρώνα, ἣ τοῦ Νηρέως ἡλικιωτήν, ὃς τοσοῦτον ἀπεσφάλῃ τῆς ὁδοῦ. 10. Ἀλλὰ τί τοῦτο; οὐκ Ἀδείμαντος ἐκεῖνός ἐστι;

ΤΙΜ. Πάνυ μὲν οὖν Ἀδείμαντος αὐτός. ἐμβοήσωμεν οὐκ. Ἀδείμαντε, σέ φημι τὸν Μυρῶνιουσιον, τὸν Στροβίχου.

ΑΤΚ. Δυεῖν θύτερον, ἣ δυσχεραίνει καθ' ἡμῶν, ἣ ἐκκεκώφωται. Ἀδείμαντος γάρ, οὐκ ἄλλος τις ἐστὶ, πάνυ ἤδη σαφῶς ὄρω, καὶ θοιμάτιον αὐτοῦ, καὶ τὸ βάδισμα ἐκείνου, καὶ ἐν χρωῇ ἣ κουρά. ἐπιτεινώμεν δὲ ὅμως τὸν περίπατον, ὡς καταλάβωμεν αὐτόν. 11. Ἦν μὴ τοῦ ἱματίου λαβύμενοί σε ἐπιστρέψωμεν, ὦ Ἀδείμαντε, οὐχ ὑπακούσεις ἡμῖν ἐμβοῶσιν; ἀλλὰ καὶ φροντίζοντι ἕοικας ἐπὶ συννοίας τινός, οὐ μικρόν οὐδ' εὐκαταφρόνητον πράγμα, ὡς δοκεῖς, ἀνακυκλῶν.

ΑΔΕΙΜ. Οὐδὲν, ὦ Λυκῖνε, χαλεπὸν, ἀλλὰ μεκαινή τις ἔννοια μεταξὺ βαδίζοντα ὑπελθοῦσα, παρακοῦσαι ὑμῶν ἐποίησεν, ἀτενὲς πρὸς αὐτὴν ἅπαντι τῷ λογισμῷ ἀποβλέποντα.

ΑΤΚ. Τίς αὕτη; μὴ γὰρ ὀκνήσης εἰπεῖν, εἰ μὴ τις ἐστὶ τῶν πάνυ ἀπορρήτων. καίτοι ἐτελέσθημεν, ὡς οἴσθα, καὶ στέγειν μεμαθήκαμεν.

ΑΔΕΙΜ. Ἄλλ' αἰσχύνομαι ἔγωγε εἰπεῖν πρὸς ὑμᾶς· οὐτω γὰρ μειρακιῶδες ὑμῖν δόξει τὸ φρόνησιμα.

ΑΤΚ. Μῶν ἐρωτικόν τι ἐστίν; οὐδὲ γὰρ οὐδὲ τοῦτο ἀμυήτοις ἡμῖν ἐξαγορεύσεις, ἀλλ' ὑπὸ λαμπρᾷ τῇ δαδὶ καὶ αὐτοῖς τετελεσμένοις.

12. *ΑΔΕΙΜ*. Οὐδὲν, ὦ θαυμάσιε, τοιοῦτον, ἀλλὰ τινα πλοῦτον ἔμαυτᾶ ἀνεπλαττόμην, ἣν κενὴν μακαρίαν οἱ πολλοὶ καλοῦσι· καὶ μοι ἐν ἀκμῇ τῆς περιουσίας καὶ τρυφῆς ἐπέστητε.

ΛΤΚ. Οὐκοῦν τὸ προχειρότατον τοῦτο, κοινὸς Ἑρμᾶς, φασί· καὶ ἐς μέσον κατατίθει φέρων τὸν πλοῦτον· ἄξιον γὰρ ἀπολαῦσαι τὸ μέρος φίλους ὄντας, τῆς Ἀδειμάντου τρυφῆς.

ΑΔΕΙΜ. Ἀπελείφθην μὲν ὑμῶν εὐθύς ἐν τῇ πρώτῃ ἐς τὴν ναῦν ἐπιβάσει, ἐπεὶ σε, ὦ Λυκῖνε, κατέστησα ἐς τὸ ἀσφαλές. περιμετροῦντος γὰρ μου τῆς ἀγκύρας τὸ μέγεθος, οὐκ οἶδ' ὅπου ὑμεῖς ἀπέστητε.

13. Ἰδὼν δ' ὁμῶς τὰ πάντα, ἠρόμην τινα τῶν ναυτῶν ὀπόσῃ ἀποφέρει ἢ ναῦς τῷ δεσπότῃ ἕως ἐπιτοπλὸν κατ' ἔτας ἕκαστον τὴν μισθοφορίαν. ὁ δὲ μοι, Δώδεκα, ἔφη, Ἀττικὰ τάλαντα, εἰ πρὸς τοῦλάχισόν τις λογιζοίτο. τούντεῦθεν οὖν ἐπανιῶν, ἐλογιζόμεν, εἴ τις θεῶν τὴν ναῦν ἄφνω ἐμὴν ποιήσειεν εἶναι, οἷον ἂν ὡς εὐδαιμόνα βίον ἐβίωσα, εὖ ποιῶν τοὺς φίλους, καὶ ἐπιπλέων ἐνίοτε μὲν αὐτὸς, ἐνίοτε δὲ οἰκέτας ἐκπέμπων· εἶτα ἐκ τῶν δώδεκα ἐκείνων τάλαντων, οἰκίαν τε ἤδη ὠκοδομησάμην ἐν ἐπικαίρῳ μικρὸν ὑπὲρ τὴν ποικίλην, τὴν παρὰ τὸν Ἰλισσὸν ἐκείνην τὴν πατρῴαν ἀφείς, καὶ οἰκέτας ὠνούμην καὶ ἐσθῆτας, καὶ ζεύγη, καὶ ἵππους. νυνὶ δὲ ἤδη καὶ ἔπλεον, ὑφ' ἀπάντων εὐδαιμονιζόμενος τῶν ἐπιβατῶν, φοβερὸς τοῖς ναύταις, καὶ μονονουχὶ βασιλεὺς νομιζόμενος. ἔτι δὲ μοι τὰ κατὰ τὴν ναῦν εὐθετίζονται, καὶ ἐς λιμένα πόρρωθεν ἀποβλέποντι, ἐπισαῖς,

ὦ Λυκίε, κατέδυσας τὸν πλοῦτον, καὶ ἀνέτρεψας εὖ φερόμενον τὸ σκάφος οὐρίῳ τῆς εὐχῆς τῷ πνεύματι.

14. *ΑΤΚ.* Οὐκοῦν, ὦ γενναῖε, λαβόμενός μου, ἄπαγε πρὸς τὸν στρατηγόν, ὡς τινα πειρατὴν, ἢ καταποντιστὴν, ὃς τηλικούτον ναυάγιον εἰργασμαι, καὶ ταῦτα ἐν γῆ κατὰ τὴν ἐκ Πειραιῶς ἐς τὸ ἄστυ. ἀλλ' ὄρα ὅπως παραμυθήσομαι σοῦ τὸ πταῖσμα. πέντε γάρ, εἰ βούλει, καλλίω καὶ μείζω τοῦ Αἰγυπτίου πλοῖα ἤδη ἔχε, καὶ τὸ μέγιστον, οὐδὲ καταδύναι δυνάμενα. καὶ τάχα σοι πεντάκις ἐξ Αἰγύπτου κατ' ἔτος ἕκαστον σιταγωγείτω σιταγωγίαν, εἰ καὶ, ὦ ναυκλήρων ἄριστε, δῆλος εἶ ἀφόρητος ἡμῖν τότε γενησόμενος. ὃς γὰρ ἔτι ἐνός πλοίου τουτουῦ δεσπότης ὢν, παρήκουες βοώντων, εἰ πέντε κτήσαιο πρὸς τούτῳ τριάριμενα πάντα, καὶ ἀνώλεθρα, οὐδὲ ὄψει δηλαδὴ τοὺς φίλους. σὺ μὲν οὖν εὐπλόει, ὦ βέλτιστε· ἡμεῖς δὲ ἐν Πειραιεῖ καθεδούμεθα· καὶ τοὺς ἐξ Αἰγύπτου ἢ Ἰταλίας καταπλέοντας ἀνακρίνοντες, εἴπου τὸ μέγα Ἀδειμίντου πλοῖον, τὴν Ἰσιν, τις εἶδεν.

15. *ΑΔΕΙΜ.* Ὅραξ, διὰ τοῦτο ὤκνου εἰπεῖν ἃ ἐγενόουν, εἰδὼς ὅτι ἐν γέλωτι καὶ σκώμματι ποιήσασθέ μου τὴν εὐχὴν. ὥστε ἐπιστάς μικρόν, ἔς τ' ἂν ὑμεῖς προχωρήσητε, ἀποπλευσοῦμαι πάλιν ἐπὶ τῆς νεῆς. πολὺ γὰρ ἄμεινον τοῖς ναύταις προσλαλεῖν, ἢ ὑφ' ὑμῶν καταγελοῦσθαι.

ΑΤΚ. Μηδαμῶς, ἐπεὶ συνεμβησόμεθά σοι καὶ αὐτοὶ ὑποστάντες.

ΑΔΕΙΜ. Ἄλλα ὑφαιρήσω τὴν ἀποβάθραν, προεισελθῶν.

ΛΥΚ. Οὐκοῦν ἡμεῖς γε προσνηξόμεθα ὑμῖν. μὴ γὰρ οἶον, σοὶ μὲν εἶναι ῥάδιον τηλικαῦτα πλοῦ κταῖσθαι, μῆτε πριαμένω μῆτε ναυπηγησαμένω· ἡμεῖς δὲ οὐκ αἰτήσομεν παρὰ τῶν θεῶν ἐπὶ πολλοὺς σταδίους ἀκμῆτες δύνασθαι νεῖν. καίτοι πρῶτον καὶ ἐς Αἴγιναν ἐπὶ τὴν τῆς Ἐνοδίας τελευτήν, οἴσθαι ἐν ἡλικῶ σκαφιδίῳ πάντες ἅμα οἱ φίλοι τεττάρων ἕκαστος ὀβολῶν διεπλεύσαμεν, καὶ οὐδὲν ἐδυσχέραινες ἡμᾶς συμπλέοντας· νῦν δὲ ἀγανακτεῖς, εἰ συνεμβησόμεθά σοι, καὶ τὴν ἀποβάθραν προεισελθῶν ἀφαιρεῖς. ὑπερμαζᾶς γε, ὦ Ἀδείμαντε, καὶ ἐς τὸν κόλπον οὐ πτύεις, οὐδὲ οἴσθαι, ὅστις ἂν ναυκληρεῖς. οὕτως ἐπῆρέ σε καὶ ἡ οἰκία, ἐν καλῶ τῆς πόλεως οἰκοδομηθεῖσα, καὶ τῶν ἀκολουθῶν τὸ πλήθος. ἀλλ', ὦ γὰθῆ, πρὸς τῆς Ἰσιδος, κἄν τὰ Νειλῶα ταῦτα ταρίχη τὰ λεπτὰ μέμνησο ἡμῖν ἄγειν ἀπ' Αἰγύπτου, ἢ μῦρον ἀπὸ τοῦ Κανώπου, ἢ Ἴβιν ἐκ Μέμφιδος· εἰ δὲ καὶ ἡ ναῦς ἐδύνατο, καὶ τῶν πυραμίδων μίαν.

16. ΤΙΜ. Ἄλις παιδιᾶς, ὦ Λυκῖνα· ὄρας ὡς ἐρυθριᾶν Ἀδείμαντον ἐποίησας, πολλῶ τῷ γέλωτι ἐπικλύσας τὸ πλοῖον, ὡς ὑπέραντλον εἶναι, καὶ μηκέτι ἀντέχειν πρὸς τὸ ἐπιρῶρόν· καὶ ἐπείπερ ἔτι πολὺ ἡμῖν τὸ λοιπόν ἐστι πρὸς τὸ ἄστυ, διελόμενοι τετραχῆ τὴν ὁδὸν κατὰ τοὺς ἐπιβάλλοντας ἕκαστος σταδίους, αἰτῶμεν ἅπερ ἂν δοκῆ παρὰ τῶν θεῶν· οὕτω γὰρ ἂν ἡμᾶς ὅ,τε κάματος λάθοι, καὶ ἅμα εὐφρανούμεθα, ὡς περ ἡδίστῳ ὄνειρατι ἐκουσίῳ περιπεσόντες, ἐφ' ὅσον βουλόμεθα εὖ ποιήσονται ἡμᾶς. παρ' αὐτῷ γὰρ ἐκάστῳ τὸ μέτρον τῆς εὐχῆς, καὶ οἱ

Θεοὶ πάντα ὑποκείσθωσαν παρέξοντες, εἰ καὶ τῆ φύσει ἀπίθανα ἔσται. τὸ δὲ μέγιστον, ἐπίδειξις ἔσται τὸ πρῶγμα, ὅστις ἂν ἄριστα χρήσαιο τῷ πλούτῳ, καὶ τῆ εὐχῆ. δηλώσει γὰρ οἷος ἂν καὶ πλουτήσας ἐγένετο.

17. ΣΑΜ. Καλῶς, ὃ Τιμόλαε, καὶ πείθομαι σοι, καὶ ὅταν ὁ καιρὸς καλῆ, εὐξομαι, ἅπερ ἂν δοκῆ. εἰ μὲν γὰρ Ἀδείμαντος βούλεται, οὐδὲ ἐρωτῶν οἶμαι, ὅς γε δὴ ἐν τῆ νηϊ τὸν ἕτερον πόδα ἔχει· χρὴ δὲ καὶ Λυκίῳ δοκεῖν.

ΑΤΚ. Ἀλλὰ πλουτῶμεν, εἰ τοῦτο ἄμεινον, μὴ καὶ βασκαίνειν ἐπὶ ταῖς κοιναῖς εὐτυχίαις δοκῶ.

ΑΔΕΙΜ. Τίς γοῦν πρῶτος ἄρξεται;

ΑΤΚ. Σὺ, ὦ Ἀδείμαντε, εἴτα μετὰ σέ, οὔτοσδ Σάμιππος. εἴτα Τιμόλαος, ἐγὼ δὲ ὕλλγον ὅσον ἡμισιάδιον τὸ πρὸ τοῦ Διπύλου ἐπιλήψομαι τῆ εὐχῆ, καὶ τοῦτο ὡς οἶόν τε παραδραμῶν.

18. ΑΔΕΙΜ. Οὐκοῦν ἐγὼ μὲν οὐδὲ νῦν ἀποστήσομαι τῆς νεῶς, ἀλλ', εἴπερ ἔξεστιν, ἐπιμετροῦσάω τῆ εὐχῆ. ὁ δὲ Ἑρμῆς ὁ κερδῶος ἐπινευσάτω ἅπασιν. ἔστω γὰρ τὸ πλοῖον, καὶ τὰ ἐν αὐτῷ πάντα, ἐμὰ, καὶ ὁ φόρτος, οἱ ἔμποροι, αἱ γυναῖκες, οἱ ναῦται, καὶ ἄλλο εἴ τι ἥδιστον κτημάτων ἀπάντων.

ΣΑΜ. Λέληθας σεαυτὸν ἔχων ἐν τῆ νηϊ.

ΑΔΕΙΜ. Τὸν παῖδα φῆς, ὦ Σάμιππε, τὸν κομητην; καὶ κείνος οὖν ἔστω ἐμός· ὀπόσος δὲ ὁ πυρὸς ἔνδον ἐστίν, οὗτος ὁ ἀριθμὸς ἅπας, χρυσίον ἐπίσημον γενέσθω, τοσοῦτοι Λαρεϊκοί.

19. ΑΤΚ. Τί τοῦτο, ὦ Ἀδαίμαντε; καταδύσε-

ταί σοι τὸ πλοῖον, οὐ γὰρ ἴσον βάρους πυραυῦ καὶ τοῦ ἰσαρίθμου χρυσίου.

ΑΔΕΙΜ. Μὴ φθόνει, ὦ Λυκίνε, ἀλλ' ἐπειδὴν εἰς σὲ παρέλθῃ ἡ εὐχὴ, τὴν Πάργηθα ἐκείνην, εἰ θέλοις, ὅλην χρυσῆν ποιήσας ἔχε, καὶ γὰρ σιωπήσομαι σοι.

ΛΥΚ. Ἄλλ' ὑπὲρ ἀσφαλείας τοῦτο ἔγωγε τῆς σῆς ἐποιησάμην, ὥς μὴ ἀπολέσθαι ἅπαντας μετὰ τοῦ χρυσίου· καὶ τὰ μὲν ὑμέτερα, μέτρια, τὸ μειράκιον δὲ τὸ ὠραῖον, ἀποπνιγῆσται ἄθλιον, νεῖν οὐκ ἐπιστάμενον.

ΤΙΜ. Θάρρει, ὦ Λυκίνε· οἱ δελφῖνες γὰρ αὐτὸ ὑποδύντες ἐξοίσουσιν ἐπὶ τὴν γῆν. ἢ νομίζεις κισσάρωδον μὲν τινα σωθῆναι παρ' αὐτῶν, καὶ ἀπολαβεῖν τὸν μισθὸν ἀντὶ τῆς ᾠδῆς, καὶ νεκρὸν τι ἄλλο παιδίον εἰς τὸν Ἰσθμὸν ἐπὶ δελφῖνος ὁμοίως προκομισθῆναι, τὸν δὲ Ἀδειμάντου οἰκέτην τὸν νεώνητοκ, ἀπορήσειν δελφῖνος ἐρωτικοῦ;

ΑΔΕΙΜ. Καὶ σὺ γάρ, Τιμόλαε, μὴ Λυκίνοσ, καὶ ἐπιμετρεῖς τῶν σκωμμάτων, καὶ ταῦτα εἰσηγητῆς αὐτὸς γενόμενος.

20. *ΤΙΜ.* Ἄμεινον γὰρ ἦν πιθανώτερον αὐτὸ ποιεῖν, καὶ τινα θησαυρὸν ὑπὸ τῇ κλίῃ ἀνευρεῖν, ὥς μὴ πράγματα ἔχοις ἐκ τοῦ πλοίου, μετατιθεῖς χρυσίον ἐς τὸ ἄστυ.

ΑΔΕΙΜ. Εὐὲ λέγεις. ἀνορωρύχθω θησαυρὸς ὑπο τὸν Ἑρμῆν τὸν λίθινον, ὃς ἐστὶν ἡμῖν ἐν τῇ αὐλῇ, μέδιμνοι χίλιοι ἐπισήμου χρυσίου. εὐθύς οἶν, κατὰ τὸν Ἡσίοδον, οἶκος τὸ πρῶτον, ὥς ἂν ἐπισημό-

τατα οἰκοίην· καὶ τὰ περὶ τὸ ἄστυ πάντα ὀνησάμην
 ἤδη, πλὴν ὅσα Ἰσθμοῖ, καὶ Πυθοῖ, καὶ ἐν Ἐλευ-
 σῖνι ὅσα ἐπὶ θαλάττῃ, καὶ περὶ τὸν Ἰσθμὸν ὀλίγα,
 τῶν ἀγῶνων εἴνεκα, εἴ ποτε δὴ τὰ Ἰσθμια ἐπιδημή-
 σαιμι, καὶ τὸ Σικυώνιον πεδῖον, καὶ ὅλως εἴ που τι
 ἢ συνηρεφές, ἢ ἔνυδρον, ἢ εὐκαρπον ἐν τῇ Ἑλλάδι,
 πάντα ἐν ὀλίγῳ Ἀδειμάντιου ἔστω. ὁ χρυσὸς δὲ κοῦ-
 λος ἡμῖν ἐμπαγεῖν· τὰ δὲ ἐκπώματα οὐ κοῦφα, ὡς
 τὰ Ἐχεκράτους, ἀλλὰ διτάλαντον ἕκαστον τὴν ὀλκήν.

21. *ΛΤΚ.* Εἶτα πῶς ὁ οἰνοχόος ὀρεξεῖ πληρες
 οὔτω βαρὺ ἐκπωμα; ἢ σὺ διέξῃ παρ' αὐτοῦ ἀμογητὶ
 οὐ σκύφον, ἀλλὰ Σισύφιόν τι βάρους ἀναδιδόντος;

ΑΔΕΙΜ. Ἄνθρωπε, μὴ μ' ἀνάλυε τὴν εὐχὴν.
 ἐγὼ δὲ καὶ τραπέζας ὅλας χρυσᾶς ποιήσομαι, καὶ
 τὰς κλίνας χρυσᾶς· εἰ δὲ μὴ σιωπήσῃ, καὶ τοὺς δια-
 κόνους αὐτοῦς.

ΛΤΚ. Ὅρα μόνον, μὴ ὡσπερ τῷ Μίδα, καὶ ὁ
 ἄρτος σοι, καὶ τὸ ποτὸν χρυσὸς γένηται, καὶ πλου-
 τῶν ἄθλιος ἀπόλλῃ, λιμῶ διαφθαρεῖς πολυτελεῖ.

ΑΔΕΙΜ. Τὰ σὰ ῥυθμιεῖς πιθανώτερον, ὦ Λυ-
 κῖνε, μετ' ὀλίγον, ἐπειδὴν αὐτὸς αἰτήσῃ. 22. Ἐσθῆς
 ἐπὶ τούτοις ἀλουργίς, καὶ ὁ βίος οἷος ἀβρότατος·
 ἕπνος, ἐφ' ὅσον ἡδιστος· φίλων πρόσοδοι, καὶ δεή-
 σεις, καὶ τὸ ἀπαντας ὑποπτήσσειν, καὶ προσκυνεῖν·
 καὶ οἱ μὲν ἔωθεν πρὸς ταῖς θύραις ἄνω καὶ κάτω
 περιπατήσουσιν, ἐν αὐτοῖς δὲ καὶ Κλεαίνετος, καὶ
 Δημοκράτης οἱ πάνυ. καὶ προσελθούσιν γε αὐτοῖς,
 καὶ πρὸ τῶν ἄλλων εἰσδεχθῆναι ἀξιούσι, θυρωροὶ
 ἱπτά ἐφροστώτες, εὐμεγέθεις βάρβαροι προσαραξά-

τωσαν ἐς τὸ μέτωπον εὐθύ τὴν θύραν, οἷα νῦν αὐ-
 τοὶ ποιοῦσιν. ἐγὼ δὲ, ὁπόταν δόξῃ, προκύψας ἄσ-
 περ ὁ ἥλιος, ἐκείνων μὲν οὐδ' ἐπιβλέψοιμι ἐπίου-
 εἰ δὲ τις πένης, οἷος ἦν ἐγὼ πρὸ τοῦ θησαυροῦ, φι-
 λοφρονήσομαι τοῦτον, καὶ λουσάμενον ἤκειν κελεύ-
 σω τὴν ὥραν ἐπὶ τὸ δεῖπνον. οἱ δὲ ἀποπνιγῆσονται
 οἱ πλοῦσιοι, ὀρῶντες ὀχήματα, ἵππους, καὶ παῖδας
 ὠραίους, ὅσον διςχιλίους ἐξ ἀπάσης ἡλικίας, ὅ,τι
 περ τὸ ἀνθηρότατον. 23. Ἔῖτα δεῖπνα ἐπὶ χρυ-
 σοῦ, (εὐτελής γὰρ ὁ ἄργυρος, καὶ οὐ κατ' ἐμὴ) τά-
 ριχος μὲν ἐξ Ἰβηρίας, οἶνος δὲ ἐξ Ἰταλίας, ἔλαιον
 δὲ ἐξ Ἰβηρίας καὶ τοῦτο, μέλι δὲ ἡμέτερον τὸ ἄπυ-
 ρον, καὶ ὄψα πανταχόθεν, καὶ σῦες, καὶ λαγῶς, καὶ
 ὄσα πιτηνά, ὄρνις ἐκ Φάσιδος, καὶ ταῶς ἐξ Ἰνδίας,
 καὶ ἀλεκτρυῶν Νομαδικός· οἱ δὲ σκευάζοντες ἕκα-
 στα, σοφισταὶ τινες, περὶ πέμματα καὶ χυμούς
 ἔχοντες. εἰ δὲ τιτι προπίοιμι, σκύφον ἢ φιάλην αἰ-
 τήσας, ὁ ἐκπιῶν ἀποφερέτω καὶ τὸ ἔκπωμα. 24. Οἱ
 δὲ νῦν πλοῦσιοι πρὸς ἐμέ Ἴτροι καὶ προσαίται δηλα-
 δὴ ἅπαντες. καὶ οὐκ ἔτι τὸ ἄργυροῦν πινάκιον, ἢ
 τὸν σκύφον ἐπιδειξεται Διόνικος ἐν τῇ πομπῇ, καὶ
 μάλιστα ἐπειδὴν ὀρεῖ τοὺς οἰκέτας τοὺς ἐμοὺς ἀργύ-
 ρω τοσοῦτω χρωμένους. τῇ πόλει δὲ ταῦτα παρ' ἐμοῦ
 ἐξαίρετα ὑπῆρξεν ἄν, αἱ μὲν διανομαὶ, κατὰ μῆνα
 ἕκαστον δραχμαὶ τῷ μὲν ἀστῶ ἑκατὸν, τῷ δὲ μετοί-
 κῳ ἡμισυ τούτων· δημόσια δὲ ἐς κάλλος θέατρα, καὶ
 βαλαρεῖα· καὶ τὴν θάλατταν ἄχρι πρὸς τὸ Δίπυλον
 ἤκειν, κἀνταῦθά που λιμένα εἶναι, ἐπαχθέντος
 ὀρύγματι μεγάλῳ τοῦ ὕδατος, ὡς τὸ πλοῖόν μου

πλησίον ὀρμεῖν, καταφανές ὄν ἐκ τοῦ Κεραμεικοῦ.

25. Τοῖς φίλοις δὲ ὑμῖν, Σαμίπῳ μὲν εἴκοσι μηδόμενους ἐπισήμου χρυσίου παραμετρήσαι τὸν οἰκονόμον ἐκέλευσα ἄν, Τιμολάῳ δὲ πέντε χοίνικας, Λυκίῳ δὲ χοίνικα, ἀπομεμαγμένην καὶ ταύτην, ὅτι λάλος ἐστὶ, καὶ ἐπισκώπτει μου τὴν εὐχὴν. τοῦτον ἐβουλόμην βιώσασθαι τὸν βίον, πλουτῶν ἐς ὑπερβολὴν, καὶ τρυφῶν, καὶ πάσαις ἡδοναῖς ἀφθόρως χρώμενος. εἴρηκα. καὶ μοι ὁ Ἑρμῆς τελεσιουργήσειεν αὐτά.

26. ΛΤΚ. Οἶσθα οὖν, ὦ Ἀδείμαντε, ὡς πάνυ σοι ἀπὸ λεπτιῆς κρόκης ὁ πᾶς οὗτος πλοῦτος ἀπήρτηται, καὶ ἦν ἐκείνη ἀπορύθαγγη, πάντα οἴχεται, καὶ ἀνθρακίς σοι ὁ θησαυρὸς ἔσται;

ΑΔΕΙΜ. Πῶς λέγεις, ὦ Λυκῖνε;

ΛΤΚ. Ὅτι, ὦ ἄριστε, ἄδηλον ὅπόσον χρόνον βιώσεις πλουτῶν. τίς γὰρ οἶδεν εἰ ἔτι παρακειμένης σοι τῆς χρυσῆς τραπέζης, πρὶν ἐπιβαλεῖν τὴν χεῖρα, καὶ ἀπογεύσασθαι τοῦ ταῶ, ἢ τοῦ Νομάδος ἀλεκτρονόου, ἀποφυσήσας τὸ ψυχίδιον ἄπει, γυψὶ καὶ κόραξι πάντα ἐκεῖνα καταλιπών; ἢ ἐθέλεις καταριθμήσομαι σοι τοὺς μὲν αὐτίκα πρὶν ἀπολαῦσαι τοῦ πλοῦτου ἀποθανόντας, ἐπίους δὲ καὶ ζῶντας ἀποστερηθέντας ὧν εἶχον, ὑπὸ τινὸς βασιάνου πρὸς τὰ τοιαῦτα δαίμονος; ἀκούεις γὰρ που τὸν Κροῦσον καὶ τὸν Πολυκράτην, πολὺ σοῦ πλουσιωτέρους γενομένους, ἐκτεσόντας ἐν βραχεῖ τῶν ἀγαθῶν ἀπάντων; 27. Ἴνα δὲ σοι καὶ τούτους ἀφῶ, τότε ὑγαίνειν ἐχέγγυον οἶε σοι γενήσεσθαι, καὶ βέβαιον; ἢ οὐχ ὀφθαῖς πολλοὺς τῶν πλουσιῶν κακοδαιμόνας

διάγοντας ὑπὸ τῶν ἀλγηδόνων, τοὺς μὲν οὐδὲ βα-
δίξουσιν δυναμένους, ἐνίους δὲ τυφλοὺς, ἢ τῶν ἐντο-
σθίων τι ἀλγοῦντας; ὅτι μὲν γὰρ οὐκ ἂν ἔλοιο,
πλουτῶν δις τοσοῦτον πλοῦτον, ὅμοια πάσχειν Φα-
νομάχῳ τῷ πλουσίῳ, καὶ θηλύνεσθαι ὡς ἐκεῖνος, εὖ
οἶδα καὶ μὴ εὔπης. ἐγὼ λέγειν ὅσας ἐπιβουλάς οἶδα μετὰ
τοῦ πλούτου, καὶ ληστίας, καὶ φθόρον, καὶ μῖσος
παρὰ τῶν πολλῶν. ὄρας οἶων σοι πραγμάτων αἴτιος
ὁ θησαυρὸς γίγνεται;

ΑΔΕΙΜ. Αἰεὶ σὺ μοι, ὦ Λυκῖνε, ὑπεναντίος·
ᾧστε βύτε τὴν χοινικίδα ἔτι λήψη, ἐς τέλος μου τῆς
εὐχῆς ἐπηρειαῶν.

ΑΓΚ. Τοῦτο μὲν ἤδη κατὰ τοὺς πολλοὺς τῶν
πλουσιῶν ἀναδύη, καὶ ἀνακαλεῖς τὴν ὑπόσχεσιν. ἀλ-
λά σὺ ἤδη, ὁ Σάμιππος, εὐχου.

28. *ΣΑΜ.* Ἐγὼ δὲ (ἠπειρώτης γὰρ εἰμι, Ἄρκας,
ἐκ Μαντινείας, ὡς ἴστε) ναῦν μὲν οὐκ αἰτήσομαι γε-
νέσθαι, ἣν γε τοῖς πολίταις ἐπιδείξασθαι ἀδύνα-
τον, οὐδὲ μικρολογησομαι πρὸς τοὺς θεοὺς θη-
σαυρὸν αἰτῶν, καὶ μεμετρημένον χρυσίον· ἀλλὰ
(δύνανται γὰρ ἅπαντα οἱ θεοὶ, καὶ τὰ μέγιστα εἶ-
ναι δοκοῦντα, καὶ ὁ νόμος τῆς εὐχῆς, ὃν Τιμόλαος
ἔθηκε, φήσας μηδὲν ὀκνεῖν αἰτεῖν, ὡς ἐκείνων πρὸς
οὐδὲν ἀνανεούοντων) αἰτῶ δὴ βασιλεὺς γενέσθαι, οὐχ
οἷος Ἀλέξανδρος ὁ Φιλίππου, ἢ Πτολεμαῖος, ἢ Μι-
θριδάτης, ἢ εἴ τις ἄλλος ἐκδεξάμενος τὴν βασι-
λείαν παρὰ πατρὸς, ἤρξεν· ἀλλὰ μοι τὸ πρῶτον
ἀπὸ ληστείας ἀρξαμένῳ, ἑταῖροι καὶ συνωμόται
ὅσον τριάκοντα, πιστοὶ μάλᾳ καὶ πρόθυμοι γενέ-

σθώσαν· εἶτα κατ' ὀλίγον, τριακόσιοι προσιόντες ἡμῖν, ἄλλοι ἐπ' ἄλλους· εἶτα χίλιοι, καὶ μετ' οὐ πολὺ, μύριοι· καὶ τὸ πᾶν εἰς πέντε μυριάδας τὸ ὀπλιτικόν, ἱππεῖς δὲ ἀμφὶ τοὺς πεντακισχιλίους. 29. Ἐγὼ δὲ χειροτονητὸς ὑφ' ἀπάντων προκριθεὶς ἄρχων, ἄριστος εἶναι δόξας ἀνθρώπων ἠγεῖσθαι, καὶ πράγμασι χρῆσθαι. ὥς τοῦτό γε αὐτὸ ἤδη μεῖζον εἶναι τῶν ἄλλων βασιλείων, ἅτε ἀρετῇ προχειρισθέντα τῆς στρατιᾶς ἄρχειν, οὐ κληρονόμον γενόμενον, ἄλλου πονήσαντος εἰς τὴν βασιλείαν. ἐπεὶ τῷ Ἀδειμάντου Θησαυροῦ παραπλήσιον τὸ τοιοῦτο, καὶ τὸ πρᾶγμα οὐχ ὅμοιον ἤδύ, ὥσπερ ὅταν ἴδῃ τις αὐτὸς δι' αὐτοῦ κτησάμενος τὴν δυναστείαν.

ΑΤΚ. Παπαῖ, ὦ Σάμιππε, οὐδὲν μικρόν, ἀλλὰ τὰ κεφάλαιον αὐτὸ τῶν ἀγαθῶν ἀπάντων σύγε ἤτησας, ἄρχειν ἀσπίδος τοσαύτης, ἄριστος δὴ προκριθεὶς ὑπὸ τῶν πεντακισμυρίων. τοιοῦτον ἡμῖν ἡ Μαντινεία θαυμαστὸν βασιλεία καὶ στρατηγὸν ἐλελήθει ἀνατρέφουσα. πλὴν ἀλλὰ βασιλεὺς, καὶ ἡγοῦ τῶν στρατιωτῶν, καὶ διακόσμηι τό,τε ἱππικόν, καὶ τοὺς ἀνέρας τοὺς ἀσπιδιώτας. ἐθέλω γάρ εἰδέναι οἳ βαδιεῖσθε τοσοῦτοι ὄντες ἐξ Ἀρκαδίας, ἢ ἐπὶ τίνας ἀθλίους πρώτους ἀφίξεσθε.

30. ΣΑΜ. Ἄκουε, ὦ Λυκῖνε, μᾶλλον δὲ, εἴ σοι φίλον, ἀκολούθει μεθ' ἡμῶν, ἵππαρχον γάρ σε τῶν πεντακισχιλίων ἀποφανῶ.

ΑΤΚ. Ἀλλὰ τῆς μὲν τιμῆς, ὦ βασιλεῦ, χάριν οἶδά σοι, καὶ ὑποκύψας ἐς τὸ Περσικόν, προσκυνῶ σε περιαγαγὼν ἐς τοῦπίσω τῷ χεῖρε, τιμῶν τὴν τιά-

ραν ὄρθην οὔσαν, καὶ τὸ διάδημα· σὺ δὲ τῶν ἐρ-
 θωμένων τούτων τινὰ ποιήσον ἵππαρχον. ἐγὼ γάρ σοι
 δεινῶς ἄφιππός εἰμι, καὶ οὐδὲ ὄλως ἐπέβην ἵππου
 ἐν τῷ πρὸ τοῦ χρόνω, δέδια τοίνυν μὴ τοῦ σαλπγι-
 κτοῦ ἐποτρύνοντος, καταπεσῶν ἔγωγε, συμπατηθῶ
 ἐν τῇ τύρβῃ ὑπὸ τοσαύταις ὀπλαῖς, ἢ καὶ θυμοει-
 δῆς ὁ ἵππος ὢν, ἐξενέγκη με, τὸν χαλινὸν ἐνθακῶν,
 εἰς μέσους τοὺς πολεμίους, ἢ δεήσει καταδεθῆναι με
 πρὸς τὸ ἐφίππειον, εἰ μέλλω μένειν τε ἄνω, καὶ ἐξε-
 σθαι τοῦ χαλινού.

31. *ΛΑΕΙΜ.* Ἐγὼ σοι, ὦ Σάμιππε, ἠγήσομαι
 τῶν ἵππέων· Λυκῖνος δὲ τὸ δεξιὸν κέρασ ἐχέτω. δι-
 καιος δ' ἂν εἶην τυχεῖν παρὰ σοῦ τῶν μεγίστων,
 τοσοῦτοις σε μεδίμνοις θωρησάμενος ἐπισήμου χρυ-
 σίου.

ΣΑΜ. Καὶ αὐτοὺς ἐρώμεθα, ὦ Ἀδείμαντε, τοὺς
 ἵππείας, εἰ δεξόνται σε ἄρχοντα σφῶν γενέσθαι. ὅτω
 δοκεῖ, ὦ ἵππεῖς, Ἀδείμαντον ἵππαρχεῖν, ἀνατεινά-
 τω τὴν χεῖρα· πάντες, ὡς ὄρας, ὦ Ἀδείμαντε, ἐχει-
 ροτόνησαν. ἀλλὰ σὺ μὲν ἄρχε τῆς ἵππου, Λυκῖνος δὲ
 ἐχέτω τὸ δεξιόν· οὔτωσι δὲ Τιμόλαος ἐπὶ τοῦ εὐωνύ-
 μου τετάξεται. ἐγὼ δὲ κατὰ μέσον, ὡς νόμος βασι-
 λεῦσι τῶν Περσῶν, ἐπειδὴν αὐτοὶ συμπαρῶσι. 32.
Προῖωμεν δὲ ἤδη τὴν ἐπὶ Κορίνθου διὰ τῆς ὄρεινης,
 ἐπευξάμενοι τῷ βασιλείῳ Διὶ. κἀπειδὴν τὰ ἐν τῇ Ἑλ-
 λάδι πάντα χειρωσώμεθα, (οὐδεὶς γὰρ ὁ ἐναντιωθη-
 σόμενος ἡμῖν τὰ ὄπλα τοσοῦτοις οἰσιν, ἀλλ' ἀκονιτὲ
 κρατοῦμεν) ἐπιβάντες ἐπὶ τὰς τριήρεις, καὶ τοὺς ἵπ-
 πους εἰς τὰς ἵππαγωγὸς ἐμβιβάσαντες (παρασκευά-

σται δ' ἐν Κεγχρεαῖς καὶ σῖτος ἰκανός, καὶ τὰ πλοῖα διαρκῆ, καὶ τὰλλα πάντα) διαβιάλλομεν τὸν Αἰγαῖον ἐς τὴν Ἰωνίαν. εἶτα ἐπεὶ τῆ Ἀρτέμιδι θύσαντες, καὶ τὰς πόλεις ἀτειχίστους λαβόντες ῥαδίως, ἄρχοντας ἀπολιπόντες, προχωροῦμεν ἐπὶ Συρίας διὰ Καρίας, εἶτα Λυκίας, καὶ Παμφυλίας, καὶ Πισίδων, καὶ τῆς παραλίου καὶ ὄρεινῆς Κιλικίας, ἄχρις ἂν ἐπὶ τὸν Εὐφράτην ἀφικώμεθα.

33. ΑΤΚ. Ἐμέ, ὦ βασιλεῦ, εἰ δοκεῖ, Σατραπίην τῆς Ἑλλάδος κατάλιπε. δειλὸς γάρ εἰμι, καὶ τῶν οἰκοὶ πολὺ ἀπελθεῖν οὐκ ἂν ἠδέως ὑπομείναιμι· σὺ δὲ ἕοικας ἐπὶ Ἀρμενίους καὶ Παρθυαίους ἐλάσειν, μάχιμα φύλα, καὶ τὴν τοξικὴν εὐστοχα, ὥστε ἄλλω παραδούς τὸ δεξιὸν, ἐμὲ Ἀντίπατρόν τινα ἕασον ἐπὶ τῆς Ἑλλάδος, μὴ με καὶ διαπειρή τις διστῶ, ἄθλιον βαλὼν ἐς τὰ γυμνά, περὶ Σοῦσα ἢ Βάκτρα ἠγούμερόν σοι τῆς φάλαγγος.

ΣΑΜ. Ἀποδιδράσκεις, ὦ Λυκῖνε, τὸν κατάλογον, δειλὸς ὢν. ὁ δὲ κόμος ἀποτετιμῆσθαι τὴν κεφαλὴν, εἴ τις λιπὼν φαίνοιτο τὴν τάξιν. ἀλλ' ἐπεὶ κατὰ τὸν Εὐφράτην ἤδη ἐσμέν, καὶ ὁ ποταμὸς ἔξευκται, καὶ κατόπιν ὅποσα διεληλύθαμεν ἀσφαλῶς ἡμῖν ἔχει, καὶ πάντα ὑπαρχοὶ κατέχουσιν, ὑπ' ἐμοῦ ἐκάστῳ ἔθνη ἐπεισαχθέντες, οἱ δὲ καὶ ἀπίασι, τὴν Φοινίκην ἡμῖν ἐν τοσοῦτῳ, καὶ τὴν Παλαιστίνην, εἶτα καὶ τὴν Αἴγυπτον προσαξόμενοι· σὺ πρῶτος, ὦ Λυκῖνε, διάβαινε, τὸ δεξιὸν ἄγων, εἶτα ἐγὼ, καὶ μετ' ἐμὲ οὐτοσὶ Τιμόλαος. ἐπὶ πᾶσι δὲ τὸ ἵππικὸν ἄγε σὺ, ὦ Ἀδεῖμαντε.

οὐδείς ἀπήντηκεν ἡμῖν πολέμιος, ἀλλ' ἐκόντες αὐτοὺς τε καὶ τὰς ἀκροπόλεις ἄνθρωποι ἐνεχείρισαν, καὶ ἐπὶ Βαβυλῶνα ἐλθόντες ἀπροςδύκητοι παρήλθομεν εἰς τὸ εἶσω τῶν τειχῶν, καὶ ἔχομεν τὴν πόλιν. ὁ βασιλεὺς δὲ περὶ Κτησιφῶντα διατρίβων, ἤκουσε τὴν ἔφοδον· εἶτα εἰς Σελεύκειαν παρελθὼν, παρασκευάζεται ἰππέας τε ὅτι πλείστους μεταπεμπόμενος, καὶ τοξότας, καὶ σφενδονήτας. ἀπαγγέλλουσι δ' οὖν οἱ σκοποὶ ἀμφὶ τὰς ἑκατὸν ἤδη μυριάδας τοῦ μαχίμου συνειλέχθαι, καὶ τούτων εἴκοσιν ἵπποτοξότας· καί-τοι οὐπω ὁ Ἀρμένιος πάρεστιν, οὔτε οἱ κατὰ τὴν Κασπίαν θάλατταν οἰκοῦντες, οὔτε οἱ ἀπὸ Βάκτρων, ἀλλ' ἐκ τῶν πλησίων καὶ προαστείων τῆς ἀρχῆς· οὐ-τω ῥαδίως τοσαύτας μυριάδας κατέλεξε. καιρὸς οὖν ἤδη σκοπεῖν ἡμᾶς ὅ,τι χρῆ ποιεῖν.

35. *ΛΕΙΜ.* Ἄλλ' ἐγὼ μὲν φημι δεῖν ὑμᾶς τὸ πεζὸν ἀπιέναι τὴν ἐπὶ Κτησιφῶντος, ἡμᾶς δὲ τὸ ἵπ-πικὸν αὐτοῦ μένειν, τὴν Βαβυλῶνα διαφυλάζοντας.

ΣΑΜ. Ἀποδειλιᾶς καὶ σὺ, ὦ Ἀδείμαντε, πλη-σίον τοῦ κινδύνου γενόμενος. σοὶ δὲ τί δοκεῖ, ὦ Τι-μόλαε;

ΤΙΜ. Ἀπάσῃ τῇ στρατιᾷ βαδίζειν ἐπὶ τοὺς πο-λεμίους, μηδὲ περιμένειν ἕς τ' ἂν ἄμεινον παρασκευ-άσωνται, πανταχόθεν αὐτοῖς συμμάχων προσγενο-μένων, ἀλλ' ἕως ἔτι καθ' ὁδὸν εἰσιν οἱ πολέμιοι, ἐπιχειροῦμεν αὐτοῖς.

ΣΑΜ. Εὖ λέγεις· σὺ δὲ τί, ὦ Λυκῖνε, δοκι-μάξεις;

ΛΥΚ. Ἐγὼ σοι φράσω. ἐπειδὴ κεκμήκαμεν συ-

τόνως δεύοντες, ὁπότε κατῆμεν ἕωθεν ἐς τὸν Πειραιᾶ, καὶ νῦν δὲ ἤδη τριάκοντά που σταδίους προκεχωρήκαμεν, καὶ ὁ ἥλιος πολὺς, κατὰ μεσημβρίαν γὰρ ἤδη μάλιστα, ἐνταῦθά που ἐπὶ τὰς ἐλαίας ἐπὶ τῆς ἀναγεγραμμένης στήλης καθίσαντας ἀναπαύσασθαι, εἶτα οὕτως ἀναστάντας πορεύεσθαι, καὶ ἀνύειν τὸ λοιπὸν ἐς τὸ ἄστυ.

ΣΑΜ. Ἐτι γὰρ Ἀθήνησιν, ὦ μακάριε, εἶναι δοκεῖς, ὅς ἀμφὶ Βαβυλῶνα ἐν τῷ πεδίῳ, πρὸ τῶν τειχῶν ἐν τοσοῦτοις στρατιώταις κἀθησαι περὶ τοῦ πολέμου διασκοπούμενος;

ΑΓΚ. Ἐπέμνησας· ἐγὼ δὲ νήφειν ὤμην, καὶ σὺ παρὰ τὸ φανεῖσθαι τὴν γνώμην.

36. ΣΑΜ. Πρὸςίμεν δὴ, εἴ σοι δοκεῖ, καὶ ὅπως ἄνδρες ἀγαθοὶ ἐν τοῖς κινδύνοις ἔσεσθε, μηδὲ προδώσετε τὸ πάτριον φρόνημα· ἤδη γὰρ που καὶ οἱ πολέμιοι ἐπιλαμβάνουσιν. ὥστε τὸ μὲν σύνθημα ἔστω, Ἐνυάλιος. ὑμεῖς δὲ ἐπειδὴν σημάνη ὁ σαλπικτής, ἀλαλάξαντες, καὶ τὰ δόρατὰ κρούσαντες πρὸς τὰς ἀσπίδας, ἐπείγεσθε συμμίζαι τοῖς ἐναντίοις, καὶ ἐντὸς γενέσθαι τῶν τοξευμάτων, ὥς μηδὲ πληγὰς λαμβάνωμεν, ἀκροβολίζεσθαι αὐτοῖς διδόντες· καὶ ἐπειδὴ ἐς χεῖρας ἤδη συνεληλύθαμεν, τὸ μὲν εὐώνυμον, καὶ ὁ Τιμόλαος, ἐτρέψαντο τοὺς καθ' αὐτοὺς, Μήδους ὕντας, τὸ δὲ κατ' ἐμὲ ἰσόπαλον ἔτι. Πέρσαι γὰρ εἰσι, καὶ ὁ βασιλεὺς ἐν αὐτοῖς· ἡ δὲ ἵππος ἅπασα τῶν βαρβάρων ἐπὶ τὸ δεξιὸν ἡμῶν ἐλαύχουσιν. ὥστε, ὦ Ἀνκίνε, αὐτὸς τε ἀνήρ ἀγαθὸς γίγνου,

καὶ τοῖς μετὰ σχυτοῦ παρακαλενοῦ δέχεσθαι τῆ ἐπέλασιν.

37. ΛΤΚ. Ὡς τῆς τύχης, ἐπ' ἐμὲ γὰρ οἱ ἵππεῖς ἅπαντες, καὶ μόνος ἐπιτήδειος αὐτοῖς ἔδοξα ἐπελαύνεσθαι· καὶ μοι δοκῶ, ἣν βιάζονται αὐτομολήσειν, προσδραμιῶν ἐς τὴν παλαιστραν, ἔτι πολεμοῦντας ὑμῶς καταλιπών.

ΣΑΜ. Μηδαμῶς. κρατεῖς γὰρ αὐτῶν καὶ σὺ ἤδη τὸ μέρος· ἐγὼ δὲ ὡς δρᾶς, καὶ μονομαχήσω πρὸς τὸν βασιλέα, προκαλεῖται γὰρ με, καὶ ἀναδύναι πάντως αἰσρχόν.

ΛΤΚ. Νῆ Δία, καὶ τετρώσῃ αὐτίκα μάλα πρὸς αὐτοῦ· βασιλικὸν γὰρ καὶ τὸ τρωθῆναι περὶ τῆς ἀρχῆς μαχόμενον.

ΣΑΜ. Εὖ λέγεις, ἐπιπόλαιον μὲν μοι τὸ τραῦμα, καὶ οὐκ εἰς τὰ φανερά τοῦ σώματος· ὡς μὴδὲ τὴν οὐλὴν ὑστερον ἄμορφον γενέσθαι· πλὴν ἀλλὰ δρᾶς ὅπως ἐπελάσας, μιᾷ πληγῇ αὐτόν τε καὶ τὸν ἵππον διέπειρα, τὴν λόγχην ἀφείς; εἶτα τὴν κεφαλὴν ἀποτεμών, καὶ ἀφελὼν τὸ διαδήμα, βασιλεὺς ἤδη γέγονα, προσκυνούμενος ὑφ' ἀπάντων. 38. Οἱ βάρβαροι προσκυνείτωσαν· ὑμῶν κατὰ τὸν Ἑλλήνων νόμον ἄρξω, εἰς στρατηγὸς ὀνομαζόμενος. ἐπὶ τούτοις ἄρα ἐννοεῖτε ὅσας μὲν πόλεις ἐπωνύμους ἔμαντοῦ οἰκιῶ, ὅσας δὲ καὶ καθαιρήσω ἐλὼν κατὰ κράτος, αἰᾶν ὑβρίσωσί τι ἐς τὴν ἀρχὴν· ἀπάντων δὲ μάλιστα Κυδίαν τὸν πλοῦσιον μετελεύσομαι, ὃς ὁμοσρος ἤδη ἂν μοι, ἐξέωσε τοῦ ἀγροῦ, ἐπιβαίνων καὶ ὀλίγον ἐς τὸ εἶσω τῶν ὄρων.

39. ΑΤΚ. Πέπανσο ἦδη, ὧ Σάμιππε, καιρὸς γάρ σε ἦδη μὲν νενικηκότα τηλικαύτην μάχην, ἐν Βαβυλῶν εὐχαῖσθαι τὰ ἐπινίκια, (ἐκστάδιος γάρ, αἵμαί, σοι ἡ ἀρχή) Τιμόλαον δὲ ἐν τῷ μέρει εὐχεσθαι ὅπερ ἂν ἐθέλη.

ΣΑΜ. Τί δ' οὖν, ὧ Λυκῖνε, αἰά σοι ἡτῆσθαι δοκῶ;

ΑΤΚ. Παραπολὺ, ὧ θανυμασιώτατε βασιλέων, ἐπιπονώτερα καὶ βιαιότερα τῶν Ἀδειμάντου, παρ' ὅσων ἐκεῖνος μὲν ἐτρέψα, διτάλωντα χρύσεια ἐκπώματα προτεινῶν τοῖς συμπόταις, σὺ δὲ, καὶ ἐτιτρώσκου μονεμαχῶν, καὶ ἐδεδίεις, καὶ ἐφρόντιζες νύκτωρ, καὶ μεθ' ἡμέραν· οὐ μόνον γάρ σοι τὰ παρὰ τῶν πολεμίων φοβερὰ ἦν, ἀλλὰ καὶ ἐπιβουλαὶ μυρῖαι, καὶ φθόνος παρὰ τῶν συνόντων, καὶ μῖσος, καὶ κολακεία, φίλος δὲ εὐδεις ἀληθῆς, ἀλλὰ πρὸς τὸ δέος ἅπαντες, ἢ πρὸς τὴν ἐλπίδα εὖνοι δοκοῦντες εἶναι. ἀπόλαυσις μὲν γε, οὐδὲ ὄναρ τῶν ἡδέων, ἀλλὰ δόξα μόνον, καὶ παρφυρὶς χρυσοῦ ποικίλη, καὶ ταινία λευκὴ περὶ τῇ μετώπῳ, καὶ δορυφόροι προϊόντες. τὰ δ' ἄλλα κάματος ἀφόρητος, καὶ ἀηδία πολλή· καὶ ἢ χρηματίζειν τοῖς παρὰ τῶν πολεμίων ἦκουσι δεῖ ἢ δικάζειν, ἢ καταπέμπειν τοῖς ὑπηκόοις ἐπιτάγματα. καὶ ἦτοι ἀφέστηκε τι ἔθνος, ἢ ἐπελαύνουσι τινες τῶν ἔξω τῆς ἀρχῆς. δεδιέναι οὖν δεῖ πάντα, καὶ ὑφορᾶσθαι. καὶ ὅλως ὑπὸ πάντων, μᾶλλον ἢ ὑπὸ σεαυτοῦ εὐδαιμονίζεσθαι. 40. Καὶ γάρ οὖν καὶ τότε πῶς οὐ ταπεινὸν, ὅτι καὶ ναυεῖς τὰ ὄμοια τοῖς ἰδιώταις, καὶ ὁ πυρετὸς οὐ διαγιγνώσκει σε βασιλεῖα ὄντα, οὐδὲ ὁ θάνατος δέδιδε τοὺς

δορυφόρους, ἀλλ' ἐπιστάς ὁπόταν αὐτῷ δοκῆ, ἄγει οἰμῶζοντα. οὐκ αἰδούμενος τὸ διαίδημα; σὺ δὲ ὁ εὐτύως ὑψηλὸς καταπεσὼν, ἀνάσπαστος ἐκ τοῦ βασιλείου θρόνου τὴν αὐτὴν ὁδὸν ἄπει, τοῖς πολλοῖς ἰσότιμος, ἐλαυνόμενος ἐν τῇ ἀγέλῃ τῶν νεκρῶν, χῶμα ὑψηλὸν ὑπὲρ γῆς, καὶ στήλην μακρὰν, ἢ πυραμίδα εὐγραμμὸν τὰς γωνίας ἀπολιπὼν, ἐκπρόθεσμα καὶ ἀνεπαίσθητα φιλοτιμήματα· εἰκόνες δὲ ἐκεῖναι, καὶ νεῶς, οὓς ἀνιστάσιν αἱ πόλεις θεραπεύουσαι, καὶ τὸ μέγα ὄνομα, πάντα κατ' ὀλίγον ἀπορρέει, καὶ ἄπεισιν ἀμελούμενα. ἦν δὲ καὶ ὅτι μάλιστα ἐπὶ πλεῖστον παραμένῃ, τίς ἔτι ἀπόλαυσις ἀναισθήτῳ αὐτῶν γενομένη; ὄρας οἷα μὲν ζῶν ἔτι ἕξεις πράγματα δεδιώς, καὶ φροντίζων, καὶ κάμων, οἷα δὲ καὶ μετὰ τὴν ἀπαλλαγὴν ἔσται. 41. Ἄλλ' ἤδη σὸν αἰτεῖν, ὦ Τιμόλαε, καὶ ὅπως ὑπερβάλλῃ τούτους, ὡσπερ εἰκὸς ἄνδρα συνετὸν, καὶ πράγμασι χρῆσθαι εἰδότα.

TIM. Σκόπει γοῦν, ὦ Λυκίνε, εἴ τι ἐπιλήψιμον εὐξομαι, καὶ ὅ,τι ἂν εὐθύναί τις δυνηθεῖη. χρυσὸν μὲν οὖν, καὶ θησαυροὺς, καὶ μεδίμνους νομισματος, ἢ βασιλείας, καὶ πολέμους, καὶ δείματα ὑπὲρ τῆς ἀρχῆς, ἢ εἰκότως διέβαλες, οὐκ αἰτήσομαι ἀβέβαια γὰρ ταῦτά γε, καὶ πολλὰς τὰς ἐπιβουλάς ἔχοντα, καὶ πλεον τοῦ ἠδέος τὸ ἀνιαρὸν ἐν αὐτοῖς ἦν. 42. Ἐγὼ δὲ βούλομαι τὸν Ἑρμῆν ἐντυχόντα μοι δοῦναί τινας δακτυλλοὺς τοιούτους τὴν δύναμιν, ἕνα μὲν, ὥστε αἰεὶ ἐρρῶσθαι καὶ ὑγιαίνειν τὸ σῶμα, καὶ ἄτρωτον εἶναι, καὶ ἀπαθῆ· ἕτερον δὲ, ὡς μὴ ὀρεῖσθαι τὸν περιθήμενον, οἷος ἦν ὁ τοῦ Γύγου· τὸν δὲ

τινα, ὡς ἰσχύειν ὑπὲρ ἀνδρας μυρίους, καὶ ὅ,τι ἂν
 ἄχθος ἅμα μυριοὶ κινῆσαι μόλις δύναιντο, τοῦτό με
 ραδίως μόνον ἀνατίθεσθαι· ἔτι δὲ καὶ πέτεσθαι,
 πολὺ ἀπὸ τῆς γῆς ἀρθέντα· καὶ πρὸς τοῦτό μοι εἶ-
 ναι δακτύλιόν τινα, καὶ μὴν καὶ ἐς ὕπνον κατα-
 σπᾶν, ὁπόσους ἂν ἐθέλω, καὶ ἅπασαν θύραν προς-
 ἰόντι μοι ἀνοίγεσθαι, χαλωμένου τοῦ κλείθρου, καὶ
 τοῦ μοχλοῦ ἀφαιρουμένου. ταῦτα ἀμφοτέρω εἰς δα-
 τύλιος δύνασθω. 43. Τὸ δὲ μέγιστον, ἄλλος τις
 ἴστω ἐπὶ πᾶσιν ὁ ἥδιστος, ὡς ἐράσμιον εἶναι με, πε-
 ριθόμενον, παισὶ τοῖς ὠραίοις, καὶ γυναῖξί, καὶ δῆ-
 μοις ὄλοις, καὶ μηδένα εἶναι ἀνέραστον, καὶ ὅτω μὴ
 ποθεινότατος ἐγὼ, καὶ ἀνὰ στόμα· ὥστε πολλὰς γυ-
 ναῖκας οὐ φερούσας τὸν ἔρωτα, καὶ ἀναρτᾶν ἐαυ-
 τὰς, καὶ τὰ μειράκια ἐπιμεμηνέναι μοι, καὶ εὐδαί-
 μονα εἶναι δοκεῖν, εἴ τινα καὶ μόνον προσβλέψαιμι
 αὐτῶν, εἰ δ' ὑπερορώην, καὶ κείνα ὑπὸ λύπης ἀπολ-
 λύσθω καὶ ὅλως, ὑπὲρ τὸν Ἐάκινθον, ἢ Ἐλαν, ἢ
 Φιάωνα τὸν Χῖον εἶναι με. 44. Καὶ ταῦτα πάντα
 ἔχειν, μὴ ὀλιγοχρόνιον ὄντα, μηδὲ κατὰ μέτρον ζῶν-
 τα τῆς ἀνθρωπίνης βιοτῆς, ἀλλ' ἔτη χίλια νέον ἐκ
 νέου γιγνόμενον διαβιῶναι, ἀμφὶ τὰ ἑπτακαίδεκα
 ἔτη αἰὲ ἀποδύομενον τὸ γῆρας, ὡς περ οἱ ὄφεις. οὐ-
 δὲν γὰρ δεήσει με ταῦτα ἔχοντα· πάντα γὰρ ἐμὰ ἦν
 ἂν τὰ τῶν ἄλλων, ἐς ὅσον ἀνοίγειν τε τὰς θύρας
 εἰδυνάμην, καὶ κοιμίζειν τοὺς φύλακας, καὶ ἀθέατος
 εἶναι εἰσιῶν. εἰ δὲ τι ἐν Ἰνδοῖς ἢ Ἐπερβορέοις θέαμα
 παράδοξον, ἢ κτῆμα τίμιον, ἢ ὅσα ἐμφαγεῖν ἢ πιεῖν
 ἠδέα, οὐ μεταστειλόμενος, ἀλλ' αὐτὸς ἐπιπετόμενος,

ἀπέλαυον ἀπάντων ἐς κόρον. καὶ ἐπεὶ γρῦψ, ὑποπτερον θηρίον, ἢ φοῦνιξ, ὄρνεον ἐν Ἰνδοῖς ἀθέατον τοῖς ἄλλοις, ἐγὼ δὲ καὶ τοῦτο ἐώρων ἄν, καὶ τὰς πηγὰς δὲ τὰς Νείλου μόνος ἄν ἠπιστάμην, καὶ ὅσον τῆς γῆς ἀοίκητον, καὶ εἴ τινες ἀντιποδες ἡμῖν οἰκοῦσι, τὸ νότιον τῆς γῆς ἡμίτομον ἔχοντες. ἔτι δὲ καὶ ἀστέρων φύσιν, καὶ σελήνης, καὶ αὐτοῦ ἡλίου, θαδίως ἄν ἔγνων, ἀπαθῆς ὢν τῷ πυρὶ. καὶ τὸ τῶν πάντων ἡδιστον, αὐθήμερον ἀγγεῖλαι ἐς Βαβυλῶνα τίς ἐνίκησεν Ὀλύμπια· καὶ ἀριστήσαντα, εἰ τύχοι, ἐν Συρίᾳ, δειπνήσαι ἐν Ἰταλίᾳ, εἰ δὲ τις ἐχθρὸς εἴη, ἀμύνασθαι καὶ τοῦτον ἐκ τοῦ ἀφανοῦς, πέτρον ἐμβαλόντα τῇ κεφαλῇ, ὡς ἐπιτετρίφθαι τὸ κρανίον. τοὺς τε αὖ φίλους εὖ ποιεῖν, ἐπιχεῖντα κοιμημένοις ὑτοῖς τὸ χρυσίον. καὶ μὴν εἴ τις ὑπερόπτης εἴη, ἢ ὕρανος πλούσιος ὑβριστῆς, ἀράμενος αὐτὸν ὅσον ἐπὶ στικδίους εἴκοσιν, ἀφῆκα φέρεσθαι κατὰ τῶν κρημνῶν. τοῖς παιδικοῖς θεὸς ὁμιλεῖν ἀκωλύτως ἄν ἐξῆ, εἰσιόντα ἀθέατον, κοιμίσαντα ἅπαντας, ἄνευ ἐκείνων μόνων. οἷον δὲ κἀκεῖνο ἦν, τοὺς πολεμοῦντας ἐπισκοπεῖν ἔξω βέλους ὑπεραιωρούμενον; καὶ εἰ δόξειέ μοι προσθίμενος ἄν τοῖς ἠττημένοις, κοιμίσας τοὺς κρατοῦντας, νικᾶν παρεῖχον τοῖς φεύγουσιν, ἀναστρέψασιν ἀπὸ τῆς τροπῆς. καὶ τὸ ὅλον, παιδιὰν ἐποιοῦμην ἄν τὸν τῶν ἀνθρώπων βίον, καὶ πάντα εἰμὰ ἦν, καὶ θεὸς ἐδόκουν τοῖς ἄλλοις. τοῦτο ἢ ἄκρα εὐδαιμονία ἐστὶ, μήτε ἀπολέσθαι, μήτε ἐπιβουλεύθῃναι δυναμείην, καὶ μάλιστα μεθ' ὑγείας ἐν μακροῦ τῷ βίῳ. 45. Τί ἄν αἰτιάσαιο, ὦ Λυκῖνε, τῆς εὐχῆς;

45. *ΑΤΚ.* Οὐδὲν, ὦ Τιμόλαε· οὐδὲ γὰρ ἀσφαλὲς ἐναντιοῦσθαι ἀνδρὶ πτηνῷ, καὶ ὑπὲρ μυρίους τὴν ἰσχὺν· πλὴν ἀλλὰ ἐκέينو ἐρήσομαί σοι, εἴ τινα ἄλλον εἶδες ἐν τοιούτοις ἔθνεσιν, ὅσα ὑπερέπιπτος, γέροντα ἤδη ἀνδρα, οὕτω παρακεκινηκότα τὴν γνώμην, ἐπὶ δακτυλίου μικροῦ ὀχοῦμενον, ὄρη ὅλα κινεῖν ἄκρω τῷ δακτύλῳ θυνάμενον, ἐπέραστον πᾶσι, καὶ ταῦτα φαλακρόν ὄντα, καὶ τὴν ῥίνα σιμόν; ἀτὰρ εἶπέ μοι καὶ τόδε, τί δὴ ποτε οὐχ εἰς δακτύλιος ἀπαντα ταῦτα δύναται σοι, ἀλλὰ τοσοῦτους περιημένος βαδιῆ, τὴν ἀριστερὰν πεφορτισμένος κατὰ δάκτυλον ἕνα; μᾶλλον δὲ ὑπερπαίει ὁ ἀριθμὸς, καὶ δεήσει καὶ τὴν δεξιὰν συνεπιλαβεῖν. καίτοι ἐνός τοῦ ἀναγκαιοτάτου προσδεῖ, ὅς περιθήμερόν σε παύσει μωραίνοντα, τὴν πολλὴν ταύτην κόρουζαν ἀποξύσας. ἢ τοῦτο μὲν καὶ ὁ ἐλλέβορος ἱκανὸς ποιῆσαι, ζωρότερος ποθεῖς.

46. *ΤΙΜ.* Ἀλλὰ πάντως, ὦ Λυκῖνε, καὶ αὐτὸς εὖξῃ τί ἤδη ποτὲ, ὡς ἂν μάθωμεν οἷα αἰτήσεις ἀνεπίληπτα καὶ ἀνέγκλητα, ὁ συκοφαντῶν ζοὺς ἄλλους.

ΑΤΚ. Ἄλλ' οὐδέομαι εὐχῆς ἐγώ. ἤκομεν γὰρ ἤδη πρὸς τὸ Αἰπυλον, καὶ ὁ βέλτιστος οὔτωσὶ Σάμιππος, ἀμφὶ Βαβυλωνίων μονομαχῶν, καὶ σὺ, ὦ Τιμόλαε, ἀριστῶν μὲν ἐν Συρίᾳ, δειπνῶν δὲ ἐν Ἰταλίᾳ, καὶ τοῖς ἔμοι ἐπιβάλλουσι καὶ σταδίοις κατεχρήσασθε, καλῶς ποιοῦντες· ἄλλως τε οὐκ ἂν δεξιμίην πλουτήσας ἐπ' ὀλίγον, ὑπηγέμιόν τινα πλοῦτον, ἀνισθῆναι μετ' ὀλίγον ψιλὴν τὴν μύζαν ἐσθλῶν, οἷω

ὑμεῖς πείσεσθε μετ' ὀλίγον, ἐπειδὴν ἡ εὐδαιμονία μὲν ὑμῖν, καὶ ὁ πολὺς πλοῦτος οἴχεται ἀποπτάμνος· αὐτοὶ δὲ καταβάντες ἀπὸ τῶν θησαυρῶν τε καὶ διαθημάτων, ὥσπερ ἐξ ἡδίστου ὀνείρατος ἀνεγρόμενοι, ἀνόμοια τὰ ἐπὶ τῆς οἰκίας εὐρίσκητε· ὥσπερ οἱ τοὺς βασιλεῖς ὑποκρινόμενοι τραγωδοὶ, ἐξελθόντες ἀπὸ τοῦ θεάτρου, λιμώττοντες οἱ πολλοὶ, καὶ ταῦτα πρὸ ὀλίγου Ἰγαμέμονες ὄντες ἢ Κρέοντες. λυπήσεσθε οὖν, ὡς τὸ εἶκός, καὶ δυσάρεστοι ἔσεσθε τὰ ἐπὶ τῆς οἰκίας, καὶ μάλιστα σὺ, ὦ Τιμόλαε, ὁπότεν δέῃ σε τὸ αὐτὸ παθεῖν τῷ Ἰκάρῳ τῆς πτερώσεως διαλυθείσης, καταπεσόντα ἐκ τοῦ οὐρανοῦ χαμαὶ βαδίξειν, ἀπολέσαντα τοὺς δακτυλίους ἐκείνους ἅπαντας ἀπορρύνοντας τῶν δακτύλων. ἐμοὶ δὲ καὶ τοῦτο ἰκανόν, ἀντὶ πάντων θησαυρῶν, καὶ Βαβυλῶνος αὐτῆς, τὸ γελάσαι μᾶλα ἠδέως ἐφ' οἷς ὑμεῖς ἤτήσατε, τοιοῦτοις οὖσι, καὶ ταῦτα φιλοσοφίαν ἐπαινοῦντες.

ΕΤΑΙΡΙΚΟΙ ΔΙΑΛΟΓΟΙ.

I.

ARGUMENTVM.

Referunt hi dialogi, tanquam speculum, imaginem meretricum Atheniensium, aliam atque ali-

am pro diverso speculi situ. Dial. I. Non est novum, eundem amatorem ab alia ad aliam amicum transire, cuius rei causam illae incantationes esse putant.

ΓΛΥΚΕΡΑ ΚΑΙ ΘΑΪΣ.

ΓΛΥΚ. Τὸν στρατιώτην ἐκεῖνον, Θαΐ, τὸν Ἀκαρ-
νᾶνα, ὃς πάλαι μὲν Ἀβρότονον εἶχε, μετὰ ταῦτα δε-
ῆρᾶσθη ἐμοῦ, τὸν εὐπάρυφον λέγω, τὸν ἐν τῇ χλα-
μύδι, οἷσθα αὐτὸν, ἢ ἐπιλέλῃσαι τὸν ἄνθρωπον;

ΘΑΪΣ. Οὐκ, ἀλλὰ οἶδα, ὦ Γλυκέριον, καὶ συν-
έπιε μεθ' ἡμῶν πέρυσιν ἐν τοῖς Ἀλώοις, τί δὲ τοῦτο;
ἐώκεις γὰρ τι περὶ αὐτοῦ διηγῆσθαι.

ΓΛΥΚ. Γοργόνα αὐτὸν ἢ παμπόνηρος, φίλη
δοκοῦσα εἶναι, ἀπέσπασεν ἀπ' ἐμοῦ ὑπαγαγοῦσα.

ΘΑΪΣ. Καὶ νῦν σοι μὲν ἐκεῖνος οὐ πρόσεστι,
Ζ'οργόναν δὲ ἐταῖραν πεποίηται;

ΓΛΥΚ. Ναί, ὦ Θαΐ, καὶ τὸ πρῶγμα οὐ μετρίως
μου ἦψατο.

ΘΑΪΣ. Πονηρὸν μὲν, ὦ Γλυκέριον, οὐκ ἀδό-
κητον δὲ, ἀλλὰ εἰωθὸς γίνεσθαι ὑφ' ἡμῶν τῶν ἐται-
ρῶν. οὐκοῦν χρη οὔτε ἀνιᾶσθαι ἄγαν, οὔτε μέμφε-
σθαι τῇ Γοργόνη. οὐδὲ γὰρ σὲ Ἀβρότονον ἐπ' αὐτῷ
πρότερον ἐμέμψατο, καίτοι φίλαι ἦτε. 2. Ἀταρ
ἐκεῖνο θαυμάζω, τί καὶ ἐπήνεσεν αὐτῆς ὁ στρατιώ-
της οὗτος, ἐκτός εἰ μὴ παντάπασι τυφλὸς ἐστιν, ὃς
οὐχ ἐωράκει, τὰς μὲν τρίχας αὐτῆν ἀραιὰς ἔχουσαν,
καὶ ἐπιπολὺ τοῦ μετώπου ἀπηγμένηας· τὰ χεῖλη δὲ
πελιδνά, καὶ νεκρικὰ, καὶ τραχὴλος λεπτὸς, καὶ ἐπί-

σημοι ἐν αὐτῷ αἱ φλέβες, καὶ ρῖς μακρά. Ἐν μόνον, εὐμήκης ἐστὶ, καὶ ὀρθή, καὶ μειδιᾷ πάνυ ἐπαγωγόν.

Γ' ΑΤΚ. Οἶε γὰρ, ὦ Θαῦ, τῷ κάλλει ἠρῆσθαι τὸν Ἀκυρνᾶνα; οὐκ οἶσθα, ὡς φαρμακὶς ἢ Χρυσάριον ἢ μήτηρ αὐτῆς, Θεσσαλὰς τινὰς ὠδὰς ἐπισταμένη, καὶ τὴν σελήνην κατὰγουσα; φασὶ δὲ αὐτὴν καὶ πέτεσθαι τῆς νυκτός· ἐκείνη ἐξέμηνε τὸν ἄνθρωπον, πειῖν τῶν φαρμάκων ἐγγέασα, καὶ νῦν τρυγῶσιν αὐτόν.

ΘΑΙΣ. Καὶ σὺ, ὦ Γλυκέριον, ἄλλον τρυγήσεις, τοῦτον δὲ χαίρειν ἔα.

II.

Arg. Falso de Pamphili nuptiis nuntio vel perterrita vel perterritam se fingens Myrtium omnem lapidem movet, ut eum ab nuptiis abstrahat eiusque amorem sibi conservet.

ΜΥΡΤΙΟΝ, ΠΑΜΦΙΛΟΣ ΚΑΙ ΔΩΡΙΣ.

1. ΜΥΡΤ. Γάμεις, ὦ Πάμφιλε, τὴν Φίλωνος τοῦ ναυκλήρου θυγατέρα, καὶ ἤδη σε γεγαμηκέναι φασίν. οἱ τοσοῦτοι δὲ ὄρκοι, οὓς ὤμους, καὶ τὰ δάκρυα ἐν ἀκαρεῖ πάντα οἴχεται, καὶ ἐπιλέλησαι Μυρτίου νῦν, καὶ ταῦτα, ὦ Πάμφιλε, ὅποτε κῶμα μῆνα ὄγδοον ἔδῃ. τοῦτο γοῦν καὶ μόνον ἐπριάμην τοῦ σοῦ ἔρωτος, ὅτι μου τηλικαύτην πεποίηκας τὴν γαστέρα, καὶ μετὰ μικρὸν παιδοτροφεῖν δεήσει, πρῶγμα ἑταίρα βαρύτερον. οὐ γὰρ ἐκθήσω τὸ τεχθῆν, καὶ μάλιστα εἰ ἄρῳ γενοίτο, ἀλλὰ Πάμφιλον ὀνομάσασα, ἐγὼ μὲν ἔξω παραμύθιον τοῦ ἔρωτος· σοὶ

δὲ ὄνειδιεῖ ποτε προσελθὼν ἐκεῖνος, ὡς ἄπιστος γε-
γένησαι περὶ τὴν ἀθλίαν αὐτοῦ μητέρα. γαμεῖς δ' οὐ
καλὴν παρθένον. εἶδον γὰρ αὐτὴν ἔναγχος ἐν τοῖς
Θεσμοφορίοις μετὰ τῆς μητρὸς, οὐδέπω εἰδυῖα, ὅτι
δὲ αὐτὴν οὐκ ἔτι ὄψομαι Πάμφιλον. καὶ σὺ δ' οὖν
πρότερον ἴδου αὐτὴν, καὶ τὸ πρόσωπον, καὶ τοὺς
ὄφθαλμούς ἴδε, μὴ σε ἀνιάτω, εἰ πάνυ γλαυκοὺς
ἔχει αὐτούς, μηδὲ ὅτι δικιστροφοὶ εἶσι, καὶ ἐς ἀλλή-
λους ὀρῶσι· μᾶλλον δὲ τὸν Φίλωνα ἐώρακας τὸν πα-
τέρα τῆς νύμφης, τὸ πρόσωπον αὐτοῦ οἶσθα, ὥστε
οὐδὲν ἔτι δέησει τὴν θυγατέρα ἰδεῖν.

2. ΠΑΜΦ. Ἔτι σοῦ ληρούσης, ὦ Μύρτιον, ἀ-
κούσομαι, παρθέτους καὶ γάμους ναυκληρικοὺς δι-
εξιούσης. ἐγὼ δὲ ἢ σιμὴν τινα ἢ καλὴν νύμφην οἶδα;
ἢ ὅτι Φίλων ὁ Ἀλωπεκῆθεν (ὄϊμαι γὰρ ἐκεῖνον λέ-
γειν σε) θυγατέρα ὅλως εἶχεν ὠραίαν ἤδη γάμου;
ἀλλ' οὐδὲ φίλος ἐστὶν οὗτος τῷ πατρὶ. μέμνημαι γὰρ
ὡς πρώην ἐδικάσατο περὶ συμβολαίου ναυτικοῦ. τά-
λαντον γὰρ, οἶμαι, ὀφείλων τῷ πατρὶ, οὐκ ἠθέλεν
ἐκτίνειν· ὁ δὲ παρὰ τοὺς ναυτοδικὰς ἀπήγαγεν αὐ-
τὸν, καὶ μόλις ἐξέτισεν αὐτὸ, οὐδ' ὄλον, ὡς ὁ πατήρ
ἔφασκεν. εἰ δὲ καὶ γαμεῖν ἐδέδοκτό μοι, τὴν τοῦ Δη-
μέου θυγατέρα τὴν τοῦ Πέρυσιν ἐστρατηγηκότος ἀ-
φείς, καὶ ταῦτα πρὸς μητρὸς ἀνεψιὰν οὖσαν, τὴν
φίλωνος ἐγάμουσιν ἄν; σὺ δὲ πόθεν ταῦτα ἤκουσας;
ἢ τινας σεαυτῆ, ὦ Μύρτιον, κενὰς ζηλοτυπίας σκια-
μαχοῦσα ἐξεῦρες;

3. ΜΥΡΤ. Οὐκοῦν οὐ γαμεῖς, ὦ Πάμφιλε;

ΠΑΜΦ. Μέμνησας, ὦ Μύρτιον, ἧ κραιπαλαῶς. καίτοι χθές οὐ πάνυ ἐμεθύσθημεν.

ΜΤΡΤ. Ἡ Δωρίς αὕτη ἐλύπησέ με. πεμφθεῖσα γὰρ ὡς ἔρια ὠνήσαιοτό μοι ἐπὶ τὴν γαστέρα, καὶ εὐξαιτο τῇ λοχείᾳ ὡς ὑπὲρ ἐμοῦ, Λεσβίαν ἔφη ἐντυχοῦσαν αὐτῇ . . . μῖλλον δὲ σὺ αὐτῶ, ὦ Δωρὶ, λέγε, ἄπερ ἀκήκουσ, εἴ γε μὴ ἐπλάσω αὐτά.

ΔΩΡ. Ἄλλ' ἐπιτριβεῖην, ὦ δέσποινα, εἴ τι ἐψευσάμην· ἐπεὶ γὰρ κατὰ τὸ Πρυτανεῖον ἐγενόμην, ἐν-ἐτυχέ μοι ἡ Λεσβία μειδιῶσα, καὶ φησιν, ὁ ἐραστῆς ὑμῶν ὁ Πάμφιλος γαμῆ τὴν Φίλωνος θυγατέρα· εἰ δὲ ἀπιστοίην, ἠξίου με παρακύψασαν ἐς τὸν στενωπὸν ὑμῶν ἰδεῖν πάντα κατεστεμμένα, καὶ αὐτητρίδας, καὶ θόρυβον, καὶ Ἰμέναιον ἄδοντάς τινας.

ΠΑΜΦ. Τί οὖν; παρέκυψας, ὦ Δωρὶ;

ΔΩΡ. Καὶ μάλα, καὶ εἶδον ἅπαντα, ὡς ἔφη.

4. **ΠΑΜΦ.** Μανθάνω τὴν ἀπάτην. οὔτε πάντα ἡ Λεσβία, Δωρὶ, πρὸς σέ ἐψεύσατο, καὶ σὺ τᾶληθῆ ἀπήγγελκας Μυρτίον πλὴν μάτην γε ἐταροάχθητε· οὔτε γὰρ παρ' ἡμῖν οἱ γάμοι· ἀλλὰ νῦν ἀνεμνήσθη ἀκούσας τῆς μητρὸς, ὁπότε χθές ἀνέστρεψα παρ' ὑμῶν· ἔφη γὰρ, ὦ Πάμφιλε, ὁ μὲν ἠλικιώτης σοι Χαρμίδης, ὁ τοῦ γείτονος Ἀρισταινέτου υἱός, γαμῆ ἤδη, καὶ σωφρονεῖ, σὺ δὲ μέχρι τίνος ἐταίρα σῦνει; τοιαῦτα παρακούων αὐτῆς, ἐς ὕπνον κατηνέχθη· εἶτα ἔωθεν προῆλθον ἀπὸ τῆς οἰκίας, ὥστε οὐδὲν εἶδον ὧν ἡ Δωρίς ὕστερον εἶδεν· εἰ δὲ ἀπιστεῖς, αὐθις ἀπελθοῦσα, ὦ Δωρὶ, ἀκριβῶς ἰδὲ, μὴ τὸν στε-

νωπόν, ἀλλὰ τὴν θύραν, ποτέρα ἐστὶν ἢ κατεστημένη· εὐρήσεις γὰρ τὴν τῶν γειτόνων.

ΜΡΤ. Ἀπίσωσας, ὦ Πάμφιλε· ἀπηγξάμη γὰρ ἄν, εἴ τι τοιοῦτο ἐγένετο.

ΠΑΜΦ. Ἄλλ' οὐκ ἄν ἐγένετο, μηδ' οὕτω μαυρίην, ὡς ἐκλαθέσθαι Μυρτίου· καὶ ταῦτα ἤδη μοι κυούσης παιδίον.

III.

Arg. Malignae vexationes inter meretricem et amatorem. Meretrices irasci quidem, sed contumeliosae non esse debent.

ΜΗΤΗΡ ΚΑΙ ΦΙΛΙΝΝΑ.

1. ΜΗΤ. Ἐμάνης, ὦ Φίλιννα, ἣ τί ἔπαθες ἐν τῷ ξυμποσίῳ χθές; ἦκε γὰρ παρ' ἐμέ Δίφιλος ἔωθε δακρύων, καὶ διηγῆσατό μοι ἃ ἔπαθεν ὑπὸ σοῦ. μεμεθύσθαι γὰρ σε, καὶ ἐς τὸ μέσον ἀναστῆσαν, ὄρχήσασθαι αὐτοῦ διακωλύοντος, καὶ μετὰ ταῦτα φιλήσαι Λαμπρίαν τὸν ἐταῖρον αὐτοῦ, καὶ ἐπεὶ ἐχαλέπηνέ σοι, καταλιποῦσαν αὐτὸν, ἀπελθεῖν πρὸς τὸν Λαμπρίαν, καὶ περιβαλεῖν ἐκεῖνον, ξαυτὸν δὲ ἀποπνίγεσθαι, τούτων γιγνομένων. ἀλλ' οὐδὲ τῆς νυκτός, οἶμαι, συνεκάθευδες. καταλιποῦσα δὲ δακρύοντα, μόνη ἐπὶ τοῦ πλησίου σκίμποδος κατέκεισο ἄδουσα, καὶ λυποῦσα ἐκεῖνον.

2. ΦΙΛ. Τὰ γὰρ αὐτοῦ σοι, ὦ μήτερ, οὐ διηγῆσατο. οὐ γὰρ ἄν συνηγόρευες αὐτῷ ὕβριστῆ γε ὄντι, ὃς ἐμοῦ γε ἀφέμενος ἐκοινολογεῖτο Θαΐδι τῇ Λαμπρίου ἐταίρᾳ, μηδέπω ἐκείνου παρόντος· ἐπεὶ δὲ χα-

λεπαίνουσαν εἶδ' ἐμὲ, καὶ θάμνευσα αὐτῶ· οἷα ποιεῖ,
 τοῦ ὠτὸς ἄκρου ἐφ' ἀπόμενος, ἀνακλάσας τὸν ἀν-
 χίνα τῆς Θαΐδος ἐφίλησεν οὕτω προσφυῶς, ὥστε μό-
 λης ἀπέσπασε τὰ χεῖλη, εἴτ' ἐγὼ μὲν ἐδάκρυον, ὁ δὲ
 ἐγέλα, καὶ πρὸς τὴν Θαΐδα πολλὰ πρὸς τὸ οὖς ἔλεγε,
 κατ' ἐμοῦ δηλαδὴ, καὶ ἡ Θαΐς ἐμειδία, βλέπουσα
 πρὸς ἐμέ· ὡς δὲ προσιόντα ἦσθοντο τὸν Λαμπρίαν,
 καὶ ἐκορέσθησαν ποτε φιλοῦντες ἀλλήλους, ἐγὼ μὲν
 ὅμως παρ' αὐτὸν κατεκλίθην, ὡς μὴ καὶ τοῦτο προ-
 φασίζοιτο ὑστερον· ἡ Θαΐς δὲ ἀνασιῶσα, ὠρχήσατο
 πρώτη ἀπογυμνοῦσα ἐπιπολὺ τὰ σφυρὰ, ὡς μόνη
 καλὰ ἔχουσα. καὶ ἐπειδὴ ἐπαύσατο, ὁ Λαμπρίας μὲν
 ἐσίγα, καὶ εἶπεν οὐδέν· Δίφιλος δὲ ὑπερεπήνει τὸ
 εὐρύθμον, καὶ κεχορηγημένον, καὶ ὅτι εὖ πρὸς τὴν
 κιθάραν ὁ ποῦς, καὶ τὸ σφυρὸν, ὡς καλόν, καὶ ἄλλα
 μυρία, καθάπερ τὴν Καλάμιδος Σωσάνδραν ἐπαι-
 νῶν, ἀλλ' οὐχὶ Θαΐδα, ἣν καὶ σὺ οἶσθα συλλουομέ-
 νην ἡμῖν, οἷά ἐστι. Θαΐς δὲ οἷα καὶ ἔσκωπεν εὐ-
 θυς ἐς ἐμέ; εἰ γὰρ τις, ἔφη, μὴ οἰσχύνεται λεπτὰ
 ἔχουσα τὰ σκέλη, ὀρχήσεται καὶ αὐτὴ ἐξ' ἀνασιῶσα.
 τί ἂν λέγοιμι, ὦ μήτερ; ἀνάστην γὰρ, καὶ ὠρχησά-
 μην. τί γὰρ ἔδει ποιεῖν; ἀνασχέσθαι, καὶ ἐπαλη-
 θεύειν τὸ σκῶμμα, καὶ τὴν Θαΐδα ἐᾶν τυραννεῖν τὸ
 συμπόσιον;

3. ΜΗΤ. Φιλοτιμότερον μὲν, ὦ θυγάτηρ, οὐδὲ
 φροντίζειν γὰρ ἐχρῆν· λέγε δ' ὅμως τὰ μετὰ ταῦτα.

ΦΙΛ. Οἱ μὲν οὖν ἄλλοι ἐπήγουν, ὁ Δίφιλος δὲ
 μόνος ὑπτιον καταβαλὼν ἑαυτὸν, ἐς τὴν ὄροφὴν ἀν-
 ἐβλεπεν, ἄχρι δὴ καμοῦσα ἐπαυσάμην.

ΜΗΤ. Τὸ φιλῆσαι δὲ τὸν Δαμπρίαν ἀληθὲς ἦν, καὶ τὸ μεταβῆσαν περιπλέκασθαι αὐτῷ; τί αἰγᾶς; οὐκ ἔτι γὰρ ταῦτα συγγνώμης ἄξια.

ΦΙΛ. Ἀντιλαπεῖν ἐβουλόμην αὐτόν.

ΜΗΤ. Εἶτα οὐδὲ συνεικάθειδες, ἀλλὰ καὶ ἡῖδες, ἐκείνου δακρύνοντος; οὐκ αἰσθάνη, ὡς θύγατερ, ὅτι πτωχαὶ ἔσχεν, οὐδὲ μέμνησαι ὅσα παρ' αὐτοῦ ἐλάβομεν, ἢ οἷον δὴ τὸν πέρυσι χειμῶνα διηγήμεν ἄν, εἰ μὴ τοῦτον ἡμῖν ἡ Ἀφροδίτη ἔπεμψε;

ΦΙΛ. Τί οὖν; ἀνέχωμαι διὰ τοῦτο, ὄβριζομένην ὑπ' αὐτοῦ;

ΜΗΤ. Ὅργίζου μὲν, μὴ ἀνθύβριζε δέ. οὐκ οἶσθα ὅτι ὑβριζόμενοι παύονται οἱ ἐρῶντες, καὶ ἐπιτιμῶσιν ἑαυτοῖς; σὺ δὲ πάνυ χαλεπὴ αἰὲ τῷ ἀνθρώπῳ γεγένησαι, καὶ ὄρα μὴ κατὰ τὴν παροιμίαν, Ἀπορρήξωμεν πάνυ τείνουσαι τὸ καλῶδιον.

IV.

Arg. Describuntur incantationes, quibus Melitta amatorem zelotypia a iuvenibus petulantibus excitata alienatum revocari posse putabat.

ΜΕΛΙΤΤΑ ΚΑΙ ΒΑΚΧΙΣ.

1. **ΜΕΛ.** Εἴ τινα οἶσθα, Βακχί, γραῦν, οἷαι πολλαὶ Θετταλαὶ λέγονται ἐπάδουσαι, καὶ ἐρασμίους ποιοῦσαι, εἰ καὶ μισουμένη γυνὴ τυγχάνοι, (οὕτως ὄναιο) παραλαβοῦσα ἡκέ μοι. θοιμάτια γὰρ ὄλα, καὶ τὰ χρυσία ταυτὲ προεῖμην ἡδέως, εἰ μόνον ἴδοιμι ἐπ' ἐμὲ αἰθίς ἀναστράψαντα Χωρῆνον, μισήσαντα Σιμμίχην, ὡς πῦν ἐμέ.

ΒΑΚΧ. Τί φῆς; οὐκ ἔτι σύνεστιν, ἀλλὰ παρὰ τὴν Σιμμίχην, ὧ Μέλιττα, οἴχεται Χαρίνος, δι' ἣν τοσαύτας ὀργὰς τῶν γονέων ἠνέσχετο, οὐ βουληθεὶς τὴν πλουσίαν ἐκείνην γῆμαι, πέντε προικὸς τάλαντα, ὡς ἔλεγον, ἐπιφερομένην; μέμνημαι γὰρ ταῦτά σου ἀκούσασα.

• • **ΜΕΛ.** Ἄπαντα ἐκεῖνα οἴχεται, ὧ Βακχί, καὶ πέμπτην ταύτην ἡμέραν οὐδὲ ἐώρακα ὅπως αὐτόν, ἀλλὰ πίνουσι παρὰ τῷ συνεφήβῳ Παμμένει αὐτὸς τε καὶ Σιμμίχη.

2. **ΒΑΚΧ.** Δεινὰ, ὧ Μέλιττα, πέπονθας. ἀλλὰ τί καὶ ὑμᾶς διέστησεν; ἔοικε γὰρ οὐ μικρὸν τοῦτ' εἶναι.

ΜΕΛ. Τὸ μὲν ὄλον οὐδὲ εἰπεῖν ἔχω. πρώην δὲ ἀνελθὼν ἐκ Πειραιῶς (κατεληλύθει γὰρ, οἶμαι, χρόσις τι ἀπαιτήσεων πέμπαντος τοῦ πατρός) οὔτε με προσέβλεψεν ἐσελθὼν, οὔτε προσήκατο ὡς ἔθος προσδραμοῦσαν, ἀποσεισάμενος δὲ περιπλακῆναι θίλουσαν, Ἄπιθι, φησὶ, πρὸς τὸν ναύκληρον Ἐρμότιμον, ἥ τὰ ἐπὶ τῶν τοίχων γεγραμμένα ἐν τῷ Κεραμεικῷ ἀνάγνωθι, ὅπου κατεστηλίτευται ὑμῶν τὰ ὀνόματα. Τίνα Ἐρμότιμον, τίνα, ἔφην, ἥ ποίαν στήλην λέγεις; ὁ δὲ οὐδὲν ἀποκρινάμενος, οὐδὲ δειπνήσας, ἐκάθευδεν ἀποστραφεὶς. πόσα οἶει ἐπὶ τοῦτον μεμηχανῆσθαι με περιβάλλουσαν, ἐπιστρέφουσαν, φιλοῦσαν ἀπεστραμμένου τὸ μετάφρενον; ὁ δ' οὐδ' ὀπωςτιοῦν ὑπεμαλίχθη, ἀλλ' εἴ μοι, φησὶν, ἐπὶ πλεονένοχλήσειας, ἀπειμι ἤδη, εἰ καὶ μέσαι νύκτες εἰσὶν.

3. **ΒΑΚΧ.** Ὅμως ἦδεις τὸν Ἐρμότιμον;

ΜΕΛ. Ἀλλά μεῖ ἴδοις, ὦ Βακχί, ἀθλιώτερον διάγουσαν ἢ νῦν ἔχω, εἴ τινα ἐγὼ ναύκληρον Ἐρμότιμον οἶδα, πλὴν ἀλλ' ὁ μὲν ἔωθεν ἀπεληλύθει, τοῦ ἀλεκτρονόου εὐθύς ἄσαντος ἀνεγρόμενος· ἐγὼ δὲ ἐμεμνήμην, ὅτι κατὰ τοίχου τινός ἔλεγε καταγεγράφθαι τοῦνομα ἐν Κεραμεικῷ· ἔπεμψα οὖν Ἀκίδα κατασκευομένην· ἦδ' ἄλλο μὲν οὐδὲν εὔρε, τοῦτο δὲ μόνον ἐπιγεγραμμένον ἐσιόντων ἐπὶ τὰ δεξιὰ πρὸς τῷ Διπύλῳ, Μέλιττα φιλεῖ Ἐρμότιμον, καὶ μικρὸν αὐθις ὑποκάτω, Ὁ ναύκληρος Ἐρμότιμος φιλεῖ Μέλιτταν.

ΒΑΚΧ. Ὡ τῶν περιέργων νεανίσκων. συνήμι γάρ. λυπῆσαί τις θέλων τὸν Χαρῖνον, ἐπέγραψε ζυλότυπον ὄντα εἰδώς· ὁ δὲ αὐτίκα ἐπίστευσεν. εἰ δὲ που ἴδοιμι αὐτόν, διαλέξομαι. ἀπειρός ἐστι, καὶ παῖς ἔτι.

ΜΕΛ. Ποῦ δ' ἂν ἴδοις ἐκεῖνον, ὃς ἐγκλεισάμενος ἑαυτὸν, σύνεστι τῇ Σιμμίχῃ; οἱ γονεῖς δὲ ἔτι παρ' ἐμοὶ ζητοῦσιν αὐτόν. ἀλλ' εἴ τινα εὔροιμι, ὦ Βακχί, γραῦν, ὡς ἔφην, ἀποσώσειεν ἂν φανεῖσα.

4. ΒΑΚΧ. Ἔστιν, ὦ φιλότατη, ὅτι χρησίμη φαρμακίς, Σύρα τὸ γένος, ὡμὴ ἔτι καὶ συμπεπηγυῖα, ἣ μοι ποτὲ Φανίαν χαλεπαίνοντα κἀκείνον εἰκῆ, ὡς περ Χαρῖνος, διήλλαξε μετὰ μῆνας ὅλους τέσσαρας, ὅτε ἐγὼ μὲν ἤδη ἀπεγνώκειν· ὁ δὲ ὑπὸ τῶν ἐπωδῶν ἦκεν αὐθις ἐπ' ἐμέ.

ΜΕΛ. Τί δ' ἔπραξεν ἡ γραῦς, εἴπερ ἔτι μέμνησαι;

ΒΑΚΧ. Λαμβάνει μὲν οὐδὲ πολὺν, ὦ Μέλιττα,

τὸν μισθὸν, ἀλλὰ δραχμὴν καὶ ἄρτον, καὶ ἐπικείσθαι δὲ δεῖ μετὰ τῶν ἁλῶν, καὶ ὀβολοὺς ἐπτά, καὶ θεῖον, καὶ δᾶδα. ταῦτα δὲ ἡ γραῦς λαμβάνει, καὶ κρατῆρα κεκεράσθαι δεῖ, καὶ πίνειν ἐκείνην μόνην. δεήσει δὲ τι αὐτοῦ τοῦ ἀνδρὸς εἶναι, οἷον ἱμάτια, ἢ κρηπίδας, ἢ ὀλίγας τῶν τριχῶν, ἢ τι τῶν τοιούτων.

ΜΕΛ. Ἐχω τὰς κρηπίδας αὐτοῦ.

5. ΒΑΚΧ. Ταύτας κρεμάσασα ἐκ πακτάλου ὑποθυμᾷ τῷ θεῖῳ, πάπτουσα καὶ τῶν ἁλῶν ἐπὶ τὸ πῦρ· ἐπιλέγει δὲ ἀφοῖν τὰ ὀνόματα, καὶ τὸ ἐκείνου, καὶ τὸ σόν. εἶτα ἐκ τοῦ κόλπου προκομίσασα ῥόμβον, ἐπιστρέφει ἐπωδὴν τινα λέγουσα, ἐπιτρέχω τῇ γλώσση, βαρβαρικὰ καὶ φρικώδη ὀνόματα. ταῦτα ἐποίησε τότε. καὶ μετ' οὐ πολὺ Φανίας ἄμα, καὶ τῶν συνεφήβων ἐπιτιμησάντων αὐτῷ, καὶ τῆς Φοιβίδος, ἣ συνῆν, πολλὰ αἰτούσης, ἦκέ μοι τὸ πλεον ὑπὸ τῆς ἐπωδῆς ἀγόμενος. ἔτι δὲ καὶ τοῦτό με σφόδρα κατὰ τῆς Φοιβίδος τὸ μίσσηθρον ἐδιδάξατο, τηρήσασαν τὸ ἔχνος ἐπὶ ἀπολίποι ἀμαυρώσασαν ἐπιβῆναι μὲν τῷ ἀριστερῷ ἐκείνης τὸν ἐμὸν δεξιὸν, τῷ δεξιῷ δὲ τὸν ἀριστερὸν ἔμπαλιν, καὶ λέγειν, Ἐπιβέβηκά σοι, καὶ ὑπεράνω εἰμὲ, καὶ ἐποίησα ὡς προσέταξε.

ΜΕΛ. Μὴ μέλλε, μὴ μέλλε, ὦ Βακχι, κάλει ἤδη, τὴν Σύραν. σὺ δὲ, ὦ Ἀχι, τὸν ἄρτον καὶ τὸ θεῖον, καὶ τὰ ἄλλα πάντα πρὸς τὴν ἐπωδὴν εὐτρέπιζε.

V.

Arg. Femina, quae instar viri cum meretricibus rem habebat.

ΚΛΩΝΑΡΙΟΝ ΚΑΙ ΛΕΑΙΝΑ.

1. ΚΛΩΝ. Καινὰ περὶ σοῦ ἀκούομεν, ὦ Λεάινα, τὴν Λεσβίαν Μέγιλλαν τὴν πλουσίαν, ἐρῶν σοῦ ὡσπερ ἄνδρα, καὶ συνεῖναι ὑμᾶς οὐκ οἶδ' ὅ,τι ποιούσας μετ' ἀλλήλων. τί τοῦτο; ἠρωθρίασας; ἀλλ' εἰπέ, εἰ ἀληθῆ ταῦτά [ἐστιν].

ΛΕΑΙ. Ἀληθῆ, ὦ Κλωνάριον· αἰσχύνομαι δέ, ἀλλόκοτον γάρ τι ἐστι.

ΚΛΩΝ. Πρὸς τῆς κουροτρόφου, τί τὸ πρᾶγμα; ἦ, τί βούλεται ἡ γυνή; τί δὲ καὶ πράττετε, ὅταν συνῆτε; ὄρας; οὐ φιλεῖς με, οὐ γὰρ ἂν ἀπεκρύπτου τὰ τοιοῦτα.

ΛΕΑΙ. Φιλῶ μὲν σε, εἰ καὶ τινα ἄλλην· ἡ γυνή δὲ δεινῶς ἀνδρική ἐστιν.

2. ΚΛΩΝ. Οὐ μανθάνω ὅ,τι καὶ λέγεις, εἰ μὴ τις ἐταιρίστρια τυγχάνει οὔσα· τοιαύτας γὰρ ἐν Λέσβῳ λέγουσι γυναῖκας ἀρξένωπους, ὑπὸ ἀνδρῶν μὲν οὐκ ἐθελοῦσας αὐτὸ πάσχειν, γυναίξιν δὲ αὐτὰς πλησιαζούσας, ὡσπερ ἄνδρας.

ΛΕΑΙ. Τοιοῦτόν τι.

ΚΛΩΝ. Οὐκοῦν, ὦ Λεάινα, τοῦτο αὐτὸ καὶ διήγησαι, ὅπως μὲν ἐπίερα τὸ πρῶτον, ὅπως δὲ καὶ συνεπίεσθης, καὶ τὰ μετὰ ταῦτα.

ΛΕΑΙ. Πότον τινα συγκροτοῦσαι αὐτὴ τε καὶ Ἀμῶνασσα ἢ Κορινθία, πλουτοῦσα δὲ καὶ αὐτή,

καὶ ὁμότεχνος οὖσα τῇ Μεγίλλῃ, παρέλαβον καὶ μὲν
 καθαρίζειν αὐταῖς· ἐπεὶ δὲ ἐκιδάρισα, καὶ ἄωρὶ ἦν,
 καὶ ἔδει καθεύδειν, αἱ δὲ ἐμέθυσον, Ἄγε δὴ, ἔφη, ὦ
 Λείαινα, ἢ Μεγίλλα, κοιμᾶσθαι γὰρ ἤδη καλὸν, ἐν-
 ταῦθα κάθειυδε μεθ' ἡμῶν μέση ἀμφοτέρων.

ΚΛΩΝ. Ἐκάθειυδες; τὸ μετὰ ταῦτα τί ἐγένετο;

3. ΛΕΑΙ. Κατεφίλουν με τὸ πρῶτον ὥσπερ οἱ
 ἄνδρες, οὐκ αὐτὰ μόνον προσαρμόζουσαι τὰ χεῖλη,
 ἀλλ' ὑπανοίγουσαι τὸ στόμα, καὶ περιέβαλλον, καὶ
 τοὺς μαστοὺς ἔθλιβον· ἢ Δημώνασσα δὲ καὶ ἔδακνε
 μεταξὺ καταφιλοῦσα· ἐγὼ δὲ οὐκ εἶχον εἰκάσαι ὅ,τι
 τὸ πρᾶγμα εἶη. χρόνῳ δὲ ἢ Μεγίλλα ὑπόθερμος
 ἦδη οὖσα, τὴν μὲν πηνήκην ἀφείλετο τῆς κεφαλῆς,
 ἐπέκειτο δὲ πάνυ ὁμοία, καὶ προσφυῆς, καὶ ἐν χρόνῳ
 ὤφθη αὐτῇ, καθάπερ οἱ σφόδρα ἀνδρώδεις τῶν ἀ-
 θλητῶν, ἀποκεκαρμένη· καὶ γὰρ ἐταράχθη ἰδοῦσα. ἢ
 δὲ, ὦ Λείαινά, φησιν, ἐώρακας ἤδη οὕτω καλὸν νεα-
 νίσκον; Ἄλλ' οὐχ ὁρῶ γε, ἔφη ἐγὼ, νεανίσκον ἐν-
 ταῦθα, ὦ Μεγίλλα. Μὴ με καταθήλυτε, ἔφη, Μέ-
 γιλλος γὰρ ἐγὼ λέγομαι, καὶ γεγάμηκα πρόπαλαι
 ταύτην τὴν Δημώνασσαν, καὶ ἔστιν ἐμὴ γυνή. ἐγέ-
 λασα, ὦ Κλωνάριον, ἐπὶ τούτῳ, καὶ ἔφη, Οὐκοῦν
 σὺ, ὦ Μεγίλλε, ἀνὴρ τις ὢν ἐλελήθεις ἡμῶς, καθά-
 περ τὸν Ἀχιλλέα φασὶ ἐν ταῖς παρθένοις κρυπτόμε-
 νον ταῖς ἀλουργίσι; καὶ τὸ ἀνδρεῖον ἐκεῖνο ἔχεις,
 καὶ ποιεῖς τὴν Δημώνασσαν ἄπερ οἱ ἄνδρες; Ἐκεῖ-
 νο μὲν, ἔφη, ὦ Λείαινα, οὐκ ἔχω· δέομαι δὲ οὐδὲ
 πάνυ αὐτοῦ. ἴδιον δὲ τίθαι τρόπον ἡδίῳ παραπολύ
 δμιλοῦντα ὄψει με. Ἄλλὰ μὴ Ἐρμαφροδίτος εἶ, ἔφη,

οἷοι πολλοὶ εἶναι λέγονται ἀμφοτέρα ἔχοντες; εἴτι γὰρ ἠγνόουν, ὧς Κλωνάριον, τὸ πρῶγμα. Οὐ, φησιν, ἀλλὰ τὸ πᾶν ἀνήρ εἰμι. 4. Ἦκουσα, ἔφην ἐγὼ, τῆς Βοιωτίας αὐλητρίδος Ἰσμηνοδώρας, διηγουμένης τὰ Ἐφέστρια παρ' αὐτοῖς, ὡς γένοιτό τις ἐν Θήβαις ἐκ γυναικὸς ἀνήρ· ὃ δ' αὐτὸς καὶ μάντις ἄριστος, οἶμαι, Τειρεσίας τοῦνομα. μὴ οὖν καὶ σὺ τοιοῦτόν τι πέπονθας; Οὐκουν, ὧς Λέαινα, ἔφη, ἀλλὰ ἐγεννήθη μὲν ὁμοία ταῖς ἄλλαις ὑμῖν· ἡ γνώμη δὲ, καὶ ἡ ἐπιθυμία, καὶ τᾶλλα πάντα, ἀνδρὸς ἐστὶ μοι. Καὶ ἱκανὴ γοῦν σοι, ἔφην, ἐπιθυμία; Πάρεχε γοῦν, ὧς Λέαινα, εἰ ἀπιστεῖς, ἔφη, καὶ γνώση οὐδὲν ἐνδέουσαν με τῶν ἀνδρῶν. ἔχω γάρ τι ἀντὶ τοῦ ἀνδρείου, ἀλλὰ πάρεχε, ὅψει γάρ. παρέσχον, ὧς Κλωνάριον, ἱκετευούσης πολλὰ, καὶ ὄρμον τινά μοι δούσης τῶν πολυτελῶν, καὶ ὀθόνας τῶν λεπτῶν. εἴτ' ἐγὼ μὲν, ὡς περ ἄνδρα περιέβαλον· ἡ δὲ ἐφίλει τε, καὶ ἐποίει, καὶ ἤσθμαινε, καὶ ἐδόκει μοι ἐς ὑπερβολὴν ἴδεσθαι.

ΚΛΩΝ. Τί ἐποίει, ὧς Λέαινα; ἢ τίνα τρόπον; τοῦτο γὰρ μάλιστα εἶπέ.

ΛΕΑΙ. Μὴ ἀνάκρινε ἀκριβῶς, αἰσχροὶ γάρ· ὥστε, μὰ τὴν Οὐρανίαν, οὐκ ἂν εἶποιμι.

VI.

Arg. Instruit mater Corinnam, quid ei faciendum sit, ut placeat, et quo modo viri sint tractandi.

ΚΡΩΒΤΛΗ ΚΑΙ ΚΟΡΙΝΝΑ.

1. ΚΡΩΒ. Ὡ Κόριννα, ὡς μὲν εὐ πάνυ δεινὸν ἦν ὃ ἐνόμιζες, τὸ γυναικῶ γενέσθαι ἐκ παρθένου, μεμάθηκας ἤδη, μετὰ μαιρακίου μὲν ὠραίου γενομένη, μὲν δὲ τὸ πρῶτον μίσθωμα κομισαμένη, ἐξ ἧς ὄρμον αὐτίκα ὠνήσομαι σοι.

ΚΟΡ. Ναί, μαιράριον. ἐκέτω δὲ καὶ ψήφους τινὰς πυραυγείς, οἷος ὁ Φιλαινιδός ἐστιν.

ΚΡΩΒ. Ἔσται τοιοῦτος· ἄκουε δὲ καὶ τὰλλα παρ' ἐμοῦ, ἃ σε χρὴ ποιεῖν, καὶ ὅπως προσφέρεσθαι τοῖς ἀνδράσιν. ἄλλη μὲν γὰρ ἡμῖν ἀποστροφὴ τοῦ βίου οὐκ ἔστιν, ὡ θύγατερ, ἀλλὰ δύο ἔτη ταῦτα ἐξ οὗ τέθνηκεν ὁ μακαρίτης σου πατήρ, οὐκ οἶσθα ὅπως ἀπεξήσαμεν; ὅτε δὲ ἐκεῖνος ἔζη, πάντα ἦν ἡμῖν ἱκανά. ἐχάλκευε γὰρ, καὶ μέγα ἦν ὄνομα αὐτοῦ ἐν Πειραιεῖ, καὶ πάντων ἐστὶν ἀκοῦσαι διοργανμένων, ἢ μὴν μετὰ Φιλῆνον μηκέτι ἔσεσθαι ἄλλον χαλκία. μετὰ δὲ τὴν τελευταίην τὸ μὲν πρῶτον ἀποδομένη τὰς πυράγρας, καὶ τὸν ἄκμονα, καὶ σφίρακα δύο μνῶν, ἀπὸ τούτων διειράφημεν. εἶτα νῦν μὲν ὑφαίνουσα, νῦν δὲ κρόκην κατάγουσα, ἢ στήμονα κλώθουσα, ἐποριζόμεν τὰ σιτία μόλις· ἔβροσκον δὲ σε, ὡ θύγατερ, τὴν ἐλπίδα περιμένουσα.

2. ΚΟΡ. Τὴν μὲν λέγεις;

ΚΡΩΒ. Οὐκ· ἀλλὰ ἐλογιζόμεν ὡς τηλικαύτη

γενομένη, θρήψεις μὲν ἐμὲ, σεαυτὴν δὲ κατακοσμήσεις ἡρόδω, καὶ πλουτήσεις, καὶ ἐσθῆτας ἕξεις ἄλουργεῖς, καὶ θεραπαίνας.

ΚΟΡ. Πῶς, ἔφη, μήτερ, ἢ τί λέγεις;

ΚΡΩΒ. Συνοῦσα μὲν τοῖς νεανίσκοις, καὶ συμπίνουσα μετ' αὐτῶν, καὶ συγκαθεύδουσα ἐπὶ μισθῷ.

ΚΟΡ. Καθάπερ ἡ Δάφνιδος θυγάτηρ Λύρα;

ΚΡΩΒ. Ναι.

ΚΟΡ. Ἄλλ' ἐκείνη ἑταῖρά ἐστιν.

ΚΡΩΒ. Οὐδὲν τοῦτο δεινόν. καὶ σὺ γάρ πλουτήσεις ὡς ἐκείνη, καὶ πολλοὺς ἐραστὰς ἕξεις. τί ἐδάκρυσαι, ὦ Κόρινθα; οὐχ ὄρεῖς ὀπόσαι, καὶ ὡς περισπούδαστοὶ εἰσιν αἱ ἑταῖραι, καὶ ὅσα χρήματα λαμβάνουσι; τὴν Δαφνίδα γούν ἐγὼ οἶδα, ὦ φίλη Ἀδράστεια, ἑάκη, πρὶν αὐτὴν ἀκμάσαι τὴν ὄραν, περιβεβλημένην, ἀλλὰ νῦν ὄρεῖς οἷα πρόεισι, χρυσός, καὶ ἐσθῆτες εὐανθεῖς, καὶ θεράπαινοι τέσσαρες.

Ξ. ΚΟΡ. Πῶς δὲ ταῦτα ἐκτήσατο ἡ Λύρα;

ΚΡΩΒ. Τὸ μὲν πρῶτον κατακοσμοῦσα ἑαυτὴν εὐπρεπῶς, καὶ εὐσταλῆς οὔσα, καὶ φαιδρὰ πρὸς ὑπαντας, οὐκ ἄχρι τοῦ καγχάζειν ἡρόδω, καθάπερ σὺ εἶπας, ἀλλὰ μειδιῶσα ἡδὺ καὶ ἐπαγωγόν, εἶτα προσομιλοῦσα δεξιῶς, καὶ μήτε φενακίζουσα εἴ τις προσέλθοι ἢ προπέμψει, μήτε αὐτὴ ἐπιλαμβανομένη τῶν ἀνδρῶν. ἦν δὲ ποτε καὶ ἀπέλθη ἐπὶ δεῖπνον λαβοῦσα μισθῶμα, οὔτε μεθύσκειται, (καταγέλασον γάρ, καὶ μισοῦσιν οἱ ἄνδρες τὰς τοιαύτας) οὔτε ὑπερμεφορεῖται τοῦ ὄψου ἀπειροκάλως, ἀλλὰ προσάπτεται μὲν ἄκροις τοῖς δακτύλοις, σιωπῇ δὲ τὰς ἐν-

θῆσεις οὐκ ἐπ' ἀμφοτέρως παραβύεται τὰς γνάθους,
πίνει δὲ ἡρέμα, οὐ χανδόν, ἀλλ' ἀναπαυομένη.

ΚΟΡ. Κἄν εἰ διψῶσα, ὦ μῆτερ, τύχοι;

ΚΡΩΒ. Τότε μάλιστα, ὦ Κόριννα, καὶ οὔτε
πλέον τοῦ δέοντος φθέγγεται, οὔτε ἀποσκώπτει ἐξ
τινα τῶν παρόντων, ἐς μόνον δὲ τὸν μισθωσάμενον
βλέπει· καὶ διὰ τοῦτο ἐκεῖνοι φιλοῦσιν αὐτήν. καὶ
ἐπειδὴν κοιμᾶσθαι δεῖ, ἀσελγὲς οὐδὲν, οὐδὲ ἀμελὲς
ἐκείνη ἂν τι ἐργάσαιτο, ἀλλὰ ἐξ ἅπαντος ἐν τοῦτο
θηρᾶται, ὡς ὑπαγάγοιτο, καὶ ἐραστὴν ποιήσειεν
ἐκεῖνον· ταῦτα γὰρ αὐτήν ἅπαντες ἐπαινοῦσιν. εἰ
δὴ καὶ σὺ ταῦτα ἐκμάθοις, μακάριαι καὶ ἡμεῖς ἐσό-
μεθα. ἐπεὶ τὰ γε ἄλλα παραπολὺ αὐτῆς . . . . ἄλλο
οὐδὲν, ὦ φίλη Ἀδράστειά, φημι, ζῶης μόνον.

4. ΚΟΡ. Εἰπέ μοι, ὦ μῆτερ, οἱ μισθούμενοι
πάντες τοιοῦτοὶ εἰσιν, ὁποῖος ὁ Εὐκροτος, μεθ' οὗ
χθὲς ἐκάθευδον;

ΚΡΩΒ. Οὐ πάντες, ἀλλ' ἔνιοι μὲν ἀμείνους,
οἱ δὲ καὶ ἤδη ἀνδρώδεις· οἱ δὲ καὶ οὐ πάνυ μορφῆς
εὐφυῶς ἔχοντες.

ΚΟΡ. Καὶ τοιούτοις συγκαθεύδειν δεήσει;

ΚΡΩΒ. Μάλιστα, ὦ θυγατερ· οὔτοι μέντοι
καὶ πλείονα διδῶσιν· οἱ καλοὶ δὲ αὐτὸ μόνον, κα-
λοὶ θέλουσιν εἶναι. καὶ σοὶ δὲ μελέτω ἀεὶ τοῦ πλείο-
νος, εἰ θέλεις ἐν βραχεῖ λέγειν ἀπάσας, ἐνδειξάσας
σε τῷ δακτύλῳ, οὐχ ὄρας τὴν Κόρινναν τὴν τῆς Κρω-
βύλης θυγατέρα, ὡς ὑπερπλουτεῖ, καὶ τρισευδαίμονα
πεποιήκε τὴν μητέρα; τί φῆς; ποιήσεις ταῦτα;
ποιήσεις ὅτι οἶδα ἐγὼ, καὶ προέξεις ἀπασῶν ἑαδίως.

νῦν δ' ἄπιθι λουσομένη, εἰ ἀφίκοιτο καὶ τήμερον
τὸ μειράκιον ὁ Εὐκκριτος· ὑπισχνεῖτο γάρ.

VII.

Arg. Puella iuvenem, qui matrimonium promiserat, ita amans, ut ipsi daret, non acciperet, nec alium admitteret, a matre vituperata.

ΜΗΤΗΡ ΚΑΙ ΜΟΥΣΑΡΙΟΝ.

1. ΜΗΤ. Ἄν δ' ἔτι τοιοῦτον ἐραστήν εὖρωμεν, ὃ
Μουσάριον, οἷος ὁ Χαιρέας ἐστὶ, θῦσαι μὲν τῇ Πανδή-
μῳ δεήσει λευκὴν μηκάδα, τῇ Οὐρανίᾳ δὲ τῇ ἐν κήποις,
δάμαλιν, στεφανῶσαι δὲ καὶ τὴν πλουτοδότειραν, καὶ
ὅλως μακάριαι καὶ τρισευδαίμονες ἐσόμεθα. νῦν
ὄργῃς γοῦν παρὰ τοῦ νεανίσκου ἡλίκα λαμβάνομεν,
ὃς ὀβολὸν μὲν οὐδὲ πώποτε σοι δέδωκεν, οὐκ ἐσθῆ-
τα, οὐχ ὑποδήματα, οὐ μῦρον, ἀλλὰ προφάσεις ἀεὶ,
καὶ ὑποσχέσεις, καὶ μακρὰ ἐλπίδες, καὶ πολὺ τὸ
ἐὰν ὁ πατήρ, καὶ εἰ κύριος γένομαι τῶν πατρῶων,
καὶ πάντα σά. σὺ δὲ καὶ ὁμωμοκέναι αὐτὸν φῆς,
ὅτι νόμῳ σε γαμετὴν ποιήσεται.

ΜΟΥΣ. Ὡμοσε γάρ, ὃ μῆτερ, κατὰ ταῖν θεαῖν,
καὶ τῆς Πολιάδος.

ΜΗΤ. Καὶ πιστεύεις δηλαδὴ; καὶ διὰ τοῦτο
πρώην οὐκ ἔχοντι αὐτῷ καταθεῖναι συμβολήν, τὸν
δακτύλιον δέδωκας ἀγνοούσης ἐμοῦ· ὁ δὲ ἀποδόμε-
νος κατέπιε, καὶ πάλιν τὰ δύο περιδέραια τὰ Ἰωνι-

καὶ, ἔλκοντα ἐκάτερον δύο Δαρσεικοὺς, ἃ σοι ὁ Χίος Πραξίας ὁ ναύκληρος ἐκόμισε ποιησάμενος ἐν Ἐφέσῃ. ἐξεῖτο γὰρ Χαιρέας ἔρανον σὺν ἐφήβοις ἀπενεγκεῖν. ὀθόνας γὰρ καὶ χιτωνίσκους, τί ἂν λέγοιμι; καὶ ὅλως Ἑρμαιόν τι ἡμῖν, καὶ μέγα ὄφελος συμπέπτωκεν οὗτος.

2. ΜΟΥΣ. Ἀλλὰ καλὸς, καὶ ἀγένειος, καὶ φησὶν ἐρᾶν, καὶ δακρῦει, καὶ Δεινομάχης καὶ Λάχητος υἱὸς ἐστὶ τοῦ Ἀρεοπαγίτου, καὶ φησὶν ἡμᾶς γαμήσειν, καὶ μεγάλας ἐλπίδας ἔχομεν παρ' αὐτοῦ, ἣν ὁ γέρον μόνον καταμύση.

ΜΗΤ. Οὐκοῦν, ἃ Μουσαρίον, ἐὰν ὑποδήσασθαι δέη, καὶ ὁ σκυτοτόμος αἰτῇ τὸ δίδραχμον, ἐφοῦμεν πρὸς αὐτὸν, Ἀργύριον μὲν οὐκ ἔχομεν, σὺ δὲ τῶν ἐλπίδων ὀλίγας παρ' ἡμῶν λάβε· καὶ πρὸς τὸν ἀλφίτοπώλην τὰ αὐτά· καὶ ἦν τὸ ἐνοίκιον αἰτώμεθα, Περιμένειον, φήσομεν, ἔς τ' ἂν Λάχης ὁ Κολυττεὺς ἀποθάνῃ· ἀποδώσομεν γὰρ σοι μετὰ τοὺς γάμους. οὐκ αἰσχύνῃ μόνῃ τῶν ἐταιρῶν οὐκ ἐλλόβιον, οὐχ ὄρμον, οὐ Ταραντινίδιον ἔχουσα;

3. ΜΟΥΣ. Τί οὖν, ὦ μήτερ, ἐκεῖναι εὐτυχέστεραι μου, καὶ καλλίους εἰσίν;

ΜΗΤ. Οὐκ, ἀλλὰ συνετώτεραι, καὶ ἴσασιν ἐταιρίζειν. οὐδὲ πιστεύουσι ῥηματίοις, καὶ νεανίσκοις ἐπ' ἄκρου τοῦ χείλους τοὺς ὄρκους ἔχουσι· σὺ δὲ εἶ πιστὴ, καὶ φίλανδρος, οὐδὲ προσέη ἄλλον τινα, ὅτι μὴ μόνον Χαιρέαν· καὶ πρώην μὲν ὅτε ὁ γεωργὸς ὁ Ἀκαρνεὺς ἦκε δύο μνᾶς κομίζων, ἀγένειος καὶ αὐτὸς (οἴνου δὲ τιμὴν ἀπειλήφει τοῦ πατρὸς πέμ-

φαντος), σὺ δὲ ἐκεῖνον μὲν ἀπεμύκτισσας, καθεύδεις δὲ μετὰ τοῦ Ἀδώνιδος Χαιρέου.

ΜΟΤΣ. Τί οὖν; ἐχρῆν Χαιρέαν καταλείψασαν παραδέξασθαι τὸν ἐργάτην ἐκεῖνον κινάβρας ἀπόζοντα; λεῖός μοι, φασὶ, Χαιρέας, καὶ χοιρίσκος Ἀκαρνάνιος.

ΜΗΤ. Ἔστω. ἐκεῖνος ἀγροῖκος, καὶ πονηρόν ἀποπνεῖ. τί καὶ Ἀντιφῶντα τὸν Μενεκράτους μνῖαν ὑπισχνούμενον, οὐδὲ τοῦτον ἐδέξω; οὐ καλὸς ἦν, καὶ ἀστεῖος, ἡλικιώτης Χαιρέου;

4. ΜΟΤΣ. Ἄλλ' ἠπέλησε Χαιρέας ἀποσφάξιν ἀμφοτέρους, εἰ λάβοι με ποτὲ μετ' αὐτοῦ.

ΜΗΤ. Πόσοι δὲ καὶ ἄλλοι ταῦτα ἀπειλοῦσιν; οὐκοῦν ἀνέραστος σὺ μνεῖς διὰ τοῦτο, καὶ σωφρονήσεις, καθάπερ οὐχ ἑταῖρα, τῆς δὲ Θεσμοφόρου ἰερεῖά τις οὔσα; ἐὼ τᾶλλα, σήμερον Ἀλῶα ἐστί· τί δὲ σοι δέδωκεν ἐς τὴν ἐορτήν;

ΜΟΤΣ. Οὐκ ἔχει, ὦ μαννάριον.

ΜΗΤ. Μόνος οὗτος οὐ τέχνην εὗρηκεν ἐπὶ τὸν πατέρα, οὐκ οἰκέτην καθῆκεν ἐξαπατήσοντα, οὐκ ἀπὸ τῆς μητρὸς ἤτησεν ἀπειλήσας ἀποπλευσεῖσθαι στρατευσόμενος, εἰ μὴ λάβοι; ἀλλὰ κἀθήται ἡμῖς ἐπιτρίβων, μήτε αὐτὸς διδούς, μήτε παρὰ τῶν διδόντων ἐὼν λαμβάνειν; σὺ δὲ οἶε, ὦ Μουσάριον, ὀκτωκαίδεκα ἐτῶν ἀεὶ ἔσσεσθαι; ἢ τὰ αὐτὰ φρονήσιν Χαιρέαν, ὅταν πλουτῇ μὲν αὐτὸς, ἢ δὲ μήτηρ γάμον πολυτάλαντον ἐξύρη αὐτῆ; μνησθήσεται ἔτι, οἶε, τότε τῶν δακρύων, ἢ τῶν φιλημάτων, ἢ τῶν ὄρκων, πέντε ἴσως τάλαντα προικὰς βλέπων;

ΜΟΤΣ. Μνησθήσεται ἐκεῖνος· δείγμα δὲ, ὡς οὐδὲ νῦν γεγάμηκεν, ἀλλὰ καταναγκαζόμενος καὶ βιαζόμενος ἠρνήσατο.

ΜΗΤ. Γένοιτο μὴ ψεύδεσθαι, ἀναμνήσω δέ σε, ὦ Μουσαρίον, τότε.

VIII.

Arg. Zelotypiam amatoris excitandam esse; solummodo a zelotypis bona sperari posse.

ΑΜΠΕΛΙΣ ΚΑΙ ΧΡΤΣΙΣ.

1. **ΑΜΠ.** Ὅστις δὲ, ὦ Χρυσὶ, μῆτε ζηλοτυπεῖ, μῆτε ὀργίζεται, μῆτε ἐρῶάπισέ ποτε, ἢ περιέκειρεν, ἢ τὰ ἱμάτια περιέσχισεν, οὐκέτι ἐραστῆς ἐκεῖνός ἐστιν;

ΧΡΤΣ. Οὐκοῦν ταῦτα μόνον ἐρῶντος, ὦ Ἄμπελι, δείγματα;

ΑΜΠ. Ναὶ, ταῦτ' ἀνδρὸς θερμοῦ. ἐπεὶ τᾶλλα, φιλήματα, καὶ δάκρυα, καὶ ὄρκοι, καὶ τὸ πολλάκις ἤκειν, ἀρχομένου ἔρωτος σημεῖον, καὶ φουομένου ἔτι· τὸ δὲ πῦρ ὅλον ἐκ τῆς ζηλοτυπίας ἐστίν. ὥστε εἰ καὶ σὲ, ὡς φῆς, ὁ Γοργίας ραπίζει, καὶ ζηλοτυπεῖ, χρηστά ἔλπιζε, καὶ εὖχου ἀεὶ τὰ αὐτὰ ποιεῖν

ΧΡΤΣ. Τὰ αὐτὰ; τί λέγεις; ἀεὶ ραπίζειν με;

ΑΜΠ. Οὐχί· ἀλλ' ἀνιᾶσθαι, εἰ μὴ πρὸς μόνον αὐτὸν βλέποις. ἐπεὶ εἰ μὴ ἐρᾷ γε, τί ἂν ἔτι ὀργίζοιτο, εἰ σὺ τινα ἕτερον ἐραστὴν ἔχοις;

ΧΡΤΣ. Ἄλλ' οὐδὲ ἔχω ἔγωγε. ὁ δὲ μάτην ὑπέ-

λαβε τὸν πλούσιόν μου ἐράην, διότι ἄλλως ἐμνημόνευσά ποτε αὐτοῦ.

2. ΑΜΠ. Καὶ τοῦτο ἦδὺ, τὸ ὑπὸ πλουσίων οἶεσθαι σπουδάζεσθαι σε. οὕτω γὰρ ἀνιάσεται μᾶλλον, καὶ φιλοτιμήσεται, ὥς μὴ ὑπερβάλουντο αὐτὸν οἱ ἀντερασταί.

ΧΡΤΣ. Καὶ μὴν οὗτός γε μόνον ὀργίζεται, καὶ φαπίζει· δίδωσι δὲ οὐδέν.

ΑΜΠ. Ἀλλὰ δώσει· ζηλότυποι γὰρ καὶ μάλικα λυπηθήσονται.

ΧΡΤΣ. Οὐκ οἶδ' ὅπως φαπίσματα λαμβάνειν βούλει με, ὧ Ἄμπελίδιον.

ΑΜΠ. Οὐκ· ἀλλ', ὥς οἶμαι, μεγάλοι ἔρωτες γίνονται, καὶ εἰ πύθοιτο ἀμελεῖσθαι· εἰ δὲ πισεύσαι μόνος ἔχειν, ἀπομαραίνεται πως ἢ ἐπιθυμία. ταῦτα λέγω πρὸς σέ, εἴκοσιν ὄλοις ἔτεσιν ἐταιρίασα· σὺ δὲ ὀκτωκαιδεκαέτις, οἶμαι, ἢ ἔλαττον, οἶσα τυγχάνεις. εἰ βούλει δὲ, καὶ διηγῆσομαι ἃ ἔπαθόν ποτε, οὐ πάνυ πρὸ πολλῶν ἐτῶν. ἦρα μου Δημόφαντος ὁ δανειστής, ὁ κατόπιν οἰκῶν τῆς Ποικίλης. οὗτος οὐδὲ πώποτε πλέον τι πέντε δραχμῶν δέδωκε, καὶ ἡξίου δεσπότης εἶναι. ἦρα δὲ, ὧ Χρυσὸν, ἐπιπόλαιόν τινα ἔρωτα, οὔτε ὑποστένων, οὔτε δακρύων, οὔτε ἄωρὸν παραγιγνόμενος ἐπὶ τὰς θύρας, ἀλλ' αὐτὸ μόνον συνεκάθεινδὲ μοι ἐνίοτε, καὶ τοῦτο διὰ μακροῦ. 3. Ἐπειδὴ δὲ ἐλθόντα ποτὲ ἀπέκλεισα, (Καλλιᾶδης γὰρ ὁ γραφεὺς ἔνδον ἦν, δέκα δραχμαῖς πεπομφῶς) τὸ μὲν πρῶτον ἀπῆλθέ μοι λοιδορησάμενος. ἐπεὶ δὲ πολλαὶ μὲν διῆλθον ἡμέραι, ἐγὼ δὲ

οὐ προσέπεμπον, ὁ Καλλιάρχης δὲ ἔνδον ἦν αὐθις, ὑποθερμαινόμενος ἤδη τότε ὁ Δημόφαντος, καὶ αὐτὸς ἀναφλέγεται εἰς τὸ πρῶγμα, καὶ ἐπιστάς ποτε, ἀνεωγμένην τηρήσας τὴν θύραν, ἔκλαεν, ἔτυπτεν, ἠπειλεί φονεύσειν, περιεβόηγνε τὴν ἐσθῆτα, ἅπαντα ἐποίει, καὶ τέλος τάλαντον δούς, μόνος εἶχεν ὀκτῶ ὄλους μῆνας· ἡ γυνὴ δὲ αὐτοῦ πρὸς ἅπαντας ἔλεγεν, ὡς ὑπὸ φαρμάκων ἐκμήναιμι αὐτόν. τὸ δὲ ἦν ἄρα ζηλοτυπία, τὸ φάρμακον. ὥστε, ὦ Χρυσὲ, καὶ σὺ χρῶ ἐπὶ τὸν Γοργίαν τῷ αὐτῷ φαρμάκῳ. πλούσιος δὲ ὁ νεανίσκος ἔσται, ἦν τι ὁ πατήρ αὐτοῦ πάθῃ.

IX.

*Arg. Prior amator, miles gloriosus e bello re-
diens, atque a serva Pannychidis denuo allectus,
cum eo, qui meretricem nunc habebat, congressus.*

ΔΟΡΚΑΣ, ΠΑΝΝΥΧΙΣ, ΦΙΛΟΣΤΡΑΤΟΣ,
ΠΟΛΕΜΩΝ.

1. ΔΟΡΚ. Ἀπολώλαμεν, ὦ κεκτημένη, ἀπολώλαμεν, ὁ Πολέμων ἀπὸ τῆς στρατείας ἀνέστρεψε πλουτιῶν, ὡς φασιν· ἐώρακα δὲ καὶ γὰρ αὐτόν, ἐφραστρίδα περιπόρφυρον ἐμπεπορημένον, καὶ ἀκολούθους ἅμα πολλούς. καὶ οἱ φίλοι, ὡς εἶδον, συνέθειον ἐπ' αὐτόν ἀσπασόμενοι. ἐν τοσοῦτῳ δὲ τὸν θεράποντα ἰδοῦσα κατόπιν ἐπόμενον, ὅς συναποδημῆκει μετ' αὐτοῦ, ἠρόμην, καὶ εἶπέ μοι, ἔφην, ὦ Μαρμένων, ἀσπασαμένη πρότερον αὐτόν, πῶς ἡμῖν

ἐπράξατε, καὶ εἴτι ἄξιον τῶν πολέμων ἔχοντες ἐπανηληλύθατε;

ΠΑΝ. Οὐκ ἔδει τοῦτο εὐθύς, ἀλλ' ἐκεῖνα, Ὅτι μὲν ἐσώθητε, πολλή χάρις τοῖς θεοῖς, καὶ μάλιστα τῷ ξενίῳ Διὶ, καὶ Ἀθηναῖ στρατεία· ἡ δέσποινα δὲ ἐπυνθανετο αἰεὶ, τί πράττοιτε; καὶ ἔνθα εἶητε; εἰ δὲ καὶ τοῦτο προσέθηκας, ὡς καὶ ἐδάκρυε, καὶ αἰεὶ ἐμέμνητο Πολέμωνος, ἄμεινον ἦν παραπολύ.

2. *ΔΟΡΚ.* Προεῖπον εὐθύς ἐν ἀρχῇ ἅπαντα· πρὸς δὲ σε οὐκ ἂν εἶπον, ἀλλὰ ἂ ἤκουσα, ἐβουλόμην εἰπεῖν. ἐπεὶ πρὸς γε Παρμένωνα οὕτως ἠρξάμην· ἦ που, ὦ Παρμένων, ἐβόμβει τὰ ὦτα ὑμῖν; αἰεὶ γὰρ ἐμέμνητο ἡ κακτημένη μετὰ δακρῶν, καὶ μάλιστα εἴ τις ἐληλύθει ἐκ τῆς μάχης, καὶ πολλοὶ τεθνάναι ἐλέγοντο, ἐσπάρατε τότε τὰς κόμας, καὶ τὰ στέρνα ἐτύπτετα, καὶ ἐπένθει πρὸς τὴν ἀγγελίαν ἐκάστην.

ΠΑΝ. Εὐγε, ὦ Δορκὰς, οὕτως ἐχρῆν.

ΔΟΡΚ. Εἶτα ἐξῆς μετ' οὐ πολὺ ἠρόμην ἐκεῖνα. ὁ δὲ πάννυ λαμπρῶς, φησιν, ἀνεστρέψαμεν.

ΠΑΝ. Οὕτω κακείνος οὐδὲν προειπὼν, ὡς ἐμέμνητό μου ὁ Πολέμων, ἢ ἐπόθει, ἢ ἠύχετο ζῶσαν καταλαβεῖν;

ΔΟΡΚ. Καὶ μάλα πολλὰ τοιαῦτα ἔλεγε. τὸ γοῦν κεφάλαιον ἐξήγγειλε, πλοῦτον πολὺν, χρυσόν, ἐσθῆτα, ἀκολούθους, ἐλέφαντα. τὸ μὲν γὰρ ἀργύριον μηδὲ ἀριθμῶ ἄγειν αὐτόν, ἀλλὰ μεδίμνον, ἀπομεμετρημένον πολλοὺς μεδίμνους. εἶχε δὲ καὶ αὐτὸς Παρμένων δακτύλιον ἐν τῷ μικρῷ δακτύλῳ, μέγιστον, πολύγωνον, καὶ ψῆφος ἐνεβέβλητο τῶν τριχρῶμων.

ἔρουθρά τε ἦν ἐπιπολῆς. εἶσα δ' οὖν αὐτὸν ἐθέλοντά μοι διηγῆσθαι ὡς τὸν Ἄλυν διέβησαν, καὶ ὡς ἀπέκτειναν Τηριδάταν τινά, καὶ ὡς διέτριψεν ὁ Πολέμων ἐν τῇ πρὸς Πισίδας μάχῃ· ἀπέδραμον δὲ σοὶ ταῦτα προσαγγελοῦσα, ὡς περὶ τῶν παρόντων σκέψαιο. εἰ γὰρ ἔλθῶν ὁ Πολέμων (ἦξει δὲ πάντως ἀποσεισάμενος τοὺς γνωρίμους) ἀπαπυθόμενος, εὗροι τὸν Φιλόστρατον ἔνδον παρ' ἡμῖν, τί οἶε ποιήσῃν αὐτόν;

3. ΠΑΝ. Ἐξευρίσκωμεν, ὦ Δορκάς, ἐκ τῶν παρόντων σωτήριον· οὔτε γὰρ τοῦτον ἀποπέμψαι καλόν, τάλαντον ἔναγχος δεδωκότα, καὶ ἄλλα ἔμπορον ὄντα, καὶ πολλὰ ὑπισχνούμενον· οὔτε Πολέμωνα τοιοῦτον ἐπανήκοντα, χρήσιμον μὴ παραδέχεσθαι· προσέτι γὰρ καὶ ζηλότυπός ἐστιν, ὃς καὶ πενόμενος ἔτι, πολὺ ἀφόρητος ἦν· νῦν δὲ τί οὐκ ἂν ἐκεῖνος ποιήσειεν;

ΔΟΡΚ. Ἀλλὰ καὶ προσέρχεται.

ΠΑΝ. Ἐκλύομαι, ὦ Δορκάς, ὑπὸ τῆς ἀπορίας, καὶ τρέμω.

ΔΟΡΚ. Ἀλλὰ καὶ Φιλόστρατος προσέρχεται.

ΠΑΝ. Τίς γένομαι; πῶς ἂν με ἡ γῆ καταπίοι;

4. ΦΙΛ. Τί οὐ πίνωμεν, ὦ Παννυχί;

ΠΑΝ. Ἄνθρωπε, ἀπολώλεκάς με. σὺ δὲ χαῖρε, Πολέμων, χρόνιος φανείς.

ΠΟΛ. Οὗτος οὖν τίς ἐστιν ὁ προσίων ὑμῖν; σιωπᾶς; εὗγε, οἶχον, ὦ Παννυχί· ἐγὼ δὲ πεμπταῖος ἐκ Πυλῶν διέπτην, ἐπειγόμενος ἐπὶ τοιαύτην γυναῖ-

κα. καὶ δίκαια μέντοι πέπονθα, καὶ σοι χάριν ἔχω, οὐκ ἔτι γὰρ ἄρπασθήσομαι ὑπὸ σοῦ.

ΦΙΛ. Σὺ δὲ τίς εἶ, ὧ βέλτιστε;

ΠΟΛ. Ὅτι Πολέμων ὁ Στειριεύς, Πανδίωνος φυλῆς, ἀκούεις; χιλιαρχήσας τὸ πρῶτον, νῦν δὲ ἐξαστήσας πεντακισχιλίαν ἀσπίδα, ἐραστής Παννουχίδος, ὅτε ὤμην ἔτι ἀνθρώπινα φρονεῖν αὐτήν.

ΦΙΛ. Ἀλλὰ τὰ νῦν, ὧ ξεναγέ, Παννουχίς ἐμή ἐστι, καὶ τάλαντον εἴληφε, λήψεται δὲ ἤδη καὶ ἕτερον, ἐπειδὴν τὰ φορτία διαθώμεθα. καὶ νῦν ἀκολουθεῖ μοι, ὧ Παννουχί. τοῦτον δὲ παρ' Ὀδρῦσαις χιλιαρχεῖν ἔα.

ΔΟΡΚ. Ἐλευθέρα μὲν ἐστι, καὶ ἀκολουθήσει, ἢν ἐθέλῃ.

ΠΑΝ. Τί ποιῶ, Δορκάς;

ΔΟΡΚ. Ἐσιεῖναι ἄμεινον, ὀργιζομένῳ οὐχ οἶόν τε παρεῖναι Πολέμωνι, καὶ μᾶλλον ἐπιταθήσεται ζηλοτυπῶν.

ΠΑΝ. Εἰ θέλεις, εἰσιωμεν. —

5. ΠΟΛ. Ἀλλὰ προλέγω ὑμῖν, ὅτι τὸ ὕστατον πίσηθε τήμερον, ἢ μάτην ἐγὼ τοσοῦτοις φόνοις ἐγγυμασμένος πάρεμι. τοὺς Θραῖκας, ὧ Παρμένων.

ΠΑΡΜ. Ὡπλισμένοι ἦκον, ἐμφράξαντες τὸν στενωπὸν τῆ φάλαγγι· ἐπὶ μετώπου μὲν τὸ ὀπλιτικόν, παρ' ἑκάτερα δὲ οἱ σφενδονῆται, καὶ τοξόται, οἱ δὲ ἄλλοι κατόπιν.

ΦΙΛ. Ὡς βρεφυλλίους ταῦτα, ὧ μισθοφόρε, ἡμῖν λέγεις, καὶ μορμολύττεις· σὺ γὰρ ἀλεκτρούνα πῶποτε ἀπέκτεινας, ἢ πόλεμον εἶδες; ἐρυμάτιον

ἐφρούρεις, τάχα διμοιρίτης ὦν, ἵνα καὶ τοῦτο προσχαρίσωμαί σοι.

ΠΟΛ. Καὶ μὴν εἴση μετ' ὀλίγον, ἐπειδὴν προσ-
ιόντας ἡμᾶς ἐπὶ δόρυ θεάση, στίλβοντας τοῖς ὄπλοις.

ΦΙΛ. Ἦκετε μόνον συσκευασάμενοι. ἐγὼ δέ,
καὶ Τίβιος οὗτος (μόνος γὰρ οὗτος ἐπεταί μοι) βάλ-
λοντες ὑμᾶς λίθοις τε, καὶ ὀστράκοις, οὕτω διασκε-
δάσομεν, ὡς μηδὲ ὅποι οἴχοισθε, ἔχοιτε εἰδέναι.

X.

*Arg. Consultant duae meretrices, qua ratione
iuvenis; a patre traditus philosopho, ab hoc abstra-
hi et ad amicam revocari possit.*

ΧΕΛΙΔΟΝΙΟΝ ΚΑΙ ΔΡΟΣΗ.

1. ΧΕΛ. Οὐκ ἔτι φοιτᾷ παρὰ σέ, ὦ Δρυσή, τὸ
μειράκιον ὁ Κλεινίας; οὐ γὰρ ἐώρακα, πολὺς ἤδη
χρόνος, αὐτὸν παρ' ὑμῖν.

ΔΡΟΣ. Οὐκ ἔτι, ὦ Χελιδόνιον. ὁ γὰρ διδά-
σκαλος αὐτὸν εἶρξε μηκέτι μοι προσιέναι.

ΧΕΛ. Τίς οὗτος; μὴ τι τὸν παιδοτρίβην Διό-
τιμον λέγεις; ἐπεὶ ἐκείνός γε φίλος μοι.

ΔΡΟΣ. Οὐκ· ἀλλ' ὁ κάκιστα φιλοσόφων ἀπο-
λούμενος Ἀρισταίνετος.

ΧΕΛ. Τὸν σκυθρωπὸν λέγεις; τὸν δασύν; τὸν
βαθυπώγωνα; ὃς εἴωθε μετὰ τῶν μειρακίων περι-
πατεῖν ἐν τῇ Ποικίλῃ;

ΔΡΟΣ. Ἐκεῖνόν φημι τὸν ἀλαζόνα, ὃν κάκιστα

ἐπίδοιμι ἀπολούμενον, ἐλκόμενον τοῦ πάγωνος ὑπὸ δημίου.

2. ΧΕΛ. Τί παθῶν δὲ ἐκεῖνος, τοιαῦτα ἔπεισε τὸν Κλεινίαν;

ΔΡΟΣ. Οὐκ οἶδα, ὦ Χελιδόνιον. ἀλλὰ μηδέποτε ἀπόκοιτός μου γενόμενος, ἀφ' οὗ γυναικὶ δμῖλιν ἤρξατο, (πρῶτον δὲ ὠμίλησέ μοι) τριῶν τούτων ἑξῆς ἡμερῶν οὐδὲ προσῆλθε τῷ στενωπῷ· ἐπεὶ δὲ ἠνιώμην, (οὐκ οἶδα δὲ ὅπως τὶ ἔπαθον ἐπ' αὐτῷ) ἔπεμψα τὴν Νεβρίδα περισκευομένην αὐτόν, ἣ ἐν ἀγορᾷ διατρίβοντα, ἣ ἐν Ποικίλῃ· ἣ δὲ περιπατοῦντα ἔφη ἰδοῦσα μετὰ τοῦ Ἀρισταινέτου, νεῦσαι πύρρῳ, ἐκεῖνον δὲ ἐρυθριάσαντα κάτω ὄραν, καὶ μηκέτι παρενεγκεῖν τὸν ὄφθαλμόν. εἴτ' ἐβάδιζον ἄμα ἐς τὴν πόλιν· ἣ δὲ ἄχρη τοῦ Διπύλου ἀκολουθήσασα, ἐπεὶ μηδ' ὄλως ἐπιστράφη, ἐπανῆκεν, οὐδὲν σαφές ἀπαγγεῖλαι ἔχουσα. πῶς με οἶε διαάγειν τὰ μετὰ ταῦτα, οὐκ ἔχουσαν εἰκάσαι ὅτι μοι πέπονθεν ὁ μειρακίσκος; ἀλλὰ μὴ ἐλύπησά τι αὐτόν, ἔλεγον, ἣ τινὸς ἄλλης ἠράσθη, μισήσας ἐμέ; ἀλλ' ὁ πατήρ διεκάλυπεν αὐτόν; πολλὰ τοιαῦτα ἔστρεφον. ἦδη δὲ περὶ δειλὴν ὄψιαν ἤκεν ὁ Δρόμων, τὸ γραμματίον τουτὶ παρ' αὐτοῦ κομίζων. ἀνάγνωθι λαβοῦσα, ὦ Χελιδόνιον, οἷσθα γὰρ δήπου γράμματα.

3. ΧΕΛ. Φέρον, ἴδωμεν τὰ γράμματα οὐ πάνυ σαφῆ, ἀλλ' ἐπισεσυρμένα, δηλοῦντα ἔπειξιν τινα τοῦ γεγραφότος. λέγει δὲ, „Πῶς μὲν ἐφίλησά σε, ὦ Δροσῆ, τοὺς θεοὺς ποιοῦμαι μάρτυρας.“

ΔΡΟΣ. Αἶ αἶ τάλαν, οὐδὲ τὸ χαίρειν προσέγραψε.

ΧΕΛ. „Καὶ νῦν δὲ οὐ κατὰ μῖσος, ἀλλὰ κατὰ ἀνάγκην ἀφίσταμαί σου. ὁ πατήρ γάρ Ἀρισταίνετῳ παρέδωκέ με φιλοσοφεῖν αὐτῷ. καὶ κείνος (ἔμαθε γὰρ τὰ καθ' ἡμᾶς ἅπαντα) πάνυ πολλὰ ἐπετίμησέ μοι, ἀπρεπὲς εἶναι λέγων ἑταίρα συνεῖναι, Ἀρχιτέλους καὶ Ἐρασικλείας υἱὸν ὄντα· πολὺ γὰρ ἄμεινον εἶναι τὴν ἀρετὴν προτιμᾶν τῆς ἡδονῆς.“

ΔΡΟΣ. Μὴ ὤραιοισιν ἵκοιτο ὁ λῆρος ἐκεῖνος, τοιαῦτα παιδεύων τὸ μειράκιον.

ΧΕΛ. „Ὡστε ἀνάγκη πείθεσθαι αὐτῷ· παρακολουθεῖ γὰρ ἀκριβῶς παραφυλάσσων, καὶ ὄλως οὐδὲ προσβλέπειν ἄλλω οὐδενὶ ἔξεστιν, ὅτι μὴ ἐκείνῳ· εἰ δὲ σωφρονοῖμι, καὶ πάντα πεισθεῖην αὐτῷ, ὑπισχνεῖται πάνυ εὐδαίμονα ἔσσεσθαι με, καὶ ἐνύρετον καταστήσεσθαι, τοῖς πόνοις προγεγυμνασμένον. ταῦτά σοι μόλις ἔγραψα, ὑποκλέψας ἑμαυτόν. σὺ δὲ μοι εὐτύχει, καὶ μέμνησο Κλεινίου.“

4. *ΔΡΟΣ.* Τί σοι δοκεῖ ἢ ἐπιστολῇ, ᾧ Χελιδόνιον;

ΧΕΛ. Τὰ μὲν ἄλλα ἢ ἀπὸ Σκυθῶν ῥῆσις, τὸ δὲ μέμνησο Κλεινίου, ἔχει τινὰ ὑπόλοιπον ἐλπίδα.

ΔΡΟΣ. Καὶ μοι οὕτως ἔδοξεν· ἀπόλλυμαι δ' οὖν ὑπὸ τοῦ ἔρωτος. ὁ μέντοι Δρόμων ἔφασκε παιδεραστήν τινα εἶναι τὸν Ἀρισταίνετον, καὶ ἐπὶ προφάσει τῶν μαθημάτων, συνεῖναι τοῖς ὠραιοτάτοις τῶν νέων, καὶ ἰδίᾳ λογοποιεῖσθαι πρὸς τὸν Κλεινίαν ὑποσχέσεις τινὰς ὑπισχνούμενον, ὡς ἰσούθειον ἀποφανεῖ αὐτόν. ἀλλὰ καὶ ἀναγιγνώσκει μετ' αὐτοῦ

ἔρωτικούς τινὰς λόγους τῶν παλαιῶν φιλοσόφων πρὸς τοὺς μαθητάς, καὶ ὅλως περὶ τὸ μειράκιόν ἐστιν· ἠπεῖλει δὲ καὶ τῷ πατρὶ τοῦ Κλεινίου καταρεῖν ταῦτα.

ΧΕΛ. Ἐχρῆν, ὦ Δροσῆ, γαστρίσαι τὸν Δρόμωνα.

ΔΡΟΣ. Ἐγιάστρισα, καὶ ἄνευ δὲ τούτου ἐμός ἐστι. κίβνισται γὰρ καὶ κῆνος τῆς Νεβρίδος.

ΧΕΛ. Θάρξει, πάντα ἔσται καλῶς. ἐγὼ δὲ καὶ ἐπιγράψω μοι δοκῶ ἐπὶ τοῦ τοίχου ἐν Κιραμεικῷ, ἔνθα ὁ Ἀρχιτέλης εἶωθε περιπατεῖν, Ἀρισταίνετος διαφθείρει Κλεινίαν, ὥστε καὶ ἐκ τούτου τι συνδραμεῖν τῇ παρὰ τοῦ Δρόμωνος διαβολῇ.

ΔΡΟΣ. Πῶς δ' ἂν λάθοις ἐπιγράψασα;

ΧΕΛ. Τῆς νυκτός, ὦ Δροσῆ, ἀνθρακα ποθὲν λαβοῦσα.

ΔΡΟΣ. Εὐγε. συστράτευε μόνον, ὦ Χελιδόνιον, κατὰ τοῦ ἀλαζόνος Ἀρισταίνετου.

XI.

At g. Tryphaena iuvenem alius meretricis amore pereuntem sibi conciliat.

ΤΡΥΦΑΙΝΑ ΚΑΙ ΧΑΡΜΙΑΝΗΣ.

1. **ΤΡΥΦ.** Ἐταίραν δὲ τις παραλαβὼν, πέντε δραχμὰς τὸ μίσθωμα δοῦς, καθεύδει ἀποστραφεῖς, δακρύων καὶ στένων; ἀλλ' οὔτε πέπωκας ἠδέως, αἶμαι, οὔτε δειπνήσαι μόνος ἠθέλησας, ἔκλαες δὲ καὶ παρὰ τὸ δειπνῶν, ἐώρων' γάρ. καὶ νῦν δὲ οὐ διαλέ-

λοιπας ἀνολολύζων, ὡςπερ βρέφος. ταῦτα οὖν, ὦ Χαρμίδη, τίνος ἔνεκα ποιεῖς; μὴ ἀποκρύψῃς με, ὡς ἂν καὶ τοῦτο ἀπολαύσω τῆς νυκτὸς ἀγρυπνήσασα μετὰ σοῦ.

ΧΑΡΜ. Ἐρως με ἀπόλλυσιν, ὦ Τρύφαινα, καὶ οὐκέτι ἀντέχω πρὸς τὸ δεινόν.

ΤΡΥΦ. Ἄλλ' ὅτι μὲν οὐκ ἔμοῦ ἐράς, δῆλον. οὐ γὰρ ἂν ἔχων με ἡμέλεις, καὶ ἀπωθοῦ περιπλέκεσθαι θέλουσαν, καὶ τέλος διετείχιζες τὸ μεταξὺ ἡμῶν τῷ ἱματίῳ, δεδιώς μὴ ψαύσαιμί σου. τίς δὲ ὅμως ἐκείνη ἐστίν, εἶπέ. τάχα γὰρ ἂν τι καὶ συντελέσαιμι πρὸς τὸν ἔρωτα. οἶδα γὰρ ὡς χρὴ τὰ τοιαῦτα διακονεῖσθαι.

ΧΑΡΜ. Καὶ μὴν οἶσθα καὶ πάννυ ἀκριβῶς αὐτήν, καὶ κείνη σε. οὐ γὰρ ἀφανὴς ἐταῖρά ἐστιν.

2. ΤΡΥΦ. Εἶπέ τοῦνομα, ὦ Χαρμίδη.

ΧΑΡΜ. Φιλημάτιον, ὦ Τρύφαινα.

ΤΡΥΦ. Ὅποτέραν λέγεις; δύο γὰρ εἰσι· τὴν ἐκ Πειραιῶς, τὴν ἄρτι διακεκορευμένην, ἧς ἐράξ Δάμυλλος ὁ τοῦ νῦν στρατηγοῦντος υἱός; ἢ τὴν ἑτέραν, ἣν Παγίδα ἐπικαλοῦσιν;

ΧΑΡΜ. Ἐκείνην, καὶ ἐάλωκα ὁ κακοδαίμων, καὶ συνείλημμαι πρὸς αὐτῆς.

ΤΡΥΦ. Οὐκοῦν δι' ἐκείνην ἔκλαες;

ΧΑΡΜ. Καὶ μάλα.

ΤΡΥΦ. Πολὺς δὲ χρόνος ἔστι σοι ἐρῶντι, ἢ νεοτελής τις εἶ;

ΧΑΡΜ. Οὐ νεοτελής, ἀλλὰ μῆνες σχεδὸν ἑπτὰ ἀπὸ Διονυσίων, ὅτε πρῶτον εἶδον αὐτήν.

ΤΡΥΦ. Εἶδες δὲ ὅλην ἀκριβῶς, ἢ τὸ πρόσωπον μόνον, καὶ ὅσα τοῦ σώματος φανερά, ἃ εἶδες, Φιληματίου, καὶ ὡς ἐχοῖν γυναῖκα πέντε καὶ τετραράκοντα ἔτη γεγονυῖαν ἤδη;

ΧΑΡΜ. Καὶ μὴν ἐπόμνυται δύο καὶ εἴκοσιν ἔς τὸν ἐσόμενον Ἐλαφηβολιῶνα τελέσειν.

Ζ. ΤΡΥΦ. Σὺ δὲ ποτέροις ἂν πιστεύσεις, τοῖς ἐκείνης ὄρκοις, ἢ τοῖς σεαυτοῦ ὀφθαλμοῖς; ἐπίσκειψαι γὰρ ἀκριβῶς, ὑποβλέψας ποτὲ τοὺς κροτάφους αὐτῆς, ἔνθα μόνον τὰς αὐτῆς τρίχας ἔχει· τὰ δὲ ἄλλα φενάκη βαθεῖα· περὶ δὲ τοὺς κροτάφους ὀπίσταν ἀσθενήσῃ τὸ φάρμακον, ᾧ βιάπεται, ὑπολευκάζεται τὰ πολλά· καίτοι τί τοῦτο; βιάσαι ποτὲ καὶ γυμνήν ἰδεῖν.

ΧΑΡΜ. Οὐδὲ πώποτε μοι πρὸς τοῦτο ἐνέδωκεν.

ΤΡΥΦ. Εἰκότως· ἠπίστατο γὰρ μυσαχθισόμενόν σε τὰς αὐτῆς λευκάς· ὅλη δὲ ἀπὸ τοῦ αὐχένος ἔς τὰ γόνατα παρδάλει ἔοικεν· ἀλλὰ σὺ ἐδάκρυες, τοιαύτη μὴ συνῶν; ἦπου τάχα καὶ ἐλύπει σε, καὶ ὑπερεώρα;

ΧΑΡΜ. Ναι, ᾧ Τρυφαινα, καίτοι τοσαῦτα παρ' ἐμοῦ λαμβάνουσα· καὶ νῦν ἐπειδὴ χιλίας αἰτούση οὐκ εἶχον διδόναι ἑαδίως, ἅτε ὑπὸ πατρὶ φειδομένω τρεφόμενος, Μοσχίωνα ἐσδεξαμένη, ἀπέκλεισέ με, ἀνθ' ὧν λυπῆσαι καὶ αὐτὸς θέλων αὐτήν, σὲ παρεῖληφα.

ΤΡΥΦ. Μὰ τὴν Ἀφροδίτην οὐκ ἂν ἦσκον, εἰ μοι προεῖπέ τις, ὡς ἐπὶ τούτοις παραλαμβανοίμην λυπῆσαι ἄλλην, καὶ ταῦτα Φιλημάτιον τὴν σορόν;

ἀλλ' ἄπειμι, καὶ γὰρ ἤδη τρίτον τοῦτο ἦσεν ἀλεκτροῦν.

4. ΧΑΡΜ. Μὴ σύγε οὕτω ταχίως, ὦ Τρύφαινα. εἰ γὰρ ἀληθῆ ἐστὶν ἃ φῆς περὶ Φιληματίου, τὴν φενάκην, καὶ ὅτι βιάπτεται, καὶ τὸ τῶν ἀλφῶν, οὐδὲ προσβλέπειν ἂν ἔτι δυναίμην αὐτῆ.

ΤΡΥΦ. Ἐροῦ τὴν μητέρα, εἴ ποτε λείλονται μετ' αὐτῆς· περὶ γὰρ τῶν ἐτῶν κἄν ὁ πάππος διηγῆσεται σοι, εἴγε ζῆ ἔτι.

ΧΑΡΜ. Οὐκοῦν ἐπειδὴ τοιαύτη ἐκείνη, ἀφῆρησθω μὲν ἤδη τὸ διατείχισμα, περιβάλλωμεν δὲ ἀλλήλους, καὶ φιλῶμεν, καὶ ἀληθῶς συνῶμεν· Φιλημάτιον δὲ πολλὰ χαιρέτω.

XII.

Arg. Lysias Ioessae, magis illum quam pro metrice amanti, iratus, quod alium cum illa dormientem invenisse arbitrabatur, reconciliatur.

ΙΟΕΣΣΑ, ΠΥΘΙΑΣ ΚΑΙ ΛΥΣΙΑΣ.

1. ΙΟΕΣ. Θρύπτη, ὦ Λυσία, πρὸς ἐμέ; καὶ καλῶς, ὅτι μῆτε ἀργύριον πάποτε ἤτησά σε, μῆτ' ἀπέκλεισα ἐλθόντα, ἔνδον ἕτερος, εἰποῦσα· μῆτε παραλογισάμενον τὸν πατέρα, ἢ ὑφελόμενον τῆς μητρὸς, ἠνάγκασα ἐμοί τι κομίσαι, ὅποια αἱ ἄλλαι ποιοῦσιν, ἀλλ' εὐθύς ἐξ ἀρχῆς ἄμισθον, ἀξύμβολον εἰσεδεξάμην. οἶσθα ὅσους ἐραστὰς παρεπεμψάμην; Ἡθοκλέα τὸν πρυτανεύοντα νῦν, καὶ Πασσίωνα τὸν ναύκληρον, καὶ τὸν συνέφηβόν σου Μίλισσον, καὶ

τοι ἔναγχος ἀποθανόντος αὐτῷ τοῦ πατρὸς, καὶ κύ-
 ριον αὐτὸν ὄντα τῆς οὐσίας· ἐγὼ δὲ σέ τὸν φάωνα
 μόνον εἶχον, οὔτε τινὰ προσβλέπουσα ἕτερον, οὔτε
 προσιεμένη, ὅτι μὴ σέ· ὦμην γὰρ ἡ ἀνόητος ἀληθῆ
 εἶναι ἅ ὦμνες, καὶ διὰ τοῦτό σοι προσέχουσα, ὡς-
 περ ἡ Πηνελόπη, ἐσωφρόνου, ἐπιβωμένης τῆς μη-
 τρός, καὶ πρὸς τὰς φίλας ἐγκαλοῦσης· σὺ δὲ ἐπέπερ
 ἔμαθες ὑποχείριον ἔχων με τετηκυῖαν ἐπὶ σοί, ἄρτι
 μὲν Λυκαίην προσέπαιζες, ἐμοῦ ὀρώσης, ὡς λυποίης
 ἐμέ, ἄρτι δὲ σὺν ἐμοὶ κατακείμενος, ἐπήνεις Μαγί-
 διον τὴν ψάλτριαν· ἐγὼ δ' ἐπὶ τούτοις δακρῶω, καὶ
 συνίημι ὑβριζομένη. πρῶην δὲ ὁπότε συνεπίνετε,
 Θράσων, καὶ σὺ καὶ Δίφιλος, παρῆσαν καὶ ἡ αὐλη-
 τρίς Κυμβάλιον, καὶ Πυραλλίς, ἐχθρὰ οὔσα ἐμοί.
 σὺ δὲ τοῦτ' εἰδὼς, τὴν Κυμβάλιον μὲν οὐ μοι πάνυ
 ἐμέλησεν ὅτι πεντάκις ἐφίλησας, σεαυτὸν γὰρ ὑβρι-
 ζες τοιαύτην φιλῶν· Πυραλλίδα δὲ ὅσον ἔνευες, καὶ
 πιὼν ἂν ἐκείνη μὲν ὑπέδειξας τὸ ποτήριον, ἀποδι-
 δούς δὲ τῷ παιδί πρὸς τὸ οὖς ἐκέλευες, εἰ μὴ Πυ-
 ραλλίς αἰτήσῃ, μὴ ἂν ἄλλω ἐγχείαι· τέλος δὲ τοῦ
 μήλου ἀποδακῶν, ὁπότε τὸν Δίφιλον εἶδες ἀσχολού-
 μενον, (ἐλάλει γὰρ Θράσωνι) προκύψας πως, εὐστώ-
 χως προσηκόντισας ἐς τὸν κόλπον αὐτῆς, οὐδὲ λα-
 θεῖν γε πειρώμενος ἐμέ. ἡ δὲ φιλήσασα μεταξὺ τῶν
 μαστῶν ὑπὸ τῷ ἀποδέσμῳ παρεβύσατο. 2. Ταῦτα
 οὖν τίνοσ ἐνεκα ποιεῖς; τί σε ἢ μέγα ἢ μικρὸν ἠδί-
 κησα; ἢ ἐλύπησα ἐγώ; τίνα ἕτερον εἶδον; οὐ πρὸς
 μόνον σε ζῶ; οὐ μέγα, ὦ Λυσία, τοῦτο ποιεῖς, γύ-
 ναιον ἄθλιον λυπῶν, μεμηνὸς ἐπὶ σοί· ἔστι τις θεὸς

ἡ Ἀδράστεια, καὶ τὰ τοιαῦτα ὄρα· σὺ δὲ ποτε λυπήσῃ, τάχα ἂν ἀκούσης τὴν περὶ ἐμοῦ κειμένην με, ἢ τοι βρόχῳ ἐμαυτὴν ἀποπνίξασαν, ἢ ἐς τὸ φρέαρ ἐπὶ κεφαλὴν ἐμπεσοῦσαν· ἢ ἓνα γέ τινα τρόπον εὐρήσω θανάτου, ὡς μηκέτ' ἐνοχλοῖην βλεπομένη. πομπεῦσεις τότε, ὡς μέγα καὶ λαμπρὸν ἔργον ἐργασάμενος. τί με ὑποβλέπεις, καὶ πρίη τοὺς ὀδόντας; εἰ γάρ τι ἐγκαλεῖς, εἶπέ, Πυθιάς ἡμῖν αὕτη δικασάτω. τί τοῦτο, οὐδὲ ἀποκρινάμενος ἀπέρχη καταλιπὼν με; ὄρας, ὦ Πυθιάς, οἷα πάσχω ὑπὸ Λυσίου

ΠΤΘ. Ὡς τῆς ἀγριώτητος, τὸ δὲ μὴ ἐπικλασθῆναι δακρυούσης, λίθος οὐκ ἄνθρωπός ἐστι· πλήν ἀλλ' εἶγε χρητὰ ληθῆς εἰπεῖν, σὺ, ὦ Ἰόεσσα, διέφθεις αὐτὸν ὑπεραγαπῶσα, καὶ τοῦτο ἐμφαίνουσα. ἐχρῆν δὲ μὴ πάνυ αὐτὸν ζηλοῦν, ὑπερόπται γὰρ αἰσθανόμενοι γίγνονται. παύου, ὦ τάλαινα, δακρῶσαι, καὶ ἦν μοι πείθῃ, ἅπαξ ἢ δις ἀπόκλεισον ἐλθόντα. ὄψει γὰρ ἀνακαιόμενον αὐτὸν πάνυ, καὶ ἀντιμεμνηνόντα ἀληθῶς.

ΙΟΕΣ. Ἀλλὰ μὴδ' εἶπης, ἅπαυς· ἀποκλείσω Λυσίαν; εἴθε μὴ δ' αὐτὸς ἀποσταίῃ φθάσας.

ΠΤΘ. Ἀλλ' ἐπανέρχεται αὐθις.

ΙΟΕΣ. Ἀπολώλεκας ἡμᾶς, ὦ Πυθιάς, ἠκρόταται σου ἴσως, ἀπόκλεισον, λεγούσης.

3. ΛΤΣ. Οὐχὶ ταύτης ἔνεκεν, ὦ Πυθιάς, ἐπανελήλυθα, ἦν οὐδὲ προσβλέψαιμι ἔτι τοιαύτην οὔσαν, ἀλλὰ διὰ σέ, ὡς μὴ καταγιγνώσκῃς ἐμοῦ, καὶ λέγῃς ἂν, ἄτεγκτος ὁ Λυσίας ἐστίν.

ΠΤΘ. Ἀμέλει καὶ ἔλεγον, ὦ Λυσία.

ΑΤΣ. Φέρειν οὖν ἐθέλεις, ὦ Πυθιάς, ἴδεσσαν τὴν νῦν δακρῦουσαν, αὐτὸν ἐπιστάντα αὐτῇ ποτε μετὰ νεανίου καθευδοῦση, ἐμοῦ ἀποστάσης;

ΠΤΘ. Λυσία, τὸ μὲν ὄλον ἐταῖρά ἐστι. πότε δ' οὖν κατέλαβες αὐτοὺς συγκαθεύδοντας;

ΑΤΣ. Ἐκτην σχεδὸν ταύτην ἡμέραν, νῆ Δι', ἕκτην γε, δευτέρα ἰσταμένου· τὸ τήμερον δὲ ἐβδόμη ἐστίν. ὁ πατήρ εἰδὼς ὡς πάλαι ἐρώων ταυτησὶ τῆς χρηστῆς, ἐνέκλεισέ με, παραγγείλας τῷ θυρωρῷ μὴ ἀνοίγειν· ἐγὼ δὲ, οὐ γὰρ ἔφερον μὴ οὐχὶ συνῆναι αὐτῇ, τὸν Δρόμωνα ἐκέλευσα παρακύψαντα τῷ θριγκῷ τῆς αὐλῆς, ἣ ταπεινότατον ἦν, ἀναδέξασθαι με ἐπὶ τῶν νώτων· ῥᾶον γὰρ οὕτως ἀναβήσεσθαι ἔμελλον. τί ἂν μακρὰ λέγοιμι; ὑπερέβην, ἤκον, τὴν αὐλειον εὖρον ἀποκεκλεισμένην· ἐπιμελῶς· μέσαι γὰρ νύκτες ἦσαν. οὐκ ἔκοψα δ' οὖν, ἀλλ' ἐπάρας ἠρέμα τὴν θύραν, ἤδη δὲ καὶ ἄλλοτε ἐπεποιήκειν αὐτὸ, παραγαγὼν τὸ βιτροφέα παρῆλθον ἀσοφητὶ, ἐκάθευδον δὲ πάντας, εἴτα ἐπαφώμενος τοῦ τοίχου ἐφίσταμαι τῇ κλίνῃ.

4. ΙΟΕΣ. Τί ἐρεῖς, ὦ Δάματερ; ἀγωνιῶ γάρ.

ΑΤΣ. Ἐπειδὴ δὲ οὐχ ἐώρων τὸ ἄσθμα ἐν, τὸ μὲν πρῶτον ὤμην τὴν Λυδὴν αὐτῇ συγκαθεύδειν, τόδ' οὐκ ἦν, ὦ Πυθιάς· ἀλλ' ἐφαψάμενος εὖρον ἀγένειόν τινα πάνυ ἀπαλόν, ἐν χρῶ κεκαρμένον, μύρων καὶ αὐτὸν ἀποπνέοντα· τοῦτο ἰδὼν, εἰ μὲν καὶ ξίφος ἔχων ἦλθον, οὐκ ἂν ὤκνησα, εὐ ἴστε. τί γελᾶτε, ὦ Πυθιάς; γέλωτος ἄξια δοκῶ σοι διηγεῖσθαι;

ΙΟΕΣ. Τοῦτό σε, ὦ Λυσία, λελύπηκεν· ἡ Πυθιάς αὕτη μοι συνεκάθευδε.

ΠΤΘ. Μὴ λέγε, ὦ Ἰόεσσα, πρὸς αὐτόν.

ΙΟΕΣ. Τί μὴ λέγω; Πυθιάς ἦν, φίλτατε, μετακληθεῖσα ὑπ' ἐμοῦ, ὡς ἅμα καθεύδοιμεν. ἔλυπούμην γὰρ σὲ μὴ ἔχουσα.

5. ΑΤΣ. Πυθιάς, ὁ ἐν χροῦ κεκαρμένος; εἶτα δι' ἕκτης ἡμέρας ἀνεκόμησε τοσαύτην κόμην;

ΙΟΕΣ. Ἀπὸ τῆς νόσου ἐξυρῆσατο, ὦ Λυσία· ὑπερῶρον γὰρ αὐτῇ αἱ τρίχες, νῦν δὲ καὶ τὴν πηνήκην ἐπέθετο. δεῖξον, ὦ Πυθιάς, δεῖξον οὕτως ὄν, πείσον αὐτόν. ἰδοὺ τὸ μειράκιον ὁμοιχὸς, ὃν ἐζηλοτύπεις.

ΑΤΣ. Οὐκ ἐχρῆν οὖν, ὦ Ἰόεσσα, καὶ ταῦτα ἐρῶντα, ἐφαψάμενον αὐτόν;

ΙΟΕΣ. Οὐκοῦν σὺ μὲν ἤδη πέπεισαι· βούλει δὲ ἀντιλυπήσω σε καὶ αὐτῆ; ὀργίζομαι γὰρ δικαίως ἐν τῷ μέρει;

ΑΤΣ. Μηδαμῶς, ἀλλὰ πίνωμεν ἤδη, καὶ Πυθιάς μεθ' ἡμῶν. ἄξιον γὰρ αὐτὴν παρεῖναι ταῖς σπονδαῖς.

ΙΟΕΣ. Χαρέσται. οἷα πέπονθα διὰ σέ, ὦ γενναιότατε νεανίσκων Πυθιάς.

ΠΤΘ. Ἀλλὰ καὶ διήλλαξα ὑμᾶς ὁ αὐτός. ὥστε μὴ μοι χαλέπαινε. πλὴν τὸ δεῖνα ὄρα, ὦ Λυσία, μή τινα εἴπης τὸ περὶ τῆς κόμης.

XIII.

Arg. Miles gloriosus terribilia et incredibilia facinora sua narrans, invitus ita terret amicam, ut discedat.

ΛΕΟΝΤΙΚΟΣ, ΧΗΝΙΔΑΣ ΚΑΙ ΤΜΝΙΣ.

1. ΛΕΟΝΤ. Ἐν δὲ τῇ πρὸς τοὺς Γάλατας μάχῃ εἶπὲ, ὦ Χηνίδα, ὅπως μὲν προεξήλασα τῶν ἄλλων ἵππέων ἐπὶ τοῦ ἵππου τοῦ λευκοῦ, ὅπως δὲ οἱ Γαλάται, καίτοι ἄλκιμοι ὄντες, ἔτρεσαν εὐθὺς ὡς εἶδόν με, καὶ οὐθὲς ἔτι ὑπέστη. τότε τοίνυν ἐγὼ, τὴν μὲν λόγχην ἀκοντίσας, διέπειρα τὸν ἵππαρχον αὐτῶν, καὶ σὸν ἵππον, ἐπὶ δὲ τὸ ἄσυνεστηκὸς ἔτι αὐτῶν (ἦσαν γὰρ τινες, οἳ ἔμμενον διαλύσαντες μὲν τὴν φάλαγγα, ἐς πλαίσιον δὲ συναγαγόντες αὐτούς) ἐπὶ τούτους ἐγὼ σπασάμενος τὴν σπάθην, ἄπαντι τῷ θυμῷ ἐπελάσας, ἀνατρέπω μὲν ὅσον ἐπὶ τὰ τοὺς προεστῶτας αὐτῶν τῇ ἐμβολῇ τοῦ ἵππου· τῷ ξίφει δὲ κατενεγκῶν, διέτεμον τῶν λοχαγῶν ἐνὸς ἐς δύο τὴν κεφαλὴν αὐτῷ κράνει· ὑμεῖς δὲ, ὦ Χηνίδα, μετ' ὀλίγον ἐπίστητε ἤδη φευγόντων.

2. ΧΗΝ. Ὅτε γὰρ, ὦ Λεόντιχε, περὶ Παφλαγονίαν ἐμονομάχησας τῷ Σατραπίῃ, οὐ μεγάλα ἐπεδείξω καὶ τότε;

ΛΕΟΝΤ. Καλῶς ὑπέμνησας οὐκ ἀγεννοῦς οὐδ' ἐκείνης τῆς πράξεως. ὁ γὰρ Σατραπίης μέγιστος ὢν, ὀπλομάχων ἄριστος δοκῶν εἶναι, καταφρονήσας τοῦ Ἑλληνικοῦ, προπηδήσας ἐς τὸ μέσον, προὔκαλεῖτο εἶ τις ἐθέλοι αὐτῷ μονομαχῆσαι. οἳ μὲν οὖν ἄλλοι κατεπεπλήγεσαν, οἳ λοχαγοὶ καὶ οἳ ταξίαρχοι, καὶ

ὁ ἡγεμῶν αὐτός, καίτοι οὐκ ἀγεννῆς ἄνθρωπος ἄν. Ἀρίσταιχος γὰρ ἡγεμῶν ἠγεῖτο Αἰτωλός, ἀκοντιστῆς ἀριστος, ἐγὼ δὲ ἐχιλιάρχουν ἔτι, τολμήσας δ' ὁμως, καὶ τοὺς ἐταίρους ἐπιλαμβανομένους ἀποσεισάμενος, ἐδεδοίκεσαν γὰρ ὑπὲρ ἐμοῦ ὄρωντες ἀποσιίλβοντα μὲν τὸν βάρβαρον ἐπιχρύσοις τοῖς ὄπλοις, μέγαν τε, καὶ φοβερόν ὄντα τὸν λόφον, καὶ κραδαίνοντα τὴν λόγην.

ΧΗΝ. Καὶ γὰρ ἔδρεια τότε, ὦ Λεόντιχε, καὶ οἶσθα ὡς εἰχόμεν σου δεόμενος, μὴ προκινδυνεύειν ἀβίωτα γὰρ ἦν μοι σοῦ ἀποθανόντος.

3. ΛΕΟΝΤ. Ἄλλ' ἐγὼ τολμήσας, παρῆλθον ἐς τό μέσον, οὐ χεῖρον τοῦ Παφλαγόνος ὀπλισμένος, ἀλλὰ πάγχρυσος καὶ αὐτός. ὥστε βοή εὐθύς ἐγένετο καὶ παρ' ἡμῶν, καὶ παρὰ τῶν βαρβάρων· ἐγνωρίσαν με γὰρ καὶ κείνοι ἰδόντες ἀπὸ τῆς πέλτης μάλιστα, καὶ τῶν φαλάρων, καὶ τοῦ λόφου. εἶπε, ὦ Χηνίδα, τί με τότε πάντες εἰκάζον;

ΧΗΝ. Τί νι δὲ ἄλλω, ἢ Ἀχιλλεῖ, νῆ Δία, τῷ Θετιδος καὶ Πηλέως; οὕτως ἔπρεπε μὲν σοι ἡ κόρυς, ἢ φοινικὶς δὲ ἐπήνθει, καὶ ἡ πέλτη ἐμάρμαιρεν.

ΛΕΟΝΤ. Ἐπεὶ δὲ συνέστημεν, ὁ βάρβαρος πρότερος τιτρώσκει με, ὀλίγον ὅσον ἐπιπαύσας τῷ δόρατι, μικρὸν ὑπὲρ τὸ γόνυ· ἐγὼ δὲ διελάσας τὴν ἀσπίδα τῇ σαρίσση, παίω διαμπὰξ ἐς τὸ στέρον, εἴτ' ἐπιδραμῶν ἀπεδειροτόμησα τῇ σπάθῃ ῥαδίως, καὶ τὰ ὄπλα ἔχων ἐπανῆλθον, ἅμα καὶ τὴν κεφαλὴν ἐπὶ τῆς σαρίσσης πεπηγυῖαν κομίζων, λελουμένος τῷ φόνω.

4. ΤΜΝ. Ἀπαγε, ὦ Λεόντιχε, μισρὰ ταῦτα καὶ

φροβερὰ περὶ σαυτοῦ διηγῆ, καὶ οὐκ ἂν ἔτι σε οὐδὲ προσβλέψειε τις, οὕτω χαίροντα τῷ λύθρῳ, οὐχ ὅπως συμπίοι, ἢ συγκοιμηθεῖη. ἔγωγ' οὖν ἄπειμι.

ΛΕΟΝΤ. Διπλάσιον ἀπόλαβε τὸ μίσθωμα.

ΤΜΝ. Οὐκ ἂν ὑπομείναιμι ἀνδροφόνῳ συγκαθεύδειν.

ΛΕΟΝΤ. Μὴ δέδιθι, ὦ Τρνί· ἐν Παφλαγόσιν ἐκεῖνα πέπρακται, νῦν δὲ εἰρήνην ἄγω.

ΤΜΝ. Ἄλλ' ἐναγῆς ἀνθρῶπος εἶ, καὶ τὸ αἷμα κατέσταξέ σου ἀπὸ τῆς κεφαλῆς τοῦ βαρβάρου, ἦν ἔφερες ἐπὶ τῇ σαρίσση. εἴτ' ἐγὼ τοιοῦτον ἄνδρα περιβαλῶ, καὶ φιλήσω; μὴ, ὦ Χάριτες, γένοιτο. οὐδὲν γὰρ οὗτος ἀμείνων τοῦ δημίου.

ΛΕΟΝΤ. Καὶ μὴν εἶ με εἶδες ἐν τοῖς ὄπλοις, εὖ οἶδα, ἠρώσθης ἄν.

ΤΜΝ. Ἀκούουσα μόνου, ὦ Λεόντιχε, ναυτιῶ, καὶ φρίττω, καὶ τὰς σκιάς μοι δοκῶ δρᾶν, καὶ τὰ εἶδωλα τῶν πεφονευμένων, καὶ μάλιστα τοῦ ἀθλίου λοχαγοῦ, ἐς δύο τὴν κεφαλὴν διηρημένου· τί οἶε τὸ ἔργον αὐτὸ καὶ τὸ αἷμα εἰ θεασαίμην, καὶ κειμένους τοὺς νεκροὺς; ἐκθανεῖν γὰρ μοι δοκῶ, οὐδ' ἀλεκτρύονα πώποτε φονευόμενον εἶδον.

ΛΕΟΝΤ. Οὕτως ἀγεννῆς, ὦ Τρνί, καὶ μικρόψυχος εἶ; ἐγὼ δὲ ὦμην ἠσθήσεσθαι σε ἀκούουσιν.

ΤΜΝ. Ἄλλὰ τίρπε τοῖς διηγήμασι τούτοις, εἴ τινας Λημνιάδας ἢ Δαναΐδας εὗροισ· ἐγὼ δ' ἀποτρέχω παρὰ τὴν μητέρα, ἕως ἔτι ἡμέρα εἰσίν. ἔπος καὶ σὺ, ὦ Γραμμῆ· σὺ δὲ ἐρώσιον, χιλιάρων ἄρσις, καὶ φονεῦ, ὁπόσων ἂν ἐθέλῃς.

5. ΛΕΟΝΤ. Μείνον, ὦ Ἐρνί, μείνον . . . .
ἀπελήλυθε.

ΧΗΝ. Σὺ γὰρ, ὦ Λεόντιχε, ἀφελῆ παιδίσκη κατεφόβησας, ἐπισείων λόφους, καὶ ἀπιθάνους ἀριστείας διεξιῶν· ἐγὼ δὲ ἐώρων εὐθύς ὅπως χλωρὰ ἐγίνετο, ἔτι σου τὰ κατὰ τὸν λοχαγὸν ἐκεῖνα διηγουμένου, καὶ συνέστειλε τὸ πρόσωπον, καὶ ὑπέφριξε, ἐπεὶ καὶ διακόψαι τὴν κεφαλὴν ἔφη.

ΛΕΟΝΤ. Ὀμην ἐρασμιώτερος αὐτῇ φανεῖσθαι. ἀλλὰ καὶ σὺ με προσπολώλεκας, ὦ Χηνίδα, τὸ μονομάχιον ὑποβαλῶν.

ΧΗΝ. Οὐκ ἔδει γὰρ συνεπιψεύδεσθαι σοι, δρωῶντα τὴν αἰτίαν τῆς ἀλαζονείας; σὺ δὲ πολὺ φοβερώτερον αὐτὸ ἐποίησας. ἔστω γὰρ, ἀπέτεμες τοῦ κακοδαίμονος Παφλαγόνος τὴν κεφαλὴν, τί καὶ κατέπηξας αὐτὴν ἐπὶ τῆς σαρίσσης, ὥστε σου καταρῆεῖν τὸ αἷμα;

ΛΕΟΝΤ. Τοῦτο μιαρὸν, ὡς ἀληθῶς, ὦ Χηνίδα, ἐπεὶ τὰ γε ἄλλα οὐ κακῶς συνεπέπλαστο. 6. Ἄπιθι δ' οὖν, καὶ πείσον αὐτὴν συγκαθευδήσουσαν.

ΧΗΝ. Λέγω οὖν ὡς ἐφεύσω ἅπαντα, γενναῖος αὐτῇ δόξαι βουλόμενος;

ΛΕΟΝΤ. Αἰσχρὸν, ὦ Χηνίδα.

ΧΗΝ. Καὶ μὴν οὐκ ἄλλως ἀφίκοιτο. ἐλοῦν τοῖνον θάτερον, ἢ μισεῖσθαι ἀριστεύς εἶναι δοκῶν, ἢ καθεῦδειν μετὰ Ἐρνίδος, ἐφεῦσθαι ὁμολογῶν.

ΛΕΟΝΤ. Χαλεπὰ μὲν ἄμφω αἰροῦμαι δ' ὅμως τὴν Ἐρνίδα. Ἄπιθι οὖν, καὶ λέγε, ὦ Χηνίδα, ἐφεῦσθαι μὲν, μὴ πάντα δέ.

XIV.

Arg. Pauper amator ob ditiozem, quem invenerat Myrtale, dimissus.

ΔΩΡΙΩΝ ΚΑΙ ΜΥΡΤΑΛΗ.

1. ΔΩΡ. Νῦν με ἀποκλείεις, ὦ Μυρτάλη; νῦν, ὅτε πένης ἐγενόμην διὰ σέ; ὅτε δέ σοι τὰ τοσαῦτα ἐκόμιζον, ἐρώμενος, ἀνήρ, δεσπότης, πάντ' ἦν ἐγώ. ἔπειθ' ἐγὼ μὲν αὖτος ἤδη ἀκριβῶς, σὺ δὲ τὸν Βιθυνὸν ἔμπορον εὐρηκας ἐραστήν, ἀποκλείομαι μὲν ἐγώ, καὶ πρὸ τῶν θυρῶν ἕστηκα δακρύων, ὃ δὲ τῶν νυκτῶν φιλεῖται, καὶ μότος ἔνδον ἐστὶ, καὶ παννυχίζεται, καὶ κυεῖν φῆς ἀπ' αὐτοῦ.

ΜΥΡΤ. Ταῦτά με ἀποπνίγει, Δωρίων, καὶ μάλιστα ὅποτιαν λέγης ὡς πολλὰ ἔδωκας, καὶ πένης γεγένησαι δι' ἐμέ. λογισαὶ γοῦν ἅπαντα ἐξ ἀρχῆς, ὅπου μοι ἐκόμισας.

2. ΔΩΡ. Εὐγε, ἄ Μυρτάλη, λογισώμεθα. ὑποδήματα ἐκ Σικυῶνος τὸ πρῶτον δύο δραχμῶν· τίθει δύο δραχμάς.

ΜΥΡΤ. Ἄλλ' ἐκοιμήθης νύκτας δύο.

ΔΩΡ. Καὶ ὅποτε ἦκον ἐκ Συρίας, ἀλάβαστρον μύρον ἐκ Φοινίκης, δύο καὶ τοῦτο δραχμῶν, νῆ τὸν Ποσειδῶ.

ΜΥΡΤ. Ἐγὼ δέ σοι ἐκπλέοντι τὸ μικρὸν ἐκέينو χιτωνιον, τὸ μέχρι τῶν μηρῶν, ὡς ἔχοις ἐρέτων, Ἐπιούρου τοῦ προωρέως ἐκλαθομένου αὐτὸ παρ' ἡμῖν, ὅποτε ἐκάθευδε παρ' ἐμοί. . . .

ΔΩΡ. Ἀπέλαβεν αὐτὸ γνωρίσας ὁ Ἐπίουρος πρῶτην ἐν Σάμφ μετὰ πολλῆς γε, ὦ θεοὶ, τῆς μάχης.

κρόμμου δὲ ἐκ Κύπρου, καὶ σαπέρδας πέντε, καὶ πέγκας τέσσαρας ὅποτε κατεπλεύσαμεν ἐκ Βοσπόρου, ἐκόμισά σοι. τί οὖν; καὶ ἄρτους ὀκτώ ναυτικούς ἐν γυργάθῳ ξησούς, καὶ ἰσχάδων βίκον ἐκ Καρίας, καὶ ὑστερον ἐκ Πατιάρων σανδάλια ἐπίχρυσα, ὧ ἀχάριστε. καὶ τυρόν ποτε μέμνημαι τὸν μέγαν ἐκ Γυθίου.

ΜΤΡΤ. Πέντε ἕως δραχμῶν, ὧ Λωρίων, ταῦτα πάντα.

3. ΔΩΡ. Ἴμ Μυρτάλη, ὅσα ναύτης ἄνθρωπος ἐδυνάμην, μισθοῦ ἐπιπλέων· νῦν γὰρ ἤδη τοίχου ἄρχω τοῦ δεξιοῦ, καὶ σὺ ἡμῶν ὑπερορᾶς; πρῶτην δὲ ὅποτε Ἀφροδίσια ἦν, οὐχὶ δραχμὴν ἔζηκα πρὸς τοῖν ποδοῖν Ἀφροδίτης σοῦ ἕνεκεν ἀργυρᾶν, καὶ πάλιν τῇ μητρὶ εἰς ὑποδήματα δύο δραχμᾶς, καὶ Λυδῇ ταύτῃ πολλῆς εἰς τὴν χεῖρα νῦν μὲν δύο, νῦν δὲ τέσσαρας ὀβολούς; ταῦτα πάντα συντεθέντα, οὐσία ναύτου ἀνδρὸς ἦν.

ΜΤΡΤ. Τὰ κρόμμου, καὶ οἱ σαπέρδαι, ὧ Λωρίων;

ΔΩΡ. Ναί· οὐ γὰρ εἶχον πλείω κομίζειν, οὐ γὰρ ἂν ἤρετον, εἶγε πλουτῶν ἐντύγχανον· τῇ μητρὶ δὲ οὐδὲ κεφαλίδα μίαν σκορόδου ἐκόμισα πάποτε· ἡδέως δ' ἂν ἔμαθον ἅ τινά σοι παρὰ τοῦ Βιθυνοῦ τὰ δῶρα.

ΜΤΡΤ. Τουτὶ πρῶτον δρᾶς τὸ χιτώνιον; ἐκεῖνος ἐπρίατο, καὶ τὸν ὄρμον τὸν παχύτερον.

ΔΩΡ. Ἐκεῖνος; ἦδειν γὰρ σε πύλαι ἔχουσαν

ΜΤΡΤ. Ἄλλ' ὅν ἦδεις, πολὺ λεπτότερος ἦν, καὶ

σμαράγδους οὐκ εἶχε. καὶ ἐλλόβια ταυτὶ, καὶ δάπιδα· καὶ πρόην δύο μνᾶς· καὶ τὸ ἐνοίκιον κατέβαλεν ὑπὲρ ἡμῶν, οὐ σάνδαλα Παταρικά, καὶ τυρὸν Γυθιακόν, καὶ φληνάφους.

4. ΔΩΡ. Ἀλλὰ ἐκεῖνο οὐ λέγεις, οἷω ὄντι συγκαθεύδεις αὐτῷ; ἔτη μὲν ὑπὲρ τὰ πεντήκοντα πάντως ἀναφαλαντίας, καὶ τὴν χροιάν οἷος κίραβος· οὐδὲ τοὺς ὑδόντας αὐτοῦ ὄρας; αἱ μὲν γὰρ χάριτες, ὧ Λιοσκόρω, πολλαὶ, καὶ μάλιστα ὁπόταν ἄδῃ, καὶ ἄβρὸς εἶναι θέλῃ, ὄνος αὐτολυρίζων φασίν. ἄλλα ὄναιο αὐτοῦ, ἀξία γε οὔσα, καὶ γένοιτο ὑμῖν παιδίον ὅμοιον τῷ πατρὶ, ἐγὼ δὲ καὶ αὐτὸς εὐρήσω Δελφίδα, ἢ Κυμβάλιον τινα τῶν κατ' ἐμὲ, ἢ τὴν γείτονα ἡμῶν τὴν αὐλητρίδα, ἢ πάντως τινά. δάπιδας δὲ, καὶ ὄρμους, καὶ διμναῖα μισθώματα, οὐ πάντες ἔχομεν.

ΜΥΡΤ. ὦ μακαρία ἐκείνη, ἢ τις ἐραστὴν σε, ὧ Δωρίων, ἔξει. κρόμμυα γὰρ αὐτῇ οἴσεις ἐκ Κύπρου, καὶ τυρὸν, ὅταν ἐκ Γυθίου καταπλήξῃ.

XV.

Arg. Difficiles amatores sunt milites; ex quorum amore nihil redit, nisi plagae et lites.

ΚΟΧΛΙΣ ΚΑΙ ΠΑΡΘΕΝΙΣ.

1. ΚΟΧΛ. Τί δακρύεις, ὧ Παρθενί, ἢ πόθεν κατεαγότας τοὺς αὐλοὺς φέρεις;

ΠΑΡΘ. Ὁ στρατιώτης ὁ Αἰτωλὸς ὁ μέγας, ὁ Κροκάλης ἐρῶν, ἐρῶράπισέ με, αὐλήσασαν εὐρῶν παρὰ

τῇ Κροκάλῃ, ὑπὸ τοῦ ἀντεραστοῦ αὐτοῦ Γόργου μεμισθωμένην, καὶ τοὺς τε αὐλοὺς, μου συνέτριψε, καὶ τὴν τράπεζαν μεταξὺ δειπνούντων ἀνέτριψε, καὶ τὸν κρατῆρα ἐξέχεεν ἐπεισπαίσας· καὶ τὸν μὲν ἀγροῖ-
κον ἐκείνον τὸν Γόργον ἀπὸ τοῦ συμποσίου κατασπά-
σας τῶν τριχῶν, ἔπαιον περιστάντες αὐτὸς τε ὁ στρα-
τιώτης, (Λεινόμαχος, οἶμαι, καλεῖται) καὶ ὁ συστρα-
τιώτης αὐτοῦ. ὥστε οὐκ οἶδα εἰ βιώσεται ὁ ἄνθρω-
πος, ὧ Κοχλὶ, αἶμά τε γὰρ ἐρῶν πολὺ ἀπὸ τῶν ρι-
νῶν, καὶ τὸ πρόσωπον ὅλον ἐξώδηκεν αὐτοῦ, καὶ
πελιδνόν ἐστιν.

2. ΚΟΧΛ. Ἐμάνη ὁ ἄνθρωπος, ἣ μέθη τις ἦν
καὶ παροιμία τὸ πρῶγμα;

ΠΑΡΘ. Ζηλοτυπία τις, ὧ Κοχλὶ, καὶ ἔρωσ ἔκτο-
πος· ἣ Κροκάλῃ δὲ, οἶμαι, δύο τάλαντα αἰτήσασα,
εἰ βούλεται μόνος ἔχειν αὐτήν· ἐπεὶ μὴ ἐδίδου ὁ Λει-
νόμαχος, ἐκείνον μὲν ἀπέκλεισεν ἤκοντα, προσῆ-
φάσασά γε αὐτῷ τὰς θύρας, ὡς ἐλέγετο· τὸν Γόργον
δὲ Οἰνοεία τινὰ γεωργὸν εὐπορον ἐκ πολλοῦ ἐρῶντα,
καὶ χρηστὸν ἄνθρωπον προσιεμένη, ἔπινε μετ' αὐτοῦ,
καὶ μὲ παρέλαβεν ἀυλήσουσαν παρ' αὐτοῖς. ἦδη δὲ
προχωροῦντος τοῦ πότου, ἐγὼ μὲν ὑπέκρεκόν τι τῶν
Λυδίων, ὁ γεωργὸς δὲ ἦδη ἀνίστατο ὀρχησόμενος·
ἣ Κροκάλῃ δὲ ἐκρότει, καὶ πάντα ἦν ἠδέα· ἐν τσο-
ούτῳ δὲ κτύπος ἤκούετο, καὶ βοή, καὶ ἣ αὐλιος
ἠράσσετο, καὶ μετὰ μικρὸν ἐπεισέπεισασαν ὅσον ὀκτώ
νεανίσκοι μάλα καρτεροί· καὶ ὁ Μεγαρεὺς ἐν αὐ-
τοῖς· εὐθύς οὖν ἀνέτετραπτο πάντα, καὶ ὁ Γόργος,
ὡς περ ἔφη, ἐπαίετο, καὶ ἐπατεῖτο χαμαὶ κείμενος.

ἢ Κροκάλη δέ, οὐκ οἶδ' ὅπως, ἔφθη ὑπεκφυγοῦσα παρὰ τὴν γείτονα Θεσπιάδα. ἐμὲ δὲ ῥαπίσας ὁ Λεινόμαχος, Ἐκφθείρου, φησὶ, κατεαγότας μοι τοὺς αὐλοὺς προσρίψας. καὶ νῦν ἀποτρέχω φράσουσα ταῦτα τῷ δεσπότῃ· ἀπέρχεται δὲ καὶ ὁ γεωργὸς ὀψόμενός τις φίλους τῶν ἀστικῶν, οἱ παραδώσουσι τοῖς πρυτανεῦσι τὸν Μεγαρέα.

3. ΚΟΧΛ. Ταῦτ' ἐστὶν ἀπολαῦσαι τῶν στρατιωτικῶν τούτων ἐρώτων, πληγὰς καὶ δίκας· τὰ δὲ ἄλλα ἡγεμόνες εἶναι καὶ χιλίαρχοι λέγοντες, ἦν τι δοῦναι δέη, Περίμεινον, φασὶ, τὴν σύνταξιν, ἕς τ' ἂν ἀπολαύω τῆς μισθοφορᾶς, καὶ ποιήσω πάντα. ἐπιτριβεῖεν δ' οὖν ἀλαζόνες ὄντες· ἔγωγ' οὖν εὖ ποιῶ, μὴ προσιεμένη αὐτοὺς τὸ παράπαν· ἄλιεύς τις ἐμοὶ γένοιτο, ἢ ναύτης, ἢ γεωργὸς ἰσότιμος, κολακεύειν εἰδῶς μικρὰ, καὶ κομίζων, πολλά· οἱ δὲ τοὺς λόφους ἐπισείοντες οὗτοι, καὶ μάχας διηγούμενοι, ψόφοι, ὦ Παρθενί.

~~~~~

Π Ε Ρ Ι Τ Η Σ
Π Ε Ρ Ε Γ Ρ Ι Ν Ο Υ
Τ Ε Λ Ε Υ Τ Η Σ.

A R G V M E N T V M.

Lucianus mores et mortem insignem Peregrini, insignis fanatici, amico descripturus, primo

paucorum refert, quae, quum Elide esset, certamina Olympia visurus, Theagenem Cynicum in laudem Peregrini conclamare audiverat. Peregrinum se ipsum Olympiae in rogam impositarum comperit (c. 3—6.). Contra Theagenem alius scelera et vitam Peregrini narrat; deprehensus est, inquit, et in adulterio et dum puerum corrumpere; interfecit patrem; inter Christianos, quorum doctrinam amplexus erat, ita excelluit, ut summis inter eos honoribus ornaretur, et in vincula coniectus ex illorum liberalitate erga eos, qui ob doctrinam christianam mala pati viderentur, maximum fecit lucrum. E vinculis sine poena dimissus, quum gloriae causa mortem contemneret, in patriam redux, ne parricidii accusaretur, bona patris civibus donavit. Posthaec vixit aliquamdiu impensis Christianorum; quorum vero gratia quum excidisset, frustra periculo ad bona paterna recuperanda facto, primo in Aegyptum, et deinde, quum Cynicorum insolentiam induisset, in Italiam profectus est. Vbi quum imperatori maledixisset, urbe eiectus in Graeciam transiit. Prima ex quo adesset Olympiade Herodi ob aquaeductum olympicum maledicebat; secunda eundem ob aquam eandem laudibus extollebat; at quum negligere-tur, tertia se in rogam ardentem ascensurum praedicebat. Ridetur nimia haec gloriolae cupiditas; ridetur praetextus Peregrini, se, ut difficillima quaeque perferre doceat, haec facturum; ridentur oracula in vulgus emissa, Peregrinum igne consumptum, tanquam genium noctis venerandum esse, etc. (c. 7—30.) (Vtraque oratio ficta videtur, quo meliorem auctor occasionem, quid pro Peregrino, quid contra dictum sit, enarrandi nanciscatur.) Tum Lucianus suo nomine et de oratione funebri Peregrini ipsius loquitur, quam quum haberet, se-

cus ac speraret, ab auditoribus ad promissum servandum admonēbatur, et singula de morte Peregrini enarrat, et stupiditatem hominum multa adfecta facile credentium, et mortis metum, qui in Peregrino alio atque alio tempore conspicuus fuerat, ridet.

ΔΟΥΚΙΑΝΟΣ ΚΡΟΝΙΩΙ ΕΤ ΠΡΑΤΤΕΙΝ.

Ὁ κακοδαίμων Περιγρῖνος, ἢ (ὡς αὐτὸς ἔχαιρεν ὀνομάζων ἑαυτὸν) Πρωτεύς, αὐτὸ δὴ ἐκείνο τὸ τοῦ Ὀμηρικοῦ Πρωτέως ἔπαθεν· ἅπαντα γὰρ δόξης ἕνεκα γενόμενος, καὶ μυρίας τροπὰς τραπόμενος, τὰ τελευταῖα ταῦτα καὶ πῦρ ἐγένετο· τοσοῦτῳ ἄρα τῷ ἔρωτι τῆς δόξης εἶχετο. καὶ νῦν ἐκείνος ἀπηνθράκωται σοι ὁ βέλτιστος κατὰ τὸν Ἐμπεδοκλέα, παρ' ὅσον ὁ μὲν κἄν διαλαθεῖν ἐπειράθη ἐμβάλων ἑαυτὸν εἰς τοὺς κρατῆρας· ὁ δὲ γεννάδας οὗτος τὴν πολυανθρωποτάτην τῶν Ἑλληνικῶν πανηγύρεων τηρήσας, πυρὰν ὅτι μεγίστην νήσας ἐνεπήδησεν, ἐπὶ τοσοῦτων μαρτύρων, καὶ λόγους τινὰς ὑπὲρ τούτου εἰπὼν πρὸς τοὺς Ἕλληνας, οὐ πρὸ πολλῶν ἡμερῶν τοῦ τολμήματος. 2. Πολλὰ τοίνυν δοκῶ μοι ὄραῖν σε γελῶντα ἐπὶ τῇ κορυφῇ τοῦ γέροντος· μᾶλλον δὲ καὶ ἀκούω βοῶντος, οἷά σε εἰκὸς βοᾶν, ὡ τῆς ἀβελτηρίας, ὡ τῆς δοξοκοπίας, ὡ τῶν ἄλλων, ἃ λέγειν εἰώθαμεν περὶ αὐτῶν. σὺ μὲν οὖν πόρρω ταῦτα, καὶ μακρῶ ἀσφαλέστερον. ἐγὼ δὲ παρὰ τὸ πῦρ αὐτὸ, καὶ ἔτι πρότερον ἐν πολλῷ πλήθει τῶν ἀκροατῶν εἶπον αὐτά· ἐνίων μὲν ἀχθομένων, ὅσοι ἐθαύμαζον τὴν ἀπόνοϊαν τοῦ γέροντος. ἦσαν δὲ τινες, οἳ καὶ αὐτοὶ

ἐγγέλων ἐπ' αὐτῶ, ἀλλ' ὀλίγου δεῖν, ὑπὸ τῶν Κυ-
 κῶν ἐγὼ σοι διευπάσθην, ὡσπερ ὁ Ἀκταίων ὑπὸ τῶν
 κυνῶν, ἢ ὁ ἀνεπίδός αὐτοῦ ὁ Πενθεὺς ὑπὸ τῶν Μαι-
 νάδων. 3. Ἡ δὲ πᾶσα τοῦ δράματος διασκευὴ, τοῦ-
 ἀδε ἦν· τὸν μὲν ποιητὴν οἶσθα οἶός τε ἦν, καὶ ἡλί-
 κα ἐτραγῶδει παρ' ὄλον τὸν βίον, ὑπὲρ τὸν Σοφο-
 κλέα, καὶ τὸν Αἰσχύλον. ἐγὼ δ' ἐπεὶ τάχιστα εἰς τὴν
 Ἥλιον ἀφικόμεν διὰ τοῦ γυμνασίου αὐτῶν, ἐπήκουον
 ἄμα Κυνικοῦ τινος, μεγάλη καὶ τραχεῖα τῇ φωνῇ
 τὰ συνήθη ταῦτα, καὶ ἐκ τριόδου τὴν ἀρετὴν ἐπι-
 βρωμένου, καὶ ἅπασιν ἀπαξαπλῶς λοιδορουμένου,
 εἶτα κατέληξεν αὐτῶ ἢ βοή ἐς τὸν Πρωτέα· καὶ ὡς
 ἂν οἶός τε ὦ, πειράσομαί σοι αὐτὰ ἐκείνα ἀπομνη-
 μονεῦσαι, ὡς ἐλέγετο. σὺ δὲ γνωριεῖς δηλαδὴ, πολ-
 λάκις αὐτοῖς παραστῆς βοῶσι. 4. Πρωτέα γάρ τις,
 ἔφη, κενοδόξον τολμᾷ λέγειν, ὦ γῆ, καὶ ἡλιε, καὶ
 ποταμοὶ, καὶ θάλαττα, καὶ πατρῶε Ἡράκλεις;
 Πρωτέα, τὸν ἐν Συρίᾳ δεθέντα, τὸν τῇ πατρίδι ἀν-
 ἔντια πεντακισχίλια τάλαντα, τὸν ἀπὸ τῆς Ῥωμαίων
 πόλεως ἐκβληθέντα, τὸν τοῦ Ἥλιου ἐπισημότερον,
 τὸν ἀνταγωνίσασθαι καὶ αὐτῶ τῷ Ὀλυμπίῳ δυνά-
 μενον. ἀλλ' ὅτι διὰ πυρός ἐξάγειν τοῦ βίου διέγνω-
 κεν ἑαυτὸν, εἰς κενοδοξίαν τινὲς τοῦτο ἀναφέρουσιν.
 οὐ γὰρ Ἡρακλῆς οὕτως; οὐ γὰρ Ἀσκληπιὸς καὶ Διό-
 νυσος κεραυνῶ; οὐ γὰρ τὰ τελευταῖα Ἐμπεδοκλῆς
 εἰς τοὺς κρατῆρας; 5. Ὡς δὲ ταῦτα εἶπεν ὁ Θεα-
 γένης, (τοῦτο γὰρ ὁ κεκραγὼς ἐκείνος ἐκαλεῖτο) ἠρό-
 μεν τινὰ τῶν παρεστώτων, τί βούλεται τὸ περὶ τοῦ
 πυρός, ἢ τί Ἡρακλῆς καὶ Ἐμπεδοκλῆς πρὸς τὸ

Πρωτία; ὁ δὲ, Οὐκ εἰς μακρὰν, ἔφη, καῦσει ἐαυ-
 τὸν ὁ Πρωτεὺς Ὀλυμπιάσι. Πῶς, ἔφη, ἢ τίνας
 ἔνεκα; εἶτα ὁ μὲν ἐπειρᾶτο λέγειν· ἐβόα δὲ ὁ Κυνι-
 κός, ὥστε ἀμήχανον ἦν ἄλλου ἀκούειν. ἐπήκουον οὖν
 τὰ λοιπὰ, ἐπαντλοῦντος αὐτοῦ, καὶ θαυμαστάς τι-
 νας ὑπερβολὰς διεξιόντος κατὰ τοῦ Πρωτεύως· τὸν
 μὲν γὰρ Σινωπία, ἢ τὸν διδάσκαλον αὐτοῦ Ἀντι-
 οθένη, οὐδὲ παραβάλλειν ἤξιον αὐτῷ, ἀλλ' οὐδὲ τὸν
 Σωκράτη αὐτόν· ἐκάλει δὲ τὸν Δία ἐπὶ τὴν ἀμίλλαν.
 εἶτα μέντοι ἔδοξεν αὐτῷ ἴσους πως φυλάξαι αὐτούς,
 καὶ οὕτω κατέπαυσε τὸν λόγον· 6. Δύο γὰρ ταῦ-
 τα, ἔφη, ὁ βίος ἄριστα δημιουργήματα ἐθεάσατο,
 τὸν Δία τὸν Ὀλύμπιον, καὶ Πρωτία· πλάσται δὲ
 καὶ τεχνίται, τοῦ μὲν Φειδίας, τοῦ δὲ ἡ φύσις· ἀλ-
 λά νῦν ἐξ ἀνθρώπων εἰς θεοὺς τὸ ἄγαλμα τοῦτο οἰ-
 χήσεται, ὀχοῦμενον ἐπὶ τοῦ πυρός, ὄρφανούς ἡμῶς
 καταλιπόν. ταῦτα ξὺν πολλῷ ἰδρῶτι διεξελθὼν, ἐδά-
 κρυε μάλα γελοίως, καὶ τὰς τριχὰς ἐτίλλετο, ὑπο-
 φειδόμενος μὴ πάνυ ἔλκειν, καὶ τέλος ἀπῆγον αὐτὸν
 λύζοντα μεταξὺ τῶν Κυνικῶν τινες, παραμυθούμε-
 νοι. 7. Μετὰ δὲ τοῦτον ἔλλος εὐθύς ἀναβαίνει,
 οὐ περιμείνας διαλυθῆναι τὸ πλήθος, ἀλλὰ ἐπ' αἰ-
 θομένοις τοῖς προτέροις ἱερείοις ἐπέχει τῶν σπονδῶν.
 καὶ τὸ μὲν πρῶτον ἐπὶ πολὺ ἐγέλα, καὶ δῆλος ἦν
 νειόθεν αὐτὸ δρῶν· εἶτα ἤρξατο ὡδέ πως· ἐπεὶ ὁ
 κατάρατος Θεαγένης τέλος τῶν μαρρωτάτων αὐτοῦ
 λόγων τὰ Ἡρακλείτου δάκρυα ἐποίησατο, ἐγὼ κατὰ
 τὸ ἐναντίον ἀπὸ τοῦ Δημοκρίτου γέλωτος ἄρξομαι·
 καὶ αὐθις ἐγέλα ἐπιπολὺ, ὥστε καὶ ἡμῶν τοὺς πολ-

λους ἐπὶ τὸ ὅμοιον ἐπισπάσατο. 8. Εἶτα ἐπιστρέψας ἑαυτὸν, Ἡ τί γὰρ ἄλλο, ἔφη, ὧ ἄνδρες, χρῆ ποιεῖν ἀκούοντας μὲν οὕτω γελοίων ῥήσεων, ὄρωντας δὲ ἄνδρας γέροντας δοξαρίου καταπτύστου ἔνεκα, μονονουχὶ κυβιστῶντας ἐν τῷ μέσῳ; ὡς δὲ εἰδείητε οἶδν τι τὸ ἄγαλμά ἐστι τὸ καυθησόμενον, ἀκούσατέ μου, ἐξαρχῆς παραφυλάξαντος τὴν γνώμην αὐτοῦ, καὶ τὸν βίον ἐπιτηρήσαντος· ἔνια δὲ παρὰ τῶν πολιτῶν αὐτοῦ ἐπυνθανόμενην, καὶ οἷς ἀνάγκη ἦν ἀκριβῶς εἰδέναι αὐτόν. 9. Τὸ γὰρ τῆς φύσεως τοῦτο πλάσμα καὶ δημιούργημα, ὃ τοῦ Πολυκλείτου κανὼν, ἐπεὶ εἰς ἄνδρας τελεῖν ἤρξατο, ἐν Ἀρμενίᾳ μοιχεύων ἀλους, μάλα πολλὰς πληγὰς ἔλαβε, καὶ τέλος κατὰ τοῦ τέγουσ ἀλόμενος διέφυγε, ῥαφανίδι τὴν πυγὴν βεβυσμένος· εἶτα μειράκιόν τι ὠραῖον διαφθείρας, τριςχιλίῳν ἐξωνήσατο παρὰ τῶν γονέων τοῦ παιδὸς, πενήτων ὄντων, μὴ ἐπὶ τὸν ἁρμοστὴν ἀπαχθῆναι τῆς Ἀσίας. 10. Ταῦτα καὶ τὰ τοιαῦτα εἰάσειν μοι δοκῶ· πηλὸς γὰρ ἔτι ἄπλαστος ἦν, καὶ οὐδέπω ἐντελὲς ἄγαλμα ἡμῖν ἐδεδημιούργητο. ἃ δὲ τὸν πατέρα ἔδρασε, καὶ πάνυ ἀκούσαι ἄξιον, καί-τοι πάντες ἴστε, καὶ ἀκηκόατε ὡς ἀπέπνιξε τὸν γέροντα, οὐκ ἀνασχόμενος αὐτὸν ὑπὲρ ἐξήκοντα ἔτη ἤδη γηρῶντα. εἶτα ἐπειδὴ τὸ πρᾶγμα διεβεβόητο, φυγὴν ἑαυτοῦ καταδικάσας ἐπλανᾶτο, ἄλλην ἄλλοτε ἀμείβων. 11. Ὅτεπερ καὶ τὴν θαυμαστὴν σοφίαν τῶν Χρηστιανῶν ἐξέμαθε, περὶ τὴν Παλαιστίνην τοῖς ἱερεῦσι καὶ γραμματεῦσιν αὐτῶν ξυγγενόμενος. καὶ τί γάρ; ἐν βραχεῖ παῖδας αὐτοὺς ἀπέφηνε, προ-

φήτης, καὶ θιασάρχης, καὶ ξυναγωγεὺς, καὶ πάντα μόνος αὐτὸς ὢν. καὶ τῶν βίβλων τὰς μὲν ἐξηγεῖτο, καὶ διευαίφει, πολλὰς δὲ αὐτὸς καὶ ξυνέγραφε, καὶ ὡς θεὸν αὐτὸν ἐκείνοι ἠγοῦντο, καὶ νομοθέτη ἐχρῶντο, καὶ προστάτην ἐπέγραφον. τὸν μέγιστον γοῦν ἐκείνον ἔτι σέβουσιν ἄνθρωπον, τὸν ἐν τῇ Παλαιστίνῃ ἀνασκολοπισθέντα, ὅτι καινὴν ταύτην τελετὴν εἰσήγαγεν ἐς τὸν βίον. 12. Τότε δὴ καὶ συλληφθεὶς ἐπὶ τούτῳ ὁ Πρωτεύς, ἐνέπεσεν εἰς τὸ δεσμωτήριον. ὅπερ καὶ αὐτὸ οὐ μικρὸν αὐτῷ ἀξίωμα περιποίησε πρὸς τὸν ἐξῆς βίον, καὶ τὴν τερατείαν, καὶ δοξοκοπίαν, ὧν ἐρῶν ἐτύχχανεν. ἐπεὶ δ' οὐκ ἐδέδετο, οἱ Χριστιανοὶ συμφορὰν ποιούμενοι τὸ πρῶτον, πάντα ἐκίνουν, ἐξαρπάσαι πειρώμενοι αὐτόν. εἴτ' ἐπεὶ τοῦτο ἦν ἀδύνατον, ἤγε ἄλλη θεραπεία πῖσσα οὐ πασέργως ἀλλὰ ξὺν σπόγγῳ ἐγιγνετο· καὶ ἔωθεν μὲν εὐθύς ἦν ὄραν παρὰ τῷ δεσμωτηρίῳ περιμένοντα γραῖδια, χήρας τινὰς, καὶ παιδιὰ ὄρφανά· οἱ δὲ ἐν τέλει αὐτῶν καὶ συνεκάθεινον ἔνδον μετ' αὐτοῦ, διαφθείροντες τοὺς δεσμοφύλακας· εἴτα δεῖπνα ποικίλα εἰσεκομίζετο, καὶ λόγοι ἱεροὶ αὐτῶν ἐλέγοντο, καὶ ὁ βέλτιστος Περεγρῖνος (ἔτι γὰρ τοῦτο ἐκαλεῖτο) καινὸς Σωκράτης ὑπ' αὐτῶν ὠνομάζετο. 13. Καὶ μὴν καὶ τῶν ἐν Ἀσίᾳ πόλεων ἐστὶν ὧν ἤκόντινες, τῶν Χριστιανῶν στελλόντων ἀπὸ τοῦ κοινοῦ, βοηθήσοντες, καὶ ξυναγορεύσοντες, καὶ παραμυθησόμενοι τὸν ἄνδρα. ἀμήχανον δὲ τι τὸ τάχος ἐπιθεῖκνυνται, ἐπειδὴν τι τοιοῦτον γένηται, δημόσιον. ἐν βραχεῖ γὰρ, ἀφειδοῦσι πάντων. καὶ δὴ καὶ τῷ Πε-

ρεγρίνω πολλά τότε ἤκε χρήματα παρ' αὐτῶν ἐπ
 προφάσει τῶν δεσμῶν, καὶ πρόσδορον οὐ μικρὰν ταύ-
 την ἐποιήσατο. πεπέικασι γὰρ αὐτοὺς οἱ κακοδαί-
 μονες, τὸ μὲν ὄλον ἀθάνατοι ἔσσεισθαι, καὶ βιώσει
 σθαι τὸν αἰὲ χρόνον. παρ' ὃ καὶ καταφρονοῦσι τοῦ
 θανάτου, καὶ ἐκόντες αὐτοὺς ἐπιδιδόασιν οἱ πολλοί.
 ἔπειτα δὲ ὁ νομοθέτης ὁ πρῶτος ἔπεισεν αὐτοὺς, ὡς
 ἀδελφοὶ πάντες εἶεν ἀλλήλων· ἐπειδὴν ἅπαξ παρα-
 βάντες, θεοὺς μὲν τοὺς Ἑλληνικοὺς ἀπαρνήσονται,
 τὸν δὲ ἀνεσκολοπισμένον ἐκείνον σοφιστὴν αὐτῶν
 προσκυνῶσι, καὶ κατὰ τοὺς ἐκείνου νόμους βιώσει
 καταφρονοῦσιν οὖν ἀπάντων ἐξίσης, καὶ κοινὰ ἡ-
 γοῦνται, ἄνευ τινὸς ἀκριβοῦς πίστεως τὰ τοιαῦτα
 παραδεξιόμενοι. ἦν τοίνυν παρὲλθῆ τις εἰς αὐτοὺς
 γόης, καὶ τεχνίτης ἄνθρωπος, καὶ πράγμασι χρῆ-
 σθαι δυνάμενος, αὐτίκα μάλα πλούσιος ἐν βραχεῖ
 ἐγένετο, ἰδιώταις ἀνθρώποις ἐγχανών. 14. Πλὴν
 ἀλλ' ὁ Περεγρίνος ἀφείθη ὑπὸ τοῦ τότε τῆς Συρίας
 ἄρχοντος, ἀνδρὸς φιλοσοφία χαίροντος, ὃς συνείς
 τὴν ἀπόνοιαν αὐτοῦ, καὶ ὅτι δέξαιτ' ἂν ἀποθανεῖν,
 ὡς δόξαν ἐπὶ τούτῳ ἀπολίποι, ἀφῆκεν αὐτὸν, οὐδὲ
 τῆς κολάσεως ὑπολαβῶν ἄξιον. ὁ δὲ εἰς τὴν οἰκείαν
 ἐπανελθὼν, καταλαμβάνει τὸ περὶ τοῦ πατρῷου φό-
 νου ἔτι φλεγμαῖνον, καὶ πολλοὺς τοὺς ἐπανατεινο-
 μένους τὴν κατηγορίαν. διήρπαστο δὲ τὰ πλεῖστα
 τῶν κτημάτων παρὰ τὴν ἀποδημίαν αὐτοῦ, καὶ μό-
 νοι ὑπελείποντο οἱ ἄγροί ὄσων εἰς πεντεκαίδεκα τά-
 λαντα· ἦν γὰρ ἡ πᾶσα οὐσία τριακοντά που ταλαῶ-
 των ἄξια, ἣν ὁ γέρων κατέλιπεν, οὐχ ὡς περ ὁ παγ-

γέλοιος Θεαγένης ἔλεγε, πεντακισχιλιων. τοσούτου γὰρ οὐδὲ ἡ πᾶσα τῶν Παριανῶν πόλις, πέντε σὺν αὐτῇ τὰς γειτνιάσας παραλαβοῦσα, πραθειή ἄν, αὐτοῖς ἀνθρώποις, καὶ βοσκήμασι, καὶ τῇ λοιπῇ παρασκευῇ. 15. Ἄλλ' ἔτι γε ἡ κατηγορία καὶ τὸ ἔγκλημα θερμόν ἦν, καὶ ἐώκει οὐκ εἰς μακρὰν ἐπαναστήσεσθαι τις αὐτῶ. καὶ μάλιστα ὁ δῆμος αὐτὸς ἡγανάκτει, χρηστὸν, ὡς ἔφασαν οἱ ἰδόντες, γέροντα πενθοῦντες, οὕτως ἀσεβῶς ἀπολωλότα. ὁ δὲ σοφὸς οὗτος Πρωτεύς πρὸς ἅπαντα ταῦτα σκέψασθε οἶδόν τι ἐξεῦρε, καὶ ὅπως τὸν κίνδυνον διέφυγε. παρελθὼν γὰρ εἰς τὴν ἐκκλησίαν τῶν Παριανῶν, (ἐκόμα δὲ ἤδη, καὶ τρίβωνα πιναρόν ἡμπείχετο, καὶ πήραν παρήρητο, καὶ τὸ ξύλον ἐν τῇ χειρὶ ἦν, καὶ ὅλως μάλα τραγικῶς ἐσκεύαστο.) τοιοῦτος οὖν ἐπιφανεῖς αὐτοῖς, ἀφείναι ἔφη τὴν οὐσίαν, ἣν ὁ μακαρίτης πατὴρ αὐτῶ κατέλιπε, δημοσίαν εἶναι πᾶσαν. τοῦτο ὡς ἤκουσεν ὁ δῆμος, πένητες ἀνθρώποι, καὶ πρὸς διανομάς κεχηνότες, ἀνέκραγον εὐθύς ἕνα φιλόσοφον, ἕνα φιλόπατριν, ἕνα Διογένους καὶ Κράτητος ζηλωτήν. οἱ δὲ ἐχθροὶ ἐπεφλίμωντο. καὶ ἂν εἴ τις ἐπιχειρήσειε μεμῆσθαι τοῦ φόνου, λίθοις εὐθύς ἐβάλλετο. 16. Ἐξῆει οὖν τὸ δεύτερον πλανησόμενος, ἱκανὰ ἐφόδια τοῖς Χριστιανοῦς ἔχων, ὑφ' ὧν δορυφορούμενος, ἐν ἅπασιν ἀφθόνοις ἦν. καὶ χρόνον μὲν τινα οὕτως ἐβύσκετο. εἶτα παρμυνομήσας τι καὶ ἐς ἐκείνους, (ᾧφθη γὰρ τι, ὡς οἶμαι, ἐσθίων τῶν ἀποφθίτων αὐτοῖς) οὐκ ἔτι προσιεμένων αὐτῶν ἀπορούμενος, ἐκ παλινοῦδίας ᾧετο δεῖν ἀπαιτεῖν παρὰ τῆς

πόλεως τὰ κτήματα, καὶ γραμματεῖον ἐπιδούς, ἤξιον ταῦτα κομίσασθαι, κελύσαντος βασιλέως. εἶτα τῆς πόλεως ἀντιπρεσβευσαμένης, οὐδὲν ἐπράχθη, ἀλλ' ἐμμένειν ἐκελεύσθη, οἷς ἅπαξ διέγνω, μηδενὸς καταναγκάσαντος. 17. Τρίτη ἐπὶ τούτοις ἀποδημία εἰς Αἴγυπτον παρὰ τὸν Ἀγαθόβουλον, ἵναπερ τὴν θανυμαστὴν ἄσκησιν διήσκητο, ξυρόμενος μὲν τῆς κεφαλῆς τὸ ἥμισυ, χριόμενος δὲ πληρῶ τὸ πρόσωπον, ἐν πολλῶ δὲ τῶν περιστώτων δῆμῳ ἀναφλῶν τὸ αἰδοῖον, καὶ τὸ ἀδιάφορον δὴ τοῦτο καλούμενον ἐπιδεικνύμενος. εἶτα παίων, καὶ παιόμενος νάρθηκι εἰς τὰς πυγὰς, καὶ ἄλλα πολλὰ νεανικώτερα θανυματοποιῶν. 18. Ἐκεῖθεν δὲ οὕτω παρεσκευασμένος, ἐπὶ Ἰταλίαν ἐπλευσε, καὶ ἀποβὰς τῆς νεῶς, εὐθύς ἐλοιδορεῖτο πᾶσι, καὶ μάλιστα τῷ βασιλεῖ, πρῶτον αὐτὸν καὶ ἡμερώτατον εἰδώς· ὥστε ἀσφαλῶς ἐτόλμα. ἐκείνῳ γὰρ, ὡς εἰκός, ὀλίγον ἔμελε τῶν βλασφημιῶν, οὐκ ἤξιον φιλοσοφίαν ὑποδυμένον τινὰ κολάζειν ἐπὶ ῥήμασι, καὶ μάλιστα τέχνην τινὰ τὸ λοιδορεῖσθαι πεποιημένον. τούτῳ δὲ καὶ ἀπὸ τούτων τὰ τῆς δόξης ηὐξάνετο. παρὰ γοῦν τοῖς ἰδιώταις καὶ περιβλεπτοῦς ἦν ἐπὶ τῇ ἀπονοίᾳ, μέχρι δὴ ὁ τὴν πόλιν ἐπιτετραμμένος ἀνὴρ σοφὸς ἀπέπεμψεν αὐτὸν ἀμέτρως ἐντροφῶντα τῷ πράγματι, εἰπὼν μὴ δεῖσθαι τὴν πόλιν τοιοῦτου φιλοσόφου. πλὴν ἄλλα καὶ τοῦτο κλειδὸν αὐτοῦ, καὶ διὰ στόματος ἦν ἅπασιν, ὁ φιλόσοφος διὰ τὴν παρήρησιαν, καὶ τὴν ἄγαν ἐλευθερίαν ἐξελαθεῖς. καὶ προσήλαυνε κατα τοῦτο τῷ Μουσωνίῳ, καὶ Δίῳνι, καὶ Ἐπικτήτῳ, καὶ εἰ τις

ἄλλος ἐν περιστάσει τοιαύτῃ ἐγένετο. 19. Οὕτω δὴ ἐπὶ τὴν Ἑλλάδα ἐλθὼν, ἄρτι μὲν Ἡλείοις ἐλοιδοροῦτο, ἄρτι δὲ τοὺς Ἑλληνας ἐπειθεν ἀντάρασθαι ὄπλα Ῥωμαίοις, ἄρτι δὲ ἄνδρα παιδείᾳ καὶ ἀξιώματι προὔχοντα, διότι καὶ ἐν τοῖς ἄλλοις εὖ ἐποίησε τὴν Ἑλλάδα, καὶ ὕδωρ ἐπήγαγε τῇ Ὀλυμπίᾳ, καὶ ἔπαυσε δῖφει ἀπολλυμένους τοὺς πανηγυριστάς, κακῶς ἠγόρευεν ὡς καταθελύναντα τοὺς Ἑλληνας, δέον τοὺς θεατάς τῶν Ὀλυμπίων διακαρτερεῖν διψῶντας, καὶ νῆ Δία γε καὶ ἀποθνήσκειν πολλοὺς αὐτῶν ὑπό σφοδρῶν τῶν νόσων, αἱ τῶς διὰ τὸ ξηρὸν τοῦ χωρίου, ἐν πολλῷ τῷ πλήθει ἐπεπόλαζον· καὶ ταῦτα ἔλεγε, πίνων τοῦ αὐτοῦ ὕδατος. ὡς δὲ μακροῦ κοίτελευσαν αὐτὸν, ἐπιδραμόντες ἅπαντες, τότε μὲν ἐπὶ τὸν Δία καταφυγὼν ὁ γενναῖος, εὔρε το μὴ ἀποθανεῖν. 20. Ἐς δὲ τὴν ἐξῆς Ὀλυμπιάδα, λόγον τινὲ διὰ τετιάρων ἐτῶν ανηθεῖς πῶν διὰ μέσου, ἐξήνεγκε πρὸς τοὺς Ἑλληνας ἔπαινον ὑπὲρ τοῦ τὸ ὕδωρ ἐπαγαγόντος, καὶ ἀπολογίαν ὑπὲρ τῆς τότε φυγῆς. ἦδη δὲ ἀμελούμενος ὑφ' ἀπάντων, καὶ μηκέθ' ὁμοίως περιβλεπτός ὢν, ἔωλα γὰρ ἦν ἅπαντα, καὶ οὐδὲν ἔτι καινουργεῖν ἐδύνατο, ἐφ' ὅτῳ ἐκπλήξει πούς ἐντυγχάνοντας, καὶ θαυμάζειν, καὶ πρὸς αὐτὸν ἀποβλέπειν ποιήσει, οὐπερ ἐξαρχῆς δριμύν τινα ἔρωτα ἐρῶν ἐτύγχανε, τὸ τελευταῖον τοῦτο τόλμημα ἐβουλεύσατο περὶ τῆς πυρᾶς, καὶ διέδωκε λόγον ἐς τοὺς Ἑλληνας εὐθύς ἀπ' Ὀλυμπίων τῶν ἔμπροσθεν, ὡς ἐς τοῦπιόν καύσων ἑαυτόν. 21. Καὶ νῦν αὐτὰ ταῦτα θαυματοποιεῖ, ὡς φασι, βήθρον ὀρύττων, καὶ

ξύλα συγκομιζῶν, καὶ δεινὴν τινα τὴν καρτερίαν ὑπισχνούμενος. ἐχρῆν δὲ, οἶμαι, μάλιστα μὲν περιμένειν τὸν θάνατον, καὶ μὴ δραπετεύειν ἐκ τοῦ βίου. εἰ δὲ καὶ πάντως διέγνωστο οἱ ἀπαλλάττεσθαι, μὴ πυρὶ, μηδὲ τοῖς ἀπὸ τῆς τραγωδίας τούτοις χρῆσθαι, ἀλλ' ἕτερόν τινα θανάτου τρόπον, μυρίων ὄντων, ἐλόμενον ἀπελθεῖν. εἰ δὲ καὶ τὸ πῦρ ὡς Ἡράκλειόν τι ἀσπάζεται, τί δήποτε οὐχὶ κατὰ σιγὴν ἐλόμενος ὄρος εὐδενδρον, ἐν ἐκείνῳ ἑαυτὸν ἐνέπρησε μόνος, ἕνα τινα, οἷον Θεαγένη τοῦτον, Φιλοκλήτην παραλαβών; ὁ δὲ ἐν Ὀλυμπίᾳ, τῆς πανηγύρεως πληθούσης, μόνον οὐκ ἐπὶ σκηνῆς ὀπτῆσει ἑαυτὸν, οὐκ ἀνάξιος ὢν, μὰ τὸν Ἡρακλέα, εἶγε χρὴ καὶ τοὺς πατραλσῆας, καὶ τοὺς ἀθέους, δίκας διδόναι τῶν τολμημάτων· καὶ κατὰ τοῦτο πάνθ' ὄψε δρᾶν αὐτὸ ἔοικεν, ὃν ἐχρῆν πάλαι ἐς τὸν τοῦ Φαλάριδος ταῦρον ἐμπεσόντα τὴν ἀξίαν ἀποτεικέναι, ἀλλὰ μὴ ἀπαξ χανόντα πρὸς τὴν φλόγα, ἐν ἀκαρεῖ τεθνάναι. καὶ γὰρ αὐτὸ καὶ τότε οἱ πολλοὶ μοι λέγουσιν, ὡς οὐδεὶς ὀξύτερος ἄλλος θανάτου τρόπος τοῦ διὰ πυρός· ἀνοῖξαι γὰρ δεῖ μόνον τὸ στόμα, καὶ αὐτίκα τεθνάναι.

22. Τὸ μέντοι θέαμα ἐπινοεῖται, οἶμαι, ὡς σεμνόν, ἐν ἱερῷ χωρίῳ καιόμενος ἄνθρωπος, ἐνθα μηδὲ θάπτειν ὅσιον τοὺς ἄλλους ἀποθνήσκοντας. ἀκούετε δὲ, οἶμαι, ὡς καὶ πάλαι θέλων τις ἔνδοξος γενέσθαι, ἔπει κατ' ἄλλον τρόπον οὐκ εἶχεν ἐπιτυχεῖν τούτου, ἐνέπρησε τῆς Ἐφεσίας Ἀτρέμιδος τὸν νεών. τοιοῦτόν τι καὶ αὐτὸς ἐπινοεῖ, τοσοῦτος ἔρωσ τῆς δόξης ἐντέτηκεν αὐτῷ.

23. Καίτοι, φησὶν, ὅτι ὑπὲρ τῶν ἀν-

Θρώπων αὐτὸ δρᾶ, ὡς διδάξειεν αὐτοὺς θανάτου
 καταφρονεῖν, καὶ ἐγκαρτερεῖν τοῖς δεινοῖς. ἐγὼ δὲ
 ἤδεως ἂν ἐροίμην οὐκ ἐκεῖνον, ἀλλ' ὑμᾶς, εἰ καὶ τοὺς
 κακοῦργους βούλοισθε ἂν μαθητὰς αὐτοῦ γενέσθαι
 τῆς καρτερίας ταύτης, καὶ καταφρονεῖν θανάτου,
 καὶ καύσεως, καὶ τῶν τοιούτων δειμάτων; ἀλλ' οὐκ
 ἂν εὖ οἶδ' ὅτι βουληθείητε. πῶς οὖν ὁ Πρωτεύς τοῦ-
 το διακρίνει, καὶ τοὺς μὲν χρηστοὺς ὠφελήσει, τοὺς
 δὲ πονηροὺς οὐ φιλοκινδυνωτέρους καὶ τολμηροτέ-
 ρους ἀποφανεῖ; 24. Καίτοι δυνατὸν ἔστω ἐς τοῦ-
 το μόνους ἀπαρτήσεσθαι τοὺς πρὸς τὸ ὠφίλιμον ὀ-
 ψομένους τὸ πρᾶγμα· ὑμᾶς δ' οὖν αὐθις ἐρήσομαι,
 δεξιαιστῶ ἂν ὑμῶν τοὺς παῖδας ζηλωτὰς τοῦ τοιού-
 του γενέσθαι; οὐκ ἂν εἴποιτε. καὶ τί τοῦτο ἠρόμην,
 ὅπου μὴδ' αὐτῶν τις τῶν μαθητῶν αὐτοῦ ζηλώσειεν
 ἂν; τὸν οὖν Θεαγένη τοῦτο μάλιστα αἰτιάσαίτο ἂν
 τις, ὅτι τᾶλλα ζηλῶν τῶνδρός, οὐχ ἔπεται τῷ διδα-
 σκάλῳ, καὶ συνοδεύει παρὰ τὸν Ἡρακλέα, ὡς φησιν,
 ἀπιόντι, δυνάμενος ἐν βραχεῖ πανευδαίμων γενέ-
 σθαι, συμπεσὼν ἐπὶ κεφαλῆς ἐς τὸ πῦρ. οὐ γὰρ ἐν
 πήρᾳ, καὶ βιάκτρῳ, καὶ τρίβωνι ὁ ζῆλος, ἀλλὰ ταῦ-
 τα μὲν ἀσφαλῆ καὶ ῥιίδια, καὶ παντὸς ἂν εἴη· τὸ
 τέλος δὲ, καὶ τὸ κεφάλαιον χρὴ ζηλοῦν, καὶ πυρὰν
 συνθέντα κορμῶν συκίνων, ὡς ἐνὶ μάλιστα χλωρῶν,
 ἐναποπνιγῆναι τῷ καπνῷ. τὸ πῦρ γὰρ αὐτὸ οὐ μόνον
 Ἡρακλέους, καὶ Ἀσκληπιοῦ, ἀλλὰ καὶ τῶν ἱερο-
 σύλων, καὶ ἀνδροφόνων, οὓς ἑρᾶν ἐστὶν ἐκ κατα-
 δίκης αὐτὸ πάσχοντας. ὥστε ἄμεινον τὸ διὰ τοῦ κα-
 πνοῦ· ἴδιον γὰρ καὶ ὑμῶν μόνων ἂν γένοιτο. 25

Ἄλλως τε ὁ μὲν Ἡρακλῆς, εἶπερ ἄρα καὶ ἐτόλμησέ τε τοιοῦτον, ὑπὸ νόσου αὐτὸ ἔδρασεν, ὑπὸ τοῦ Κενταυρίου αἵματος, ὡς φησιν ἡ τραγωδία, κατεσθιδμένος. οὗτος δὲ, τίνος αἰτίας ἔνεκεν ἐμβάλλει φέρων ἑαυτὸν εἰς τὸ πῦρ; νῆ Δι', ὅπως τὴν καρτερίαν ἐπιδέξεται, καθάπερ οἱ Βραχμῆνες. ἐκείνοις γὰρ αὐτὸν ἠξίου Θεαγένης εἰκάζειν, ὡςπερ οὐκ ἔνδον καὶ ἐν Ἰνδοῖς εἶναι τινὰς μωροὺς καὶ κενოდόξους ἀνθρώπους. ὅμως δ' οὖν κἄν ἐκείνους μιμείσθω. ἐκείνοι γὰρ οὐκ ἐμπηδῶσιν εἰς τὸ πῦρ, ὡς Ὀνησίκριτος ὁ Ἀλεξάνδρου κυβερνήτης, ἰδὼν Κάλανον κἀρμένον, φησιν, ἀλλ' ἐπειδὴν νήσωσι, πλησίον παρασιτάντες ἀκίνητοι, ἀνέχονται παροπτῶμενοι, εἴτ' ἐπιβάντες κατὰ σχῆμα, κείονται, οὐδ' ὅσον ὀλίγον ἐκτρέψαντες τῆς κατακλίσεως. οὗτος δὲ τί μέγα, εἰ ἐμπεσὼν τεθνήξεται συναρπασθεὶς ὑπὸ τοῦ πυρός; οὐκ ἀπ' ἐλπίδος μὴ ἀναπηθήσεται αὐτὸν, καὶ ἡμιφλεκτον, εἰ μὴ ὅπερ φασὶ, μηχανήσεται βαθεῖαν γενέσθαι καὶ ἐν βόθρῳ τὴν πυρᾶν. 26. Εἰσὶ δ' οἱ καὶ μεταβάλλεσθαι φασιν αὐτὸν, καὶ τινὰ ὀνειράτα διηγῆσθαι, ὡς τοῦ Διὸς οὐκ ἔωντος μιάνειν ἱερὸν χωρίον. ἀλλὰ θαρσύνω τούτου γε ἔνεκα. ἐγὼ γὰρ διομοσαίμην ἄν, ἢ μὴν μηδένα τῶν θεῶν ἀγανακτήσειν, εἰ Περειγῆνος κακῶς ἀποθάνοι. οὐ μὴν οὐδὲ ράδιον αὐτῷ ἐτ' ἀναδύναι. οἱ γὰρ συνόντες κύνας παρορμῶσι, καὶ συνώθοῦσιν εἰς τὸ πῦρ, καὶ ὑπεκκαίουσι τὴν γνώμην, οὐκ ἔωντες ἀποδειλιᾶν. ὦν εἰ δύο συγκατασπάσας ἐμπέσοι εἰς τὴν πυρᾶν, τοῦτο μόνον χάριεν ἐργάσαιτο. 27. Ἦκουον· δὲ ὡς οὐδὲ

Πρωτεύς εἶτι καλεῖσθαι ἀξιοῖ, ἀλλὰ Φοῖνικὰ μετωνόμασεν ἑαυτὸν, ὅτι καὶ Φοῖνιξ τὸ Ἰνδικὸν ὄρνεον ἐπιβαίνειν πυρᾶς λέγεται, πορρωτάτῳ γήρως προβεβηκώς. ἀλλὰ καὶ λογοποιεῖ, καὶ χρησμούς τινας διέξεισι παλαιούς δὴ, ὡς χρῶν εἶναι δαίμονα νυκτοφύλακα γενέσθαι αὐτόν. καὶ δῆλός ἐστι βωμῶν ἤδη ἐπιθυμῶν, καὶ χρυσοῦς ἀναστήσεσθαι ἐλπίζων. 28. Καὶ, μὰ Δία, οὐδὲν ἀπεικός, ἐν τοῖς πολλοῖς τοῖς ἀνοήτοις εὐρεθήσεσθαι τινας τοὺς καὶ τεταρταίων ἀπηλλάχθαι δι' αὐτοῦ φήσοντας, καὶ νύκτωρ ἐντυχηκένοι τῷ δαίμονι τῷ νυκτοφύλακι· οἱ κατάρατοι δὲ οὗτοι μαθηταὶ αὐτοῦ καὶ χρηστήριον, οἶμαι, καὶ ἄδυτον ἐπὶ τῇ πυρᾷ μηχανήσονται. διότι καὶ Πρωτεύς ἐκείνος ὁ Διός, ὁ προπάτωρ τοῦ ὀνόματος, μαντικός ἦν. μαρτύρομαι δὲ, ἥ μὴν καὶ ἱερέας αὐτοῦ ἀποδειχθήσεσθαι, μαστίγων, ἢ καυτηρίων, ἢ τινος τοιαύτης τερατουργίας, ἢ καὶ, νῆ Δία, τελετὴν τινα ἐπ' αὐτῷ στήσεσθαι νυκτέριον, καὶ δαδουχίαν ἐπὶ τῇ πυρᾷ. 29. Θεαγένης δὲ ἔναγχος, ὡς μοί τις αἰὶν ἑταίρων ἀπήγγειλε, καὶ Σιβύλλαν ἔφη προειρηκίναί περὶ τούτων. καὶ τὰ ἔπη γὰρ ἀπεμνημόνευεν·

Ἄλλ' ὁπόταν Πρωτεύς Κυνικῶν ὄχ' ἄριστος
ἀπάντων,

Ζηνὸς ἐριγδούπου τίμενος κατὰ πῦρ ἄνακαύσας,
Ἔς φλόγα πηδήσας, ἔλθῃ ἐς μακρὸν Ὀλυμπον,
Δητότε πάντας δμῶς, οἱ ἀρούρης καρπὸν ἔδουσι,
Νυκτιπόλον τιμᾶν κέλομαι ἤρωα μέγιστον,
Σύνθρονον Ἡφαίστω καὶ Ἡρακλῆϊ ἄνακτι.

30. Ταῦτα μὲν Θεαγένης Σιβύλλης ἀκηκοέναι φη-

σίν. ἐγὼ δὲ Βάκιδος αὐτῷ χρησιμὸν ὑπὲρ τούτων
 ἐρῶ. φησὶ δὲ ὁ Βάκις οὕτω σφόδρα εὖ ἐπειπὼν,
 Ἄλλ' ὁπόταν Κυνικός πολυώνυμος ἐς φλόγα
 πολλήν

Πηδήσῃ δόξης ὑπ' ἐριννύϊ θυμὸν ὀρινθεῖς,
 Ἄῃ τότε τοὺς ἄλλους κυναλώπικας, οἱ οἱ ἔπον-
 ται,

Μιμῆσθαι χρὴ πότμον ἀποικομένοιο λύκοιο.
 Ὅς δέ κε δειλὸς ἔων, φεύγει μένος Ἡφαίστοιο,
 Λάσσει βαλέειν τοῦτον τάχα πάντα Ἀχαιοὺς,
 Ὡς μὴ, ψυχρὸς ἔων, θερμηγορέειν ἐπιχειρῆ,
 Χρυσῶ σαξάμενος πήρην, μάλα πολλὰ δανείζων,
 Ἐν καλαῖς Πάτραισιν ἔχων τρεῖς πέντε τάλαντα.

τί ὑμῖν δοκεῖ, ἄνδρες; ἄρα φαυλότερος χρησιμολό-
 γος ὁ Βάκις τῆς Σιβύλλης εἶναι; ὥστε ὦρα τοῖς θαυ-
 μαστοῖς τούτοις ὁμιληταῖς τοῦ Πρωτέως, περισκο-
 πεῖν ἔνθα ἑαυτοὺς ἐξασρώσουσι· τοῦτο γὰρ τὴν
 καῦσιν καλοῦσι. 31. Ταῦτ' εἰπόντος, ἀνεβόησαν
 οἱ περιεσιῶτες ἅπαντες, Ἦδη καιέσθωσαν, ἄξιοι τοῦ
 πυρός. καὶ ὁ μὲν κατέβη γελῶν, Νέστορα δ' οὐκ
 ἔλαθεν ἰαχῆ, τὸν Θεαγένη· ἀλλ' ὡς ἤκουσε τῆς βοῆς,
 ἤκεν εὐθύς, καὶ ἀναβὰς, ἐκκεράγει, καὶ μυρία κακὰ
 διεξήει περὶ τοῦ καταβεβηκότος· οὐ γὰρ οἶδα ὅστις
 ὁ βέλτιστος ἐκεῖνος ἐκαλεῖτο. ἐγὼ δὲ ἀφείς αὐτὸν
 διαρρήγνυμενον, ἀπήειν ὀψόμενος τοὺς ἀθλητάς.
 ἦδη γὰρ οἱ Ἑλλανοδίκαι ἐλέγοντο εἶναι ἐν τῷ πλε-
 θρῷ. ταῦτα μὲν σοι τὰ ἐν Ἥλιδι. 32. Ἐπεὶ δὲ
 εἰς τὴν Ὀλυμπίαν ἀφικόμεθα, μεστὸς ἦν ὁ ὀπισθό-
 δομος τῶν κατηγορούντων Πρωτέως, ἢ ἐπαινούντων

εὐν προαίρεσιν αὐτοῦ, ὥστε καὶ εἰς χεῖρας αὐτῶν
 ἦλθον οἱ πολλοὶ, ἄχρι δὴ παρελθὼν αὐτὸς ὁ Πρω-
 τεὺς μυρίω τῷ πλήθει παραπεμπόμενος, κατόπιν τοῦ
 τῶν κηρύκων ἁγῶνος, λόγους τινὰς διεξῆλθε περὶ
 αὐτοῦ, τὸν βίον τε ὡς ἐβίω, καὶ τοὺς κινδύνους, οἷς
 ἐκινδύνευσε διηγούμενος, καὶ ὅσα πράγματα φιλο-
 σοφίας ἕνεκα ὑπέμεινε. τὰ μὲν οὖν εἰρημένα πολλὰ
 ἦν. ἐγὼ δὲ ὀλίγων ἤκουσα ὑπὸ πλήθους τῶν περιε-
 σιτώτων. εἶτα φοβηθεὶς μὴ συντριβεῖν ἐν τοσαύτῃ
 τύρβῃ, ἐπεὶ καὶ πολλοὺς τοῦτο πάσχοντας ἐώρων,
 ἀπῆλθον, μακρὰ χαίρειν φράσας θανατιῶντι σοφι-
 στῇ, τὸν ἐπιτάφιον ἑαυτοῦ πρὸ τελευτῆς διεξιόντι.
 33. Πλὴν τότε τοσοῦτον ἐπήκουσα· ἔφη γὰρ βού-
 λεσθαι χρυσῶ βίῳ χρυσῆν κορώνην ἐπιθεῖναι· χρῆ-
 ναι γὰρ τὸν ἡρακλείως βεβιωκότα, ἡρακλείως ἀπο-
 θανεῖν, καὶ ἀναμιχθῆναι τῷ αἰθέρι. καὶ ὠφελῆσαι,
 ἔφη, βούλομαι τοὺς ἀνθρώπους, δείξας αὐτοῖς ὅν
 χρὴ τρόπον θανάτου καταφρονεῖν. πάντας οὖν δεῖ
 μοι τοὺς ἀνθρώπους φιλοκτιήτας γενέσθαι. οἱ μὲν
 οὖν ἀνοητότεροι τῶν ἀνθρώπων, ἐδάκρυον, καὶ ἐβό-
 ων, Σῶζου τοῖς Ἑλλησιν· οἱ δὲ ἀνδρωδέστεροι ἐκε-
 κράγεισαν, Τέλει τὰ δεδομένα· ὑφ' ὧν ὁ πρῶτος
 οὐ μετρίως ἐθρουβήθη, ἐλπίζων πάντας ἔξασθαι
 αὐτοῦ, καὶ μὴ προήσεσθαι τῷ πυρὶ, ἀλλὰ ἄκοντα
 δὴ καθέξειν ἐν τῷ βίῳ. τὸ δὴ τελεῖν τὰ δεδομένα,
 πάνυ ἀδόκητον αὐτῷ προσπεσόν, ὠχρίαν ἔτι μᾶλλον
 ἐποίησε, καίτοι ἤδη νεκρικῶς τὴν χροιάν ἔχοντι, καὶ,
 νῆ Δία, καὶ ὑποτρέμειν, ὥστε κατέπαυσε τὸν λόγον.
 34. Ἐγὼ δὲ, εἰκάσεις, οἶμαι, πῶς ἐγέλων· οὐδὲ γὰρ

ἐλεῖν ἄξιον ἦν, οὕτω δυσέρωτα τῆς δόξης ἄνθρωπον
 ὑπὲρ ἅπαντας, ὅσοι τῇ αὐτῇ ποινῇ ἐλαύνονται. πα-
 ρεπέμπετο δὲ ὁμῶς ὑπὸ πολλῶν, καὶ ἐνεφορεῖτο τῆς
 δόξης, ἀποβλέπων ἐς τὸ πλῆθος τῶν θαυμαζόντων,
 οὐκ εἰδὼς ὁ ἄθλιος ὅτι καὶ τοῖς ἐπὶ τὸν σταυρὸν ἀ-
 παγομένοις, ἢ ὑπὸ τοῦ δημίου ἐχομένοις, πολλῶ
 πλείους ἔπονται. 35. Καὶ δὴ τὰ μὲν Ὀλύμπια τέ-
 λος εἶχε, κάλλιστα Ὀλυμπίων γενόμενα, ἧν ἐγὼ εἶ-
 ὄν, τετράκις ἤδη ὄρων. ἐγὼ δὲ, οὐ γὰρ ἦν εὐπο-
 ρῆσαι ὀχλήματος ἅμα πολλῶν ἐξιόντων, ἄκων ὑπελι-
 πόμην. ὁ δὲ αἰεὶ ἀναβαλλόμενος, νύκτα τὸ τελευ-
 ταῖον προειρήκει ἐπιδειξασθαι τὴν καῦσιν· καὶ με-
 τῶν ἐταίρων τινὸς παραλαβόντος περὶ μέσας νύκτας,
 ἐξαναστάς, ἀπήειν εὐθὺ τῆς Ἀρπίνης, ἔνθα ἦν ἡ πυ-
 ρά. στάδιοι πάντες οὗτοι εἴκοσιν ἀπὸ τῆς Ὀλυμ-
 πίας κατὰ τὸν ἰππόδρομον ἀπιόντων πρὸς ἑα· καὶ
 ἐπεὶ τάχιστα ἀφικόμεθα, καταλαμβάνομεν πυρὰν
 νενησμένην ἐν βιάθει, ὅσον ἐς ὄργυιαν τὸ βιάθος.
 δᾶδες ἦσαν τὰ πολλὰ, καὶ παρεβέβυστο τῶν φρυγιά-
 νων, ὡς ἀναφθεῖη τάχιστα. 36. Καὶ ἐπειδὴ ἡ σε-
 λήγη ἀνέτειλεν, (ἔδει γὰρ κἀκείνην θεάσασθαι τὸ
 κάλλιστον τοῦτο ἔργον) πρῦεισιν ἐκεῖνος ἐσκευασμέ-
 νος ἐς τὸν αἰεὶ τρόπον, καὶ ξὺν αὐτῷ τὰ τέλη τῶν
 κυνῶν· καὶ μάλιστα ὁ γεννάδας ὁ ἐκ Πατρῶν, δᾶ-
 θα ἔχων, οὐ φαῦλος δευτεραγωνιστής. ἐδαδοφόρος
 δὲ καὶ ὁ Πρωτεύς· καὶ προσελθόντες, ἄλλος ἄλλα-
 χόθεν ἀνῆψαν τὸ πῦρ μέγιστον, ἅτε ἀπὸ δάδων,
 καὶ φρυγάνων· ὁ δὲ, καὶ μοι πάνυ ἤδη πρόσεχε τὸν
 οὖν, ἀποθέμενος τὴν πήραν, καὶ τὸ τριβώνιον, καὶ

τὸ Ἡράκλειον ἔκεινο ῥόπαλον, ἔστη ἐν ὀθόνην ὑπώ-
 ση ἀκριβῶς. εἶτα ἤγει λιβανωτὸν ὡς ἐπιβάλοι ἐπὶ
 τὸ πῦρ· καὶ ἀναδόντος τινός, ἐπέβαλέ τε, καὶ εἶπεν,
 ἐς τὴν μεσημβρίαν ἀποβλέπων, (καὶ γὰρ καὶ τοῦτο
 πρὸς τὴν τραγωδίαν ἦν ἡ μεσημβρία) Δαίμονες μη-
 τρώοι καὶ πατρώοι, δέξασθε με εὐμενεῖς. ταῦτα εἶ-
 πὼν, ἐπήδησεν εἰς τὸ πῦρ, οὐ μὴν ἐωρᾶτό γε, ἀλλὰ
 περιεσχέσθη ὑπὸ τῆς φλογός, πολλῆς ἡρμένης. 37.
 Αὐθις ὄρω γελῶνιά σε, ὦ καλὲ Κρόνιε, τὴν κατα-
 στροφὴν τοῦ δράματος. ἐγὼ δὲ τοὺς μητρώους μὲν
 δαίμονας ἐπιβωῶμενον, μὰ τὸν Δι', οὐ σφόδρα ἠτιώ-
 μην. ὅτε δὲ καὶ τοὺς πατρώους ἐπεκαλέσατο, ἀνα-
 μνησθεῖς τῶν περὶ τοῦ φόνου εἰρημένων, οὐδὲ κα-
 τέχειν ἠδυνάμην τὸν γέλωτα. οἱ Κυνικοὶ δὲ περι-
 σιάντες τὴν πυρᾶν, οὐκ ἐδάκρουν μὲν, σιωπῇ δὲ
 ἐνεδείκνυντο λύπην τινά, εἰς τὸ πῦρ δρῶντες, ἄχρη-
 δὴ ἀποπνιγεῖς ἐπ' αὐτοῖς, Ἀπίωμεν, φημί, ὦ μά-
 ταιοι. οὐ γὰρ ἦδὺ τὸ θῆμα ὠπτημένον γέροντα
 δρᾶν, κνίσσης ἀναπιμπλαμένους πονηρᾶς. ἢ περι-
 μίνετε ἕξ τ' ἂν γραφεύς τις ἐπελθὼν, ἀπεικάσῃ ὑμᾶς,
 οἶους τοὺς ἐν τῷ δεσμοτηρίῳ ἐταῖρους τῷ Σωκράτει
 παραγράφουσιν; ἐκεῖνοι μὲν οἷον ἠγανάκτουν, καὶ
 ἐλοιδοροῦντό μοι, ἔνιοι δὲ καὶ ἐπὶ τὰς βακτηρίας
 ἤξαν. εἶτα ἐπειδὴ ἠπέλειψα ξαναρπιάσας τινὰς ἐμ-
 βαλεῖν εἰς τὸ πῦρ, ὡς ἂν ἔποιντο τῷ διδασκάλῳ,
 ἐπαύσαντο, καὶ εἰρήνην ἤγον. 38. Ἐγὼ δὲ ἐπα-
 νιᾶν, ποικίλως, ἐταῖρε, πρὸς ἐμαντὸν ἐνενόουν τὸ
 φιλόδοξον οἶον τί ἐστιν ἀναλογιζόμενος, ὡς μόνος
 οὗτος ὁ ἔρως ἄφυκτος, καὶ τοῖς πάνυ θαυμαστοῖς

εἶναι δοκοῦσιν, οὐχ ὅπως ἐκείνω τάνδρῃ, καὶ τᾶλλα ἐμπλήκτως, καὶ ἀπονενοημένως βεβιωκότι, καὶ οὐκ ἀναξίως τοῦ πυρός. 39. Εἶτα ἐνετύχαιον πολλοῖς ἀπιοῦσιν, ὡς θεάσασιντο καὶ αὐτοί. ὤοντο γὰρ ἔτι καταλήψεσθαι ζῶντα αὐτόν. καὶ γὰρ καὶ τότε τῇ προτεραίᾳ διεδέδοτο, ὡς πρὸς ἀνίσχοντα τὸν ἥλιον ἀσπασάμενος (ὡςπερ ἀμέλει καὶ τοὺς Βραχυῆνας φασὶ ποιεῖν) ἐπιβήσεσθαι τῆς πυρᾶς. ἀπέστρεφον δ' οὖν τοὺς πολλοὺς αὐτῶν, λέγων ἤδη τετελέσθαι τὸ ἔργον, οἷς μὴ καὶ τοῦτ' αὐτὸ περισπούδαστον ἦν, κἄν αὐτὸν ἰδεῖν τὸν τόπον, καὶ τι λείψανον καταλαμβάνειν τοῦ πυρός. ἔνθα δὴ, ὦ ἑταῖρε, μυρία πράγματα εἶχον, ἅπασι διηγούμενος καὶ ἀνακρίνουσι, καὶ ἀκριβῶς ἐκπυνθανομένοις. εἰ μὲν οὖν ἴδοιμι τινὰ χαρίεντα, ψιλὰ ἂν, ὡςπερ σοὶ, τὰ πραχθέντα διηγούμην. πρὸς δὲ τοὺς βλάκας, καὶ πρὸς τὴν ἀκρόασιν κεχηνότας, ἐτραγώδουν τι παρ' ἑμαυτοῦ, ὡς ἐπειδὴ ἀνήφθη μὲν ἡ πυρὰ, ἐνέβαλε δὲ φέρον ἑαυτὸν ὁ Πρωτεύς, σεισμοῦ πρότερον μεγάλου γενομένου, σὺν μυκηθμῷ τῆς γῆς, γυψ ἀναπτάμενος ἐκ μέσης τῆς φλογός, οἴχοιτο ἐς τὸν οὐρανόν, ἀνθρωπίνη μεγάλη τῇ φωνῇ λέγων, "Ἐλιπον γυῖν, βαίνω δ' ἐς Ὀλυμπον. ἐκεῖνοι μὲν οὖν ἐτεθήπεσαν, καὶ προσεκύνουν, ὑποφρόντιοντες, καὶ ἀνέκρινόν με λέγοντες πότιρον πρὸς ἔω, ἢ πρὸς δυσμαῖς ἐνεχθείη ὁ γυψ; ἐγὼ δὲ τὸ ἐπελθὸν ἀπεκρινάμην αὐτοῖς. 40. Ἀπελθὼν δὲ ἐς τὴν πανήγυριν, ἐπέστην τινὶ πολιῷ ἀνδρὶ, καὶ, νῆ τὸν Δί', ἀξιοπίστῳ τῷ πρόσωπον ἐπὶ τῷ πώγωνι, καὶ τῇ λοιπῇ σεμνότητι,

τάτε ἄλλα διηγουμένῳ περὶ τοῦ Πρωτίως, καὶ ὡς μετὰ τὸ καυθῆναι, θεύσασαιτο αὐτὸν ἐν λευκῇ ἐσθῆτι μικρὸν ἔμπροσθεν, καὶ νῦν ἀπολίποι περιπατοῦντα φαιδρὸν ἐν τῇ ἐπταφώνῳ στοᾷ, κοτίνῳ τε ἐστεμμένον· εἴτ' ἐπὶ πᾶσι προσέθηκε τὸν γύπα, διομνύμενος ἢ μὴν αὐτὸς ἐωρακέναι ἀναπτάμενον ἐκ τῆς πυρᾶς· ὃν ἐγὼ μικρὸν ἔμπροσθεν ἀφῆκα πέτεσθαι, καταγελῶν τὰ τῶν ἀνοήτων καὶ βλακικῶν τὸν τρόπον. 41. Ἐννύει τὸ λοιπὸν οἷα εἰκὸς ἐπ' αὐτῷ γενήσεσθαι, ποίας μὲν οὐ μελίττας ἐπιστήσεσθαι ἐπὶ τὸν τόπον, τίνας δὲ τέττιγος οὐκ ἐπαγαγέσθαι; τίνας δὲ κορώνας οὐκ ἐπιπτήσεσθαι, καθάπερ ἐπὶ τὸν Ἡσιόδου τάφον, καὶ τὰ τοιαῦτα; εἰκόνας μὲν γὰρ παρά τε Ἡλείων αὐτῶν, παρά τε τῶν ἄλλων Ἑλλήνων, οἷς καὶ ἐπεσταλκέναι ἔλεγον, αὐτίκα μάλα οἶδα πολλὰς ἀναστησομένας. φασὶ δὲ πάσαις σχεδὸν ταῖς ἐνδόξοις πόλεσιν ἐπιστολὰς διαπέμψαι αὐτὸν, διαθήκας τινὰς, καὶ παραινέσεις, καὶ νόμους. καὶ τινὰς ἐπὶ τούτῳ πρεσβευτὰς τῶν ἐταίρων ἐχειροτόνησε, νεκραγγέλους καὶ νερεροδρόμους προσαγορεύσας. 42. Τοῦτο τέλος τοῦ κακοδαίμονος Πρωτίως ἐγένετο ἄνδρὸς, ὡς βραχεῖ λόγῳ περιλαβεῖν, πρὸς ἀλήθειαν μὲν οὐδὲ πώποτε ἀποβλέψαντος, ἐπὶ δόξῃ δὲ, καὶ τῷ παρὰ τῶν πολλῶν ἐπαίνῳ, ἅπαντα εἰπόντος ἀεὶ καὶ πράξαντος, ὡς καὶ εἰς πῦρ ἀλέσθαι, ὅτε μηδ' ἀπολαύειν τῶν ἐπαίνων ἔμελλεν, ἀναίσθητος αὐτῶν γενόμενος. 43. Ἐν ἔτι σοι προσδιηγησάμενος παῖσομαι, ὡς ἔχῃς ἐπιπολὺ γελᾶν. ἐκεῖνα μὲν γὰρ πᾶ-

λαι οἶσθα εὐθύς ἀκούσας μου, ὅτε ἤκον ἀπὸ Συρίας, διηγουμένου, ὡς ἀπὸ Τρωάδος συμπλεύσαιμι αὐτῷ, καὶ τὴν τε ἄλλην τὴν ἐν τῷ πλῶ τρυφήν, καὶ τὸ μεριάκιον τὸ ὠραῖον, ὃ ἔπεισε κυνίζειν, ὡς ἔχοι καὶ αὐτός τινα Ἀλκιβιάδην· καὶ ὡς ἐπιταραχθεῖη μὲν τῆς νυκτός, ἐν μέσῳ τῷ Αἰγαίῳ γνόφου καταβάντος, καὶ κῦμα παμμέγεθες ἐγείραντος, ἐκώκυε μετὰ τῶν γυναικῶν ὁ θαυματοστός, καὶ θανάτου κρείττων εἶναι δοκῶν. 44. Ἀλλὰ μικρὸν πρὸ τῆς τελευτῆς, πρὸ ἑννέα σχεδὸν που ἡμερῶν, πλεῖον, οἶμαι, τοῦ ἱκανοῦ ἐμπαγῶν, ἡμεσά τε τῆς νυκτός, καὶ ἐάλω πυρετῷ μάλα σφοδρῷ. ταῦτα δὲ μοι Ἀλέξανδρος ὁ ἰατρός διηγῆσατο, μετακληθεὶς ὡς ἐπισκοπήσειεν αὐτόν· ἔφη οὖν καταλαβεῖν αὐτόν χαμαὶ κυλιόμενον, καὶ τὸν φλογμὸν οὐ φέροντα, καὶ ψυχρὸν αἰτοῦντα πάνυ ἐρωτικῶς, ἑαυτὸν δὲ μὴ δοῦναι. καίτοι εἰπεῖν, ἔφη, πρὸς αὐτόν, ὡς εἰ πάντως θανάτου δεοίτο, ἤκειν αὐτόν ἐπὶ τὰς θύρας αὐτόματον. ὥστε καλῶς ἔχειν ἔπεσθαι, μηδὲν τοῦ πυρὸς δεόμενον· τὸν δ' αὖ φάναι· Ἀλλ' οὐχ ὁμοίως ἔνδοξος ὁ τρόπος γένοιτ' ἂν, πᾶσι κοινὸς ὢν. 45. Ταῦτα μὲν ὁ Ἀλέξανδρος. ἐγὼ δὲ οὐδ' αὐτός πρὸ πολλῶν ἡμερῶν εἶδον αὐτόν ἐγκεχρισμένον, ὡς ἀποδακρῦσειε τῷ δριμυῖ φαρμάκῳ. ὄρας; οὐ πάνυ τοὺς ἀμβλυωποῦντας ὁ Αἰακὸς παραδέχεται. ὅμοιον ὡς εἰ τις ἐπὶ σταυρὸν ἀναβήσεται μέλλων, τὸ ἐν τῷ δακτύλῳ πρόσπταισμα θεραπεύοι. τί σοι δοκεῖ ὁ Δημόκριτος, εἰ ταῦτα εἶδε; κατ' ἀξίαν γελάσαι ἂν ἐπὶ τῷ ἀνδρὶ. καίτοι πόθει

εἶχεν ἐκείνος τοσοῦτον γέλωτα; σύ δ' οὖν, ὦ φιλό-
της, γέλα καὶ αὐτός, καὶ μάλιστα ὁπόταν τῶν ἄλλων
ἀκούσης θαναζόντων αὐτόν.

Δ Π Α Π Ε Τ Α Ι.

ARGVMENTVM.

Auctorem libri de morte Peregrini cum aliis Cynicorum unus praecipue vel verbis vel scriptis male habuerat; quem ulturus Lucianus hunc librum scripsisse videtur. Principio colloquuntur Iupiter et Apollo de morte Peregrini; interpellat sermones Philosophia adventans, contra Pseudophilosophos, praecipue Cynicos, Iovis opem implorans; qua occasione et antiquissima Philophae historia adumbratur, et via, qua deperditi illi ad philosophorum nomen adspirare solerent, eorumque mores nefandi describuntur. Apolline suadente Mercurius et Hercules cum Philosophia in terram ad puniendos culpatos mittuntur. Qui quum Philippopoli advenissent, viris quibusdam, quorum alius servos fugitivos, alius uxorem, quae cum illis aufugerat, quaerunt, occurrunt. Iam videntibus, utramque partem eosdem investigare, Orpheus latibulum fugitivorum indicat. Inveniuntur; novi Cynici in pristinam servorum conditionem retrahuntur, et culpatisimus omnium ad iustam poenam condemnatur.

ΑΠΟΛΛΩΝ, ΖΕΥΣ, ΦΙΛΟΣΟΦΙΑ, ΗΡΑ-
ΚΛΗΣ, ΕΡΜΗΣ, ΑΝΔΡΕΣ, ΔΕΣΠΟΤΗΣ,
ΟΡΦΕΥΣ, ΔΡΑΠΕΤΗΣ, ΚΑΙ ΤΠΟΔΙΚΟΣ.

1. ΑΠΟΛ. Ἀλεθῆ ταῦτά, φασι, πάτερ, ὡς ἐμ-
βάλοι τις φέρων αὐτὸν εἰς τὸ πῦρ, κατέναντι Ὀλυμ-
πίων, ἤδη πρεσβύτης ἄνθρωπος, οὐκ ἀγεννῆς θυ-
ματοποιὸς τὰ τοιαῦτα; ἢ Σελήνη γὰρ ἡμῖν διηγεί-
το, αὐτὴ ἐωρακέναι καιόμενον λέγουσα.

ΖΕΥΣ. Καὶ πάνυ ἀληθῆ, ὦ Ἀπολλον· ὡς μή-
ποτε γενέσθαι ὠφελεν.

ΑΠΟΛ. Οὕτω χρηστός ὁ γέρον ἦν, καὶ ἀνάξιος
ἐν πυρὶ ἀπολωλέναι;

ΖΕΥΣ. Καὶ τοῦτο μὲν ἴσως· ἀλλ' ἐγὼ πολλὴν
μὲν τὴν ἀηδῖαν μέμνημαι ἀνασχόμενος τότε ὑπὸ
κνίσσης πονηρῆς, οἷαν εἰκὸς ἀποφέρεσθαι ὀπτωμέ-
νων ἀνθρωπίνων σωμάτων. εἰ γοῦν μὴ εἰς τὴν Ἀρα-
βίαν ὡς εἶχον εὐθύς ἀπιὼν ἀχόμην, ἀπολώλειν ἄν,
εὖ ἴσθι, ἀτοπίᾳ τοῦ καπνοῦ· καὶ ὅμως ἐν τσοαύτη
εὐωδίᾳ, καὶ ἀφθονίᾳ τῶν ἀρωμάτων, καὶ ἐν λιβα-
νωτῷ παμπόλλῳ, μόλις αἱ ῥῖνες ἐπιλαθέσθαι μοι
καὶ ἀπομαθεῖν ἤθελον τὴν κηλῖδα ἐκείνην τῆς ὀ-
σμῆς, ἀλλὰ καὶ νῦν ὀλίγου δέω ναυτιᾶν, ὑπομνη-
σθεῖς αὐτῆς.

2. ΑΠΟΛ. Τί δαὶ βουλόμενος, ὦ Ζεῦ, τοιαῦτα
εἴργασται ἑαυτόν; ἢ τί τὸ ἀγαθόν, ἀπανθρακω-
θῆναι ἐμπεσότα εἰς τὴν πυρᾶν;

ΖΕΥΣ. Τοῦτο μὲν οὐκ ἄν, ὦ παῖ, φθάνοις καὶ

Ἐμπεδοκλεῖ πρό αὐτοῦ ἐγκαλῶν, ὃς ἐς τοὺς κρατῆρας ἤλατο καὶ αὐτὸς ἐν Σικελίᾳ.

ΑΠΟΛ. Μελαγχολίαν τινὰ δεινὴν λέγεις. αὐτὰρ οὗτός γε τίνα ποτὲ ἄρα τὴν αἰτίαν ἔσχε τῆς ἐπιθυμίας;

ZETΣ. Αὐτοῦ σοι λόγον ἐρῶ, ὃν ἔλεξε πρὸς τὴν πανήγυριν, ἀπολογούμενος πρὸς αὐτοὺς ὑπὲρ τῆς τελευτῆς. ἔφη γάρ, εἶγε μέμνημαι..... 3. Ἀλλὰ τίς αὕτη σπουδῆ πρόσεισι τεταραγμένη καὶ δακρῦουσα, πάνυ ἀδικουμένη εἰκουῖα; μᾶλλον δὲ Φιλοσοφία ἐστὶ, καὶ τοῦνομά γε τοῦμόν ἐπιβοᾶται σχετλιάζουσα. τί, ὦ θύγατερ, δακρῦεις; ἢ τί ἀπολιποῦσα τὸν βίον ἐλήλυθας; ἄρα μὴ οἱ ἰδιῶται αὐθις ἐπιβεβουλευκάσι σοι ὡς τὸ πρόσθεν, ὅτε τὸν Σωκράτη ἀπέκτειναν ὑπὸ Ἀνύτου κατηγορηθέντα, εἶτα φεύγεις διὰ τοῦτο αὐτοὺς;

ΦΙΛ. Οὐδὲν τοιοῦτον, ὦ πάτερ, ἀλλ' ἐκείνο μὲν, ὃ πολὺς λεῖως, ἐπήνουν, καὶ διὰ τιμῆς ἦγον αἰδούμενοι, καὶ θαυμάζοντές με, καὶ μονονουχὶ προσκυνοῦντες, εἰ καὶ μὴ σφόδρα ξυνίεσαν ὧν λέγοιμι. οἱ δὲ, πῶς ἂν εἶποιμι; οἱ ξυνηθεις καὶ φίλοι φάσκοντες εἶναι, καὶ τοῦνομα ὑποδύομενοι, ἐκεῖνοί με τὰ δεινότατα εἰργάσαντο.

4. ZETΣ. Οἱ φιλόσοφοι ἐπιβουλήν τινὰ ἐπιβεβουλευκάσι σοι;

ΦΙΛ. Οὐδαμῶς, ὦ πατερ, οἷγε ξυνηδίκηνται μοι καὶ αὐτοί.

ZETΣ. Πρὸς τίνων οὖν ἠδίκησαι, εἰ μήτε τοὺς ἰδιώτας, μήτε τοὺς φιλοσόφους αἰτιᾷ;

ΦΙΛ. Εἰσί τινες, ὦ Ζεῦ, ἐν μεταγμίῳ τῶν τε πολλῶν, καὶ τῶν φιλοσοφούντων, τὸ μὲν σχῆμα, καὶ βλέμμα, καὶ βᾶδισμα, ἡμῖν ὅμοιοι, καὶ κατὰ ταῦτά ἐσταλμένοι· ἄξιούσι γοῦν ὑπ' ἐμοὶ τάττεσθαι, καὶ τοῦνομα τὸ ἡμέτερον ἐπιγράφονται, μαθηταὶ, καὶ ὀμιλεῖται, καὶ θιασῶται ἡμῶν εἶναι λέγοντες· ὁ βίος δὲ αὐτῶν παμμάρους, ἀμαθίας, καὶ θράσους, καὶ ἀσελείας ἀνάπλευς, ὕβρις οὐ μικρὰ καθ' ἡμῶν· ὑπὸ τούτων, ὦ πάτερ, ἠδίκημένη πέφευγα.

5. ΖΕΥΣ. Δεινὰ ταῦτα, ὦ θύγατερ. ἀλλὰ τὴ μάλιστα ἠδίκηκασί σε;

ΦΙΛ. Σκόπει, ὦ πάτερ, εἰ μικρὰ. σὺ γὰρ κατιδὼν τὸν βίον ἀδικίας καὶ παρανομίας μεστόν, ἅτε ἀμαθία καὶ ὕβρις ξυνόντα, καὶ ταραττόμενον ὑπ' αὐτῶν, κατελήσας τὸ ἀνθρώπινον ὑπὸ τῇ ἀγνοίᾳ ἐλαυνόμενον, ἐμὲ κατέπεμψας, ἐντειλάμενος ἐπιμελεθῆναι, ὡς παύσαιντο μὲν ἀδικαῦντες ἀλλήλους, καὶ βιαζόμενοι, καὶ ὅμοια τοῖς θηρίοις βιωῦντες· ἀναβλέψαντες δὲ πρὸς τὴν ἀλήθειαν, εἰρηνικώτερον ξυμπολιτεύοιντο. ἔφησ γοῦν πρὸς μὲ καταπέμπτων· ἂ μὲν πράττουσιν οἱ ἄνθρωποι, καὶ ὡς διακείνται ὑπὸ τῆς ἀμαθίας; ὦ θύγατερ, καὶ αὐτὴ ὄρα· ἐγὼ δὲ, ἐλεῶ γὰρ αὐτούς, σὲ, ἣν μόνην ἰάσεσθαι ἂν τὰ γιγνόμενα οἶμαι, προκρίνας ἐξ ἐπάντων ἡμῶν, πέμπω ἰασομένην.

6. ΖΕΥΣ. Οἶδα πολλὰ καὶ τοιαῦτα εἰπὼν τότε σὺ δὲ τὰ μετὰ ταῦτα ἤδη λέγε, ὅπως μὲν ὑπεδέξαντό σε καταπταμένην τὸ πρῶτον, ἃ τινὰ δὲ νῦν ὑπ' αὐτῶν πέπονθας.

ΦΙΛ. Ἦξα μὲν, ὦ πάτερ, οὐκ ἐπὶ τοὺς Ἑλληνας εὐθύς, ἀλλ' ὅπερ ἐδόκει μοι χαλεπώτερον τοῦ ἔργου εἶναι, τὸ βαρβάρους παιδεύειν, καὶ διδάσκειν, τοῦτο πρῶτον ἠξίουν ἐργάσασθαι· τὸ Ἑλληνικὸν δὲ εἶων ὡς ῥᾶστον ὑποβαλέσθαι, καὶ τάχιστα, ὡς γε ἄμην, ἐνδεξόμενον τὸν χαλινὸν οἶόν τε, καὶ ὑπαχθυσόμενον τῷ ζυγῷ, ὀρμήσασα δὲ εἰς Ἴνδούς τὸ πρῶτον, ἔθνος μέγιστον τῶν ἐν τῷ βίῳ, οὐ χαλεπῶς ἔπεισα καταβάντας ἀπὸ τῶν ἐλεφάντων ἐμοὶ συνεῖναι· ὥστε καὶ γένος ὄλβιον οἱ Βραχυμᾶνες τοῖς Νεχραίοις καὶ Ὀξυδράκαις ὄμοροι, οὔτοι πάντες ὑπ' ἐμοὶ τάττονται, καὶ βιοῦσί γε κατὰ τὰ ἡμῖν δοκοῦντα, τιμώμενοι πρὸς τῶν περιοίκων ἀπάντων, καὶ ἀποθνήσκουσι παράδοξόν τινα τοῦ θανάτου τρόπον.

7. ΖΕΤΣ. Τοὺς γυμνοσοφιστὰς λέγεις. ἀκούω γοῦν τάτε ἄλλα περὶ αὐτῶν, καὶ ὅτι ἐπὶ πυρὰν μεγίστην ἀναβάντες, ἀνέχονται καιόμενοι, οὐδὲν τοῦ σχήματος ἢ τῆς καθέδρας ἐκτρέποντες. ἀλλ' οὐ μέγα τοῦτο· ἔναγχος γοῦν καὶ Ὀλυμπιάσι τὸ ὅμοιον ἐγὼ εἶδον γενόμενον, εἰκὸς δὲ καὶ σε παρεῖναι, καιομένου τότε τοῦ γέροντος.

ΦΙΛ. Οὐδὲ ἀνῆλθον, ὦ πάτερ, εἰς Ὀλυμπίαν, δέει τῶν καταράτων ἐκείνων, οὓς ἔφην, ὅτι πολλοὺς αὐτῶν ἐώρων ἀπίοντας, ὡς λαιδορησαίντο τοῖς ξυνηληλυθόσι, καὶ βοῆς τὸν ὀπισθόδομον ἐμπλήσωσιν ὑλακτοῦντες, ὥστε οὐδὲ εἶδον ἐκείνον ὅπως ἀπέθανε.

8. Μετὰ γοῦν τοὺς Βραχυμᾶνας, εἰς Αἰθιοπίαν εὐθύς, εἶτα εἰς Αἴγυπτον κατέβην, καὶ ξυγγενομένη τοῖς ἱερεῦσι καὶ προφήταις αὐτῶν, καὶ τὰ θεῖα παι-

δεύσασα, ἐς Βαβυλῶνα ἀπήρα, Χαλδαίους καὶ μά-
 γους μνήσουςα, εἶτα ἐς Σκυθίαν ἐκείθεν, εἶτα ἐς
 Θράκην, ἔνθα μοι Εὐμολπὸς τε καὶ Ὀρφεὺς συνεγε-
 νέσθην, οὓς καὶ προαποστείλασα ἐς τὴν Ἑλλάδα,
 τὸν μὲν, ὡς τελέσειεν αὐτούς, τὸν Εὐμολπον, (ἐμε-
 μαθήκει γὰρ τὰ θεῖα παρ' ἡμῶν ἅπαντα) τὸν δὲ,
 ὡς ἐπάδων προςβιβάζοι τῇ μουσικῇ, κατὰ πόδας εὐ-
 θύς εἰπόμην. 9. Καὶ τὸ μὲν πρῶτον εὐθύς ἐλθοῦ-
 σαν, οὔτε πάνυ ἠσπάσαντο οἱ Ἕλληνες, οὔτε ὅλως
 ἀπέκλεισαν· κατ' ὀλίγον δὲ προσομιλοῦσα, ἐπτά ἐκ
 τῶν ἀπάντων ἐταίρους καὶ μαθητὰς προσηγαγύμην,
 καὶ ἄλλον ἐκ Σάμου, καὶ ἄλλον ἐξ Ἐφέσου, καὶ Ἀ-
 βδηρόθεν ἄλλον, ὀλίγους παντάπασι. 10. Μεθ'
 οὓς τὸ σοφιστῶν φύλον οὐκ οἶδ' ὅπως μοι παρενε-
 φύετο, οὔτε ζηλοῦν τὰμὰ ἐς βάθος, οὔτε κομιδῇ ἀπά-
 δον, ἀλλ' οἷον τὸ Ἴπποκενταύρων γένος, σύνθετόν
 τι καὶ μικτόν ἐν μέσῳ ἀλαζονείας καὶ φιλοσοφίας
 πλαζόμενον, οὔτε τῇ ἀγνοίᾳ τέλεον προσεχόμενον,
 οὔτε ἡμᾶς ἀτενέσι τοῖς ὀφθαλμοῖς καθορᾶν δυνά-
 μενον, ἀλλ' οἷον λημῶντες ὑπὸ τοῦ ἀμβλυώτεϊν ἄ-
 σαφές τι, καὶ ἀμυδρὸν ἡμῶν εἶδωλον, ἢ σκιάν ἐνίο-
 τε ἰδόντες ἄν. οἱ δὲ ᾤοντο ἀκριβῶς πάντα κατανε-
 νοηκέναι. ὅθεν παρ' αὐτοῖς ἡ ἀχρεῖος ἐκείνη, καὶ
 περιττὴ σοφία, καὶ, ὡς αὐτοὶ ᾤοντο, ἀπρόσμαχος
 ἀνεφλέγετο, αἱ κομψαὶ, καὶ ἄποροι, καὶ ἄτοποι ἀπο-
 κρίσεις, καὶ δυσἔξοδοι, καὶ λαβυρινθώδεις ἐρωτήσεις.
 11. Εἶτα κωλυόμενοι, καὶ ἐλεγχόμενοι πρὸς τῶν
 ἐταίρων τῶν ἐμῶν, ἠγανάκτουν, καὶ συνίσταντο ἐπ'
 αὐτούς, καὶ τέλος, δικαστηρίοις ὑπῆγον, καὶ παρε-

δίδουσαν πιομένους τοῦ κωνείου. ἐχρῆν μὲν οὖν ἴσως τότε φυγεῖν εὐθύς, καὶ μηκέτι ἀνέχεσθαι τὴν συνουσίαν αὐτῶν· νῦν δὲ Ἀντισθένης με, καὶ Διογένης, καὶ μετὰ μικρὸν Κράτης, καὶ Μένιππος, οὗτοι ἔπεισαν ὀλίγον ὅσον ἐπιμετροῦσαι τῆς μονῆς· ὡς μήποτε ὠφελον· οὐ γὰρ ἂν τούσαῦτα ἐπεπόνθειν ὑστερον.

12. ΖΕΤΣ. Οὐδέπω μοι λέγεις, ὦ Φιλοσοφία, τίνα ἠδίκησαι, ἀλλὰ ἀγανακτεῖς μόνον.

ΦΙΛ. Καὶ μὴν ἄκουε, ὦ Ζεῦ, ἡλίκα ἐστὶ· μιᾶρὸν γὰρ τι φῦλον ἀνθρώπων, καὶ ὡς τὸ πολὺ δουλικόν, καὶ θητικόν; οὐ ξυγγενόμενον ἡμῖν ἐκ παίδων ὑπ' ἀσχολίας· ἐδούλευε γὰρ, ἢ ἐθήτευεν, ἢ ἄλλας τέχνας, οἷας εἰκὸς τοὺς τοιοῦτους, ἐμάνθανε, σκυτεύειν, ἢ τεκταίνειν, ἢ περὶ πλυνοὺς ἔχειν, ἢ ἔρια ξαίνειν, ὡς εὐεργὰ εἶη ταῖς γυναιξὶ, καὶ εὐμήρυτα, καὶ καταγάγοιτο εὐμαρῶς, ὁπότε ἢ κρόκην ἐκεῖναι στρέφοιεν, ἢ μίτον κλώθοιεν. τοιαῦτα τοίνυν ἐν παισὶ μελετῶντες, οὐδὲ ὄνομα τὸ ἡμέτερον ᾗδεσαν. ἐπεὶ δὲ εἰς ἄνδρας τελεῖν ἤρξαντο, καὶ κατεῖδον τὴν αἰδῶ, ὅση παρὰ τῶν πολλῶν ἐστὶ τοῖς ἐταίροις τοῖς ἐμοῖς, καὶ ὡς ἀνέχονται οἱ ἄνθρωποι τὴν παρῴρησιαν τὴν αὐτῶν, καὶ χαίρουσι θεραπευόμενοι, καὶ συμβουλεύουσι πείθονται, καὶ ἐπιτιμῶντων ὑποπτήσουςι, ταῦτα πάντα τυραννίδα οὐ μικρὰν ἠγοῦντο εἶναι. 13. Τὸ μὲν δὴ μανθάνειν ὅσα τῇ τοιαύτῃ προαιρέσει πρόσφορα, μακρὸν ἦν· μᾶλλον δὲ κομιδῇ ἀδύνατον. αἱ τέχναι δὲ γλίσχραι, καὶ σὺν πόνῳ, καὶ μόγις ἱκανὰ παρέχειν ἐδύναντο. ἐνίοις δὲ καὶ ἡ

δουλεία βαρὺν, καὶ ὡςπερ οὖν ἔστιν, ἀφόρητον ἐφαί-
νετο. ἔδοξεν οὖν σκοπούμενοις, τὴν ὑστάτην ἀγκύ-
ραν, ἣν ἱεράν οἱ ναυτιλλόμενοι φασὶ, καθιέναι· καὶ
ἐπὶ τὴν βελτίστην ἀπόνοιαν δομίσαντες, ἔτι τε καὶ
τόλμαν, καὶ ἀμαθίαν, καὶ ἀναισχυντίαν προσκαλέ-
σαντες, αἵπερ αὐτοῖς μάλιστα συναγωνίζονται, καὶ
λοιδορίας καινὰς ἐκμελετήσαντες, ὡς πρόχειροι εἶεν,
καὶ ἀνὰ στόμα ταύτας μόνας συμβολὰς ἔχοντες. ὁ-
ρᾷς ὁποῖα πρὸς φιλοσοφίαν ἐφόδια; σχηματίζουσι,
καὶ μετακοσμοῦσιν αὐτοὺς εὖ μάλα εἰκότως, καὶ
πρὸς ἐμὲ οἷόν τι ἀμέλει ὁ Αἴσωπός φησι ποιῆσαι τὸν
ἐν τῇ Κύμῃ ὄνον, ὃς λεοντῆν περιβαλλόμενος, καὶ
τραχὺ ὀγκώμενος, ἠξίου λέων καὶ αὐτὸς εἶναι, καὶ
που τινὲς καὶ ἦσαν ἴσως οἱ πιστεύοντες αὐτῷ. 14.
Τὰ δ' ἡμέτερα πάνυ ῥᾶστα, ὡς οἶσθα, καὶ ἐς μίμη-
σιν πρόχειρα, (τὰ προφανῆ λέγω) καὶ οὐ πολλῆς τῆς
πραγματείας δεῖ τριβώνιον περιβαλέσθαι, καὶ πῆ-
ραν ἐξαρθήσασθαι, καὶ ξύλον ἐν τῇ χειρὶ ἔχειν, καὶ
βοᾶν, μᾶλλον δὲ ὀγκῶσθαι, ἢ ὑλακτεῖν, καὶ λοιδο-
ρεῖσθαι ἅπασι. τὴν ἀσφάλειαν γὰρ αὐτοῖς τοῦ μη-
δὲν ἐπὶ τούτῳ παθεῖν, ἢ πρὸς τὸ σχῆμα αἰδῶς παρῆ-
ξειν ἔμελλεν. ἡ ἐλευθερία δὲ πρόχειρος, ἄκοντος τοῦ
δεσπότου, καὶ εἰ βούλοιο ἀπάγειν, παταχθησομέ-
νου τῷ ξύλῳ. καὶ τὰ ἄλφιστα οὐκ ἔτ' ὀλίγα, οὐδὲ ἕως
πρὸ τοῦ μάζα ψιλή. τὸ δὲ ὀψώνιον, οὐ τάριχος, ἢ
θύμον, ἀλλὰ κρέα παντοδαπά, καὶ οἶνος, οἷος ἠδι-
στος, καὶ χρυσίον παρ' ὅτου ἂν ἐθέλωσι· δασμολο-
γοῦσι γὰρ ἐπιφοιτῶντες, ἢ, ὡς αὐτοὶ φασιν, ἀποκεί-
ρουσι τὰ πρόβατα, δώσειν τε πολλοὺς οἷονται, ἢ αἰ-

δοῖ τοῦ σχήματος, ἢ δέει τοῦ μὴ ἀκοῦσαι κακῶς.
 15. Καὶ γὰρ αὖ κακῆϊνο ἐώρων, οἶμαι, ὡς ἐξίσου
 καταστήσονται τοῖς ὀρθῶς φιλοσοφοῦσιν. οὐδὲ τις
 ὁ δικάσων, καὶ διακρινῶν τὰ τοιαῦτα, ἔσται, ἢν μό-
 νον τὰ ἔξω ἢ ὅμοια. ἀρχὴν γὰρ οὐδὲ τὸν ἔλεγχον
 δέχονται, ἢν ἔρηται τις οὕτωςι κοσμίως, καὶ κατὰ
 βραχὺ, ἀλλ' εὐθύς βοῶσι, καὶ ἐπὶ τὴν ἀκρόπολιν τὴν
 ἐαυτῶν ἀναφεύγουσι τὴν λοιδορίαν, καὶ πρόχειρον
 τὸ ξύλον. καὶ ἢν μὲν τὰ ἔργα ζητῆς, οἱ λόγοι πολ-
 λοι· ἢν δὲ ἀπὸ τῶν λόγων κρίνειν ἐθέλῃς, τὸν βίον
 ἀξιούσι σκοπεῖν. 16. Τοιγαροῦν ἐμπέπλησται πᾶ-
 σα ἡ πόλις τῆς τοιαύτης ῥαδιουργίας, καὶ μάλιστα
 τῶν Διογένη, καὶ Ἀντισθένη, καὶ Κράτητα ἐπετρα-
 φομένων, καὶ ὑπὸ τῷ κυνὶ ταπτομένων, οἱ τὸ μὲν
 χρήσιμον ὀπόσον ἔνεστι τῇ φύσει τῶν κυνῶν, οἷον
 τὸ φυλακτικόν, ἢ τὸ οἰκουρικόν, ἢ τὸ φιλοδέσποτον,
 ἢ μνημονικόν, οὐδαμῶς ἐξηλώκασιν· ὑλακὴν δὲ καὶ
 λιχνείαν, καὶ ἀρπαγὴν, καὶ Ἀφροδίσια συχνά, καὶ
 κολακείαν, καὶ τὸ σαίνειν τὸν διδύντα, καὶ περὶ
 τραπέζας ἔχειν, ταῦτα ἀκριβῶς ἐκπεπονήκασιν, 17.
 Ὅφει τοίνυν μετὰ μικρὸν οἶα ἔσται. οἱ γὰρ ἐκ τῶν
 ἐργαστηρίων ἅπαντες ἀναπηδήσαντες, ἐρήμους τὰς
 τέχνας ἐάσουσιν, ὅταν δρῶσι σφᾶς μὲν πονοῦντας,
 καὶ κάμνοντας, ἔωθεν εἰς ἐσπέραν ἐπικεκυφότας τοῖς
 ἔργοις, καὶ μόγις ἀποζῶντας ἐκ τῆς τοιαύτης μισθαφ-
 νίας· ἀργούς δὲ καὶ γόητας ἀνθρώπους, ἐν ἅσιν
 ἀφθόνοις βιοῦντας, αἰτοῦντας μὲν τυραννικῶς, λαμ-
 βάνοντας δὲ προχειρῶς, ἀγανακτοῦντας δὲ, εἰ μὴ
 λάβοιεν, οὐκ ἐπαινοῦντας δὲ, οὐδ' εἰ λάβοιεν. ταῦ-

τα δ' ἐπὶ Κρόνου βίος δοκεῖ αὐτοῖς, καὶ ἀτεχνῶς τὸ μέλι αὐτὸ ἐς τὰ στόματα ἐσρεῖν ἐκ τοῦ οὐρανοῦ.

18. Καὶ ἤτιον ἂν δεινὸν τὸ πρῶγμα ἦν, εἰ τοιοῦτοι ὄντες, μηδὲν ἐς ἡμᾶς ἄλλο ἐξύβριζον. οἱ δὲ μᾶλα σεμνοὶ καὶ σκυθρωποὶ τὰ ἔξω καὶ τὰ δημόσια φαινόμενοι, ἦν παιδὸς ὠραίου ἢ γυναικὸς λάβωνται καλῆς, ἢ ἐλπίσωσι, σιωπᾶν ἄξιον, οἷα ποιούσιν. ἔνιοι δὲ καὶ ξένων τῶν σφετέρων γυναικας ἀπάγουσι μοιχεύσοντες, κατὰ τὸν Ἰλιέα ἐκεῖνον νεανίσκον, ὡς φιλοσοφοῦεν δὴ καὶ αὐταί. εἶτα κοινὰς ταύτας ἅπασιν τοῖς ξυνοῦσι προθέμενοι, Πλάτωνός τι δόγμα οἶονται ποιεῖν, οὐκ εἰδότες ὅπως ὁ ἱερός ἐκεῖνος ἠξίου κοινὰς ἠγεῖσθαι τὰς γυναικας.

19. Ἄ μὲν γὰρ ἐν τοῖς συμποσίοις δρᾶσι, καὶ ἅ μεθύσκονται, μακρὸν ἂν εἴη λέγειν. καὶ ταῦτα ποιούσι, πῶς οἷε κατηγοροῦντες αὐτοὶ μέθης, καὶ μοιχείας, καὶ λαγνείας, καὶ φιλαργυρίας; οὐδὲν γοῦν οὕτως εὐροῖς ἄλλο ἄλλω ἐναντίον, ὡς τοὺς λόγους αὐτῶν καὶ τὰ ἔργα οἷον, κολακείαν μισεῖν φασι, κολακείας ἕνεκα τὸν Γναθωνίδην ἢ τὸν Στρουθίαν ὑπερβαλέσθαι δυνάμενοι. ἀληθεύειν τοὺς ἄλλους προτρέποντες, οὐκ ἂν οὐδὲ κινῆσαι τὴν γλῶτταν μὴ μετὰ καὶ τοῦ φεύσασθαι δύναιντο. ἡδονὴ πᾶσιν ἐχθρὸν τῷ λόγῳ, καὶ ὁ Ἐπίκουρος πολέμιος, ἔργῳ δὲ διὰ ταύτην ἅπαντα πράττουσι. τὸ δ' ὀξύχολον, καὶ μικραίτιον, καὶ πρὸς ὀργὴν ῥάδιον, ὑπὲρ τὰ βρεφύλλια τὰ νεογνά. γέλωτα γοῦν οὐ μικρὸν παρέχουσι τοῖς θεωμένοις, ὅποταν ὑπὸ τῆς τυχοῦσης αἰτίας ἐπιζέση μὲν αὐτοῖς ἡ χολή, πελιδνοὶ δὲ τὴν χροιάν βλέπωνται,

ἔταμόν τι καὶ παράφορον δεδορκότες, καὶ ἀφροῦ, μᾶλλον δὲ ἰοῦ μεστόν αὐτοῖς ἢ τὸ στόμα. 20. Μὴ σὺ γε ἐκείθι τύχοις, ὅτε ὁ μιαρὸς ἐκείνος ἐκχεῖται βόρβορος. „χρυσίον μὲν, ἢ ἀργύριον, Ἡράκλεις, οὐδὲ κειτῆσθαι ἀξιῶ, ὀβολὸς ἱκανὸς, ὡς Θέρμους πριαίμην. ποτὸν γὰρ, ἢ κρήνη ἢ ποταμὸς παρῆξει.“ καὶ μετ’ ὀλίγον αἰτουῦσιν οὐκ ὀβολουσ, οὐδὲ δραχμὰς ὀλίγας, ἀλλὰ πλούτους ὅλους. ὥστε τίς ἔμπορος το- τοῦτον ἀπὸ τοῦ φόρτου ἐμπολήσειεν ἂν, ὅσον τού- τοις φιλοσοφία ἐς χρηματισμὸν συντελεῖ; εἴτ’ ἐπει- δὴν ἱκανῶς συλλέξωνται, καὶ ἐπισιτίσωνται, ἀπορ- ρίψαντες ἐκείνο τὸ δύστηνον τριβώνιον, ἀγροὺς ἐνί- οτε καὶ ἐσθῆτας τῶν μαλακῶν ἐπρίαντο, καὶ παῖδας κομήτας, καὶ συνοικίας ὄλας, μακρὰ χαίρειν φρά- σαντες τῇ πῆρᾳ τῇ Κράτητος, καὶ τῷ τριβῶνι τῷ Ἀντισθένης, καὶ τῷ πίδα τῷ Διογένης. 21. Οἱ ἰδιῶται δὲ ταῦτα ὀρῶντες, καταπτύουσιν ἤδη φιλο- σοφίας, καὶ ἅπαντας εἶναι τοιούτους οἴονται, καὶ μὴ τῆς διδασκαλίας αἰτιῶνται. ὥστε πολλοῦ ἤδη τοῦ χρόνου, ἀδύνατόν μοι γεγένηται καὶ ἓνα τινὰ προσ- αγαγέσθαι αὐτῶν· ἀλλὰ τὸ τῆς Πηνελόπης ἐκείνο πύσχω. ὅπόσον γὰρ δὴ ἐγὼ ἐξυφάνω, τοῦτο ἐν ἀκα- ρεῖ αὐτίς ἀναλύεται. ἢ Ἀμαθία δὲ, καὶ ἢ Ἀδικία, ἐπιγελῶσιν, ὀρῶσαι ἀνεξέργαστον ἡμῖν τὸ ἔργον, καὶ ἀνήνυτον πόνον.

22. ΖΕΤΣ. Οἶα, ὧ θεοὶ, πέπονθεν ἡμῖν ἢ φι- λοσοφία πρὸς τῶν καταράτων ἐκείνων; ὥστε ὡρα σκοπεῖν ὅ,τι καὶ πρακτέον, ἢ ὅπως αὐτοὺς μετελι-υ

σιόν. ὁ μὲν γὰρ κεραυνὸς ἀπάγει μιᾷ πληγῇ, καὶ ὁ θάνατος ταχύς.

ΑΠΟΔ. Ἐγὼ τοι, ὦ πάτερ, ὑποθήσομαι· μισῶ γὰρ καὶ αὐτὸς ἤδη τοὺς ἀλαζόνας, ἀμούσους ὄντας, ὑπὲρ τῶν Μουσῶν ἀγανακτῶν. κεραυνοῦ μὲν γὰρ, ἢ τῆς σῆς δεξιᾶς, οὐδαμῶς ἐκεῖνοι ἄξιοι· τὸν Ἑρμῆ δὲ, εἰ δοκεῖ, αὐτοκράτορα τῆς κολάσεως κατάπεμψον ἐπ' αὐτούς. ὅς ἄτε δὴ περὶ λόγους ἔχων καὶ αὐτὸς, τάχιστα εἴσεται τοὺς τε ὀρθῶς φιλοσοφοῦντας, καὶ τοὺς μῆ. εἶτα τοὺς μὲν ἐπαινέσεται, ὡς τὸ εἰκός· οἱ δὲ κολασθήσονται, ὅπως ἂν ἐκείνω παρὰ τὸν καιρὸν δοκεῖ.

23. ΖΕΤΣ. Εὖ λέγεις, ὦ Ἀπολλων. ἀλλὰ καὶ σὺ, ὦ Ἡράκλεις, ἅμα καὶ τὴν φιλοσοφίαν αὐτὴν ἔχοντες, ἅπιτε ὡς τάχιστα εἰς τὸν βίον. τρισκαιδέκατον γοῦν ἄθλον οἴου τοῦτον οὐ μικρὸν ἐκτελέσειν, ἣν ἐκκόψης μιαρὰ οὕτω καὶ ἀναίσχυντα θηρία.

ΗΡΑΚ. Καὶ μὴν ἄμεινον ἦν, ὦ πάτερ, τὴν κόπρον ἐκκαθάραι αὐθις τοῦ Ἀυγείου, ἢ τοῦτοις συμπλέκεσθαι. ἀπίωμεν δ' ὅμως.

ΦΙΛ. Ἄκουσα μὲν, ἀκολουθητέον δὲ κατὰ τὰ δούξαντα τῷ πατρί.

24. ΕΡΜ. Κατίωμεν, ὡς καὶ ὀλίγους αὐτῶν ἐπιτρίψωμεν σήμερον. ποίαν δὲ χρήν τραπέσθαι, ὦ φιλοσοφία; σὺ γὰρ οἶσθα ὅπου εἰσίν· ἢ πρόδηλον, ὅτι ἐν τῇ Ἑλλάδι.

ΦΙΛ. Οὐδαμῶς. ἢ πάνυ ὀλίγοι, ὅσοι ὀρθῶς φι-

λοσοφοῦσιν, ὡς Ἐρμῆ. οὔτοι δὲ οὐδὲν Ἀιτικῆς πε-
νίας δέονται, ἀλλ' ἔνθα πολὺς χρυσός, ἢ ἄργυρος
ὀρύττεται, ἐκεῖ που ζητητέοι εἰσὶν ἡμῖν.

ΕΡΜ. Οὐκοῦν εὐθὺ τῆς Θρακῆς ἀπιτέον.

ΗΡΑΚ. Εὐ λέγεις, καὶ ἠγήσομαί γε ὑμῖν τῆς
ὁδοῦ· οἶδα γὰρ τὰ Θρακῶν ἅπαντα, συχνάκις ἐπελ-
θών. καὶ μοι τήνδε ἤδη τραπάμεθα.

ΕΡΜ. Ποίαν λέγεις;

25. *ΗΡΑΚ.* Ὅρατε, ὡς Ἐρμῆ καὶ Φιλοσοφία,
δύο μὲν ὄρη μέγιστα καὶ κάλλιστα ὄρων ἁπάντων,
Αἰμός ἐστι τὸ μεῖζον, ἢ καταντικρὺ δὲ Ῥοδόπη, πε-
δίον δὲ ὑποπεπταμένον, πάμπορον, ἀπὸ τῶν προ-
πόδων ἐκατέρων εὐθὺς ἀρξάμενον· καὶ τινὰς λόφους
τρεῖς πάνυ καλοὺς ἀνεστηκότας, οὐκ ἀμόρφους τὴν
τραχύτητα, οἷον ἀκροπόλεις πολλὰς τῆς ὑποκειμένης
πόλεως. καὶ ἡ πόλις γὰρ ἤδη φαίνεται.

ΕΡΜ. Νῆ Δι', ὡς Ἡράκλεις, μέγιστη, καὶ καλ-
λίστη ἅπασων. πόρρωθεν οὖν ἀπολάμπει τὸ κάλλος.
καὶ τις καὶ ποταμὸς μέγιστος παραμείβεται, πάνυ ἐν
χρῶ ψαύων αὐτῆς.

ΗΡΑΚ. Ἐβρος μὲν οὗτος· ἡ δὲ πόλις, ἔργον
Φιλίππου ἐκείνου. καὶ ἡμεῖς ἤδη πρόσγειοι, καὶ
ὑποπέφελοι· ὥστε ἐπιβαίνωμεν ἀγαθῇ τύχῃ.

26. *ΕΡΜ.* Οὕτω γιγνέσθω. τί δ' οὖν χρῆ ποι-
εῖν, ὅπως τὰ θηρία ἐξιχνευτέον;

ΗΡΑΚ. Τοῦτο μὲν σὸν ἤδη ἔργον, ὡς Ἐρμῆ,
κῆρυξ γὰρ εἶ, ὥστε οὐκ ἂν φθάνοις κηρύττων.

ΕΡΜ. Οὐδὲν τοῦτο χαλεπόν. ἀλλὰ τὰ γε ὀνό-

ματα οὐκ ἐπισταμαι αὐτῶν. σὺ οὖν, ὦ Φιλοσοφία, λέγε, οὓς τινας ὀνομαστέον, καὶ τὰ σημεῖα προσέτι.

ΦΙΛ. Οὐδὲ αὐτὴ μὲν οἶδα τὸ σαφές, οἱ τινες ὀνομάζονται, διὰ τὸ μὴ συγγενέσθαι ποτὲ αὐτοῖς· ἀπὸ δ' οὖν τῆς ἐπιθυμίας ἣν ἔχουσιν εἰς τὰ κτήματα, οὐκ ἂν ἰμάροισι προσκαλῶν Κτήσωνας, ἢ Κτησίππους, ἢ Κτησικλέας, ἢ Εὐκτήμονας, ἢ Πολυκλήτους.

27. ΕΡΜ. Εὖ λέγεις. ἀλλὰ τίνες οὗτοί εἰσιν, ἢ τί καὶ περισκοποῦσι καὶ αὐτοί; μᾶλλον δὲ καὶ προσίασι, καὶ τι καὶ ἔρεσθαι θέλουσιν.

ΑΝΔ. Ἄρ' ἂν ἔχοιτε ἡμῖν, ὦ ἄνδρες, εἰπεῖν, ἢ σὺ, ὦ βελτίστη, εἴ τινας τρεῖς γόητας ἅμα εἶδετε, καὶ τινα γυναῖκα ἐν χορῷ κεκαρμένην εἰς τὸ Λακωνικόν, ἀρρήενωπὴν, καὶ κομιδῇ ἀνδρικήν;

ΦΙΛ. Παπαί, τὰ ἡμέτερα οὗτοι ζητοῦσι.

ΑΝΔ. Πῶς τὰ ὑμέτερα; δραπέται γάρ ἐκεῖνοι ἄπαντες. ἡμεῖς δὲ τὴν γυναῖκα μάλιστα μέτιμεν, ἢν δραποδισμένην πρὸς αὐτῶν.

ΕΡΜ. Εἴσεσθε δὲ καθότι καὶ ζητοῦμεν αὐτούς. τδνῦν δὲ ἅμα κηρύττωμεν· „εἴ τις ἀνδράποδον Παφλαγονικόν, τῶν ἀπὸ Σινώπης βαρβάρων, ὄνομα τοιοῦτον, οἷον ἀπὸ κτημάτων, ὑπωχρον, ἐν χορῷ κουρίαν, ἐν γενεῖῳ βαθεῖ, πήραν ἐξημμένον, καὶ τριβώνιον ἀμπεχόμενον, ὄργιλον, ἄμουσον, τραχύφωνον, λοιδορον, μηνύειν ἐπὶ ῥητῶν αὐτονόμω.“

28. ΔΕΣΠ. Νοῶ, ὦ οὔτος, ὃν κηρύττετε· ὡς ἐκείνω γε ὄνομα ἦν παρ' ἐμοὶ, Κάνθιαρος. καὶ ἐκόμα δὲ, καὶ τὸ γένειον ἐτίλλετο, καὶ τέχνην τὴν ἐμὴν

ἠπίστατο. ἀπέκειρε γὰρ ἐν τῷ γραφείῳ καθήμενος, ὁπόσον περιττὸν τοῖς ἱματίοις τῶν κροκίδων ἐπανθῆι.

ΦΙΛ. Ἐκεῖνος αὐτός ἐστιν ὁ οὐκίτης ὁ σός. ἀλλὰ νῦν φιλοσόφῳ ἔοικεν, ἀκριβῶς ἑαυτὸν ἐπιγνάψας.

ΔΕΣΠ. Ὡς τῆς τόλμης, ὁ Κάνθαρος φιλοσοφεῖν φησιν, ἡμῶν δὲ οὐδεὶς λόγος.

ΑΝΔ. Ἀμέλει ἅπαντας ἀνευρήσομεν, ξυνίησι μίρ, ὡς φησιν, αὕτη.

29. ΦΙΛ. Τίς δ' οὗτος ἄλλος ὁ προσιῶν ἐστιν, ὦ Ἡρακλες, ὁ καλός, ὁ τὴν κιθάραν;

ΗΡΑΚ. Ὅρφεύς ἐστι, σύμπλους ἐπὶ τῆς Ἀργοῦς ἐμὸς, ἡδιστος κελευστῶν ἀπάντων. πρὸς γοῦν τὴν ἠδὴν αὐτοῦ ἤμιστα ἐκάμνομεν ἐρέτιοντες. χαῖρε, ἢ ἄριστε καὶ μουσικώτατε Ὅρφεῦ, οὐκ ἐπιλέλησαι μίρ που Ἡρακλέους.

ΟΡΦ. Νῆ καὶ ὑμεῖς γε, ὦ φιλοσοφία, καὶ Ἡρακλες, καὶ Ἐρμῆ. ἀλλὰ καιρὸς ἀποδιδόναι τὰ μήνυτρα, ὡς ἐγωγε πάνυ σαφῶς, ὃν ζητεῖτε, οἶδα.

ΕΡΜ. Οὐκοῦν δεῖξον, ὦ παῖ Καλλιόπης, ἔνθα ἐστὶ, χρυσίου γὰρ οὐδὲν, οἶμαι, δέη, σοφὸς ὢν.

ΟΡΦ. Εὖ ἔφησ· ἐγὼ δὲ τὴν μὲν οἰκίαν δεῖξαιμ' ἂν ὑμῖν, ἔνθα οἰκεῖ, αὐτὸν δ' οὐκ ἂν, ὡς μὴ κακῶς ἀκούοιμι πρὸς αὐτοῦ, μιὰρὸς γὰρ εἰς ὑπερβολὴν, καὶ μόνον τοῦτο ἐκμεμελέτηκε.

ΕΡΜ. Δεῖξον μόνον.

ΟΡΦ. Αὕτη πλησίον. ἐγὼ δὲ ἄπειμι ὑμῖν ἐκποδῶν, ὡς μηδ' ἴδοιμι αὐτόν.

30. ΕΡΜ. Ἐπίσχες. οὐ γυναικὸς ἐστὶ φωνή, ῥαψωδούσης τὴ τῶν Ὀμήρου;

ΦΙΑ. Νῆ Δία. ἀλλ' ἀκούσωμεν ὅ,τι καὶ λέγει
ΔΡΑΠ. Ἐχθρὸς γάρ μοι κείνος [ἀνὴρ] ὁμῶς
 αἰῖδαο πύλησιν,

Ὅς χρυσὸν φιλέει μὲν ἐνὶ φρεσίν, ἄλλο δὲ εἴποι.
ΕΡΜ. Οὐκοῦν τὸν Κάνθαρόν σοι μισητέον, ὅς
 Ξεινοδόκον κακὰ ῥέξεν, ὅκεν φιλότιτα παρ-
 ἔσχε.

ΤΠΟΛ. Περὶ ἐμοῦ τοῦτο τὸ ἔπος, οὗ τὴν γυ-
 ναῖκα ὄχετο ἀπάγων, διότι αὐτὸν ὑπεδεξάμην.

ΔΡΑΠ. Οἶνοβαρές, κυνὸς ὄμματ' ἔχων, κραδίην
 δ' ἐλάφοιο,

Οὗτ' ἐνὶ πτολέμῳ ἐναρίθμιος, οὗτ' ἐνὶ βουλῇ,
 Θεραίτ' ἀκριτόμυθε, κακῶν πανάριστε κολοιῶν
 Μάψ, ἀτὰρ οὐ κατὰ κόσμον ἐρίζεσθαι βασι-
 λεῦσιν.

ΔΕΣΠ. Εἰκότως τοῦ καταράτου τὰ ἔπη.

ΔΡΑΠ. Πρόσθε κύων, ὅπιθεν δὲ λέων, μέσση
 δὲ χίμαιρα,

Λεινὸν ἀποπνεύουσα, τρίτου κυνὸς ἀγρίου
 ὄρμην.

31. **ΤΠΟΛ.** Οἴμοι, γυναί, ὅσα πέπονθας ὑπὸ
 κυνῶν τοσοῦτων. φασὶ δ' αὐτὴν καὶ κύειν ἀπ' αὐτῶν.

ΕΡΜ. Θάρρῃ, Κέρβερόν τινα τεξεταιί σοι, ἧ
 Γηρυόνην, ὡς ἔχει ὁ Ἡρακλῆς οὗτος αὐθις πόνον.
 ἀλλὰ καὶ προΐασιν, ὥστε οὐδὲν δεῖ κόπτειν τὴν θύραν.

ΔΕΣΠ. Ἐχω σε, ὦ Κάνθαρε. νῦν σιωπᾶς; φερ'
 ἴδωμεν ἂν τινὰ σοι ἢ πῆρα ἔχει, θερμούς ἴσως, ἧ ἄρ-
 του τρίφος:

ΕΡΜ. Οὐ, μὰ Δία, ἀλλὰ ζώνην χρυσαίου.

ΗΡΑΚ. Μὴ θαυμάσης. Κυνικός γὰρ ἔφασκεν εἶναι τὸ πρόσθεν ἐπὶ τῆς Ἑλλάδος, ἐνταῦθα δὲ Χρυσίππειος ἀκριβῶς ἐστι. τοιγαροῦν Κλειάνθην οὐκ εἰς μακρὰν αὐτὸν ὄψει. κρεμήσεται γὰρ ἀπὸ τοῦ πάγωνος, οὕτω μιαρὸς ὢν.

32. *ΔΕΣΠ.* Σὺ δὲ, ὦ κακὲ, οὐ Ληκυθίων οὐμὸς δραπέτης τυγχάνεις ὢν; οἴμενον ἄλλος. ὦ τοῦ γέλωτος. εἴτα τί οὐκ ἂν γένοιτο; καὶ Ληκυθίων φιλοσοφεῖ;

ΕΡΜ. Ὁ τρίτος δὲ οὗτος ἀδέσποτος ὑμῖν ἐστιν;

ΔΕΣΠ. Οὐδαμῶς, ἀλλ' ὁ δεσπότης ἐγὼ, ἐκὼν ἀφίημι αὐτὸν ἀπολωλέναι.

ΕΡΜ. Ὅτι τί;

ΔΕΣΠ. Ὅτι δεινῶς τῶν ὑποσάθρων ἐστὶ. τὸ δ' ὄνομα Μυρόπνον αὐτὸν ἐκαλοῦμεν.

ΕΡΜ. Ἡρακλῆς ἀλεξίκακε, ἀκούεις; ἔπειτα πήρα, καὶ βᾶκτρον· — καὶ αὐτὸς ἀπόλαβε τὴν γυναικα σὺ.

ΤΠΟΔ. Μηδαμῶς, οὐκ ἂν ἀπολαβοίμι βιβλίον μοι τῶν παλαιῶν κύουσας.

ΕΡΜ. Πῶς βιβλίον;

ΤΠΟΔ. Ἔστι τὲ, ὦ γαθε, τρικάρανος βιβλίον

ΕΡΕ. Οὐδὲν ἄτοπον, ἐπεὶ καὶ Τριφάλης τῶν κωμικῶν εἷς.

33. *ΔΕΣΠ.* Σὸν, ὦ Ἐρμῆ, δικάζειν τὸ μετὰ τοῦτο.

ΕΡΜ. Οὕτω μοι δοκεῖ. ταύτην μὲν ἵνα μηδὲν τέρας, μηδὲ πολυκέφαλον τέκη, οἴχασθαι παρὰ τὸν ἄνδρα ὀπίσω ἐς τὴν Ἑλλάδα· τὼ δὲ οὕτω τῷ

δραπειύσκω, παραδοθέντι τοῖν δεσπόταιν μανθά-
 νειν ἅ πρό τοῦ· τόν μὲν ἀποπλύνειν τὰς ὑπώσας
 τῶν ὀθονῶν, τόν Δηκυθίωνα· τόν Μυρόπρουν δὲ
 αὐθις ἀκέϊσθαι τῶν ἱματίων τὰ διεξῶγόντα, μαλά-
 χη γε πρότερον μαστιγωθέντα· ἔπειτα καὶ τοῦτον
 παραδοθῆναι τοῖς πιττωταῖς, ὡς ἀπόλοιτο παρατιλ-
 λόμενος τὰ πρῶτα, ὑπώσῃ προσέτι καὶ γυναικείᾳ
 τῇ πίττη, εἶτα ἐς τόν Αἴμον ἀναχθέντα γυμνόν, ἐπὶ
 τῆς χιόνος μένειν συμπεπεδημένον τῷ πόδε.

ΔΡΑΠ. Φεῦ τῶν κακῶν, ὅτι τοιοῖ, παπαιπαίαξ.

ΔΕΣΠ. Τί τοῦτο παρεντίθης τῶν τραγικῶν σὺ
 διαλόγων; ἀλλ' ἀκολουθεῖ παρά τοὺς πιττωτὰς ἤδη,
 ἀποδυσάμενος πρότερόν γε τὴν λεοντῆν, ὡς γνωσθῆς
 ὄνος ὢν.

ΤΑ ΠΡΟΣ ΚΡΟΝΟΝ.

ARGUMENTVM.

Sacerdotem, dum Saturnalia celebrarentur, a Saturno divitias poscentem, deus, has quidem a Iove, malo saepe illorum distributore, petendas esse, a se vero lucrum ex alea et gaudia diversa per illos septem dies impetrari posse docet. Tum sacerdoti interroganti minime verum esse respon- det, se liberos suos et loco Iovis lapidem devo-

rasse, atque, a Iove regno pulsum, in tartaro vinc-
tum esse; se potius propter padagram nimiosque
ob hominum iniustitiam labores liberis regnum di-
visisse, vitam iucundam agere statuisse, et hos
sibi septem dies, ut aurei saeculi memoria inter
homines renovaretur, reservasse. Denuo vero ro-
gantem sacerdotem, cur hieme, iniucundissima anni
parte, dies suos festos celebrandos constituisset,
responsionis loco ad gaudia iam capessenda invitat.

ΙΕΡΕΥΣ ΚΑΙ ΚΡΟΝΟΣ.

ΙΕΡ. ^Ω Κρόνε, σύ γὰρ ἕοικας ἄρχων τό γε νῦν εἶ-
ναι, καὶ σοὶ τέθυται, καὶ κεκαλλιέρεται παρ' ἡμῶν,
τί ἂν μάλιστα ἐπὶ τῶν ἱερῶν αἰτήσας λάβοιμι παρὰ
σοῦ;

ΚΡΟΝ. Τοῦτο μὲν αὐτόν σε καλῶς ἔχει ἐσκέ-
φθαι ὅ,τι σοι εὐκτέον, εἰ μὴ καὶ μάντιν ἅμα ἐθέ-
λοις εἶναι τὸν ἄρχοντα, εἰδέναι τί σοι ἡδιον αἰτεῖν·
ἐγὼ δὲ τὰ γε δυνατὰ οὐκ ἀνανεύσω πρὸς τὴν εὐχὴν.

ΙΕΡ. Ἀλλὰ πάλαι ἔσκεμμαι, ἐρῶ γὰρ τὰ κοινὰ
ταυτὲ, καὶ πρόχειρα, πλοῦτον, καὶ χρυσὸν πολὺν,
καὶ ἀνδρῶν δεσπότην εἶναι, καὶ ἀνδράποδα πολλὰ
κεκτηῆσθαι, καὶ ἐσθῆτας εὐκνθεῖς καὶ μαλακάς, καὶ
ἄργυρον, καὶ ἐλέφαντα, καὶ τᾶλλα, ὅποσα τίμια.
τούτων οὖν, ὧ ἄριστε Κρόνε, δίδου μοι, ὡς τι καὶ
αὐτόν ἀπολαῦσαι τῆς σῆς ἀρχῆς, μηδὲ ἄμοιρον εἶ-
ναι μόνον αὐτῶν διὰ παντός τοῦ βίου.

2. ΚΡΟΝ. Ὅρας; οὐ κατ' ἐμέ τοῦτο ἦτησας·
οὐ γὰρ ἐμὸν διανέμειν τὰ τοιαῦτα· ὥστε μὴ ἄχθου,
ἢ ἀτυχήσεις αὐτῶν, ἀλλ' αἰτεῖ παρὰ τοῦ Διὸς, ὅπό-

ταν εἰς ἐκεῖνον ἢ ἀρχὴ περιέλθῃ μετ' ὀλίγον. ἐγὼ δ' ἐπὶ ῥητοῖς παραλαμβάνω τὴν δυναστείαν. ἑπτὰ μὲν ἡμερῶν ἢ πᾶσα βασιλεία. καὶ ἦν ἐκπρόθεσμος τούτων γένωμαι, ἰδιώτης εὐθύς εἰμι, καὶ που τοῦ πολλοῦ δήμου εἷς. ἐν αὐταῖς δὲ ταῖς ἑπτὰ σπουδαῖον μὲν οὐδὲ ἀγοραῖον διοικήσασθαί μοι συγκεχώρηται πίνειν δὲ, καὶ μεθύειν, καὶ βοᾶν, καὶ παίζειν, καὶ κυβεύειν, καὶ ἀρχοντας καθίστασθαι, καὶ τοὺς οἰκέτας εὐωχεῖν, καὶ γυμνὸν ἄδειν, καὶ κροτεῖν ὑποτρέμοντα· ἐνότιε δὲ καὶ ἐς ὕδωρ ψυχρὸν ἐπὶ κεφαλὴν ὠθεῖσθαι, ἀσβόλω κεχρισμένον τὸ πρόσωπον· ταῦτα ἐφεῖται μοι ποιεῖν. τὰ μεγάλα δὲ ἐκεῖνα, τὸν πλοῦτον, καὶ τὸ χρυσίον, ὁ Ζεὺς διαδίδωσιν οἷς ἂν ἐθέλῃ.

3. **ΙΕΡ.** Ἄλλ' οὐδ' ἐκεῖνος, ὦ Κρόνε, ῥαδίως καὶ προχειρώς. ἐγὼ γ' οὖν ἤδη ἀπηγόρευκα, αἰτῶν μεγάλη τῇ φωνῇ· ὁ δ' οὐκ ἐπαίει τὸ παράπαν, ἀλλὰ τὴν αἰγίδα ἐπισείων, καὶ τὸν κεραυνὸν ἐπανατεινόμενος, δριμύ ἐνορῶν, ἐκπλήττει τοὺς ἐνοχλοῦντας. ἦν δὲ ποτε καὶ ἐπινεύσῃ τινὲ, καὶ πλούσιον ποιήσῃ, πολὶ τὸ ἄκριτον ἐνταῦθα, καὶ τοὺς ἀγαθοὺς ἐνότιε καὶ συνετοὺς ἀφείς, ὁ δὲ παμπονήροισ τε καὶ ἀνοήτοις ἀνδράσι περιχεῖ τὸν πλοῦτον, μαστιγίαις ἢ ἀνδρογύνοις τοῖς πλείστοις αὐτῶν. πλὴν τὰ γέ σοι δυνατὰ ἐθέλω εἰδῆσαι, τίνα ταῦτά ἐστιν;

4. **ΚΡΟΝ.** Οὐ μικρὰ ὅλως, οὐδὲ παντάπασιν εὐκαταφρόνητα, ὡς πρὸς τὴν δύναμιν ἐξετάζεσθαι τῆς συμπάσης ἀρχῆς, εἰ μὴ σοὶ γε μικρὸν δοκεῖ τὸ κικᾶν κυβεύοντα, καὶ τοῖς ἄλλοις ἐς τὴν μονάδα κυ-

λιομένου τοῦ κύβου, σοὶ τὴν ἐξάδα ὑπεράνω ἀεὶ φαίνεσθαι. πολλοὶ γοῦν ἐς κόρον ἀπὸ τοῦ τοιοῦτου ἐπεσιτίσαντο, οἷς ἴλεως καὶ φορὸς ὁ κύβος ἐπινεύσει. οἱ δὲ ἔμπαλιν γυμνοὶ ἐξενήξαντο, συντριβέντος αὐτοῖς τοῦ σκάφους περὶ οὕτω μικρῶ ἔρματι, τῷ κύβῳ. καὶ μὴν καὶ πιεῖν ἐς τὸ ἡδιστον, καὶ ὠδικώτερον ἄλλου δόξαι ἅμα ἐν τῷ συμποσίῳ, καὶ διακονουμένων τοὺς μὲν ἄλλους ἐς τὸ ὕδωρ ἐμπυσεῖν, (τοῦτο γὰρ τοῦπιτίμιον τῆς ἀδεξίου διακονίας) σὲ δὲ, καὶ ἀνακηρυχθῆναι καλλίνικον, καὶ τᾶθ' ἀφαιρεῖσθαι τὸν ἅλαντα, ἑρᾶς ἡλίκον τὸ ἀγαθόν; ἔτι καὶ βασιλεία μόνον ἐφ' ἀπάντων γενέσθαι, τῷ ἀστραγάλῳ κρητήσαντα, ὡς μήτε ἐπιταχθείης γελοῖα ἐπιτάγματα, καὶ αὐτὸς ἐπιτάττειν ἔχοις, τῷ μὲν, αἰσχρόν τι περὶ αὐτοῦ ἀναβοῆσαι, τῷ δὲ, γυμνὸν ὀρχήσασθαι, καὶ ἀράμενον τὴν ἀσκλητρίδα, τρεῖς τὴν οἰκίαν περιελθεῖν, πῶς οὐχὶ καὶ ταῦτα δείγματα μεγαλοδορίας τῆς ἐμῆς; εἰ δὲ τὸ μὴ ἀληθῆ μηδὲ βέβαιον γίνεσθαι τὴν τοιαύτην βασιλείαν αἰτιάση, ἄγνωμον ποιήσεις, ὄρων αὐτὸν ἐμὲ, τὸν ταῦτα διανεμόντα, ὀλιγοχρόνιον τὴν ἀρχὴν ἔχοντα. τούτων δ' οὖν ἅ μοι δυνατὰ δοῦναι, τῶν πετιῶν, τοῦ ἄρχειν, τοῦ ἄδειν, καὶ τῶν ἅ κατηριθμησάμην, θαρρόων αἴτει, ὡς ἐμοῦ πρὸς οὐδὲν δεδιζομένου σε τῇ αἰγίδι, καὶ τῷ κεραινωῷ.

5. IEP. Ἄλλ', ὦ Τιτάνων ἄριστε, τῶν μὲν τοιοῦτων οὐ δεομαι· σὺ δὲ ἄλλ' ἐκεῖνό μοι ἀπόκριναι, ὃ μάλιστα ἐπόθουν εἰδέναι· καὶ μοι ἦν εἴπης αὐτὸ, ἱκανὴν ἔση τὴν ἀμοιβὴν ἀποδεδωκώς ἀντὶ τῆς θυσίας, καὶ πρὸς τὸ λοιπὸν ἀφήμι σοι τὰ χρεῖα.

LYCIAK. IV.

○

ΚΡΟΝ. Ἐρώτια μόνον, ἀποκρινοῦμαι γάρ, ἦν εἰδώς τύχῳ.

ΙΕΡ. Τὸ μὲν πρῶτον ἐκείνο, εἰ ἀληθῆ ταῦτ' ἔστιν, ἃ περὶ σοῦ ἀκούομεν, ὡς κατήσθιες τὰ γεννώμενα ὑπὸ τῆς Ῥέας, ἐκείνη δὲ ὑφελομένη τὸν Δία, λίθον ὑποβαλλομένη ἀντὶ τοῦ βρέφους, ἔδωκε σοι καταπιεῖν· ὁ δὲ εἰς ἡλικίαν ἀφικόμενος, ἐξήλασέ σε τῆς ἀρχῆς, πολέμῳ κρατήσας, εἶτα εἰς τὸν Τάρταρον φέρων ἐνέβαλε, πεδήσας αὐτὸν σε, καὶ τὸ συμμαχικὸν ἅπαν, ὁπόσον μετὰ σοῦ παρετάττετο.

ΚΡΟΝ. Εἰ μὴ ἔορτήν, ὃ αὐτός, ἤγομεν, καὶ μεθύειν ἐφίετο, καὶ λοιδορεῖσθαι τοῖς δεσπόταις ἐπ' ἐξουσίας, ἔγνωσ' ἂν, ὡς ὀργίζεσθαι γοῦν ἐφείται μοι, τοιαῦτα ἐρωτήσας, οὐκ αἰδεσθεῖς πολλῶν οὕτω καὶ πρεσβύτην θεόν.

ΙΕΡ. Καὶ γὰρ ταῦτα, ὦ Κρόνε, οὐ παρ' ἑμαντοῦ φημι, ἀλλ' Ἡσίοδος καὶ Ὅμηρος· ὁκνῶ γὰρ εἰπεῖν ὅτι καὶ ἄλλοι ἅπαντες ἄνθρωποι σχεδὸν ταῦτα πεπιστεύκασιν περὶ σοῦ.

6. ΚΡΟΝ. Οἶε γάρ [τι] τὸν ποιμένα ἐκείνον, τὸν ἀλαζόνα, ὑγιές τι περὶ ἐμοῦ εἰδέναί; σκόπει δὲ οὕτως. ἔσθ' ὅστις ἄνθρωπος (οὐ γὰρ θεὸν ἐρῶ) ὑπομείνειεν ἂν ἐκὼν αὐτὸς καταφαγεῖν τὰ τέκνα, εἰ μὴ τις Θεῖσθις ἦν, καὶ ἀσεβεῖ ἀδελφῶ περιπεσῶν, ἤσθις; καὶ τοῦτό γ' ἂν εἴη, πῶς ἀγνοήσειε λίθον ἀντὶ βρέφους ἐσθίων, εἰ μὴ ἀνάληγτος εἴη τοὺς ὀδόντας; ἀλλ' οὔτε ἐπολεμήσαμεν, οὔτε ὁ Ζεὺς βία τὴν ἀρχὴν ἀφείλετο, ἐκόντος δὲ μου παραδόντος αὐτῷ, καὶ ὑπεκστάντος ἄρχειν. ὅτι μὲν γὰρ οὔτε πεπέδημαι,

οὔτε ἐν τῷ Ταρτιάρῳ εἰμι, καὶ αὐτὸς δρᾶς, οἶμαι, εἰ μὴ τυφλός, ὡς περ Ὀμηρος, εἶ.

7. IEP. Τί παθῶν δέ, ᾧ Κρόνε, ἄφῆκας τὴν ἀρχήν;

ΚΡΟΝ. Ἐγὼ σοι φράσω. τὸ μὲν ὅλον, γέρωσ' ἔδη καὶ ποδαγρός ὑπὸ τοῦ χρόνου ᾧν, (διὸ καὶ πεπεδησθαι με οἱ πολλοὶ εἶκασαν) οὐ γὰρ ἡδυνάμην διαρκεῖν πρὸς οὕτω πολλήν ἀδικίαν τῶν νῦν, ἀλλ' αἰεὶ ἀναθεῖν ἔδει ἄνω καὶ κάτω, τὸν κεραυνὸν διηρμένον, τοὺς ἐπιθρόκους, ἢ ἱεροσύλους, ἢ βιαίους καταφλέγοντα, καὶ τὸ πρᾶγμα πάνυ ἐργῶδες ἦν, καὶ νεανικόν· [καὶ] ἐξέστην οὖν εὐ ποιῶν τῷ Διὶ. καὶ ἄλλως δὲ καλῶς ἔχειν ἐδόκει μοι διανείμαντα τοῖς παισὶν οὗσι τὴν ἀρχήν, αὐτὸν εὐχαεῖσθαι τὰ πολλὰ ἐφ' ἡσυχίας, οὔτε τοῖς εὐχομένοις χρηματίζοντα, οὔτε ὑπὸ τῶν τᾶναντία αἰτούντων ἐνοχλούμενον, οὔτε βροντῶντα, ἢ ἀστράπτοντα, ἢ χάλαζαν ἐνίοτε βάλλειν ἀναγκαζόμενον· ἀλλὰ πρεσβυτικόν τινα τοῦτον ἡδιστον βίον διάγω, ζωρότερον πίνων τὸ νέκταρ, τῷ Ἰαπειῷ, καὶ τοῖς ἄλλοις ἡλικιώταις προσμυθολογῶν. ὁ δὲ ἄρχει, μυρία ἔχων πράγματα· πλήν ὀλίγας ταύτας ἡμέρας, ἐφ' οἷς εἶπον, ὑπεξελέσθαι μοι ἔδοξε, καὶ ἀναλαμβάνω τὴν ἀρχήν, ὡς ὑπομνήσαιμι τοὺς ἀνθρώπους οἷος ἦν ὁ ἐπ' ἐμοῦ βίος, ὅποτε ἄσπορα καὶ ἀνήροτα πάντα ἐφύετο αὐτοῖς, οὐ στάχυες, ἀλλ' ἔτοιμος ἄρτος, καὶ κρέα ἐσκευασμένα, καὶ ὁ οἶνος ἔρρει ποταμηδόν, καὶ πηγαὶ μέλιτος, καὶ γάλακτος. ἀγαθοὶ γὰρ ἦσαν καὶ χρυσοῖ ἅπαντες. αὕτη μοι ἡ αἰτία τῆς ὀλιγοχρονίου ταύτης δυνα-

στειάς, και διὰ τοῦτο ἀπανταχοῦ κρότος, και ᾠδὴ, και παιδιὰ, και ἰσοτιμία πᾶσι, και δούλοις, και ἔλευθεροῖς. οὐδεὶς γὰρ ἐπ' ἐμοῦ δούλος ἦν.

8. *ΙΕΡ.* Ἐγὼ δὲ, ὦ Κρόνε, και τοῦτο εἰκαζον εἰς τοὺς δούλους και πεδοτριβας φιλάνθρωπον ἐκ τοῦ μύθου ἐκείνου ποιεῖν σε, τιμῶντα τοὺς τὰ ὁμοια πάσχοντας, ἄτε και αὐτὸν δουλεύοντα, μεμνημένον τῆς πέδης.

ΚΡΟΝ. Οὐ παυση γὰρ τὰ τοιαῦτα ληρῶν;

ΙΕΡ. Εὖ λέγεις, και παύσομαι· πλην ἔτι μοι και τοῦτο ἀπόκριται. τὸ πεττεύειν σύνηθες ἦν και τοῖς ἐπὶ σοῦ ἀνθρώποις;

ΚΡΟΝ. Και μάλα, οὐ μὴν περὶ ταλάντων γε, και μυριαδῶν, ὡσπερ ὑμῖν, ἀλλὰ περὶ καρῶν τὸ μέγιστον, ὡς μὴ ἀνιᾶσθαι ἡττηθέντα, μηδὲ διακρῦειν ἀεὶ ἄσιτον ἔδοντα μόνον τῶν ἄλλων.

ΙΕΡ. Εὖγε ἐκεῖνοι ποιοῦντες. ὑπὲρ τίνος γὰρ αὐν και ἐπέττενον, αὐτοὶ δλόχρσοι ὄντες; ὡς ἔγωγε και μεταξὺ λέγοντός σου, τοῖόνδε τι ἐνενόησα· εἴ τις ἔνε τῶν ἀνδρῶν ἐκείνων τῶν χρυσηλάτων, ἐς τὸν ἡμέτερον τοῦτον βίον ἀγαγὼν, ἔδειξε τοῖς πολλοῖς, οἷα ἔπαθεν ἂν ἄθλιος ὑπ' αὐτῶν; διεσπάσαντο γὰρ αὐτὸν εὖ οἶδ' ὅτι ἐπιδραμόντες, ὡσπερ τὸν Πενθέα αἱ Μαινάδες, και αἱ Θρηῖται τὸν Ὀρφέα, ἢ τὸν Ἀκταίονα αἱ κύνες, περὶ τοῦ μείζον ἀπενέγκασθαι τὸ μέρος, πρὸς ἀλλήλους ἕκαστος ἀμιλλώμενοι. οἱ γε οὐδὲ ἰορτάζοντες ἔξω τοῦ φιλοκερδοῦς εἰσιν, ἀλλὰ πρὸς οὐδὸν οἱ πολλοὶ πεποιήνται τὴν ἰορτήν. εἶτα οἱ μὴν ἀπέρχονται ληστεύοντες ἐν τῷ συμποσίῳ τοὺς

φίλους· οἱ δὲ σοὶ τε λοιδοροῦνται, οὐδὲν δέον, καὶ τοὺς κύβους συντριβουσιν, ἀναιτίους ὄντας αὐτοῖς ὧν ἐκόντες ποιοῦσιν. 9. Ἀτὰρ εἶπέ μοι καὶ τόδε, τί δήποτε ἄβρὸς οὕτω θεὸς ὦν, καὶ γέρον ἐπιλεξάμενος τὸ ἄτερπέστατον, ὁπότε ἢ χιῶν ἐπέχει τὰ πάντα, καὶ ὁ Βορρῶς πολὺς, καὶ οὐδὲν ἔτι ὃ οὐ πέπηγεν ὑπὸ τοῦ κρύους, καὶ τὰ δένδρα ξηρά, καὶ γυμνά, καὶ ἄφυλλα, καὶ οἱ λειμῶνες ἄμορφοι, καὶ ἀπηνηθηκότες, καὶ οἱ ἄνθρωποι ἐπικεκυφότες, ὥσπερ οἱ πάνυ γεγηρακότες, ἀμφὶ τὴν κάμινον οἱ πολλοὶ, τηρικαῦτα ἐροτάξεις; οὐ γὰρ πρῆσβυτικός γε ὁ καιρός, οὐδὲ ἐπιτήδειος τρυφῶσι.

ΚΡΟΝ. Πολλὰ με ἀνακρίνεις, ὦ οὔτος, ἥδη πίνειν δέον. παρήρησαι γοῦν μοι χρόνον τῆς ἐροτῆς οὐκ ὀλίγον, οὐ πάνυ ἀναγκαῖά μοι ταῦτα προσφιλοσοφῶν. ὥστε νῦν μὲν ἄφες αὐτὰ, εὐχόμεθα δὲ ἥδη, καὶ κροτῶμεν, καὶ ἐπὶ τῇ ἐλευθερίᾳ ἥδη ζῶμεν. εἴτα πεττεύωμεν ἐς τὸ ἀρχαῖον ἐπὶ καρύων, καὶ βασιλέας χειροτονῶμεν, καὶ πειθαρχῶμεν αὐτοῖς. οὕτω γὰρ ἂν τὴν παροιμίαν ἐπαληθεύσαιμι, ἣ φησι, παλίμπαιδας τοὺς γέροντας γίγνεσθαι.

ΙΕΡ. Ἀλλὰ μὴ δύναίτο διψῶν πειῖν, ὦ Κρόνε, ὅτω μὴ ταῦτα ἄ λέγεις ἠδέα. ὥστε πίνωμεν· ἱκανὰ γὰρ ἀποκέκρισαι καὶ τὰ πρῶτα· καὶ μοι δοκῶ γραψάμενος εἰς βιβλίον ταύτην ἡμῶν τὴν συνοσίαν, ἄτε αὐτὸς ἠρώτησα, καὶ σὺ πρὸς ταῦτα ἴλεως ἀπεκρίνω, παρέξειν ἀναγνῶναι τῶν φίλων, ὅσοι γ' ἐπακοῦσα τῶν σῶν λόγων ἄξιοι.

ΚΡΟΝΟΣΟΛΩΝ.

ARGUMENTVM.

Saturni sacerdos, a deo ipso, ut refert, edoctus, leges fert Saturnalium, quarum parte prima per illos dies festos nihil serii agendum, et omnes homines aequali iure habendos esse iubet; secunda de muneribus, a divitibus mittendis, a pauperibus accipiendis praecipit; tertia denique leges scribit convivales.

10. **Τ**άτε λέγει Κρονοσόλων, ἱερεὺς καὶ προφήτης τοῦ Κρόνου, καὶ νομοθέτης τῶν ἀμφὶ τὴν ἑορτὴν. ἃ μὲν τοὺς πένητας χρῆ ποιεῖν, αὐτοῖς ἐκείνοις ἔπεμψα, ἄλλο βιβλίον ἐγγράψας· καὶ εὖ οἶδ' ὅτι ἐμμενοῦσι καὶ κείνοι τοῖς νόμοις, ἢ αὐτίκα ἔνοχοι ἔσονται τοῖς ἐπιτιμίαις, ἃ κατὰ τῶν ἀπειθούντων μεγάλα ἄρισται. ὑμεῖς δὲ, ὦ πλούσιοι, δοῦτε ὅπως μὴ παρανομήσατε, μηδὲ παρακούσητε τῶνδε τῶν προστεγγμάτων. ὡς ὅστις ἂν οὕτω μὴ ποιήσῃ, ἴστω οὗτος, οὐκ ἐμοῦ νομοθέτου ἀμελήσων, ἀλλ' εἰς τὸν Κρόνον αὐτόν, ὃς με προεἶλετο νομοθετῆσαι εἰς τὴν ἑορτὴν, οὐκ ὄναρ ἐπιστίας, ἀλλὰ πρῶην ἐρηγοροῦσι ἐναργῆς συγγενόμενος. ἦν δὲ οὐ πεδῆτης, οὐδὲ ἀνδροῦ πλέως,

οἷον αὐτὸν οἱ ζωγράφοι παρὰ τῶν ληρούντων ποιη-
 τῶν παραδεξάμενοι ἐπιδείκνυνται, ἀλλὰ τὴν μὲν ἄρ-
 πην εἶχε πάνυ τεθηγμένην· τὰ δ' ἄλλα φαιδρός τε
 ἦν, καὶ καρτερὸς, καὶ βασιλικῶς ἐνεσκεύαστο. μορ-
 φὴν μὲν τοιόςδε ὤφθη μοι· ἃ δὲ εἶπε, πάνυ θεσπέ-
 σια, καὶ ταῦτα προειρησθαι ὑμῖν ἄξια. 11. Ἰδὼν
 γὰρ με σκυθρωπὸν, ἐπὶ συννοίας βαδίζοντα, ὥσπερ
 εἰκὸς ἦν θεῶν, ἔγνω αὐτίκα τὴν αἰτίαν τῆς λύπης τίς
 ἐστὶ μοι, καὶ ὡς τὴν πενίαν δυσχεραίνομι, οὐ κατὰ
 τὴν ὥραν μονοχίτων· καὶ γὰρ κρύος, καὶ Βορρῆῦς
 πολὺς, καὶ κρύσταλλοι, καὶ χιών· ἐγὼ δὲ ἤμιστα
 ἐπεφράγμην πρὸς αὐτά. ἀλλ' ὅτι καὶ τῆς ἐορτῆς πάνυ
 πλησιαζούσης, ἐώρων τοὺς μὲν ἄλλους παρασκευα-
 ζομένους, ὅπως θύσωσι, καὶ εὐωγήσονται, ἐμαντιῶ
 δὲ οὐ ἐορτάσιμα ὄντα. καὶ δὴ προσελθὼν ὀπισθεν,¹
 καὶ τοῦ ἰσότητος μου λαβόμενος, καὶ διασιέσας, ὡσπερ
 μοι προσεικάζειν εἶωθε, Τί ταῦτα, ἔφη, ὦ Κρονο-
 σόλων, ἀνιωμένῳ ἔοικας; Οὐ γὰρ ἄξιον, ἔφη, ὦ
 δέσποτα, ὅταν καταράτους μὲν καὶ μιαινοὺς ἀνθρώ-
 πους ὑπερπλουτεῖντας, καὶ μόνους τρυφῶντας ὀρῶ,¹
 αὐτὸς δὲ καὶ ἄλλοι συχνοὶ τῶν πεπαιδευμένων, ἀπο-
 ρία καὶ ἀμηχανία σύνεσμεν; ἀλλ' οὐδὲ σὺ, ὦ δέσπο-
 τα, θέλεις παῦσαι ταῦτα, καὶ μετακοσμησάμενος πρὸς
 τὸ ἰσόμοιρον. τὰ μὲν ἄλλα, ἔφη, οὐ ῥέδιον ἀλλάτ-
 τειν, ὅπῃσ' ἐκ Κλωθοῦς, καὶ τῶν ἄλλων Μοιρῶν
 πιάσχετε· ὃ δὲ ἐστὶ τῆς ἐορτῆς, ἐπανορθώσομαι ὑμῖν
 τὴν πενίαν. ἢ δὲ ἐπανόρθωσις ἦδε ἔστω. Ἴθι, ὦ
 Κρονοσόλων, καὶ γράψον μοι νόμους τινας, ἃ χρη-
 πράττειν ἐν τῇ ἐορτῇ, ὡς μὴ καθ' αὐτοὺς οἱ πλοῦσι

ἐορτάζοιεν, κοινωνοῖεν δὲ ἡμῖν τῶν ἀγαθῶν. 12. Ἄλλ' οὐκ οἶδα, ἔφη. Ἐγὼ, ἦδ' ὅς, διδάξομαί σε· κατὰ ἀρξάμενος ἐδίδασκεν. εἶτα ἐπειδὴ πάντα ἠπιστάμην, Καὶ εἰπὲ ἀντοῖς, ἔφη, ὅτι ἦν μὴ τοῦτο ποιῶσι, μάτην ἐγὼ τὴν ἄρπην ταύτην ὄξεϊαν περιφέρω, ἢ γελοῖος ἂν εἶην, τὸν μὲν πατέρα ἐκτομίαν πεποιηκῶς, τὸν Οὐρανόν, τοὺς δὲ πλουσίους μὴ εὐνουχίζων, ὅποσοι ἂν παρανομήσωσιν, ὡς ἀγείροιεν τῇ Μητρὶ σὺν αὐλοῖς καὶ κυμβάλοις, βᾶκηλοι γενομένοι· ταῦτα ἠπειλήσεν. ὥστε καλῶς ἔχει ὑμῖν μὴ παραβαίνειν τοὺς θεσμούς.

ΝΟΜΟΙ ΠΡΩΤΟΙ.

13. Μηδένα μηδὲν μῆτε ἀγοραῖον, μῆτε ἴδιον κράττειν ἐντὸς τῆς ἐορτῆς, ἢ ὅσα ἐς παιδιᾶν, καὶ τρυφήν, καὶ θυμηδίαν. ὀψοποιοὶ μόνοι καὶ πεμματουργοὶ, ἐνεργοὶ ἔστωσαν. — ἰσοτιμίαν πᾶσιν ἔστω, καὶ δούλοις, καὶ ἐλευθέροις, καὶ πένησι, καὶ πλουσίοις. — ὀργίζεσθε ἢ ἀγανακτεῖν ἢ ἀπειλεῖν μηδενὶ ἐξέστω. λογισμὸς παρὰ τῶν ἐπιμελουμένων Κρονίοις λαμβάνειν, μηδὲ τοῦτο ἐξέστω. — μηδεὶς τὸν ἄργυρον ἢ τὴν ἐσθῆτα ἐξεταζέτω· μηδὲ ἀναγραφέτω ἐν τῇ ἐορτῇ, μηδὲ γυμναζέσθω Κρονίοις, μηδὲ λόγους ἀσπεῖν, ἢ ἐπιδείκνυσθαι, πλὴν εἰ τινες ἀστεῖοι, καὶ φαίδροὶ, σκῶμμα καὶ παιδιᾶν ἐμφαίνοντες.

ΝΟΜΟΙ ΔΕΥΤΕΡΟΙ.

14. Πρὸ πολλοῦ τῆς ἐορτῆς, οἱ πλοῦσιοι γραφόντων μὲν ἐς πινάκιον ἐκάστου τῶν φίλων τοῦνομα,

ἐχόντων δὲ καὶ ἀργύριον ἔτοιμον, ὅσον τῶν κατ' ἔτος προσιόντων τὸ δέκατον, καὶ ἐσθῆτα τῆς οὔσης τὴν περιττὴν, καὶ ὄση παχυτέρα ἢ κατ' αὐτοὺς κατασκευή· καὶ τῶν ἀργύρων οὐκ ὀλίγα. ταῦτα μὲν πρόχειρα ἔστω. — τῇ δὲ πρὸ τῆς ἐορτῆς, καθάρσιον μὲν τι περιφερῆσθω, καὶ ὑπ' αὐτῶν ἐξελαυνέσθω ἐκ τῆς οἰκίας μικρολογία, καὶ φιλαργυρία, καὶ φιλοκερδία, καὶ ὅσα τοιαῦτα ἄλλα σὺνοικα τοῖς πλείστοις αὐτῶν. ἐπειθὰν δὲ καθαρὰν τὴν οἰκίαν ἐξεργάσωνται, θυόντων Διὶ πλουτοδότῃ, καὶ Ἑρμῇ δωτορι, καὶ Ἀπόλλωνι μεγαλοδώρω. εἶτα περὶ δειλὴν ὄψιαν, ἀναγιγνωσκέσθω μὲν σφίσι τὸ φιλικὸν ἐκεῖνο τινάκιον. 15. Κατανεύμαντες δὲ αὐτοὶ κατ' ἀξίαν ἐκάστω, πρὶν ἤλιον δῦναι πεμπόντων τοῖς φίλοις. — οἱ δὲ ἀποκομίζοντες, μὴ πλείους τριῶν ἢ τεττάρων, οἱ πιστότατοι τῶν οἰκετῶν, ἤδη πρεσβύται. — ἐγγραφῶσθω δὲ ἐς γραμμῆτιον ὅ,τι τὸ πεμπόμενον, καὶ ὅσον, ὡς μὴ ἀμφοτέρω ὑποπτεύουεν τοὺς διακομίζοντας. — αὐτοὶ δὲ οἱ οἰκέται, μίαν κύλικα ἕκαστος πιόντες, ἀποτρεχόντων ἀπαιτούντων δὲ μηδὲν πλέον. — τοῖς πεπαιδευμένοις διπλάσια πάντα πεμπέσθω· ἀξίον γὰρ διμοιρίτας εἶναι. — τὰ ἐπὶ τοῖς δώροις λεγόμενα, ὡς μετριώτατα, καὶ ὀλίγιστα ἔστω. ἐπαχθῆς δὲ μηδεὶς μηδὲν συνεπιστελλέτω, μηδὲ ἐπαινεῖτω τὰ πεμπόμενα. — πλούσιος πλουσίῳ μηδὲν πεμπέτω, μηδὲ ἐστιάτω Κρονίοις ὁ πλούσιος τὸν ἰσότιμον. — τῶν εἰς τὸ πεμφθῆναι προχειρισθέντων, φυλασσέσθω μηδὲν, μηδὲ μετάνοια εἰσέλτω ἐπὶ τῇ δωρεᾷ. — εἴ τις πέρυσιν ἀποδημῶν, δι' αὐτὸ ἄμοι-

ρος κατέστη, ἀπολαμβάνεται κἄκεῖνα. — διαλυόντων δὲ οἱ πλοῦσιοι καὶ χρέα ὑπὲρ τῶν φίλων τῶν πνήτων, καὶ τὸ ἐνοίκιον, οἱ τινες ἂν καὶ τοῦτο ὀφείλοντες, καταβαλεῖν μὴ ἔχωσι· καὶ ὅλως, πρὸ πολλοῦ μελέτω αὐτοῖς εἰδέναι ὅτου μάλιστα δεόνται. — 16. Ἀπέστω δὲ καὶ τῶν λαμβανόντων μεμφιμοιρία, καὶ τὸ πεμφθὲν ὅποιον ἂν ᾖ, μέγα δοκεῖτω. — οἶνον ἀμφορεὺς, ἢ λαγῶς, ἢ ὄρνις παχεῖα, Κρονίων δῶρον μὴ δοκεῖτω· μηδὲ τὰς Κρονικὰς δωρεὰς εἰς γέλωτα φερέτωσαν. — ἀντιπεμπέτω δὲ ὁ πένης τῷ πλουσίῳ, ὁ μὲν πεκαιδευμένος, βιβλίον τῶν παλαιῶν, εἴ τι εὐφημον, καὶ συμποτικὸν ᾗ, ἢ αὐτοῦ σύγγραμμα, ὅποιον ἂν δύνηται, καὶ τοῦτο λαμβανέτω ὁ πλούσιος πάνυ φαιδρῶ τῷ προσώπῳ, καὶ λαβὼν, ἀναγιγνωσκέτω εὐθύς· ἢν δὲ ἀπόθηται, ἢ ἀπορρίψῃ, ἴστω τῇ τῆς ἄρτης ἀπειλῇ ἔνοχος ὢν, κἄν πέμψῃ ὅσα ἐχρῆν. οἱ δὲ ἄλλοι, οἱ μὲν στεφάνους, οἱ δὲ λιβανωτοῦ χόνδρους πεμπόντων. — ἦν δὲ πένης ἐσθῆτα, ἢ ἄργυρον, ἢ χρυσὸν παρὰ τὴν δύναμιν πέμψῃ πλουσίῳ, τὸ μὲν πεμφθὲν ἔστω δημόσιον, καὶ καταπραθὲν ἐμβαλέσθω εἰς τὸν θησαυρὸν τοῦ Κρόνου· ὁ δὲ πένης ἐς τὴν ὑστεραίαν πληγὰς παρὰ τοῦ πλουσίου λαμβανέτω τῷ νάρθηκι εἰς τὰς χεῖρας, οὐκ ἐλάττους διακοσίων καὶ πεντήκοντα,

ΝΟΜΟΙ ΣΤΡΗΠΟΤΙΚΟΙ.

17. Λούεσθαι μὲν ὁπόταν τὸ στοιχεῖον ἐξάπουν ᾗ. τὰ δὲ πρὸ τοῦ λουτροῦ, κάρνα, καὶ πεσσοὶ ἔστωσαν. — κατακείσθω ὅπου ἂν τύχοι ἕκαστος· ἀξίω

μα, ἢ γένος, ἢ πλοῦτος, ὀλίγον συντελείτω ἐς προνομίην. — οἴνου τοῦ αὐτοῦ πίνειν ἅπαντας. μηδ' ἔστω πρόφασις τῷ πλουσίῳ, ἢ στομάχου ἢ κεφαλῆς ὀδύνη, ὡς μόνον δι' αὐτὴν πίνειν τοῦ κρείττονος. — μοῖρα κρεῶν, καὶ ἴσον ἅπασιν· οἱ διάκονοι πρὸς χάριν μηδενὶ μηδέν. ἀλλὰ μηδὲ βραδυνέτωσαν, μηδὲ παραπεμπέτωσαν, ἔς τ' ἂν αὐτοῖς δοκῇ, ὅποσα χρῆ ἄποφέρειν. μηδὲ τῷ μὲν μεγάλα, τῷ δὲ κομιδῇ μικρὰ παρατιθέσθω· μηδὲ τῷ μὲν ὁ μηρός, τῷ δὲ ἡ γνάθος συδός, ἀλλ' ἰσότης ἐπὶ πᾶσιν. — 18. Οἰνοχόος ὁξὺ δεδορκέτω ἐκ περιωπῆς ἐς ἕκαστον, καὶ ἔλαττον ἐς τὸν δεσπότην, καὶ ἐπ' ὀξύτερον ἐπακουέτω. — καὶ κύλικες παντοῖαι. — καὶ ἐξέστω παρέχειν, ἣν τις ἐθέλῃ, φιλοτησίαν. πάντες πᾶσι προπινέτωσαν, ἣν ἐθέλωσι, προπιόντες τοῦ πλουσίου. μηδὲ ἐπάναγκες ἔστω πίνειν, ἣν τις μὴ δύνηται. — εἰς τὸ συμπόσιον μήτε ὄρχηστὴν, μήτε κιθαριστὴν αὐτοὺς ἄγειν ἄρτι μανθάνοντα ἐξέστω, ἣν τις ἐθέλῃ. — σκώμματος καὶ μέτρον ἔστω, τὸ ἄλυπον. — ἐπὶ πᾶσι πεττευέτωσαν ἐπὶ καρῶν· ἣν τις ἐπ' ἀργυρίῳ πεττεύσῃ, ἄσιτος ἐς τὴν ὑστεραίαν ἔστω. — καὶ μενέτω καὶ ἀπίτω ἕκαστος, ὅποταν βούληται. — ἐπὶ δὲ τοὺς οἰκέτας ὁ πλούσιος εὖωχῇ, διακονούντων καὶ οἱ φίλοι σὺν αὐτῷ. — τοὺς νόμους τούτους ἕκαστον τῶν πλουσίων ἐγγράψαντα ἐς χαλκὴν στήλην, ἔχειν ἐν μεσαιτάτῳ τῆς αὐλῆς, καὶ ἀναγιγνώσκειν. καὶ εἰδέναι δεῖ ὅτι ἔς τ' ἂν αὕτη ἡ στήλη μένη, οὔτε λιμὸς, οὔτε λοιμὸς, οὔτε πυρκαϊὰ, οὔτε ἄλλο χαλεπὸν οὐδὲν εἴσεισιν εἰς τὴν οἰκίαν αὐ-

τοῖς. ἦν δὲ ποτε (ὄπερ μὴ γένοιτο) καθαιρεθῆ, ἀπο-
τρόπαιον οἷα πείσονται.

ΕΠΙΣΤΟΛΑΙ ΚΡΟΝΙΚΑΙ.

I.

ARGUMENTVM.

In epistola ad Saturnum de paupertate sua et de inaequali opum inter homines distributione et de divitum insolentia conquestus, rogat Saturnum, ut vel omnia ad aequalitatem reducat, vel divitibus saltem imperet, ut pauperes bonorum sine insolentia, praecipue inter convivia, participes faciant. Quod si non perficeret, pauperes vota facturos, ut bona et deliciae cuiusvis generis divitibus eripiantur.

ΕΓΩ ΚΡΟΝΩΙ ΧΑΙΡΕΙΝ.

19. *Ἐ*γγράφειν μὲν ἤδη σοι καὶ πρότερον, δηλῶν ἐν οἷς εἶην, καὶ ὡς ὑπὸ πενίας κινδυνεύοιμι μόνος ἄμοιρος εἶναι τῆς ἐορτῆς, ἣν ἐπήγγελκας, εἶτι καὶ τοῦτο προσθεῖς (μέμνημαι γάρ) ἀλογώτατον εἶναι, τοὺς μὲν ἡμῶν ὑπερπλουτεῖν, καὶ τρυφᾶν, οὐ κοι-
νωνοῦντας ὧν ἔχουσι τοῖς πενεστέροις, τοὺς δὲ λιμῶ
διαφθείρεσθαι· καὶ ταῦτα, Κρονίων ἐνεστώτων.

ἐπεὶ δὲ μοι τότε οὐδὲν ἀντεπέστειλας, ἡγησάμην δεῖν αὐτίθι ἀναμνήσαι σε τῶν αὐτῶν. ἐχρῆν γάρ σε, ὡς ἄριστε Κρόνε, τὸ ἄριστον τοῦτο ἀφελόντα, καὶ τὰ ἀγαθὰ ἐς τὸ μέσον ἅπασι καταθέντα, ἔπειτα κελεύειν ἐορτάζειν. ὡς δὲ νῦν ἔχομεν, μύρμηξ ἢ κάμηλος, ὡς ἡ παροιμία φησί. μᾶλλον δὲ πραγματὸν ὑποκριτὴν ἐννόησον, θαιτέρῳ μὲν τοῖν ποδοῖν ἐφ' ὑψηλοῦ βεβηκότα, οἶόν εἰσιν οἱ τραγικοὶ ἐμβάται· ὁ δ' ἕτερος ἀρυπύδετος ἔστω. εἰ τοίνυν βαδίζοι οὕτως ἔχων, ὄρας ὅτι ἀναγκαῖον αὐτῷ, ἄρτι μὲν ὑψηλῷ, ἄρτι δὲ ταπεινῷ γενέσθαι, καθ' ὁπότερον ἂν πόδα προβαίη· τοσοῦτον γὰρ τῷ βίῳ ἡμῶν τὸ ἄριστον. καὶ οἱ μὲν ὑποδησάμενοι ἐμβάτας, τῆς τύχης χωρηγούσης, ἐντραγωδοῦσιν ἡμῖν· οἱ πολλοὶ δὲ πεζῇ καὶ χαμαὶ βαδίζομεν, δυνάμενοι ἂν, εὖ ἴσθι, μὴ χεῖρον αὐτῶν ὑποκρίνεσθαι, καὶ διαβαίνειν, εἴ τις καὶ ἡμᾶς ἐνσκεύασε παραπλησιῶς ἐκείνοις. 20. Καίτοι ἀκούω τῶν ποιητῶν λεγόντων, ὡς τὸ παλαιόν, οὐ τοιαῦτα ἦν τοῖς ἀνθρώποις τὰ πράγματα, σοῦ ἔτι μοναρχοῦντος. ἀλλ' ἡ μὲν γῆ ἄσπορος καὶ ἀνήροτος ἔφυνεν αὐτοῖς τὰ ἀγαθὰ, δειπνον ἐτοιμον ἑκάστω ἐς κόρον· ποταμοὶ δὲ, οἱ μὲν οἶνον, οἱ δὲ γάλα, εἰσὶ δὲ οἱ καὶ μέλι ἔφύον. τὸ δὲ μέγιστον, αὐτοὺς ἐκείνους φασὶ τοὺς ἀνθρώπους χρυσοῦς εἶναι, πενίαν δὲ μηδὲ τὸ παράπαν αὐτοῖς πλησιάζειν. ἡμεῖς δὲ αὐτοὶ μὲν οὐδὲ μόλιβδος ἂν εἰκότως δοκοίημεν, ἀλλ' εἴτι καὶ τούτου ἀτιμότερον· ἡ τροφή δὲ μετὰ πόρων τοῖς πλείστοις, ἡ πενία δὲ, καὶ ἀπορία, καὶ ἀμηχανία, καὶ τὸ, οἴμοι, καὶ τὸ, πόθεν ἂν μοι γένοιτο, καὶ, ὡς τῆς τύχης, πόλλὰ τοι-

αὐτα· παρὰ γοῦν ἡμῖν τοῖς πένησι· καὶ ἦτιον ἂν, εἴ
 ἴσθι, ἠγιώμεθα ἂν ἐπ' αὐτοῖς, εἰ μὴ τοὺς πλου-
 σίους ἐωρῶμεν τοσαύτη εὐδαιμονία συνόντας, οἷ
 τοσοῦτον μὲν χρυσόν, τοσοῦτον δὲ ἄργυρον ἐγκλει-
 σάμενοι, ἐσθῆτας δὲ ὅσας ἔχοντες, ἀνδράποδα δέ,
 καὶ ζεύγη, καὶ συνοικίας, καὶ ἄγρους· πάμπολλα δὲ
 ταῦτα ἕκαστα κεκτημένοι, οὐχ ὅπως [οὐ] μετέδωσαν
 ἡμῖν ποτε αὐτῶν, ἀλλ' οὐδὲ προσβλέπειν τοὺς πολ-
 λούς ἀξιούσι. 21. Ταῦτα ἡμᾶς μάλιστα ἀποπνίγει,
 ὦ Κρόνε, καὶ ἀφόρητον ἠγοῦμεθα τὸ πρᾶγμα· τὸν
 μὲν ἐφ' ἄλουργίδων κατακείμενον, τοσοῦτοις ἀγα-
 θοῖς ἐντροφᾶν ἐρυγγάνοντα, καὶ ὑπὸ τῶν συνόντων
 εὐδαιμονιζόμενον, αἰεὶ ἐορτάζοντα. ἐμὲ δὲ, καὶ τοὺς
 ὁμοίους, ὄνειροπολεῖν, εἴ ποθεν ὀρθοὶ τέσσαρες γέ-
 νοιντο, ὡς ἔχοιμεν ἄρτων γοῦν ἢ ἀλφίτων ἐμπεπλη-
 σμένοι καθεύδειν, κάρδαμον, ἢ θύμον, ἢ κρόμμυον
 ἐπιτρῶγοντες. ἢ τοίνυν ταῦτα, ὦ Κρόνε, ἀλλάττειν,
 καὶ μεταποιεῖν ἐς τὸ ἰσοδίατον, ἢ τὸ ὕστατον, αὐ-
 τοὺς γε ἐκείνους κελεύειν τοὺς πλουσίους, μὴ μόνους
 ἀπολαύειν τῶν ἀγαθῶν, ἀλλὰ ἀπὸ μεδίμνων τοσοῦ-
 των, χρυσίου χοίνικᾶ γε ἡμῶν πάντων κατασκευά-
 σαι. ἀπὸ δὲ ἱματίων, ὅσα κἄν ὑπὸ σπητῶν διαβρω-
 θέντα, οὐκ ἂν αὐτοὺς ἀνιάσεις· ταῦτα γοῦν πάντως
 ἀπολλύμενα, καὶ ὑπὸ τοῦ χρόνου διαφθαρησόμενα,
 ἡμῖν δοῦναι περιβαλέσθαι μᾶλλον, ἢ ἐν ταῖς κοι-
 τίσι, καὶ κίσταις, εὐρῶτι πολλῷ κατασαπῆναι. 22.
 Καὶ μὴν καὶ δειπνίζειν ἕκαστον, ἄρτι μὲν τέσσαρας,
 ἄρτι δὲ πέντε τῶν πενήτων παραλαμβάνοντας· μὴ
 μέντοι ἐς τὸν νῦν τρόπον τῶν δειπνων, ἀλλ' ἐς τὸ

δημοτικώτερον, ὡς ἐπίσης μετέχειν ἅπαντας, καὶ μὴ τὸν μὲν ἐμφορεῖσθαι τῶν ὄψων, καὶ τὸν οἰκέτην περιμένειν ἐστῶτα, ἕς τ' ἂν ἀπαγορεύσῃ ἐσθίων· ἐφ' ἡμᾶς δὲ ἐλθόντα, ἔτι παρασκευαζομένων ὡς ἐπιβάλοιμεν τὴν χεῖρα, παραμείβεσθαι, δείξαντα μόνον τὴν λοπάδα, ἣ ὅσον ἐστὶ τοῦ πλακοῦντος τὸ λοιπόν· μηδὲ ἐσκομισθέντος ὑός, διανέμοντα, τῷ μὲν δεσπότη παρατιθέναι τὸ ἡμίτομον ὄλον σὺν τῇ κεφαλῇ, τοῖς δὲ ἄλλοις ὅστις φέρειν ἐγκεκαλυμμένα. προσιπεῖν δὲ καὶ τοῖς οἰνοχόοις μὴ περιμένειν, ἕς τ' ἂν ἐπτάκις αἰτήσῃ πιεῖν ἡμῶν ἕκαστος, ἀλλὰ ἦν ἅπαξ κελεύσῃ, αὐτίκα ἐγχεῖαι, καὶ ἀναδοῦναι μεγάλην κύλικα ἐμπλησαμένους, ὡς περ τῷ δεσπότη, καὶ τὸν οἶνον δὲ αὐτὸν πᾶσι τοῖς συμπόταις ἕνα καὶ τὸν αὐτὸν εἶναι· ἢ ποῦ γὰρ γεγράφθαι τοῦτον τὸν νόμον, τὸν μὲν ἀνθροσμίου μεθύσκεσθαι, ἐμοὶ δὲ ὑπὸ τοῦ γλεύκου διαρρήγνυσθαι τὴν γαστέρα; 23. Ἦν ταῦτα ἐπανορθώσεως, καὶ μετακοσμήσεως, ὧ Κρόνε, βίον μὲν τὸν βίον, ἑορτὴν δὲ τὴν ἑορτὴν ἔση πεποιηκώς; εἰ δὲ μὴ, ἐκεῖνοι μὲν ἑορταζόντων· ἡμεῖς δὲ καθεδούμεθα, εὐχόμενοι, ἐπειδὴν λουσάμενοι ἦκωσι, τὸν παῖδα μὲν αὐτοῖς ἀνατρέψαντα τὸν ἀμφορέα, κατὰξαι· τὸν μάγειρον δὲ τὸν ζωμὸν κνισσῶσαι, καὶ ἐπιλαθόμενον, τὸ τάριχος μὲν ἕς τὴν φακὴν ἐμβαλεῖν τῶν ἰχθύων· τὴν κύνα δὲ παρειαπεσοῦσαν τόν τε ἄλλάντα ὄλον καταφαγεῖν, περὶ τ' ἄλλα τῶν ὄφοποιῶν ἐχόντων, καὶ τοῦ πλακοῦντος τὸ ἡμισυ. τὸν ὕν δὲ, καὶ τὸν ἔλαφον, καὶ τὰ δελφάνια μεταξὺ ὀπτώμενα, τὸ ὅμοιον ποιεῖν, ὅπερ Ὀμηρος περὶ τῶν

ἡλλου βοῶν φησι· μᾶλλον δὲ μὴ ἔρπειν μόνον, ἀλλ' ἀναπηδήσαντα φεύγειν εἰς τὸ ὄρος αὐτοῖς ὀβελοῖς· καὶ τὰς ὄρνις δὲ τὰς παχείας, καίτοι ἀπτέρους ἤδη οὔσας, καὶ ἐσκευασμένας, ἀναπταμένας οἴχεσθαι καὶ ταύτις, ὡς μὴ μόνοι ἀπολαύοιεν αὐτῶν. 24. Ὁ δὲ δὴ μάλιστα αὐτοὺς ἀνιάσειε, τὸ μὲν χρυσίον μύρμηκας τινὰς, οἴους τοὺς Ἰνδικοὺς, ἀνορύττοντας ἐκ τῶν θησαυρῶν, ἐκφέρειν νύκτωρ ἐς τὸ δημόσιον τὴν ἐσθῆτα δὲ οἱ ὀλιγωρία τῶν ἐπιμελητῶν κοσκινηδὸν διατετροπῆσθαι ὑπὸ τῶν βελτίστων μυῶν, ὡς σαγήνης θυννευτικῆς μηδὲν διαφέρειν. παῖδας δὲ αὐτῶν τοὺς ὠραίους, καὶ κομήτας, οὓς Ἰακίνθους, ἢ Ἀχιλλείας, ἢ Ναρκίσσους ἑνομάζουσι, μεταξὺ ὀρέγοντας σφίσι τὸ ἔκπωμα, φαλακροὺς γίγνεσθαι, ὑποφρέουσης τῆς κόμης, καὶ πώγωνα φύειν ὄξυν, οἷοί εἰσιν ἐν ταῖς κωμωδίαις οἱ σφηνοπώγωνες, καὶ παρὰ τοῖς κροτάφοις πάνυ λάσιον, καὶ κάρτα ἐκκεντοῦν· τὸ μεταξὺ δὲ λείον καὶ γυμνὸν εἶναι. ταῦτα καὶ πλείω τούτων εὐξαίμεθ' ἂν, ἢν μὴ θέλωσι τὸ ἄγαν φίλαντον τοῦτο ἀφέντες, ἐς τὸ κοινὸν πλουτεῖν, καὶ μεταδιδόναι ἡμῖν τῶν μετρίων.

II.

ARGUMENTVM.

Respondet Saturnus, illa de divitiarum distributione ad Iovem pertinere; de amovendis vero iniuriis per dies suos festos se divitibus scripturum. Ceterum errare pauperes, si divites pro se-

licissimis habeant; propter ipsas enim divitias et luxuriam illos ingenti cura et metu et morbis torqueri. Monet quoque, ne divitias admirentur; tum enim sponte illos pauperes invitaturos, ut habeant, quibus sua ostendere possint.

ΚΡΟΝΟΣ ΕΜΟΙ ΤΩΙ ΤΙΜΙΩΤΑΤΩΙ
ΧΑΙΡΕΙΝ.

25. **Τ**ι ταῦτα ληρεῖς, ὦ οὔτος, ἐμοὶ περὶ τῶν παρόντων ἐπιστελλῶν, καὶ ἀναδασμῶν τῶν ἀγαθῶν ποιεῖν κελεύων; τὸ δὲ ἑτέρου ἂν εἶη, τοῦ πῦν ἀρχοντος. θαυμάζω γὰρ σε, εἰ μόνος τῶν ἀπάντων ἀγνοεῖς, ὡς ἐγὼ μὲν πάλαι βασίλευς ὢν, πέπαιμαι [εἰς ὢν] τοῖς παισὶ διανείμας τὴν ἀρχήν· ὁ Ζεὺς δὲ μάλιστα τῶν τοιούτων ἐπιμελεῖται. τὰ δὲ ἡμέτερα ταῦτα, μέχρι πετιῶν, καὶ κρότου, καὶ ὠδῆς, καὶ μέθης, καὶ τοῦτο οὐ πλέον ἡμερῶν ἑπτὰ. ὥστε περὶ τῶν μειζόνων ἄφης, ἀφελεῖν τὸ ἄνισον, καὶ ἐκ τῆς ὁμοίας ἢ πένεσθαι, ἢ πλουτεῖν ἄπαντας, ὁ Ζεὺς ἂν χρηματίσειεν ὑμῖν. εἰ δέ τι τῶν ἐκ τῆς ἑορτῆς ἀδικοῖτό τις, ἢ πλεονεκτοῖτο, ἐμὸν ἂν εἶη δικάζειν. καὶ ἐπιστελλῶ δὲ τοῖς πλουσίοις περὶ τῶν δειπνῶν, καὶ τοῦ χοίνικος τοῦ χρυσοῦ, καὶ τῶν ἐσθῆτων, ὡς καὶ ὑμῖν πέμπουσι ἐς τὴν ἑορτήν. δίκαια γὰρ ταῦτα, καὶ ἄξια αὐτοὺς ποιεῖν, ὡς φατέ, εἰ μὴ τι εὐλογον ἐκεῖνοι πρὸς ταῦτα ἔχουσι λέγειν. 26. Τὸ δὲ ὅλον, ἵστε οἱ πένητες ὑμεῖς ἐξηπατημένοι, καὶ οὐκ ὀρθῶς δοξάζοντες περὶ τῶν πλουσίων, εἴ γε πανευθαίμονας αὐτοὺς ᾔεσθε εἶναι, καὶ μόνους ἡδὺν τινα βιοῦν τὸν βίον, ὅτι δειπνεῖν τε πολυτελῶς ἔστιν αὐτοῖς, καὶ μεθύ-

σκεσθαι οἴνου ἡδέους, καὶ παισὶν ὠραίοις, καὶ γυναιξὶν ὀμιλεῖν, καὶ ἐσθῆσι μαλακαῖς χρῆσθαι. τὸ δὲ πάνυ ἄγνοεῖτε ὁποῖόν ἐστιν. αἶ τε γὰρ φροντίδες αἰ περὶ τούτων οὐ μικραί. ἀλλ' ἀνάγκη ἐπαγρυπνεῖν ἐκάστοις, μὴ τι ὁ οἰκονόμος βλακεύσας, ἢ ὑφελόμενος λάθῃ, μὴ ὁ οἶνος ὀξυνθῆ, μὴ ὁ σῖτος φθειριζήσῃ, ἢ ὁ λησιτῆς ὑφέλῃται τὰ ἐκπώματα, μὴ πιστεύσῃ τοῖς συκοφάνταις ὁ δῆμος, λέγουσι τυραννεῖν αὐτὸν ἐθέλειν. ταῦτα δὲ πάντα οὐδὲ τὸ πολλοστόν ἂν εἴη μέρος τῶν ἀνιώντων αὐτούς. εἰ γοῦν ἠπίστασθε τοὺς φόβους, καὶ τὰς μέριμνας, ἃς ἔχουσι, πάνυ ἂν ὑμῖν φευκτέον ὁ πλοῦτος ἔδοξεν. 27. Ἐπεῖτοι οἶε με αὐτὸν οὕτως ἂν ποτε κορυβαντιάσαι, ὡς εἰ καλὸν ἦν τὸ πλουτεῖν, καὶ βασιλεύειν, ἀφέντα ἂν κῦτὰ, καὶ παραχωρήσαντα ἄλλοις, καθῆσθαι ἰδιωτεύοντα, καὶ ἀνέχεσθαι ὑπ' ἄλλω τατιτόμενον. ἀλλὰ τὰ πολλὰ ταῦτα εἰδῶς, ἃ τοῖς πλουσίοις καὶ ἄρχουσι προσεῖναι ἀνάγκη, ἀφῆκα τὴν ἀρχὴν, εὖ ποιῶν. 28. Καὶ γὰρ ἃ νῦν ἐποτινῶ πρὸς μέ, ὡς τοὺς μὲν ὑῶν καὶ πλακούντων ἐμφορουμένους, ὑμᾶς δὲ κάρδαμον, ἢ θύμον, ἢ κρόμμυον ἐπιτρούγοντας ἐν τῇ ἐορτῇ, σκέψαι ὁποῖά ἐστι. πρὸς μὲν γὰρ τὸ παρὸν, ἡδὺ καὶ οὐκ ἀνιαρὸν ἴσως ἐκάτερον αὐτῶν· ὡς δὲ μετὰ ταῦτα, ἔμπαλιν ἀναστρέφεται τὸ πρᾶγμα. εἶτα ὑμεῖς μὲν οὔτε καρηβαροῦντες ἀνασταίητ' ἂν ἐς τὴν ὑστεραίαν, ὥσπερ ἐκεῖνοι ὑπὸ τῆς μέθης, οὔτε ὑπὸ τῆς ἄγαν πλησμονῆς, δυσῶδές τι καὶ καπνωδέστερον ἐρυγγάνοντες· οἱ δὲ τούτων τε ἀπολαύουσι, καὶ τὸ πολὺ τῆς νυκτός, ἢ παισὶν, ἢ γυναιξὶν, ἢ ὅπως ἂν ὁ

τράγος κελεύη συναναφυρέντες, ἢ φθόην, ἢ περι-
 πνευμονίαν, ἢ ὕδερρον, οὐ χαλεπῶς συνεξελέξαντο ἐκ
 τῆς πολλῆς τρυφῆς. ἢ τίνα ἂν αὐτῶν ῥαδίως δεῖξαι
 δύναιο, μὴ πάντως ὠχρὸν ὄντα, πολὺ τὸ νεκρῶδες
 ἐμφαίνοντα; τίνα δὲ ἐς γῆρας ἀφικόμενον, τοῖς αὐ-
 τοῦ ποσὶν, ἀλλὰ μὴ φοράδην ἐπὶ τεττάρων ὀχούμε-
 νον, δλόχρυσον μὲν τὰ ἔξω, κατὰ ῥῶαρον δὲ τὰ ἐν-
 δον, ὡς περ αἱ τραγικαὶ ἐσθῆτες ἐκ ῥακῶν πάνυ εὐ-
 τελῶν συγκεκαττυμέναι; ὑμεῖς δὲ ἰχθύων μὲν ἄγευ-
 στοι, καὶ ἄσιτοι· ποδάγρας δὲ, ἢ περιπνευμονίας,
 οὐχ' ὀρᾷθ' ὅτι καὶ τούτων ἄπειροί ἐστε; ἢ εἴ τι κατ'
 ἄλλην τινὰ αἰτίαν συμβαίνοι. καίτοι οὐδ' αὐτοῖς
 ἐκείνοις ἔτι ἐστὶν αὐτὸ, καθ' ἡμέραν, καὶ πέρα τοῦ
 κόρου ἐσθίειν τούτων· ἀλλ' ἴδοις ἂν αὐτοὺς οὕτω
 λαχάνου καὶ θίμου ὀρεγομένους ἐνίοτε, ὡς περ οὐδὲ
 σὺ τῶν λαγῶν, καὶ συῶν. 29. Ἐὰν λέγειν ὅσα ἄλλα
 λυπεῖ αὐτοὺς, ἢ υἱὸς ἀκόλαστος, ἢ γυνή, τοῦ οἴκῃ
 του ἐρῶσα, ἢ ἐρώμενος, πρὸς ἀνάγκην μᾶλλον, ἢ
 πρὸς ἡδονὴν συνῶν· καὶ ὅλως, πολλὰ ἐστὶ ἄπερ ὑ-
 μεῖς ἀγνωσοῦντες, τὸν χρυσὸν ὀρᾷτε αὐτῶν μόνον, καὶ
 τὴν πορφύραν, καὶ ἦν ἴδητέ ποτε ἐξελαύνοντας ἐπὶ
 λευκοῦ ζεύγους, κεχήνατε, καὶ προσκυνεῖτε. εἰ δὲ
 ὑπερερωᾷτε αὐτῶν, καὶ κατεφρονεῖτε, καὶ μήτε ἐπε-
 στρέφεσθε πρὸς τὴν ἀργυρᾶν ἀρμάμαξαν, μήτε με-
 ταξὺ διαλεγόμενων, εἰς τὸν ἐν τῷ δακτυλιδίῳ σμά-
 ραγδον ἀφερωᾷτε, καὶ τῶν ἱματίων παραπτόμενοι,
 τὸ μαλακὸν ἐθαυμάζετε, ἀλλ' εἰᾶτε καθ' ἑαυτοὺς
 πλουτεῖν, εὖ ἴστε, αὐτοὶ ἐφ' ὑμᾶς ἰόντες ἐδέοντο
 συνδειπνεῖν, ὡς ἐπιδείξαντο ὑμῖν τὰς κλίνας, καὶ

τάς τραπέζας, καὶ τὰ ἐκπώματα, ὧν οὐδὲν ὄφελος εἰ
 ἀμάρτυρος ἢ κτῆσις εἶη. 30. Τὰ γέ τοι πλεῖστα
 εὖροιτε ἂν, αὐτοὺς ὑμῶν ἔνεκά κτώμενους, οὐχ ὅπως
 αὐτοὶ χρήσονται, ἀλλ' ὅπως ὑμεῖς θαυμάζοιτε. ταῦ-
 τα ὑμᾶς παραμυθούμαι, εἰδὼς τὸν βίον ἐκάτερον,
 καὶ ἄξιον ἰορτάζειν, ἐνθ' ὑμνουμένους ὅτι μετ' ὀλίγον
 ἅπαντας δεήσει ἀπιέναι ἐκ τοῦ βίου, καὶ κείνους τὸν
 πλοῦτον, καὶ ὑμᾶς τὴν πένιαν ἀφέντας. πλὴν ἐπι-
 στελῶ γε αὐτοῖς ὡς περ ὑπεσχόμην· καὶ οἶδ' ὅτι οὐκ
 ὀλιγωρήσουσι τῶν ἐμῶν γραμμύτων.

III.

ARGUMENTVM.

Saturnus divitibus litterarum sibi a pauperibus redditarum argumentum exponit, eosque rogat, ut pauperibus pauca de suis impertiantur, eosque convivii excipiant; in his, ut ne sint illis contumeliosi; sic eos amatum iri tanquam humanos et invidiam evitatuos. Sine pauperibus enim divites ne esse quidem divites; nec iucundam esse vitam solitariam et convivium mutum. Caveant igitur, ne illi, quae vota minarentur, faciant.

ΚΡΟΝΟΣ ΤΟΙΣ ΠΛΟΥΣΙΟΙΣ ΧΑΙΡΕΙΝ.

31. Οἱ πένητες ἔναγχος ἐπεστάλαξί μοι, αἰ-
 τιώμενοι ὑμᾶς, μὴ μεταδιδόναι σφίσι τῶν ἔχετε·
 καὶ τὸ μὲν ὅλον, ἡξίουν με κοινὰ πᾶσι ποιεῖν τὰ γα-
 θᾶ, καὶ τὸ μέρος, ἕκαστον αὐτῶν ἔχειν· δίκαιον γὰρ
 εἶναι ἰσοτιμίαν καθευτηκέναι, καὶ μὴ τῷ μὲν πλείον.

τῷ δὲ μηδ' ὄλως μετεῖναι τῶν ἡδῶν. ἐγὼ δὲ περὶ
 μὲν τούτων ἔφην ἄμεινον σκέπασθαι τὸν Δία· περὶ
 δὲ τῶν παρόντων, καὶ ὧν ἀδικεῖσθαι ὄνοντο κατὰ
 τὴν ἑορτήν, ἐώρων ἐπ' ἐμὲ καθήκουσαν τὴν κρίσιν,
 καὶ ὑπεσχόμεν γράψειν πρὸς ὑμᾶς. ἔστι δὲ ἅπερ
 ἀξιούσι ταῦτα μέτρια, ὡς ἐμοὶ ἔδοξε. πῶς γάρ, φα-
 σι, ῥιγοῦντες τοσαύτω κρύει, καὶ λιμῷ ἐχόμενοι, προς-
 εἶτε ἑορτάζοιμεν ἄν; εἰ τοίνυν ἐθέλοισι κἀκείνους
 μετέχειν τῆς ἑορτῆς, ἐκέλευόν με ἀναγκάσαι ὑμᾶς ἐ-
 σθῆτων τε, ὧν ἔχετε, μεταδοῦναι αὐτοῖς, εἴ τινες
 περιτταί, καὶ παχύτεραι ἢ καθ' ὑμᾶς· καὶ τοῦ χρυ-
 σίου ὀλίγον ἐπισταλάξαι αὐτοῖς. εἰ γὰρ ταῦτα, φα-
 σὶ, ποιήσετε, μήτε ἀμφισβητεῖν ὑμῖν ἔτι τῶν ἀγα-
 θῶν ἐπὶ τοῦ Διός. εἰ δὲ μὴ, ἀπειλοῦσι προσκαλέσα-
 σθαι ἐπὶ τὸν ἀκαδασμόν, ἐπειδὴν τὸ πρῶτον δίκας
 ὁ Ζεὺς προθῆ. ταῦτά ἐστιν οὐ πάνυ χαλεπὰ ὑμῖν
 ἀπὸ τουσούτων, ἃ καλῶς ποιοῦντες ἔχετε. 32. Νῆ
 Δία καὶ τῶν δείπνων πέρι, ὡς συνδειπνοῦσιν ὑμῖν,
 καὶ τοῦτο προσθεῖναι ἠέλουσιν τῇ ἐπιστολῇ, ὡς νῦν
 γε μόνους ὑμᾶς τρυφᾶν, ἐπικλεισαμένους τὰς θύρας·
 εἰ δὲ ποτε κἀκείνων τινὰς ἐστιᾶν διὰ μακροῦ ἐθε-
 λήσατε, πλὴν τοῦ εὐφραίνοντος ἐνεῖναι τὸ ἀνιαρὸν
 τῷ δείπνῳ· καὶ τὰ πολλὰ ἐφ' ὕβρει αὐτῶν γίγνε-
 σθαι· οἶον ἐκείνο, τὸ μὴ τοῦ αὐτοῦ οἴνου συμπί-
 νειν, Ἡράκλεις, ὡς ἀνελεύθερον· καὶ καταγιγνώ-
 σκειν αὐτῶν ἐκείνων ἄξιον, ὅτι μὴ μεταξὺ ἀναστάπ-
 τες οἴχονται, ὅλον ὑμῖν τὸ συμπόσιον καταλιπόντες.
 ἀλλ' οὐδὲ ἐς κόρον ὁμως φασὶ πίνειν· τοὺς γὰρ οἰ-
 νοχόους ὑμῶν, ὡςπερ τοὺς Ὀδυσσεύς ἐταίρους, κη-

ρῆ βεβύσθαι τὰ ὅτια. τὰ μὲν γὰρ ἄλλα οὕτως αἰ-
 σχρά ἐστιν, ὥστε ὀκνῶ λέγειν ἅ περὶ τῆς νομῆς τῶν
 κρεῶν αἰτιῶνται, καὶ τῶν διακόνων, ὑμῖν μὲν παρε-
 στώτων, ἔς τ' ἂν ὑπερεμφορηθῆτε, ἐκείνους δὲ πα-
 ραθεόντων· καὶ ἄλλα πολλὰ τοιαῦτα μικροπρεπῆ,
 καὶ ἥκιστα ἔλευθέροις πρέποντα. τὸ γοῦν ἡδιστον,
 καὶ συμποτικώτερον, ἢ ἰσοτιμία ἐστί. καὶ ὁ ἰσοδι-
 αίτης τούτου ἔνεκα ἡγεῖται ὑμῖν τῶν συμποσίων, ὡς
 τὸ ἴσον ἅπαντες ἔχοιεν. 33. Ὅρατε οὖν ὅπως μη-
 κέτι ὑμᾶς αἰτιάσωνται, ἀλλὰ τιμήσωσι, καὶ φιλήσω-
 σι, τῶν ὀλίγων τούτων μεταλαμβάνοντες· ὧν ὑμῖν
 μὲν ἡ δαπάνη ἀνεπαίσθητος, ἐκείνοις δὲ ἐν καιρῷ
 τῆς χρείας ἡ δόσις ἀείμνηστος. ἄλλως τε, οὐδ' ἂν
 οἰκεῖν δύνησθε τὰς πόλεις, μὴ οὐχὶ καὶ πενήτων
 συμπολιτευομένων, καὶ μυρία πρὸς τὴν εὐδαιμονίαν
 ὑμῖν συντελούντων. οὐδ' ἂν ἔχοιτε τοὺς θαυμάζον-
 τας ὑμῶν τὸν πλοῦτον, ἦν μόνοι καὶ ἰδίᾳ καὶ ὑπὸ
 σκότῳ πλουτῆτε. ἰδέτωσαν οὖν πολλοὶ, καὶ θαυμα-
 σάτωσαν ὑμῶν τὸν ἄργυρον, καὶ τὰς τραπέζας, καὶ
 προπινόντων φιλοτησίας, μεταξὺ πίνοντες περισκο-
 πείτωσαν τὸ ἔκπωμα, καὶ τὸ βῆρος ἴστωσαν αὐτοὶ
 διαβαστάσαντες, καὶ τῆς ἱστορίας τὸ ἀκριβές, τὸν
 χρυσὸν ὅσος, ὃς ἐπανθεῖ τῇ τέχνῃ. πρὸς γὰρ τῷ χρη-
 στοῦς καὶ φιλανθρώπους ἀκούειν, καὶ τοῦ φθονεῖ-
 σθαι ὑπ' αὐτῶν ἔξω γενήσεσθε· τίς γὰρ ἂν φθo-
 νήσειε τῷ κοινωνοῦντι, καὶ διδόντι τῶν μετρίων; τίς
 δ' οὐκ ἂν εὐξαιτο εἰς τὸ μῆκιστον διαβιῶναι αὐτὸν,
 ἀπολαύοντα τῶν ἀγαθῶν; ὡς δὲ νῦν ἔχετε, ἀμάρ-
 τυρος μὲν ἢ εὐδαιμονία, ἐπίφθονος δὲ ὁ πλοῦτος,

ἀηδῆς δὲ ὁ βίος. 34. Οὐδὲ γὰρ οὐδὲ ὁμοίως ἡδύ, οἶμαι, μόνον ἐμπίπλασθαι, ὡςπερ τοὺς λέοντάς φασι, καὶ τοὺς μονιούς τῶν λύκων, καὶ συνόντας δεξιοῖς ἀνδράσι, καὶ πάντα χαρίζεσθαι πειρωμένοις, οἱ πρῶτα μὲν οὐ κωφὸν καὶ ἄφωνον τὸ συμπόσιον ἐάσουσι εἶναι, ἀλλ' ἐν μύθοις συμποτικῶς, καὶ σκώμμασιν ἀνεπαχθέσι, καὶ φιλοφροσύναις ποικίλαις συνέσονται, οἷαι ἡδίσται διατριβαί, φίλαι μὲν Διονύσῳ, καὶ Ἀφροδίτῃ, φίλαι δὲ Χάρισιν, ἔπειτα δὲ πρὸς ἅπαντας ἐς τὴν ὑστεραίαν διηγούμενοι, ὑμῶν τὴν δεξιότητα φιλεῖσθαι παρασκευάζουσι. ταῦτα πολλοῦ πρίασθαι καλῶς εἶχεν. 35. Ἐπεὶ ἐρήσομαι ὑμᾶς, εἰ μύοντες οἱ πένητες βαδίζοιεν, (ὑποθώμεθα γὰρ οὕτως) οὐκ ἂν ὑμᾶς ἠνίασεν οὐκ ἔχοντας οἷς ἐπιδείξασθε τὰς ἀλουργεῖς ἐσθῆτας, καὶ τῶν ἀκολούθων τὸ πλήθος, ἢ τῶν δακτυλίων τὸ μέγεθος; ἐῷ λέγειν ὡς καὶ ἐπιβουλάς, καὶ μίση παρὰ τῶν πενήτων ἀναγκαῖον ἐγγίνεσθαι πρὸς ὑμᾶς, ἢ μόνονι τρυφᾶν ἐθέλητε. ἅ μὲν γὰρ εὐξέσθαι καθ' ὑμῶν ἀπειλοῦσιν, ἀποτροπαια, μὴ δὲ γένοιτο εἰς ἀνάγκην αὐτοὺς καταστήναι τῆς εὐχῆς· ἐπεὶ οὔτε ἀλλάντων γεύσεσθε, οὔτε πλακοῦντος, ἢ εἴτι λείψανον τῆς κυνός· ἢ φακῆ δὲ ὑμῖν σαπέρδην ἐντετηκότα ἔξει· ὅς δὲ καὶ ἔλαφος ὀπτώμενοι μεταξὺ δρασμὸν βουλεύσουσιν ἐκ τοῦ ὀπτανείου ἐς τὸ ὄρος· καὶ ὄρνις ψύτταν κατατείνασαι, ἅπτεροι καὶ αὐται, παρ' αὐτοὺς τοὺς πένητας ἐκπετήσονται. τὸ δὲ μέγιστον, οἱ ὀρθαιότατοι τῶν οἰνοχόων φαλακροὶ ἐν ἄκαρῃ τοῦ χρόνου ὑμῖν γενήσονται, ἐπὶ κατεαγῶτι

καὶ ταῦτα τῷ ἀμφορεῖ. πρὸς τὰδε βουλευέσθε, ἃ καὶ τῇ ἑορτῇ πρόποντα γένοιτ' ἄν, καὶ ὑμῖν ἀσφαλίστατα, καὶ ἐπικουφίζετε πολλὴν πενίαν αὐτοῖς, ἀπ' ὀλίγου τελέσματος φίλους οὐ μεμπτοὺς ἔξοντες.

IV.

ARGUMENTVM.

Divites Saturno semper pauperes ob inaequalitatem honorum fatum accusasse rescribunt. Ceterum pauperes, quicquid videant, habere velle; ut alterutrum necesse sit, vel nihil dare et inimicum videri, vel omnia permitttere diripienda; et in conviviis voracitatem et libidinem eorum tantam esse ut omnia inquinent, et coniuges adeo tentare audeant. Si modica petere et in conviviis nihil contumeliosi admitttere velint, se libenter, quae Saturnus iusserit, facturos.

ΟΙ ΠΛΟΥΣΙΟΙ ΤΩ ΚΡΟΝΩ ΧΑΙΡΕΙΝ.

36. Πρὸς γάρ σε ὄει μόνον ὑπὸ τῶν πενήτων ταῦτα γεγραφέθαι, ὦ Κρόνε; οὐχὶ δὲ καὶ ὁ Ζεὺς ἤδη ἐκκεκώφωται πρὸς αὐτῶν ἀναβροώντων καὶ εὐτὰ δὴ ταῦτα, τὸν ἀναδασμὸν ἀξιούντων γενέσθαι, καὶ αἰτιωμένων τὴν τε εἰμαρμένην ὡς ἄνισον τὴν νομὴν πεποιημένην, καὶ ἡμῖς ὅτι μηδενὸς αὐτοῖς μεταδιδόναι ἀξιούμεν; ἀλλ' οἶδεν ἐκεῖνος, ἅτε Ζεὺς ὢν, παρ' οἷς τισιν ἡ αἰτία, καὶ διὰ τοῦτο παρακούει αὐτῶν τὰ πολλὰ· σοὶ δὲ ὅμως ἀπολογησόμεθα, ἐπεὶ περ ἄρχεις γε νῦν ἡμῶν. ἡμεῖς μὲν γὰρ ἅπαντα πρὸ

ὀφθαλμῶν λαβόντες, ἃ γέγραφας, ὡς καλὸν ἐπικου-
 ρεῖν ἀπὸ πολλῶν τοῖς δεομένοις, καὶ ὡς ἡδίων συν-
 εῖναι, καὶ συνευχαεῖσθαι τοῖς πένησιν, ἀεὶ διετελοῦ-
 μεν οὕτω ποιοῦντες, ἰσοδαιτηταὺς καθεστῶτες, ὡς
 ἔν μὴδὲ τὸν συνδαιτητὴν αὐτῶν αἰτιάσασθαι τι.
 37. Οἱ δὲ ὀλίγων ἐν ἀρχῇ δεῖσθαι φάσκοντες, ἐπει-
 δήπερ ἄπαξ αὐτοῖς ἀνεπετάσαμεν τὰς θύρας, οὐκ
 ἠνέεσαν ἄλλα ἐπ' ἄλλοις αἰτοῦντες. εἰ δὲ μὴ πάντα
 εὐθύς, μὴδὲ πρὸς ἔπος λαμβάνοιεν, ὄργη, καὶ μῖσος,
 καὶ πρόχειροι αἱ βλασφημίαι· κἄν εἴτι ἐπιψεύδοιν-
 το ἡμῖν, ἀλλ' οἳ γε ἀκούοντες ἐπίστευον ἄν, ὡς ἀ-
 κριβῶς εἰδόσιν ἐκ τοῦ ἀγγεγονέναι. ὥστε δυοῖν
 θάτερον, ἢ μὴ δίδοντα ἐχθρὸν εἶναι πάντως ἔδει, ἢ
 πάντα προῖεμένους, αὐτίκα μάλ' ἀπέπεσθαι, καὶ τῶν
 αἰτούντων καὶ αὐτὸν εἶναι. 38. Καὶ τὰ μὲν ἄλλα
 μέτρια· ἐν δὲ τοῖς δείπνοις αὐτοῖς, ἀμελήσαντες
 τοῦ ἐμπίπασθαι, καὶ γαστρίζεσθαι, καὶ αὐτοὶ ἐπει-
 δὴν πλείω τοῦ ἱκανοῦ πίωσιν, ἢ παιδὸς ὠραίου, με-
 ταξὺ ἀναδόντος τὸ ἔκπωμα, ἔνυξαν τὴν χεῖρα, ἢ παλ-
 λακῆ, ἢ γαμετῆ γυναικὶ ἐπεχείρησαν· εἴτα κατεμέ-
 σαντες τοῦ συμποσίου, ἐς τὴν ὑστεραίαν λοιδοροῦν-
 ται ἡμῖν κατελθόντες, ὡς ἐδίψησαν, καὶ ὡς λιμῶ
 συνῆσαν διηγούμενοι. καὶ εἴ σοι ταῦτα καταψεύδε-
 σθαι αὐτῶν δοκοῦμεν, τὸν ὑμέτερον παράσιτον ἀνα-
 μνήσθητι, τὸν Ἰζίονα· ὃς ἀξιώθεις κοινῆς τραπέζης,
 ἀξίωμα ἴσον ἔχων ὑμῖν, τῇ Ἡρᾷ μεθυσθεὶς ἐπεχεί-
 ρει ὁ γενναῖος. 39. Ταῦτά ἐστι καὶ τὰ τοιαῦτα,
 ὑφ' ὧν ἡμεῖς ἐβουλευσάμεθα πρὸς τὸ λοιπὸν, ἀσφα-
 λείας τῆς ἡμετέρας ἕνεκεν, μηκέτι ἐπίβατον ποιεῖν

αὐτοῖς τὴν οἰκίαν. εἰ δὲ ἐπὶ σοῦ συνθοῖντο, μετρίως δεήσεσθαι, ὡς περ νῦν φασι, μηδὲν δὲ ὑβριστικὸν ἐν τοῖς συμποσίοις ἐργάσεσθαι, κοινωνούντων ἡμῖν καὶ συνδειπνούντων τύχη τῇ ἀγαθῇ. καὶ τῶν ἱματίων, ὡς σὺ κελεύεις, πέμψομεν, καὶ τοῦ χρυσίου ὅπόσον οἶόν τε, καὶ προσδαπανήσομεν, καὶ ὅλως οὐδὲν ἐλείψομεν· καὶ αὐτοὶ δὲ ἀφέμενοι τοῦ κατὰ τέχνην ὀμιλεῖν ἡμῖν, φίλοι ἀντὶ κολάκων καὶ παρασίτων ἔστωσαν, ὡς ἡμᾶς γε οὐδὲν ἂν αἰτιάσαιο, κἀκείνων τὰ δέοντα ποιεῖν ἐθέλοντων.

ΣΥΜΠΟΣΙΟΝ Η
 ΑΠΙΘΑΙ.

ARGUMENTVM.

Summa huius dialogi, quae capite XXXIV. declaratur, est, nihil prodesse eruditionem neglecta vitae morumque emendatione; quod argumentum denuo auctori ansam praebuit ad pravissimos sui temporis philosophorum mores describendos. Scena, in qua illos videmus partes suas agentes, est convivium nuptiale, quod Lucianus inde a cap. Vto ad finem usque etiam in rebus minutis exacte enarrat. Aristraenus iuveni cuidam diviti filiam collocans, ad convivium multos quoque invitaverat philosophos. Iam quum accumbendum esset, rixantur duo de priori loco; quorum deinde alter avide se implens, puero quoque, quicquid potest, clam tradit

domum auferendum. Tum irruit Alcidas, Cynicus, non vocatus, per totum convivium inconditos suae sectae mores servans. Quum iam bibissent largius, alius puero formoso pecuniam et anulum clam offert; Alcidas quum sponsae propinasset derisus, iam videtur baculo aliquem percussurus, quum magna placentia illata mansuetior redditur; reliquorum plurimi iam erant ebrii. Tum, quum scurra intromissus post alios Alcidasantem verbis tangeret, Cynicus, illo ad certamen provocato, male mulcatur. Posthaec quum Dionicus medicus a tibi-
cine phrenitide correpto retardatus advenisset, ab Hetoemocle Stoico, non vocato, litterae mittuntur, convivis coram legendae; pro carmine nuptiali, quod exspectabatur, continent ridiculas incusationes Aristaeneti, quod auctorem ad coenam non vocavit, et criminationes quorundam philosophorum vocatorum. Qua epistola, quasi Eridis pomo, in medium coniecto, occasio praebebatur philosophis rixandi iam cupidissimis, Stoico praecipue et Peripatetico, et iam tum res in eo erat, ut nisi convivator intercessisset, ad manus ventum esset. Pergentibus in disputando Ion Platonius, aliud argumentum subiecturus, ut de amore puerorum nuptiis praefereundo disputent, proponit. Deridetur et hic et grammaticus, epithalamium recitans miserabile. Interim fercula ultima, quae domum auferre licebat, allata erant. Binis bina ferebantur. Alius philosophorum ambas partes ablaturus cum servis pugnat. Alii, quorum alteri alterius gallina pinguior videbatur, manus eam ob causam conferunt; auxilium uterque implorant, et pugna excitatur, multis vulneribus horrenda, ut multi posthaec male se habentes domum essent portandi. Interim, candelabro everso, in tenebris Cynicus tibicinae vim inferre et alius scyphum furari voluerat.

ΦΙΛΩΝ ΚΑΙ ΔΙΚΙΝΟΣ.

1. ΦΙΛ. Παικίλην, ὦ Δυκίνε, διατριβὴν φασὶ γεγενῆσθαι ὑμῖν χθρῆς ἐν Ἀρισταινέτου παρὰ τὸ δεῖπνον, καὶ τινὰς λόγους φιλοσόφους εἰρησθαι, καὶ ἔριν οὐ μικρὰν συστήναι ἐπ' αὐτοῖς· εἰ δὲ μὴ ἐμψύδετο Χαρίωνος, καὶ ἄχρι τραυμάτων προχωρῆσαι τὸ πρῶγμα, καὶ τέλος αἵματι διαλυθῆναι τὴν συνουσίαν.

ΔΙΚ. Καὶ πόθεν, ὦ Φίλων, ἠπίστατο Χαρίωνος ταῦτα; αὐτὸς γὰρ συνεδείπνει μεθ' ἡμῶν.

ΦΙΛ. Διονίκου, ἔφη, τοῦ ἰατροῦ ἀκοῦσαι. Διονίκος δὲ, καὶ αὐτὸς, οἶμαι, τῶν συνεδείπνων ἦν.

ΔΙΚ. Καὶ μάλα. οὐ μὴν ἐξ ἀρχῆς γε οὐδ' αὐτὸς ἅπασι παρεγένετο, ἀλλὰ ὧπὲρ μεσοῦσης σχεδὸν ἤδη τῆς μάχης, ἐπίστη ὀλίγον πρὸ τῶν τραυμάτων. ὥστε θαυμάζω, εἴ τι σαφὲς εἶπεῖν ἐδύνατο, μὴ παρακολουθήσας ἐκείνοις, ἀφ' ὧν ἀρξαμένη ἐς τὸ αἶμα ἐτελεύτησεν αὐτοῖς ἡ φιλονεικία.

2. ΦΙΛ. Τοιγαροῦν, ὦ Δυκίνε, καὶ ὁ Χαρίωνος αὐτὸς, εἰ βουλοίμεθα τὰληθῆ ἀκοῦσαι, καὶ ὅπως ἐπράχθη ἕκαστα, παρὰ σὲ ἡμᾶς ἦκειν ἐκέλευε· καὶ τὸν Διονίκου γὰρ αὐτὸν εἶπεῖν, ὡς αὐτὸς μὲν οὐ παρεγένετο ἅπασι, σὲ δὲ ἀκριβῶς εἶδέναι τὰ γεγενημένα, καὶ τοὺς λόγους αὐτοὺς ἀπομνημονεύσαι, ἅτε μὴ παρέργως τῶν τοιούτων, ἀλλ' ἐν σπουδῇ ἀκροώμενον. ὥστε οὐκ ἂν φθάνοις ἐστιῶν ἡμᾶς ἡδίστην ταύτην ἐστίασιν, ἧς οὐκ οἶδ' ἂν τις ἡδίων ἔμοιγε· καὶ μάλιστα ὄσφω νήφοντες ἐν εἰρήνῃ, καὶ ἀναιμωτῶ

ἔξω βέλους ἐστιασόμεθα· εἴτε γέροντες ἐμπαράνησάν τι παρὰ τὸ δεῖπνον, εἴτε νέοι, εἰπεῖν τε ὅσα ἤκιστα ἐχρῆν, ὑπὸ τοῦ ἀκράτου προαχθέντες, καὶ προῦσαι.

3. ΑΓΚ. Νεανικώτερά ἡμῶς, ὦ Φίλων, ἀξιοῖς ἐκφέρειν ταῦτα πρὸς τοὺς πολλοὺς, καὶ ἐπεξιέναι διηγουμένους πράγματα, ἐν οἷνοι καὶ μέθη γενόμενα, δέον λήθην ποιήσασθαι αὐτῶν, καὶ νομίζεις ἐκεῖνα πάντα θεοῦ ἔργα τοῦ Διονύσου εἶναι, ὅς οὐκ οἶδα εἴ τινα τῶν αὐτοῦ ὀργίων ἀτέλεστον καὶ ἀβίακχευτον περιεῖδεν. ὄρα οὖν μὴ κακοήθων τινῶν ἀνθρώπων ἢ τὸ ἀκριβῶς τὰ τοιαῦτα ἐξετάζειν, ἃ καλῶς ἔχει ἐν τῷ συμποσίῳ καταλιπόχτας ἀπαλλάττεσθαι. μισῶ γάρ, φησι καὶ ὁ ποιητικὸς λόγος, μνάμονα συμπόταν. καὶ οὐδὲ ὁ Διονικός ὀρθῶς ἐποίησε πρὸς τὸν Χαρίτων, αὐτὰ ἐξαγορεύσας, καὶ πολλὴν τὴν ἐωλοκρασίαν κατασκεδάσας ἀνδρῶν φιλοσόφων· ἐγὼ δὲ, ἄπαγε, οὐκ ἂν τι τοιοῦτον εἴποιμι.

4. ΦΙΛ. Θρύπτῃ ταῦτα, ὦ Λυκίε. ἀλλ' οὔτι γε πρὸς ἐμὲ οὕτω ποιεῖν ἐχρῆν, ἀκριβῶς γιγνώσκων πολὺ πλεόν ἐπιθυμοῦντά σε εἰπεῖν, ἢ ἐμὲ ἀκοῦσαι· καὶ μοι δοκεῖς εἰ ἀπορήσειας τῶν ἀκουσομένων, κἄν πρὸς κίονά τινα, ἢ πρὸς ἀνδριάντα ἡδέως ἂν προσελθὼν, ἐκχέαι, πάντα συνείρων ἀμυστί. εἰ γοῦν ἐθελήσω ἀπαλλάττεσθαι νῦν, οὐκ ἔασεις με ἀνήκοον ἀπελθεῖν, ἀλλ' ἔξεις, καὶ παρακολουθήσεις, καὶ δεήσῃ. κἀγὼ θρύψομαι πρὸς σὲ ἐν τῷ μέρει· καὶ εἴ γε δοκεῖ, ἀπίωμεν ἄλλου αὐτὰ πευσόμενοι, σὺ δὲ μὴ λέγε.

ΑΓΚ. Μηδὲν πρὸς ὀργῆν, διηγῆσομαι γὰρ,

ἐπέπερ οὕτω προθυμῆ, ἀλλ' ὅπως μὴ πρὸς πολλοὺς ἐρεῖς.

ΦΙΛ. Εἰ μὴ παντάπασιν ἐγὼ ἐπιλέλησμαι Λυκίνου, αὐτὸς σὺ ἄμεινον ποιήσεις αὐτὸ, καὶ φθάσεις εἰπὼν ἅπασιν, ὥστε οὐδὲν ἐμοῦ δεήσῃ. 5. Ἀλλ' ἐκεῖνό μοι πρῶτον εἶπέ, τῷ παιδὶ τῷ Ζήνωνι ὁ Ἀρισταίνετος ἀγόμενος γυναῖκα, εἰστία ὑμᾶς;

ΛΤΚ. Οὐκ, ἀλλὰ τὴν θυγατέρα ἐξειδίδου αὐτὸς τὴν Κλεανθίδα τῷ Εὐκρίτου τοῦ δανειστικοῦ τῷ φιλοσοφοῦντι.

ΦΙΛ. Παγκάλῳ, νῆ Δία, μεираκίῳ, ἀπαλῷ γε μὴν ἔτι, καὶ οὐ πάνυ καθ' ὄραν γάμων.

ΛΤΚ. Ἀλλ' οὐκ εἶχεν ἄλλον ἐπιτηδεότερον, οἶμαι. τοῦτον οὖν κόσμιόν τε εἶναι δοκοῦντα, καὶ πρὸς φιλοσοφίαν ὠρμημένον, ἔτι δὲ μόνον ὄντα πλουσίῳ τῷ Εὐκρίτῳ, προείλετο νυμφίον ἐξ ἅπαντων.

ΦΙΛ. Οὐ μικρὰν λέγεις αἰτίαν τὸ πλουτεῖν τὸν Εὐκρίτον. ἀτάρ, ὦ Λυκῖνε, τίνες οἱ δειπνοῦντες ἦσαν;

6. ΛΤΚ. Τοὺς μὲν ἄλλους τί ἂν σοι λέγοιμι; οἱ δὲ ἀπὸ φιλοσοφίας, καὶ λόγων, οὗσπερ ἐθέλεις, οἶμαι, ἀκοῦσαι μάλιστα, Ζηρόθεμις ἦν ὁ πρεσβύτης, ὁ ἀπὸ τῆς στοῖς, καὶ ξὺν αὐτῷ Δίφιλος ὁ Λαβύρινθος ἐπίκλην, διδάσκαλος ὢν οὗτος τοῦ Ἀρισταίνετου υἱέος, τοῦ Ζήνωνος· τῶν δὲ ἀπὸ τοῦ περιπάτου Κλεόδημος, οἷσθα τὸν στωμύλον, τὸν ἐλεγκτικόν; ξίφος αὐτὸν οἱ μαθηταὶ καὶ κοπίδα καλοῦσιν. ἀλλὰ καὶ ὁ Ἐπικούρειος Ἐρμών παρῆν, καὶ εἰσελθόντα γε

αὐτόν, εὐθύς ὑπεβλέποντο οἱ Στωϊκοὶ, καὶ ἀπεσφρέ-
 φοντο, καὶ δῆλοι ἦσαν ὡσπερ τινὰ πατραλοίαν καὶ
 ἐναγῆ μυσσαττόμενοι. οὗτοι μὲν Ἀρισταίνετου αὐτοῦ
 φίλοι, καὶ συνήθεις ὄντες, παρεκέληντο ἐπὶ δεῖπνον,
 καὶ ξὺν αὐτοῖς ὁ γραμματικὸς Ἰστιαῖος, καὶ ὁ ῥήτωρ
 Διονυσόδωρος. 7. Διὰ δὲ τὸν νυμφίον τὸν Χαι-
 ρεάν, Ἴων ὁ Πλατωνικὸς συνεισιτιάτο, διδάσκαλος
 αὐτοῦ ὢν, σεμνὸς τις ἰδεῖν, καὶ θεοπρεπῆς, καὶ πο-
 λὺ τὸ κόσμιον ἐπιφαίνων τῷ προσώπῳ. κανόνα γοῦν
 οἱ πολλοὶ ὀνομάζουσιν αὐτόν, εἰς τὴν ὀρθότητα τῆς
 γνώμης ἀποβλέποντες. καὶ ἐπεὶ παρῆλθεν, ὑπεξα-
 νίσταντο πάντες αὐτῷ, καὶ ἐδεξιοῦντο ὡς τινα τῶν
 κρειτόνων· καὶ ὅλως, θεοῦ ἐπιδημία τὸ πρῶγμα ἦν,
 Ἴων ὁ θαυμαστός συμπαρών. 8. Δέον δὲ ἤδη κα-
 τακλίνεσθαι, ἀπάντων σχεδὸν παρόντων, ἐν δεξιᾷ
 μὲν εἰσιόντων αἱ γυναῖκες ὅλον τὸν κλιντήρα ἐκείνον
 ἐπέλαβον, οὐκ ὀλίγαι οὔσαι, καὶ ἐν αὐταῖς ἡ νύμφη,
 πάνυ ἀκριβῶς ἐγκεκαλυμμένη, ὑπὸ τῶν γυναικῶν
 περιεχομένη· ἐς δὲ τὸ ἀντίθυρον ἡ ἄλλη πληθὺς, ὡς
 ἕκαστος ἀξίας εἶχε. 9. Κατ' ἀντικρὺ δὲ τῶν γυναι-
 κῶν, πρῶτος ὁ Εὐκρίτος, εἶτα ὁ Ἀρισταίνετος. εἶτα
 ἐνεδοιμάζετο, πότερον χρῆ πρότερον Ζηνόθεμιν τὸν
 Στωϊκόν, αἶτε γέροντα, ἢ Ἐρμωνα τὸν Ἐπικούρειον,
 ἱερεὺς γάρ ἦν τοῖν ἀνάκοιν, καὶ γένους τοῦ πρώτου
 ἐν τῇ πόλει· ἀλλὰ ὁ Ζηνόθεμις τὴν ἀπορίαν ἔλυσεν·
 εἰ γάρ με, φησὶν, ὡ Ἀρισταίνετε, δεύτερον ἄξεις Ἐρ-
 μωνος, τουτουὶ τοῦ ἀνδρός, ἵνα μηδὲν ἄλλο κακὸν
 εἶπω, Ἐπικούρειον, ἅπειμι, ὅλον σοι τὸ συμπόσιον
 καταλιπών, καὶ ἅμα τὸν παῖδα ἐκάλει, καὶ ἐξιόντι

έφακε. καὶ ὁ Ἐρμων, Ἔχε μὲν, ὦ Ζηνόθεμι, τὰ πρῶτα, ἔφη, ἀτάρ εἰ καὶ μηδέν τι ἕτερον, ἱερεῖ γε ὄντι ὑπεξίστασθαι καλῶς εἶχεν, εἰ καὶ τοῦ Ἐπικούρου πάνυ καταπεφρόνηκας. ἐγέλασα, ἦδ' ὅς ὁ Ζηνόθεμις, Ἐπικούρειον ἱερέα· καὶ ἅμα λέγων κατεκλίνετο, καὶ μετ' αὐτὸν ὁμοῦς ὁ Ἐρμων, εἶτα Κλεόδημος ὁ Περιπατητικὸς, εἶτα ὁ Ἴων, καὶ ὑπ' ἐκείνον ὁ νυμφίος, εἶτ' ἐγὼ, καὶ παρ' ἐμέ ὁ Δίφιλος, καὶ ὑπ' αὐτῷ ὁ Ζήνων ὁ μαθητής, εἶτα ὁ ῥήτωρ Διονυσόδωρος, καὶ ὁ γραμματικὸς Ἰστιαῖος.

10. ΦΙΛ. Βαβαί, ὦ Λυκίνε, μουσεῖόν τι τὸ συμπόσιον διηγῆ σοφῶν τὸ πλεῖστον ἀνδρῶν, καὶ ἔγωγε τὸν Ἀρισταίνετον ἐπαινῶ, ὅτι τὴν εὐκταιοτάτην ἑορτὴν ἄγων, τοὺς σοφωτάτους ἐστιᾶν πρὸ τῶν ἄλλων ἠξίωσεν, ὅτιπερ τὸ κεφάλαιον ἐξ ἐκάστης ἀφρέσεως ἀπανθισάμενος, οὐχὶ τοὺς μὲν, τοὺςδ' οὐ, ἀλλ' ἀναμιξῆ ἀπαντας.

ΛΥΚ. Ἔστι γάρ, ὦ ἑταῖρε, οὐχὶ τῶν πολλῶν τούτων πλουσίων, ἀλλὰ καὶ παιδείας μέλει αὐτῷ, καὶ τὸ πλεῖστον τοῦ βίου τοῖς τοιούτοις ξύνεστιν.

11. Εἰστιῶμεθα ὄν ἐν ἡσυχίᾳ τὸ πρῶτον, καὶ παρεσπύαστο ποικίλα. πλὴν οὐδὲν οἶμαι χρῆ καὶ ταῦτα καταριθμεῖσθαι, χυμούς, καὶ πέμματα, καὶ καρυκείας· ἅπαντα γὰρ ἀφθονα. ἐν τούτῳ δὲ ὁ Κλεόδημος ἐπικύψας ἐς τὴν Ἴωνα, Ὁρᾶς, ἔφη, τὸν γέροντα (Ζηνόθεμιν λέγων, ἐπήκουον γάρ) ὅπως ἐμφορεῖται τῶν ὄψων, καὶ ἀναπέπλησται ζωμοῦ τὸ ἱμάτιον, καὶ ὅσα τῷ παιδί κατόπιν ἐστῶτι ὀρέγει, λανθάνειν οἰόμενος τοὺς ἄλλους, οὐ μεμνημένος τῶν

μεθ' αὐτόν; δεῖξον οὖν καὶ Λυκίῳ ταῦτα, ὡς μάρ-
 τυς εἶη. ἐγὼ δὲ οὐδὲν ἐδεύμην δείξοντός μοι τοῦ
 Ἰωνος, πολὺ πρότερον αὐτὰ ἐκ περιωπῆς ἐωρακώς.
 12. Ἄμα δὲ ταῦτα ὁ Κλεόδημος εἰρήκει, καὶ ἐπεισέ-
 πεσεν ὁ Κυρικός Ἀλκιδάμας ἄκλητος, ἐκέينو τὸ κοι-
 νὸν ἐπιχαριεντισάμενος, τὸν Μενέλαον αὐτόματον
 ἦκοντα. τοῖς μὲν οὖν πολλοῖς ἀναίσχυρτα ἐδόκει
 πεποικέναι, καὶ ὑπέκρουον τὰ προχειρότατα· ὁ
 μὲν τὸ, Ἀφραίνεις Μενέλαε· ὁ δ',

Ἄλλ' οὐκ Ἀτρεΐδῃ Ἀγαμέμνονι ἦνδανε θυμῷ,
 καὶ ἄλλα πρὸς τὸν καιρὸν εὖστοχα, καὶ χαρίεντα
 ὑποτονθορῶζοντες. ἐς μέντοι τὸ φανερόν οὐδεὶς
 ἐτόλμα λέγειν· ἐδεδοίκεσαν γὰρ τὸν Ἀλκιδάμαντα,
 βοῆν ἀγαθὸν ὄντα, καὶ κρακτικώτατον Κυνῶν ἀπάν-
 των, παρ' ὃ καὶ ἀμείνων ἐδόκει, καὶ φοβερώτατος
 ἦν ἅπασιν. 13. Ὁ δὲ Ἀρισταίνετος ἐπαινέσας αὐ-
 τὸν ἐκέλευε θρόνον τινὰ λαβόντα καθίξασθαι παρὰ
 Ἰστιαῖόν τε καὶ Διονυσόδωρον. ὁ δὲ, ἄπαγέ, φησι,
 γυναικεῖον λέγεις, καὶ μαλθακόν, ἐπὶ θρόνου καθί-
 ξασθαι ἢ σκίμποδος, ὡςπερ ὑμεῖς ἐπὶ μαλακῆς ταύ-
 τῃς εὐνῆς μικροῦ δεῖν ὑπτιοὶ κατακείμενοι, ἐστιᾶ-
 σθε, πορφυρίδας ὑποβεβλημένοι. ἐγὼ δὲ, κἄν ὄρ-
 θοσιάδην δειπνήσαιμι, ἐμπεριπατῶν ἅμα τῷ συμ-
 ποσίῳ· εἰ δὲ καὶ κάμοιμι, χαμαὶ καὶ τὸν τρίβωνα
 ὑποβαλλόμενος, κείσομαι ἐπ' ἀγκῶνος, οἷον τὸν Ἡ-
 ρακλέα γράφουσιν. οὕτως, ἔφη, γιγνέσθω, ὁ Ἀρι-
 σταίνετος, εἴ σοι ἦδιον. καὶ τὸ ἀπὸ τούτου, ἐν κύ-
 κλω περιῶν ὁ Ἀλκιδάμας, ἐδείπνει, ὡςπερ οἱ Σκύ-
 θαι πρὸς τὴν ἀφθονοτέραν νομὴν μετεξανιστάμενος,

καὶ τοῖς περιφεροῦσι τὰ ὄψα συμπερινοσιῶν. 14. Καὶ μέντοι καὶ σιτούμενος ἐνεργὸς ἦν, ἀρετῆς πέρι καὶ κακίας μεταξὺ διεξιῶν, καὶ ἐς τὸν χρυσὸν καὶ τὸν ἄργυρον ἀποσκώπτων. ἠρώτα γοῦν τὸν Ἀρισταίνετον, τί βούλονται αὐτῷ αἱ τοσαῦται καὶ τηλικαῦται κύλικες, τῶν κεραμεῶν ἴσα δυναμένων; ἀλλ' ἐκεῖνον μὲν ἦδη διενθλοῦντα ἔπαυσεν ἐς τὸ παρὸν Ἀρισταίνετος, τῷ παιδὶ νεύσας εὐμεγέθη σκύφον ἀναδοῦναι αὐτῷ, ζωρότερον ἐγχείαντα. καὶ ἐδόκει ἄριστα ἐπινενοηκέναι, οὐκ εἰδώς ὅσων κακῶν ἀρχὴν ὁ σκύφος ἐκεῖνος ἐνεδεδώκει. λαβὼν δὲ ἄμα ὁ Ἀλκιδάμας εἰσίγησε μικρὸν, καὶ ἐς τοῦδαφος καταβαλὼν ἑαυτὸν ἔκειτο ἡμίγυμος, ὡς περ ἠπειλήκει, πῆξας τὸν ἀγκῶνα ὀρθόν, ἔχων ἄμα τὸν σκύφον ἐν τῇ δεξιᾷ, οἷος ὁ παρὰ τῷ Φόλω Ἡρακλῆς ὑπὸ τῶν γραφείων δείκνυται. 15. Ἦδη δὲ καὶ ἐς τοὺς ἄλλους συνεχῶς περισσοβεῖτο ἡ κύλιξ, καὶ φιλοτησία, καὶ ὀμιλία, καὶ φῶτα εἰσεκεκόμιστο. ἐν τοσούτῳ δ' ἐγὼ τὸν παρεστῶτα τῷ Κλεοδήμῳ παῖδα, οἰνοχύον ὄντα ὠραῖον, ἰδὼν ὑπομειδιῶντα (χρῆ γάρ, οἶμαι, καὶ ὅσα πάρεργα τῆς ἐστίασεως, εἰπεῖν, καὶ μάλιστα εἴτι πρὸς τὸ γλαφυρότερον ἐπράχθη) μάλα ἦδη παρεφύλαττον, ὅτι καὶ μειδιάσειε. καὶ μετὰ μικρὸν ὁ μὲν προσῆλθεν, ὡς ἀποληψόμενος παρὰ τοῦ Κλεοδήμου τὴν φιάλην· ὁ δὲ τὸν τε δάκτυλον ἀπέθλιψεν αὐτοῦ, καὶ δραχμᾶς δύο, οἶμαι, στανέδωκε μετὰ τῆς φιάλης· ὁ παῖς δὲ πρὸς μὲν τὸν δάκτυλον θλιβόμενον αὐτίς ἐμειδίασεν, οὐ μὴν συνοῖδεν, οἶμαι, τὸ νόμισμα, ὥστε, μὴ δεξαμένον, ψόφον κί δύο

δραχμαὶ παρῆσχον ἐκπεσοῦσαι, καὶ ἡμυθρίασθη ἄμ-
 φω μάλα σαφῶς. ἠπόρουν δὲ οἱ πλησίον, οἳ τινος
 εἶη τὰ νομίσματα, τοῦ μὲν παιδὸς ἀρνούμενου μὴ
 ἀποβεβληκέναι, τοῦ δὲ Κλεοδήμου, καθ' ὃν ὁ φό-
 φος ἐγένετο, μὴ προσποιουμένου τὴν ἀπόρριψιν.
 ἡμελήθη δ' οὖν, καὶ παρώφθη τοῦτο, οὐ πάνυ πολ-
 λῶν ἰδόντων, πλὴν μόνου, ὡς ἐμοὶ ἔδοξε, τοῦ Ἀρι-
 σταινέτου· μετέστησε γὰρ τὸν παῖδα μικρὸν ὑπερον
 ἀφανῶς ὑπεξαγαγὼν, καὶ τῷ Κλεοδήμῳ τινὰ παρα-
 στήναι διένευσε τῶν ἐξώρων ἤδη, καὶ καρτερῶν, ὄρεω-
 κόμον τινὰ, ἢ ἱποκόμον· καὶ τοῦτο μὲν ὧδέ πως
 ἐκχωρήκει, μεγάλης αἰσχύνης αἴτιον τῷ Κλεοδήμῳ
 γενόμενον, εἴ ἔφθη διαφοιτῆσαν εἰς ἅπαντας, ἀλλὴ
 μὴ κατέσθη αὐτίκα, δεξιῶς πάνυ τοῦ Ἀρισταινέτου
 τὴν παροινίαν ἐνέγκαντος. 16. Ὁ Κυνικός δὲ Ἀλ-
 κιδάμας, ἐπεπῶκει γὰρ ἤδη, πυθόμενος ἢ τις ἢ γα-
 μουμένη παῖς καλοῖτο, σιωπὴν παραγγείλας μεγάλῃ
 τῇ φωνῇ, ἀποβλέψας ἐς τὰς γυναῖκας, Προπίνω σοι,
 ἔφη, ὦ Κλεανθί, Ἡρακλέους ἀρχηγέτου. ὡς δ' ἐγέ-
 λασαν ἐπὶ τούτῳ ἅπαντες, Ἐγελάσατε, εἶπεν, ὦ κα-
 θάρματα, εἰ τῇ νύμφῃ προὔπινον ἐπὶ τοῦ ἡμετέρου
 Θεοῦ τοῦ Ἡρακλέους; καὶ μὴν εὖ εἰδέναι χρὴ, ὡς
 ἦν μὴ λάβῃ παρ' ἐμοῦ τὸν σκύφον, οὐποτε τοιοῦτος
 ἂν υἱὸς αὐτῇ γένοιτο, αἴος ἐγὼ, ἄτρεπτος μὲν ἀλκὴν,
 ἐλεύθερος δὲ τὴν γνώμην, τὸ σῶμα δὲ οὕτω καρτε-
 ρός· καὶ ἅμα παρεγύμνου ἑαυτὸν μᾶλλον, ἄχρι
 πρὸς τὸ αἰσχιστον. αὐθις ἐπὶ τούτοις ἐγέλασαν οἱ
 συμπόται, καὶ ὅς ἀγανακτήσας ἐπανίστατο, δριμύ
 καὶ παράφαρον βλέπων, καὶ δῆλος ἦν οὐκέτι εἰρη-

νην ἄξων. τάχα δ' ἂν τινος καθίκετο τῇ βακτηρίᾳ, εἰ μὴ κατὰ καιρὸν εἰσεκεκόμιστο πλακοῦς εὐμεγέθης πρὸς ὃν ἀποβλέψας ἡμερώτερος ἐγένετο, καὶ ἔληξε τοῦ θυμοῦ, καὶ ἐνεφορεῖτο συμπεριϋίων. 17. Καὶ οἱ πλεῖστοι ἐμέθυον ἤδη, καὶ βοῆς μεστὸν ἦν τὸ συμπόσιον. ὁ μὲν γὰρ Διονυσόδωρος ὁ ῥήτωρ αὐτοῦ ῥήσεις τινὰς ἐν μέρει διεξήει, καὶ ἐπηνεῖτο ὑπὸ τῶν κατόπιν ἐφροσίωντων οἰκειῶν· ὁ δὲ Ἰστιαῖος ὁ γραμματικὸς ἐρύαψώδει, ὕστερος κατακείμενος, καὶ συνέφερεν ἐς τὸ αὐτὸ τὰ Πινδάρου, καὶ Ἡσιόδου, καὶ Ἀνακρέοντος, ὡς ἐξ ἀπάντων μίαν ᾠδὴν παγγέλοισιν ἀποτελεῖσθαι· μάλιστα δ' ἐκεῖνα ὡς περ προμαντευόμενος τὰ μέλλοντα,

Σὺν δ' ἔβαλον ῥινούς.

καὶ,

Ἐνθα δ' ἄρ' οἰμωγὴ τε, καὶ εὐχολὴ πέλεν ἀνδρῶν.

ὁ Ζηνόθεμις δ' ἀνεγίνωσκε, παρὰ τοῦ παιδὸς λαβὼν λεπτόγραμμὸν τι βιβλίον. 18. Διαλιπόντων δὲ ὀλίγον, ὡς περ εἰώθασι, τῶν παρακομιζόντων τὰ ὄψα, μηχανώμενος Ἀρισταίνετος μὴ δ' ἐκεῖνον ἀτερπῆ τὸν καιρὸν εἶναι, μὴ δὲ κενὸν, ἐκέλευσε τὸν γελωτοποιὸν εἰσελθόντα [γε] εἰπεῖν τι, ἢ προᾶξαι γελοῖον, ὡς ἔτι μᾶλλον οἱ συμπόται διαχυθεῖεν. καὶ παρῆλθεν ἄμορφός τις ἐξυρημένος τὴν κεφαλὴν, ὀλίγας ἐπὶ τῇ κορυφῇ τρίχας ὀρθὰς ἔχων· οὗτος ὠρχήσατό τε κατακλῶν ἑαυτὸν, καὶ διαστρέφων, ὡς γελοιώτερος φατεῖη· καὶ ἀνάπαιστα συγκροτῶν διεξῆλθεν, αἰγυπτιάζων τῇ φωνῇ, καὶ τέλος ἐπέσκωπτεν ἐς τοὺς παρόντας. 19. Οἱ μὲν οὖν ἄλλοι ἐγέλων, ὁπότε σκω-

φθειν· ἐπεὶ δὲ καὶ εἰς τὸν Ἀλκιδάμαντα ὁμοίον τι ἀπερῶριψε, Μελιταῖον κυνίδιον προσειπὼν αὐτόν, ἀγανακτήσας ἐκείνος, καὶ πάλαι δὲ δῆλος ἦν φθορῶν αὐτῷ εὐδοκιμοῦντι, καὶ κατέχοντι τὸ συμπόσιον, ἀπορῶριψας τὸν τρίβωνα, προῦκαλεῖτό οἱ παγκρατιάζειν. εἰ δὲ μὴ, κατοίσειν αὐτοῦ, ἔφη, τὴν βακτηρίαν. οὕτω δὴ ὁ κακοδαίμων Σατυρίων (τοῦτο γὰρ ὁ γελωτοποιὸς ἐκαλεῖτο) συστάς, ἐπαγκρατίαζε. καὶ τὸ πρῶγμα ὑπερήδιστον ἦν, φιλόσοφος ἀνὴρ γελωτοποιῶ ἀνταιρόμενος, καὶ παίων, καὶ παιόμενος ἐν τῷ μέρει. οἱ παρῶντες δὲ, οἱ μὲν ἡδοῦντο, οἱ δὲ ἐγέλων, ἄχρι ἀπηγόρευσε παιόμενος ὁ Ἀλκιδάμας, ὑπὸ συγκεκροτημένου ἀνθρωπίσκου καταγωνισθεῖς. γέλωσ οὖν πολὺς ἐξεχύθη ἐπ' αὐτοῖς. 20. Ἐνταῦθα Διόνικος ἐπεισῆλθεν ὁ ἰατρός, οὐ πολὺ κατόπιν τοῦ ἀγῶνος. ἐβεβραδύκει δὲ, ὡς ἔφασκε, φρενίτιδι ἐαλώκοτα θεραπεύων Πολυπρέποντα τὸν ἀύλητῆν. καὶ τι καὶ γελοῖον διηγῆσατο. ἔφη μὲν γὰρ εἰσελθεῖν παρ' αὐτόν, οὐκ εἰδὼς ἐχόμενον ἦδη τῷ πάθει· τὸν δὲ ταχέως ἀναστάντα, ἐπικλειῖσαι τε τὴν θύραν, καὶ ξιφίδιον σπασάμενον, ἀναδόντα αὐτῷ τοὺς αὐλοὺς, κελεύειν αὐλεῖν. εἶτα, ἐπεὶ μὴ δύναίτο, παίειν, σκύτος ἔχοντα, ἐς ὑπτίας τὰς χεῖρας. τέλος οὖν ἐν τοσοῦτῳ κινδύνῳ ἐπινοῆσαι τοιόνδε· ἐς ἀγῶνα γὰρ προκαλέσασθαι αὐτόν ἐπὶ ῥητῶ πληγῶν ἀριθμῶ· καὶ πρῶτον μὲν αὐτὸς αὐλλῆσαι πονήρως· μετὰ δὲ, παραδόντα τοὺς αὐλοὺς ἐκείνῳ, δεῖξασθαι παρ' αὐτοῦ τὸ σκύτος, καὶ τὸ ξιφίδιον ἀπορῶριψαι τάχιστα διὰ τῆς φωταγωγῆς ἐς τὸ ὑπαιθρον τῆς

αὐλῆς· καὶ τὸ ἀπὸ τούτου, ἀσφαλέστερον ἤδη πρὸς παλαιῶν αὐτῶ, ἐπικαλεῖσθαι τοὺς γειννιῶντας, ὑφ' ὧν ἀνασπασάντων τὸ θυρίον, σωθῆναι αὐτόν. ἐδέεικνε δὲ καὶ σημεῖα τῶν πληγῶν, καὶ ἀμυχάς τινας ἐπὶ τοῦ προσώπου· καὶ ὁ μὲν Διδόνικος, οὐ μείζον ἐὺδοκιμήσας τοῦ γελωτοποιοῦ ἐπὶ τῇ διηγῆσει, πλησίον τοῦ Ἰστιαίου παραβύσας ἑαυτόν, ἐδέλπνει ὅσα λοιπὰ, οὐκ ἀνεῦ θεοῦ τινος ἡμῖν ἐπιπαρῶν, ἀλλὰ καὶ πάνυ χρήσιμος τοῖς μετὰ ταῦτα γεγενημένοις.

21. Παρελθὼν γάρ τις ἐς τὸ μέσον οἰκίτης, παρ' Ἰστοιμοκλέους ἤκειν λέγων τοῦ Στωϊκοῦ, γραμματικῶς διὸν τι ἔχων, κελεύσαι οἱ ἔφη τὸν δεσπότην, ἐν τῷ κοινῷ ἀναγνόντα εἰς ἐπήκοον ἀπάσαι, ὁπίσω αὐτοῦ ἀπαλλάττεσθαι. ἐφέντος οὖν τοῦ Ἀρισταινέτου, προσελθὼν πρὸς τὸν λύχνον, ἀνεγίνωσκεν.

ΦΙΛ. Ἰππου, ὦ Λυκίνε, τῆς νύμφης ἐγκώμιον, ἢ ἐπιθαλάμιον, οἷα πολλὰ ποιοῦσιν;

ΑΤΚ. Ἀμέλει καὶ ἡμεῖς τοιδῦτόν τι ὠήθημεν· ἀλλ' οὐδ' ἐγγὺς ἦν τούτου· ἐνεγέγραπτο γάρ·

22. ΕΤΟΙΜΟΚΛΗΣ ΦΙΛΟΣΟΦΟΣ,
ΑΡΙΣΤΑΙΝΕΤΩ.

Ὅπως μὲν ἔχω πρὸς δεῖπνα, ὁ παρεληλυθώς μου βίος ἅπας μαρτύριον ἂν γένοιτο· ὅς γε ὀσημέραι πολλῶν ἐνοχλοῦντων, παρὰ πολὺ σοῦ πλοσυσιωτέρων, ὅμως οὐδὲ πώποτε φέρων ἐμάντων, ἐπέδωκά, εἰδώς τοὺς ἐπὶ τοῖς συμποσίοις θύμβους, καὶ παροιρίας· ἐπὶ σοῦ δὲ μόνου εἰκότως ἀγάνακτιῆσαι μοι δοκῶ, ὅς τοσοῦτον χρόνον ὑπ' ἐμοῦ λιπαρῶς θεραπευόμενος, οὐκ ἤξιώσας ἐναριθμηθῆσαι καὶ μετὰ τοῖς ἄλλοις φι-

λοις, ἀλλὰ μόνος ἐγὼ σοὶ ἔμοιρος, καὶ ταῦτα, ἐν
 γειτόνων οἰκῶν. ἀνιῶμαι οὖν ἐπὶ σοὶ τὸ πλεον, οὐ-
 τως ἀχαρίστῳ φανέντι· ἐμοὶ γὰρ ἢ εὐδαιμονία οὐκ
 ἐν ὑὸς ἀγρίου μόλῃ, ἢ λαγωοῦ, ἢ πλακοῦντος, ἃ
 παρ' ἄλλοις ἀφθόμως ἀπολαύω τὰ καθήκοντα εἰδέ-
 σιν, ἐπεὶ καὶ τήμερον παρὰ τῷ μαθητῇ Παμμένει
 δειπνῆσαι πολυτελές, ὡς φασί, δεῖπνον δυνάμενος,
 οὐκ ἐπένευσα ἱκετεύοντι, σοὶ ὁ ἀνόητος ἐμαυτὸν φυ-
 λάττων. 23. Σὺ δὲ ἡμῶς παραλιπὼν, ἄλλους εὖω-
 χεῖς. εἰκότως· οὐπω γὰρ δύνασαι διακρίνειν τὸ βέλ-
 τιον, οὐδὲ τὴν καταληπτικὴν φαντασίαν ἔχεις. ἀλλὰ
 οἶδα ὅθεν μοι ταῦτα, παρὰ τῶν θαυμαστῶν σου
 φιλοσόφων, Ζηνοθέμιδος καὶ Λαβυρίνθου, ὧν (ἀ-
 πείη δὲ ἢ Ἀδράστεια) συλλογισμῶ ἐνὶ ἀποφράξει ἄν
 μοι τάχιστα δοκῶ τὰ στόματα. ἢ εἰπάτω τις αὐτῶν,
 τί ἐστι φιλοσοφία; ἢ τὰ πρῶτα ταῦτα, τί διαφέρει
 σχέσις ἕξως; ἵνα μὴ τῶν ἀπόρων εἶπω τι, κεραι-
 ναν, ἢ σωρείτην, ἢ θερίζοντα λόγον. ἀλλὰ σὺ μὲν
 ὄναιο αὐτῶν. ἐγὼ δὲ ὡς ἂν μόνον τὸ καλὸν ἀγαθὸν
 ἠγούμενος εἶναι, οἶσω ῥαδίως τὴν ἀτιμίαν. 24.
 Καίτοι ὅπως μὴ ἐς ἐκείνην ἔχῃς καταφεύγειν τὴν
 ἀπολογία ὕστερον, ἐπιλαθέσθαι λέγων ἐν τοσοῦτῳ
 θορύβῳ, καὶ πράγματι, δις σε τήμερον προσηγόρευ-
 κα, καὶ ἔωθεν ἐπὶ τῇ οἰκίᾳ, καὶ ἐν τῷ ἀνακείῳ θύ-
 οντα ὕστερον. ταῦτα ἐγὼ τοῖς παροῦσιν ἀπολελό-
 γημαί. 25. Εἰ δὲ δεῖπνον ἕνεκα ὀργίζεσθαι σοὶ
 δοκῶ, τὸ κατὰ τὸν Οἰνέα ἐννόησον. ὄψει γὰρ καὶ
 τὴν Ἀρτεμιν ἀγανακτοῦσαν, ὅτι μόνην αὐτὴν οὐ
 παρέλαβεν ἐκείνος ἐπὶ τὴν θυσίαν, τοὺς ἄλλους

θεοὺς ἰστιῶν. φησὶ δὲ περὶ αὐτῶν Ὅμηρος ἔγδα
πως·

Ἠλλάθετ', ἧ οὐκ ἐνόησεν, ἄασατο δὲ μέγα
θυμῷ.

καὶ Εὐριπίδης·

Καλυδῶν μὲν ἦδε γαῖα, Πελοπιῆς χθονός

Ἐν ἀντιπόροθμοις, πεδί' ἔχουσα εὐδαίμονα.

καὶ Σοφοκλῆς·

Συὸς μέγιστον χρῆμ' ἐπ' Οἶνεως γύαις,

Ἄνηκε Λητοῦς παῖς ἐκηβύλος θεά.

26. Ταῦτά σοι ἀπὸ πολλῶν ὀλίγα παρεθέμην, ὅπως
μάθῃς οἷον ἄνδρα παραλιπῶν, Δίφιλον ἰστιᾶς, καὶ
τόν υἷόν αὐτῷ παραδέδωκας. εἰκότως· ἡδὺς γὰρ
ἔστι τῷ μειρακίῳ, καὶ πρὸς χάριν αὐτῷ σύνεστιν. εἰ
δὲ μὴ αἰσχρὸν ἦν ἐμὲ λέγειν τὰ τοιαῦτα, καὶ ἄν τι
προσέθηκα, ὅπερ σὺ, εἶγε θέλεις, παρὰ Ζωπύρου
τοῦ παιδαγωγοῦ αὐτοῦ μάθοις ἄν, ἀληθῆς ὄν. ἀλλ'
οὐ χρῆ ταράττειν ἐν γάμοις, οὐδὲ διαβάλλειν ἄλλους,
καὶ μάλιστα ἐφ' οὕτως αἰσχροῖς αἰτίαις. καὶ γὰρ,
εἰ Δίφιλος ἄξιός, δύο ἤδη μαθητὰς μου ἀποσπά-
σας, ... ἀλλ' ἔγωγε φιλοσοφίας αὐτῆς ἕνεκα σιω-
πήσομαι. 27. Προσέταξα δὲ τῷ οἰκέτῃ τούτῳ, ἦν
διδῶς αὐτῷ μοῖραν τινα ἢ συὸς, ἢ ἐλάφου, ἢ σησα-
μοῦντος, ὡς ἐμοὶ διακομίσεις, καὶ ἀντὶ τοῦ δειπνοῦ
ἀπολογία γένοιτο, μὴ λαβεῖν, μὴ καὶ δόξωμεν ἐπὶ
τούτῳ πεπομφέναι.—28. Τούτων, ὦ ἑταῖρε, ἀναγινω-
σκομένων μεταξὺ, ἰδρῶς τέ μοι περιεχεῖτο ὑπ' αἰδοῦς·
καὶ τοῦτο δὴ τὸ τοῦ λόγου, χανεῖν μοι τὴν γῆν ἡψύ-
χόμεν, ὄρων τοὺς παρόντας γελῶντας ἐφ' ἐκάστῳ,

καὶ μάλιστα ὅσοι ἤδεσαν τὸν Ἑτοιμοκλέα, πολὺν ἄνθρωπον, καὶ σεμνὸν εἶναι δοκοῦντα. ἐθαύμαζον οὖν οἷος ὦν διαλάθοι αὐτούς, ἑξαπατωμένους τῇ πάῳῳ, καὶ τῇ τοῦ προσώπου ἐντάσει. ὁ γοῦν Ἄρισταινετος ἐδόκει μοι οὐκ ἀμελεία παριδεῖν αὐτὸν ἀλλ' οὔ ποτ' ἂν ἐλπίσας κληθέντα ἐπινεύσαι, οὐδ' ἂν ἐμπαρρασεῖν ἑαυτὸν τοιούτῳ τινί· ὥστε οὐδὲ τὴν ἀρχὴν πειρᾶσθαι ἠξίου. 29. Ἐπεὶ δ' οὖν ἐπαύσατό ποτε ὁ οἰκέτης ἀναγινώσκων, τὸ μὲν συμπόσιον ἅπαν εἰς τοὺς ἄμφι τὸν Ζήνωνα καὶ Δίφιλον ἀπέβλεπε, δεδοικότας, καὶ ὠχρῶντας, καὶ τῇ ἀπορίᾳ τῶν προσώπων ἐπαληθεύοντας τὰ ὑπὸ τοῦ Ἑτοιμοκλέους κατηγορηθέντα· ὁ Ἄρισταινετος δὲ ἐτετάρακτο, καὶ θορυβου μεστός ἦν. ἐκέλευε δ' ὁμοῦ πίνειν ἡμᾶς, καὶ ἐπειρᾶτο εὖ διατίθεσθαι τὸ γεγονός, ὑπομειδιῶν ἅμα, καὶ τὸν οἰκέτην ἀπέπεμψεν, εἰπὼν ὅτι ἐπιμελήσεται τούτων. μετ' ὀλίγον δὲ καὶ ὁ Ζήνων ὑπεξανέστη ἀφανῶς, τοῦ παιδαγωγοῦ νεύσαντος ἀπαλλάττεσθαι, ὡς κελεύσαντος τοῦ πατρός. 30. Ὁ Κλεόδημος δὲ, καὶ πάλαί τινὸς ἀφορμῆς δεόμενος, (ἐβούλετο γὰρ συμπλακῆναι τοῖς Στωϊκοῖς, καὶ διερῶν γινυτο, οὐκ ἔχων ἀρχὴν εὐλογον) τότε οὖν τὸ ἐνδόσιμον παρασχούσης τῆς ἐπιστολῆς, Τοιαῦτα, ἔφη, ἐξεργάζεται ὁ καλὸς Χρῦσιππος, καὶ Ζήνων ὁ θαυμαστός, καὶ Κλεάνθης, ῥημάτια δύσηνα, καὶ ἐρωτήσεις μόνον, καὶ σχήματα φιλοσόφων, τὰ δ' ἄλλα, Ἑτοιμοκλείς οἱ πλεῖστοι· καὶ αἱ ἐπιστολαὶ ὁρᾶτε ὅπως πρεσβυτικάι, καὶ τὸ τελευταῖον, Οἰνεὺς μὲν Ἄρισταίντος, Ἑτοιμοκλῆς δὲ Ἄρτεμις.

Ηράκλεις, εὐφρημα πάντα, καὶ ἐορτῇ πρέποντα. —
 31. Νῆ Δί', εἶπεν δ' Ἐρμῶν ὑπερκατακείμενος· ἤ-
 κηκόει γὰρ, σίμαι, ὅν τινα κατεσκευάσθαι Ἀρισταν-
 νέτω ἐς τὸ δειπνον, ὥστε σὺκ ἄκαιρον ὄξειτο μεμνη-
 σθαι τοῦ Καλυδωνίου· ἀλλὰ πρὸς τῆς Ἑστίας, ὡς
 Ἀρισταίνετε, πέμπε ὡς τῶχιστα τῶν ἀπαρχῶν, μὴ
 καὶ φθόσῃ δὲ πρεσβύτης ὑπὸ λιμοῦ, ὡςπερ δὲ Μελέα-
 γρος, ἀπόμαρκαρθείς· καίτοι οὐδέν ἂν πάθοι δε-
 νόν· ἀδιάφορα γὰρ δὲ Χρῦσιππος τὰ τοιαῦτα ἡγεί-
 το εἶται. — 32. Χρυσίππου γὰρ μέμνησθε ὑμεῖς,
 (ἔφη δὲ Ζηρόθεμις, ἐπεγείρας ἑαυτὸν, καὶ φθεγξάμε-
 νος παμμέγεθρος) ἢ ἂφ' ἐνὸς ἀνδρός οὐκ ἐννόμως
 φιλοσοφοῦντας Ἑτοιμοκλέους τοῦ γόητος, μετρεῖτε
 τὸν Κλεάνθην, καὶ Ζήνωνα, σοφοὺς ἀνδρας; οἱ τι-
 νες δὲ καὶ ὄντες, ὑμεῖς ἐρεῖτε ταῦτα, οὐ σὺ μὲν τῶν
 Διοσκοῦρων ἦδη, ὡς Ἐρμῶν, τοὺς πλοκάμους περι-
 κέαρκας, χρυσοῦς ὄντας; καὶ δώσεις δίκην, παρα-
 δοθεὶς τῷ δημίῳ; σὺ δὲ τὴν Σωστράτου γυναικίκα
 τοῦ μαθητοῦ ἐμοίχευες, ὡς Κλεόδημε, καὶ καταλη-
 φθεὶς τὰ αἰσχίστα ἔπαθες; οὐ σιωπήθεσθε οὐδὲν
 τοιαῦτα συνεπιστάμενοι αὐτοῖς; — Ἄλλ' οὐ μα-
 στρωπὸς ἐγὼ τῆς ἐμαυτοῦ γυναικός, ἢ δ' ἔς δὲ Κλεό-
 δημος, ὡςπερ σὺ· οὐδὲ τοῦ ξένου μαθητοῦ λαβῶν
 τὸ φῦθιον παρακαταθήκας, ἔπειτα ὡμοσα κατὰ τῆς
 Πολιάδος μὴ εἰληφέναι, οὐδ' ἐπὶ τέτταρσι δραχμαῖς
 δανείζω, οὐδὲ ἄγχω τοὺς μαθητὰς, ἢν μὴ κατὰ και-
 ρὸν ἀποδῶσι τοὺς μισθοὺς. — Ἄλλ' ἐκεῖνο, ἔφη δὲ
 Ζηρόθεμις, οὐκ ἂν ἔλαστος γένοιο μὴ οὐχὶ φάρμα-
 κὸν ἀποδόσθαι Κρίτωνι ἐπὶ τὸν πατέρα. 33. Καὶ

ἄμα, ἔτυχε γὰρ πίνων, ὀπόσον ἔτι λοιπον ἐν τῇ κύλικι, περὶ ἡμῖσι σχεδὸν, κατέσκηδασεν αὐτοῖν. ἀπέλαυσε δὲ καὶ ὁ Ἴων τῆς γειτονήσεως, οὐκ ἀνάξιος ὢν. ὁ μὲν οὖν Ἑσμῶν, ἀπέξυέτο ἐκ τῆς κεφαλῆς τὸν ἄκρατον, προνευκῶς, καὶ τοὺς παρόντας ἐμαρτύρετο, οἷα ἐπέπόνθει. ὁ Κλεόδημος δὲ (οὐ γὰρ εἶχε κύλικα) ἐπιστραφεὶς, προσέπτυσέ τε τὸν Ζηνόθεμιν, καὶ τῇ ἀριστερῇ τοῦ πώγωνος λαβόμενος, ἔμελλε παίσειν κατὰ κόρυθος· καὶ ἀπέκτεινεν ἂν τὸν γέροντα, εἰ μὴ Ἀρισταίρετος ἐπέσχε τὴν χεῖρα, καὶ ὑπερβίᾳ τὸν Ζηνόθεμιν, ἐς τὸ μέσον αὐτοῖν, κατεκλίθη, ὡς διασταῖεν, ὑπὸ διατείχισματι αὐτῷ εἰρήνην ἄγοντες. 34. Ἐν ὄσῳ δὲ ταῦτα ἐγένετο, ποικίλα, ὦ Φιλῶν, ἐγὼ πρὸς ἑμαυτὸν ἐνενόουν, τὸ πρόχειρον ἐκείνο, ὡς οὐδὲν ὄφελος ἦν ἄρα ἐπίστασθαι τὰ μαθήματα, εἰ μὴ τις καὶ τὸν βίον θυθμῆζει πρὸς τὸ βέλτιον. ἐκείνους γοῦν περιτιτοὺς ὄντας ἐν τοῖς λόγοις, ἐώρων γέλωτα ἐπὶ τῶν πραγμάτων ὀφλισκάνοντας· ἔπειτα δὲ εἰσῆέ με, μὴ ἄρα τὸ ὑπὸ τῶν πολλῶν λεγόμενον ἀληθὲς ἦ, καὶ τὸ πεπαιδεῦσθαι ἀπάγη τῶν ὀρθῶν λογισμῶν τοὺς ἐς μόνον τὰ βιβλία, καὶ τὰς ἐν ἐκείνοις φροντίδας ἀτενὲς ἀφορῶντας. τοσοῦτων γοῦν φιλοσόφων παρόντων, οὐδὲ κατὰ τύχην ἕνα ἄνω ἔξω ἀμαρτήματος ἦν ἰδεῖν· ἀλλ' οἱ μὲν ἐποιοῦν αἰσχρὰ, οἷδ' ἔλεγον αἰσχίω. οὐδὲ γὰρ ἐς τὸν οἶνον ἔτι ἀναφέρειν εἶχον τὰ γιγνόμενα, λογιζόμενος οἷα ὁ Ἐτοιμοκλῆς ἄσιτος ἔτι καὶ ἄπιστος ἐγγράφει. 35. Ἀνίστραπτο δ' οὖν τὸ πρᾶγμα. καὶ οἱ μὲν ἰδιωτικῶς πάντῳ ἐστιώμενοι, οὔτε παροῖνούντες, οὔτε

ἀσχημονοῦντες ἐφαίνοντο, ἀλλ' ἐγέλων μόνον, καὶ
 κατεγίνωσκον αὐτῶν, οἶμαι, οὔσγε ἐθαύμαζον, οἰό-
 μενοί τινες εἶναι ἀπὸ τῶν σχημάτων· οἱ σοφοὶ δὲ
 ἡσέλγαινον, καὶ ἐλοιδοροῦντο, καὶ ὑπερενεπίμπλαι-
 το, καὶ ἐκεκράγεσαν, καὶ εἰς χεῖρας ἦεσαν. ὁ Θαν-
 μάσιος δὲ Ἀλκιδάμας, καὶ ἐνούρει ἐν τῷ μέσῳ, οὐκ
 αἰδούμενος τὰς γυναῖκας. καὶ ἐμοὶ ἐδόκει ὡς ἂν ἄ-
 ριστὰ τις εἰκάσειεν, ὁμοιότατα εἶναι τὰ ἐν τῷ συμ-
 ποσίῳ, οἷς περὶ τῆς Ἑριδος οἱ ποιηταὶ λέγουσιν. οὐ
 γὰρ κληθεῖσαν αὐτὴν ἐς τοῦ Πηλέως τὸν γάμον, ῥί-
 ψαι τὸ μῆλον εἰς τὸ σύνδειπνον, ἀφ' οὗ τοσοῦτον
 πόλεμον ἐπ' Ἰλίῳ γεγενῆσθαι. καὶ ὁ Ἐτοιμοκλῆς
 τοίνυν ἐδόκει μοι τὴν ἐπιστολὴν ἐμβαλῶν εἰς τὸ μέ-
 σον, ὡς περ τι μῆλον, οὐ μείω τῆς Ἰλιάδος κακὰ ἐξερ-
 γάσυσθαι. 36. Οὐ γὰρ ἐπαύσαντο οἱ ἀμφὶ τὸν
 Ζηνόθεμιν καὶ Κλεόδημον φιλονεικοῦντες, ἐπεὶ μέ-
 σος αὐτῶν ὁ Ἀρισταίνετος ἐγένετο. Ἀλλὰ νῦν μὲν,
 ἔφη ὁ Κλεόδημος, ἱκανόν, εἰ ἐλεγχθεῖητε ἀμαθεῖς
 ὄντες· αὔριον δὲ ἀμυνοῦμαι ὑμᾶς ὅν τινα καὶ χρῆ
 τρόπον· ἀπόκριναί μοι οὖν, ὦ Ζηνόθεμι, ἢ σὺ, ἢ
 ὁ κοσμιώτατος Δίφιλος, καθ' ὅ,τι ἀδιάφορον εἶναι
 λέγοντες τῶν χρημάτων τὴν κτήσιν, οὐδὲν ἄλλ' ἢ
 τοῦτο ἐξ ἀπάντων σκοπεῖτε, ὡς πλείω κτήσησθε, καὶ
 διὰ τοῦτο ἀμφὶ τοὺς πλουσίους αἰεὶ ἔχετε, καὶ δανεί-
 ζετε, καὶ τοκογλυφεῖτε, καὶ ἐπὶ μισθῷ παιδεύετε.
 πάλιν αὖ τὴν ἡδονὴν μισοῦντες, καὶ τῶν Ἐπικου-
 ρείων κατηγοροῦντες, αὐτοὶ τὰ αἰσχίστα ἡδονῆς ἐνε-
 κα ποιεῖτε, καὶ πάσχετε, ἀγανακτοῦντες εἰ τις μὴ
 καλέσειεν ἐπὶ δεῖπνον· εἰ δὲ κληθεῖητε, τοσαῦτα

μὲν ἐσθίοντες, τσαῦτα δὲ τοῖς οἰκέταις ἐπιδιδόντες.
 καὶ ἄμα λέγων, τὴν ὀθόνην περισπᾶν ἐπεχείρει, ἣν
 ὁ παῖς εἶχε τοῦ Ζηνοθέμιδος, μεστὴν οὖσαν παντο-
 दाπῶν κρεῶν, καὶ ἔμελλε λύσας ἀπορῴπτειν αὐτὰ
 εἰς τοῦδαφος, ἀλλ' ὁ παῖς οὐκ ἀνῆκε, καρτερῶς ἀν-
 τεχόμενος. 37. Καὶ ὁ Ἑρμων, Ἐὐγε, ἔφη, ὦ Κλεό-
 δημε, εἰπάτωσαν οὗ τινος ἔνεκα ἡδονῆς κατηγοροῦ-
 σιν, αὐτοὶ ἠδουσθαι ὑπὲρ τοὺς ἄλλους ἀξιούντες.
 Οὐκ, ἀλλὰ σὺ, ἡδ' ὅς ὁ Ζηνόθεμις, εἶπε, ὦ Κλεόδη-
 με, καθ' ὅ,τι οὐκ ἀδιάφορον ἡγῆ τὸν πλοῦ ον. Οὐ-
 μενον, ἀλλὰ σὺ, καὶ ἐπὶ πολὺ τὸ τοιοῦτον ἦν, ἄχρι
 δὴ ὁ Ἴων προκύψας εἰς τὸ ἐμφανέστερον, Παύσα-
 σθε, ἔφη· ἐγὼ γάρ, εἰ δοκεῖ, λόγων ἀφορμὰς ὑμῖν
 ἀξίων τῆς παρουσίας ἐορτῆς καταθήσω εἰς τὸ μέσον·
 ὑμεῖς δὲ ἀφιλονείκως ἐρεῖτε, καὶ ἀκούσεσθε ὡς περ
 ἀμέλει καὶ παρὰ τῷ ἡμετέρῳ Πλάτῳ ἐν λόγοις ἡ
 πλείστη διατριβὴ ἐγένετο. πάντες ἐπήνεσαν οἱ πα-
 ρόντες, καὶ μάλιστα οἱ ἀμφὶ τὸν Ἀρισταίνετον τε
 καὶ Εὐκρίτον, ἀπαλλάξεσθαι τῆς ἀηδίας οὕτω γοῦν
 ἐλπίσαντες. καὶ μετῆλθέ τε ὁ Ἀρισταίνετος ἐπὶ τὸν
 αὐτοῦ τόπον, εἰρήνην γεγενῆσθαι ἐλπίσας. 38. Καὶ
 ἄμα εἰσεκεκόμιστο ἡμῖν τὸ ἐντελὲς ὀνομαζόμενον δεῦ-
 πνον, μία ὄρνις ἐκάστω, καὶ κρέας ὑός, καὶ λαγῶα,
 καὶ ἰχθύς ἐκ ταγήνου, καὶ σησαμούντες, καὶ ὄσα ἐντρα-
 γεῖν, καὶ ἔξῃν ἀποφέρεισθαι ταῦτα. προὔκειτο δὲ οὐχ ἔν
 ἐκάσῳ πινάκιον, ἀλλ' Ἀρισταίνετῳ μὲν καὶ Εὐκρίτῳ ἐπὶ
 μιᾷς τραπέζης κοινόν, καὶ τὰ παρ' αὐτῶ ἐκάτερον
 ἐχρῆν λαβεῖν· Ζηνοθέμιδι δὲ τῷ Στωϊκῷ καὶ Ἑρ-
 μῳι τῷ Ἐπικουρεῖῳ, ὁμοίως κοινόν καὶ τούτοις

εἶτα ἐξῆς Κλεοδήμῳ, καὶ Ἰωνί· μεθ' οὓς τῶ νυμφίῳ, καὶ ἐμοί· τῷ Διφίλῳ δὲ τὰ ἀμφοῖν, ὃ γὰρ Ζήνων ἀπεληλύθει. καὶ μέμνησό μοι τούτων, ὡ Φίλων, διότι δὴ ἐστὶ καὶ ἐν αὐτοῖς χρήσιμον ἐς τὸν λόγον.

ΦΙΛ. Μεμνήσομαι δὴ.

39. ΛΥΚ. Ὁ τοίνυν Ἰων, Πρῶτος οὖν ἄρχομαι, ἔφη, εἰ δοκεῖ. καὶ μικρὸν ἐπισχῶν, Ἐχοῖν μὲν ἴσως, ἔφη, τοιούτων ἀνδρῶν παρόντων περὶ ἰδεῶν τε καὶ ἀσωμάτων εἰπεῖν, καὶ ψυχῆς ἀθανασίας· ἵνα δὲ μὴ ἀντιλέγωσί μοι, ὅποσοι μὴ κατὰ ταῦτά φιλοσοφοῦσι, περὶ γάμων ἐρῶ τὰ εἰκότα. τὸ μὲν οὖν ἄριστον ἦν, μὴ δεῖσθαι γάμων, ἀλλὰ πειθόμενους Πλάτωνι καὶ Σωκράτει, παιδεραστεῖν. μόνοι γὰρ οἱ τοιοῦτοι ἀποτελεσθεῖεν ἂν πρὸς ἀρετὴν· εἰ δὲ δεῖ καὶ γυναικείου γάμου, κατὰ τὰ Πλάτωνι δοκοῦντα κοινὰς εἶναι ἐκείνων τὰς γυναῖκας, ὡς ἔξω ζήλου εἴημεν. 40. Γέλως ἐπὶ τούτοις ἐγένετο, ὡς οὐκ ἐν καιρῷ λεγομένοις. Διονυσόδωρος δὲ, Οὐ παύση, ἔφη, βαρβαρικὰ ἡμῖν ἄδων; ποῦ γὰρ ἂν εὐρίσκοιμεν τὸν ζήλον ἐπὶ τούτου, καὶ παρὰ τίνι; — καὶ σὺ γὰρ φθέγγη, κάθαρμα; εἶπεν. οἶμαι, καὶ ὁ Διονυσόδωρος ἀντελοδορεῖτο τὰ εἰκότα· ἀλλ' ὁ γραμματικὸς Ἰστιαῖος ὁ βέλτιστος, Παύσασθε, ἔφη· ἐγὼ γὰρ ὑμῖν ἐπιθάλαμιον ἀναγνώσομαι. καὶ ἄρξάμενος ἀνεγίνωσκεν.

41. Ἦν γὰρ ταῦτα, εἶγε μεμνημαι, τὰ ἐλεγεία,
 Ἥ οἷη πότ' ἄρ' ἦγε Ἀρισταινέτου ἐν μεγάροις,
 Δία Κλεανθὶς ἄνασσ' ἐτρέφετ' ἐνδυκέως,
 Προΐχουσα πασάων ἀλλάων παρθενικῶν,

Κρέσσων τῆς Κυθέρης, ἡδ' αὖ τῆς Σελήνης.
 Νυμφίε, καὶ σὺ δὲ χαῖρε, κρατερῶν κράτιστε
 ἐφήβων,

Κρέσσων Νηρῆος, καὶ Θέτιδος παίδος.

Ἄμμες δ' αὖθ' ὑμῖν τοῦτον θαλαμηῖον ὕμνον
 Ξυνὸν ἐπ' ἀμφοτέροις πολλάκις ᾄσομεθα.

42. Γέλωτος οὖν ἐπὶ τούτοις, ὡς τὸ εἶκος, γενομέ-
 νου, ἀρέσθαι ἤδη τὰ παρακείμενα ἔδει, καὶ ἀνεί-
 λοντο οἱ ἀμφὶ τὸν Ἀρισταίνετον, καὶ Εὐκριτον, τὰ
 πρὸ αὐτοῦ ἑκάτερος, καὶ γὰρ τὰμὰ, καὶ ὁ Χαιρέας, ὅσα
 ἐκείνω ἔκειτο, καὶ Ἴων ὁμοίως, καὶ ὁ Κλεόδημος. ὁ
 δὲ Δίφιλος ἡξίου καὶ τὰ τῶ Ζήνωνι ἤδη ἀπιόντι πα-
 ρατεθέντα φέρεσθαι, καὶ ἔλεγε μόνῳ παρατεθῆναι
 οἱ αὐτὰ, καὶ πρὸς τοὺς διακόνους ἐμάχετο, καὶ ἀν-
 τέσπων, τῆς ὄρνιθος ἀντεπειλημμένοι, ὥσπερ τὸν
 Πατρόκλου νεκρὸν ἀνθέλκοντες, καὶ τέλος, ἐνικήθη,
 καὶ ἀφῆκε, πολὺν γέλωτα παρασχὼν τοῖς συμπόταις,
 καὶ μάλιστα ἐπεὶ ἡγανάκτει μετὰ τοῦτο, ὡς ἂν τὰ
 μέγιστα ἡδίκημένος. 43. Οἱ δὲ ἀμφὶ τὸν Ἑρμῶνα
 καὶ Ζηνόθεμιν, ἅμα κατέκειντο, ὥσπερ εἴρηται, ὁ
 μὲν ὑπεράνω, ὁ Ζηνόθεμις, ὁ δ' ὑπ' αὐτόν. παρέ-
 κειτο δ' αὐταῖς τὰ μὲν ἄλλα πάντα ἴσα· καὶ ἀνεί-
 λοντο εἰρηνικῶς· ἡ δὲ ὄρνις ἢ πρὸ τοῦ Ἑρμῶνος,
 πιμελεστέρα, (οὕτως, οἶμαι, τυχόν) ἔδει δὲ καὶ ταύ-
 τας ἀναιρεῖσθαι, τὴν ἑαυτοῦ ἑκάτερον. ἐν τούτῳ
 τρίνῳ ὁ Ζηνόθεμις (καὶ μοι, ὦ φίλων, πάννυ πρὸς-
 εχε τὸν νοῦν, ὁμοῦ γὰρ ἐσμεν ἤδη τῶ κεφαλαίῳ τῶν
 πραχθέντων) ὁ δὲ Ζηνόθεμις, φημὶ, τὴν παρ' αὐ-
 τὸν ἀφείς, τὴν πρὸ τοῦ Ἑρμῶνος ἀνείλετο, πιότεραν,

ὡς ἔφην, οὐσαν. ὃδ' ἀντεπελάβετο, καὶ οὐκ εἶα πλεονεκτεῖν. βοή τὸ ἐπὶ τούτοις, καὶ συμπεσόντες ἔπαιον ἀλλήλους ταῖς ὄρνισιν αὐταῖς ἐς τὰ πρόσωπα· καὶ τῶν πωγῶνων ἐπειλημμένοι, ἐπεκαλοῦντο βοηθεῖν· ὁ μὲν τὸν Κλεόδημον ὁ Ἐρμων· ὁ δὲ Ζηνοθέμις Ἀλκιδάμαντα καὶ Δίφιλον. καὶ συνίσταντο οἱ μὲν ὡς τοῦτον, οἱ δ' ὡς ἐκεῖνον, πλὴν μόνου τοῦ Ἴωνος· ἐκεῖνος δὲ μέσον ἑαυτὸν ἐφύλαττεν. 44. Οἱδ' ἐμάχοντο συμπλακέντες, καὶ ὁ μὲν Ζηνοθέμις, σκύφον ἀράμενος ἀπὸ τῆς τραπέζης, κείμενον πρὸ τοῦ Ἀρισταινέτου, ῥίπτει ἐπὶ τὸν Ἐρμονα·

Κᾶκείνου μὲν ἄμαρτε, παραὶ δὲ οἱ ἐτραπεῖ
ἄλλη·

διεῖλε δὲ τοῦ νυμφίου τὸ κρανίον ἐς δύο, χρηστῶ μάλα καὶ βαθεῖ τραύματι. βοή οὖν παρὰ τῶν γυναικῶν ἐγένετο, καὶ κατεπήδησαν ἐς τὸ μεταίχιμιον αἱ πολλαὶ, καὶ μάλιστα ἡ μήτηρ τοῦ μειρακίου, ἐπεὶ τὸ αἷμα εἶδε· καὶ ἡ νύμφη δὲ ἀνεπήδησε, φοβηθεῖσα περὶ αὐτοῦ. ἐν τοσοῦτῳ δὲ ὁ Ἀλκιδάμας ἠρίστευε, τῷ Ζηνοθέμιδι συμμαχῶν. καὶ πατάξας τῆ βακτηρία, τοῦ Κλεοδήμου μὲν τὸ κρανίον, τοῦ Ἐρμωνος δὲ τὴν σιαγόνα ἐπέτριψε, καὶ τῶν οἰκετῶν ἐνίους βοηθεῖν αὐτοῖς ἐπιχειροῦντας, κατέτρωσε· οὐ μὴν ἀπετριάποντο ἐκεῖνοι. ἀλλ' ὁ μὲν Κλεόδημος, ὀρθῶ τῷ δακτύλῳ τὸν ὀφθαλμὸν τοῦ Ζηνοθέμιδος ἐξώρουτε, καὶ τὴν ῥίνα προσφύς, ἀπέτραγεν. ὁ δὲ Ἐρμων τὸν Δίφιλον, ἐπὶ ξυμμαχίαν ἦκοντα τοῦ Ζηνοθέμιδος, ἀφῆκεν ἐπὶ κεφαλὴν ἀπὸ τοῦ κλινηῆρος. 45. Ἐτρώθη δὲ καὶ Ἰστιαιῖος ὁ γραμματικὸς, δια

λύειν αὐτοὺς ἐπιχειρῶν, λάξ, οἶμαι, εἰς τοὺς ὀδόντας ὑπὸ τοῦ Κλεοδήμου, Δίφιλον εἶναι οἰηθέντος. ἔκειτο οὖν ὁ ἄθλιος κατὰ τὸν αὐτοῦ Ὅμηρον, αἶμ' ἐμέων. πλὴν ταραχῆς γε καὶ δακρῶν μεστὰ ἦν πάντα. καὶ αἱ μὲν γυναῖκες ἐκώκυον, τῷ Χαιρέα περιχυθεῖσαι· οἱ δὲ ἄλλοι κατέπανον. μέγιστον δὲ ἦν ἀπάντων κακῶν ὁ Ἀλκιδάμας, ἐπεὶ ἄπαξ τὸ καθ' ἑαυτὸν ἐτρέψατο, παίων τὸν προστυχόντα· καὶ πολλοὶ ἄν, εὖ ἴσθι, ἔπεσον, εἰ μὴ κατέαξε τὴν βακτηρίαν. ἐγὼ δὲ παρὰ τὸν τοῖχον ὀρθὸς ἐφειστώς, ἐώρων ἕκαστα, οὐκ ἀναμιγνύς ἑμαυτὸν, ὑπὸ τοῦ Ἰσθιαίου διδασκθεῖς, ὡς ἔστιν ἐπισηφῆς διαλύειν τὰ τοιαῦτα. Λαπίθας οὖν καὶ Κενταύρους εἶδες ἄν, τραπέζας ἀνατετραμμένας, καὶ αἶμα ἐκκεχυμένον, καὶ σκύφους ῥίπτουμένους. 46. Τέλος δὲ, ὁ Ἀλκιδάμας ἀνατρέψας τὸ λυχνίον, σκότος μέγα ἐποίησε· καὶ τὸ πρῶγμα, ὡς τὸ εἶκος, μακρῶν χαλεπώτερον ἐγγένητο· καὶ γὰρ οὐ φραδίως εὐπόρησαν φωτὸς ἄλλου, ἀλλὰ πολλὰ ἐπράχθη, καὶ δεινὰ ἐν τῷ σκότῳ. καὶ ἐπεὶ παρῆν τις λυχνον ποτὲ κομίζων, κατελήφθη Ἀλκιδάμας μὲν τὴν αὐλητρίδα ἀπογυμνῶν, καὶ πρὸς βίαν συνενεχθῆναι αὐτῇ σπουδαίων. Διονυσόδωρος δὲ ἄλλο τι γελοῖον ἐφωράθη πεποιηκῶς· σκύφος γὰρ ἐξέπεσεν ἐκ τοῦ κόλπου, ἐξαναστάντος αὐτοῦ· εἶτ' ἀπολογούμενος, Ἴωνα, ἔφη, ἀνελόμενον ἐν τῇ ταραχῇ, δοῦναι αὐτῷ, ὅπως μὴ ἀπόλοιτο· καὶ ὁ Ἴων κηδεμονικῶς ἔλεγε τοῦτο πεποιηκέναι. Ἐπὶ τούτοις διεβλύθη τὸ συμπόσιον, τελευτήσαν ἐκ τῶν δακρῶν αὐθις εἰς γέλωτα ἐπὶ τῷ Ἀλκιδάμαντι, καὶ τῷ Διονυσόδω-

ρω, καὶ Ἴωνι. καὶ οἷ τε τραυματῖαι, φοράδην ἐξεκομίζοντο, πονήρως ἔχοντες· καὶ μάλιστα ὁ πρεσβύτης Ζηνόθεμις ἀμφοτέραις, τῇ μὲν τῆς ῥινόσ, τῇ δὲ τοῦ ὀφθαλμοῦ ἐπειλημμένως, βοῶν ἀπόλλυσθαι ὑπ' ἀλγηδόνων· ὥστε καὶ τὸν Ἑρμωνα, καίπερ ἐν κακοῖς ὄντα (δύο γὰρ ὀδόντας ἐξεκέκοπτο) ἀντιμαρτύρεσθαι λέγοντα, Μέμνησο μέντοι, ὦ Ζηνόθεμι, ὡς οὐκ ἀδιάφορον ἦγῃ τὸν πόνον. καὶ ὁ νυμφίος δὲ, ἀκεσαμένου τὸ τραῦμα τοῦ Διονίκου, ἀπήγετο εἰς τὴν οἰκίαν, ταινίαις κατειλημένος τὴν κεφαλὴν, ἐπὶ τὸ ζεύγος ἀνατεθεὶς, ἐφ' οὗ τὴν νύμφην ἀπάξειν ἔμελλε, πικροὺς δ' ἄθλιος τοὺς γάμους ἐορτάσας. καὶ τῶν ἄλλων δὲ ὁ Διονίκος ἐπεμελεῖτο δὴ τὰ δυνατά· καὶ καθευδήσαντες ἀπήγοντο, ἐμοῦντες οἱ πολλοὶ ἐν ταῖς ὁδοῖς. ὁ μέντοι Ἀλκιδάμας, αὐτοῦ ἔμεινεν. οὗ γὰρ ἐδυνήθησαν ἐκβαλεῖν τὸν ἄνδρα, ἐπεὶ ἀπαξ καταβαλὼν ἑαυτὸν ἐπὶ τῆς κλίνης, πλαγίως ἐκάθευδε. 48. Τοῦτό σοι τέλος, ὦ καλὲ Φίλων, ἐγένετο τοῦ συμποσίου, ἢ ἄμεινον τὸ τραγικὸν ἐκεῖνο εἰπεῖν, τὸ,

Πολλὰ μορφαὶ τῶν δαιμονίων·

Πολλὰ δ' αἰελπτῶς κραίνουσι θεοί·

Καὶ τὰ δοκηθέντ' οὐκ ἐτελέσθη.

ἀπροσδόκητα γὰρ ὡς ἀληθῶς ἀπέβη καὶ ταῦτα. ἐκεῖνό γε μεμάθηκα ἤδη, ὡς οὐκ ἀσφαλές, ἀπράγμονα ὄντα, συνεστιᾶσθαι τοιούτοις φιλοσόφοις.

Π Ε Ρ Ι
 ΤΗΣ ΣΥΡΙΑΣ ΘΕΟΥ.

A R G V M E N T V M.

Auctor, Assyrius, templum et sacra Iunonis, quam Syri Hierapoli (quae urbs et Edessa et Bamyce vocabatur) venerabantur, descripturus, ab Aegyptiis, qui primi deorum cognitionem habuerint, primam de diis doctrinam ad Assyrios pervenisse narrat (c. 1. 2.); esse quidem in Syria templa ipsis Aegyptiis aetate non multum inferiora, de quorum nonnullis et de fabulis eo pertinentibus pauca disserit, praecipue de Astarte Sidoniorum et Adonide Bybliorum (c. 3—9.); at omnibus et sanctitate et divitiis et qualibet ratione praefendum esse templum Hierapolitanum (c. 10.) Tum, quae de conditoribus templi audiverat, refert. Alii Deucalionem templum ob aquas diluvii eo loci absorptas extruxisse narraverant, ritu quodam religioso in eius rei memoriam instituto id probantes, (quo loco de diluvio sub Deucalione loquitur) (c. 11—13.); alii Semiramidem in honorem Dercetus matris (c. 14.); alii Attin in honorem Rhae, suis utrique usi argumentis (c. 15.); alii denique, quod auctori placet, Bacchum Iunoni (c. 16.). Vetus vero templum ex voto restauraverat Stratonice, uxor regis Assyriorum

(*Seleuci Nicanoris*). *Annexa est narratio de Antiocho Seleuci filio, amore novercae pereunte, et de Combabo eiusque singulari erga regem fide, cuius facinus multi postea imitati Galli vocabantur (c. 17—27.). Posthaec loquitur de situ templi, de propylaeis, de phallis a Baccho Iunoni positae, eorumque usu (c. 28. 29.), sequitur accurata descriptio cum templi ipsius et simulacrorum Iovis, Iunonis aliorumque, praecipue Apollinis, cuius quoque ratio oracula in hoc templo edendi enarratur (c. 30—38.), tum eorum, quae sunt extra templum, altaris, statuarumque Semiramidis aliarumque atque ferarum mansuetarum in aula (c. 39—41.). Tum de sacerdotibus et reliqua in sacris ministrantium hominum multitudine (c. 42. 43.), de sacrificiis (c. 44.), de lacu eiusque piscibus sacris reliquisque memorabilibus (c. 45—47.), de celebritatibus et diebus festis (c. 48—50.), atque de Gallis sermo est (c. 51. 52.). Deinde narrat leges ad eos pertinentes, qui mortuos viderint, atque ad victimas animantiaque sacra abominandave (c. 53. 54.); denique eas, quibus, qui ad sacra Hierapolitana conveniebant, circa victimum, sacrificia aliaque, utebantur.*

Liber hic plurimis Lucianeus non esse videtur, quamvis Wieland contrarium probare studeat. Belino auctor antiquior saeculo Antoniorum esse videtur. Imitatur autem Herodoti non dialectum solum, sed genus quoque rationemque scribendi.

Ἔστιν ἐν Συρίῃ πόλις, οὐ πολλὸν ἀπὸ τοῦ Εὐφρατῆος ποταμοῦ, καλεῖται δὲ Ἰρή, καὶ ἔστιν ἰρή τῆς Ἰερῆς τῆς Ἀσσυρίας. δοκέειν δὲ μοι, τόδε τὸ ὄνομα οὐκ ἄμμι τῇ πόλει οἰκειομένη ἐγένετο, ἀλλὰ τὸ μὲν

ἀρχαῖον ἄλλο ἦν· μετὰ δὲ σφισι τῶν ἱρῶν μεγάλων γιγνομένων, ἐς τούδε ἡ ἐπωνυμία ἀπίκετο. περὶ ταύτης ὡν τῆς πόλιος ἔρχομαι ἐρέων, ὁκόσα ἐν αὐτῇ ἐστι. ἐρέω δὲ καὶ νόμους, τοῖσι ἐς τὰ ἱρὰ χρέονται, καὶ πανηγύριαι, τὰς ἄγουσι, καὶ θυσίας, τὰς ἐπιτελέουσι. ἐρέω δὲ, ὁκόσα καὶ περὶ τῶν τὸ ἱρὸν εἰσαμένων μυθολογέουσι, καὶ τὸν νηὸν, ὅπως ἐγένετο. γράφω δὲ Ἀσσύριος ἑὼν· καὶ τῶν ἀπηγέομαι, τὰ μὲν αὐτοψίῃ ἔμαθον· τὰ δε παρὰ τῶν ἱρέων ἐδάην, ὁκόσα, ἑόντα ἐμεῦ πρεσβύτερα, ἐγὼ ἱστορέω. 2. Πρῶτοι μὲν οὖν ὠνθρώπων, τῶν ἡμεῖς ἴδμεν, Αἰγύπτιοι λέγονται θεῶν τε ἐννοίην λαβεῖν, καὶ ἱρὰ εἰσασθαι, καὶ τεμένεα, καὶ πανηγύριαι ἀποδιέξαι· πρῶτοι δὲ καὶ οὐνόματα ἱρὰ ἔγνωσαν, καὶ λόγους ἱρῶν ἔλεξαν. μετὰ δὲ οὐ πολλοσὶ χρόνῳ παρ' Αἰγυπτίων λόγον Ἀσσύριοι ἐς θεοὺς ἤκουσαν, καὶ ἱρὰ καὶ νηοὺς ἤγειραν, ἐν τοῖσι καὶ ἀγάλματα ἔθεντο, καὶ ξόανα ἐστήσαντο. 3. Τὸ δὲ παλαιὸν, καὶ παρ' Αἰγυπτίοισι ἀξόανοι νηοὶ ἔσαν. καὶ ἔστι ἱρὰ καὶ ἐν Συρίῃ, οὐ παραπολὺ τοῖς Αἰγυπτίοισι ἰσοχρονέοντα, τῶν ἐγὼ πλεῖστα ὄπωπα· τό γε τοῦ Ἡρακλέος τὸ ἐν Τύρῳ, οὐ τούτου τοῦ Ἡρακλέος, τὸν Ἕλληνας ἀείδουσι, ἀλλὰ τὸν ἐγὼ λέγω πολλὸν ἀρχαιότερος, καὶ Τύριος ἦρος ἐστὶ. 4. Ἐνὶ δὲ καὶ ἄλλο ἱρὸν ἐν Φοινίκῃ μέγα, τὸ Σιδῶνιοι ἔχουσι, ὡς μὲν αὐτοὶ λέγουσι, Ἀστάρτης ἐστὶ. Ἀστάρτην δ' ἐγὼ δοκέω Σεληναίην ἔμμεναι. ὡς δὲ μοί τις τῶν ἱρέων ἀπηγέετο, Εὐρώπης ἐστὶ τῆς Κάδμου ἀδελφεῆς. ταύτην δ' εὐῶσαν Ἀγήνορος τοῦ βασιλῆος θυγατέρα, ἐπειδὴ τε ἀφανῆς

ἐγεγόνεε, οἱ Φοίνικες τῷ νηῷ ἐειμήσαντο, καὶ λόγον
 ἱρὸν ἐπ' αὐτῇ ἔλεξαν, ὅτι ἐοῦσαν καλὴν Ζεὺς ἐπό-
 θεε, καὶ τὸ εἶδος ἐς ταῦρον ἀμειψάμενος, ἤρπασε·
 καὶ μιν ἐς Κρήτην φέρων, ἀπίκετο. τὰδε μὲν καὶ
 τῶν ἄλλων Φοινίκων ἤκουον, καὶ τὸ νόμισμα τῷ Σι-
 δώνιοι χρεόνται, τὴν Εὐρώπην ἐφιζομένην ἔχει τῷ
 ταύρω τῷ Διὶ· τὸν δὲ νηὸν οὐκ ὁμολογέουσι Εὐρώ-
 πης ἔμμεναι. 5. Ἔχουσι δὲ καὶ ἄλλο Φοίνικες ἱρὸν,
 οὐκ Ἀσσύριον, ἀλλ' Αἰγύπτιον, τὸ ἐξ Ἥλιου πόλιος
 ἐς τὴν Φοινίκην ἀπίκετο. ἐγὼ μὲν μιν οὐκ ὕπωπα,
 μέγα δὲ καὶ τόδε καὶ ἀρχαῖόν ἐστι. 6. Εἶδον δὲ καὶ
 ἐν Βύβλω μέγα ἱρὸν Ἀφροδίτης Βυβλίης, ἐν τῷ καὶ
 τὰ ὄργια ἐς Ἄδωνιν ἐπιτελέουσι. ἐδάην δὲ καὶ τὰ ὄρ-
 για. λέγουσι γὰρ δὴ ὦν τὸ ἔργον τὸ ἐς Ἄδωνιν ὑπὸ
 τοῦ συός, ἐν τῇ χώρῃ τῇ σφετέρῃ γενέσθαι, καὶ μνή-
 μην τοῦ πάθεος τύπτονται τε ἐκάστου ἔτεος, καὶ
 θρηγέουσι, καὶ τὰ ὄργια ἐπιτελέουσι, καὶ σφισι με-
 γάλα πένθεα ἀνά τὴν χώραν ἴσταιται. ἐπεὰν δὲ ἀπο-
 τύψωνται σε, καὶ ἀποκλαύσωνται, πρῶτα μὲν κατα-
 γίζουσι τῇ Ἀδώνιδι, ὅπως ἐόντι νέκυϊ· μετὰ δὲ τῇ
 ἐτέρῃ ἡμέρῃ, ζῶειν τε μιν μυθολογέουσι, καὶ ἐς τὸν
 ἡέρα πέμπουσι, καὶ τὰς κεφαλὰς ξυρέονται, ὅπως
 Αἰγύπτιοι, ἀποθανόντος Ἄπιος. γυναικῶν δὲ ὀκό-
 σαι οὐκ ἐθέλουσι ξυρέεσθαι, τοιήνδε ζημίην ἐκτε-
 λέουσι. ἐν μιῇ ἡμέρῃ, ἐπὶ πρήσει τῆς ὄρης ἴστανται.
 ἡ δὲ ἀγορὴ μούνοισι ξείνοισι παρακέαται, καὶ ὁ μι-
 σθὸς ἐς τὴν Ἀφροδίτην θυσίῃ γίγνεται. 7. Εἰσὶ
 δὲ ἔνιοι Βυβλίων, οἱ λέγουσι παρὰ σφισι τεθάρφθαι
 τὸν Ὅσιριν τὸν Αἰγύπτιον, καὶ τὰ πένθεα, καὶ τὰ

ὄργια, οὐκ ἐς τὸν Ἄδωνιν, ἀλλ' ἐς τὸν Ὅσιριν πάντα
 πρήσσεσθαι. ἐρέω δὲ ὁκόθεν καὶ τάδε πιστὰ δοκέ-
 ουσι. κεφαλὴ ἐκάστου ἔτεος ἐξ Αἰγύπτου ἐς τὴν Βύ-
 βλον ἀπικνέεται, πλώουσα τὸν μεταξὺ πλόον ἐπτα
 ἡμερέων. καὶ μιν οἱ ἄνεμοι φορέουσι θείῃ ναυτιλίῃ.
 τρέπεται δὲ οὐδαμᾶ, ἀλλ' ἐς μούνην τὴν Βύβλον ἀ-
 πικνέεται. καὶ ἔστι τὸ σύμπαν, θωῦμα. καὶ τοῦτο ἐκά-
 στου ἔτεος γίγνεται, τὸ καὶ ἐμεῦ παρεόντος ἐν Βύ-
 βλω ἐγένετο· καὶ τὴν κεφαλὴν ἐθηησάμην Βυβλίην.
 S. Ἐνὶ δὲ καὶ ἄλλο θωῦμα ἐν τῇ χώρῃ τῇ Βυβλίῃ,
 ποταμὸς ἐκ τοῦ Λιβάνου τοῦ οὖρεος, ἐς τὴν ἄλα ἐκ-
 διδοῖ. οὐνομα τῷ ποταμῷ Ἄδωνις ἐπικέεται· ὁ δὲ
 ποταμὸς ἐκάστου ἔτεος αἰμάσσειται, καὶ τὴν χοιρὴν
 ὀλέσας, ἐσπίπτει ἐς τὴν θάλασσαν, καὶ φοινίσσει τὸ
 πολλὸν τοῦ πελάγους, καὶ σημαίνει τοῖς Βυβλίοις
 τὰ πένθεα. μυθίονται δὲ ὅτι ταυτησὶ τῆσι ἡμέρησι,
 ὁ Ἄδωνις ἀνά τὸν Λίβανον τιτρώσκειται, καὶ τὸ αἷ-
 μα ἐς τὸ ὕδωρ ἐρχόμενον ἀλλάσσει τὸν ποταμὸν, καὶ
 τῷ ῥόῳ τὴν ἐπωνυμίην διδοῖ. ταῦτα μὲν οἱ πολλοὶ
 λέγουσι. ἐμοὶ δὲ τις ἀνήρ Βύβλιος, ἀληθεῖα δοκέων
 λέγειν, ἐτέρην ἀπηγέετο τοῦ πάθεος αἰτίην. ἔλεγε δὲ
 ὧδε· Ὁ Ἄδωνις ὁ ποταμὸς, ὃ ξεῖνε, διὰ τοῦ Λιβάνου
 ἔρχεται· ὁ δὲ Λίβανος κάρτα ξανθόγέως ἐστι.
 ἄνεμοι ὧν τρηχέες ἐκείνησι τῆσι ἡμέρησι ἰστάμενοι
 τὴν γῆν τῷ ποταμῷ ἐπιφέρουσι, ἐοῦσαν ἐς τὰ μάλι-
 στα μιλτώδεα· ἢ δὲ γῆ μιν αἰμώδεα τίθησι· καὶ τοῦ-
 δε τοῦ πάθεος οὐ τὸ αἷμα, τὸ λέγουσι, ἀλλ' ἡ χώρη
 αἰτίη. ὁ μὲν μοι Βύβλιος τσαῦτα ἀπηγέετο. εἰ δὲ
 ἀτρεκέως ταῦτα ἔλεγε, ἐμοὶ μὲν δοκεῖ κάρτα θείῃ

καὶ τοῦ ἀνέμου ἢ συντυχίῃ. 9. Ἀνέβην δὲ καὶ ἐξ τὸν Λίβανον ἐκ Βύβλου, ὁδὸν ἡμέρης, πυθόμενος αὐτόθι ἀρχαῖον ἱρὸν Ἀφροδίτης ἔμμεναι, τὸ Κινύρης εἶσατο· καὶ εἶδον τὸ ἱρὸν, καὶ ἀρχαῖον ἦν. τὰδε μὲν ἐστὶ τὰ ἐν τῇ Συρίῃ ἀρχαῖα καὶ μεγάλα ἱρά. 10. Τοσοῦτων δὲ ἐόντων, ἐμοὶ δοκέει, οὐδὲν τῶν ἐν τῇ ἱρῇ πόλει μείζον ἔμμεναι, οὐδὲ νηὸς ἄλλος ἀγιώτερος, οὐδὲ χώρη ἄλλη ἱεροτέρη. ἐνὶ δὲ καὶ ἔργα ἐν αὐτῷ πολυτελέα, καὶ ἀρχαῖα ἀναθήματα, καὶ πολλὰ θωύματα, καὶ ξόανα θεοπρεπία, καὶ θεοὶ δὲ κάρτα αὐτοῖσι ἐμφανέες. ἰδράει γὰρ δὴ ὧν παρὰ σφίσι τὰ ξόανα, καὶ κινέεται καὶ χρησμηγορεῖ· καὶ βοή δὲ πολλάκις ἐγένετο ἐν τῷ νηῷ, κλεισθέντος τοῦ ἱεροῦ, καὶ πολλοὶ ἤκουσαν. ναὶ μὴν καὶ ὄλβου πέρι, ἐν τοῖσι ἐγὼ οἶδα, πρῶτόν ἐστι. πολλὰ γὰρ αὐτοῖσι ἀπικνέεται χρήματα, ἔκ τε Ἀραβίης, καὶ Φοινίκων, καὶ Βαβυλωνίων, καὶ ἄλλα ἐκ Καππαδοκίης, τὰ δὲ καὶ Κίλικες φέρουσι, τὰ δὲ Ἀσσύριοι. εἶδον δὲ ἐγὼ καὶ τὰ ἐν τῷ νηῷ λάθρη ἀποκείσθαι, ἐσθῆτα πολλήν, καὶ ἄλλα, ὀκόσα ἐς ἄργυρον ἢ ἐς χρυσὸν ἀποκρίεται· ἑορταὶ μὲν γὰρ καὶ πανηγύριες οὐδαμοῖσι ἄλλοισι ἀνθρώπων τοσαύτε ἀποδεδέχεται. 11. Ἱστοροῦντι δὲ μοι ἐτέων πέρι, ὀκόσα τῷ ἱρῷ ἐστὶ, καὶ τὴν θεὸν αὐτοῖ ἦν τινα δοκέουσι, πολλοὶ λόγοι ἐλέγοντο, τῶν οἱ μὲν ἱροὶ, οἱ δὲ ἐμφανέες, οἱ δὲ κάρτα μυθώδεις, καὶ ἄλλοι βάρβαροι, οἱ μὲν τοῖσι Ἑλλησι ὁμολογέοντες· τοὺς ἐγὼ πάντας μὲν ἐρέω, δέκομαι δὲ οὐδαμῶ. 12. Οἱ μὲν ὧν πολλοὶ, Δευκαλιώνα τὸν Σκύθεα τὸ ἱρὸν εἴασθαι λέγουσι· τοῦτο

Δευκαλίωνα, ἐπὶ τοῦ τὸ πολλὸν ὕδωρ ἐγένετο. Δευκαλίωνος δὲ περὶ λόγον ἐν Ἑλλησι ἤκουσα, τὸν Ἑλληνας ἐπ' αὐτῷ λέγουσι. ὁ δὲ μῦθος ὧδε ἔχει· ἦδε ἡ γενεή, οἱ νῦν ἄνθρωποι, οὐ πρῶτοι ἐγένοντο, ἀλλ' ἐκείνη μὲν ἡ γενεή, πάντες ὤλοντο. οὗτοι δὲ γένεος τοῦ δευτέρου εἰσί· τὸ αὐθις ἐκ Δευκαλίωνος ἐς πληθὺν ἀπίκετο. ἐκείνων δὲ περὶ τῶν ἀνθρώπων τὰδε μυθεύονται. ὑβρισταὶ κάρτα ἐόντες, ἀθέμιστα ἔργα ἔπρασσον· οὔτε γὰρ ὄρκια ἐφύλασσον, οὔτε ξείνους ἐδέκοντο, οὔτε ἰκετέων ἠνείχοντο, ἀντ' ὧν σφίσι ἡ μεγάλη συμφορὴ ἀπίκετο. αὐτίκα ἡ γῆ πολλὸν ὕδωρ ἐκδιδοῖ, καὶ ὄμβροι μεγάλοι ἐγένοντο, καὶ οἱ ποταμοὶ κατέβησαν μέζονες, καὶ ἡ θάλασσα ἐπὶ πολλὸν ἀνέβη, ἔστε ὃ πάντα ὕδωρ ἐγένοντο, καὶ πάντες ὤλοντο. Δευκαλίων δὲ μῦθος ἀνθρώπων ἐλλέπετο ἐς γενεὴν δευτέραν, εὐβουλῆς τε καὶ τοῦ εὐσεβέος εἰνεκα. ἡ δὲ οἱ σωτηρίῃ ἦδε ἐγένετο· λάρνακα μεγάλην, τὴν αὐτὸς ἔχε, ἐς ταύτην ἐσβιβάσας παῖδας τε καὶ γυναῖκας ἐωῦτοῦ, ἐσέβη. ἐσβαίνοντι δὲ οἱ ἀπίκοντο σῦες, καὶ ἵπποι, καὶ λεόντων γένεα, καὶ ὄφεις, καὶ ἄλλα, ὁκόσα ἐν γῆ νέμονται, πάντα ἐς ζεύγεα. ὁ δὲ πάντα ἐδέκετο· καὶ μιν οὐκ εἰόνοντο, ἀλλὰ σφίσι μεγάλη διόθεν φιλή ἐγένετο. καὶ ἐν μιῇ λάρνακι πάντες ἔπλευσαν, ἔστε τὸ ὕδωρ ἐπεκράτεε. τὰ μὲν Δευκαλίωνος περὶ Ἑλληνας ἱστοροῦσι. 13. Τὰ δὲ ἀπὸ τούτου, λέγεται λόγος ὑπὸ τῶν ἐν τῇ ἰοῇ πόλει μεγάλως ἄξιος θωνμάσαι, ὅτι ἐν τῇ σφετέρῃ χώρῃ, χάσμα μέγα ἐγένετο, καὶ τὸ σὺμπαν ὕδωρ κατεδέξατο. Δευκαλίων δὲ, ἐπεὶ τὰδε ἐγένετο, βωμούς τε

ἔθετο, καὶ νηὸν ἐπὶ τῷ χάσματι Ἡρῆς ἄγιον ἐστήσατο. ἐγὼ δὲ καὶ τὸ χάσμα εἶδον, καὶ ἔστι ὑπὸ τῷ νηῷ κάρτα μικρὸν. εἰ μὲν ὦν, πάλαι καὶ μέγα ἔδν, νῦν τοῖόνδε ἐγένετο, οὐκ οἶδα· τὸ δὲ ἐγὼ εἶδον, μικρὸν ἔστι. σῆμα δὲ τῆς ἱστορίας τῷδε πρῆσσοσι· δις ἐκάστου ἔτεος ἐκ θαλάσσης ὕδωρ ἐς τὸν νηὸν ἀπικνέεται. φέρουσι δὲ οὐκ ἱρέες μούνον, ἀλλὰ πᾶσα Συρίη, καὶ Ἀραβίη, καὶ πέρηθεν τοῦ Εὐφροῆτεω, πολλοὶ ἄνθρωποι ἐς θάλασσαν ἔρχοντα, καὶ πάντες ὕδωρ φέρουσι· τὸ πρῶτα μὲν ἐν τῷ νηῷ ἐκχέουσι, μετὰ δὲ ἐς τὸ χάσμα κατέρχεται, καὶ δέκεται τὸ χάσμα, μικρὸν ἔδν, ὕδατος χρῆμα πολλόν. τὰ δὲ ποιέοντες, Δευκαλίωνα ἐν τῷ ἱρῷ τόνδε νόμον θέσθαι λέγουσι, συμφορῆς τε καὶ εὐεργεσίης μνήμα ἔμμεναι. ὁ μὲν ἄν ἀρχαῖος αὐτοῖσι λόγος ἀμφὶ τοῦ ἱεροῦ, τοῖός δὲ ἔστι. 14. Ἄλλοι δὲ Σεμίραμιν τὴν Βαβυλωνίην, τῆς δὴ πολλὰ ἔργα ἐν τῇ Ἀσίῃ ἐστί. ταύτην καὶ τῷδε τὸ ἔδος εἶσασθαι νομίζουσι, οὐκ Ἡρῆ δὲ εἶσασθαι, ἀλλὰ μητρὶ ἐωυτῆς, τῆς Δερκετῶ οὐνομα. Δερκετοῦς δὲ εἶδος ἐν Φοινίκῃ ἐθρησιάμην, θέημα ξένον· ἡμισὴ μὲν γυνή· τὸ δὲ ὀκόσον ἐκ μηρῶν ἐς ἄκρους πόδας, ἰχθύος οὐρὴ ἀποτείνεται. ἡ δὲ ἐν τῇ ἱρῇ πόλει πᾶσα γυνή ἐστί. πίστις δὲ τοῦ λόγου αὐτοῖσι οὐ κάρτα ἐμφανέες. ἰχθύος χρῆμα ἱρὸν νομίζουσι, καὶ οὐκοτε ἰχθύων ψαύουσι, καὶ ὄρνιθας τοὺς μὲν ἄλλους σιτέονται, περιστερὴν δὲ μούνην οὐ σιτέονται, ἀλλὰ σφίσι ἦδε ἱρή. τὰ δὲ γινόμενα δοκέει αὐτοῖς ποιέσθαι Δερκετοῦς καὶ Σεμιράμιος εἵνεκα· τὸ μὲν, ὅτι Δερκετῶ μορφὴν ἰχθύος ἔχει· τὸ δὲ, ὅτι τὸ Σε-

μιράμιος τέλος ἐς περιστερὴν ἀπικέτο· ἀλλ' ἐγὼ τὸν μὲν νηὸν, ὅτι Σεμιράμιος ἔργον ἐστὶ, τάχα κου δέξομαι. Δερκετοῦς δὲ τὸ ἱρὸν ἔμμεναι, οὐδαμᾶ πείθομαι, ἐπεὶ καὶ παρ' Αἰγυπτίοισιν ἔνιοί εἰσι, οἱ ἰχθύας οὐ σιτέονται, καὶ τὰδε οὐ Δερκετοῖ χαρίζονται. 15. Ἔσει δὲ καὶ ἄλλος λόγος ἱρός, τὸν ἐγὼ σοφοῦ ἀνδρὸς ἤκουσα· ὅτι ἡ μὲν θεὴ Ῥέη ἐστὶ· τὸ δὲ ἱρὸν Ἄιττω ποίημα. Ἄιττης δὲ γένος Λυδοῦ μὲν ἦν, πρῶτος δὲ τὰ ὄργια τὰ ἐς Ῥέην ἐδιδάξατο. καὶ τὰ Φρύγες, καὶ Λυδοὶ, καὶ Σαμόθρακες ἐπιτελέουσι, Ἄιττω πάντα ἔμαθον. ὡς γὰρ μιν ἡ Ῥέη ἔτεμε, βίου μὲν ἀνδρῆτος ἀπεπαύσατο, μορφὴν δὲ θηλέην ἠμίψατο, καὶ ἐσθῆτα γυναικῆτιν ἐνεδύσατο, καὶ ἐς πᾶσαν γῆν φοιτέων, ὄργια τε ἐπέτελεε, καὶ τὰ ἔπαθε, ἀπηγέετο, καὶ Ῥέην ἤειδε. ἐν τοῖσι καὶ ἐς Συρίην ἀπικέτο. ὡς δὲ οἱ πέρην Εὐφρόνιτω ἀνθρώποι οὔτε αὐτὸν, οὔτε ὄργια ἐδέκοντο, ἐν τῷ δὲ τῷ χώρῳ τὸ ἱρὸν ἐποίησατο. σημήϊα δὲ ἡ θεὸς τὰ πολλὰ ἐς Ῥέην ἀπικέται. λέοντες γὰρ μιν φέρουσι, καὶ τύμπανον ἔχει, καὶ ἐπὶ τῇ κεφαλῇ πυργοφορεῖ, ὀκοίην Ῥέην Λυδοὶ ποίεουσι. ἔλεγε δὲ καὶ Γάλλων πέρι, οἱ εἰσι ἐν τῷ ἱρῷ, ὅτι Γάλλοι Ἡρη μὲν οὐδαμᾶ, Ῥέη δὲ τέμνονται, καὶ Ἄιττα μιμείονται. τὰ δὲ μοι εὐπρεπέα μὲν δοκέει ἔμμεναι, ἀληθέα δὲ οὐ. ἐπεὶ καὶ τῆς τομῆς ἄλλην αἰτίην ἤκουσα πολλὸν πιστοτέρην. 16. Ἀνδάνει δὲ μοι τὰ λέγουσι τοῦ ἱροῦ πέρι, τοῖσι Ἑλλησι τὰ πολλὰ ὁμολογέοντες, τὴν μὲν θεὸν Ἡρην δοκέοντες, τὸ δ' ἔργον Διονύσου τοῦ Σεμέλης ποίημα. καὶ γὰρ δὴ Διόνυσος ἐς Συρίην ἀπικέτο, κείνην

ὁδὸν τὴν ἦλθε ἐπ' Αἰθιοπίην. καὶ ἔστι πολλὰ ἐν τῷ ἱρῷ Διονύσου ποιητέω σήματα· ἐν τοῖσι καὶ ἐσθῆτες βάρβαροι, καὶ λίθοι Ἴνδοι, καὶ ἐλεφάντων κέρα, τὰ Διόνυσος ἐξ Αἰθιοπίων ἤνεικε, καὶ φαλλοὶ δὲ ἐστῆσι ἐν τοῖσι προπυλαίοισι δύο κάρτα μεγάλοι. ἐπὶ τῶν ἐπίγραμμα τοιόνδε ἐπιγέγραπται,

ΤΟΥΣΔΕ ΦΑΛΛΟΥΣ ΔΙΟΝΥΣΟΣ ΗΡΗ·
ΜΗΤΡΤΙΗ ΑΝΕΘΗΚΑ.

ἐμοὶ μὲν ὦν καὶ τάδε ἀρκέει. ἐρέω δὲ καὶ ἄλλο, τί ἐστι ἐν τῷ νηῷ Διονύσου ὄργιον. Φαλλοὺς Ἕλληνες Διονύσῳ ἐγείρουσι· ἐπὶ τῶν καὶ τοιόνδε τι φέρουσι, ἄνδρας μικροὺς ἐκ ξύλου πεποιημένους, μεγάλα αἰδοῖα ἔχοντας. καλέονται δὲ τὰδε νευρόσπαστα. ἔστι δὲ καὶ τόδε ἐν τῷ ἱρῷ, ἐν δεξιᾷ τοῦ νηοῦ· κἀθῆται σμικρὸς ἀνὴρ χάλκεος, ἔχων αἰδοῖον μέγα. 17. Τούσδε μὲν ἀμφὶ τῶν οἰκιστέων τοῦ ἱεροῦ μυθολογέουσι. ἤδη δὲ ἐρέω καὶ τοῦ νηοῦ πέρι, θεσίως τε ὅπως ἐγένετο, καὶ ὅστις μιν ἐποίησατο. λέγουσι τὸν νηὸν τὸν νῦν ἔοντα μὴ ἔμμεναι τὸν τὴν ἀρχὴν γεγεννημένον, ἀλλ' ἐκεῖνον μὲν κατενεχθῆναι χρόνῳ ὕστερον· τὸν δὲ νῦν ἔοντα Στρατονίκης ἔμμεναι ποίημα, γυναικὸς τοῦ Ἀσσυρίων βασιλῆος. δοκεῖ δὲ μοι ἢ Στρατονίκη ἐκεῖνη ἔμμεναι, τῆς ὁ πρόγονος ἠρήσατο, τὸν ἠλεγξε τοῦ ἱητροῦ ἐπινοίη. ὥς γὰρ μιν ἢ συμφορὴ κατέλαβε, ἀμηχανέων τῷ κακῷ, αἰσχροῦ δοκίοντι, κατ' ἠσυχίην ἐνόσσει. ἐκεῖτο δὲ ἀλγέων οὐδέν· καὶ οἱ ἦτε χροίη πάμπαν ἐτρέπετο, καὶ τὸ σῶμα δι' ἡμέρης ἐμαραίνετο. ὁ δὲ ἱητρος, ὡς εἶδὲ μιν ἐς οὐδὲν ἐμφανὲς ἀρρώστέοντα, ἔγνω τὴν νοῦσον

ἔρωτα ἔμμεναι. ἔρωτος δὲ ἀφανέος πολλὰ σημεῖα, ὀφθαλμοὶ τε ἀσθενεῖς, καὶ φωνή, καὶ χροιή, καὶ δάκρυα. μαθὼν δὲ, ταῦτα ἐποίησε, χειρὶ μὲν τῇ δεξιῇ ἔχε τοῦ νεηνίσκου τὴν καρδίην. ἐκάλεε δὲ τοὺς ἀνὰ τὴν οἰκίην πάντας· ὁ δὲ τῶν μὲν ἄλλων ἐσιόντων πάντων, ἐν ἡρεμίῃ μεγάλη ἦν. ὡς δὲ ἡ μητριὴ ἀπίκετο, τὴν τε χροιὴν ἠλλάξατο, καὶ ἰδρώσειν ἄρξατο, καὶ τρόμῳ ἔχετο, καὶ ἡ καρδίη ἀνεπάλλετο. τὰ δὲ γιγνόμενα, ἐμφανέα τῷ ἱητρῷ τὸν ἔρωτα ἐποίησε. καὶ μιν ᾧδε ἴησατο. 18. Καλέσας τοῦ νεηνίσκου τὸν πατέρα, κάρτα ὀρθῶς δέοντα, ἦδε ἡ νοῦσος, ἔφη, τὴν ὁ παῖς ὅδε ἀόρως τέει, οὐ νοῦσός ἐστι, ἀλλὰ ἀδικίη· ὅδε γάρ τοι ἀλγέει μὲν οὐδὲν, ἔρωσ δὲ μιν καὶ φρενοβλαβείη ἔχει. ἐπιθυμείει δὲ, τῶν οὐδαμᾶ τεύξεται, φιλέων γυναῖκα ἐμὴν, τὴν ἐγὼ οὕτι μετήσομαι. ὁ μὲν ᾧν τοιαῦδε σοφίη ἐψεύδετο. ὁ δὲ αὐτίκα ἐλίσσετο, πρὸς τε σοφίης, καὶ ἱητρικῆς, μή μοι παῖδα ὀλέσης· οὐ γὰρ ἐθέλων ταύτη συμφορῇ ἔσχετο, ἀλλὰ οἱ ἡ νοῦσος ἀεκουσίη. τῷ σὺ μηδαμῆ ζηλοτυπέων, πένθος ἔγειρε πάση βασιληίῃ μηδὲ ἱητρὸς ἔων, φόνον προξενείεις ἱητρικῇ. ὁ μὲν ᾧδε ἀγνώσ ἔων, ἐδέετο. ὁ δὲ μιν αὐθις ἀμείβετο, Ἀνόσια σπεύδεις, γάμον ἐμὸν ἀπαιρούμενος, ἠδὲ ἱητρὸν ἄνδρα βιώμενος. σὺ δὲ, κῶς ἂν αὐτὸς ἐπρηξας, εἴ τοι σὴν γυναῖκα ἐπόθει, ἐμεῦ τάδε δεόμενος; ὁ δὲ πρὸς τὰδε ἔλεγε, ὡς οὐδ' αὐτὸς ἂν κοτε γυναικὸς ἐφείσατο, οὐδὲ παιδὶ σωτηρίας ἐφθόνει, εἰ καίτοι μητριῆς ἐπεθύμει· οὐ γὰρ ὁμοίην συμφορὴν ἔμμεναι, γαμετήν, ἢ παῖδα ὀλέσαι. ὡς δὲ τάδε ὁ ἱητρὸς ἤκουσε,

Τί τοι, ἔφη, ἐμέ λίσσεαι; καὶ γάρ τοι σὴν γυναῖκα ποθείει· τὰ δὲ ἔλεγον ἐγὼ, πάντα ἔην ψεύδεια. πείθεται μὲν τουτέοισι, καὶ τῷ μὲν παιδί λείπει καὶ γυναῖκα καὶ βασιλιήην· αὐτὸς δὲ ἐς τὴν Βαβυλωνίην χώρην ἀπίκετο, καὶ πόλιν ἐπὶ τῷ Εὐφρήτῃ ἐπάνυμον ἑωυτοῦ ἐποίησατο, ἔνθα οἱ καὶ ἡ τελευταία ἐγένετο. ὣδε μὲν ὁ ἱητροὸς ἔρωτα ἔγνω τε καὶ ἐήσατο.

19. Ἦδε δὴ ὧν ἡ Στρατονίκη ἔτι τῷ προτέρῳ ἀνδρὶ συνοικέουσα, ὄναρ τοιόνδε ἐθήησατο, ὡς μιν ἡ Ἥρη ἐκέλευε ἐγεῖραι οἱ τὸν ἐν τῇ ἱρῇ πόλει νηόν· εἰ δὲ ἀπειθέοι, πολλά οἱ καὶ κακὰ ἀπέειλε. ἡ δὲ τὰ μὲν πρῶτα, οὐδεμίην ᾠρην ἐποιέετο· μετὰ δὲ, ὡς μιν μεγάλη νοῦσος ἔλαβε, τῷ τε ἀνδρὶ τὴν ὄψιν ἀπηγήσατο, καὶ τὴν Ἥρην ἰλάσκετο, καὶ στήσειν τὸν νηὸν ὑπεδέξατο. καὶ αὐτίκα ὑγία γενομένην ὁ ἀνὴρ ἐς τὴν ἱρὴν πόλιν ἔπεμπε, σὺν δὲ οἱ καὶ χρήματα, καὶ στρατιὴν πολλήν, τοὺς μὲν οἰκοδομέειν, τοὺς δὲ καὶ τοῦ ἀσφαλέος εἵνεκα. καλέσας δὲ τινα τῶν ἑωυτοῦ φίλων, νεηνίην κάρτα καλὸν, τῷ οὖνομα ἦν Κομβάβος, Ἐγὼ τοι, ἔφη, ὦ Κομβάβε, ἐσθλὸν ἔοντα, φιλέω τε μάλιστα φίλων ἐμῶν, καὶ πάμπαν ἐπαινεῶ σοφίης τε καὶ εὐνοίης τῆς ἐς ἡμέας, τὴν δὴ ἐπεδέξαο· νῦν δὲ μοι χρειῶ μεγάλης πίστιος, τῷ σε θέλω γυναικὶ ἐμῇ ἐσπόμενον, ἔργον τέ μοι ἐπιτελέσαι, καὶ ἱρὰ τελέσαι, καὶ στρατιῆς ἐπικρατέειν· σοὶ δὲ ἀπικομένῳ ἕξ ἡμέων τιμὴ μεγάλη ἔσεται. πρὸς δὲ τὰδε ὁ Κομβάβος αὐτίκα λίσσετο, πολλά λιπαρέων μὴ μιν ἐκπέμπειν, μηδὲ πιστεύειν οἱ τὰ πολλὸν ἑωῦτοῦ μέζονα χρήματα, καὶ γυναῖκα, καὶ ἔργον ἱρὸν. τὰ δὲ

ὀρθώδεις, μὴ κοτέ οἱ ζηλοτυπίῃ χρόνῳ ὑστέρω ἐς τὴν Στρατονίκην γένοιτο, τὴν μούνος ἀπάξειν ἔμελλε. 20. Ὡς δὲ οὐδαμᾶ ἐπέθετο, ὁ δὲ ἰκεσίης δευτέρης ἄπτεται, δοῦναί οἱ χρόνον ἑπτὰ ἡμερέων· μετὰ δὲ ἀποστεῖλαι μιν, τελέσαντά τι τῶν μάλιστα ἐδέετο. τυχῶν δὲ ῥηϊδίως, ἐς τὸ ἐωῦτοῦ οἶκον ἀπικνέεται, καὶ πεσῶν χαμάζε, τοῖάδε ὠδύρετο· Ὡ δειλαιοσ, τί μοι ταύτης τῆς πίστιος; τί δέ μοι ὁδοῦ, τῆς τέλος ἤδη δέρομαι; νέος μὲν ἐγὼ, καὶ γυναικὶ καλῆ ἔσομαι. τὸ δέ μοι μεγάλη συμφορὴ ἔσσεται, εἰ μὴ ἔγωγε πᾶσαν αἰτίην κακοῦ ἀποθήσομαι. τῷ με χρῆν μέγα ἔργον ἀποτελέσαι, τὸ μοι πάντα φόβρον ἰήσεται. τάδε εἰπὼν ἀτελέα ἐωῦτόν ἐποίησε, καὶ ταμῶν τὰ αἰδοῖα, ἐς ἀγγήιον μικρὸν κατέθετο, σμύρνη τε ἄμα, καὶ μέλιτι, καὶ ἄλλοισι θυνώμασι, καὶ ἔπειτα, σφρηγίδι τὴν ἐφορέεσ σημηνάμενος, τῷ τρωῦμα ἰῆτο. μετὰ δὲ ὡς μιν ὁδοιπορέειν ἐδόκεε, ἀπικόμενος ἐς τὸν βασιλῆα, πολλῶν παρεόντων, διδοῖ τε ἄμα τὸ ἀγγήιον, καὶ λέγει ὧδε· Ὡ δέσποτα, τόδε μοι μέγα κειμήλιον ἐν τοῖσι οἰκίοισι ἀπεκέατο, τὸ ἐγὼ κάρτα ἐπόθειον. νῦν δὲ, ἐπεὶ μεγάλην ὁδὸν ἔρχομαι, παρὰ σοὶ τόδε θήσομαι· σὺ δέ μοι ἀσφαλῶς ἔχειν. τόδε γάρ μοι χρυσοῦ βέλτερον, τόδε μοι ψυχῆς ἐμῆς ἀντάξιον. εὖτ' ἂν δὲ ἀπίκωμαι, σῶον αὐτίς ἀποιόσομαι. ὁ δὲ δεξιόμενος ἐτέρῃ σφρηγίδι ἐσημαίνετο, καὶ τοῖσι ταμίησι φρουρέειν ἐνετείλατο. 21. Κομβάβος μὲν ὢν τὸ ἀπὸ τοῦδε ἀσφαλῆα ὁδὸν ἦννε· ἀπικόμενοι δὲ ἐς τὴν ἱρὴν πόλιν, σπουδῆ τὸν νηὸν οἰκοδόμεον, καὶ σφισι τρία ἔτεα ἐν τῷ ἔργῳ ἐξεγένετο. ἐν τοῖσι ἀπέ-

βαινε τὰ περ ὁ Κομβάβος ὀρέσῳδε. ἡ Στρατονίκη γὰρ χρόνον ἐπὶ πολλὸν σὺντα μιν ποθέειν ἄρχετο· μετὰ δὲ οἱ καὶ κάρτα ἐπεμήνατο. καὶ λέγουσι οἱ ἐν τῇ ἰρῆ πόλει τὴν Ἥρην τουτέων αἰτίην ἐθέλδουσιν γενέσθαι, Κομβάβον ἐσθλὸν μὲν ἔοντα λαθῆειν μηδαμᾶ· Στρατονίκην δὲ τίσασθαι, ὅτι οὐ ῥηϊδίως τὸν νηὸν ὑπέσχετο. 22. Ἡ δὲ τὰ μὲν πρῶτα ἐσωφρόνεε, καὶ τὴν νοῦσον ἔκρυπτε· ὡς δὲ οἱ τὸ κακὸν μέζον ἡσυχίης ἐγένετο, ἐς ἐμφανὲς ἐτρέχετο, κλαίεσκε τε δι' ἡμέρας, καὶ Κομβάβον ἀνεκαλέετο, καὶ οἱ πάντα Κομβάβος ἦν. τέλος δὲ, ἀμηχανέουσα τῇ συμφορῇ, εὐπρεπέα ἱκεσίην ἐδίξετο. ἄλλοι μὲν ὦν τὸν ἔρωτα ὁμολογέειν ἐφυλάσσετο, αὐτὴ δὲ ἐπιχειροῦειν ἤθεετο. ἐπινοεῖ ὦν τοῖάδε· οἶνω ἐωῦτὴν μεθύσασα, ἐς λόγους οἱ ἐλθεῖν· ἅμα δὲ οἶνω ἐσιόντι παρῳήσῃ τε ἐξέρχεται, καὶ ἡ ἀποτυχίη οὐ κάρτα αἰσχρῆ, ἀλλὰ τῶν πρησσομένων ἕκαστα ἐς ἀγνοίην ἀναχωρεῖ. ὡς δὲ οἱ ἐδόκεε, καὶ ἔποιεε ταῦτα. καὶ ἐπεὶ ἐκ δείπνου ἐγένοντο, ἀπικνεομένη ἐς τὰ οἰκήϊα, ἐν τοῖσι Κομβάβος αὐλίξετο, λίσσετό τε, καὶ γούνων ἄπτετο, καὶ τὸν ἔρωτα ὁμολόγηε. ὁ δὲ τὸν τε λόγον ἀπηνέως ἀπεδέκετο, καὶ τὸ ἔργον ἀναίνετο, καὶ οἱ τὴν μέθην ἐνεκάλεε. ἀπειλούσης δὲ μέγα τι κακὸν ἐωῦτὴν ἐργάσασθαι, δείσας, πάντα οἱ λόγον ἐξέφηνε, καὶ πᾶσαν τὴν ἐωῦτοῦ πάθην ἀπηγήσατο, καὶ τὸ ἔργον ἐς ἐμφανὲς ἤνεικε. ἰδοῦσα δὲ ἡ Στρατονίκη τὰ οὐποτε ἔλπετο, μανίης μὲν οὕτω ἐκείνης ἔσχετο, ἔρωτος δὲ οὐδαμᾶ ἐλήθετο, ἀλλὰ πάντα οἱ συνεοῦσα, ταύτην παραμυθίην ἐποίηετο ἔρωτος ἀπρήκτιοι.

ἔστι δ' ἔρως οὗτος ἐν τῇ ἱρῇ πόλει, καὶ ἔτι νῦν γιγνεται. γυναῖκες Γάλλων ἐπιθυμοῦσι, καὶ γυναῖξί Γάλλοι ἐπιμαίνονται, ζηλοτυπέει δὲ οὐδεὶς, ἀλλὰ σφισι τὸ χρῆμα κάρτα ἱρὸν νομίζεται. 23. Τὰ δ' ὧν ἐν τῇ ἱρῇ πόλει, ἀμφὶ τὴν Στρατονίκην, οὐδαμῶ τὸν βασιλῆα λέληθε, ἀλλὰ πολλοὶ ἀπικνεόμενοι κατηγόρουσιν, καὶ τὰ γιγνόμενα ἀπηγγέλλοντο. ἐπὶ τοῖσι περιαλεγέων, ἐξ ἀτελέος τοῦ ἔργου Κομβάβον μετεκάλεε. ἄλλοι δὲ λέγουσι λόγον οὗτι ἀληθεία, τὴν Στρατονίκην, ἐπειδὴ ἀπέτυχε τῶν ἐδέετο, αὐτὴν γράψασαν ἐς τὸν ἄνδρα, τοῦ Κομβάβου κατηγορέειν, πείρην οἱ ἐπικαλέουσαν, καὶ τὸ Ἑλληνες Σθενεβοίης πέρι λέγουσι, καὶ Φαίδρης τῆς Κνωσοῖης, ταυτὶ καὶ Ἀσσύριοι ἐς Στρατονίκην μυθολογέουσι. ἐγὼ μὲν ὧν οὐδὲ Σθενεβοίην πείθομαι, οὐδὲ Φαίδρην τοιαύδε ἐπιτελέσαι, εἰ τὸν Ἰππόλυτον ἀτρεκέως ἐπόθε Φαίδρη. ἀλλὰ τὰ μὲν ἐχέτω ὅπως καὶ ἐγένετο. 24. Ὡς δὲ ἡ ἀγγελίη ἐς τὴν ἱρὴν πόλιν ἀπίκετο, ἔγνω τε ὁ Κομβάβος τὴν αἰτίην, θαρσέων τε ἦιε, ὅτι οἱ ἡ ἀπολογία οἴκοι ἐλίπετο. καὶ μιν ἐλθόντα ὁ βασιλεὺς αὐτίκα μὲν ἔδησέ τε καὶ ἐν φρουρᾷ ἔχε. μετὰ δὲ παρεόντων οἱ τῶν φίλων, τοὶ καὶ τότε πεμπομένῳ τῷ Κομβάβῳ παρσφένοντο, παραγαγὼν ἐς μέσον, κατηγορέειν ἄρχετο, καὶ οἱ μοιχίην τε, καὶ ἀκολασίην προὔφερε· κάρτα δὲ δεινοπαθίων, πίστιν τε καὶ φιλήν ἀνεκαλέετο, λέγων τρισσὰ Κομβάβον ἀδικεῖν, μοιχόν τε ἔοντα, καὶ ἐς πίστιν ὑβρισαντα, καὶ ἐς θεὸν ἀσεβέοντα, τῆς ἐν τῷ ἔργῳ τοιαύδε ἐπρηξε. πολλοὶ δὲ παρεστεῶτες ἤλεγχον, ὅτι.

ἀναφανδὸν σφείας ἀλλήλοισι συνεόντας εἶδον. πᾶσι δὲ τέλος ἐδόκεον αὐτίκα θνήσκειν Κομβάβρον, Θανάτου ἄξια εἰργασμένον. 25. Ὁ δὲ τέως μὲν ἐστήκει, λέγων οὐδέν. ἐπεὶ δὲ ἦδη ἐς τὸν φόνον ἤγετο, φθέγγαστό τε, καὶ τὸ κειμήλιον ἤτεε, λέγων, ὡς ἀναιρέειμιν οὐχ ὕβριος οὐδὲ γάμων εἵνεκα, ἀλλὰ ἐκείνων ἐπιθυμίων, τὰ οἱ ἀπιῶν παρεθήκατο. πρὸς τὰδε ὁ βασιλεὺς καλέσας τὸν ταμίην, ἐκέλευε ἐνεῖκαι τὰ οἱ φρουρεῖν ἔδωκε. ὡς δὲ ἤνεικε, λύσας τὴν σφρηγῆδα ὁ Κομβάβρος, τὰ τε ἐνεόντα ἐπέδειξε, καὶ ἐωυτὸν ὀποῖα ἐπεπόνθει· ἔλεξέ τε, ὦ βασιλεῦ, τὰδε τοι ἐγὼ ὀρφώδεων, εὐτέ με ταύτην ὁδὸν ἔπεμπες, ἀέκων ἦιον. καὶ ἐπεὶ με ἀναγκαίη μεγάλη ἐκ σέο κατέλαβε, τοιάδε ἐπετέλεσα, ἐσθλά μὲν ἐς δεσπότηα, ἐμοὶ δὲ οὐκ εὐτυχέα· τοῖόςδε μέντοι ἐὼν, ἀνδρὸς ἐπ' ἀδικίην ἐγκαλέομαι. ὁ δὲ πρὸς τὰδε θαμβώσας, περιέβαλέ τιμιν, καὶ δακρύων ἅμα ἔλεγε, ὦ Κομβάβε, τί μέγα κακὸν εἰργάσαο; τί δὲ σεωῦτὸν οὕτω ἀεικέλιον ἔργον μούνος ἀνδρῶν ἔπραξας; τὰ οὐ πάμπαν ἐπαινέω, ὦ σχέτιλι, ὅς τοιάδε ἔιλης, οἷα μήτε σε παθέειν, μήτε ἐμὲ ἰδέσθαι ὄφειλε· οὐ γάρ μοι ταύτης ἀπολογίης ἔδει. ἀλλ' ἐπεὶ δαίμων τοιάδε ἤθελε, πρῶτα μὲν σοι τίσις ἐξ ἡμῶν ἔσεται, αὐτέων συκοφαντέων ὁ θάνατος, μετὰ δὲ μεγάλη δωρεή, ἀπίξεται, χρυσός τε πολλός, καὶ ἄργυρος ἄπλετος, καὶ ἐσθῆτες Ἀσσύριαί, καὶ ἵπποι βασιλῆϊοι. ἀπίξεται δὲ παρ' ἡμέας ἄνευ ἐσαγγελέος, οὐδέ τις ἀπέρξει σε τριπτόρης ὄψιος, οὐδ' ἔν γυναικὶ ἅμα εὐνάζωμαι. τὰδε εἶπέ τε ἅμα, καὶ ἐποίησε. καὶ οἱ μὲν αὐτίκα ἐς φόνον ἤγον-

το· τῷ δὲ τὰ δῶρα ἐδέδοτο, καὶ ἡ φιλή μέζων ἐγεγόνεε. ἐδόκεε δὲ οὐδεὶς ἔτι Ἀσσυρίων Κομβάβω σοφίην καὶ εὐδαιμονίην εἶκελος. 26. Μετὰ δὲ, αἰτησάμενος ἐκτελέσαι τὰ λείποντα τῷ νηῶ, (ἀτελέα γάρ μιν ἀπολέλοιπε) αὐτίς ἐπέμπετο, καὶ τόν τε νηὸν ἐξετέλεσε, καὶ τὸ λοιπὸν αὐτοῦ ἔμενε. ἔδωκε δὲ οἱ ὁ βασιλεὺς ἀρετῆς τε καὶ εὐεργεσίης εἵνεκα, ἐν τῷ ἱερῷ ἐστάναι χάλκεον· καὶ ἔστη ἐς τιμὴν ἐν τῷ ἱερῷ Κομβάβω χάλκεος, Ἐρμοκλέους τοῦ Ῥοδίου ποιήμα, μορφὴν μὲν ὁκοίη γυνή, ἐσθῆτα δὲ ἀνδρῆϊν ἔχει. λέγεται δὲ τῶν φίλων τοὺς μάλιστα οἱ εὐνοέοντας, ἐς παραμυθίην τοῦ πάθους, κοινωνίην ἐλέσθαι τῆς συμφορῆς. ἔτεμον γὰρ ἐωῦτούς, καὶ δίαιταν τὴν αὐτὴν ἐκείνω διαιτέοντο. ἄλλοι δὲ ἱερολογέουσι ἐπὶ τῷ πρηγματι, λέγοντες, ὡς ἡ Ἥρη φιλέουσα Κομβάβω, πολλοῖσι τὴν τομὴν ἐπὶ νόον ἔβαλεν, ὅπως μὴ μόνος ἐπὶ τῇ ἀνανδρηίῃ λυπέοιτο. 27. Τὸ δὲ ἔθος τοῦτο ἐπειδὴ ἅπαξ ἐγένετο, ἔτι νῦν μένει, καὶ πολλοὶ ἐκάστου ἔτεος ἐν τῷ ἱερῷ τάμνονται καὶ θηλύνονται, εἴτε Κομβάβω παραμυθεόμενοι, εἴτε καὶ Ἥρη χαριζόμενοι. τάμνονται δ' ὦν, ἐσθῆτα δὲ οὔδε οὐκ ἔτι ἀνδρῆϊν ἔχουσι, ἀλλὰ [καὶ] εἴματά τε γυναικῆια φορέουσι, καὶ ἔργα γυναικῶν ἐπιτελέουσι. ὡς δὲ ἐγὼ ἤκουον, ἀνακίεται καὶ τουτέων ἐς Κομβάβω ἡ αἰτίη. συνενείχθη γὰρ οἱ καὶ τάδε. ξεινὴ γυνὴ ἐς πανήγυριν ἀπικομένη, ἰδοῦσα καλὸν τε ὄντα, καὶ ἐσθῆτα ἔτι ἀνδρῆϊν ἔχοντα, ἔρωτί' μεγάλῳ ἔσχετο. μετὰ δὲ μαθοῦσα ἀτελέα ἔοντα, ἐωῦτὴν διειργάσατο. ἐπὶ τοῖσι Κομβάβω ἀθυμῶν, ὅτι οἱ ἀτυχεῶς

τὰ ἐς Ἀφροδίτην ἔχει, ἐσθῆτα γυναικῆϊν ἐνεδύσατο, ὅπως μηκέτι ἐτέρη γυνή ἴσα ἔξαπατέοιτο. ἦδε αἰτίη Γάλλοισι στολῆς θηλείης. Κομβάβου μὲν μοι περὶ τοσαύτε εἰρήσθω. Γάλλων δὲ αὐτίς ἐγὼ λόγῳ ὑστέρῳ μεμνήσομαι, τομῆς τε αὐτίων, ὅπως τείνονται, καὶ ταφῆς, ὁκοίην θάπτονται, καὶ ὅτεν εἴνεκα ἐς τὸ ἱρὸν οὐκ ἐξέρχονται· πρότερον δὲ μοι θυμὸς εἰπεῖν θεσίός τε περὶ τοῦ νηοῦ, καὶ μεγάθεος, καὶ δῆτα ἐρέω. 28. Ὁ μὲν χῶρος αὐτός, ἐν τῷ τὸ ἱρὸν ἴδρυται, λόφος ἐστὶ, κέεται δὲ κατὰ μέσον μάλιστα τῆς πόλιος· καὶ οἱ τείχεα δοιὰ περικέεται. τῶν δὲ τειχέων τὸ μὲν ἀρχαῖον, τὸ δὲ οὐ πολλὸν ἡμέων πρὸς ὑψύτερον. τὰ δὲ προπύλαια τοῦ ἱεροῦ, ἐς ἄνεμον Βορέην ἀποκέρνεται, μέγαθος ὅσοι τε ἑκατὸν ὄργυιῶν. ἐν τούτοις τοῖσι προπυλαίοισι καὶ οἱ φαλλοὶ ἐστῆσι, τοὺς Διόνυσος ἐστήσατο, ἡλικίην καὶ οἶδε τριηκοσίων ὄργυιῶν. ἐς τουτέων τὸν ἕνα φαλλὸν ἀνήρ, ἐκάστου ἕτερος δις ἀκέρχεται, οἰκέει τε ἐν ἄκρῳ τῷ φαλλῷ χρόνον ἑπτὰ ἡμερέων. αἰτίη δὲ οἱ αἴης ἀνόδου ἦδε λέγεται· οἱ μὲν πολλοὶ κομίζουσι ὅτι ἀνοῦ τοῖσι θεοῖσι ὀμιλέει, καὶ ἀγαθὰ πάση Συρίῃ αἰτέει· οἱ δὲ τῶν εὐχολέων ἀγχόθεν ἐπαίτουσι. ἄλλοισι δὲ δοκέει καὶ τάδε Δευκαλίωνος εἴνεκα ποιέσθαι, ἐκείνης συμφορῆς μνήματα, ὅκοτε οἱ ἄνθρωποι ἐς τὰ οὖρεα καὶ ἐς τὰ περιμήχεα τῶν δένδρων ἦρισαν, τὸ πολλὸν ὕδωρ ὀρῶσθαι. ἐμοὶ μὲν ὦν καὶ τάδε ἀπίθανα. δοκέω γε μὲν Διονύσῳ σφείας καὶ τάδε ποιέειν. συμβάλλομαι δὲ τουτέοισι. φαλλοὺς ὅσοι Διονύσῳ ἐγείρουσι, ἐν τοῖσι φαλλοῖσι καὶ ἄν-

δρας ξυλίλους κατίζουσι· ὅτεν μὲν εἵνεκα, ἐγὼ οὐκ ἐξέω. δοκέει δ' ὦν μοι καὶ ὅδε ἐς ἐκείνου μίμησιν τοῦ ξυλίλου ἀνδρὸς ἀνέρχεσθαι. 29. Ἡ δὲ οἱ ἄνοδος τοιήδε. σειρῆ μακρῆ ἑωυτόν τε ἅμα, καὶ τὸν φαλλὸν περιβάλλει· μετὰ δὲ ἐπιβαίνει ξύλων προςφυῶν τῷ φαλλῷ, ὀκόσον ἐς χώρην ἄκρου ποδός· ἀνιῶν δὲ ἅμα ἀναβάλλει τὴν σειρῆν ἀμφοτέρωθεν, ὅκως περ ἠνιοχέων. εἰ δὲ τις τόδε μὲν οὐκ ὄπωπε, ὄπωπε δὲ φοινικοβατέοντις, ἢ ἐν Ἀραβίῃ, ἢ ἐν Αἰγύπτῳ, ἢ ἄλλοθί κου, οἶδε τὸ λέγω. ἐπεὰν δὲ ἐς τέλος ἴκηται τῆς ὁδοῦ, σειρῆν ἐτέρην ἀφείς, τὴν αὐτὸς ἔχει, μακρῆν ταύτην, ἀνέλκει τῶν οἱ θυμὸς, ξύλα, καὶ εἶματα, καὶ σκευέα· ἀπὸ τῶν ἔδρην συνδέων, ὀκοίην καλιῆν, ἰζάνει. μίμνει τε χρόνον, τῶν εἴπον ἡμερέων. πολλοὶ δὲ ἀπικνεόμενοι, χρυσόν τε καὶ ἄργυρον, οἱ δὲ χαλκὸν κομίζουσι· εἴτ' ἀφέντες ἐκείνου πρόσθε κείμενα, ἀπιῦσι, λέγοντες τὰ οὐνόματα ἕκαστος. παρεστῆς δὲ ἄλλος, ἄνω ἀγγέλλει· ὁ δὲ δεξάμενος τοῦνομα, εὐχολῆν ἐς ἕκαστον ποιέεται. ἅμα δὲ εὐχόμενος, κροτέει ποίημα χάλκεον, τὸ αἶδει μέγα καὶ τροχὺ, κινεόμενον, εὐδαι δὲ οὐδαμᾶ. ἦν γὰρ μιν ὕπνος ἔλη ποτὲ, σκορπίος ἀνιῶν ἀνεγείρει τε, καὶ ἀεικέα ἐργάζεται, καὶ οἱ ἦδε ἢ ζημίη τοῦ ὕπνου ἐπικέεται. τὰ μὲν ὦν ἐς τὸν σκορπίον μυθέονται, ἰρά τε καὶ θεοπρεπία· εἰ δὲ ἀτρεπία ἐστὶ, οὐκ ἔχω ἐρέειν. δοκέειν δὲ μοι, μέγα ἐς ἀργυρνήην συμβάλλεται καὶ τῆς πτώσιος ἢ ὀφρώδη. φαλλοβατέων μὲν δὴ πέρι τοσαῦτα ἀρκέει. 30. Ὁ δὲ νηὸς ὀρέει μὲν ἐς Ἡέλιον ἀνιόντα. εἶδος δὲ, καὶ ἐργασίην ἐστὶ, ὀκοίους νηοὺς ἐν Ἰωνίῃ ποιέουσι.

ἔδρη μεγάλη ἀνέχει ἐκ γῆς μέγαθος ὄργυιῶν δυοῖν, ἐπὶ τῆς ὁ νηὸς ἐπικέαται. ἄνοδος ἐς αὐτὸν λίθου πεποιήται, οὐ κάρτα μακρῆ. ἀνελθόντι δὲ θωῦμα μὲν καὶ ὁ πρόνῃος μέγα παρέχεται, θύρησί τε ἥσκηται χρυσεῖσιν· ἔνδοθε δὲ ὁ νηὸς χρυσοῦ τε πολλοῦ ἀπολάμπεται, καὶ ἡ ὄροφῆ πᾶσα χρυσεῖη. ἀπόξει δὲ αὐτοῦ ὁδμὴ ἀμβροσίη, ὁκοίη λέγεται τῆς χώρης τῆς Ἀραβίης. καὶ σοι τηλόθεν ἀνιόντι, προσβάλλει πνοιὴν κάρτα ἀγαθὴν· καὶ ἦν αὐτίς ἀπίης, οὐδαμᾶ λείπεται, ἀλλὰ σευ τὰ τε εἴματα ἐς πολλὸν ἔχει τὴν πνοιήν, καὶ σὺ ἐς πάμπαν αὐτῆς μνήσεται. 31. Ἐνδοθεν δὲ ὁ νηὸς οὐκ ἀπλόος ἐστί, ἀλλὰ ἐν αὐτῷ θάλαμος ἄλλος πεποιήται. ἄνοδος καὶ ἐς τοῦτον ὀλίγη· θύρησι δὲ οὐκ ἥσκηται, ἀλλ' ἐς ἀντίον ἅπας ἀναπέπταται. ἐς μὲν ὧν τὸν μέγαν νηὸν πάντες εἰσέρχονται· ἐς δὲ τὸν θάλαμον οἱ ἱερεῖς μῦνον. οὐ μέντοι πάντες ἱερεῖς, ἀλλὰ τοι μάλιστα ἀγχίθεοὶ τέ εἰσι, καὶ τοῖσι πᾶσα ἐς τὸ ἱρὸν μέλεται θεράπειη. ἐν δὲ τῶνδε εἴαται τὰ ἔδεα, ἦτε Ἥρη, καὶ τὸν αὐτοὶ Δία ἐόντα ἐτέρῳ οὐνόματι κληῖζουσι. ἄμφω δὲ χρύσειοί τε εἰσι, καὶ ἄμφω ἕζονται· ἀλλὰ τὴν μὲν Ἥρην λέοντες φορέουσι· ὁ δὲ ταύροισιν ἐφέζεται. καὶ δῆτα τὸ μὲν τοῦ Διὸς ἄγαλμα, ἕς Δία πάντα ὄρη, καὶ κεφαλὴν, καὶ εἴματα, καὶ ἔδρη· καὶ μιν οὐδὲ ἐθέλων ἄλλως εἰκάσεις. 32. Ἡ δὲ Ἥρη σκοπέοντί τοι πολυειδέα μορφήν ἐκφανέει. καὶ τὰ μὲν ζῦμπαντα ἀτρεκέει λόγῳ Ἥρη ἐστί· ἔχει δὲ τι καὶ Ἀθηναίης, καὶ Ἀφροδίτης, καὶ Σεληναίης, καὶ Πέης, καὶ Ἀρτέμιδος, καὶ Νεμέσιος, καὶ Μοιρέων. χειρὶ δὲ τῇ μὲν ἐτέρῃ σκῆ-

πιτρον ἔχει, τῇ ἐτέρῃ δὲ ἄτρακτον. καὶ ἐπὶ τῇ κεφαλῇ ἀκτίνάς τε φορέει, καὶ πῦργον, καὶ κροσσόν, τῷ μούνην τὴν Οὐρανίην κοσμέουσι. ἔκτοσθε δὲ οἱ χρυσός τε ἄλλος περικέεται, καὶ λίθοι κάρτα πολυτελέες, τῶν οἱ μὲν λευκοὶ, οἱ δὲ ὑδατώδεις, πολλοὶ δὲ πυρρῶδεις. ἔτι δὲ ὄνυχες οἱ Σαρδῶοι πολλοὶ, καὶ ὑάκινθοι, καὶ σμάραγδοι, τὰ φέρουσι Αἰγύπτιοι, καὶ Ἰνδοὶ, καὶ Αἰθίοπες, καὶ Μῆδοι, καὶ Ἀρμένιοι, καὶ Βαβυλώνιοι. τὸ δὲ δὴ μέζονος λόγου ἄξιον, τοῦτο ἀπηγήσομαι· λίθον ἐπὶ τῇ κεφαλῇ φορέει, λυχνὶς καλέεται, οὐνομα δὲ οἱ τοῦ ἔργου ἢ συντυχίη. ὑπὸ τούτου ἐν νυκτὶ σέλας πολλὸν ἀπολάμπεται, ὑπὸ δὲ οἱ καὶ ὁ νηὸς ἅπας, οἷον ὑπὸ λύχνοισι φαίνεται. ἐν ἡμέρῃ δὲ τὸ μὲν φέγγος ἀσθενεῖ. ἰδέην δὲ ἔχει κάρτα πυρῶδεα. καὶ ἄλλο θωυμαστόν ἐστι ἐν τῷ ξοάνῳ. ἦν ἐστεῶς ἀντίος ἐσορέης, ἐς σὲ δρῆ· καὶ μεταβαίνοντι τὸ βλέμμα ἀκολουθεῖ, καὶ ἦν ἄλλος ἐτέρωθεν ἱστορέη, ἴσα καὶ ἐς ἐκεῖνον ἐκτελέει. 33. Ἐν μέσῳ δὲ ἀμφοτέρων, ἔστηκε ξοάνον ἄλλο χρύσειον, οὐδαμᾶ τοῖσι ἄλλοισι ξοάνοισι εἴκελον. τὸ δὲ μορφὴν μὲν ἰδίην οὐκ ἔχει, φορέει δὲ τῶν ἄλλων θεῶν εἶδεα. καλέεται δὲ σημηῖον καὶ ὑπὲρ αὐτῶν Ἀσσυρίων. οὐδέ τι οὐνομα ἴδιον αὐτῷ ἔθεντο, ἀλλ' οὐδὲ γενέσιος αὐτοῦ περὶ καὶ εἶδος λέγουσι. καὶ μιν οἱ μὲν ἐς Διδόνυσον, ἄλλοι δὲ ἐς Δευκαλίωνα, οἱ δὲ ἐς Σεμίραμιν ἄγουσι. καὶ γὰρ δὴ ὦν ἐπὶ τῇ κορυφῇ αὐτοῦ, περιστερὴ χρυσῆ ἐφέστηκε. τοῦνεκα δὴ μυθεύονται Σεμίραμιος ἔμμεναι τόδε σημηῖον. ἀποδημῆει δὲ δις ἐκάστου ἔτος ἐς Θάλασσαν, ἐς κομιδὴν τοῦ εἶπον ὕδα-

τος. 34. Ἐν αὐτῷ δὲ τῷ νηῷ, ἐσιόντων ἐν ἀριστερῇ, κέαται πρῶτα μὲν Θρόνος ἡελίου· αὐτοῦ δὲ εἶδος οὐκ ἔστι, μόνου γὰρ Ἡελίου καὶ Σεληναίης ξόανα οὐ δεικνύουσι. ὅτεν δὲ εἴνεκα ᾧδε νομίζουσι, ἐγὼ καὶ τόδε ἔμαθον. λέγουσι τοῖσι μὲν ἄλλοισι θεοῖσι ὅσιον ἔμμεναι ξόανα ποιέσθαι, οὐ γὰρ σφείων ἐμφανέα πάντεσι τὰ εἶδεα· Ἡέλιος δὲ, καὶ Σεληναίη, πάμπαν ἐναργέες, καὶ σφείας πάντες ὄρεουσι. κοίη ᾧν αἰτίη ξοανουργίης, τοῖσι ἐν τῷ ἡέρι φαινόμενοισι; 35. Μετὰ δὲ τὸν Θρόνον τοῦτον κέαται ξόανον Ἀπόλλωνος, οὐκ οἶον ἐώθεε ποιέσθαι· οἱ μὲν γὰρ ἄλλοι πάντες, Ἀπόλλωνα νέον τε ἡγῆνται, καὶ πρωθήβην ποιέουσι. μῦνοι δὲ οὔτοι Ἀπόλλωνος γενειήτεω ξόανον δεικνύουσι· καὶ τὰδε ποιέοντες, δωτούς μὲν ἐπαινέουσι, Ἑλλήνων δὲ κατηγοροῦσι, καὶ ἄλλων, ὁκόσοι Ἀπόλλωνα παῖδα θέμενοι ἰλάσκονται· αἰτίη δὲ ἡδε δοκίει αὐτέοισι, ἀσοφίη μεγάλη ἔμμεναι, ἀτελέα ποιέσθαι τοῖσι θεοῖσι τὰ εἶδεα. τὸ δὲ νέον ἀτελές ἔτι νομίζουσι. ἐν δὲ καὶ ἄλλο τῷ σφετέρῳ Ἀπόλλωνι καινουργέουσι. μῦνοι Ἀπόλλωνα εἶμασι κοσμέουσι. 36. Ἔργων δὲ αὐτοῦ πέρι, πολλὰ μὲν ἔχω εἰπεῖν. ἐρέω δὲ τὸ μάλιστα θωυμάζειν ἄξιον. πρῶτα δὲ τοῦ μαντηίου ἐπιμνήσομαι. μαντήια πολλὰ μὲν παρ' Ἑλλήσι, πολλὰ δὲ καὶ παρ' Αἰγυπτίοισι. τὰ δὲ καὶ ἐν τῇ Λιβύῃ, καὶ ἐν τῇδε Ἀσίῃ πολλὰ ἔστι· ἀλλὰ τὰ μὲν οὔτε ἰρέων ἄνευ προφητέων φθέγγονται. ὅδε δὲ αὐτός τε κινέεται, καὶ τὴν μαντηίην ἐς τέλος αὐτουργεῖ. τρόπος δὲ αὐτῆς τοιόςδε. εὐτ' ἂν ἐθέλῃσι χρησμηγορέειν, ἐν τῇ ἔδρῃ πρῶτα κινέε-

ται. οἱ δὲ μιν ἱρέες αὐτίκα ἀείρουσι. ἦν δὲ μὴ ἀείρωσι, ὁ δὲ ἰδρῶει, καὶ ἐς μέσον ἔτι κινέεται. εὐτ' ἂν δὲ ὑποδύντες φέρωσι, ἄγει σφέας, πάντη περιδι-
νέων, καὶ ἐς ἄλλον ἐξ ἑτέρου μεταπηδέων. τέλος δ' ἀρχιρεὺς ἀντιάσας, ἐπερέεται μιν περὶ ὑπάντων πρηγμαίων· ὁ δὲ ἦν τι μὴ θέλη ποιέεσθαι, ὁπίου ἀναχωρέει. ἦν δὲ τι ἐπαινέη, ἄγει ἐς τὸ πρῶσω τοὺς προσφέροντας, ὅκωςπερ ἠνιοχίων. οὕτω μὲν συνα-
γείρουσι τὰ θεόσφατα, καὶ οὔτε ἱρὸν πρηγμα οὐδὲν, οὔτε ἴδιον τούτου ἀνευ ποιέουσι. λέγει δὲ καὶ τοῦ ἔτεος πέρι, καὶ τῶν ὥρέων αὐτοῦ πασέων, καὶ ὁκότα οὐκ ἔσονται. λέγει δὲ καὶ τοῦ σημηίου πέρι, κότε χρή μιν ἀποδεμέειν, τὴν εἶπον ἀποδημίην. 37. Ἐρέω δὲ καὶ ἄλλο, τὸ ἐμεῦ παρεόντος ἔπρηξε. οἱ μὲν μιν ἱρέες ἀείροντες ἔφερον, ὁ δὲ τοὺς μὲν ἐν γῆ κάτω ἔλιπε, αὐτὸς δὲ ἐν τῷ ἡέρι μούνος ἐφορέετο. 38. Μετὰ δὲ τὸν Ἀπόλλωνα, ξύανόν ἐστιν Ἄτλαντος, με-
τὰ δὲ Ἐρμέω καὶ Εἰλειθυίης. 39. Τὰ μὲν ὦν ἐντὸς τοῦ νηοῦ, ὧδε κεκοσμέεται· ἔξω δὲ βωμός τε κέαται μέγας, χάλκεος· ἐν δὲ καὶ ἄλλα ξόανα μυρία χάλκεα, βασιλέων τε καὶ ἱρέων. καταλέξω δὲ τῶν μάλιστα ἄξιον μνήσασθαι. ἐν ἀριστερῇ τοῦ νεῶ Σεμιράμιος ξόανον ἔστηκε, ἐν δεξιῇ τὸν νηὸν ἐπιδεικνυούσης. ἀνέστη δὲ δι' αἰτίην τοιήνδε· ἀνθρώποισι, ὁκόσοι Συρρίην οἰκέουσι, νόμον ἐποιέετο, ἐωῦτήν μὲν ὅκως θεὸν ἰλάσκεσθαι, θεῶν δὲ τῶν ἄλλων, καὶ αὐτῆς Ἥρης ἀλογέειν· καὶ ὧδε ἐποίηον. μετὰ δὲ ὡς οἱ θεόθεν ἀπίκοντο νοῦσοί τε καὶ συμφορῆ, καὶ ἄλγεα, μανίης μὲν ἐκείνης ἀπεπαύσατο, καὶ θνητὴν ἐωῦτήν

ὁμολόγει, καὶ τοῖσι ὑπηκόοισι αὐτοῖς ἐκέλευεν εἰς Ἡ-
 ρην τρέπεσθαι. τούνεκα δὴ ἔτι τοιήδε ἀνέστηκε, τοῖ-
 σι ἀπικνεομένοισι τὴν Ἡρην ἰλάσκεσθαι δεικνύουσα,
 καὶ θεὸν οὐκ ἔτι ἐωῦτήν, ἀλλ' ἐκείνην ὁμολογέουσα.
 40. Εἶδον δὲ καὶ Ἑλένης αὐτόθι ἄγαλμα, καὶ Ἐκά-
 βης, καὶ Ἀνδρομάχης, καὶ Πάριδος, καὶ Ἐκτορος,
 καὶ Ἀχιλλέως. εἶδον δὲ καὶ Νιρῆως εἶδος τοῦ Ἄγλα-
 ῦης, καὶ Φιλομήλην, καὶ Πρόκνην, ἔτι γυναῖκας,
 καὶ αὐτὸν Τηρέα ὄρνιθα, καὶ ἄλλο ἄγαλμα Σεμι-
 φάμιος, καὶ Κομβάβου, τὸ κατέλεξα, καὶ Στρατο-
 νίκησ, κάρτα καλὸν, καὶ Ἀλεξάνδρου, αὐτῷ ἐκείνω
 εἶκελον. παρὰ δὲ οἱ Σαρδανάπαλος ἕστηκε, ἄλλη
 μορφῇ, καὶ ἄλλη στολῇ. 41. Ἐν δὲ τῇ αὐτῇ ἄφε-
 τοι νέμονται βόες μεγάλοι, καὶ ἵπποι, καὶ ἄετοί, καὶ
 ἄρκτοι, καὶ λέοντες, καὶ ἀνθρώπους οὐδαμᾶ σίνον-
 ται, ἀλλὰ πάντες ἱροὶ τέ εἰσι, καὶ χειροθήρες. 42.
 Ἴρῆες δὲ αὐτοῖσι πολλοὶ ἀποδεδέχαται· τῶν οἱ μὲν
 τὰ ἱρήϊα σφάζουσι, οἱ δὲ σπονδὴν φορέουσι, ἄλλοι
 δὲ πυρφόροι καλέονται, καὶ ἄλλοι παραβώμιοι. ἐπὶ
 ἔμευ δὲ πλείονες καὶ τριηκοσίων εἰς τὴν θυσίαν ἀπικ-
 νέοντο. ἐσθῆς δὲ αὐτοῖσι πᾶσι λευκή· καὶ πῖλον
 ἐπὶ τῇ κεφαλῇ ἔχουσι. ἀρχιρεὺς δὲ ἄλλος ἐκάστου
 ἔτεος ἐπιγίγνεται. πορφυρέην δὲ μοῦνος οὗτος φο-
 ρεῖ, καὶ τιάρη χρυσοῆ ἀναδέεται. 43. Ἔστι δὲ καὶ
 ἄλλο πλῆθος ἀνθρώπων ἱρῶν, αὐλητέων τε, καὶ συ-
 ριστέων, καὶ Γάλλων, καὶ γυναῖκες ἐπιμανέες τε,
 καὶ φρενοβλαβέες. 44. Θυσίη δὲ δις ἐκάστης ἡμέ-
 ρης, ἐπιτελέεται, εἰς τὴν πάντες ἀπικνέονται. Διὸ
 μὲν ὧν καθ' ἡσυχίην θύουσι, οὔτε ἀείδοντες, οὔτε

αυλέοντες. εὐτ' ἂν δὲ τῇ Ἡρῇ κατάρχωνται, αἰείδουσι τε, καὶ αυλέουσι, καὶ κρόταλα ἐπικροτεύουσι. καὶ μοι τούτου πέρι, σαφές οὐδὲν εἰπεῖν ἐδύνατο. 45. Ἔστι δὲ καὶ λίμνη αὐτόθι, οὐ πολλὸν ἐκὰς τοῦ ἱεροῦ, ἐν τῇ ἰχθύες ἱεροὶ τρέφονται πολλοὶ, καὶ πολυειδέες. γίνονται δὲ αὐτέων ἔνιοι κάρτα μεγάλοι· οὔτοι δὲ καὶ οὐνόματα ἔχουσι, καὶ ἔρχονται καλεόμενοι· ἐπ' ἐμεῦ δὲ τις εἶη ἐν αὐτοῖσι χρυσοφορέων· ἐν τῇ πτέρυγι δὲ ποίημα χρύσειον αὐτέω ἀνεκέατο. καὶ μιν ἐγὼ πολλάκις ἐθησάμην, καὶ ἔχε τὸ ποίημα. 46. Βάθος δὲ τῆς λίμνης πολλὸν ἐγὼ μὲν οὐκ ἐπειρηθήην· λέγουσι δ' ὧν καὶ διηκοσίων ὄργυιέων πλέον ἔμμεναι. κατὰ μέσον δὲ αὐτῆς βωμὸς λίθου ἀνέστηκε. δοκείοις ἂν ἄφνω ἰδῶν, πλώειν τέ μιν, καὶ τῷ ὕδατι ἐποχέεσθαι, καὶ πολλοὶ ᾧδε νομίζουσι· ἐμοὶ δὲ δοκείει στύλος ἐφρατεῶς μέγας, ἀνέχειν τὸν βωμόν. ἔστυπται δὲ αἰεὶ, καὶ θυώματα ἔχει. πολλοὶ δὲ καὶ ἐκάστης ἡμέρης κατ' εὐχὴν ἐς αὐτὸν νηχόμενοι, στεφανοφορέουσι. 47. Γίνονται δὲ αὐτόθι καὶ πανηγυρίαι τε μέγισται· καλέονται δὲ ἐς τὴν λίμνην καταβάσιες, ὅτι ἐν αὐτῆσι ἐς τὴν λίμνην τὰ ἱερά πάντα κατέρχεται· ἐν τοῖσι ἡ Ἡρῇ πρώτη ἀπικνέεται τῶν ἰχθύων εἵνεκα, μὴ σφείας ὁ Ζεὺς πρῶτος ἴδῃται. ἦν γὰρ τότε γένηται, λέγουσι ὅτι πάντες ἀπόλλυνται. καὶ δῆτα ὁ μὲν ἔρχεται ὀφόμενος, ἡ δὲ πρόσω ἰσταμένη ἀπείργει τέ μιν, καὶ πολλὰ λιπαρέουσα ἀποπέμπει. 48. Μέγισται δὲ αὐτοῖσι πανηγυρίαι, ταῖς ἐς θάλασσαν νομίζονται. ἀλλ' ἐγὼ τουτέων πέρι σαφές οὐδὲν ἔχω εἶπαι· οὐ γὰρ ἦλθον αὐτὸς, οὐδὲ ἐπει-

ρήθην ταύτης τῆς ὁδοιπορίας. τὰ δὲ ἐλθόντες ποιέουσι, εἶδον, καὶ ἀπηγήσομαι. ἀγγίξον ἕκαστος ἕδατι σισαγμένον φέρουσι· κηρῶ δὲ τὰδε σεσήμανται· καὶ μιν οὐκ αὐτοὶ λυσάμενοι χρέονται, ἀλλ' ἔστι ἀλεκτροῶν ἰφός, οἰκέει δὲ ἐπὶ τῇ λίμνῃ, ὅς ἐπεὶ σφέων δέξεται τὰ ἀγγήια, τὴν τε σφρηγιῖδα ὄρη, καὶ μισθὸν ἀρνύμενος, ἀνά τε λύει τὸν δεσμὸν, καὶ τὸν κηρὸν ἀπαιρέεται, καὶ πολλαὶ μνῆες ἐκ τουτέου τοῦ ἔργου τῷ ἀλεκτροῶνι ἀγείρονται. ἔνθεν δὲ ἐς τὸν νηὸν αὐτοὶ ἐνείκαντες, σπένδουσί τε, καὶ θύσαντες, ὀπίσω ἀπονοστέουσι. 49. Ἑορτέων δὲ πασέων, τῶν οἶδα, μεγίστην τοῦ εἵαρος ἀρχομένου ἐπιτελέουσι. καὶ μιν οἱ μὲν πυρὴν, οἱ δὲ λαμπάδα καλέουσι. θυσίην δὲ ἐν αὐτῇ τοιήνδε ποιέουσι. δένδρεα μεγάλα ἐκκόψαντες, ἐν τῇ αὐλῇ ἐστῆσι, μετὰ δὲ ἀγινέοντες αἰγᾶς τε, καὶ ὄϊας, καὶ ἄλλα κτήνεα ζωᾶ, ἐκ τῶν δένδρων ἀπαρτέουσι· ἐν δὲ καὶ ὄρνιθες, καὶ εἴματα, καὶ χρύσεια, καὶ ἀργύρεα ποιήματα. ἐπεὶ δὲ ἐντελέα πάντα ποιήσωνται, περιενείκοντες τὰ ἱερά περὶ τὰ δένδρεα, πυρὴν ἐνιῶσι, τὰ δὲ αὐτίκα πάντα καίνονται. ἐς ταύτην τὴν ἑορτὴν πολλοὶ ἄνθρωποι ἀπικνέονται ἐκ τε Συρίας καὶ τῶν πέριξ χωρέων πασέων φέρουσί τε τὰ ἐσωτῶν ἱερά ἕκαστοι, καὶ τὰ σημήια ἕκαστοι ἔχουσι ἐς τὰδε μεμιμημένα. 50. Ἐν ῥητήσι δὲ ἡμέρησι τὸ μὲν πλῆθος ἐς τὸ ἱερόν ἀγείρονται· Γάλλοι δὲ πολλοὶ, καὶ τοὺς ἔλεξα, οἱ ἱεροὶ ἄνθρωποι τελέουσι τὰ ὄργια, τάμνονταί τε τοὺς πήχεας, καὶ τοῖσι νώτοισι πρὸς ἀλλήλους τύπτονται· πολλοὶ δὲ σφίσι παρεστεῶντες, ἐπαυλέουσι, πολλοὶ δὲ τύμ-

πανα παταγέουσι, ἄλλοι δὲ αἰείδουσι ἔνθεα καὶ ἰσὴ ἄσματα. τὸ δὲ ἔργον ἐκτὸς τοῦ νηοῦ τότε γίνεται. οὐδὲ ἐσέρχονται ἐς τὸν νηὸν, ὁκόσοι τὰδε ποιεούσι.

51. Ἐν ταύτησι τῆσι ἡμέρησι, καὶ Γάλλοι γίνονται. ἐπεὶ γὰρ οἱ ἄλλοι ἀνλέωσίν τε καὶ ὄργια ποιοῦνται, ἐς πολλοὺς ἤδη ἢ μανίη ἀπικνέεται, καὶ πολλοὶ οἱ ἐς θῆν ἀπικόμενοι, μετὰ δὲ τοιάδε ἔπραξαν. καταλέξω δὲ καὶ τὰ ποιοῦσι. ὁ νεηνίης, ὅτω τὰδε ἀποκέεται, ῥίψας τὰ εἴματα, μεγάλη βοῆ ἐς μέσον ἔρχεται, καὶ ξίφος ἀναιρέεται, τὰ δὲ πολλὰ ἔτεα ἐμοὶ δοκέει, διὰ τοῦτα ἔστηκε· λαβῶν δὲ αὐτίκα τάμνει ἐωῦτόν, θέει τε διὰ τῆς πόλιος, καὶ τῆσι χερσὶ φέρει τὰ ἔταμα. ἐς ὁκοίην δὲ οἰκίην ταῦδε ἀπορῥίπτει, ἐκ ταύτης ἐσθῆτά τε θηλέην, καὶ κύμωκ τὸν γυναικῆιον λαμβάνει. τὰδε μὲν ἐν τῆσι τομῆσι ποιεούσι.

52. Ἀποθανόντες δὲ Γάλλοι οὐκ ὁμοίην ταφήν τοῖσι ἄλλοισι θάπτονται, ἀλλ' εἰς ἀποθάκη Γάλλος, οἱ ἑταῖροί μιν ἀείροντες, ἐς τὰ προάστεια φέρουσι. θέμενοι δὲ αὐτὸν καὶ τὸ φέρετρον, τῷ ἐκόμισαν, ὑπερθε λίθοις βάλλουσι, καὶ τὰδε πρήξαντες, ὀπίσω ἀπονοστίουσι· φυλάξαντες δὲ ἑπτὰ ἡμερέων ἀριθμὸν, οὕτω ἐς τὸ ἱερόν ἐσέρχονται. πρὸ δὲ τουτέων, ἦν ἐσέλθωσι, οὐκ ὕσια ποιεούσι.

53. Νόμεσαι δὲ ἐς ταῦτα χρεώνται τουτέοισι· ἦν μὲν τις ἀντέων νέκυν ἴδῃται, ἐκείνην τῆν ἡμέρην ἐς τὸ ἱερόν οὐκ ἀπικνέεται· τῆ ἑτέρῃ δὲ, καθήρας ἐωῦτόν, ἐσέρχεται. αὐτέων δὲ τῶν οἰκηθῶν τοῦ νέκυσ ἕκαστοι φυλάξουσιν· ἀριθμὸν ἡμερέων τριήκοντα, καὶ τὰς κεφαλὰς ξυράμενοι, ἐσέρχονται. πρὶν δὲ τὰδε ποιῆσαι, οὐ

σφίσι ἐσιέναι ὄσιον. 54. Θύουσι δὲ βόας ἄρσενάς τε, καὶ θήλεας, καὶ αἴγας, καὶ ὄϊας. σύας δὲ μούνον ἐναγέας νομίζοντες, οὔτε θύουσι, οὔτε σιτέονται. ἄλλοι δ' οὐ σφέας ἐναγέας, ἀλλὰ ἱρούς νομίζουσι. ὀρνίθων τε αὐτέοισι περιστερὴ δοκεῖ χρῆμα ἰρώτατον, καὶ οὐδὲ ψάυειν αὐτέων δικαιοῦσι· καὶ ἦν ἀέκοντες ἄψωνται, ἐναγέες ἐκείνην τὴν ἡμέρην εἰσὶ τούνεκα δὴ αὐτέοισι σύννομοί τε εἰσὶ, καὶ ἐς τὰ οἰκῆια ἐξέρχονται, καὶ τὰ πολλὰ ἐν γῆ νέμονται. 55. Λέξω δὲ καὶ τῶν πανηγυριστέων περὶ, τὰ ἐκεῖνοι ποιεοῦσι. ἀνὴρ εὐτ' ἂν ἐς τὴν ἱρὴν πόλιν πρῶτον ἀπικνέεται, κεφαλὴν μὲν ὄδε καὶ ὄφρυας ἐξύρατο· μετὰ δὲ ἱρεύσας ὄϊν, τὰ μὲν ἄλλα κρουργεῖ τε καὶ εὐωχέεται, τὸ δὲ νάκος χαμαὶ θέμενος, ἐπὶ τούτου ἐς γόνυ ἔξεται, πόδας δὲ καὶ κεφαλὴν τοῦ κτήνεος ἐπὶ τὴν ἐωῦτοῦ κεφαλὴν ἀναλαμβάνει· ἅμα δὲ εὐχόμενος αἰτέει, τὴν μὲν παρεούσαν θυσίην δέκεσθαι· μίξω δὲ ἐσαῦθις ὑπισχέεται. τελέσας δὲ ταῦτα, τὴν κεφαλὴν αὐτοῦ τε στέφεται, καὶ τῶν ἄλλων, ὀκόσοι τὴν αὐτὴν ὁδὸν ἀπικνέονται. ἄρας δὲ ἀπὸ τῆς ἐωῦτοῦ ὀδοιπορεῖ, ὕδασι τε ψυχροῖσι χρεώμενος, λουτρῶν τε καὶ πόσιος εἶνεκα, καὶ ἐς πάμπαν χαμοκοιτέων. οὐ γάρ οἱ εὐνής ἐπιβῆναι ὄσιον, πρὶν τὴν τε ὁδὸν ἐκτελέσαι, καὶ ἐς τὴν ἐωῦτοῦ αὐτίς ἀπικέσθαι. 56. Ἐν δὲ τῇ ἱρῇ πόλει ἐκδέκεται μιν ἀνὴρ ξεινοδόκος ἀγνοέοντα. ῥήτοί γάρ δὴ ὢν ἐκάστης πόλιος αὐτόθι ξεινοδόκοι εἰσὶ· καὶ τότε πατρόθεν οἴκοι δέκονται. καλέονται δὲ ὑπὸ Ἀσσυρίων οἶδε διδάσκαλοι, ὅτι σφίσι πάντα ὑπηγέονται. 57. Θύουσι δὲ οὐκ ἐρ

αὐτῷ τῷ ἱρῷ· ἀλλ' ἐπεὰν παραστήσῃ τῷ βωμῷ τὸ ἱρῆιον, ἐπισπείσας, αὐτὶς ἄγει ζῶν ἐς τὰ οἰκῆια· ἔλθων δὲ κατ' ἐωϋτὸν θύει τε, καὶ εὐχεται. 58. Ἐστὶ δὲ καὶ ἄλλης θυσίης τρόπος τοιόσδε· στέφαντες τὰ ἱρῆια ζῶα, ἐκ τῶν προφυλαίων ἀπιῶσι, τὰ δὲ κατενευχθέντα θνήσκουσι· ἔνιοι δὲ καὶ παῖδας ἐωϋτῶν ἐντεϋθεν ἀπιῶσι, οὐκ ὁμοίως τοῖς κτήνεσι, ἀλλ' ἐς πῆρην ἐνθήμενοι, χειρὶ κατάγουσι, ἅμα δὲ αὐτέοισι ἐπικερτομέοντες, λέγουσι ὅτι οὐ παῖδες ἀλλὰ βόδες εἰσὶ. 59. Στίζονται δὲ πάντες οἱ μὲν ἐς καρπούς, οἱ δὲ ἐς ἀυχένας. καὶ ἀπὸ τοῦδε ἅπαντες Ἀσσύριοι στιγματηφορέουσι. 60. Ποιέουσι δὲ καὶ ἄλλο, μόνουοισι Ἑλλήνων Τροϊζηνίοισι ὁμολογέοντες. λέξω δὲ καὶ τὰ κείνοι ποιέουσι. Τροϊζήνιοι τῆσι παρθένουσι, καὶ τοῖσι ἡϊθέοισι νόμον ἐποίησαντο, μὴ μιν ἄλλως γάμον ἰέναι, πρὶν Ἴππολύτῳ κόμας κείρασθαι· καὶ ᾧδε ποιέουσι. τοῦτο καὶ ἐν τῇ ἱρῇ πόλει γλυνεταί· οἱ μὲν νεηνίαι τῶν γενείων ἀπάρχονται· τοῖσι δὲ νέοισι πλοκάμους ἱρούς ἐκ γενετῆς ἀπιῶσι· τοὺς ἐπεὰν ἐν τῷ ἱρῷ γένωνται, τάμνουσί τε, καὶ ἐς ἄγγεα καταθέντες, οἱ μὲν ἀργύρεα, πολλοὶ δὲ χρύσεια ἐν τῷ νηῷ, προσηλώσαντες ἀπίασι, ἐπιγράφαντες ἕκαστοι τὰ οὐνόματα. τοῦτο καὶ ἐγὼ ἔτι νέος ὢν, ἐπετέλεσα. καὶ ἔτι μεῦ ἐν τῷ ἱρῷ καὶ ὁ πλόκαμος, καὶ τὸ οὔνομα.

ΔΗΜΟΣΘΕΝΟΥΣ
ΕΓΚΩΜΙΟΝ.

ARGVMENTVM.

Priori parte narrat auctor, de nova ratione, qua laudationem Demosthenis scriberet, dubius, colloquium, quod cum Thersagora poeta habuerat, qui eo die carmen, quo laudes Homeri celebraret, perfererat. Concedit poeta et Demosthenem maximis laudibus dignum esse, et se cum similibus illius et Homeri locorum atque virtutum comparatione delectari, tum summa oratoris facundia; decentiusque adeo Demosthenem Athenienses reprehendere, quam colloquia fervente pugna fingere Homerum; at difficilium tamen esse laudare Homerum, cuius quum nihil de patria etc. certi constet, laudes ex carminibus tantum peti possint; poetae vero, Demosthenem laudaturo, maximum patere campum, nec minus soluta oratione scribenti. Laudari enim posse patris nobilitatem, pueri ingenium, iuvenis philosophiae et civilis virtutis amorem, contentionem et labores, quorum fructus summa fuerit eloquentia; viri mores incorruptos, reipublicae administrationis splendorem, et de patria merita maxima. Si vero ob multitudinem laudandorum dubius nesciat, quo vertatur, unam modo virtutem, ex. c. eloquentiam, praecipue laudet, de reliquis pauca adnectens. Quibus

auditis reprehendit auctor Thersagoram, qui medicinam sibi earum difficultatum narraverit, quae vulgari laudatorum gregi sint superandae; sibi hanc esse curam, ut novam laudationis rationem inveniatur. Audito deinde carmine Thersagorae ab poeta librum, commentarios macedonicos, auditio- nis quasi mercedem, accipit, quorum eam partem, quae Demosthenem spectat, adiecit. Colloquuntur Archias et Antipater. Archias ab Antipatro ad Demosthenem capiendum atque in Macedoniam ad- ducendum missus, rationem missionis Antipatro reddit, atque singula de Demosthenis morte ac ul- timos eius sermones enarrat. Quo loco et Antipa- ter magnam suam de oratore opinionem exponit, et pluribus refert, quanti Aristoteles et praecipue Phi- lippus, cui licet infestissimus fuerit, Demosthenem habuerint. Hac libri parte summis Demosthenes laudibus effertur, non magis ob vim dicendi, quam ob reliquas virtutes; narratur, quantum Philippus eum timuerit, quanto Graeciae et Athenarum ho- stibus impedimento fuerit, quantum Athenis value- rit, de Athenis meruerit.

Plurimorum consensu non creditur ab Luciano compositum. Gesnerus, si Lucianus, inquit, au- ctor est, quod in neutram partem facile confici posse arbitror, prior pars satyrica esse videtur in lauda- tores ineptos, magno conatu magnas nugas vel poe- ticas vel solutae orationis agentes; altera pars au- tem, quae ex Macedonicis deprompta commentariis fingitur, digna Luciano et maximo quovis ingenio. Wieland, Lucianum auctorem esse vix dubitat, librumque optimis Luciani operibus adnumerandum arbitratur. La Croze in secunda quidem libri par- te monumentum antiquum et lectu dignum servatum, cetera vero non magni pretii esse censet.

ΑΤΚΙΝΟΣ ΚΑΙ ΘΕΡΣΑΓΟΡΑΣ.

Βαδίζοντί μοι κατά τὴν στοίαν, τὴν ἐντεῦθεν ἐξιόντων ἐν ἀριστερᾷ, τῆς ἑκτῆς ἐπὶ δέκα, σμικρὸν πρὸ μεσημβρίας, Θερσαγόρας περιτυγχάνει. τάχα τινὲς αὐτὸν ὑμῶν ἐπίσταιντο· σμικρὸς τις ἐστὶ, γρυπὸς, ὑπόλευκος, ἀνδρικός τὴν φύσιν. ἰδὼν οὖν αὐτὸν εὐπροσιόντα, Θερσαγόρας, ἔφην, ὁ ποιητής, ποῖ δὴ, καὶ πόθεν;

ΘΕΡΣ. Οἴκοθεν, ἦδ' ὅς, ἐνταῦθα.

ΑΤΚ. Πότερον δ', ἦν δ' ἐγὼ, διαβαδίσων;

ΘΕΡΣ. Ἀμέλει μὲν, ἔφη, καὶ τούτου δεόμενος· ἄωρὶ γάρ τοι τῶν νυκτῶν ἐξαναστάς, ἔδοξέ μοι χρῆναι τοῖς Ὀμήρου γενεθλοῖς τῆς ποιητικῆς ἀπαύξασθαι.

ΑΤΚ. Καλῶς γε σὺ ποιῶν, ἔφην, καὶ τὰ τροφεῖα τῆς παιδεύσεως ἐκείνω τίνων.

ΘΕΡΣ. Ἐκεῖθεν οὖν ἀρξάμενος, ἦδ' ὅς, ἔλαθον ἔμαντὸν, εἰς τοῦτο τῆς μεσημβρίας ἐκπεσών. ὅπερ οὖν ἔφην, δεῖ μὲν μοι καὶ τοῦ περιπάτου. 2. Πολλὸ μέντοι πρότερον, ἔφη, προσειπεῖν τουτονὶ δεόμενος ἦκω, (τῇ χειρὶ τὸν Ὀμηρον ἐπιδειξας· ἴστε δὴπου τὸν ἐν δεξιᾷ τοῦ τῶν Πτολεμαίων νέω, τὸν καθειμένον τὰς κόμας.) προσερωῶν τε οὖν αὐτὸν ἀφικόμην, ἔφη, καὶ προσευξόμενος ἀφθόνων μεταδιδόναι τῶν ἐπῶν.

ΑΤΚ. Εἰ γάρ, ἔφην, ἐν εὐχαῖς τὰ πράγματα εἶη, πάλαι γάρ τοι καὶ αὐτὸς ἐνοχλεῖν μοι δοκῶ τὸν Δημοσοθένην, ἐπικουρῆσαί τι πρὸς τὴν αὐτοῦ γενέ-

Θλιόν. εἰ οὖν ἡμῖν ἐπαρκέουσι τὸ εὐχεσθαι, συμβουλοίμην ἄν σοι. κοινὸν γὰρ ἡμῖν τὸ Ἑρμαιοῦν.

ΘΕΡΣ. Ἐγὼ μὲν, ἔφη, καὶ τῶν νύκτωρ τε καὶ τήμερον πεπονημένων, δοκῶ μοι τῆς εὐροίας τὸν Ὅμηρον ἐπιγράψασθαι. θείως γὰρ πως καὶ μαντικῶς εἰς τὴν ποιήσιν ἐξεβακχεύθη. κρινεῖς δ' αὐτός. ἐπίτηδες γὰρ τοι τοῦτ' ἐπὶ τὸ γραμματεῖον περιηγόμην, εἰ ἄρα τῷ σχολῇ ἄγοντι τῶν ἐταίρων περιτύχοιμι. δοκεῖς οὖν μοι ἐν καλῷ σὺ τῆς σχολῆς εἶναι.

3. ΑΤΚ. Μακάριος γὰρ εἶ, ἦν δ' ἐγώ, καὶ πέπονθας τὸ τοῦ τὸν δόλιχον νενικηκότις, ὅς ἤδη λελουμένος τὴν κόνιν, καὶ τὸ λοιπὸν τῆς θείας ψυχαγωγούμενος, μυθολογεῖν πρὸς τὸν παλαιστὴν διανοεῖτο, ἐπίδοξον κληθήσεσθαι, τῆς πάλης οὐσης. ὁ δ', Ἄλλ' ἐπὶ τῆς βαλβίδος οὐκ ἂν ἐμυθολόγεις, ἔφη. καὶ σὺ δὴ μοι δοκεῖς νενικηκῶς τὸν δόλιχον τῶν ἐπῶν, ἐντροφᾶν ἄνδρ' ἄλλα δὴ κατορρώδοῦντι τὴν τοῦ σταδίου τύχην.

ΘΕΡΣ. Καὶ ὅς γελάσας, Ὡς δὴ σὺ τὴν τῶν ἀπύρων, εἶπεν, ἐργασόμενος!

4. ΑΤΚ. Ἴσως γὰρ, ἔφην, ὁ Δημοσθένης ἐλάττονος ἢ καθ' Ὅμηρον εἶναι σοι λόγου καταφαίνεται. καὶ σὺ μὲν μέγα φρονεῖς, Ὅμηρον ἐπαινέσας. ἐμοὶ δὲ ὁ Δημοσθένης σμικρὸν, καὶ τὸ μηδέν;

ΘΕΡΣ. Συκοφαντεῖς, ἔφη. διαστασιάζασαιμι δ' οὐκ ἂν τοὺς ἥρωας, εἰ καὶ πλείων εἰμὶ τὴν γνώμην πρὸς Ὅμηρου τετάχθαι.

ΑΤΚ. Εὐγε, εἶπον. ἐμὲ δ' οὐκ ἂν νομίζοις πρὸς τοῦ Δημοσθένους; 5. Ἄλλ' ἐπεὶ γε μὴ ταύτη τὸν

λόγον ἀτιμάξεις κατὰ τὴν ὑπόθεσιν, δῆλον ὡς τὴν ποιητικὴν ἔργον ἡγῆ μόνον, τοὺς δὲ ἴστορικοὺς λόγους καταφρονεῖς ἀτεχνῶς, οἷον ἱππεὺς παρὰ πεζοῦς ἐλαύνων.

ΘΕΡΣ. Μὴ μανεῖην, ἔφη, ταῦτά γε, καὶ ἂν εἰ πολλῆς δεῖ τῆς μανίας ἐπὶ τὰς ποιητικὰς ἰοῦσι θύρας.

ΛΤΚ. Δεῖ γάρ τοι καὶ τοῖς καταλογάδην, ἔφη, ἐνθέου τινὸς ἐπιπνοίας, εἰ μέλλουσι μὴ ταπεινοὶ φανεῖσθαι, καὶ φάυλης φροντίδος.

ΘΕΡΣ. Οἶδά τοι, ἔφη, ὧ̄ ἐταῖρε, καὶ χαίρω πολ-
λάκις, ἄλλων τε δὴ λογοποιῶν, καὶ τὰ Δημοσθένους
ἐγγὺς τῶν Ὀμήρου τιθεῖς. οἷον λέγω τὴν σφοδρό-
τητα, καὶ πικρίαν, καὶ τὸν ἐνθουσιασμόν. καὶ τὸ
μὲν Οἰνοβαρεῖς, πρὸς τὰς Φιλίππου μέθας, καὶ κορ-
δακισμοὺς, καὶ τὴν ἀσέλγειαν· τὸ δ', Εἰς οἰωνὸς
ἄριστος, . . . πρὸς τὸ, Δεῖ γὰρ τοὺς ἀγαθοὺς ἄν-
δρας, τὰς ἀγαθὰς ὑποθεμένους ἐλπίδας· . . . καὶ τό-
̄Ηκε μὲγ' οἰμῶξεις γέρων ἱππηλῦτα Πηλεὺς,
πρὸς τό·

Πηλίκον ποτὲ στενάξαιεν ἂν οἱ ἄνδρες ἐκεῖνοι, οἱ
ὑπὲρ δόξης καὶ ἐλευθερίας τελευτήσαντες. παρα-
βάλλω δὲ καὶ τὸν ῥέοντα Πύθωνα, πρὸς τὰς Ὀδυσ-
σεῖως νιφάδας τῶν λόγων, καὶ τό·

Εἰ μὲν μέλλοιμεν ἀγήρωτ' ἀθανάτω τε
Ἔσσεισθαι, πρὸς τό·

Πέρας μὲν γὰρ ἅπασιν ἀνθρώποις τοῦ βίου θάνα-
τος, καὶ ἂν ἐν οἰκίσκῳ τις αὐτὸν καθείρξας τηρῆ. καὶ
μυρίαὶ γεγόνασιν αὐθις αὐτοῖς ἐπὶ ταυτὸν τῆς δια-

νοίας ἐπιδρομαί. 6. Ἡδομαι δὲ καὶ πάθη, καὶ διαθέσεις, καὶ τροπὰς λέξεως καταμανθάνων, καὶ τὰς ἀφαιρούσας τὸν κόρον μεταβολῆς, καὶ τὰς ἐκ τῶν παρατροπῶν ἐπανόδους, καὶ τὰς τῶν παραβολῶν σὺν τῷ καιρῷ γλαφυρότητας, καὶ τὸ τοῦ τρόπου μισοβάρβαρον πανταχοῦ. 7. Καὶ μοι πολλάκις ἔδοξεν (οὐ γὰρ ἂν τᾶληθὲς ἀποκρυσφαίμην) εὐπρεπέεσθαι μὲν ῥαθυμίας Ἀττικῆς καθάπτεσθαι Δημοσθένους, ὃ τὴν παρῴησιαν, ὡς φασιν, ἀνειμένος, τοῦ τοῦς Ἀχαιοὺς Ἀχαΐδας προσειπόντος· διαρκεστέρω δὲ τῶν πνεύματος τὰς Ἑλληνικὰς ἀποπληροῦν τραγωδίας, τοῦ μεταξὺ τῆς ἀκμαιοτάτης μάχης διαλόγου ἀναπλάττοντος, καὶ μύθοις τὴν φορὴν σκεδανύντος. 8. Πολλάκις δὲ μετὰ τοῦ Δημοσθένους καὶ μέτρα κώλων, καὶ ῥυθμοὶ καὶ βάσεις, οὐκ ἔξω τῆς ποιητικῆς ἡδονῆς ἐμβιβάζουσιν, ὡς περ οὐδ' Ὅμηρος ἑλλιπτικῆς ἀντιθέσεων, ἢ παρισώσεων, ἢ σχημάτων τραχύτητος, ἢ καθαρότητος. ἀλλ' ἔοικε φύσει πως ὑπάρχειν, ταῖς δυνάμεσι τὰς ἀρετὰς ἐπιπεπλέχθαι. πόθεν γὰρ δὴ περιφρονοίην ἂν τὴν σὴν Καλλιόπην, ταύτην δὲ γινώσκων; 9. Ἄλλ' οὐδὲν ἤτιον τοῦ μὲν ἀγώνισμα τῶν εἰς Ὅμηρον ἐγκωμίων διπλάσιον ἔργον, ἢ τοὺς σοὺς εἰς Δημοσθένην ἐπαίνους τίθῃμι· οὐ τοῖς μέτροις, ἀλλὰ τῇ ὑποθέσει φημί· τῷ ταύμον μὲν οὐκ ἔχειν ἐδραϊάν τινά κρηπίδα ὑποβαλεῖσθαι τῶν ἐπαίνων, πλὴν γε τῆς ποιητικῆς αὐτῆς· τὰ δ' ἄλλα, τὰ μὲν ἀσαφῆ, πατρὶς, καὶ γένος, καὶ χρόνος· εἰ γοῦν τι σαφὲς αὐτῶν ἦν,

Οὐκ ἦν ἂν ἀμφίλεκτος ἀνθρώποις ἔρις,

πατρίδα μὲν διδόντων αὐτῷ, Ἰωνικὴν Κολοφῶνα, ἢ Κύμην, ἢ Χίον, ἢ Σμύρναν, ἢ Θήβας τὰς Αἰγυπτίας, ἢ μυρίας ἄλλας· πατέρα δὲ Μαίονα τὸν Λυδὸν, ἢ ποταμὸν, καὶ μητέρα Μελανώπην, φασίν, ἢ νύμφην τῶν Δρυάδων, ἀνθρωπίνου γένους ἀπορία· χρόνον δὲ, τὸν ἠρωϊκὸν ἢ τὸν Ἰωνικόν. καὶ μηδ' ὅπως πρὸς τὸν Ἡσίοδον εἶχεν ἡλικίας σαφῶς εἰδέναι, ὅπου γε καὶ τοῦνομα πρὸ τοῦ γνωρίμου, τὸ Μελησιγενῆ προκρίνουσι· τύχην δὲ, πενίαν, ἢ πάθος ὁμμάτων· ἀλλὰ μὴν βέλτιον εἶη καὶ ταῦτα ἔαν ἐν ἀσαφεῖ κείμενα. περιστενὸν δὴ μοι κομιδῆ τὸ ἐγκώμιον, ποιήσιν ἀπρακτὸν ἐπαινέσαι, καὶ σοφίαν ἐκ τῶν ἐπῶν εἰκαζομένην συλλέγειν. 10. Τὸ δὲ σὸν, ἔφη, κατὰ χειρὸς, ἐπίδρομόν τε, καὶ λείον, ἐφ' ὠρισμένοις τε καὶ γνωρίμοις μόνον ὀνομάτων, οἷον ὄψον ἔτοιμον ἡδυσμάτων παρὰ σοῦ δεόμενον. τί γὰρ οὐ μέγα καὶ λαμπρὸν ἢ τύχη τῷ Δημοσθένει προσῆψε; τί δ' οὐ γνώριμον; οὐκ Ἀθῆναι μὲν αὐτῷ πατρίς, αἱ λιπαραὶ, αἰοίδιμοι, καὶ τῆς Ἑλλάδος ἔρεισμα; καίτοι λαβόμενος ἂν ἐγὼ τῶν Ἀθηνῶν, ἐπὶ τῆς ποιητικῆς ἐξουσίας ἐπεισῆγον ἂν ἔρωτας θεῶν, καὶ κρίσεις, καὶ κατοικήσεις, καὶ δωρεάς, καὶ τὴν Ἐλευσίνα. νόμων δὲ, καὶ δικαστηρίων, καὶ πανηγύρεων, καὶ Πειραιῶς, καὶ ἀποικιῶν, καὶ τροπαίων θαλαττίων τε καὶ χερσαίων ἐπεισηγμένων, οὐδ' ἂν εἷς ἐπ' ἴσης ἀξίας ἐφίκεσθαι δύναίτο τῷ λόγῳ, φησὶν ὁ Δημοσθένης. ἀφθονία μὲν ἦν ἂν μοι περιττὴ πάντως. τὸ δ' ἐγκώμιον οὐκ ἂν ἀπαρτῶν ἐνομιζομένην, ἐν νόμῳ τοῖς ἐπαίτοις ὄν, ἐκ τῶν πατρίδων ἐπικοσμεῖν τοὺς ἐπαινου-

μένους. Ἰσοκράτης δὲ παρεμπόρευμα τῆς Ἑλένης φέρων ἐνέθηκε τὸν Θησεῖα. τὸ μὲν δὴ ποιητικὸν φῦλον, ἐλεύθερον· σοὶ δ' ἴσως εὐλάβεια, τὸ τῆς παροιμίας σκῶμμα ἐπὶ τῇ ἀσυμμετρίᾳ ἐπαγαγέσθαι, μὴ σοι μεῖζον προσκείοιτο τοῦ πίγραμμα τῷ θυλάκῳ.

11. Παρέντι δὴ τὰς Ἀθήνας, ἐκδέχεται τὸν λόγον πατὴρ τριηραρχος, χρυσέα κρηπίς, κατὰ Πίνδαρον. οὐ γὰρ ἦν Ἀθήνησι λαμπρότερον τιμήματος τριηραρχικοῦ. εἰ δὲ τοῦ Δημοσθένους ἔτι κομιδῇ παιδὸς ὄντος, ἐτελεύτα, τὴν ὀρφανίαν οὐ συμφορὰν ὑποληπτέον, ἀλλὰ δόξης ὑπόθεσιν, τὸ τῆς φύσεως γενναῖον ἀποκαλυπτούσης.

12. Ὀμήρου μὲν οὖν οὔτε παιδευσιν, οὔτ' ἄσκησιν μνήμη καθ' ἱστορίαν παρελιθήσαμεν, ἀλλ' εὐθύς ἀνάγκη τῶν ἐπαίνων ἀπτεσθαι τῶν ὑπ' αὐτοῦ δεδημιουργημένων, ὕλην ἐκ τροφῆς, καὶ μελέτης, καὶ διδασκαλίας οὐκ ἔχοντα· μὴδ' οὖν ἐπὶ τὴν Ἡσιόδου δάφνην καταφυγόντα, τὴν ῥαθύμως καὶ τοῖς ποιμέσι τῶν ἐπῶν ἐπιπνέουσιν. σοὶ δὲ ἐνταῦθα δῆπου πολὺς μὲν ὁ Καλλίστρατος, λαμπρὸς δ' ὁ κατάλογος, Ἀλκιδάμας, Ἰσοκράτης, Ἰσαῖος, Εὐβουλίδης· μυρίων μὲν ἐφελκομένων Ἀθήνησι τῶν ἡδονῶν καὶ τοῦ πατρονομίας ἀνάγκαις ὑποκειμένους, ταχείας δ' οὔσης τοῖς μαιρακίοις τῆς ἡλικίας εἰς τὰς τέρψεις ἀπολισθαίνειν, παρὸν δ' αὐτῷ κατ' ἐξουσίαν κομᾶν, ἐκ τῆς τῶν ἐπιτρόπων ὀλιγωρίας, ὁ τῆς φιλοσοφίας καὶ τῆς πολιτικῆς ἀρετῆς κετεῖχε πόθος, ὅς αὐτὸν ἤγεν οὐκ ἐπὶ τὰς Φρύνης, ἀλλ' ἐπὶ τὰς Ἀριστοτέλους, καὶ Θεοφράστου, καὶ Ξενοκράτους, καὶ Πλάτωνος θύρας. 13. Κᾶνταῦθα, ὦ

βέλτιστε, φιλοσοφοίης τῷ λόγῳ, διττὰς ἐπ' ἀνθρώ-
ποις ἐρώτων ἀγωγὰς, τὴν μὲν θαλαττίου τινὸς ἔρω-
τος παράφορον τε, καὶ ἀγρίαν, καὶ κυμαίνουσαν ἐν
ψυχῇ, Ἀφροδίτης πανδήμου κλύδωνα, φλεγμαινού-
σαις νέων ὄρμαϊς, αὐτόχρημα θαλάττιον, τὴν δ' οὐ-
ρανίου, χρυσῆς τινος φειρᾶς ἔλξιν, οὐ πυρὶ καὶ τό-
ξοις ἐντιθεῖσαν δυσαλθεῖς νόσους τραυμάτων, ἀλλ'
ἐπὶ τὴν αὐτοῦ τοῦ κάλλους ἄχραντόν τε καὶ καθα-
ρὰν ἰδέαν ἐξορμῶσαν, μανίᾳ σώφροσι τῶν ψυχῶν,
„ὄσαι Ζηνὸς ἐγγύς, καὶ θεῶν ἀγχίσποροι,“ φησὶν ὁ
τραγικός. 14. Ἐρωτι δὴ πάντα πόριμα, κουρὰ,
σπήλαιον, κάτοπτρον, ξίφος, γλῶτταν διαρθρῶσαι,
μετελθεῖν ὀψὲ τῆς ἡλικίας ὑπόκρισιν, μνήμην ἀκρι-
βῶσαι, θορύβου καταφρονῆσαι, συνάψαι νύκτας
ἐπιπόνοις ἡμέραις. ἐξ ὧν τίς οὐκ οἶδεν ὁποῖος ὁ Δη-
μοσθένης, ἔφη, σοὶ τὴν ῥητορικὴν ἐγένετο, ταῖς μὲν
ἐννοίαις, καὶ τοῖς ὀνόμασι, καταπυκνῶν τὸν λόγον,
ταῖς δὲ διαθέσεσιν ἐξακριβῶν τὰς πιθανότητας;
λαμπρὸς μὲν τῷ μεγέθει, σφοδρὸς δὲ τῷ πνεύματι,
σωφρονέστατος δὲ τὴν τῶν ὀνομάτων καὶ νοημάτων
ἐγκράτειαν, ποικιλώτατος δ' ἐναλλαγαῖς σχημάτων.
μόνος γέ τοι τῶν ῥητόρων, ὡς ὁ Λεωσθένης ἐτόλμη-
σεν εἰπεῖν, ἔμψυχον, οὐ σφυρήλατον παρεῖχε τὸν λό-
γον. 15. Οὐ γὰρ ὡς τὸν Αἰσχύλον ὁ Καλλισθένης
ἔφη που λέγων, τὰς τραγωδίας ἐν οἴνῳ γράφειν, ἐξ-
ορμῶντα, καὶ ἀναθερμαίνοντα τὴν ψυχὴν, οὐχ οὐ-
τως ὁ Δημοσθένης συνετίθει πρὸς μέθην τοὺς λό-
γους, ἀλλ' ὕδωρ πίνων· ἢ καὶ τὸν Δημάδην παῖζαι
φασιν εἰς ταύτην αὐτοῦ τὴν ὑδροποσίαν, ὡς οἱ μὲν

ἄλλοι πρὸς ὕδωρ λέγοιεν, τὸν Δημοσθένην δὲ πρὸς ὕδωρ γράφειν. Πυθία δὲ ὁ κρότος τῶν Δημοσθενικῶν λόγων ἀπόζειν ἐφαίνετο τοῦ νυκτερινοῦ λύχνου· καὶ τουτὶ μὲν, ἔφη, σοι τὸ χωρίον τοῦ λόγου, κοινὸν πρὸς τὴν ἐμὴν ὑπόθεσιν· οὐ γὰρ τοι μείων ὁ περὶ τὴν Ὀμήρου ποίησιν ὑπῆρχε καί μοι λόγος. 16. Ἄλλ' εἰ μετείσις ἐπὶ τᾷς φιλανθρωπίας, καὶ τὴν ἐν τοῖς χρήμασι φιλοτιμίαν, καὶ τῆς πολιτείας τὴν ὄλην λαμπρότητα . . . . .

Καὶ ὁ μὲν ἦει συνείρων, ὡς τὰ λοιπὰ προσθήσων· ἐγὼ δὲ γελίσας·

ΑΓΚ. Ἦ πού γε, ἔφη, διανοῆ καταχεῖν μου τῶν ὠτων, ὡσπερ βαλανεὺς καταντλήσας τὸν λοιπὸν λόγον;

ΘΕΡΣ. Νῆ Δία γε, εἶπε, δημοθουσίας τε, καὶ χορηγίας ἐθελουσίους, καὶ τριηραρχίας, καὶ τεῖχος, καὶ τάφρον, καὶ λύσεις αἰχμαλώτων, καὶ παρθένων ἐκδόσεις, ἀρίστην πολιτείαν, καὶ πρέσβεις, καὶ νομοθεσίας, καὶ μέγεθος πολιτευμάτων ἐμπεσόν· γελᾶν ἔπεισέ μοι τοῦ τᾷς ὄφρῦς συνάγοντος, καὶ δεδιότος μὴ λόγοι τῶν Δημοσθένους αὐτὸ ἔργων ἐπιλίποιν.

17. ΑΓΚ. Ἴσως γὰρ, ἔφη, ὦ γὰθῆ, νομίζεις, ἐμὲ δὴ μόνον τῶν ἐν ῥητορικῇ βεβιωκότων, μὴ διατεθρυλλῆσθαι τὰ ὡτα ταῖς Δημοσθένους πράξεσιν;

ΘΕΡΣ. Εἶγε, ἔφη, περὶ τὸν λόγον ἐπικουρίας τινός, ὡς σὺ φῆς, δεόμεθα· πλὴν εἰ μὴ σε τοῦναντίον κατέχει πάθος, οἷον αὐγῆς περιλαμπούσης, οὐκ ἔχοις πρὸς λαμπρὰν τὴν Δημοσθένους δόξαν τὴν

ᾧσιν ἀπερεῖσαι. καὶ γὰρ αὐτός τι τοιοῦτον ἐφ' Ὀμήρωι κατὰ τὰς ἀρχὰς πέπονθα. κατέβαλον γοῦν μικροῦ δεῖν, ὡς οὐκ ἀντιβλεπτόν ὄν μοι πρὸς τὴν ὑπόθεσιν· εἴτ' ἐγὼ μὲν, οὐκ οἶδ' ὅπως, ἀνήνεγκα· δοκῶ μοι κατὰ σμικρὸν προσεθιζόμενος ἀντίον ὄραϊν, καὶ μηδ' ἀποτρέπων, ὡς περ ἡλίου, τὰς ὄψεις, νόθος τοῦ τῶν Ὀμηριδῶν γένους ἐλέγχεσθαι. 18. Σοὶ δέ μοι φαίνεται καὶ τοῦτο, ἔφη, πολὺ ῥῆξον, ἢ κατ' ἐμὲ εἶναι. τῆς μὲν γὰρ Ὀμήρου δόξης, οἷον ἐπὶ μιᾷς ὀρμῶσης τῆς ποιητικῆς δυνάμεως, ἀθρόως ἐξ ἀνάγκης ἦν ἀπάσης λαβέσθαι· σὺ δ' εἰ μὲν ἐπὶ τὸν Δημοσθένην ὅλον ἐφάπαξ τῇ γνώμῃ τράποιο, καὶ μάλα ἂν ἀποροίης περὶ τὸν λόγον ἄττων, οὐκ ἔχων ὅτου πρώτου τὴν γνώμην λάβοις, καθάπερ οἱ λίχνοι πάσχουσι περὶ τὰς Συρακουσίους τραπέζας, ἢ οἱ φιλήκοοι, καὶ φιλοθεάμονες, εἰς μυρίας ἀκουσμάτων καὶ θεαμάτων ἡδονὰς ἐμπεσόντες· οὐκ ἔχουσι γὰρ ἐφ' ἣν ἔλθωσιν, ἀεὶ τὴν ἐπιθυμίαν μετατιθέντες. οἶμαι δὲ καὶ σὲ μεταπηδᾶν, οὐκ ἔχοντα ἐφ' ὅ,τι σταίης, ἐν κύκλῳ σε περιελκόντων, φύσεως μεγαλοπρεποῦς, ὀρμῆς διαπύρου, βίου σώφρονος, λόγου δεινότητος, τῆς ἐν ταῖς πράξεσιν ἀνδρίας, λημμάτων πολλῶν καὶ μεγάλων ὑπεροψίας, δικαιοσύνης, φιλανθρωπίας, πίστεως, φρονήματος, συνέσεως, ἐκάστου τῶν πολλῶν καὶ μεγάλων πολιτευμάτων. ἴσως οὖν ὄρων ἔνθεν μὲν ψηφίσματα, πρέσβεις, δημηγορίας, νόμους, ἐκείθεν ἀποστόλους, Εὐβοίαν, Μέγαρον, τὴν Βοιωτίαν, Χίον, Ῥόδον, τὸν Ἑλλήσποντον, Βυζάντιον, οὐκ ἔχεις ὅποι τὴν γνώμην ἀποκλίνης, συμπεριφερόμε-

νος τοῖς πλεονεκτήμασιν. 19. Ὡςπερ οὖν ὁ Πίνδαρος, ἐπὶ πολλὰ τῷ κῶ τραπούμενος, οὕτω πως ἠπόρηκεν,

Ἴσμηνόν, ἢ χρυσηλιάκατον Μελίαν,

Ἡ Κάδμον, ἢ σπαρτιῶν ἱερὸν γένος,

Ἡ τὰν κυανάμπυκα Θήβαν,

Ἡ τὸ πάντολμον σθένος Ἡρακλέος,

Ἡ τὰν Διονύσου πουλυγαθία τιμάν,

Ἡ γάμον λευκωλένου Ἀρμονίας ὑμνήσομεν;

οὕτως δὲ καὶ σύγε ταυτὸν ἔοικας ἀπορεῖν, λόγον, ἢ βίον, ἢ ἴστορικὴν, ἢ φιλοσοφίαν, ἢ δημαγωγίαν, ἢ τὸν θάνατον τᾶνδρός ὑμνητέον. 20. Ἔστι δ' οὐδὲν ἔργον ἐκφυγεῖν, ἔφη, τὴν πλάνην, ἀλλ' ἐνός οὔτου δὴ λαβόμενος, ἢ τῆς ἴστορικῆς καθ' αὐτήν, εἰς ταύτην κατάθου τοῦτον τὸν λόγον. ἱκανὴ γ' ἄν σοι οὐδ' ἢ Περικλέους. ἐκείνου μὲν γε τὰς ἀστραπίας, καὶ βροντίας, καὶ πειθοῦς τι κέντρον δόξη παραλαβόντες, ἀλλ' αὐτὴν γε οὐχ ὀρωμεν, δῆλον ὡς ὑπὲρ τὴν φαντασίαν οὐδὲν ἔμμονον ἔχουσαν, οὐδ' οἷον ἐξαρκέσαι πρὸς τὴν τοῦ χρόνου βάσανον, καὶ κρίσιν. — τὰ δὲ τοῦ Δημοσθένους ἄλλα σοὶ καταλείφθω λέγειν, εἰ ταύτην τράποιο. 21. Πρόσγε μὲν τὰς τῆς ψυχῆς ἀρετὰς, ἢ τὰς πολιτείας αὐτοῦ τραπομένῳ, καλὸν μίαν ἠντιναοῦν ἀποτέμεσθαι τὴν διατριβήν· εἰ δὲ βούλοιο δαψιλῶς, δύο καὶ σύντριεις ἐλόμενον, ἔχειν ἀποχωρῶσαν λόγων ὑποβολήν. πολλὴ γὰρ ἐν ἅπασιν ἡ λαμπρότης. εἰ δ' οὐκ ἐκ τοῦ παντός, ἀλλ' ἐκ μέρους ἐπαινεσόμεθα· νόμος μὲν γὰρ Ὀμηρικὸς, ἡρώων ἐπαίνους ἐκ μερῶν

διατίθεσθαι, ποδῶν, ἢ κεφαλῆς, ἢ κόμης, ἤδη δὲ καὶ τῶν φορημάτων, ἢ ἀσπίδων, μεμπτόν δ' οὐδὲ τοῖς θεοῖς ἐγένετο, ὑμνεῖσθαι πρὸς τῶν ποιητῶν, ἐξ ἡλακάτης, ἢ τόξων, ἢ τῆς αἰγίδος, μήτι γὰρ δὴ μέρους σώματος, ἢ τῆς ψυχῆς· τῶν εὐεργεσιῶν δὲ οὐδὲ δυνατὸν ἐφάπαξ ἐλθεῖν. οὐκουν οὐδ' ὁ Δημοσθένης αἰτιάσεται, καθ' ἐν τῶν αὐτοῦ καλῶν ἐπαινούμενος ἐπεὶ τό γὰρ σύμπαν οὐδ' αὐτὸς ἂν αὐτὸν ἐξαρκέσειεν ἐπαινεῖσαι.

22. Ταῦτα τοῦ Θερσαγόρου διελθόντος,

ΑΤΚ. Οἶμαί σε, ἔφη, ἐν ἐπιδεδείχθαι μοι βουλόμενον, τὸ μὴ μόνον ποιητὴν ἀγαθὸν εἶναι, τῶν λόγων παρεμπόρευμα πεποιῆσθαι τὸν Δημοσθένην, τὰ περὶ τοῖς ἐμμέτροις προστιθέντα.

ΘΕΡΣ. Σοὶ μὲν οὖν, ἔφη, τὴν φαστῶνην ὑποτιθεῖς, προήχθην ἐπιδραμεῖν τὸν λόγον, εἴ τι τῆς φροντίδος ἀνεῖς, ἀκροατῆς ἡμῖν γένοιο.

ΑΤΚ. Προὔργου τοίνυν, ἔφη, σοι γέγονεν οὐδὲν, εὖ ἴσθι. σκόπει δὲ μὴ καὶ πλέον ἢ γεγονὸς θάτερον.

ΘΕΡΣ. Καλὸν ἂν λέγοις, ἔφη, τὸ ἴαμα.

ΑΤΚ. Σὺ γὰρ, ἔφη, ἀγνοεῖς, οἶμαι, τὸ παρὸν ἄπορον, εἶτα ἰατροῦ δίκη τὸ τοῦ νοσοῦντος σαφρὸν ἀγνοήσαντος ἄλλο θεραπεύεις.

ΘΕΡΣ. Ὅτι τί δή;

ΑΤΚ. Σὺ μὲν, ἀταράξειεν ἂν τὸν πρῶτον ἰόντα πρὸς τὸν λόγον, ἐπεχείρησας ἰᾶσθαι, τὰ δ' ἤδη κατηνάλωται παλαιαῖς ἐτῶν περιόδοις. ὥστε ταύτης τῆς ἀπορίας ἔωλά σοι τὰ ἰάματα.

ΘΕΡΣ. Τοῦτο δ' οὖν, ἔφη, σοι τόγε ἴαμα. χρὴ μέντοι καθάπερ ὁδοῦ, θαρσάλευτάτην εἶναι τὴν συνηθεσιτάτην.

23. ΑΤΚ. Τὴν ἐναντία γὰρ, εἶπον, προὔθεμην, ἣ φασὶν Ἀννίκεριν τὸν Κυρηναῖον φιλοτιμηθῆναι πρὸς Πλάτωνά τε, καὶ τοὺς ἐταίρους. τὸν μὲν γὰρ Κυρηναῖον ἄρματῆλασίαν ἐπιδεικνύντα, πολλοὺς περὶ τὴν Ἀκαδημίαν ἐξελαύνειν δρόμους, ἐπὶ τῆς αὐτῆς ἄρματοτροχίας ἅπαντας, μηδὲν παραβάντα, ὡς δ' ἑνὸς δρόμου σημεῖα κατὰ τῆς γῆς ὑπολείπεσθαι· τοῦμὸν δέ γε, τοῦναντίον σπεύδει, τὰς ἄρματοτροχίας ἀλείνειν· οὐ μάλ᾽ ἀξίον δ', οἶμαι, καινούργειν ὁδοὺς, τῶν τετριμμένων ἐκτρέπόμενον.

ΘΕΡΣ. Ἀλλὰ τοι τὸ Παύσωνος, ἔφη, σοφόν.

ΑΤΚ. Ποῖον; ἔφην· οὐ γὰρ ἀκήκοα.

24. ΘΕΡΣ. Παύσωνι τῷ ζωγράφῳ φασὶν ἐκδοθῆναι γράφαι ἵππον καλινδούμενον· τὸν δὲ γράφαι τρέχοντα, καὶ πολὺν κονιορτὸν περὶ τὸν ἵππον· ὡς δ' ἔτι γράφοντος, ἐπιστῆναι τὸν ἐκδόντα, μέμφεσθαι, μὴ γὰρ τοῦτο προστάξαι· τὸν οὖν Παύσωνος τοῦ πίνακος τὰ μετέωρα κάτω περιαγαγόντα, τῷ παιδὶ τὴν γραφὴν ἐπιδείξαι κελεῦσαι, καὶ τὸν ἵππον ἔμπαλιν κείμενον ὄφθῆναι καλινδούμενον.

ΑΤΚ. Ἦδὺς εἶ, ἔφην, Θερσαγόρα, ἂν μίαν οἷῃ με στροφὴν μεμηχανῆσθαι τσοούτων ἐτῶν, ἀλλ' οὐχὶ πάσας στροφάς, καὶ περιαγωγὰς ἐναλλάττιονα, καὶ μετατιθέοντα, δεδιέναι μὴ τὸ τελευταῖον πάθουμι τὸ τοῦ Πρωτεύως.

ΘΕΡΣ. Ποῖον, ἔφη, πάθος;

ΑΤΚ. Τὸ γενόμενον, ὃ φασὶν αὐτὸν γενέσθαι, δρασμὸν ἐξευρίσκοντα τῆς ἀνθρωπίνης ὕψους, ἐπεὶ κατηναλώκει πάσας ἰδέας ἄν θηρίων, καὶ φυτῶν, καὶ στοιχείων, αὐθις αὐτὸν πενία μορφῆς ἐπεισάκτου, Πρωτέα γενέσθαι.

25. *ΘΕΡΣ.* Σὺ μὲν, εἶπεν, ὑπὲρ τὸν Πρωτέα μηχανᾷ τὴν ἐμὴν ἀκρόασιν ἀποδιδράσκειν.

ΑΤΚ. Οὐκ, ὦ γὰθῆ, ἔφην, τοῦτο. παρῆξω γοῦν ἐμαυτὸν ἀκροᾶσθαι, παρὲς τὴν ἐπηρητημένην φροντίδα. τάχα γὰρ ἄν τι περὶ τοῦ σοῦ κνήματος ἄφροντις γενόμενος, καὶ τῆς ἐμῆς ὠδίνος συμφροντίσας.

Ὡς οὖν ἐδόκει ταῦτα αὐτῷ, καθίσαντες ἐπὶ τῆς πλησίον κρηπίδος, ἐγὼ μὲν ἠκροώμην, ὃδ' ἀνελέγετο μάλα γενναῖα ποιήματα. μεταξὺ δ' ὥσπερ ἔνθους γενόμενος, ἐπιπτύξας τὸ γραμματεῖον,

ΘΕΡΣ. Κομίζου τὸν ἀκροατικόν, ἔφη, μισθόν, καθάπερ Ἀθήνησιν ἐκκλησιαστικόν, ἢ δικαστικόν· ἀλλ' ὅπως εἶση μοι χάριν . . . . .

ΑΤΚ. Χάριν μὲν, ἔφην, εἶσομαι, καὶ πρὶν ὅ,τι καὶ λέγεις εἰδέναι. 26. Τί δ' ἔστιν ὅ,τι καὶ λέγεις ;

ΘΕΡΣ. Μακεδονικοῖς, εἶπεν, ἐντυχὼν τῆς βασιλικῆς οἰκίας ὑπομνήμασι, καὶ τότε ὑπερησθεῖς, τὸ βεβλίον οὐ κατὰ πάρεργον ἐκτησάμην· καὶ νῦν ὑπεμνήσθην ἔχων οἰκαδε. γέγραπται δ' ἄλλα τε τῶν Ἀντιπάτρῳ πραχθέντων ἐπὶ τῆς οἰκίας, καὶ περὶ Δημοσθένους· ἃ μοι δοκεῖς οὐκ ἂν παρέργως ἀκοῦσαι

ΑΤΚ. Καὶ μὴν, εἶπον, ἤδη γέ σοι τῶν εὐαγγελίων χάρις, καὶ τὰ λοιπὰ τῶν ἐπῶν. ἐγὼ μὲν οὖν

οὐκ ἀπολείπομαί σου πρὶν ἢ τὴν ὑπόσχεσιν ἔργου σοι γενέσθαι· σὺ δ' εἰστιάκας μὲν με λαμπρῶς τὴν Ὀμήρου γενέθλιον, ἔοικας δ' ἐστίασειν αὐτὸς καὶ τὴν Δημοσθένους.

Ὡς οὖν ἀνέγνω τὰ λοιπὰ τοῦ γραμματείου, διατρίψαντες ὀλίγον, ὅσον ἀποδοῦναι τῷ ποιήματι τοὺς δικαίους ἐπαίνους, ἤεμεν εἰς τοῦ Θερσαγόρου. καὶ μόλις μὲν, ἐπιτυγχάνει δὲ τῆ βιβλίῳ, καὶ γὰρ λαβῶν τότε μὲν ἀπηλλατιόμην. ἐντυχῶν δ' οὕτω τὴν γνώμην διετέθην, ὡς οὐδὲν τι περιτρέψας, ἀλλ' ἐπ' αὐτῶν ὀνομάτων τε καὶ ῥημάτων ὑμῖν ἀναλεξομαι. οὐδὲ γὰρ τῷ Ἀσκληπιῷ μεῖον τι γίγνεται τῆς τιμῆς, εἰ, μὴ τῶν προσιόντων αὐτῷ ποιησάντων ἄσματα, τὰ Ἀλυσοδήμου τοῦ Τροϊζηνίου, καὶ Σοφοκλέους, ἄδεται, καὶ τῷ Διονύσῳ, τὸ μὲν ποιήσιν καινὴν ποιεῖν, κωμῳδίας, ἢ τραγωδίας, ἐκλείπεται· τὰ δ' ἐτέρους συντεθέντα, τοῖς νῦν εἰς μίσον ἐν καιρῷ κομίζουσι χεῖρον οὐκ ἐλάττω φέρει, τῷ τὸν Θεὸν δοκεῖν τετιμηκέναι. 28. Τὸ μὲν οὖν βιβλίον τοῦτο (ἔστι δὲ τῶν ὑπομνημάτων τὸ προσῆκον ἡμῖν μέρος τὸδε δοῦμα) τὸ βιβλίον φησὶν, Ἀντίπατρον μεμνηνῦσθαι παρόντα τὸν Ἀρχίαν. ὁ δ' Ἀρχίας, εἴ τις ἄρα τῶν κωτέρων ἄγνοεῖ, τοὺς φυγάδας ἐτέτακτο συλλαμβάνειν. ἐπέσταλτο δ' αὐτῷ καὶ Δημοσθένην ἀπὸ τῆς Καλαυρίας πείσαι μᾶλλον, ἢ βιάσασθαι πρὸς τὸν Ἀντίπατρον ἤκειν. καὶ δὴ καὶ μετέωρος ὁ Ἀντίπατρος ἐπὶ ταύτης ἦν τῆς ἐλπίδος, τὸν Δημοσθένην αἰεὶ προσδοκῶν. ὡς οὖν ἤκουσεν ἀπὸ τῆς Καλαυρίας ἤκοντα τὸν Ἀρχίαν, εὐθύς ὡς εἶχεν ἐκέλευ-

σεν εἰσὼ καλεῖν. 29. Ἐπεὶ δ' εἰσηλθεν, αὐτὸ φράσει τὰ λοιπὰ τὸ βιβλίον.

APX. Χαῖρε, ὦ Ἀντίπατρε.

ANT. Τί δ' οὐ μέλλω χαίρειν, εἰ Δημοσθένη ἤγαγες;

APX. Ἦγαγον ὡς ἐδυνάμην· ὑδρίαν γὰρ κομίζω τῶν Δημοσθένους λειψάνων.

ANT. Ἄπ' ἐλπίδος γε μὴν ἔσφηλας, ὦ Ἀρχία. τί γὰρ τῶν ὀσίων, καὶ τῆς ὑδρίας, Δημοσθένη οὐκ ἔχοντι;

APX. Τὴν γὰρ ψυχὴν αὐτοῦ, ὦ βασιλεῦ, πρὸς βίαν κατέχειν ἀδύνατον.

ANT. Τί δ' οὐ ζῶντα κατειλήφατε;

APX. Κατειλήφασμεν.

ANT. Κατὰ τὴν ὁδὸν οὖν τέθνηκεν;

APX. Οὐκ, ἀλλ' οὐπὲρ ἦν, ἐν Καλαυρία.

ANT. Τάχα τῆς ὑμετέρας γέγονεν ἔργον ὀλιγωρίας, οὐ θεραπευόντων τὸν ἄνθρωπον;

APX. Ἄλλ' οὐδ' ἐφ' ἡμῖν ἐγένετο.

ANT. Τί φῆς; αἰνίγματα λέγεις, ὦ Ἀρχία, ζῶντα λαβόντες οὐκ ἔχετε.

30. APX. Οὐ γὰρ ἐκέλευες τὴν τε πρώτην μὴ βιάζεσθαι; καίτοι πλέον ἂν οὐδὲ βιασαμένοις οὐδὲν ἦν· καὶ γὰρ οὖν ἐμελήσαμεν.

ANT. Οὐκ εὖγε ὑμεῖς οὐδὲ μελήσαντες· ἴσως οὖν ἐκ τῆς ὑμετέρας τέθνηκε βίας.

APX. Ἡμεῖς μὲν αὐτὸν οὐκ ἀπεκτείναμεν, βιάζεσθαι δὲ αὐτὸν μὴ πείθουσιν ἀναγκαῖον ἦν. με

δ', ὧ βασιλεῦ, τί τὸ πλεόν, εἰ ζῶν ἀφίκετο ; πάντως οὐδὲν ἂν αὐτὸν, ἢ ἀπέκτεινας.

31. ANT. Εὐφήμει, ὧ Ἀρχία· δοκεῖς μοι μὴ συννενοηκέναι, μὴθ' ὅστις ὁ Δημοσθένης, μήτε τὴν ἐμὴν γνώμην· ἀλλὰ νομίζειν ὅμοιον εἶναι Δημοσθένην εὐρεῖν, καὶ τούτους ζητεῖν τοὺς κακῶς ἀπολωλότας, Ἰμεραῖον τὸν Φαληρέα, καὶ τὸν Μαραθῶνιον Ἀριστόνικον, καὶ τὸν ἐκ Πειραιῶς Εὐκράτην, τῶν ῥαγδαίων ῥευμάτων οὐδὲν διαφέροντας, ἀνθρώπους ταπεινοὺς, ἀφορμῇ προσκαίρων θορύβων ἐπιπολάσαντας, καὶ πρὸς μικρὰν ταραχῆς ἐλπίδα θρασείως ἐξαναστάνας, εἶτα πτήξαντας οὐκ εἰς μακρὰν, δίκην τῶν δειλινῶν πνευμάτων· καὶ τὸν ἄπιστον Ἐπερίδην, καὶ τὸν ἄφιλον δημοκόλακα, τὸν οὐδὲν αἰσχρὸν νομίσαντα κολακίᾳ τοῦ πλήθους συκοφαντῆσαι Δημοσθένην, οὐδ' αὐτὸν εἰς ταῦτα παρασχεῖν διάκονον, ἐφ' οἷς αὐτοὶ μετενόησαν, οἷς ἐχαρίζετο. μετ' οὐ πολὺ γοῦν τῆς συκοφαντίας λαμπροτέραν ἢ κατ' Ἀλκιβιάδην αὐτῷ τὴν κάθοδον ἀκηκόαμεν γενέσθαι. τῷ δὲ οὐκ ἔμελεν, οὐδ' ἐπησχύνετο κατὰ τῶν ποτε φιλιότων τῇ γλώττῃ χρώμενος, ἦν ἐχρῆν δῆπου τῆς ἀγνωμοσύνης ἐκτεμεῖν.

32. APX. Τί δ' οὐκ ἐχθρῶν ἡμῖν ἐχθιστος ὁ Δημοσθένης ;

ANT. Οὐχ ὅτῳ μέλοι τρόπου πίστεως, φίλον πᾶν ἄδολον, καὶ βέβαιον ἦθος ἡγουμένῳ· τὰ γὰρ τοι καλά, καὶ παρ' ἐχθροῖς καλά, καὶ τὸ τῆς ἀρετῆς, πανταχοῦ τίμιον. οὐδὲ κακίων ἐγὼ Ξέρξου, τοῦ Βούλιν καὶ Σπέρχιν τοὺς Λακεδαιμονίους θαυμά-

σαντος, καὶ κτεῖναι παρὸν ἀφέντος. ἄλλ' εἰ δὴ τινα πάντων, καὶ Δημοσθένην, αὐτὸς τε δις Ἀθήνησιν, εἰ καὶ μὴ κατὰ πολλὴν σχολὴν συγγενόμενος, καὶ παρὰ τῶν ἄλλων ἀναπυθανόμενος, ἐκ τε τῶν πολιτευμάτων αὐτῶν εἶχον θαυμύσας, οὐχ ὡς ἂν νομίσεις τις τῆς τῶν λόγων δεινότητος· εἰ καὶ μηδὲν μὲν ὁ Πύθων πρὸς αὐτὸν, οἱ δ' Ἀττικοὶ ῥήτορες παιδία, παραβάλλειν τῷ τούτου κρότῳ, καὶ τόνοι, καὶ λέξεων εὐρυθμία, καὶ ταῖς τῶν διανοιῶν περιγραφαῖς, καὶ συνεχelaῖς ἀποδείξεων, καὶ τῷ συνακτικῷ γε, καὶ κρουστικῷ. μετενοοῦμεν γοῦν ὅτε τοὺς Ἑλληνας Ἀθήναζε συνηγάγομεν, ὡς ἐλέγξοντες Ἀθηναίους, Πύθωνι, καὶ τοῖς Πύθωνος ἐπαγγέλμασι πεπιστευκότες, εἶτα Δημοσθένει, καὶ τοῖς Δημοσθένους ἐλέγχοις περιπεσόντες. ἄλλ' ἡμῖν ἀπρόσβριτος ἡ δύναμις αὐτῷ τοῦ λόγου. 33. Ἐγὼ δὲ ταύτην μὲν δευτέραν ἔτατον, ἐν χώρᾳ τιθεὶς ὄργανον· Δημοσθένην δ' αὐτὸν ὑπερηγάμην τοῦ τε φρονήματος, καὶ τῆς συνέσεως, ἀκλινῆ τὴν ψυχὴν ἐπ' ὀρθῆς ἐν ἀπάσαις φυλάττιοντα τρικυμίας τῆς τύχης, καὶ πρὸς μηδὲν τῶν δεινῶν ἐνδιδόντα. καὶ Φίλιππον δὲ τὴν ἐμὴν γνώμην ἔχοντα περὶ τὰνδρὸς ἠπιστάμην. οὗτος μέγγε δημηγορίας ἐξαγγελθείσης Ἀθήνηθεν ποτε, καθαπτομένης τοῦ Φιλίππου, καὶ Παρμενίωνος ἠγανακτηκότος, καί τι καὶ σκωπτικὸν εἰς τὸν Δημοσθένην ἐπειπόντος, Ὡ Παρμενίων, ἔφη, δίκαιος ἔ Δημοσθένης παρῴρησίας τυγχάνειν· μόνος γέτοι τῶν ἀπὸ τῆς Ἑλλάδος δημαγωγῶν οὐδαμοῦ τοῖς ἀπολογισμοῖς ἐγγέγραπται τῶν ἐμῶν ἀναλωμάτων. καιτο

μᾶλλον ἠβουλόμην, ἢ γραμματεῦσι τριηριταῖς ἔμαν-
τον πεπιστευκέναι. νῦν δ' ἐκείτων μὲν ἕκαστος ἀπο-
γέγραπται, χρυσίον, ξύλα, πόρους, θρέμματα, γῆν,
οὐ Βοιωτίας, οὐ δ' ἔνθα τι παρ' ἐμοῦ λαβόντες. ἡ-
μεῖς δὲ θᾶπτον ἂν τὸ Βυζαντίων τεῖχος ἔλοιμεν μη-
χαναῖς, ἢ Δημοσθένην χρυσίῳ. 34. Ἐγὼ δέ, ὡς
Παρμενίων, ἔφη, εἰ μὲν τις Ἀθηναῖος ὢν ἐν Ἀθήναις
λέγων, ἐμὲ τῆς πατρίδος προτιμᾶ, τούτῳ ἀργύριον
μὲν προείμην ἂν, φιλίαν δ' οὐκ ἂν· εἰ δὲ τις ὑπὲρ
τῆς πατρίδος ἐμὲ μισεῖ, τούτῳ προσπολεμῶ μὲν, ὡς
ἄκροπόλει, καὶ τείχει, καὶ νεωρίοις, καὶ τάφρῳ, θαυ-
μάζω δὲ τῆς ἀρετῆς, καὶ μακαρίζω γε τοῦ κτήματος
τὴν πόλιν· καὶ τοὺς μὲν, ἔξω τῆς χρείας γενόμενος,
ἦιδιστ' ἂν προσαπολέσαιμι· τὸν δὲ βουλοίμην ἂν ἐν-
ταυθοῖ παρ' ἡμῖν τυχεῖν γενόμενον μᾶλλον, ἢ τὴν
Ἰλλυριῶν ἵππον, καὶ Τριβαλλῶν, καὶ πᾶν τὸ μισθο-
φορικόν, τῆς ὀπλων βίας τὴν τοῦ λόγου πειθῶ, καὶ
τὸ τῆς γνώμης ἐμβριθεῖς οὐδαμῆ τιθεῖς δεύτερον.
35. Πρὸς Παρμενίωνα μὲν ταῦτα. τοιοῦτους δὲ τι-
νας καὶ πρὸς ἐμὲ λόγους ἐποιήσατο. τῶν γὰρ μετὰ
Διοπείδους Ἀθήνηθεν ἀπεσταλμένων, ἐγὼ μὲν εἶχον
διὰ φροντίδος. ὁ δ' εὖ μάλα γελάσας, ἔφη· Σὺ δ'
Ἀττικὸν στρατηγόν, ἢ στρατιώτην δέδοικας ἡμῖν;
αἱ μὲν τριῆρεις, καὶ ὁ Πειραιεύς, καὶ τὰ νεώρια, λῆ-
ρος ἔμοι γε, καὶ φλήναφος. τίδ' ἂν ἀνθρώποι πρά-
ξαιεν διονυσιάζοντες, ἐν κρεανομίαις καταζῶντες καὶ
χοροῖς; εἰ δὲ μὴ Δημοσθένης εἰς ἐν Ἀθηναίοις ἐγέ-
νετο, ῥᾶον ἂν εἶχομεν τὴν πόλιν ἢ Θηβαίους καὶ
Θετταλοὺς, ἀπατῶντες, βιαζόμενοι, φθάνοντες, ὡ-

νούμενοι· νῦν δὲ εἰς ἐκεῖνος ἐγρήγορε, καὶ πᾶσι
 τοῖς καιροῖς ἐφέστηκε, καὶ ταῖς ἡμετέραις ὁρμαῖς ἐπα-
 κολουθεῖ, καὶ τοῖς στρατηγήμασιν ἀντιπαρατάττε-
 ται. λανθάνομεν δὲ αὐτὸν οὐ τεχνάζοντες, οὐκ ἐπι-
 χειροῦντες, οὐ βουλευόμενοι, καὶ καθάπαξ κώλυμά
 τι, καὶ πρόβολος ἡμῖν ἄνθρωπός ἐστι, μὴ πάντ'
 ἔχειν ἐξ ἐπιδρομῆς. τὸ γέ τοι κατ' αὐτὸν, οὐκ Ἀμ-
 φίπολιν εἶλομεν, οὐκ Ὀλυνθον, οὐ Φωκέας, καὶ
 Πύλας ἔσχομεν· οὐχὶ Χερσόνησου, καὶ τῶν περὶ
 τὸν Ἑλλήσποντον κεκρατήκαμεν. 36. Ἄλλ' ἀνίστη-
 σι μὲν ἄκοντας, οἷον ἐκ μανδραγόρου καθεύδοντας
 τοὺς αὐτοῦ πολίτας, ὥσπερ τομῇ τινι καὶ καύσει τῆς
 ῥαθυμίας τῇ παρόρσεια χρώμενος, ὀλίγον τοῦ πρὸς
 ἡδονὴν φροντίσας. μετατίθησι δὲ τῶν χρημάτων
 τοὺς πόρους ἀπὸ τῶν θεάτρων ἐπὶ τὰ στρατόπεδα,
 συντίθησι δὲ τὸ ναυτικὸν νόμοις τριηραρχικοῖς, ὑπὸ
 τῆς ἀταξίας μονοноῦ τελῶς διεφθαρμένον, ἐγείρει
 δ' ἐρόδιμμένον ἤδη χρόνου πρὸς τὴν δραχμὴν καὶ τὸ
 τριώβολον τὸ τῆς πόλεως ἀξίωμα, πάλαι τούτους
 κατακεκλιμένους εἰς τοὺς προγόνους ἐπανάγων, καὶ
 τὸν ζῆλον τῶν Μαραθῶνι καὶ Σαλαμῖνι κατειργα-
 σμένων, συνίστησι δ' ἐπὶ συμμαχίας, καὶ συντάξεις
 Ἑλληνικάς. τοῦτον οὐ λαθεῖν ἐστίν, οὐ φενακίσαι,
 οὐ πρίασθαι δ' οὐ μᾶλλον, ἢ τὸν Ἀριστείδην ἐκεῖ-
 νον ὁ Περσῶν βασιλεὺς ἐπρίατο. 37. Τοῦτον οὖν,
 ὦ Ἀντίπατρε, χρὴ δεδιέναι μᾶλλον, ἢ πύσας τριῆ-
 ρεις, καὶ πάντας ἀποστόλους. ὃ γὰρ Ἀθηναίοις τοῖς
 πάλαι Θεμιστοκλῆς καὶ Περικλῆς ἐγένετο, τοῦτο τοῖς
 νῦν ὁ Δημοσθένης, ἐφάμιλλος Θεμιστοκλεῖ μὲν τὴν

σύνεσιν, Περικλεῖ δὲ τὸ φρόνημα. ἐκτίησατο γοῦν αὐτοῖς ἀκούειν Εὐβοίαν, Μέγαρα, τὰ περὶ τὸν Ἑλλήσποντον, τὴν Βοιωτίαν. Καὶ καλῶς γε, ἔφη, ποιούσιν Ἀθηναῖοι, Χάρητα μὲν καὶ Διοπεΐθην, καὶ Πρόξενον, καὶ τοιοῦτους τινὰς ἀποδεικνύντες στρατηγεῖν, Δημοσθένην δὲ εἶσω κατέχοντες ἐπὶ τοῦ βήματος. ὡς εἰ τοῦτον τὸν ἄνθρωπον ὄπλων ἐπέφηναν καὶ νεῶν, καὶ στρατοπέδων, καὶ καιρῶν, καὶ χρημάτων κύριον, ὁκνῶ, μὴ περὶ τῆς Μακεδονίας ἂν κατέστησέ μοι τὸν λόγον, ὅς καὶ νῦν ἀπὸ ψηφισμάτων ἀνταγωνιζόμενος ἡμῖν, πανταχοῦ συμπεριτρέχει, καταλαμβάνει, πόρους εὕρισκει, δύναμιν συλλέγει· ὁ δὲ ἐπιμήκεις στόλους ἀποπέμπει, συντάττει δυνάμεις, ἀντιμεθίσταται. 38. Τοιαῦτα καὶ τότε καὶ πολλάκις πρὸς με Φίλιππος περὶ τὰνδρὸς ἔλεγεν, ἐν τῶν παρὰ τῆς τύχης χρηστῶν τιθέμενος, τὸ μὴ στρατηγεῖν τὸν Δημοσθένην· οὐγε καὶ τοὺς λόγους αἷσπερ κριοὺς ἢ καταπέλτας Ἀθήνηθεν ὠρμωμένους, διασεῖειν αὐτοῦ καὶ καταράττειν τὰ βουλευόμενα. περὶ μὲν γὰρ Χαιρωνείας, οὐδὲ μετὰ τὴν νίκην ἐπαύετο πρὸς ἡμᾶς λέγων, εἰς ὅσον ἄνθρωπος ἡμᾶς κινδύνου κατέστησε. μὴ γὰρ εἰ παρ' ἐλπίδα, καὶ κικία στρατηγῶν, καὶ στρατιωτῶν ἀταξία, καὶ τῇ παραδόξῳ ῥοπῇ τῆς τύχης, τῇ πολλὰ πολλάκις ἡμῖν συνειργασμένη, κερρατήκαμεν, ἀλλ' ἐπὶ μιᾷς γε ταύτης ἡμέρας, τὸν περὶ τῆς ἀρχῆς καὶ τῆς ψυχῆς κινδύνον ἐπέστησέ μοι, τὰς ἀρίστας πόλεις εἰς ἓν συναγαγῶν, καὶ πᾶσαν τὴν Ἑλληνικὴν δύναμιν ἀθροίσας, Ἀθηναίους ἅμα καὶ Θηβαίους, Βοιωτοὺς τε

τοὺς ἄλλους, καὶ Κορινθίους, Εὐβοέας τε, καὶ Με-
 γαρίας, καὶ τὰ κράτιστα τῆς Ἑλλάδος διακινδυνεύ-
 ει καταναγκάσας, καὶ μηδ' εἴσω με τῆς Ἀττικῆς
 ἐπιτρέψας παρελθεῖν. 39. Τοιοῦτοί τινες ἦσαν
 αὐτῷ συνεχεῖς περὶ Δημοσθένους οἱ λόγοι. καὶ πρός-
 γε τοὺς λέγοντας, ὡς μέγαν ἔχοι τὸν Ἀθηναίων δῆ-
 μον ἀνταγωνιστὴν, Ἐμοὶ Δημοσθένης μόνος, εἶπεν,
 ἀνταγωνιστής· Ἀθηναῖοι δὲ, Δημοσθένην οὐκ ἔχον-
 τες, Αἰνιᾶνές εἰσι, καὶ Θετταλοί. καὶ πρέσβεις ὀπό-
 τε πρὸς τὰς πόλεις πέμποι, τῶν μὲν ἄλλων ῥητόρων
 εἴ τινας ἢ τῶν Ἀθηναίων πόλις ἀνταποστέλλοι, τῇ
 πρεσβείᾳ ῥᾶστα ἦν κερρατηκῶς· τοῦ Δημοσθένους
 δ' ἐπισιάντος, Μάτην, εἶπεν, ἂν ἐπρεσβεύσαμεν.
 40. Οὐ γάρ ἐστι κατὰ τῶν Δημοσθένους λόγων ἐγεί-
 ραι τρόπαιον. ταῦτα δὲ Φίλιππος. καὶ μέντοι καὶ
 πάντως ἔλαττον ἂν ἔχοντες, εἰ λάβοιμεν τοιοῦτον
 ἄνδρα, πρὸς Διὸς, Ἀρχία, τί ποτε νομίζεις; βούν ἂν
 ἐπὶ σφαγὴν ἤγομεν, ἢ πολὺ μᾶλλον ἂν σύμβουλον
 περὶ τῶν Ἑλληνικῶν πραγμάτων, καὶ τῆς ἀρχῆς πά-
 σης ἐποιούμεθα; φύσει μὲν γὰρ αὐτᾶ, καὶ κατ' ἀρ-
 χᾶς προσεπεπόνθειν ἐξ αὐτῶν τῶν πολιτευμάτων·
 ἔτι δὲ μᾶλλον Ἀριστοτέλει μάρτυρι. πρὸς τ' οὖν τὸν
 Ἀλέξανδρον, καὶ πρὸς ἡμᾶς γε λέγων, οὐδὲν ἐπαύε-
 το, τοσοῦτων ὄντων αὐτῷ τῶν προσπεφοιτηκῶτων,
 μηδένα οὕτω πώποτε θαυμάσαι, μεγέθους τε φύσε-
 ως, καὶ τῆς περὶ τὴν ἄσκησιν ἐγκρατείας, καὶ βάρους,
 καὶ τάχους, καὶ παρρησίας, καὶ καρτερίας. 41. Ἰ-
 μεῖς δὲ, ἔφη, διανοεῖσθε ὡς ὑπὲρ Εὐβούλου, καὶ
 Φρύωνος, καὶ Φιλοκράτους, καὶ πειρᾶσθε δώροις

καὶ τοῦτον ἀναπειθεῖν ἄνθρωπον, καὶ τὴν πατρῶαν οὐσίαν εἰς Ἀθηναίους, ἰδίᾳ τε τοῖς δεσθεῖσι, καὶ δημοσίᾳ τῇ πόλει κατηναλωκότα; διαμαρτιάνοντες δὲ, φοβήσῃν οἷσθε, πάλαι βεβουλευμένον τὴν ψυχὴν ὑποθεῖναι ταῖς τῆς πατρίδος ἀδήλοις τύχαις; καὶ καθαρτομένου τῶν πραττομένων ὑμῖν, ἀγανακτεῖτε; ὅδ' οὐδὲ τὸν Ἀθηναίων δῆμον ὑποστέλλεται. Δέληθεν ὑμᾶς, ἔφη, τῇ μὲν τῆς πατρίδος εὐνοίᾳ πολιτευόμενος, αὐτῷ δὲ τὴν πολιτείαν γυμνάσιον φιλοσοφίας προθέμενος. 42. Τὰ τοιαῦτα, ὦ Ἀρχία, ὑπερεπεθύμουν αὐτῷ συγγενόμενος, τὴν τε γνώμην, ἣν ἔχει περὶ τῶν παρόντων, ἀκοῦσαι λέγοντος, καὶ τῶν ἀεὶ παραπεπτωκότων ἡμῖν κολάκων, εἰ ἐδεόμην, ἀποστάς, ἀπλοῦ τινος ἐξ ἐλευθέρας γνώμης ἀκοῦσαι λόγου, καὶ φιλαλήθους συμβουλῆς μεταλαβεῖν· καὶ τι καὶ νουθετεῖσθαι δίκαιον, ὑπὲρ οἷων ὄντων Ἀθηναίων τὴν ἀχαριστίαν, πάντα παραβόλοιο τὸν αὐτοῦ βίον, ἐξὸν εὐγνωμονεστέροις καὶ βεβαιότεροις κεχρηῆσθαι φίλοις.

APX. ὦ βασιλεῦ, τῶν μὲν ἄλλων ἴσως ἂν ἔτυχες· ταυτὶ δὲ μάτην ἂν ἔλεγες· οὕτω μανικῶς φιλαθήναιος ἦν.

ANT. Ταῦτα, ὦ Ἀρχία· τί γὰρ ἂν λέγοιμεν; ἀλλὰ πῶς ἀπέθανεν;

43. APX. Ἔοικας ἔτι μᾶλλον, ὦ βασιλεῦ, θαυμάσειν, καὶ γὰρ ἡμεῖς οἱ τεθεαμένοι διεφέρομεν οὐδὲν ἐκπλήξει τε καὶ ἀπιστία τῶν ὁρώντων. ἔοικε γὰρ δὴ πάλαι ὦν ὧδε βεβουλευμένος περὶ τῆς ὑστάτης ἡμέρας· δηλοῖ δὲ ἡ παρασκευή. καθῆστο μὲν γὰρ

ἔνδον ἐν τῷ νεῷ, μάτην δὲ τῶν πρόσθεν ἡμερῶν λό-
γους ἡμεν ἀναλωκότες.

ΑΝΤ. Τίνες γὰρ ἦσαν οἱ παρ' ὑμῶν λόγοι;

ΑΡΧ. Πολλὰ καὶ φιλόανθρωπα προυτεινόμενα,
ἔλεόν τινα παρὰ σοῦ καθυπισχνούμενος, οὐ μάλᾳ
μὲν προσδοκῶν· οὐ γὰρ ἠπιστάμενα, ἀλλὰ σὲ ὤμην
δι' ὀργῆς ἔχειν τὸν ἄνθρωπον, χρήσιμον δ' οὖν πρὸς
τὸ πείθειν νομίζων.

ΑΝΤ. Ὁ δὲ πῶς προσίετο τοὺς λόγους; καὶ μα
μηδὲν ἀποκρύψῃ· μάλιστα μὲν γὰρ αὐτήκοος ἂν
ἐβουλόμην παρῶν εἶναι νῦν. ἀλλὰ σύγε μὴ παρα-
λίπῃς μηδέν· οὐ γὰρ τοι σμικρὸν ἔργον, ἦθος ἀν-
δρὸς γενναίου πρὸς αὐτῷ τῷ τέλει τοῦ βίου κατα-
μαθεῖν, πότερον ἄτονος καὶ νωθρὸς ἦν, ἢ παντά-
πασιν ἀκλινὲς τὸ τῆς ψυχῆς ὄρθιον ἐφύλαττεν.

44. ΑΡΧ. Οὐδὲν ὑπέστελλεν ἐκεῖνός γε. τῶς
γάρ; ὃς ἠδὲ γελάσας, καὶ μὲ δὴ σκώπτων ἐς τὸν πρό-
τερον βίον, Ἀπίθανον, ἔφη, με ὑποκριτὴν εἶναι τῶν
σῶν ψευσμάτων.

ΑΝΤ. Ἀπιστήσας ἄρα τοῖς ἐπαγγέλμασι, προ-
εἶτο τὴν ψυχὴν;

ΑΡΧ. Οὐκ· εἶγε τῶν λοιπῶν ἀκούσαιοι, οὐ δό-
ξει σοι μόνον ἀπιστεῖν, ἀλλ' ἐπεὶ κελεύεις, ὧ βασι-
λεῦ, λέγειν, Μακεδόσι μὲν, εἶπεν, οὐδὲν ἀπώμοτον,
οὐδὲ παράδοξον, εἰ Δημοσθένην οὕτω λαμβάνουσι,
ὧς Ἀμφίπολιν, ὧς Ὀλυνθον, ὧς Ὠρωπόν. τοιαῦτα
πολλὰ ἔλεγε· καὶ γὰρ οὖν ὑπογραφείας παρεστησιά-
μην, ἵνα σοι τὰ λεχθέντα σώζοιτο. Ἐγὼ μὲν τοι,
ἔφη, ὧ Ἀρχία, βασιάνων ἢ θανάτου φόβῳ κατ' ὄψιν

οὐκ ἂν Ἀντιπάτρῳ γυνοίμην. ἀλλ' εἰ ταῦτ' ἀληθεύετε, πολὺ μοι μᾶλλον ἔτι φυλακτέον, μὴ τὴν ψυχὴν αὐτὴν παρ' Ἀντιπάτρου δεδωροδοκηκέναι, μηδ' ἦν ἑμαυτὸν ἔταξα, τύξιν λιπὼν τὴν Ἑλληνικὴν, εἰς τὴν Μακεδονικὴν μεταβαλέσθαι. 45. Καλὸν γάρ, ὦ Ἀρχία, εἰ τὸ ζῆν ἐμοὶ Πειραιεὺς αὐτὸς παρέχοι, καὶ τριήρης, ἣν ἐπιδέδωκα, καὶ τεῖχος, καὶ τάφος τοῖς ἐμοῖς τέλεισιν ἐξεργασμένα, καὶ φυλὴ Πανδιωνίς, εἰς ἣν ἐθελοντῆς ἐχορήγουν ἐγὼ, καὶ Σόλων, καὶ Δράκων, καὶ παρῳρησία βήματος, καὶ δῆμος ἐλεύθερος, καὶ ψηφίσματα στρατιωτικὰ, καὶ νόμοι τριηραρχικοὶ, καὶ προγόνων ἀρεταὶ, καὶ τρόπαια, καὶ πολιτῶν εὐνοια, τῶν ἐμὲ πολλάκις ἐστεφανώκωτων, καὶ δύνამις Ἑλλήνων, τῶν ὑπ' ἐμοῦ μέχρι νῦν τετηρημένων· εἰ δὲ καὶ βιωτὸν ἐλεηθέντι, ταπεινὸν μὲν, ἀνεκτὸς δ' οὖν ὁ ἔλεος παρὰ τοῖς οἰκείοις, ὧν ἔλυσάμην αἰχμαλώτους, ἢ τοῖς πατράσιν, ὧν συνεξέδωκα τὰς θυγατέρας, ἢ οἷς τοὺς ἐράνοους συνδιελυσάμην. 46. Εἰ δὲ με μὴ σώζοι νήσων ἀρχὴ, καὶ θάλαττα, παρὰ γε τουτουῦ Ποσειδῶνος αἰτιῶ τὸ σώζεσθαι, καὶ τοῦδε τοῦ βωμοῦ, καὶ τῶν ἱερῶν τόμων. εἰ δὲ Ποσειδῶν, ἔφη, μὴ δύναται φυλάττειν τὴν ἀσυλίαν τοῦ νεῶ, μηδ' ἐπαισχύνεται προδοῦναι Δημοσθένην Ἀρχίαν, τεθναίην, οὐδὲ Ἀντίπατρος ἡμῖν ἀντὶ τοῦ θεοῦ κολακευτέος. ἐξῆν μοι φιλτέρους ἔχειν Ἀθηναίων Μακεδόνας, καὶ νῦν μετέχειν τῆς ὑμετέρας τύχης, εἰ μετὰ Καλλιμέδοντος, καὶ Πυθίου, καὶ Δημάδου συνεταπτόμην. ἐξῆν γὰρ καὶ ὄψε τῆς ψυχῆς μεταρμόσασθαι, εἰ μὴ τὰς Ἐρεχθίδεω θυγατέ-

ρας καὶ τὸν Κόδρον ἐπησχυνόμεν· οὐκὸν ἤροῦμην
αὐτομολοῦντι τῷ δαίμονι συμμεταβάλλεσθαι. καλὸν
γὰρ κρησφύγετον θάνατος ἐν ἀκινδύνῳ παντός αἰ-
σχροῦ γενέσθαι. καὶ νῦν, Ἀρχία, τὸ κατ' ἐμαυτὸν
οὐ καταισχυνῶ τὰς Ἀθήνας ἐκὼν δουλείαν ἐλόμενος,
ἐντάφιον δὲ τὸ κάλλιστον τὴν ἐλευθερίαν προέμενος.
47. Ἀλλὰ, δίκαιον γὰρ, ἔφη, σοι τῶν τραγωδιῶν μνη-
μονεύειν, οὐ σεμνὸν τὸ λεχθὲν,

ἼΗ δὲ καὶ Θνήσκουσ' ὁμως,

Πολλὴν πρόνοιαν εἶχεν εὐσχήμως πεσεῖν·

κόρη καὶ ταῦτα· Δημοσθένης δὲ εὐσχήμονος θά-
νάτου βίον προκρινεῖ ἀσχήμονα, τῶν Ξενοκράτους
καὶ Πλάτωνος ὑπὲρ ἀθανασίας λόγων ἐκλαθόμενος;
καὶ τινα πικρότερον ἔλεγε, προαχθεὶς εἰς τοὺς ταῖς
τύχαις ἐξυβρίζοντας. ἀλλὰ τί δεῖ λέγειν νῦν ἐμέ;
τέλος δ' ἐμοῦ, τὰ μὲν δεομένου, τὰ δ' ἀπειλοῦντος,
ἀπαλὴν μοῦσαν στεφῆσθαι κεραννύντος, Ἐπέισθην ἄν,
ἔφη, τούτοις Ἀρχίας ὦν· ἐπεὶ δὲ Δημοσθένης εἰμὲ
συγγίγνωσκέ μοι, ὡς δαιμόνις, μὴ πεφυκότι κακῷ
γενέσθαι. 48. Τότε δὴ τότε πρὸς βίαν αὐτὸν ἀπο-
σπᾶν διανοοῦμην· ὃδ' ὡς ἦσθετο, δηλὸς ἦν κατα-
γελῶν, καὶ τὸν θεὸν προσβλέψας, Ἔοικεν Ἀρχίας
εἶπεν, ὄπλα μόνα, καὶ τριήρεις, καὶ τεῖχη, καὶ στρα-
τόπεδα, δυνάμεις εἶναι καὶ κρησφύγετα ταῖς ἀνθρώ-
πιναις ψυχαῖς ὑπολαμβάνειν· τῆς δ' ἐμῆς παρα-
σκευῆς καταφρονεῖν, ἣν οὐκ ἂν ἐλέγξειαν Ἰλλυριοὶ,
καὶ Τριβαλλοὶ, καὶ Μακεδόνες, ὀχυρωτέραν ἢ ξύλι-
νὸν ποτε τεῖχος ἡμῖν, ὃ θεὸς ἀνεῖλεν ἀπόρρητον εἶ-
ναι· μεθ' ἧς ἂν τῆς προνοίας, ἀδεῶς μὲν ἐπολιτευ-

σάμην, ἀδεῖς δέ μοι τὸ κατὰ Μακεδόνων. Θάρσος·
 ἐμέλησε δ' οὐδέν οὐκ Εὐκτῆμονος, οὐκ Ἀριστογεί-
 τονος, οὐ Πυθίου, καὶ Καλλιμέδοντος, οὐ Φιλίππου
 τότε, οὐ τὰ νῦν Ἀρχίου. 49. Ταῦτ' εἰπὼν, μὴ προς-
 ἄγαγέ μοι τὴν χεῖρα, ἔφη· τὸ κατ' ἐμὲ γάρ, οὐδέν
 παράνομον ὁ νεὸς πείσεται· τὸν δὲ θεὸν προσειπὼν,
 ἐκὼν ἔψομαι. καὶ γὰρ ἐπὶ τῆς ἐλπίδος ταύτης·
 καὶ τὴν χεῖρα τῷ στόματι προσαγαγόντος, οὐδέν ἄλλ'
 ἢ προσκυνεῖν ὑπελάμβανον.

ANT. Τὸ δὲ τί δὴ ποτε ἦν;

APX. Ὅστιρον βασάνοις Θεραπαίνης ἐφωράσα-
 μεν, πάλαι φάρμακον αὐτῷ τεταμιεῦσθαι, λύσει ψυ-
 χῆς ἀπὸ σώματος ἐλευθερίαν κτώμενον. οὐ γὰρ οὖν
 ἔφθασεν ὑπερβᾶς τὸν οὐδὸν τοῦ νεώ· καὶ πρὸς ἐμὲ
 βλέψας, Ἄγε δὴ τοῦτον, ἔφη, πρὸς Ἀντίπατρον· Δη-
 μουσθένην δὲ οὐκ ἄξις, οὐ, μὰ τοὺς . . . . καὶ μοι μὲν
 ἐφαίνετο προσθήσειν τοὺς ἐν Μαραθῶνι πεπτωκό-
 τας. 50. Ὁ δὲ χαίρειν εἰπὼν, ἀπέπτυ. τοῦτό σοι
 τὸ τέλος, ὦ βασιλεῦ, τῆς Δημοσθένους πολιορκίας
 κομίζειν ἔχω.

ANT. Δημοσθένους γε καὶ ταῦτα, ὦ Ἀρχία. βα-
 βαὶ τῆς ἀητιότητος ψυχῆς, καὶ μακαρίας, ὡς ἀνδρεῖον
 μὲν αὐτοῦ τὸ λῆμα, πολιτικὴ δὲ πρόνοια, μετὰ χεῖρα
 τὸ πιστὸν τῆς ἐλευθερίας ἔχειν· ἀλλ' ὁ μὲν οἴχεται,
 βίον ἔξω τὸν ἐν Μακάρων νήσοις ἠρώων λεγόμενον,
 ἢ τὰς εἰς οὐρανὸν ψυχῶν νομιζόμενας ὁδοὺς, ὁπαδὸς
 τις δαίμων ἐσόμενος Ἐλευθερίου Διός· τὸ σῶμα δ'
 ἡμεῖς εἰς Ἀθήνας ἀποπέμψομεν, κάλλιον ἀνάθημα
 τῇ γῇ τῶν ἐν Μαραθῶνι πεπτωκότων.

⊙ ΕΩΝ ΕΚΚΛΗΣΙΑ.

ARGVMENTVM.

Fingit Lucianus, tandem aliquando in deorum concilio, antiquis diis iam diu ingentem insitiorum deorum numerum aegre ferentibus, Momum, sua in dicendo libertate usum, cum de ipsa illa re, praecipue de indignis Bacchi comitibus inter deos locum occupantibus, de Iove ipso per amores suos illius mali auctore, de diis barbarorum et monstris Aegyptiorum inter deos versantibus, de philosophis Virtutem, Naturam, Fatum, Fortunam, nomina inania, celebrantibus conquestum esse, tum legem tulisse, ut qui se cunque deos profiterentur, coram septem quaesitoribus iuratis cum testibus et originis suae a diis derivandae argumentis suam probarent divinitatem; verorum vero deorum opera et philosophorum verba recte coërcerentur.

ZHN, EPMHΣ, KAI. ΜΩΜΟΣ.

ΖΕΥΣ. Μῆκέτι τονθορίζετε, ὦ θεοὶ, μηδὲ κατὰ γωνίας συστρεφόμενοι, πρὸς τὸ οὓς ἀλλήλοις κοινολογεῖσθε, ἀγανακτοῦντες, εἰ πολλοὶ ἀνάξιοι μετέχουσιν ἡμῖν τοῦ συμποσίου. ἀλλ' ἐπεὶ περ ἀποδέδοται περὶ τοῦτων ἐκκλησία, λεγέτω ἕκαστος ἐς τὸ φα-

νερόν τὰ δοκοῦντά οἱ, καὶ κατηγορεῖτω. σὺ δὲ κήρυτε, ὦ Ἐρμῆ, τὸ κήρυγμα τὸ ἐκ τοῦ νόμου.

ΕΡΜ. Ἄκουε, σίγα, τίς ἀγορεύειν βούλεται τῶν τελείων θεῶν, οἷς ἔξεστιν; ἡ δὲ σκέψις περὶ τῶν μετοίκων καὶ ξένων.

ΜΩΜ. Ἐγὼ ὁ Μῶμος, ὦ Ζεῦ, εἰ μοι ἐπιτρέψειας εἰπεῖν.

ΖΕΥΣ. Τὸ κήρυγμα ἤδη ἐφίησιν· ὥστε οὐδὲν ἔμοῦ δεήσῃ.

2. ΜΩΜ. Φημὶ τοίνυν δεινὰ ποιεῖν ἐνίους ἡμῶν, οἷς οὐκ ἀπόρη θεοὺς ἐξ ἀνθρώπων αὐτοὺς γενῆσθαι, ἀλλ', εἰ μὴ καὶ τοὺς ἀκολούθους, καὶ θεράποντας αὐτῶν ἰσοτίμους ἡμῖν ἀποφανοῦσιν, οὐδὲν μέγα, οὐδὲ νεανικὸν οἶονται εἰργάσθαι. ἀξιῶ δὲ, ὦ Ζεῦ, μετὰ παρόρησίας μοι δοῦναι εἰπεῖν· οὐδὲ γὰρ ἂν ἄλλως δυναίμην· ἀλλὰ πάντες με ἴσασιν ὡς ἐλευθερός εἰμι τὴν γλῶτταν, καὶ οὐδὲν ἂν κατασιωπήσαιμι τῶν οὐ καλῶς γιγνομένων. διελέγχω γὰρ ἅπαντα, καὶ λέγω τὰ δοκοῦντά μοι ἐς τὸ φανερόν, οὔτε δεδιώς τινα, οὔτε ὑπ' αἰδοῦς ἐπικαλύπτων τὴν γνώμην· ὥστε καὶ ἐπαχθῆς δοκῶ τοῖς πολλοῖς, καὶ συκοφαντικός τὴν φύσιν, δημόσιός τις κατήγορος ὑπ' αὐτῶν ἐπονομαζόμενος. πλὴν ἀλλ' ἐπεὶπερ ἔξεστι, καὶ κηρύκται, καὶ σὺ, ὦ Ζεῦ, δίδως μετ' ἔξουσίας εἰπεῖν, οὐδὲν ὑποστειλάμενος ἐρῶ. 3. Πολλοὶ γὰρ, φημὶ, οὐκ ἀγαπῶντες ὅτι αὐτοὶ μετέχουσι τῶν αὐτῶν ἡμῖν ξυνηδρίων, καὶ εὐχοῦνται ἐπίσης, καὶ ταῦτα θνητοὶ ἐξ ἡμισείας ὄντες, ἔτι καὶ τοὺς ὑπηρέτας, καὶ διασώτας τοὺς αὐτῶν ἀνήγαγον ἐς τὸν οὐρανόν, καὶ

παρενέγραψαν, καὶ νῦν ἐπισης διανομας τε νέμονται, καὶ θυσιῶν μετέχουσιν, οὐδὲ καταβαλόντες ἡμῖν τὸ μετοίκιον.

ZETΣ. Μηδὲν αἰνιγματωδῶς, ὦ Μῶμε, ἀλλὰ σαφῶς καὶ διαρρήδην λέγε, προστιθεὶς καὶ τοῦνομα. νῦν γὰρ ἐς τὸ μέσον ἀπέρρύπται σοι ὁ λόγος, ὡς πολλοὺς εἰκάζειν καὶ ἐφαρμόζειν ἄλλοτε ἄλλον τοῖς λεγομένοις. χρῆ δὲ παρῤῥησιαστήν ὄντα, μηδὲν ὀκνεῖν λέγειν.

4. ΜΩΜ. Εὐγε, ὦ Ζεῦ, ὅτι καὶ παροτρύνεις με πρὸς τὴν παρῤῥησίαν, ποιεῖς γὰρ τοῦτο βασιλικόν, ὡς ἀληθῶς, καὶ μεγαλόφρον, ὥστε καὶ ἐρῶ τοῦνομα. ὁ γάρτοι γενναιότατος οὗτος Διόνυσος, ἡμιάνθρωπος ὢν, οὐδὲ Ἕλλην μητρόθεν, ἀλλὰ Συροφοίνικὸς τινος ἐμπόρου, τοῦ Κάδμου, θυγατρὶδοῦς, ἐπεὶ περ ἠξιώθη τῆς ἀθανασίας, οἷος μὲν αὐτός ἐστιν, οὐ λέγω, οὔτε τὴν μίτραν, οὔτε τὴν μέθην, οὔτε τὸ βῆδισμα. πάντες γὰρ, οἶμαι, ὁρᾶτε ὡς θῆλυς καὶ γυναικεῖος τὴν φύσιν, ἡμιμανῆς, ἀκράτου ἔωθεν ἀποπνέων. ὁ δὲ καὶ ὄλην φρατρίαν ἐξεποίησεν ἡμῖν, καὶ τὸν χορὸν ἐπαγόμενος πάρεστι, καὶ θεοὺς ἀπέφηγε, τὸν Πᾶνα, καὶ τὸν Σειληνόν, καὶ Σατύρους, ἀγροίκους τινάς, καὶ αἰπόλους τοὺς πολλοὺς, σκιρτητικοὺς ἀνθρώπους, καὶ τὰς μορφὰς ἄλλοκότους· ὧν ὁ μὲν κέρατα ἔχων, καὶ ὅσον ἐξ ἡμισείας ἐς τὸ κάτω αἰγὶ ἐοικώς, καὶ γένειον βαθύ καθεμιμένος, ὀλίγον τράγου διαφέρων ἐστίν· ὁ δὲ φαλακρὸς γέρων, σιμὸς τὴν ῥίνα, ἐπὶ ὄνου τὰ πολλὰ ὀχοούμενος, Λυδὸς ὄντος· οἱ δὲ Σάτυροι, ὄξεῖς τὰ ὦτα, καὶ αὐτοὶ

φαλακροί, κεράσται, οἷα τοῖς ἄρτι γεννηθεῖσιν ἐρίφοις τὰ κέρατα ὑποφύεται, Φρύγες τινὲς ὄντες. ἔχουσι δὲ καὶ οὐράς ἅπαντες. ὁρᾶτε οἷους ἡμῖν Θεοὺς ποιεῖ ὁ γεννάδας; 5. Εἶτα θαυμάζομεν, εἰ καταφρονοῦσιν ἡμῶν οἱ ἄνθρωποι, ὁρῶντες οὕτω γελοίους Θεοὺς καὶ τεραστίους; ἐῷ γὰρ λέγειν, ὅτι καὶ δύο γυναῖκας ἀνήγαγε, τὴν μὲν ἐρωμένην οὖσαν αὐτοῦ, τὴν Ἀριάδην, ἧς καὶ τὸν στέφανον ἐγκατέλεξε τῷ τῶν ἀστέρων χορῷ· τὴν δὲ Ἰκαρίου τοῦ γεωργοῦ θυγατέρα. καὶ ὁ πάντων γελοιότατος, ὃ Θεοὶ, καὶ τὸν κύνα τῆς Ἡριγόνης, καὶ τοῦτον ἀνήγαγεν, ὡς μὴ ἀνιῶτο ἢ παῖς, εἰ μὴ ἔξει ἐν τῷ οὐρανῷ τὸ ξύνηθες ἐκείνο, καὶ ὅπερ ἡγάπα κυνίδιον. ταῦτα οὐχ ὕβρις ὑμῖν δοκεῖ, καὶ παροινία, καὶ γέλως; ἀκούσατε δ' οὖν καὶ ἄλλους.

6. ΖΕΤΣ. Μηδὲν, ὦ Μῶμ, εἴπης, μήτε περὶ Ἀσκληπιοῦ, μήτε περὶ Ἡρακλέους· ὁρῶ γὰρ οἷ φέρη τῷ λόγῳ. οὗτοι γὰρ, ὁ μὲν αὐτῶν ἰῆται, καὶ ἀνίστησιν ἐκ τῶν νόσων, καὶ ἔστι πολλῶν ἀντάξιός ἄλλων· ὁ δὲ Ἡρακλῆς, υἱὸς ὧν ἐμὸς, οὐκ ὀλίγων πόνων ἐπρίατο τὴν ἀθανασίαν, ὥστε μὴ κατηγόρει αὐτῶν.

ΜΩΜ. Σιωπήσομαι, ὦ Ζεῦ, διὰ σέ, πολλὰ εἰπεῖν ἔχων. καίτοι εἰ μηδὲν ἄλλο, ἔτι τὰ σημεῖα ἔχουσι τοῦ πυρός. εἰ δὲ ἐξῆν καὶ πρὸς αὐτόν σε τῆ παρῆρησῖα χρῆσθαι, πολλὰ ἂν εἶχον εἰπεῖν.

ΖΕΤΣ. Καὶ μὴν πρὸς ἐμὲ ἔξεσι μάλιστα. μῶν δ' οὖν καμὲ ξενίας διώκεις;

ΜΩΜ. Ἐν Κρήτῃ μὲν οὐ μόνον τοῦτο ἀκοῦσαί ἐστιν, ἀλλὰ καὶ ἄλλο τι περὶ σοῦ λέγουσι, καὶ

τάφον ἐπιδεικνυουσιν· ἐγὼ δὲ οὔτε ἐκείνοις πεῖθομαι, οὔτε Ἀχαιοῖν Αἰγιεῦσιν, ὑποβολιμαῖόν σε εἶναι φάσκουσιν. 7. Ἄ δὲ μάλιστα ἐλεγχθῆναι δεῖν ἠγοῦμαι, ταῦτα ἐρῶ. τὴν γάρτοι ἀρχὴν τῶν τοιούτων παρανομημάτων, καὶ τὴν αἰτίαν τοῦ νοθευθῆναι ἡμῶν τὸ ξυνέδριον, σὺ, ὦ Ζεῦ, παρέσχες, θνηταῖς ἐπιμιγνύμενος, καὶ κατιῶν παρ' αὐτάς, ἐν ἄλλοτε ἄλλῳ σχήματι· ὥστε ἡμᾶς δεδιέναι, μὴ σε καταθύση τις ξυλλαβῶν, ὁπότ' ἂν ταῦρος ἦς, ἢ τῶν χρυσοχόων τις κατεργάσεται χρυσὸν ὄντα, καὶ ἀντὶ Διὸς, ἢ ὄρμος, ἢ ψέλλιον, ἢ ἐλλόβιον ἡμῖν γένη. πλην ἄλλὰ ἐμπέπληκιάς γε τὸν οὐρανὸν τῶν ἡμιθέων τούτων· οὐ γὰρ ἂν ἄλλως εἴποιμι. καὶ τὸ προῦγμα γελοιοτάτον ἔστιν, ὁπότ' ἂν τις ἄφνω ἀκούσῃ ὅτι ὁ Ἡρακλῆς μὲν θεὸς ἀπεδείχθη· ὁ δὲ Εὐρυσθεὺς, ὃς ἐπέταττεν αὐτῷ, τέθνηκε, καὶ πλησίον Ἡρακλέους νεώς, οἰκέτου ὄντος, καὶ Εὐρυσθεῶς τάφος, τοῦ δεσπότου αὐτοῦ. καὶ πάλιν ἐν Θήβαις Διόνυσος μὲν θεός· οἱ δ' ἀνεμιοὶ αὐτοῦ, ὁ Πενθεὺς, καὶ ὁ Ἀκταίων, καὶ ὁ Λέαρχος, ἀνθρώπων ἀπάντων κακοδαιμονίστατοι. 8. Ἀφ' οὗ δὲ ἅπαξ σὺ, ὦ Ζεῦ, ἀνέωξας τοῖς τοιούτοις τὰς θύρας, καὶ ἐπὶ τὰς θνητὰς ἐτρέπου, ἅπαντες μεμίμηνται σε· καὶ οὐχ οἱ ἄρρήενες μόνον, ἀλλ', ὅπερ αἰσχιστον, καὶ αἱ [θήλειαι] θεαί. τίς γὰρ οὐκ οἶδε τὸν Ἀγχίσην, καὶ τὸν Τιθωνόν, καὶ τὸν Ἐνδυμίωνα, καὶ τὸν Ἰασίωνα, καὶ τοὺς ἄλλους; ὥστε ταῦτα μὲν ἐάσειν μοι δοκῶ· μακρὸν γὰρ ἂν τὸ διελέγχειν γένοιτο.

ZETΣ. Μηδὲν περὶ τοῦ Γανυμήδους, ὦ Μῶμε,

εἴπης· χαλεπανῶ γάρ, εἰ λυπήσεις τὸ μεिरάκιον, ὄνει-
δίσαις ἐς τὸ γένος.

ΜΩΜ. Οὐκοῦν μηδὲ περὶ τοῦ αἰετοῦ εἶπω, ὅτι
καὶ οὗτος ἐν τῷ οὐρανῷ ἐστίν, ἐπὶ τοῦ βασιλείου
σκήπτρου καθεζόμενος, καὶ μονοουχὶ ἐπὶ τὴν κεφα-
λήν σοι νεοτιεύων, Θεὸς εἶναι δοκῶν; 9. Ἡ καὶ
τοῦτον τοῦ Γανυμήδους ἔνεκα ἐάσομεν; ἀλλ' ὁ Ἄτ-
τις γε, ὃ Ζεῦ, καὶ ὁ Κορύβας, καὶ ὁ Σαβάζιος, πό-
θεν ἡμῖν ἐπεισεκυκλήθησαν οὗτοι, ἢ ὁ Μίθρης ἐκεῖ-
νος ὁ Μῆδος, ὁ τὸν κἀνδυν, καὶ τὴν τιάραν, οὐδὲ
ἐλληνίζων τῇ φωνῇ, ὥστε οὐδ', ἦν προπῆι τις, ξυνίη-
σι; τοιγαροῦν οἱ Σκύθαι καὶ οἱ Γέται ταῦτα ὀρῶν-
τες αὐτῶν, μακρὰ ἡμῖν χείρην εἰπόντες, αὐτοὶ ἀπα-
θανατίζουσι, καὶ Θεοὺς χειροτονοῦσιν, οὓς ἂν ἐθε-
λήσωσι, τὸν αὐτὸν τρόπον, ὄνπερ καὶ Ζάμολξιν,
δοῦλος ὢν, παρενεγράφη, οὐκ οἶδ' ὅπως διαλαθῶν.
10. Καίτοι ταῦτα πάντα, ὃ Θεοὶ, μέτρια· σὺ δὲ, ὃ
κυνοπρόσωπε, καὶ σινδόσιν ἐσταλμένε Αἰγύπτει, τίς
εἶ, ὃ βέλτιστε, ἢ πῶς ἀξιοῖς Θεὸς εἶναι ὑλακτῶν; τί
δὲ βουλούμενος καὶ ὁ ποικίλος οὗτος ταῦρος, ὁ Μεμ-
φίτης, προσκυνεῖται, καὶ χρᾶ, καὶ προφήτας ἔχει;
αἰσχύνομαι δὲ ἰβιδας καὶ πιθήκους εἰπεῖν, καὶ τρά-
γους, καὶ ἄλλα πολλῶν γελοιώτερα, οὐκ οἶδ' ὅπως ἐξ
Αἰγύπτου παραβυσθέντα ἐς τὸν οὐρανόν, ἃ ὑμεῖς,
ὃ Θεοὶ, πῶς ἀνέχεσθε ὀρῶντες ἐπίσης, ἢ καὶ μᾶλλον
ὑμῶν προσκυνούμενα; ἢ σὺ, ὃ Ζεῦ, πῶς φέρεις,
ἐπειδὴν κριοῦ κέρατα φύσωσί σοι;

11. ΖΕΤΣ. Αἰσχρὰ ὡς ἀληθῶς ταῦτα φῆς τὰ
περὶ τῶν Αἰγυπτίων· ὁμως δ' οὐρ, ὃ Μῶμε, τὰ

πολλὰ αὐτῶν αἰνίγματα ἔστι, καὶ οὐ πάνυ χρη̄ καταγελαῖν ἀμύητον ὄντα.

ΜΩΜ. Πάνυ γοῦν μυστηριων, ὦ Ζεῦ, δεῖ ἡμῖν, ὡς εἰδέναι θεοὺς μὲν τοὺς θεοὺς· κυνοκεφάλους δὲ τοὺς κυνοκεφάλους.

ΖΕΤΣ. Ἐα, φημί, τὰ περὶ τῶν Αἰγυπτίων· ἄλλοτε γάρ περὶ τούτων ἐπισκεψόμεθα ἐπὶ σχολῆς. σὺ δὲ τοὺς ἄλλους λέγε.

12. *ΜΩΜ.* Τὸν Τροφώνιον, ὦ Ζεῦ, καὶ ὁ μάλιστα με ἀποπνίγει τὸν Ἀμφίλοχον, ὃς ἑναγοῦς ἀνθρώπου καὶ μητραλοίου υἱὸς ὢν, θεσπιωδεῖ ὁ γενναῖος ἐν Κιλικίᾳ, ψευδόμενος τὰ πολλὰ, καὶ γοητεύων τοῖν δυοῖν ὀβολοῖν ἕνεκα. τοιγαροῦν οὐκ ἔτι σὺ, ὦ Ἀπολλον, εὐδοκιμεῖς, ἀλλὰ ἤδη πᾶς λίθος καὶ πᾶς βωμὸς χρησμοδεῖ, ὃς ἂν ἐλαίῳ περιχυθῆ, καὶ στεφάνους ἔχη, καὶ γόητος ἀνδρὸς εὐπορήσῃ, οἷοι πολλοὶ εἰσιν. ἤδη καὶ ὁ Πολυδάμαντος τοῦ ἀθλητοῦ ἀνδριάς ἰᾶται τοὺς πυρέττοντας ἐν Ὀλυμπίᾳ, καὶ ὁ Θεαγένους ἐν Θάσῳ, καὶ Ἐκτορι θύουσιν ἐν Γλίῳ, καὶ Πρωτεσιλάῳ καταντικρὺ ἐν Χερρόνῃσσι. ἀφ' οὗ δ' οὖν τοσοῦτοι γεγόναμεν, ἐπιδέδωκε μᾶλλον ἢ ἐπιορκία, καὶ ἱεροσυλία, καὶ ὄλως καταπεφρονήκασιν ἡμῶν, εὖ ποιοῦντες. 13. Καὶ ταῦτα μὲν περὶ τῶν νόθων, καὶ παρεγγράπτων. ἐγὼ δὲ καὶ ξένα ὄνόματα πολλὰ ἤδη ἀκούων, οὔτε ὄντων τινῶν παρ' ἡμῖν, οὔτε συστῆναι ὄλως δυναμένων, -πάνυ, ὦ Ζεῦ, καὶ ἐπὶ τούτοις γελῶ. ἢ ποῦ γάρ ἐστιν ἡ πολυθρόυλλητος ἄρετῆ, καὶ φύσις, καὶ εἵμαρμένη, καὶ τύχη, ἀνυπόστατα, καὶ κενὰ πραγμάτων ὄνόματα, ὑπὸ βλα-

κῶν ἀνθρώπων τῶν φιλοσόφων ἐπινοηθέντα; καὶ ὅμως αὐτοσχέδια ὄντα, οὕτω τοὺς ἀνόητους πέπεικεν, ὥστε οὐδεὶς ἡμῖν οὐδὲ θύειν βούλεται, εἰδὼς ὅτι καὶ μυρίας ἐκατόμβας παραστήσῃ, ὅμως τὴν τύχην πράξουσιν τὰ μεμοιραμένα, καὶ ἅ ἐξ ἀρχῆς ἐκάστῳ ἐπεκλώσθη. ἠδέως ἂν οὖν ἐροίμην σε, ὦ Ζεῦ, εἴ που εἶδες ἢ ἀρετὴν, ἢ φύσιν, ἢ εἴμαρμένην; ὅτι μὲν γὰρ καὶ σὺ ἀκούεις ἐν ταῖς τῶν φιλοσόφων διατριβαῖς, οἶδα, εἰ μὴ καὶ κωφός τις εἶ, ὡς βοῶντων αὐτῶν, μὴ ἐπαίειν. πολλὰ ἔτι ἔχων εἰπεῖν, καταπαύσω τὸν λόγον. ὄρω γοῦν τοὺς πολλοὺς ἀχθομένους μοι λέγοντι, καὶ συρίττοντας· ἐκείνους μάλιστα, ὧν καθήψατο ἢ παρῶρησία τῶν λόγων. 14. Πέρασ γοῦν εἰ ἐθέλεις, ὦ Ζεῦ, ψήφισμά τι περὶ τούτων ἀναγνώσομαι ἤδη ξυγγεγραμμένον.

ZETΣ. Ἀνάγνωθι· οὐ πάντα γὰρ ἀλόγως ἠτιάσω· καὶ δεῖ τὰ πολλὰ αὐτῶν ἐπισχεῖν, ὡς μὴ ἐπὶ πλεῖον ἂν γίγνηται.

* * *

Ψ Η Φ Ι Σ Μ Α.

ΑΓΑΘΗ ΤΤΧΗ.

Ἐκκλησίας ἐνόμου ἀγομένης, ἐβδόμη ἰσταμένου, ὁ Ζεὺς ἐπρυτάνευε, καὶ προήδρευε Ποσειδῶν, ἐπεστάται Ἀπόλλων, ἐγραμμάτευε Μῶμος Νυκτός, καὶ ὁ Ἔπνος τὴν γνώμην εἶπεν. Ἐπειδὴ πολλοὶ τῶν ξένων, οὐ μόνον Ἕλληνες, ἀλλὰ καὶ βάρβαροι, οὐδαμῶς ἄξιοι ὄντες κοινωνεῖν ἡμῖν τῆς πολιτείας πα-

ρεγγραφεντες, οὐκ οἶδ' ὅπως, καὶ θεοὶ δόξαντες,
 ἐμπεπλήκασιν μὲν τὸν οὐρανὸν, ὡς μεστὸν εἶναι τὸ
 συμπτόσιον ὄχλου ταραχῶδους, πολυγλώσσων τινῶν
 καὶ ξυγκλύδων· ἐπιλίλοιπε δὲ ἡ ἀμβροσία, καὶ τὸ
 νέκταρ, ὡςτε μνᾶς ἤδη τὴν κοτύλην εἶναι, διὰ τὸ
 πλήθος τῶν πινόντων· οἱ δὲ ὑπὸ αὐθαδείας παρω-
 σάμενοι τοὺς παλαιούς τε καὶ ἀληθεῖς θεοὺς, προει-
 δρίας ἠξιώκασιν ἑαυτοὺς παρὰ πάντα τὰ πάτρια,
 καὶ ἐν τῇ γῆ προτιμᾶσθαι θέλουσι· 15. Δεδόχθω
 τῇ βουλῇ, καὶ τῷ δήμῳ ξυλληγῆναι μὲν ἐκκλησίαν
 ἐν τῷ Ὀλύμπῳ περὶ τροπᾶς χειμερινᾶς, ἐλεῖσθαι δὲ
 ἐπιγνώμονας τελείους θεοὺς ἑπτὰ, τρεῖς μὲν ἐκ τῆς
 παλαιᾶς βουλῆς τῆς ἐπὶ Κρόνον, τέτταρας δὲ ἐκ τῶν
 δώδεκα, καὶ ἐν αὐτοῖς τὸν Δία. τοῦτους δὲ τοὺς ἐπι-
 γνώμονας αὐτοὺς μὲν καθέξουσιν ὁμόσσαντας τὸν
 νόμιμον ὄρκον, τὴν Στύγα· τὸν Ἑρμῆν δὲ κηρύξαν-
 τα ξυναγαγεῖν ἅπαντας, ὅσοι ἀξιοῦσι ξυντελεῖν εἰς
 τὸ συνέδριον· τοὺς δὲ ἤκειν μάρτυρας ἐπαγομένους
 ἐνωμότους, καὶ ἀποδείξεις τοῦ γένους. τὸν τεῦθεν
 δὲ οἱ μὲν παρίτωσαν καθ' ἓνα, οἱ δὲ ἐπιγνώμονες
 ἐξειλάζοντες, ἢ θεοὺς εἶναι ἀποφανοῦνται, ἢ κατα-
 πέμψουσιν ἐπὶ τὰ σφέτερα ἠρία, καὶ τὰς θήκας τὰς
 προγονικάς. ἦν δὲ τις ἀλῶ τῶν ἀδοκίμων, καὶ ἀπαξ
 ὑπὸ τῶν ἐπιγνωμόνων ἐκκριθέντων, ἐπιβαίνων τοῦ
 οὐρανοῦ, ἐς τὸν Τάρταρον ἐμπεσεῖν τοῦτον. 16.
 Ἐργάζεσθαι δὲ τὰ αὐτοῦ ἕκαστον. καὶ μήτε τὴν Ἀ-
 θηναῖαν ἰᾶσθαι, μήτε τὸν Ἀσκληπιὸν χρησιμωδεῖν.
 μήτε τὸν Ἀπόλλω τσαῦτα μόνον ποιεῖν, ἀλλ' ἐν τι
 ἐπιλεξάμενον, μάντιν, ἢ κιθαρωδὸν, ἢ ἰατρὸν εἶναι.

17. Τοῖς δὲ φιλοσόφοις προειπεῖν, μὴ ἀναπλάττειν κενὰ ὀνόματα, μηδὲ ληρεῖν περὶ ὧν οὐκ ἴσασιν. 18. Ὅποσοι δὲ ἤδη ναῶν ἢ θυσιῶν ἠξιώθησαν, ἐκείνων μὲν καθαιρεθῆναι τὰ ἀγάλματα, ἐντεθῆναι δὲ ἢ Διὸς, ἢ Ἑρῆς, ἢ Ἀπόλλωνος, ἢ τῶν ἄλλων τινός· ἐκείνοις δὲ τάφον χῶσαι τὴν πόλιν, καὶ στήλην ἐπιστήσαι ἀντὶ βωμοῦ. ἦν δὲ τις παρακούση τοῦ κηρύγματος, καὶ μὴ ἐθελήσῃ ἐπὶ τοῖς ἐπιγνώμονας ἐλθεῖν, ἐρήμην αὐτοῦ καταδικαιησάντων. 19. Τοῦτο μὲν ἡμῖν τὸ ψήφισμα.

ZETΣ. Δικαιοῦτατον, ὦ Μῶμε, καὶ ὅτω δοκεῖ, ἀνατεινάτω τὴν χεῖρα· μᾶλλον δὲ οὕτω γιγνέσθω. πλείους γὰρ οἶδ' ὅτι ἔσονται οἱ μὴ χειροτονήσοντες· ἀλλὰ νῦν μὲν ἄπιτε· ὅποταν δὲ κηρύξῃ ὁ Ἑρμῆς, ἦκετε, κομίζοντες ἕκαστος ἐναργῆ τὰ γνωρίσματα, καὶ σαφεῖς τὰς ἀποδείξεις, πατρός ὄνομα, καὶ μητρὸς, καὶ ὄθεν καὶ ὅπως θεὸς ἐγένετο, καὶ φυλὴν, καὶ φράτορας. ὡς ὅστις ἂν μὴ ταῦτα παράσχηται, οὐδὲν μελήσει τοῖς ἐπιγνώμοσιν, εἰ νεῶν τις μέγαν ἐπὶ γῆς ἔχει, καὶ [εἰ] οἱ ἄνθρωποι θεὸν αὐτὸν εἶναι νομίζουσιν.

K Y N I K O Σ.

A R G V M E N T V M.

Descripsit auctor imaginem Cynici, qualis forte ex Cynicorum doctrina fuerit perfectus et verus; contrariam sui aevi Cynicorum, hominum deperditorum, imaginibus, quas passim exhibuit. — Lycino Cynicum ob vitae tenuitatem summam vel indigentiam potius reprehendenti, ille nulla se re indigere respondet; quae enim habeat, in suum usum sufficere; sine calceis bene suos pedes incedere; vili cibo bene corpus suum ali. Tum reliquorum hominum praecipue divitum in omnibus rebus luxuriam taxat; se vero studere, asserit, ut paucissima et vilissima sibi sufficiant. Quicquid enim praestantius sit, paucioribus indigere; nulla re indigere deos; pauca suffecisse Herculi Theseoque, quos imitari conaretur; nam omnia hominum mala in plus habendi cupiditate fontem suum habere. Huic instituto su respondere etiam habitum suum, ab mollitie reliquorum, quos cupiditates suae in perniciem trahant, longe diversum, quem etiam deos decere, in eorum simulacris cerni posse.

ΚΤΝΙΚΟΣ ΚΑΙ ΑΤΚΙΝΟΣ.

ΑΤΚ. Τί ποτε, ὦ οὔτος, πάγωνα μὲν ἔχεις καὶ κόμην, γιτῶνα δὲ οὐκ ἔχεις, καὶ γυμνοδορκῆ, καὶ ἀνυ-

ποδητεῖς, τὸν ἀλήτην, καὶ ἀπάνθρωπον βίον, καὶ θηριώδη ἐπιλεξάμενος, καὶ ἀεὶ τοῖς ἐναντίοις τὸ ἴδιον δέμας οὐχ ὡς οἱ πολλοὶ διαχρησάμενος, περιουστῆς ἄλλοτε ἀλλαχοῦ, καὶ εὐναζόμενος ἐπὶ ξηροῦ δαπέδου, ὡς ἄσπην πάμπολλον τουτὶ τὸ τριβώνιον φέρειν· οὐ μέντοι καὶ τοῦτο λεπτόν, οὐδὲ μαλακόν, οὐδὲ ἀνθηρόν;

ΚΤΝ. Οὐδὲ γὰρ δέομαι· τοιοῦτον δὲ ὁποῖον ἂν ποριοθείη ῥᾶστα, καὶ τῷ κησαμένῳ πράγματα ὡς ἐλάχιστα παρέχον· τοιοῦτον γὰρ ἀρκεῖ μοι. 2. Σὺ δὲ πρὸς Θεῶν, εἶπέ μοι, τῇ πολυτελείᾳ οὐ νομίζεις κακίαν προσεῖναι;

ΑΤΚ. Καὶ μάλα.

ΚΤΝ. Τῇ δ' εὐτελείᾳ ἀρετήν;

ΑΤΚ. Καὶ μάλα.

ΚΤΝ. Τί ποτ' οὖν ὄρων ἐμὲ τῶν πολλῶν εὐτελέστερον διαιτώμενον, τοὺς δὲ πολυτελέστερον, ἐμὲ αἰτιᾶ, καὶ οὐκ ἐκείνους;

ΑΤΚ. Ὅτι οὐκ εὐτελέστερόν μοι, μὰ Δία, τῶν πολλῶν διαιτᾶσθαι δοκεῖς, ἀλλ' ἐνδεέστερον, μᾶλλον δὲ τελείως ἐνδεῶς, καὶ ἀπόρως. διαφέρεις γὰρ οὐδὲν σὺ τῶν πτωχῶν, οἱ τὴν ἐφήμερον τροφήν μεταιτοῦσι.

3. *ΚΤΝ.* Βούλει οὖν εἶδωμεν, ἐπεὶ προελήλυθεν ἐνταῦθα ὁ λόγος, τί τὸ ἐνδεές, καὶ τί τὸ ἱκανόν ἐστιν;

ΑΤΚ. Εἴ σοι δοκεῖ.

ΚΤΝ. Ἀφ' οὖν ἱκανόν μὲν ἐκάστω, ὅπερ ἂν ἐξικνηται πρὸς τὴν ἐκείνου χρείαν. ἢ ἄλλο τι λέγεις;

ΛΤΚ. Ἔστω τοῦτο.

ΚΤΝ. Ἐνδεὲς δέ, ὅπερ ἂν ἐνδεέστερον ᾖ τῆς
χρείας, καὶ μὴ ἐξικνῆται πρὸς τὸ δῖον;

ΛΤΚ. Ναί.

ΚΤΝ. Οὐδὲν ἄρα τῶν ἐμῶν ἐνδεὲς ἔστιν. οὐδὲν
γὰρ αὐτῶν ὅ,τι οὐ τὴν χρεῖαν ἐκπληροῖ τὴν ἐμήν.

4. *ΛΤΚ.* Πῶς τοῦτο λέγεις;

ΚΤΝ. Ἐὰν σκοπῆς πρὸς ὅ,τι γέγονεν ἕκαστον,
ὧν δεόμεθα, οἷον οἰκία, ἀρ' οὐχὶ σκέπης;

ΛΤΚ. Ναί.

ΚΤΝ. Τί δὲ ἐσθῆς, τοῦ χέρι; ἄρα οὐχὶ καὶ
αὐτὴ τῆς σκέπης;

ΛΤΚ. Ναί.

ΚΤΝ. Τῆς δὲ σκέπης αὐτῆς, πρὸς θεῶν, τίνας
ἐδεήθημεν εἶνεκα; οὐχ ὥστε ἄμειρον ἔχειν τὸν σκε-
πόμενον;

ΛΤΚ. Δοκεῖ μοι.

ΚΤΝ. Πότερ' οὖν, τῷ πόδε κάκιον ἔχειν δοκεῖ
σοι;

ΛΤΚ. Οὐκ οἶδα.

ΚΤΝ. Ἄλλ' οὕτως ἂν μάθοις· τί ποδῶν ἐστὶ
ἔργον;

ΛΤΚ. Πορεύεσθαι.

ΚΤΝ. Κάκιον οὖν πορεύεσθαί σοι δοκοῦσιν οἱ
ἐμοὶ πόδες, ἢ οἱ τῶν πολλῶν;

ΛΤΚ. Τοῦτο μὲν οὐκ ἴσως.

ΚΤΝ. Οὐ τοίνυν οὐδὲν χεῖρον ἔχουσιν, ἢ μὴ
χεῖρον τὸ δαυτιῶν ἔργον ἀποδιδάσιν.

ΛΤΚ. Ἴσως.

ΚΤΝ. Τοὺς μὲν δὴ πόδας οὐδὲν φαινομαι χεῖρον διακείμενος τῶν πολλῶν ἔχειν.

ΛΤΚ. Οὐκ ἔοικας.

ΚΤΝ. Τί δέ; τοῦμόν σῶμα τῶν λοιπῶν ἄρα κάκιον; εἰ γὰρ κάκιον, καὶ ἀσθενέστερον· ἀρετὴ γὰρ σώματος ἰσχύς. ἄρ' οὖν τὸ ἐμόν ἀσθενέστερον;

ΛΤΚ. Οὐ φαίνεται.

ΚΤΝ. Οὐ τοίνυν οὐθ' οἱ πόδες φαίνονται μοι σκέπης ἐνδεῶς ἔχειν, οὔτε τὸ λοιπὸν σῶμα. εἰ γὰρ ἐνδεῶς εἶχον, κακῶς ἂν εἶχον. ἢ γὰρ ἐνδεια πανταχοῦ κακόν, καὶ χεῖρον ἔχειν ποιεῖ ταῦτα, οἷς ἂν προσῆ· ἀλλὰ μὴν οὐδὲ τρέφεσθαι γε φαίνεται χεῖρον τὸ σῶμα τοῦμόν, ὅτι ἀπὸ τῶν τυχόντων τρέφεται.

ΛΤΚ. Δῆλον γάρ.

ΚΤΝ. Οὐδὲ εὐρωστον, εἰ κακῶς ἐτρέφετο. λυμαινόνται γὰρ αἱ πονηραὶ τροφαὶ τὰ σώματα.

ΛΤΚ. Ἔστι ταῦτα.

5. **ΚΤΝ.** Πῶς οὖν, εἶπε μοι, τούτων οὕτως ἔχόντων, αἰτιᾶ μου, καὶ φαυλίζεις τὸν βίον, καὶ φῆς ἄθλιον;

ΛΤΚ. Ὅτι, νῆ Δία, τῆς φύσεως, ἦν σὺ τιμᾶς, καὶ τῶν θεῶν γῆν ἐν μέσῳ κατατεθεικότων, ἐκ δ' αὐτῆς ἀναδεδωκότων πολλὰ κάγαθὰ, ὥστ' ἔχειν ἡμῖς πάντα ἄφθονα, μὴ πρὸς τὴν χρεῖαν μόνον, ἀλλὰ καὶ πρὸς ἡδονὴν, σὺ πάντων τούτων ἢ τῶν γε πλείστων ἔμμοιρος εἶ, καὶ οὐδενὸς μετέχεις αὐτῶν, οὐδὲν μᾶλλον ἢ τὰ θηρία· πίνεις μὲν γὰρ ὕδωρ, ὅπερ καὶ τὰ θηρία, σιτῆ δὲ ὅπερ ἂν εὐρίσκῃς, ὥσπερ οἱ κύνες, εὐνῆν δὲ οὐδὲν κρεῖττω τῶν κυνῶν ἔχεις. χόρτος γὰρ

παραρκεῖ σοι, καθάπερ ἐκείνοις. ἔτι δὲ ἱμάτιον φορεῖς, οὐδὲν ἐπιεικέστερον ἀκλήρου. καίτοι εἰ σὺ τοῦτοισ ἀρκούμενος ὀρθῶς φρονήσεις, ὁ θεὸς οὐκ ὀρθῶς ἐποίησε, τοῦτο μὲν πρόβατα ποιήσας ἔμμαλλα· τοῦτο δ' ἀμπέλους ἡδυοίνους, τοῦτο δὲ τὴν ἄλλην παρασκευὴν θαυμασιῶς ποικίλην, καὶ ἔλαιον, καὶ μέλι, καὶ τὰ ἄλλα, ὡς ἔχειν μὲν ἡμᾶς σιτία παντοδαπά, ἔχειν δὲ ποτὸν ἡδὺ, ἔχειν δὲ χρήματα, ἔχειν δ' εὐνὴν μαλακὴν, ἔχειν δὲ οἰκίας καλὰς, καὶ τὰ ἄλλα πάντα θαυμασιῶς κατεσκευασμένα. καὶ γὰρ αὐτὰ τῶν τεχνῶν ἔργα, δῶρα τῶν θεῶν ἐστί. τὸ δὲ πάντων τούτων ζῆν ἀπεστερημένον, ἀθλιον μὲν, εἰ καὶ ὑπ' ἄλλου τινὸς ἀπεστέρητο, καθάπερ οἱ ἐν τοῖς δεσμοτηρίοις· πολὺ δὲ ἀθλιώτερον, εἴ τις αὐτὸς ἑαυτὸν ἀποστεροῖη πάντων τῶν καλῶν. μανία τε ἦδη τοῦτό γε σαφές.

6. ΚΤΝ. Ἄλλ' ἴσως ὀρθῶς λέγεις. ἐκεῖνο δὲ μοι εἰπέ, εἴ τις ἀνδρὸς πλουσίου προθύμως καὶ φιλανθρώπως, ἔτι τε φιλοφρόνως ἐστιῶντος, καὶ ξενίζοντος πολλοὺς ἅμα καὶ παντοδαπούς, τοὺς μὲν ἀσθενεῖς, τοὺς δὲ ἐρῶμένους, κἄπειτα παραθέντος πολλὰ καὶ παντοδαπά, πάντα ἀρπάξοι, καὶ πάντα ἐσθίοι, μὴ τὰ πλησίον μόνον, ἀλλὰ καὶ τὰ πόρρω, τὰ τοῖς ἀσθενοῦσι παρεσκευασμένα, ὑγιαίνων αὐτὸς, καὶ ταῦτα μίαν μὲν κοιλίαν ἔχων, ὀλίγων δὲ ὥστε τραφῆναι δεόμενος, ὑπὸ τῶν πολλῶν ἐπιτριβήσεσθαι μέλλων· οὗτος ὁ ἀνὴρ, ποῖός τις δοκεῖ σοι εἶναι; ἀρά γε φρόνιμος;

ΑΤΚ. Οὐκ ἔμοιγε.

ΚΤΝ. Τί δὲ σώφρων;

ΑΤΚ. Οὐδὲ τοῦτο.

7. ΚΤΝ. Τί δὲ, εἴ τις μετέχων τῆς αὐτῆς ταύτης τραπέζης, τῶν μὲν πολλῶν καὶ ποικίλων ἀμελεῖ, ἐν δὲ τῶν ἔγγιστα κειμένων ἐπιλεξάμενος, ἱκανῶς ἔχων πρὸς τὴν ἑαυτοῦ χρείαν, τοῦτο ἐσθίει κοσμίως, καὶ τούτῳ μόνῳ χρωῖτο, τοῖς δὲ ἄλλοις οὐδὲ προσβλέπει, τοῦτον οὐχ ἡγῆ σωφρονέστερον, καὶ ἀμείνω ἄνδρα ἐκείνου;

ΑΤΚ. Ἐγωγε.

ΚΤΝ. Πότερον οὖν συνίης, ἢ ἐμὲ δεῖ λέγειν;

ΑΤΚ. Τὸ ποῖον;

ΚΤΝ. Ὅτι ὁ μὲν θεὸς τῷ ξενίζοντι καλῶς ἐκείνη ἔοικε, παρατιθεῖς πολλὰ, καὶ ποικίλα, καὶ παντοδαπὰ, ὅπως ἔχωσιν ἀρμόζοντα· τὰ μὲν ὑγιαίνουσι, τὰ δὲ νοσοῦσι· καὶ τὰ μὲν ἰσχυροῖς, τὰ δὲ ἀσθενοῦσιν· οὐχ ἵνα χρώμεθα ἅπασι πάντες, ἀλλ' ἵνα τοῖς καθ' ἑαυτὸν ἕκαστος, καὶ τῶν καθ' ἑαυτὸν, ὅτιυπερ ἂν τύχοι μάλιστα δεόμενος. 8. Ἐμεῖς δὲ τῷ δι' ἀπληστίαν τε καὶ ἀκρασίαν ἀρπάζοντι πάντα τούτῳ μάλιστα εἰοίκατε, πᾶσι χρῆσθαι ἀξιοῦντες, καὶ τοῖς ἀπανταχοῦ, μὴ τοῖς παρ' ὑμῖν μόνον, οὐ γῆν, οὐ θάλασσαν τὴν καθ' αὐτοὺς αὐτάρκη νομίζοντες, ἀλλ' ἀπὸ περάτων γῆς ἐμπορευόμενοι τὰς ἡδονάς, καὶ τὰ ξενικὰ τῶν ἐπιχωρίων ἀεὶ προτιμῶντες, καὶ τὰ πολυτελεῆ τῶν εὐτελεῶν, καὶ τὰ δυσπόροστα τῶν εὐπορίστων· καθόλου δὲ πράγματα, καὶ κακὰ ἔχειν μᾶλλον ἐθέλοντες, ἢ δίχα πραγμάτων ζῆν. τὰ γὰρ δὴ πολλὰ, καὶ τίμια, καὶ εὐδαιμονικὰ παρα-

σκευάσματα, ἐφ' οἷς ἀγιάλλεσθε, διὰ πολλῆς ὑμῖν ταῦτα κακοδαιμονίας καὶ τάλαιπωρίας παραγίγνεται. σκόπει γὰρ, εἰ βούλει, τὸν πολύευκτον χρυσόν, καὶ τὸν ἄργυρον, σκόπει τὰς οἰκίας τὰς πολυτελεῖς, σκόπει τὰς ἐσθῆτας τὰς ἐσπουδασμένας, σκόπει τὰ τούτοις ἀκόλουθα πάντα· πόσων πραγμάτων ἐστὶν ὤνια, πόσων πόνων, πόσων κινδύνων, μᾶλλον δὲ αἵματος, καὶ θανάτου, καὶ διαφθορᾶς ἀνθρώπων πύσης; οὐ μόνον ὅτι πλείοντες ἀπόλλυνται διὰ ταῦτα πολλοὶ, καὶ ζητοῦντες καὶ δημιουργοῦντες δεινὰ πάσχουσιν· ἀλλ' ὅτι καὶ πολυμάχητά ἐστι, καὶ ἐπιβουλεύονται ἀλλήλοις διὰ ταῦτα φίλοις φίλοι, καὶ πατράσι παῖδες, καὶ γυναῖκες ἀνδράσιν. οὕτως οἶμαι καὶ τὴν Ἐριφύλην, διὰ τὸν χρυσόν προδοῦναι τὸν ἄνδρα. 9. Καὶ ταῦτα μέντοι πάντα γίγνεται, τῶν μὲν ποικίλων ἱματίων οὐδέν τι μᾶλλον θάλλειν δυναμένων· τῶν δὲ χρυσοφόρων οἰκιῶν οὐδέν τι μᾶλλον σκεπουσῶν· τῶν δὲ ἐκπομάτων τῶν ἀργυρῶν οὐκ ὠφελούντων τὸν πότον, οὐδὲ τῶν χρυσῶν, οὐδὲ τῶν ἐλεφαντίνων αὐτῶν κλινῶν τὸν ὕπνον ἠδὲ παρρησιόχων· ἀλλ' ὄψει πολλάκις ἐπὶ τῆς ἐλεφαντίνης κλίνης, καὶ τῶν πολυτελεῶν στρωμάτων, τοὺς εὐδαίμονας ὕπνου λαχεῖν οὐ δυναμένους. ἔτι δὲ καὶ αἱ παντοδαπαὶ περὶ τὰ βρώματα πραγματεῖαι, τρέφουσι μὲν οὐδέν μᾶλλον, λυμαίνονται δὲ τὰ σώματα, καὶ τοῖς σώμασι νόσους ἐμποιοῦσι. 10. Τί δὲ δεῖ λέγειν ὅσα τῶν ἀφροδισίων ἔνεκα πράγματα ποιοῦσί τε καὶ πάσχουσιν οἱ ἄνθρωποι; καίτοι ῥάδιον θεραπεύειν ταύτην τὴν ἐπιθυμίαν, εἰ μὴ τις ἐθέλοι τρυφεῖν.

καὶ οὐδ' εἰς ταύτην ἡ μανία καὶ διαφθορα φαίνεται τοῖς ἀνθρώποις ἀρκεῖν, ἀλλ' ἤδη καὶ τῶν ὄντων τὴν χρῆσιν ἀναστρέφουσιν, ἐκάστῳ χρώμενοι, πρὸς ὃ μὴ πέφυκεν, ὥσπερ εἴ τις ἀνθ' ἀμάξης ἐθέλοι τῇ κλίῃη χρῆσασθαι, καθάπερ ἀμάξη.

ΑΤΚ. Καὶ τίς οὗτος;

ΚΤΝ. Ἰμῆεις, οἱ τοῖς ἀνθρώποις ἅτε ὑποζυγίοις χρῆσθε, κελεύετε δὲ αὐτούς, ὥσπερ ἀμάξας, τὰς κλίνας τοῖς τραχήλοις ἄγειν, αὐτοὶ δ' ἄνω κατάκεισθε τρυφῶντες, καὶ ἐκείθεν ὥσπερ ὄνους ἠνιοχεῖτε τοὺς ἀνθρώπους, ταύτην ἀλλὰ μὴ ταύτην τρέπεσθαι κελεύοντες. καὶ οἱ ταῦτα μάλιστα ποιοῦντες, μάλιστα μακαρίζεσθε. 11. Οἱ δὲ τοῖς κρέασι, μὴ τροφῇ χρώμενοι μόνον, ἀλλὰ καὶ βαφᾶς μηχανώμενοι δι' αὐτῶν, οἷοί γέ εἰσιν οἱ τὴν πορφύραν βύπτοντες, οὐχὶ καὶ αὐτοὶ παρὰ φύσιν χρῶνται τοῖς τοῦ θεοῦ κατασκευάσμασι;

ΑΤΚ. Νῆ Δία. δύναται γὰρ βύπτειν, οὐκ ἐσθίεσθαι μόνον τὸ τῆς πορφύρας κρέας.

ΚΤΝ. Ἄλλ' οὐ πρὸς τοῦτο γέγονεν· ἐπεὶ καὶ τῷ κρατῆρι δύναται ἂν τις βιαζόμενος ὥσπερ χύτρα χρῆσασθαι, πλὴν οὐ πρὸς τοῦτο γέγονεν. ἀλλὰ γὰρ πᾶσι ἄπασιν τὴν τούτων τίς κακοδαιμονίαν διελθεῖν δύναται ἂν; τοσαύτη τις ἐστί. σὺ δὲ μοι, διότι μὴ βούλομαι ταύτης μετέχειν, ἐγκαλεῖς· ζῶ δὲ καθάπερ ὁ κόσμιος ἐκείνος, εὐωχούμενος τοῖς κατ' ἑμαυτὸν, καὶ τοῖς εὐτελεστάτοις χρώμενος, τῶν δὲ ποικίλων καὶ παντοδαπῶν οὐκ ἐφιέμενος. 12. Κἄπειτα, εἰ θεοῦ βίον, βραχέων δεόμενος, καὶ ὀλίγοις χρώμε-

νος, δοκῶ σοι ζῆν, κινδυνευουσιν οἱ θεοὶ, καὶ τῶν
 θηρίων εἶναι χείρονες, κατὰ γε τὸν σὸν λόγον· οὐ-
 δενὸς γὰρ δέονται. ἵνα δὲ καταμάθῃς ἀκριβέστερον
 τό, τε ῥλίγων καὶ τό πολλῶν δεῖσθαι, ποῖόν τι ἐκάτε-
 ρόν ἐστιν, ἐνόησον· ὅτι δέονται πλειόνων οἱ μὲν
 παῖδες τῶν τελείων, αἱ δὲ γυναῖκες τῶν ἀνδρῶν, οἱ
 δὲ νοσοῦντες τῶν ὑγιαινόντων· καθόλου δὲ παντα-
 χοῦ τό χεῖρον τοῦ κρείττονος πλειόνων δεῖται. διὰ
 τοῦτο θεοὶ μὲν οὐδενός, οἱ δ' ἔγγιστα θεῶν ἐλαχί-
 στων δέονται. 13. Ἡ νομίζεις τὸν Ἡρακλέα, τὸν
 πάντων ἀνθρώπων ἄριστον, θεῖον δὲ ἄνδρα, καὶ
 θεὸν ὀρθῶς νομισθέντα, διὰ κακοδαιμονίαν περι-
 νοστεῖν γυμνόν, δέρμα μόνον ἔχοντα, καὶ μηδενός
 τῶν αὐτῶν ὑμῖν δεόμενον; ἀλλ' οὐ κακοδαίμων ἦν
 ἐκεῖνος, ὅς καὶ τῶν ἄλλων ἀπήμυνε τὰ κακά· οὐδ'
 αὐτὸς πένης, ὅς γῆς καὶ θαλάττης ἤρχεν, ἐφ' ὅ,τι γὰρ
 ὀρμήσειεν, ἀπανταχοῦ πάντων ἐκράτει, καὶ οὐδενὶ
 τῶν τότε ἐνέτυχεν ὁμοίῳ, οὐδὲ κρείττονι ἑαυτοῦ, μέ-
 χρι περ ἐξ ἀνθρώπων ἀπῆλθεν. ἦ σὺ δοκεῖς στρω-
 μάτων καὶ ὑποδημάτων ἀπόρως ἔχειν, καὶ διὰ τοῦτο
 περιῖέναι τοιοῦτον; οὐκ ἔστιν εἰπεῖν, ἀλλ' ἐγκρατῆς,
 καὶ καρτερικὸς ἦν, καὶ κρατεῖν ἠθέλε, καὶ τρυφᾶν
 οὐκ ἐβούλετο. ὁ δὲ Θησεὺς ὁ τούτου μαθητῆς, οὐ
 βασιλεὺς μὲν ἦν πάντων Ἀθηναίων, υἱὸς δὲ Ποσει-
 δῶνος, ὡς φασιν, ἄριστος δὲ τῶν καθ' αὐτόν; 14.
 Ἀλλ' ὅμως καὶ ἐκεῖνος ἠθέλεν ἀνυπόδητος εἶναι, καὶ
 γυμνὸς βαδίζειν, καὶ πώγωνα καὶ κόμην ἔχειν ἤρε-
 σκεν αὐτῷ, καὶ οὐκ ἐκείνῳ μόνον, ἀλλὰ καὶ πᾶσι τοῖς
 παλαιοῖς ἤρεσκεν. ἀμείνους γὰρ ἦσαν ὑμῶν· καὶ οὐκ

ἂν ὑπέμεινεν οὐδὲ εἰς αὐτῶν οὐδέν μᾶλλον, ἢ τῶν
 λεόντων τὶς, ξυρώμενος. ὑγρότητα γὰρ, καὶ λειότη-
 τα σαρκός, γυναιξὶ πρόπειν ἡγοῦντο· αὐτοὶ δ' ὡς-
 περ ἦσαν, καὶ φαίνεσθαι ἄνδρες ἠθέλον, καὶ τὸν
 πώγωνα κόσμον ἄνδρός ἐνόμιζον, ὡςπερ καὶ ἵππων
 χαίτην, καὶ λεόντων γένεια, οἷς ὁ θεὸς ἀγλαΐας καὶ
 κόσμου χάριν προσέθηκέ τινα· οὕτως δὲ καὶ τοῖς
 ἀνδράσι τὸν πώγωνα προσέθηκεν. ἐκείνους οὖν ἐγὼ
 ζηλῶ τοὺς παλαιούς, καὶ ἐκείνους μιμεῖσθαι βούλο-
 μαι, τοὺς δὲ νῦν οὐ ζηλῶ τῆς θουμασῆς ταύτης εὐ-
 δαιμονίας, ἣν ἔχουσι, καὶ περὶ τραπέζας, καὶ ἐσθῆ-
 τας, καὶ λαιίνοντες καὶ ψιλούμενοι πᾶν τοῦ σώμα-
 τος μέρος, καὶ μηδὲ τῶν ἀπορρήτων οὐδέν, ἢ πέφυ-
 κεν, ἔχειν ἑῶντες. 15. Εὐχόμεαι δὲ μοι τοὺς μὲν πό-
 δας ὀπλῶν ἱππέων οὐδέν διαφέρειν, ὡςπερ φασὶ τοὺς
 Χείρωνος· αὐτὸς δὲ μὴ δεῖσθαι στρωμάτων, ὡςπερ
 οἱ λέοντες· οὔτε τροφῆς δεῖσθαι πολυτελοῦς μᾶλλον
 ἢ οἱ κύνες. εἶη δὲ μοι γῆν μὲν ἅπασαν εὐνήν αὐτάρ-
 κη ἔχειν, οἶκον δὲ τὸν κόσμον νομίζειν, τροφήν δὲ
 αἰρεῖσθαι τὴν ῥάστην πορισθῆναι. χρυσοῦ δὲ καὶ
 ἀργύρου μὴ δεηθείην μήτ' οὖν ἐγὼ, μήτε τῶν ἐμῶν
 φίλων μηδεῖς. πάντα γὰρ τὰ κακὰ τοῖς ἀνθρώποις
 ἐκ τῆς τούτων ἐπιθυμίας φύονται, καὶ στάσεις, καὶ
 πόλεμοι, καὶ ἐπιβουλαὶ, καὶ σφαγαί. ταυτὶ πάντα
 πηγὴν ἔχει τὴν ἐπιθυμίαν τοῦ πλείονος· ἀλλ' ἡμῶν
 αὕτη ἀπειή, καὶ πλεονεξίας μήποτε ὄρεχθείην· μειο-
 νεκτῶν δ' ἀνέχεσθαι δυναίμην. 16. Τοιαῦτά σοι
 τάγε ἡμέτερα, πολὺ δήπου διάφωνα τοῖς τῶν πολ-
 λῶν βουλήμασι. καὶ θουμαστὸν οὐδέν, εἰ τῷ σχή-

ματι διαφέρομεν αὐτῶν, ὁπότε καὶ τῇ προαιρέσει
 τοσοῦτον διαφέρομεν. Θαυμάζω δέ σου, πῶς ποτε
 κινθαροδοῦ μὲν τινα νομίζεις στολὴν, καὶ σχῆμα, καὶ
 ἀύλητοῦ, νῆ Δία, σχῆμα, καὶ στολὴν τραγωδοῦ, ἀν-
 δρὸς δὲ ἀγαθοῦ σχῆμα καὶ στολὴν οὐκ ἔτι νομίζεις,
 ἀλλὰ τὴν αὐτὴν αὐτῶν οἶε δεῖν ἔχειν τοῖς πολλοῖς,
 καὶ ταῦτα τῶν πολλῶν κακῶν ὄντων. εἰ μὲν δεῖ ἑνὸς
 ἰδίου σχήματος τοῖς ἀγαθοῖς, τί πρέπει ἂν μᾶλλον,
 ἢ τοῦθ', ὅπερ ἀναιδέστατον μᾶλλον τοῖς ἀκολάστοις
 ἐστὶ, καὶ ὅπερ ἀπεύξαιντ' ἂν οὔτοι μάλιστα, ἔχειν;
 17. Οὐκοῦν τό γε ἕμὸν σχῆμα τοιοῦτόν ἐστιν, ἀν-
 κμηρόν εἶναι, λάσιον εἶναι, τρίβωνα ἔχειν, κομᾶν,
 ἀνυποδητεῖν, τὸ δ' ὑμέτερον ὅμοιον τῷ τῶν κιναι-
 δων, καὶ διακρίνειν οὐδὲ εἷς ἂν ἔχει, οὐ τῇ χροιά
 τῶν ἱματίων, οὐ τῇ μαλακότητι, οὐ τῷ πλήθει τῶν
 χιτωνίσκων, οὐ τοῖς ἀμφιασμάσι, οὐχ ὑποδήμασι,
 οὐ κατασκευῇ τριχῶν, οὐκ ὁσμῇ. καὶ γὰρ ἀπόζετε
 ἤδη παραπλήσιον ἐκείνοις, οἱ εὐδαιμονέστατοι οὗ-
 τοι μάλιστα. καίτοι τί ἂν δῶῃ τις ἀνδρὸς τὴν αὐ-
 τὴν τοῖς κιναιδοῖς ὄδρῃν ἔχοντος; τοιγαροῦν τοὺς
 μὲν πόρους οὐδὲν ἐκείνων μᾶλλον ἀνέχεσθε, τὰς δὲ
 ἡδονὰς οὐδὲν ἐκείνων ἥττον. καὶ τρέφεσθε τοῖς αὐ-
 τοῖς, καὶ κοιμᾶσθε ὁμοίως, καὶ βαδίζετε· μᾶλλον δὲ
 βαδίζειν οὐκ ἐθέλετε, φέρεσθε δὲ ὡς περ τὰ φορτία,
 οἱ μὲν ὑπ' ἀνθρώπων, οἱ δὲ ὑπὸ κτηνῶν, ἐμὲ δὲ οἱ
 πόδες φέρουσιν ὅποιπερ ἂν δέωμαι. καὶ γὰρ μὲν ἰκτι-
 νὸς καὶ ῥίγους ἀνέχεσθαι, καὶ θάλπος φέρειν, καὶ
 τοῖς τῶν θεῶν ἔργοις μὴ δυσχεραίνειν, διότι ἄθλιός
 εἰμι· ὑμεῖς δὲ διὰ τὴν εὐδαιμονίαν οὐδενὲ τῶν γι-

γνωμενων ἀρέσκεσθε, καὶ πάντα μέμφεσθε, καὶ τὰ μὲν παρόντα φέρειν οὐκ ἐθέλετε, τῶν δὲ ἀπόντων ἐφίεσθε· χειμῶνος μὲν εὐχόμενοι θέρος, θέρους δὲ χειμῶνα, καὶ καύματος μὲν ῥίγος, ῥίγους δὲ καῦμα, καθάπερ οἱ νοσοῦντες δυσάρεστοι, καὶ μεμψίμοιροι ὄντες· αἰτία δὲ ἐκείνοις μὲν ἡ νόσος, ὑμῖν δὲ ὁ τρόπος. 18. Κἄπειτα δὲ ἡμᾶς μετατίθεσθαι καὶ ἐπανορθοῦν τὰ ἡμέτερα ἀλλήλοις ἐπιτιμῶμεν, κακῶς βουλευομένοις πολλάκις περὶ ὧν πράττουσι, αὐτοὶ ἄσκεπτοι ὄντες περὶ τῶν ἰδίων, καὶ μηδὲν αὐτῶν κρίσει κατὰ λογισμῶ ποιοῦντες, ἀλλ' ἔθει, καὶ ἐπιθυμία. τοιγαροῦν οὐδὲν ὑμεῖς διαφέρετε τῶν ὑπὸ χειμᾶρόςου φερομένων. ἐκεῖνοί τε γὰρ, ὅπου ἂν ἴοι τὸ ρεῦμα, ἐκεῖ φέρονται, καὶ ὑμεῖς, ὅπου ἂν αἱ ἐπιθυμῖαι. πάσχετε δὲ παραπλήσιόν τι, ὃ φασὶ παθεῖν τινα ἐφ' ἵππον ἀναβιάντα μαινόμενον· ἄρπιάσας γὰρ αὐτὸν ἔφερον ἄρα ὁ ἵππος· ὃδ' οὐκ ἔτι καταβῆναι, τοῦ ἵππου θέοντος ἐδύνατο. καὶ τις ἀπαντήσας ἠρώτησεν αὐτὸν, ποῖαν ἄπεισιν; ὃ δὲ εἶπεν, ὅπου ἂν τοῦτο δοκεῖ, δεῖκνὺς τὸν ἵππον. καὶ ὑμᾶς ἂν τις ἐρωτᾷ ποῖ φέρεσθε; τᾶληθῆ ἐθέλοντες λέγειν, ἐρεῖτε ἀπλῶς μὲν, ὅποιπερ ἂν ταῖς ἐπιθυμίαις δοκῆ· κατὰ μέρος δὲ, ὅποιπερ ἂν τῇ ἡδονῇ· ποτὲ δὲ, ὅποι τῇ δόξῃ· ποτὲ δὲ αὖ, τῇ φιλοκερδεῖα· ποτὲ δὲ ὁ θυμὸς, ποτὲ δὲ ὁ φόβος, ποτὲ δὲ ἄλλο τι τοιοῦτον ὑμᾶς ἐκφέρειν φαίνεται. οὐ γὰρ ἐφ' ἐνός, ἀλλ' ἐπὶ πολλῶν ὑμεῖς γε ἵππων βεβηκότες, ἄλλοτε ἄλλων, καὶ μαινομένων πάντων, φέρεσθε. τοιγαροῦν ἐκφέρουσιν ὑμᾶς εἰς βύραθρα, καὶ κρημνοὺς. ἴστε δ' οὐ-

δαμῶς πρὶν πεσεῖν, ὅτι πεσεῖσθαι μέλλετε. 19. Ὁ δὲ τρίβων οὗτος, οὐ καταγελάτε, καὶ ἡ κόμη, καὶ τὸ σχῆμα τοῦ μὲν, τηλικαύτην ἔχει δύναμιν, ὥστε παρέχειν μοι ζῆν ἐφ' ἡσυχίας, καὶ πράττοντι ὅ,τι βούλομαι, καὶ συνόντι οἷς βούλομαι. τῶν γὰρ ἄμαθῶν ἀνθρώπων, καὶ ἀπαιδευτῶν, οὐδεὶς ἂν ἐθέλοι μοι προσιέναι διὰ τὸ σχῆμα. οἱ δὲ μαλακοὶ καὶ πάνυ πόρρωθεν ἐκτρέπονται. προσίασι δὲ οἱ κομψότατοι, καὶ ἐπιεικέστατοι, καὶ ἀρετῆς ἐπιθυμοῦντες. οὗτοι μάλιστα μοι προσίασι. τοῖς γὰρ τοιούτοις ἐγὼ χαίρω ξυνών. Θύρας δὲ τῶν καλουμένων ἀνθρώπων οὐ θεραπεύω, τοὺς δὲ χρυσοῦς στεφάνους, καὶ τὴν πορφύραν, τύφον νομίζω, καὶ τῶν ἀνθρώπων καταγελάω. 20. Ἴνα δὲ μάθῃς περὶ τοῦ σχήματος, ὡς οὐκ ἀνδράσι μόνον ἀγαθοῖς, ἀλλὰ καὶ θεοῖς πρόποντος, ἔπειτα καταγελάς αὐτοῦ, σκέψαι τὰ ἀγάλματα τῶν θεῶν, πότερά σοι δοκοῦσιν ὁμοίως ἔχειν ὑμῖν, ἢ ἐμοί; καὶ μὴ μόνον γε τῶν Ἑλλήνων, ἀλλὰ καὶ τῶν βαρβάρων τοὺς ναοὺς ἐπισκόπει περιϋίων, πότερον αὐτοὶ οἱ θεοὶ κομῶσι, καὶ γενειῶσιν, ὡς ἐγὼ, ἢ καθάπερ ὑμεῖς, ἐξυρημένοι πλάττονται, καὶ γράφονται; καὶ μέντοι καὶ ἀχίτωνας ὄψει τοὺς πολλοὺς, ὡς περ ἐμέ. τί ἂν οὖν ἔτι τολμῶης περὶ τούτου τοῦ σχήματος λέγειν ὡς φαύλου, ὅποτε καὶ θεοῖς φαίνεται πρόπον;

ΨΕΥΔΟΣΟΦΙΣΤΗΣ
 Η ΣΟΛΟΙΚΙΣΤΗΣ.

ARGVMENTVM.

Liber hic est lusus grammaticus; auctor enim cum sophista se colloquentem fingens, qui se ipsum soloecismis non uti, aliorum vero soloecismos facile animadversurum putabat, partim dum ipse de industria in sermone saepe laberetur, quod ille quamvis ad certamen provocatus non animadverteret, sophistam ignorantiae arguit; partim quomodo Socrates quidam sine molestia et acerbitate errantes redargueret, multis exemplis palam facit; partim denique ipse quaedam in sermone evitanda et quorundam vocabulorum discrimen pseudosophistam docet. Plurimi Lucianum auctorem esse negarunt.

ΑΤΚΙΝΟΤ ΚΑΙ ΣΟΛΟΙΚΙΣΤΟΤ.

ΑΤΚ. Ἐγὼ γὰρ γε ὁ γνῶναι τὸν σολοικίζοντα δεινός, οὗτος καὶ φυλιῆσθαι μὴ σολοικίζειν δυνατός; ΣΟΛ. Ἐμοὶ μὲν δοκεῖ.

ΑΤΚ. Ὁ δὲ γε μὴ φυλιῆσθαι, οὐδὲ γνῶναι τὸν οὕτως ἔχοντα;

ΣΟΛ. Ἀληθῆ λέγεις.

ΛΤΚ. Σὺ δὲ αὐτὸς φῆς οὐ σολοικίζειν, ἢ πῶς λέγομεν περὶ σοῦ;

ΣΟΛ. Ἀπαίδευτος γὰρ ἂν εἶην, εἰ σολοικίζοιμι τηλικούτος ὢν.

ΛΤΚ. Οὐκοῦν καὶ ἕτερον φωράσαι δυνήσῃ τοῦτο δρῶντα, καὶ ἐλέγξαι τὸν ἀρνούμενον;

ΣΟΛ. Παντάπασί γε.

ΛΤΚ. Ἴθι νῦν, ἐμοῦ λαβοῦ σολοικίζοντος, ἄρτι δὲ σολοικιῶ.

ΣΟΛ. Οὐκοῦν εἶπέ.

ΛΤΚ. Ἄλλ' ἔγωγε ἤδη τὸ δεινὸν εἴργασμαι, σὺ σὺ δὲ οὐκ ἐπέγνως.

ΣΟΛ. Παίξεις ἔχων.

ΛΤΚ. Μὰ τοὺς θεοὺς. ἐπεὶ σολοικίσας, ἔλαθόν σε ὅς οὐκ ἐπιστάμενον. αὐθις δὲ σκόπει, οὐ γὰρ σέ φημι δύνασθαι κατανοῆσαι· ἐπεὶ ἂ μὲν οἴσθ', ἂ δ' οὐκ οἴσθ' α.

ΣΟΛ. Εἶπέ μόνον.

ΛΤΚ. Ἀλλὰ καὶ νῦν σεσολοίκισται μοι, σὺ δ' οὐκ ἔγνως.

ΣΟΛ. Πῶς γὰρ, σοῦ μηδὲν λέγοντος;

ΛΤΚ. Ἐγὼ μὲν λέγω, καὶ σολοικίζω, σὺ δ' οὐχ ἔπη τοῦτο δρῶντι· ἐπεὶ ὄφελον καὶ νῦν ἀκολουθεῖσαι δυνήσῃ.

2. *ΣΟΛ.* Θαυμαστά λέγεις, εἰ μὴ δυνήσομαι καταμαθεῖν σολοικισμόν.

ΛΤΚ. Καὶ πῶς ἂν δύναιο τὸν ἕνα μαθεῖν, τοὺς τρεῖς ἀγνοήσας;

ΣΟΛ. Τίνας τρεῖς;

ΑΤΚ. Ὅλους ἀρτιγενεῖους.

ΣΟΛ. Ἐγὼ μὲν σε παίζειν δοκῶ.

ΑΤΚ. Ἐγὼ δὲ σε ἀγνοεῖν τὸν ἁμαρτάνοντα ἐν τοῖς λόγοις.

ΣΟΛ. Καὶ πῶς ἂν τις μάθοι, μηδενὸς εἰρημένου ;

ΑΤΚ. Λέλεκται, καὶ σεσολοικισται τετραπλῆ, σὺ δ' οὐκ ἔγνωνς. μέγα οὖν ἄθλον κατέπραξας ἂν, εἴπερ ἔγνωνς.

ΣΟΛ. Οὐ μέγα μὲν, ἀναγκαῖον δὲ τῷ ὁμολογήσαντι.

ΑΤΚ. Ἄλλ' οὐδὲ νῦν ἔγνωνς.

ΣΟΛ. Πότε νῦν ;

ΑΤΚ. Ὅτε τὸ ἄθλον ἔφην σε καταπραῦσαι.

ΣΟΛ. Οὐκ οἶδα ὅ,τι λέγεις.

ΑΤΚ. Ὅρθῶς ἔφης. οὐ γὰρ οἶσθα. καὶ προῖθι γε ἐς τὸ ἔμπροσθεν· οὐ γὰρ ἐθέλεις ἐπεσθαι. συνήσω ἂν, εἴπερ θελήσειας.

3. ΣΟΛ. Ἄλλ' ἐγὼ βούλομαι· σὺ δὲ οὐδὲν εἴπας ὧν ἄνθρωποι σολοικίζοντες λέγουσι.

ΑΤΚ. Γὸ γὰρ νῦν ῥηθὲν, μικρὸν τί σοι φαίνεται κακὸν εἶναι ; ὅμως δὲ ἀκολούθησον αὐτίς, ἐπεὶ οὐκ ἔμαθες ἐκδραμόντα.

ΣΟΛ. Μὰ τοὺς θεοὺς, οὐκ ἔγωγε.

ΑΤΚ. Ἄλλὰ μὴν μεθῆκα θεῖν λαγὼ ταχέως. ἄρα παρῆξεν ; ἀλλὰ καὶ νῦν ἔξεστιν ἰδεῖν τὸν λαγὼ· εἰ δὲ μὴ, πολλοὶ γενόμενοι λαγὼ λήσουσί σε ἐν σολοικισμῷ πεσόντες.

ΣΟΛ. Οὐ λήσουσι.

ΑΤΚ. Καὶ μὴν ἔλαθόν γε.

ΣΟΛ. Θαυμαστά λέγεις.

ΑΤΚ. Σὺ δὲ ὑπὸ τῆς ἄγαν παιδείας διέφθορας, ὥστε μὴδ' αὐτὸ τοῦτο σολοικίζοντας κατανοῆσαι. οὐ γὰρ πρόσεστιν αὐτῶ τὸ τινά.

4. ΣΟΛ. Ταῦτα μὲν οὐκ οἶδα πῶς λέγεις· ἐγὼ δὲ πολλοὺς ἤδη σολοικίζοντας κατενόησα.

ΑΤΚ. Καὶ μὲν τοίνυν εἴση τότε, ὅταν τι τῶν παιδίων γένη, τῶν τὰς τίτθας θηλαζόντων. ἢ εἰ οὐ νῦν ἔγνωσ σολοικίζοντά με, οὐδὲ ἀύξανοντα παιδία σολοικισμόν ποιήσει τῷ μηδὲν εἰδότε.

ΣΟΛ. Ἀληθῆ λέγεις.

ΑΤΚ. Καὶ μὴν εἰ ταῦτα ἀγνοήσομεν, οὐδὲν γνωσόμεθα τῶν ἑαυτῶν, ἐπεὶ καὶ τόδε σολοικισθὲν ἀπέφυγέ σε. μὴ τοίνυν ἔτι λέγειν, ὡς ἱκανὸς εἶ κατιδεῖν τὸν σολοικίζοντα, καὶ αὐτὸς μὴ σολοικίζειν. καὶ γὰρ μὲν οὕτω. 5. Σωκράτης δὲ ὁ ἀπὸ Μόψου, ὃς συνεγενόμην ἐν Αἰγύπτῳ, τὰ τοιαῦτα ἔλεγεν ἀνεπαχθῶς, καὶ οὐκ ἤλεγχε τὸν ἁμαρτάνοντα. πρὸς μέντοι γε τὸν ἐρωτήσαντα· πηνίκα ἔξεισι; Τίς γὰρ ἄν, ἔφη, ἀποκριθῆ σοι περὶ τῆς τήμερον ὥς ἐξιῶν; ἐτέρου δὲ φήσαντος· ἱκανὰ ἔχω τὰ πατρῷα, πῶς φῆς, εἶπε· τίθνηκε γὰρ ὁ πατήρ σου; ἄλλου δὲ αὐθις λέγοντος· συμπατριώτης ἐστί μοι· ἐλάνθανες ἄρα ἡμᾶς, ἔφη, βάρβαρος ἂν. ἄλλου δὲ εἰπόντος· ὁ δεῦνά ἐστι μεθύσης, μητρὸς εἶπεν, ἢ πῶς λέγεις; ἐτέρου δὲ ἐκ κλοχότας, διπλασιάζεις, ἔφη, τοὺς ἐξειλοχότας. εἰπόντος δὲ τινος λῆμμα πάρεστιν αὐτῷ, διὰ τῶν δύο με, οὐκοῦν, ἔφη, λήψε-

ται, εἰ λῆμμα αὐτῷ πάρεστιν. ἑτέρου δὲ εἰπόντος·
 πρόσθεισιν ὁ μείραξ δὴ μὸς φίλος, ἔπειτα, ἔφη, λοι-
 δορεῖς φίλον ὄντα; πρὸς δὲ τὸν εἰπόντα· δεδίτ-
 τομαι τὸν ἄνδρα, καὶ φεύγω· σὺ, ἔφη, καὶ ὅταν
 τινὰ εὐλαβηθῆς, διώξῃ. ἄλλου δὲ εἰπόντος· τῶν
 φίλων ὁ κορυφαϊότατος, χάρις γε, ἔφη, τὸ τῆς
 κορυφῆς ποιεῖν τι ἐπάνω. καὶ ἔξορμῶ δὲ τινος εἰ-
 πόντος, καὶ τίς ἐστίν, εἶπεν, ὃν ἔξορμας; ἔξεπιπο-
 λῆς δὲ τινος εἰπόντος, ἐκ τῆς ἐπιπολῆς εἶπεν, ὡς ἐκ
 τῆς πιθάκης. λέγοντος δὲ τινος· συνετάξατό
 μοι, καὶ λόχον, ἔφη, Ξενοφῶν συνετάξατο. ἄλλου δὲ
 εἰπόντος· περιέστην αὐτὸν ὥστε λαθεῖν, θαυμα-
 στὸν, ἔφη, εἰ εἷς ὢν, περιέστης τὸν ἕνα. ἑτέρου δὲ
 λέγοντος· συνεκρίνετο αὐτῷ, καὶ διεκρίνετο
 πάντως, εἶπεν. 6. Εἰώθει δὲ καὶ πρὸς τοὺς σολοι-
 κίζοντας Ἀτικῶς, παίζειν ἀνεπαχθῶς. πρὸς γοῦν
 τὸν εἰπόντα· νοῦϊ τοῦτο δοκεῖ, σὺ, ἔφη, καὶ νοῦιν
 ἐρεῖς, ὡς ἁμαρτάνομεν. ἑτέρου δὲ σπουδῆ διηγου-
 μένου τὶ τῶν ἐπιχωρίων, καὶ εἰπόντος, ἢ δὲ τῷ Ἡ-
 ρακλεῖ μιχθῆῖσα, οὐκ ἄρα, ἔφη, ὁ Ἡρακλῆς
 ἐμίχθη αὐτῇ. κερῆναι δὲ τινος εἰπόντος ὡς δέοι-
 το, τί γάρ, ἔφη, σοι δεινὸν εἴργασται, καὶ ἄξιον ἀτι-
 μίας; καὶ ζυγομαχεῖν δὲ τινος λέγοντος, πρὸς
 τὸν ἐχθρὸν, εἶπε, ζυγομαχεῖς; ἑτέρου δὲ εἰπόντος
 βασανίζεσθαι τὸν παῖδα αὐτῷ νοσοῦντα, ἐπίτω,
 ἔφη, ἢ τί βουλομένου τοῦ βασανίζοντος; προκό-
 πτει δὲ τινος εἰπόντος ἐν τοῖς μαθήμασιν, ὁ δὲ
 Πλάτων, ἔφη, τοῦτο ἐπιδιδόναι καλεῖ. ἐρομένου δὲ
 τινος εἰ μελετήσῃ ὁ δεῖνα, πῶς οὖν, ἔφη, ἐμὲ ἐρω-

τῶν εἰ μελετήσομαι, λέγεις ὅτι ὁ δεῖνα; 7. Ἀττικίζοντος δέ τινος, καὶ τεθνήξει εἰπόντος ἐπὶ τοῦ τρίτου, Βέλτιον, ἔφη, καὶ ἐνταῦθα μὴ Ἀττικίζειν καταρώμενον. καὶ πρὸς τὸν εἰπόντα δέ, στοχάζομαι αὐτοῦ, ἐπὶ τοῦ φείδομαι αὐτοῦ, μή τι, ἔφη, διήμαρτες βαλῶν; ἀφιστᾶν δέ τινος εἰπόντος, καὶ ἑτέρου ἀφιστάνειν, ἄμφω μὲν, ἔφη, οὐκ οἶδα. πρὸς δέ τὸν λέγοντα, πλὴν εἰ μὴ ταῦτα, ἔφη, διπλᾶ χαρίζοι. καὶ χρᾶσθαι δέ τινος εἰπόντος, ψευδάττικον, ἔφη, τὸ ῥῆμα. τῷ δὲ λέγοντι ἕκτοτε, * καλὸν, ἔφη, τὸ εἰπεῖν ἐκπέρυσιν, ὃ γὰρ Πλάτων εἰς τότε* λέγει. τῷ δὲ ἰδοὺ ἐπὶ τοῦ ἴδε χρωμένου τινός, ἕτερα ἀνθ' ἑτέρων, ἔφη, σημαίνεις. ἀντιλαμβάνομαι δέ, ἐπὶ τοῦ συνίημι λέγοντός τινος, θαυμάζειν, ἔφη, πῶς * ἀντιποιοῦμενός τοῦ λέγοντος, φησὶν ἀντιποιεῖσθαι*. βράδιον δέ τινος εἰπόντος, οὐκ ἔστιν, ἔφη, ὁμοίον τῷ τάχιον; βαρεῖν δέ τινος εἰπόντος, οὐκ ἔστιν, ἔφη, τὸ βαρύνειν, ἢ νενόμικας. λέλογχα δέ, τὸ εἰληχα λέγοντος, * ὀλίγον, ἔφη, καὶ παρ' οἷς ἀμαρτάνεται *. ἵπτασθαι δέ ἐπὶ τοῦ πέτεσθαι πολλῶν λεγόντων, ὅτι μὲν ἀπὸ τῆς πτήσεως τὸ ὄνομα, σαφῶς ἴσμεν. περιστερόν δέ τινος εἰπόντος, ὡς δὴ Ἀττικόν, καὶ τὸν φάττον ἐροῦμεν, ἔφη. φακὸν δέ τινος εἰπόντος ἐδηδοκέναι. καὶ πῶς ἄν, ἔφη, φακὸν τις φάγη; ταῦτα μὲν τὰ Σωκράτεια. 8. Ἐπανίωμεν δέ, εἰ δοκεῖ, ἐπὶ τὴν ἀμιλλαν τῶν προτέρων λόγων. καὶ γὰρ μὲν καλῶ τοὺς βελτίστους εἶναι ὄλους, σὺ δὲ γνώρισον. οἶμαι γὰρ σε καὶ δυνήσεσθαι, τοσοῦτων γε ἐπακούσαντα τῶν ἐξῆς λεγομένων.

ΣΟΛ. Ἴσως μὲν οὐδὲ νῦν δηνήσομαί σου λέγοντος· ὅμως εἶπέ.

ΛΤΚ. Καὶ πῶς φῆς οὐ δύνησασθαι; ἢ γὰρ θύρα σχεδὸν ἀνέωγέ σοι τῆς γνωρίσεως αὐτῶν.

ΣΟΛ. Εἶπέ τοίνυν.

ΛΤΚ. Ἄλλὰ εἶπον.

ΣΟΛ. Οὐδέν γε, ὥστε ἐμὲ μαθεῖν.

ΛΤΚ. Οὐ γὰρ ἔμαθες τὸ ἀνέωγεν;

ΣΟΛ. Ὡς ἔμαθον.

ΛΤΚ. Τί οὖν πεισόμεθα, εἰ μὴδὲ νῦν ἀκολουθήσεις τοῖς λεγομένοις; καίτοι πρόςγε τὰ κατ' ἀρχὰς ῥηθέντα ὑπὸ σοῦ, ἐγὼ μὲν ὤμην ἵππεῖς εἰς πεδῖον καλεῖν, σὺ δὲ τοὺς ἵππεῖς κατενόησας; . . . . ἀλλὰ ἔοικας οὐ φροντίζειν τῶν λόγων, μάλιστα οὐς νῦν κατὰ σφᾶς αὐτοὺς διήλθομεν.

ΣΟΛ. Ἐγὼ μὲν φροντίζω· σὺ δὲ ἀδήλως αὐτοὺς διεξέρχῃ.

9. ΛΤΚ. Πάνυ γοῦν ἀδηλόν ἐστι, τὸ κατα σφᾶς αὐτοὺς ἐφ' ἡμῶν λεγόμενον; ἀλλὰ τοῦτο μὲν δῆλον· σὲ δὲ οὐδεὶς ἂν θεῶν ἀγνοοῦντα παύσειε, πλήν γε ὁ Ἀπόλλων. μαντεύεται γοῦν ἐκεῖνος πᾶσι τοῖς ἔρωτῶσι, οὐ δὲ οὐδὲ τὸ μαντευόμενον κατενόησας.

ΣΟΛ. Μὰ τοὺς θεοὺς, οὐ γὰρ ἔμαθον.

ΛΤΚ. Εἰ ἄρα καθ' εἰς λανθάνει σε περιϋίων;

ΣΟΛ. Ἐοίκασί γε.

ΛΤΚ. Ὁ δὲ καθ' εἰς, πῶς παρήλθεν;

ΣΟΛ. Οὐδὲ τοῦτο ἔμαθον.

ΛΤΚ. Οἴσθα δὲ τίνα μνηστευόμενον αὐτῷ γάμον;

ΣΟΛ. Τί οὖν τοῦτο;

ΛΤΚ. Ὅτι σολοικίζειν ἀνάγκη τὸν μνηστευόμενον αὐτῷ.

ΣΟΛ. Τί οὖν πρὸς τοῦμον προῦγμα, εἰ σολοικίζει τις μνηστευόμενος;

ΛΤΚ. Ὅτι ἀγνοεῖ ὁ φάσκων εἶδέναι κατὰ τοῦτο μὲν οὕτως ἔχει. εἰ δέ τις λέγει σοι παρελθὼν, ὡς ἀπὸ λείποι τὴν γυναῖκα, ἅρ' ἂν ἐπιτρέποις αὐτῷ;

ΣΟΛ. Τί γὰρ οὐκ ἂν ἐπιτρέπομι, εἰ φαινοίτο ἀδικούμενος;

ΛΤΚ. Εἰ δὲ σολοικίζων φαίνοιτο, ἐπιτρέποις ἂν αὐτῷ τοῦτο;

ΣΟΛ. Οὐκ ἔγωγε.

ΛΤΚ. Ὅρθῶς γὰρ λέγεις· οὐ γὰρ ἐπιτρεπτόν σολοικίζοντι τῷ φίλῳ, ἀλλὰ διδασκτόν, ὅπως τοῦτο μὴ πείσεται. καὶ εἴ τις γε νῦν ψοφοίῃ τὴν Θύραν εἰσιῶν, ἢ ἐξιῶν κόπτοι, τί φήσομεν σε πεπονθέναι;

ΣΟΛ. Ἐμὲ μὲν οὐδέν, ἐκείνων δὲ ἐπεισελθεῖν βούλεσθαι, ἢ ἐξιέναι.

ΛΤΚ. Σὲ δὲ ἀγνοοῦντα τὸν κόπτοντα, ἢ τὸν ψοφοῦντα, οὐδέν ὅλως πεπονθέναι δάξομεν ἀπίδεντον ὄντα;

ΣΟΛ. Ἵβριστῆς εἶ.

ΛΤΚ. Τί λέγεις; Ἵβριστῆς ἐγὼ νῦν δὴ γενήσομαι σοι διαλεγόμενος; ἔοικε δὲ σολοικίσει τὸ νῦν δὴ γενήσομαι, σὺ δ' οὐκ ἔγνως.

10. ΣΟΛ. Παῦσαι, πρὸς τῆς Ἀθηνῶς· ἀλλ' εἰπέ τι τοιοῦτον, ὥστε καὶ με μαθεῖν.

ΑΤΚ. Καὶ πῶς ἂν μάθῃς;

ΣΟΛ. Εἴ μοι πάντα ἐπέλθοις, ὅσα φῆς σολοκίας, ἐμὲ λαθεῖν, καὶ παρ' ὅ,τι ἕκαστον σεσολοκισται.

ΑΤΚ. Μηδαμῶς, ὦ ἄριστε. μακρὸν γὰρ ἂν ποιήσαιμεν τὸν διάλογον. ἀλλὰ περὶ μὲν τούτων ἔξεστί σοι καθ' ἕκαστον αὐτῶν πυνθάνεσθαι· νῦν δ' ἕτερόν τι ἐπέλθωμεν, εἰ δοκεῖ, καὶ πρῶτόν γε αὐτὸ τοῦτο τὸ ἄττα μὴ δασείως, ἀλλὰ ψιλῶς ἐξενεγκεῖν, [ἀρθῶς φαίνεται ῥηθὲν μετὰ τοῦ ἕτερα συντιθέμενον.] μὴ γὰρ οὕτως ἄλογον ἦν ἂν. ἔπειτα τὸ τῆς ὑβρεως, ἣν με φῆς ὑβρίσαι, εἰ μὴ οὕτω λέγοιμι, ἀλλ' εἰς σέ, φαίην ἴδιον.

ΣΟΛ. Ἐγὼ μὲν οὐκ ἔχω εἰπεῖν.

ΑΤΚ. Ὅτι τὸ μὲν σε ὑβρίζειν, τὸ σῶμά ἐστι τὸ σὸν, ἤτοι πληγαῖς, ἢ δεσμοῖς, ἢ καὶ ἄλλῳ τρόπῳ. τὸ δὲ εἰς σέ, ὅταν εἰς τι τῶν σῶν γίγνηται ἢ ὑβρίσι. καὶ γὰρ ὅστις γυναῖκα ὑβρίζει τὴν σὴν, εἰς σέ ὑβρίζει, καὶ ὅστις παῖδα, καὶ φίλον, καὶ ὅστις γε οἰκέτην, πλὴν γὰρ περὶ τῶν πραγμάτων οὕτως ἔχει σοι· ἐπεὶ τὸ εἰς πρᾶγμα ὑβρίζειν λέλεκται, οἷον εἰς τὴν παροιμίαν, ὡς ὁ Πλάτων φησὶν ἐν τῷ συμποσίῳ.

ΣΟΛ. Κατανοῶ τὸ διάφορον.

ΑΤΚ. Ἀρ' οὖν καὶ τοῦτο κατανοεῖς, ὅτι τὰ ταῦτα ὑπαλλάττειν, σολοκίζειν καλοῦσιν;

ΣΟΛ. Ἀλλὰ νῦν εἶσομαι.

ΑΤΚ. Αὐτὸ δὲ τὸ ὑπαλλάττειν εἴ τις ἐναλλάττειν λέγει, ἴσως δόξειν λέγειν.

ΣΟΛ. Ἐμοὶ μὲν ταῦτόν λέγειν δόξει.

ΑΤΚ. Καὶ πῶς ἂν εἶη ταυτὸν τοῦ ὑπαλλάττειν τὸ ἐναλλάττειν, εἴπερ τὸ μὲν ἑτέρου πρὸς ἕτερον γίνεται, τοῦ μὴ ὁρθοῦ πρὸς τὸ ὁρθόν, τὸ δὲ τοῦ μὴ ὄντος πρὸς τὸ ὄν;

ΣΟΛ. Κατέμαθον ὅτι τὸ μὲν ὑπαλλάττειν, τὸ μὴ κύριον ἀντὶ τοῦ κυρίου λέγειν ἐστὶ. τόδ' ἐναλλάττειν, ποτὲ-μὲν τῷ κυρίῳ, ποτὲ δὲ τῷ μὴ κυρίῳ χρῆσθαι.

ΑΤΚ. Ἐχει τινὰ καὶ ταῦτα κατανόησιν οὐκ ἄχαριν. τὸ δὲ σπουδάζειν πρὸς τινα, τὴν οἰκείαν ὠφέλειαν τοῦ σπουδάζοντος ἐμφαίνει. τὸ δὲ περὶ τινα, τὴν ἐκείνου περὶ ὃν σπουδάζει. καὶ ταῦτα ἴσως μὲν ὑποσυγκέχυται, ἴσως δὲ καὶ ἀκριβοῦνται παρὰ τισι· βέλτιον δὲ τὸ ἀκριβοῦν ἐκάστω.

ΣΟΛ. Ὁρθῶς γὰρ λέγεις.

11. *ΑΤΚ.* Τόγε μὴν καθέζεσθαι, τοῦ καθίζειν, καὶ τὸ κάθισον, τοῦ κάθησο, ἄρ' οἶσθ' ὅτι διενήνοχεν;

ΣΟΛ. Οὐκ οἶδα, τὸ καθέσθαι τι ἤκουόν σου λέγοντος, ὡς ἔστιν ἔκφυλον.

ΑΤΚ. Καὶ ὁρθῶς γε ἤκουσας, ἀλλὰ τὸ κάθισον, τοῦ κάθησο διαφέρειν φημί.

ΣΟΛ. Καὶ τῷ ποτ' ἂν εἶη διαφέρον;

ΑΤΚ. Τῷ, τὸ μὲν πρὸς τὸν ἐστῶτα λέγεσθαι, τὸ κάθισον· τὸ δὲ πρὸς τὸν καθεζόμενον·

Ἦσο ξεῖν', ἡμεῖς δὲ καὶ ἄλλοθι δήμεν ἔδρην, ἀντὶ τοῦ μένε καθεζόμενος. πάλιν οὖν εἰρήσθω ὅτι τὸ ταῦτα παραλλάττειν, ἁμαρτάνειν ἐστὶ· τὸ δὲ καθίζω, τοῦ καθέζομαι ἄρ' αἰ σοι δοκεῖ μικρῶν τινα δια-

φέρειν; εἴπερ τὸ μὲν καὶ ἕτερον δρῶμεν, τὸ καθίζειν λέγω· τὸ δὲ μόνους ἡμᾶς αὐτοὺς, τὸ καθίζεσθαι.

12. ΣΟΛ. Καὶ ταῦτα ἱκανῶς διελήλυθας, καὶ δὴ λέγε, οὕτω γὰρ σε δεῖ προδιδάσκειν.

ΑΤΚ. Ἐτέρως γὰρ λέγοντος οὐ κατανοεῖς. οὐκ οἶσθα οἷόν ἐστι ξυγγραφεὺς ἀνὴρ;

ΣΟΛ. Πάνυ οἶδα νῦν γέ σου ἀκούσας ταῦτα λέγοντος.

ΑΤΚ. Ἐπει καὶ τὸ καταδουλοῦν συ μὲν ἴσως ταυτὸν τῷ καταδουλοῦσθαι πενόμεικας, ἐγὼ δὲ οἶδα διαφορὰν οὐκ ὀλίγην ἔχον

ΣΟΛ. Τίνα ταύτην;

ΑΤΚ. Ὅτι τὸ μὲν ἕτερον, τὸ καταδουλοῦν δ' ἑαυτῷ γίγνεται.

ΣΟΛ. Καλῶς λέγεις.

ΑΤΚ. Καὶ ἄλλα δέ σοι πολλὰ υπαρχει μανθάνειν, εἴπερ μὴ αὐτὸς εἰδέναι οὐκ εἰδῶς δόξεις.

ΣΟΛ. Οὐκ ἂν δόξαιμι.

ΑΤΚ. Οὐκοῦν τὰ λοιπὰ εἰσαῦθις ἀναβαλώμεθα· νῦν δὲ διαλύσωμεν τὸν διάλογον.

ΦΙΛΟΠΑΤΡΙΣ
 Η ΔΙΔΑΣΚΟΜΕΝΟΣ.

ARGUMENTVM.

Critiam quum invenisset Triephton orationibus hominum fanaticorum (Christianorum) prorsus perterritum et perculsum, ut ab illo malo respiret, sibi que audita referat, monet. Metuenti vero Triepthonti, ne quod carmen magicum auditurus sit, quum Critias per Iovem iurare vellet, locum ille nactus multus est in exponenda deorum Parcarumque inanitate; mavult Critiam per Christianorum deum iurare, ubi ridendo magis quam serio et de horum doctrina de Deo providentiaque divina sermones serunt. Tum Critias per filium, qui ex patre est, iuratus, narrat, primum se in via publica partem orationis Chariceni cuiusdam, hominibus, novas res audiendi cupidissimis, prosperam rerum immutationem praedicentis audivisse; tum alium, se nomen auctoris rerum illarum novarum nosse, alium tempus adeo, quo ista bona essent eventura, narrasse refert. Quibus auditis, quum indignabundus discedere voluisset, se ab praestigiatoribus illis retractum, et sibi persuaderi passum esse, ut in illorum mysteria initiaretur. Se igitur abductum per scalas ascendisse in aedem auro splendentem, ibique homines pallidos invenisse, qui primo quidem suo

*adspectu gavisī, studiose percontatī essent, num-
quid tristis nuntii afferret? Tum vero et istos illa
de pernicie civitati imminente et rerum immutatio-
ne eventura recantasse. Ob quae somnia iratum se
homines increpuisse, et monuisse, ne ipsi in perni-
ciem, quam civitati precarentur, proiiciantur. Tum
invicem illos se obiurgasse, eaque quibus tantum
perterritus percussusque visus fuisset, dixisse; quae
(licet caput libri) Triephon audire non vult; satis
se habere istarum nugarum. (Praedixerant forte
mortem Iuliani.) Dum vero adhuc colloquuntur,
advenit Cleobaus, nuntium de Persis ab Iuliano vi-
ctis afferens. Gavisī discedunt ignotum, qui Athe-
nis est, deum adoraturi; illorum enim nugas ne-
mini curae esse debere.*

*Spurium esse librum, nemo dubitat. Ex sen-
tentia Gesneri scriptus est Constantinopoli paullo
ante Iuliani mortem, forte ab Luciano quodam So-
phista, imperatoris illius amico, quo tempore Chri-
stiani, quibus Iulianus malevolentissimus fuit, o-
mnia vaticinationibus impleverant de novis rebus
eventuris, adversarii vero Christianorum ob impe-
ratoris victorias ex Persis relatas quam maxima
sperabant.*

ΤΡΙΕΦΩΝ, ΚΡΙΤΙΑΣ, ΚΑΙ ΚΛΕΟΔΑΟΣ.

ΤΡΙΕΦ. *Τί τοῦτο, ὦ Κριτία; ὅλον σεαυτὸν
ἠλλοίωσας, καὶ τὰς ὄφρῦς κάτω συννένευκας, μύχιον
δὲ βυσσοδομεύεις, ἄνω καὶ κάτω περιπολῶν, κερδα-
λεόφρονι εἰοικῶς, κατὰ τὸν ποιητὴν, ὡχρὸς τέ σευ
εἶλε παρειάς. μή που τρικάρηνον τεθέασαι; ἢ Ἐκά-
την ἐξ ἄδου ἐληλυθῦίαν; ἢ καὶ τινι θεῶν ἐκ προ-
νοίας συνήνητηκας; οὐδέπω γάρ σε τοιαῦτα εἰκός*

παθεῖν, εἰ καὶ αὐτὸν ἠκηκόεις, οἶμαι, τὸν κόσμον κλυσθῆναι, ὡς περ ἐπὶ τοῦ Δευκαλίωνος. — σοὶ λέγω, ὦ καλὲ Κριτία, οὐκ αἴεις ἐμοῦ ἐπιβρωμένου τὰ πολλὰ, καὶ ἐς βραχὺ γειτνιασάντος; δυσχεραίνεις καθ' ἡμῶν, ἢ ἐκκεκώφωσαι, ἢ καὶ τῆς χειρὸς παλαιστήσοντα ἐπιμένεις;

ΚΡΙΤ. ὦ Τριεφῶν, μέγαν τινὰ καὶ ἠπορημένον λόγον ἀκήκοα, καὶ πολλαῖς ὁδοῖς διενειλημμένον, καὶ ἔτι ἀναπεμπάζω τοὺς ὕθλους, καὶ τὰς ἀκοὰς ἀποφράττω, μὴ που ἔτι ἀκούσαιο ταῦτα, καὶ ἀποψύξω ἐκμανεῖς, καὶ μῦθος τοῖς ποιηταῖς γενήσομαι, ὡς καὶ Νιόβη τὸ πρῖν. ἀλλὰ κατὰ κρημνὸν ὠθούμην ἂν ἐπὶ κεφαλῆς σκοτοδινήσας, εἰ μὴ ἐπέκραξάς μοι, ὦ τῆν, καὶ τὸ τοῦ Κλεομβρότου πῆδημα τοῦ Ἀμβρακιώτου ἐμυθεύθη ἐπ' ἐμοί.

2. ΤΡΙΕΦ. Ἡράκλεις, τῶν θαυμασιῶν ἐκείνων φασμάτων, ἢ ἀκουσμάτων, ἅπερ Κριτίαν ἐξέπληξαν. πόσοι γὰρ ἐμβρόντητοι ποιηταὶ, καὶ τερατολογία φιλοσόφων, οὐκ ἐξέπληξάν σου τὴν διάνοιαν, ἀλλὰ λῆρος πάντα γέγονεν ἐπὶ σοί;

ΚΡΙΤ. Πέπαυσο ἐς μικρὸν, καὶ μηκέτι παρενοχλήσης, ὦ Τριεφῶν. οὐ γὰρ παροπτέος ἢ ἀμελητέος γενήσῃ παρ' ἐμοῦ.

ΤΡΙΕΦ. Οἶδ' ὅτι οὐ μικρὸν οὐδὲ εὐκαταφρόνητον πρῶγμα ἀνακνυκτεῖς, ἀλλὰ καὶ λίαν τῶν ἀπορρήτων. ὁ γὰρ χροῦς, καὶ τὸ ταυρηδὸν ἐπιβλέπειν, καὶ τὸ ἄστατον τῆς βάσεως, τὸ ἄνω τε καὶ κάτω περιπολεῖν, ἀρίγνωτόν σε καθίστησιν. ἀλλ' ἄμ-

πνευσον τοῦ δεινοῦ, ἐξέμεσον τοὺς ὕθλους, μή τι κακὸν παθῆης.

ΚΡΙΤ. Σὺ μὲν, ὦ Τριεφῶν, ὅσον πῖλεθρον ἀνάδραμε ἀπ' ἐμοῦ, ἵνα μὴ τὸ πνεῦμα ἐξάρη σε, καὶ πεδάσῃς τοῖς πολλοῖς ἀναφανῆς· καὶ που καταπεσῶν, Τριεφώντειον πέλαγος κατονομάσῃς, ὡς καὶ Ἰκαρος τὸ πρῖν. ἃ γὰρ ἀκήκοα τήμερον παρὰ τῶν τριεκαταράτων ἐκείνων σοφιστῶν, μεγάλως ἐξώγκωσέ μου τὴν νηδύν.

ΤΡΙΕΦ. Ἐγὼ μὲν ἀναδραμοῦμαι ὅπῃσον καὶ βούλῃ, σὺ δὲ ἄμπνευσον τοῦ δεινοῦ.

ΚΡΙΤ. Φὺ, φύ, φύ, φύ, τῶν ὕθλων ἐκείνων. ἰοῦ, ἰοῦ, ἰοῦ, ἰοῦ, τῶν δεινῶν βουλευμάτων. αἶ, αἶ, αἶ, αἶ, τῶν κενῶν ἐλπίδων.

3. **ΤΡΙΕΦ.** Βαβαὶ τοῦ ἀναφυσήματος, ὡς τὰς νεφέλας διέστρεψε. ζεφύρου γὰρ ἐπιπνέοντος λάβρου, καὶ τοῖς κύμασιν ἐπωθίζοντος, Βορέην ἄρτι ἀνά τὴν Προποντίδα κεκίνηκας, ὡς διὰ κάλων αἰθλακάδες τὸν Εὐξεινον πόντον οἰχίσονται, τῶν κυμάτων ἐπικυλινδούντων ἐκ τοῦ φυσήματος. ὅσον οἶδημα τοῖς ἐγκάτοις ἐνέκειτο. πῆσος κορκορυγμὸς, καὶ κλόνος τὴν γαστέρα σου συνετάρασσε· πολύωτον σε αὐτὸν ἀναπέφηνας, τοσαῦτα ἀκηκοῶς. ὡς καὶ, κατὰ τὸ τερατώδες, καὶ διὰ τῶν ὀνύχων ἤκηκόεις.

ΚΡΙΤ. Οὐ παράδοξόν τι, ὦ Τριεφῶν, ἀκηκοῆναι καὶ ἐξ ὀνύχων· καὶ γὰρ κνήμην γαστέρα τεθέασαι, καὶ κεφαλὴν κύουσαν, καὶ ἀνδρείαν φύσιν ἐς γυναικειάν ἐνεργοβατοῦσαν, καὶ ἐκ γυναικῶν ὄρνεα μεταβαλλόμενα· καὶ ὅπως τερατώδης ὁ βίος, εἰ βού

λει πιστεῦειν τοῖς ποιηταῖς. ἀλλ' ἐπεὶ σε πρῶτον κινῶ τῷ δ' ἐνὶ χώρῳ, ἀπίωμεν ἔνθα αἱ πλάτανοι τὸν ἥλιον εἴργουσιν, ἀηδόνες δὲ καὶ χελιδόνες εὐχησάμενοι κελαδοῦσιν, ἐν' ἣ μελωδία τῶν ὀρνέων τὰς ἀκοὰς ἐνηδύνουσα, τό, τε ὕδωρ ἡρέμα κελαρῦζον, τὰς ψυχὰς καταθέλξεις.

4. ΤΡΙΕΦ. Ἰωμεν, ὦ Κριτία· ἀλλὰ δέδια μή που ἐπωδὴ τὸ ἠκουσμένον ἐστὶ, καὶ με ὑπερον, ἣ θύρετρον, ἣ ἄλλο τι τῶν ἀψύχων ἀπεργάσεται ἣ θασυμασία σου αὕτη κατάπληξις.

ΚΡΙΤ. Νῆ τὸν Δία τὸν αἰθέριον, οὐ τοῦτο γενήσεται ἐπὶ σοί.

ΤΡΙΕΦ. Ἐτι με ἐξεφόβησας, τὸν Δία ἐπομοσάμενος. τί γὰρ ἄν δυνήσεται ἀμυνέμεναι σε, εἰ παραβαίης τὸν ὄρκον; οἶδα γὰρ καὶ σὲ μὴ ἀγνοεῖν περὶ τοῦ Διὸς σου.

ΚΡΙΤ. Τί λέγεις; οὐ δυνήσεται ὁ Ζεὺς ἐς Τάρταρον ἀποπέμψαι; ἣ ἀγνοεῖς ὡς τοὺς θεοὺς πάντας ἀπέρριψεν ἀπὸ τοῦ θεσπεσίου βηλοῦ, καὶ τὸν Σαλμωνέα ἀντιβροντῶντα πρῶην κατεκεραύνωσε, καὶ τοὺς ἀσελγεστάτους ἔτι καὶ νῦν· παρὰ δὲ τῶν ποιητῶν Τιτανοκράτωρ καὶ Γιγαντολέτης ἀνυμνεῖται, ὡς καὶ παρ' Ὀμήρῳ;

ΤΡΙΕΦ. Σὺ μὲν, ὦ Κριτία, πάντα παρέδραμες τὰ τοῦ Διὸς, ἀλλ', εἴ σοι φίλον, ἄκουε. οὐχὶ κύνος οὗτος ἐγένετο, καὶ σάτυρος δι' ἀσέλγειαν, ἀλλὰ καὶ ταῦρος; καὶ εἰ μὴ τὸ πορνίδιον ἐκείνος ταχέως ἐπωμίσατο, καὶ διέφυγε διὰ τοῦ πελάγους, τάχ' ἂν ἠροτρία, ἐντυχὼν γεηπόνῳ, ὁ βροντοποιὸς, καὶ κε-

κραυνοβόλος σου Ζεὺς, καὶ ἀντὶ τοῦ κραυνοβολεῖν, εἴη βουπλήγι κατεκεντιάννυτο. τὸ δὲ καὶ Αἰθίοψι συνενωχεῖσθαι, ἀνδράσι μελαντέροις, καὶ τὴν ὄψιν ἐξοφωμένοις, καὶ ἐς δῶδεχ' ἡλίους μὴ ἀφίστασθαι, ἀλλ' ὑποβεβρεγμένος καθεδεῖσθαι παρ' αὐτοῖς, πῶγωνα τηλικούτον ἔχων, οὐκ αἰσχύνῃς ἄξια; τὰ δὲ τοῦ αἰετοῦ, καὶ τῆς Ἰδης, καὶ τὸ κυοφορεῖν καθ' ὅλου τοῦ σώματος, αἰσχύνομαι καὶ λέγειν.

5. ΚΡΙΤ. Μῶν τὸν Ἀπόλλωνα γ' ἐπομοσόμεθα, ὃς προφήτης ἄριστος, καὶ ἱητρός, ὦ γαθὲ;

ΤΡΙΕΦ. Τὸν ψευδόμαντιν λέγεις, τὸν Κροῖσον πρῶην διολωλεκότα, καὶ μετ' αὐτὸν Σαλαμίνιους, καὶ ἑτέρους μυρίους, ἀμφίλοξα πᾶσι μαντευόμενος;

6. ΚΡΙΤ. Τὸν Ποσειδῶνα δὲ τί; ὃς τρίαίναν ἐν ταῖν χεροῖν κρατῶν, καὶ διάτορόν τι, καὶ καταπληκτικὸν βοᾷ ἐν τῷ πολέμῳ, ὅσον ἐννεάχιλοι ἄνδρες, ἢ δεκάχιλοι, ἀλλὰ καὶ σεισίχθων, ὦ Τριεφῶν, ἐπονομάζεται;

ΤΡΙΕΦ. Τὸν μοιχὸν λέγεις; ὃς τὴν τοῦ Σαλμωνέως παῖδα, τὴν Τυρῶ, πρῶην διέφθειρε, καὶ ἔτι ἐπιμοιχεύει, καὶ ῥύστης καὶ δημαγωγὸς τῶν τοιούτων ἐστί; τὸν γὰρ Ἄρην ὑπὸ τοῦ δεσμοῦ πιεζόμενον, καὶ δεσμοῖς ἀλλύτοις μετὰ τῆς Ἀφροδίτης στενούμενον, πάντων τε τῶν θεῶν διὰ τὴν μοιχίαν ὑπ' αἰσχύνῃς σιωπῶντων, ὃ ἵππειος Ποσειδῶν ἔκλαυσε δακρυρόων, ὥσπερ τὰ βρεφύλλια, τοὺς διδασκάλους δεδιότα, ἢ ὥσπερ αἱ γρᾶες, κόρας ἐξαπατῶσαι. ἐπέκειτο δὲ τῷ Ἡφαίστῳ λῦσαι τὸν Ἄρεα· τὸ δὲ ἀμφί-

χωλον τοῦτο δαιμόνιον, οἰκτιῖραν τὸν προεβδύθη θεόν, τὸν Ἄρη ἀπηλευθέρωσεν· ὥστε καὶ μοιχὸς ἔστιν, ὡς μοιχοὺς διασώζων.

7. ΚΡΙΤ. Ἐρμείαν δὲ τί;

ΤΡΙΕΦ. Μὴ μοι τὸν κακόδουλον τοῦ ἀσελγεστάτου Διὸς, καὶ τὸν ἀσελγομανοῦντα ἐπὶ τοῖς μοιχοῖς.

8. ΚΡΙΤ. Ἄρεα δὲ καὶ Ἀφροδίτην οἶδα μὴ παραδέχεσθαι σε, διὰ τὸ προδιαβληθῆναι πρώτῃ παρὰ σοῦ. ὥστε ἐάσωμεν τούτους. τῆς Ἀθηνᾶς ἔτι ἐπιμνησθήσομαι, τῆς παρθένου, τῆς ἐνόπλου, καὶ καταπληκτικῆς θεᾶς, ἣ καὶ τὴν τῆς Γοργόνης κεφαλὴν ἐν τῷ στήθει περιβάπτειται, τὴν Γλυαντολέτι θεόν. οὐ γὰρ ἔχεις τι λέγειν περὶ αὐτῆς.

ΤΡΙΕΦ. Ἐρῶ σοι καὶ περὶ ταύτης, ἣν μοι ἂ ποκρίνη.

ΚΡΙΤ. Λέγε ὅ,τι γε βούλει.

ΤΡΙΕΦ. Εἰπέ μοι, ὦ Κριτία, τί τὸ χρήσιμον τῆς Γοργόνης, καὶ τί τῷ στήθει τοῦτο ἢ θεὰ ἐπιφέρεται;

ΚΡΙΤ. Ὡς φοβερὸν τι θέαμα, καὶ ἀποτροπικὸν τῶν δεινῶν. ἀλλὰ καὶ καταπλήσσει τοὺς πολεμίους, καὶ ἑτεραλκεία τὴν νίκην ποιεῖ ὅπου γε βούλεται.

ΤΡΙΕΦ. Μῶν καὶ διὰ τοῦτο ἡ Γλυανκῶπις ἀκαταμάχητος;

ΚΡΙΤ. Καὶ μάλα.

ΤΡΙΕΦ. Καὶ διὰ τί οὐ τοῖς σώζειν δυναμένοις, ἀλλὰ τοῖς σωζομένοις μηρία καίομεν ταύρων

ἡδ' αἰγῶν, ὡς ἡμᾶς ἀκαταμαχήτους ἐργάσονται, ὡσπερ τὴν Ἀθηναίων;

ΚΡΙΤ. Ἄλλ' οὐχ οἱ δυνάμεις γε πόρρωθεν ἐπιβοηθεῖν, ὡσπερ τοῖς θεοῖς, ἀλλ' εἴ τις αὐτὴν ἐπιφέρειται.

9. ΤΡΙΕΦ. Καὶ τί τόδ' ἐστίν; ἐθέλω γὰρ παρὰ σοῦ εἰδέναι, ὡς ἐξευρημένου τὰ τοιαῦτα, καὶ ἐς μάλιστα κατωρθωκότος. ἄγνοῶ γὰρ πάντα τὰ κατ' αὐτὴν, πλὴν γε τοῦ ὀνόματος.

ΚΡΙΤ. Αὕτη κόρη ἐγένετο εὐπρεπῆς, καὶ ἐπέραστος· Περσείως δὲ ταύτην δόλω ἀποδειροτομήσαντος, ἀνδρὸς γενναίου, καὶ ἐς μαγικὴν εὐφημιουμένου, ἐπαοιδίαις ταύτην περιωδήσαντος, ἄλλαρ οἱ θεοὶ ταύτην ἐσχήκασιν.

ΤΡΙΕΦ. Τουτί μ' ἐλάνθανέ ποτε τὸ καλόν, ὡς ἀνθρώπων θεοὶ ἐνδεεῖς εἰσι. ζώσης δὲ τί τὸ χρῆσιμον; προσηταιρίζετο ἐς πανδοχεῖον, ἧ κρυφίως συνεφθείρετο, καὶ κόρην αὐτὴν ἐπωνόμαζε;

ΚΡΙΤ. Νῆ τὸν Ἄγνωστον ἐν Ἀθήναις, παρθένος διέμεινε μέχρι τῆς ἀποτομῆς.

ΤΡΙΕΦ. Καὶ εἴ τις παρθένον κατατομήσεις, ταῦτά γίνεται φόβητρον τοῖς πολλοῖς; οἶδα γὰρ μυρίας διαμειεῖσσι τμηθείσας Νήσω ἐν ἀμφιτρύτῃ, Κρήτην δὲ τέ μιν καλέουσι. καὶ εἰ τοῦτο ἐγίνωσκον, ὦ καλὲ Κριτία, πόσας Γοργόνας σοὶ ἀνήγαγον ἐκ Κρήτης; καὶ σε στρατηγέτην ἀκαταμαχίτου ἀποκατέστησα· ποιηταὶ δὲ, καὶ ῥήτορες, κατὰ πολὺ με Περσείως διέκριναν, ὡς πλείονας Γοργόνας ἐφευρηκότα. **10.** Ἄλλ' ἔτι ἀνεμνήσθη τὰ τῶν Κρητῶν,

οἱ τάφον ἐπεδείκνυντό μοι τοῦ Διὸς σου, καὶ τὰ τῆς μητέρα θρέψαντα λόχμια, ὧς ἀειθαλεῖς αἱ λόχμια αὐταὶ διαμένουσι.

ΚΡΙΤ. Ἄλλ' οὐκ ἐγίνωσκες τὴν ἐπωδὴν, καὶ τὰ ὄργια.

ΤΡΙΕΦ. Εἰ ταῦτα, ὦ Κριτία, ἐξ ἐπωδῆς ἐγίνετο, τάχ' ἂν καὶ ἐκ νεκάδων ἐξήνεγκεν ἄν, καὶ ἐτὸ γλυκύτετον φάος ἀνήγαγεν· ἀλλὰ λῆρος, παίγνιά τε καὶ μῦθοι, παρὰ τῶν ποιητῶν τερατολογούμενα. ὥστε ἕασον καὶ ταύτην.

11. **ΚΡΙΤ.** Ἦσαν δὲ τὴν Διὸς γαμετήν, καὶ κασίγνητον, οὐ παραδέχη;

ΤΡΙΕΦ. Σίγα τῆς ἀσελγεσιότητος ἕνεκα μίξεως καὶ τὴν ἐκ ποδοῖν καὶ χεροῖν ἐκτεταμένην, παρὰδραμε.

12. **ΚΡΙΤ.** Καὶ τίνα ἐπομόσομαί γε;

ΤΡΙΕΦ. Ὑψιμέδοντα θεόν, μέγαν, ἄμβροτον, οὐρανίωνα,
Τιδόν πατρὸς, πνεῦμα ἐκ πατρὸς ἐκπορευόμενον,

Ἐν ἐκ τριῶν, καὶ ἐξ ἑνὸς τρία,

Ταῦτα νόμιζε Ζῆνα, τόνδ' ἠγοῦ θεόν.

ΚΡΙΤ. Ἀριθμέειν με διδάσκεις, καὶ ὄρκος ἡ ἀριθμητική. καὶ γὰρ ἀριθμέεις ὡς Νικόμαχος ὁ Γερασηνός. οὐκ οἶδα γὰρ τί λέγεις, ἐν τρία, τρία ἔν. μὴ τὴν τετρακτὺν φῆς τὴν Πυθαγόρου, ἢ τὴν ὀγδοάδα, καὶ τριακάδα;

ΤΡΙΕΦ. Σίγα τὰ νέρθε, καὶ τὰ σιγῆς ἄξια, οὐκ ἔσθ' ὧδε μετρεῖν τὰ ψυλλῶν ἕκτη. ἐγὼ γὰρ σε

θιδάξω τί τό πᾶν, καί τίς ὁ πρόων πάντων, καί τί τό σύστημα τοῦ παντός. καί γάρ πρόων καὶ γὰ ταῦτα ἔπασχον, ὅπερ σύ· ἤνικα δέ μοι Γαλιλαῖος ἐνέτυχεν, ἀναφаланτίας, ἐπίρρόνος, ἐς τρίτον οὐρανὸν ἀεροβατήσας, καί τὰ κάλλιστα ἐκμεμαθηκώς, δι' ὕδατος ἡμᾶς ἀνεκαίνισεν, ἐς τὰ τῶν μακάρων ἔχνια παρειςώδευσε, καί ἐκ τῶν ἀσεβῶν χώρων ἡμᾶς ἔλυτρώσατο. καί σε ποιήσω, ἣν μου ἀκούης, ἐπ' ἀληθείας ἄνθρωπον.

13. ΚΡΙΤ. Λέγε, ὦ πολυμαθέστατε Τριεφῶν, διὰ φόβου γὰρ ἔρχομαι.

ΤΡΙΕΦ. Ἀνέγνωκᾶς ποτε τὰ τοῦ Ἀριστοφάνους τοῦ δραματοποιοῦ ὄρνιθας ποιημάτια;

ΚΡΙΤ. Καί μάλα.

ΤΡΙΕΦ. Ἐγκεχάραται παρ' αὐτοῦ τοιόνδε·

Χάος ἦν, καί νύξ, ἔρεβός τε μέλαν πρῶτον,
καί Τάρταρος εὐρύς.

Ἰῆ δ', οὐδ' ἀῆρ, οὐδ' οὐρανός ἦν.

ΚΡΙΤ. Εὐ λέγεις. εἶτα τί ἦν;

ΤΡΙΕΦ. Ἦν φῶς ἄφθιτον, ἀόρατον, ἀκατανόητον, ὃ λύει τό σκότος, καί τήν ἀκουσίαν ταύτην ἀπήλασε, λόγῳ μόνῳ ῥηθέντι ὑπ' αὐτοῦ, ὡς ὁ βραδύγλωσσος ἀπεγράφατο· γῆν ἔπηξεν ἐφ' ὕδασιν, οὐρανὸν ἐτάνυσεν, ἀστέρας ἐμόρφωσεν ἀπλανεῖς, δρόμον διετάξατο, οἷς σύ σέβῃ θεοῦς, γῆν δέ τοῖς ἀνθεσιν ἐκαλλώπισεν, ἄνθρωπον ἐκ μὴ ὄντων ἐς τό εἶναι παρήγαγε· καί ἔστιν ἐν οὐρανῷ βλέπων δικαίους τε καὶ δίκους, καί ἐν βίβλοισι τὰς πράξεις ἀπογραφόμενος.

μενος· ανταποδώσει δὲ πᾶσιν ἣν ἡμέραν αὐτὸς ἐν-
τείλατο.

14. ΚΡΙΤ. Τὰ δὲ τῶν Μοιρῶν ἐπινενησμένα
ἐς ἅπαντας, ἐγγράττουσί γε καὶ ταῦτα;

ΤΡΙΕΦ. Τὰ ποῖα;

ΚΡΙΤ. Τὰ τῆς εἰμαρμένης.

ΤΡΙΕΦ. Λέγε, ὦ καλὴ Κριτία, περὶ τῶν Μοι-
ρῶν, ἐγὼ δὲ μαθητιῶν ἀκούσαιμι παρὰ σοῦ.

ΚΡΙΤ. Οὐχ' Ὀμηρος δ' ἀοίδιμος ποιητῆς εἶρηκε,
Μοῖραν δ' οὐ τίνα φημι πεφυγμένον ἔμμε-
ναι ἀνδρῶν.

ἐπὶ δὲ τοῦ μεγάλου Ἡρακλέους,

Οὐδὲ γὰρ οὐδὲ βίη Ἡρακλείη φύγε κῆρα,
"Ὅσπερ φίλιτος ἔσκε Διὶ Κρονίωνι ἄνακτι,
Ἄλλὰ ἐ Μοῖρ' ἐδάμασσε, καὶ ἀργαλέος χόλος
Ἡρῆς.

ἀλλὰ καὶ ὄλον τὸν βίον καθειμάρθαι, καὶ τὰς ἐν
τούτῳ μεταβολάς·

— ἐνθα δ' ἔπειτα

Πείσεται ἄσσα οἱ αἴσα κατακλῶθῆς τε βα-
ρεῖαι

Γιγνομένων γήσαντο λίνῳ, ὅτε μιν τέκε μήτηρ.
καὶ τὰς ἐν ξιῆν ἐποχὰς ἀπ' ἐκείνης γίνεσθαι.

Ἢδ' ὡς Αἰόλον ἰκόμεθ', ὅς με πρόφρων
ὑπέδεκτο,

Καὶ πέμπ', οὐδέπω αἴσα φίλην ἐς πατρίδ'
ἰέεσθαι.

ᾧστε πάντα ὑπὸ τῶν Μοιρῶν γίνεσθαι ὁ ποιητῆς με-
μαρτύρηκε. τὸν δὲ Δία μὴ θελῆσαι τὸν υἱὸν

— Θανάτιο δυσηχέος ἔξαναλῦσαι,
ἀλλὰ μᾶλλον

Αἵματοέσσας δὲ ψιάδας κατέχευεν ἔραζε,
Παῖδα φίλον τιμῶν, τόν οἱ Πάτροκλος ἔ-
μελλε

Φθίσειν ἐν Τροίῃ.

ὣστε, ὡς Τροίεφῶν, διὰ τοῦτο μηδὲν προςθεῖναι περὶ
τῶν Μοιρῶν ἐθελήσης, εἰ καὶ τάχα πεδάρσιος ἐγεγό-
νεις μετὰ τοῦ διδασκάλου, καὶ τὰ ἀπόρρητα ἐμνήθης.

15. ΤΡΙΕΦ. Καὶ πῶς δ' αὐτὸς παιητής, ὡς κα-
λὲ Κριτία, διττήν ἐπιλέγει τὴν εἰμαρμένην, καὶ ἀμ-
φίβολον; ὡς τότε μὲν τι πράξαντι, τοιῶδες τέλει συγ-
κῦρσαι· τοῖον δὲ ποιήσαντι, ἐτέρῳ τέλει ἐντυχεῖν;
ὡς ἐπ' Ἀχιλλέως,

Διχθαδίας κῆρας φερέμεν Θανάτιο τέλοςδε,
Εἰ μὲν κ' αὐθι μένων Τρώων πάλιν ἀμφι-
μάχωμαι,

Ἦλετο μὲν μοι νόστος, ἀτὰρ κλέος ἄφθιτον
ἔσται.

Εἰ δέκεν οἴκαδ' ἴκωμαι, [φίλην δ' εἰς πα-
τρίδα γαῖαν]

Ἦλετό μοι κλέος ἐσθλόν, ἐπὶ θερόν δέ μοι
αἰών,

Ἔσσειται.

ἀλλὰ καὶ ἐπὶ Εὐχῆνορος,

Ὅς ὁ εὖ εἰδώς κῆρ' ὀλοήν, ἐπὶ νηὸς ἔβαινε.
Πολλάνι γάρ οἱ ἔειπε γέρον ἀγαθὸς Πολύιδος
Νούσω ὑπ' ἀργαλή φθίσθαι οἷς ἐν μεγά-
ροισιν,

Ἡμεῖς Ἀχαιοῖν νηυσὶν ὑπὸ Τρώεσσι δαμῆναι.

16. Οὐχὶ παρ' Ὀμήρῳ ταῦτα γέγραπται; ἢ ἀμφίβολος αὕτη, καὶ ἀμφίσημος ἀπάτη; εἰ δὲ βούλει, καὶ τοῦ Διὸς ἐπιθήσω σοὶ τὸν λόγον. οὐχὶ τῷ Αἰγίσθῳ εἴρηκεν ὡς ἀποσυχομένῳ μὲν τῆς μοιχείας, καὶ τῆς Ἀγαμέμνονος ἐπιβουλῆς, ζῆν καθείμαρται πολὺν χρόνον; ἐπιβαλλομένῳ δὲ ταῦτα πράττειν, οὐ καθυστερεῖν θανάτου; τοῦτο καὶ γὰρ πολλάκις προὔμαντευσάμην· ἐὰν κτάνης τὸν πλησίον, θανατωθήσῃ παρὰ τῆς δίκης· εἰ δὲ γε μὴ τοῦτο πράξης, βιώσῃ καλῶς,

Οὐδὲ σ' ὄκα θέμις τέλος θανάτοιο κικεῖη.

οὐχ ὄραξ ὡς ἀδιόρθωτα τὰ τῶν ποιητῶν, καὶ ἀφιλοξία, καὶ μηδέπω ἠδραιωμένα; ὥστε ἕασον ἅπαντα, ὡς καὶ σὲ ἐν ταῖς ἐπουρανίοις βίβλοις τῶν ἀγαθῶν ἀπογράψονται.

17. ΚΡΙΤ. Εὖ πάντα ἀνακυκλεῖς, ὦ Τριεφῶν· ἀλλὰ μοι τόδε εἶπέ, εἰ καὶ τὰ τῶν Σκυθῶν ἐν τῷ οὐρανῷ ἐγκαρτίτουσι;

ΤΡΙΕΦ. Πάντα, εἰ τύχοι γε Χρηστὸς καὶ ἐν ἔθνεσι.

ΚΡΙΤ. Πολλοὺς γε γραφέας φῆς ἐν τῷ οὐρανῷ, ὡς ἅπαντα ἀπογράφεσθαι.

ΤΡΙΕΦ. Εὐστόμει, καὶ μηδὲν εἶπης φλαῦρον θεοῦ δεξιοῦ, ἀλλὰ κατηχούμενος, πείθου παρ' ἐμοῦ, εἴπερ ζῆν χρήσεις εἰς τὸν αἰῶνα. εἰ οὐρανὸν ὡς διέφρον ἐξήπλωσε, γῆν δὲ ἐφ' ὕδατος ἔπηξεν, ἀστέρας ἐμόρφωσεν, ἄνθρωπον ἐκ μὴ ὄντος παρήγαγε, τί παρόμοιον, καὶ τὰς πράξεις πάντων ἐναπογράφεσθαι;

καὶ γὰρ σοὶ οἰκίδιον κατασκευάσαντι, οἰκέτιδας δὲ καὶ οἰκέτας ἐν αὐτῷ συναγαγόντι, οὐδέποτε σε διέλαθε τούτων πρῶξις ἀπόβλητος· πόσω μᾶλλον τὸν πάντα πεπονηκότα θεὸν οὐχ ἅπαντα ἐν εὐκολίᾳ διαδραμεῖν ἐκάστου πρῶξιν, καὶ ἔννοιαν; οἱ γὰρ σου θεοὶ κότταβος τοῖς εὖ φρονοῦσιν ἐγένοντο.

18. ΚΡΙΤ. Πάνυ εὖ λέγεις, καὶ με ἀντιστροφῶς τῆς Νιόβης παθεῖν· ἐκ στήλης γὰρ ἄνθρωπος ἀναπέφηνα. ἄστε τοῦτον τὸν θεὸν προστιθῶ σοι, μὴ κακὸν τι παθεῖν παρ' ἐμοῦ.

ΤΡΙΕΦ. Εἴπερ ἐκ καρδίας μ' ὄντως φιλεῖς, μὴ ἑτερεῖόν τι ποιήσης ἐν ἐμοῖ.

Καὶ ἕτερον κεύσης μὲν ἐνὶ φρεσίν, ἄλλο δὲ εἴπης. ἀλλ' ἄγε δὴ τὸ θαυμασίον ἐκείνο ἀκουσμάτιον αἶσον, ὅπως καὶ γὰρ κατωχριάσω, καὶ ὅλως ἀλλοιωθῶ, καὶ οὐχ ὡς ἡ Νιόβη ἀπαυδήσω, ἀλλ' ὡς ἀηδῶν ὄρνεον γενήσομαι, καὶ τὴν θαυμασίαν σου ἔκπληξιν κατ' ἀνθηρὸν ἰοιμῶνα ἐκτραγωδήσω.

ΚΡΙΤ. Νῆ τὸν υἱὸν τὸν ἐκ πατρός, οὐ τοῦτο γενήσεται.

ΤΡΙΕΦ. Λέγε, παρὰ τοῦ πνεύματος δύναμις τοῦ λόγου λαβῶν. ἐγὼ δὲ καθεδοῦμαι.

Λέγμενος Αἰακίδην ὁπότε λέξιεν αἰείδων.

19. ΚΡΙΤ. Ἀπήειν ἐπὶ τὴν λεωφόρον, ὠνησάμενός γε τὰ χρειωδέστατα, καὶ δὴ δρωῖ πλῆθος πάμπου ἐς τὸ οὐς ψιθυρίζοντας, ἐπὶ δὲ τῇ ἀκοῇ ἐφῆντο τοῖς χείλεσιν· ἐγὼ δὲ παπτήνας ἐς ἅπαντας, καὶ τὴν χεῖρα τοῖς βλεφάροις περικάμψας, ἐσκοπίαζον ὕδουδερκέστατα, εἴ που γέ τινα τῶν φίλων θεάσωμαι.

δραὶ δὲ Κράτιωνα τὸν πολιτικόν, παιδῶθεν φίλον ὄντα, καὶ συμποτικόν.

ΤΡΙΕΦ. Δισθάνομαι τοῦτον. τὸν ἐξισωτὴν γὰρ εἶρηκας· εἶτα τί;

ΚΡΙΤ. Καὶ δὴ πολλοὺς παραγκωνισάμενος ἦκον ἐς τὰ πρόσω, καὶ τὸ ἐωθινόν, χαῖρε, εἰπὼν, ἐχώρου ὡς αὐτόν. 20. Ἀνθρωπίσκος δὲ τις, τοῦνομα Χαρίκιος, σεσημμένον γερόντιον, φέγγον τῆ ῥινί, ὑπέβητε μύχιον, ἐχρέμπτιστο ἐπιωσσυρμένον· ὁ δὲ πτύελος κυανώτερος θανάτου· εἶτα ἤρξατο ἐπιφθέγγεσθαι κατισχνημένον· οὗτος, ὡς προεῖπον, τοὺς τῶν ἐξισωτῶν καταλείπει ἐλειπασμούς, καὶ τὰ χρεῖα τοῖς δανεισταῖς ἀποδώσει, καὶ τὰ τε ἐνοίκια πάντα, καὶ τὰ δημόσια· καὶ τὰς εἰραμάγγας δέξεται, μὴ ἐξετάζων τῆς τέχνης· καὶ κατεφλυάρει ἔτι πικρότερα. οἱ περὶ αὐτόν δὲ ἠδοντο τοῖς λόγοις, καὶ τῷ καινῷ τῶν ἀκουσμάτων προσέκειντο. 21. Ἐτερος δὲ τοῦνομα Χλευόχαρμος, τριβώνιον ἔχων πολύσαθρον, ἀνυπόδετός τε, καὶ ἄσκεπος, μετέειπε, τοῖς ὀδοῦσιν ἐπικροτῶν, ὡς ἐπεδείξατό μοί τις κακοσίμων, ἐξ ὀρέων παραγενόμενος, κεκαρμένος τὴν κόμην, ἐν τῷ θεάτρῳ ἀναγεγραμμένον ὄναμα ἰερογλυφικοῖς γράμμασιν, ὡς οὗτος τῷ χρυσῷ ἐπικλύσει τὴν λεωφόρον. ἦν δ' ἐγὼ, κατὰ μὲν τὰ Ἀρσιατάνδρου καὶ Ἀρτεμιδώρου, αὐ καλῶς ἀποβήσονται ταῦτά γε τὰ ἐνύπνια ἐν ὑμῖν· ἀλλὰ σοὶ μὲν τὰ χρεῖα πληθυνθήσεται ἀναλόγως τῆς ἀποδόσεως· οὗτος δὲ ἐπιπολὺ τοῦ ὀβολοῦ γε στερηθήσεται, ὡς πολλοῦ χρυσοῦ ἐνπορηκίης. καὶ ἔμοιγε δοκεῖτε ἐπὶ λευκάδα πέτρην,

καὶ δῆμον ὄνειρων καταδαρθέντες, τοσαῦτα ὄνειρο-
πολεῖν ἐν ἀκαρεῖ τῆς νυκτὸς οὐσης. 22. Οἱ δὲ ἀνε-
κάγχασαν ἅπαντες, ὡς ἀποπνιγέντες ὑπὸ τοῦ γέλω-
τος, καὶ τῆς ἀμαθίας μου κατεγίνωσκον. ἦν δ' ἐγὼ
πρὸς Κράτωνα, Μῶν κακῶς πάντα ἐξερῶνισα, ἴν'
εἶπω τι κοιμικευσάμενος, καὶ οὐ κατὰ Ἀρίστανδρον
τὸν Τελμισέα, καὶ Ἀρτεμίδωρον τὸν Ἐφέσιον, ἐξι-
χνευσσα τοῖς ὀνείρασιν; ἢ δ' ὅς, Σίγα, ὦ Κριτία,
εἰ ἐχεμυθεῖς, μυσταγωγῆσω σε τὰ κάλλιστα, καὶ τὰ
νῦν γενησόμενα. οὐ γὰρ ὄνειροι τὰδ' εἰσιν, ἀλλ' ἀ-
ληθῆ. ἐκβήσονται δὲ εἰς μῆνα Μεσορί. ταῦτα ἀκη-
κοῦς παρὰ τοῦ Κράτωνος, καὶ τὸ ὀλισθηρὸν τῆς
διανοίας αὐτῶν κατεγνωκῶς, ἠρυθρίασα, καὶ σκυ-
θρωπάζων ἐπορευόμην, πολλὰ τὸν Κράτωνα ἐπι-
μεμφόμενος. εἰς δὲ δριμύ καὶ Τιτανῶδες ἐνιδῶν,
δραξάμενός μου τοῦ λώπους, ἐσπάρασσε, φήτην
ποιήσασθαι πειθόμενός τε, καὶ παρανυτιτόμενος πα-
ρὰ τοῦ πεπαλαιωμένου ἐκείνου δαιμονίου. 23. Εἰς
λόγους δὲ ταῦτα παρεκτείναντες, πείθει με τὸν κα-
κοδαίμονα εἰς γόητας ἀνθρώπους παραγενέσθαι,
καὶ ἀποφράδι τὸ δὴ λεγόμενον ἡμέρα, συγκυρῆσαι.
ἔφασκε γὰρ πάντα ἐξ αὐτῶν μυσταγωγηθῆναι. καὶ
δὴ διήλθομεν σιδηρέας τε πύλας, καὶ χαλκέους οὐ-
δοὺς. ἀναβάθρας δὲ πλείστας περικυκλωσάμενοι,
ἐς χρυσόροφον οἶκον ἀνήλθομεν, οἷον Ὅμηρος τὸν
Μενελάου φησί. καὶ δὴ ἅπαντα ἐσκοπίαζον, ὅσα δ'
νησιώτης ἐκεῖνος νεακίσκος. ὄρω δὲ οὐχ Ἑλένην, μὰ
Δί', ἀλλ' ἄνδρας ἐπικεκυφότας, καὶ κατωχρωμένους·
οἱ δὲ ἰδόντες, γήθησαν, καὶ ἐξεναντίας παρεγένοντο.

ἔφασκον γὰρ, ὡς εἴ τινα λυγρὰν ἀγγελίαν ἀγάγοι-
 μιν. ἐφαίνοντο γὰρ οὗτοι ὡς τὰ κάκιστα εὐχόμενοι,
 καὶ ἔχαιρον ἐπὶ τοῖς λυγροῖς, ὥσπερ αἱ ποινοποιοὶ
 ἐπὶ θέατρα, τὰς κεφαλὰς δ' ἄγχι σχόντες, ἐπιθύρι-
 ζον. μετὰ δὲ τὰ ἤροτό με,

Τίς, πόθεν εἰς ἀνδρῶν, πόθι τοι πόλις, ἡδὲ
 τοκῆς;

χρηστὸς γὰρ ἂν εἴης, ἀπὸ γε τοῦ σχήματος. ἦν δ'
 ἐγὼ, Ὀλίγοιγε χρηστοὶ, ὥσπερ βλέπω πανταχοῦ·
 Κριτίας δὲ τοῦνομα, πόλις δὲ μοι ἔνθεν, ὅθεν καὶ
 ὑμῖν. 24. Ὡς δ' ἀεροβατοῦντες ἐπυρθάνοντο, πῶς
 τὰ τῆς πόλεως, καὶ τὰ τοῦ κόσμου; ἦν δ' ἐγὼ, Χαί-
 ρουσί γε πάντες, καὶ ἔτι γε χαιρήσονται. οἱ δὲ ἀνέ-
 νευον ταῖς ὀφρύσιν, Οὐχ οὕτω· δυστοκεῖ γὰρ ἡ πό-
 λις. ἦν δ' ἐγὼ κατὰ τὴν αὐτῶν γνώμην· Ἐμεῖς πε-
 δάρσιοι ὄντες, καὶ ὡς ἀπὸ ὑψηλοῦ ἅπαντα καθο-
 ρῶντες, ὄξυδερκέστατα καὶ τάδε νενοήκατε. πῶς δὲ
 τὰ τοῦ αἰθέρος; μῶν ἐκλείπει ὁ ἥλιος, ἡ δὲ σελήνη
 κατὰ κάθετον γενήσεται; ὁ Ἄρης εἰ τετραγωνήσει
 τὸν Δία, καὶ ὁ Κρόνος διαμετρήσει τὸν ἥλιον; ἡ
 Ἀφροδίτη εἰ μετὰ τοῦ Ἑρμοῦ συνοδεύσει, καὶ Ἑρ-
 μαφροδίτους ἀποκνήσουσιν, ἐφ' οἷς ὑμεῖς ἠδεσθε;
 εἰ ῥαγδαίους ὑετοὺς ἐκπέμψουσιν; εἰ νιφετὸν πολὺν
 ἐπιστρωννύσουσι τῇ γῇ, χάλαζαν δὲ καὶ ἐρυσίβην
 εἰ κατάξουσι, λοιμὸν καὶ λιμὸν εἰ ἐπιπέμψουσιν, εἰ
 τὸ κεραυνοβόλον ἀγγεῖον ἀπεγεμίσθη, καὶ τὸ βρον-
 τοποιὸν δοχεῖον ἀνεμεστῶθη; 25. Οἱ δὲ ὡς ἅπαν-
 τα κατωρθωκότες, κατεφλυάρουν τὰ αὐτῶν ἐράσιμα,
 ὡς μεταλλαγῶσι τὰ πράγματα, ἀταξίαι δὲ καὶ ταρα-

καὶ τὴν πόλιν καταλήψονται, τὰ στρατόπεδα ἥτιονα τῶν ἐναντίων γενήσονται. τοῦτο ἔκταραχθεῖς, καὶ ὡς περὶ πρῖνος καόμενος οἰδηθεῖς, διάτορον ἀνεβόησα, Ὡ δαιμόνιοι ἀνδρῶν, μὴ μέγала λίαν λέγετε, θήγοντες ὀδόντας κατ' ἀνδρῶν θυμολέοντων, πνειόντων δόρυ καὶ λόγχας, καὶ λευκολόφους τριφαλείας· ἀλλὰ ταῦθ' ὑμῖν ἐπὶ κεφαλὴν καταβήσεται, ὡς τὴν πατρίδα ὑμῶν καιατρύχετε. οὐ γὰρ αἰθεροβατοῦντες, ταῦτα ἠκηκόητε, οὐ τὴν πολυάσχολον μαθηματικὴν κατωρθώκατε. εἰ δέ γε μαντεῖαι καὶ γοητεῖαι ὑμᾶς παρέπεισαν, διπλοῦν τὸ τῆς ἀμαθίας. γυναικῶν γὰρ εὐρέματα ταῦτα γραϊδίων, καὶ παίγνια. ἐπιπολὺ γὰρ τὰ τοιαῦτα αἰ τῶν γυναικῶν ἐπίνοιαι μετέρχονται.

26. ΤΡΙΕΦ. Τί δὲ πρὸς ταῦτα ἔφησαν, ὧ καλὲ Κριτία, οἱ κεκαρμένοι τὴν γνώμην, καὶ τὴν διάνοιαν;

ΚΡΙΤ. Ἄπαντα ταῦτα παρέδραμον, εἰς ἐπίνοιαν τετεχνασμένην καταπεφευγότες. ἔλεγον γὰρ, ἡλίουσ δέκα ἄσιτοι διαμενοῦμεν, καὶ ἐπὶ παννύχους ὑμνωδίας ἐπαγρυπνοῦντες, ὄνειρώττομεν τὰ τοιαῦτα.

ΤΡΙΕΦ. Σὺ δὲ τί πρὸς αὐτοὺς εἶρηκας; μέγα γὰρ ἔφησαν, καὶ διηπορημένον.

ΚΡΙΤ. Θάρσει, οὐκ ἀγεννὲς, ἀντιῆπον γὰρ τὰ κάλλιστα. τὰ γὰρ παρὰ τῶν ἀστικῶν θρυλλούμενα, ἔφην, περὶ ὑμῶν, ὁπόταν ὄνειροπολεῖτε, τὰ ποιαῦτά που παρεξάγονται. οἱ δὲ σεσηρὸς ὑπομειδιῶντες, ἔξω που παρέρχονται τοῦ κλινιδίου. ἦν δ' ἐγὼ, εἰ ἀλλοθῆ εἰσι ταῦτα, ὧ αἰθέριοι, οὐκ ἂν ποτε ἀσφαλῶς τὰ μέλλοντα ἐξιχνεύσητε· ἀλλὰ καταπεισθέντες

ὑπ' αὐτῶν, ληρήσετε τὰ μὴ ὄντα, μηδὲ γενησόμεθα. ἀλλὰ ταῦτα μὲν οὐκ οἶδ' ὅπως ληρεῖτε, ὄνειροις πιστεύοντες, καὶ τὰ κάλλιστα βδελύττεσθε, τοῖς δὲ πονηροῖς ἠδεσθε, μηδὲν ὀνούμενοι τοῦ βδελύγματος. ὥστε ἐάσετε τὰς ἀλλοκότους ταύτας φαντασίας, καὶ τὰ πονηρὰ βουλευματα, καὶ μαντεύματα, μὴ που θεὸς ὑμᾶς ἐς κόρακας βάλῃ, διὰ τὸ τῇ πατρίδι ἐπαρᾶσθαι, καὶ λόγους κιβδηλοῦς ἐπιφημίζειν. 27. Οἷτοι δὲ ἅπαντες ἓνα θυμὸν ἔχοντες, ἐμοὶ πολλὰ κατεμέμφοντο. καὶ εἰ βούλει, καὶ τὰ γε προστιθῶ σοι, ἃ τινὰ με καὶ ὡς στήλην ἀναυδον ἔθηκαν, μέχρις ἂν ἡ χρησιτὴ σου λαλιὰ λιθοῦμενον ἀνέλυσε, καὶ ἀνθρώπον ἀπεκατέστησε.

ΤΡΙΕΦ. Σίγα, ὦ Κριτία, καὶ μὴ ὑπερεκτείνης τοὺς ὕθλους. ὀρθῆς γὰρ ὡς ἐξώγκωταί μου ἡ νηδὺς, καὶ ὡσπερ κυοφορῶ· ἐδήχθη γὰρ τοῖς παρὰ σοῦ λόγοις, ὡς ὑπὸ κυνὸς λυτιῶντος. καὶ εἰ μὴ φάρμακον ληθεδανὸν ἐμπιῶν ἠρεμήσω, αὕτη ἡ μνήμη οὐκουροῦσα ἐν ἐμοὶ, μέγα κακὸν ἐργάσεται. ὥστε ἔασον τούτους, τὴν εὐχὴν ἀπὸ πατρὸς ἀρξάμενος, καὶ τὴν πολυώνυμον ᾧδὴν ἐς τέλος ἐπιθίεις. 28. Ἀλλὰ τί τοῦτο; οὐχὶ Κλεόλαος οὗτός ἐστιν, ὃ τοῖς ποσὶ μακρὰ βιβᾶς, σπουδῆ δὲ ἡμεὶ καὶ κατέρχεται; μῶν ἐπιφωνήσομεν αὐτῷ;

ΚΡΙΤ. Καὶ μάλα.

ΤΡΙΕΦ. Κλεόλαε, μὴ τι παραδράμῃς γε ποσὶ μηδὲ παρέλθῃς, ἀλλ' ἐλθὲ χαιρών, εἶγε που μῦθον φέρεις.

ΚΛΕΟΛ. Χαίρει? ἄμφω, ὦ καλὴ ξυναφίς.

ΤΡΙΕΦ. Τίς ἡ σπουδή; ἀσθμαίνεις γὰρ ἐπι-
πολύ. μῶν τι καινὸν πέπρακται;

ΚΛΕΟΛ. Πέπτωκεν ὄφρυς ἡ πάλαι βωμένη
Περσῶν·

Καὶ Σοῦσα κλεινὸν ἄστν.

Πέσει δ' ἔτι γε πᾶσα χθὼν Ἀραβίας,

Χειρὶ κρατοῦντος εὐσθενωτάτη κράτει.

29. ΚΡΙΤ. Τοῦτ' ἐκεῖνο, ὡς

Ἄει τὸ θεῖον οὐκ ἀμελεῖ τῶν ἀγαθῶν,

Ἄλλ' αὖξει, ἄγον ἐπὶ τὰ κρείττονα.

ἡμεῖς δὲ, ὦ Τριεφῶν, τὰ κάλλιστα εὐρηκότες ἐσμέν.
ἐδυσχέρανον γὰρ ἐν τῇ ἀποβιώσει τί τοῖς τέκνοις
καταλιπεῖν ἐπὶ ταῖς διαθήκαις. οἶδας γὰρ τὴν ἐμὴν
πενίαν, ὡς ἐγὼ τὰ σά. τοῦτο ἄρκει τοῖς παισίν, αἱ
ἡμέραι τοῦ αὐτοκράτορος· πλοῦτος γὰρ ἡμᾶς οὐκ
ἐκλείπει, καὶ ἔθνος ἡμᾶς οὐ καταπιθήσει.

ΤΡΙΕΦ. Καὶ γὰρ, ὦ Κριτία, ταῦτα καταλείπω
τοῖς τέκνοις, ὡς ἴδωσι Βαβυλῶνα ὀλλυμένην, Αἴγυ-
πτον δουλουμένην, τὰ τῶν Περσῶν τέκνα δούλειον
ἡμαρ ἄγοντα, τὰς ἐκδρομὰς τῶν Σκυθῶν παυομέ-
νας, εἴτ' οὖν καὶ ἀνακοπτομένας. ἡμεῖς δὲ τὸν ἐν
Ἀθήναις Ἄγνωστον ἐφευρόντες, καὶ προσκυνήσαντες,
χεῖρας εἰς οὐρανὸν ἐκτείναντες, τούτῳ εὐχαριστήσο-
μεν, ὡς καταξιοθέντες τοιοῦτου κράτους ὑπήκοοι
γενέσθαι· τοὺς δὲ λοιποὺς, ληρεῖν ἐάσωμεν, ἄρκε-
σθέντες ὑπὲρ αὐτῶν εἰπεῖν, τὸ, Οὐ φροντὶς Ἴππο-
κλειδῆ, κατὰ τὴν παροιμίαν.

Χ Α Ρ Ι Δ Η Μ Ο Σ
 Η Π Ε Ρ Ι Κ Α Λ Λ Ο Υ Σ.

ARGVMENTVM.

Puero formoso occasionem praebente in convivio sermones in laudes pulchritudinis habiti erant, quos Charidemus Hermippo narrat. Sermonum sunt tres, quorum quivis prologum et epilogum suum habet. Primus Philo: Qui pulchritudinis, inquit, participes facti sunt, beatissimi omnium esse videntur, et a diis hominibusque summo honore affecti. Ob pulchritudinem heroes deorum numero adscripti sunt; nemo mortalium, nisi pulcher, cum diis consuetudinem habuit; Iupiter reliquique deorum mulieres pulchras amaverunt, summaeque earum de pulchritudine adeo certarunt. Aristippus Helenae et Hippodamiae fata narrando, quanto studio praeter deos etiam ab hominibus pulchritudo expetita et honorata sit, ostendit. Charidemus denique addit, optime meritis nos quidem invidere, numquam vero pulchris, quibus, licet plurima iubentibus, obedire nos malle, quam non talibus imperare; pulchris pulchritudinis nullam esse satietatem; homines in omnibus rebus humanis communi amore, ut sint pulcherrimae, studere; nihil denique, sive res sive homines spectare velis, honoratius esse pulchro et honesto, nihil contemptius contrario.

Ad finem huius dialogi in plerisque edd. inveniuntur verba: οὐδ' οὗτος δοκεῖ τοῦ Λουκιανοῦ. Plurimi virorum doctorum assentiunt, quorum Gesnerus hunc librum pro scholastica cuiusdam declamatione habet, prope puerili. Wielandio, Lucianus auctor esse videtur, sed Lucianus iuuenis. Vir quidam doctus dialogum ex Isocratis laudatione Helenae consarcinatum esse monuit in Ephem. liter. Götting. an. 1791. n. 193.

ΕΡΜΙΠΠΟΤ ΚΑΙ ΧΑΡΙΔΗΜΟΤ.

ΕΡΜ. Περιπάτους ἔτυχον χθῆς, ὦ Χαρίδημε, ποιούμενος ἐν τῷ προαστείῳ, ἅμα μὲν καὶ τῆς παρὰ τῶν ἀγρῶν χάριν ῥαστώνης, ἅμα δὲ (ἔτυχον γάρ τι μελετῶν) καὶ δεόμενος ἡσυχίας. ἐντυγχάνω δὴ Προξένῳ τῷ Ἐπικράτους. προσειπὼν δὲ ὡς περ εἰώθειν, ἠρώτων ὅθεν τε πορεύοιτο, καὶ ὅποι βαδίξοι. ὁ δὲ ἦκειν μὲν ἔφη καὶ αὐτὸς ἐκεῖ παραμυθίας χάριν, ἥπερ εἰώθει πρὸς τὴν ὄψιν γίνεσθαι τῶν ἀγρῶν, ἀπολαύσων δὲ καὶ τῆς τούτους ἐπιπνεούσης εὐκράτου καὶ κούφης αὔρας, ἀπὸ συμποσίου μέντοι καλλίστου γεγονότος ἐν Πειραιεῖ, ἐν Ἀνδροκλείους τοῦ Ἐπιχάρους, τὰ ἐπινίκια τεθυκότος Ἐρμῆ· ὅτι δὲ βιβλίον ἀναγνοὺς ἐνίκησεν ἐν Διασίοις. 2. Ἐφασκε δὴ ἄλλα τε πολλὰ γεγενῆσθαι ἀστεῖα, καὶ χαριεντα, καὶ δὴ καὶ κάλλους ἐγκώμια εἰρησθαι τοῖς ἀνδράσιν, ἃ ἐκεῖνον μὲν μὴ δύνασθαι εἰπεῖν ὑπὸ τῆς γήρωσ ἐπιλελησμένον, ἄλλως τε δὲ, καὶ οὐκ ἐπιπολλὸ λόγων μετεσχηκότα· σὲ δ' ἂν ῥαδίως εἰπεῖν, ἃ τε

καὶ αὐτὸν ἐγκεχωμιακότα, καὶ τοῖς ἄλλοις παρ' ὅλοι
τὸ συμπόσιον προσεσηκότα τὸν νοῦν.

ΧΑΡ. Γέγονε ταῦτα, ὦ Ἐρμιππε. οὐ μέντοι
γε οὐδ' ἐμοὶ ῥάδιον ἐπ' ἀκριβείας ἅπαντα διεξιέ-
ναι. οὐ γὰρ οἶόν τε ἦν πάντων ἀκούειν, θορυβὸν
πολλοῦ γινομένου, τῶν τε διακονουμένων, τῶν τε
ἔστιωμένων, ἄλλως τε καὶ τῶν δυσχερεστέρων ὄν με-
μῆσθαι λόγους ἐν συμποσίῳ γενομένους. οἷσθα
γὰρ ὡς ἐπιλήσμονας ποιεῖ καὶ τοὺς λίαν μνημονικω-
τάτους. πλὴν ἀλλὰ σὴν χάριν, ὡς ἂν οἶός τε ὦ, τὴν
διήγησιν πειράσομαι ποιεῖσθαι, μηδὲν παραλείπων
ὧν ἂν ἐνθυμηθῶ.

3. ΕΡΜ. Τούτων μὲν δὴ ἔνεκα, οἶδά σοι χά-
ριν. ἀλλ' εἴ μοι τὸν πάντα λόγον ἐξ ἀρχῆς ἀποδοίης,
ὅ,τι τε ἦν ὅπερ ἀνέγνω βιβλίον Ἀνδροκλῆς, τίνα τε
νενίκηκε, καὶ τίνας ὑμᾶς εἰς τὸ συμπόσιον κέκληκεν,
οὕτως ἂν ἱκανὴν καταθῶ τὴν χάριν.

ΧΑΡ. Τὸ μὲν δὴ βιβλίον ἦν ἐγκώμιον Ἡρα-
κλείους ἐκ τινὸς ὀνειράτος, ὡς ἔλεγε, πεπονημένον αὐ-
τῷ· νενίκηκε δὲ Διότιμον τὸν Μεγαρόθεν, ἀνταγω-
νισάμενον αὐτῷ περὶ τῶν ἀσταχύνων, μᾶλλον δὲ περὶ
τῆς δόξης.

ΕΡΜ. Τί δ' ἦν ὃ ἐκεῖνος ἀνέγνω βιβλίον;

ΧΑΡ. Ἐγκώμιον τοῖν Διοσκούροιν. ἔφρασκε δὲ
καὶ αὐτὸς ἐκ μεγάλων κινδύνων ὑπ' ἐκείνων σω-
σμένος, ταύτην αὐτοῖς καταθεῖναι τὴν χάριν· ἄλλως
τε καὶ ὑπ' ἐκείνων παρακεκλημένος, ἐπ' ἀκροῖς ἰσίοις
ἐν τοῖς ἐσχάτοις κινδύνοις φανέντων. **4. Παρῆσαν**
μέντοι τῷ συμποσίῳ καὶ ἄλλοι πολλοὶ, οἱ μὲν συγ-

γενεῖς αὐτῶ, οἱ δὲ καὶ ἄλλως συνήθεις· οἱ δὲ λόγου τε ἄξιοι, τό,τε συμπόσιον ὄλον κεκοσμηκότες, καὶ κάλλους ἐγκώμια διελθόντες, Φίλων τε ἦν ὁ Δεινίου, καὶ Ἀρίστιππος ὁ Ἀγασθένους, καὶ τρίτος αὐτός· συγκατέλεικτο δὲ ἡμῖν καὶ Κλεώνυμος ὁ καλός, ὁ τοῦ Ἀνδροκλέους ἀδελφιδουῖς, μειράκιον ἀπαλόν τε καὶ τεθρυμμένον· νοῦν μέντοι γε ἐδόκει ἔχειν. πάνυ γὰρ προθύμως ἠκροῶτο τῶν λόγων. πρῶτος δὲ ὁ Φίλων περὶ τοῦ κάλλους ἤρξατο λέγειν, προοιμιασάμενος οὕτω.

ΕΡΜ. Μηδαμῶς, ὦ ἑταῖρε, μὴ πρὶν τῶν ἐγκωμίων ἄρξῃ, πρὶν ἂν μοι καὶ τὴν αἰτίαν ἀποδῶς, ὑφ' ἧς εἰς τούτους προήχθητε τοὺς λόγους.

ΧΑΡ. Εἰκῆ διατρίβεις ἡμᾶς, ὦ γὰρ θε, πάλαι δυναμένους τὸν ἅπαντα λόγον διελθόντας ἀπαλλαγῆναι. πλὴν ἀλλὰ τί τις ἂν χρῆσαιτο, ὅποτε φίλος τις ὦν βιάζοιτο; ἀνάγκη γὰρ ὑφίστασθαι πᾶν ὅτι οὖν. 5. Ἦν δὲ ζητεῖς αἰτίαν τῶν λόγων, αὐτός ἦν Κλεώνυμος ὁ καλός. καθημένου γὰρ αὐτοῦ μεταξὺ ἐμοῦ τε, καὶ Ἀνδροκλέους τοῦ θείου, πολὺς ἐγένετο λόγος τοῖς ἰδιώταις περὶ αὐτοῦ, ἀποβλέπουσί τε εἰς αὐτὸν, καὶ ὑπερεκπεπληγμένοις τὸ κάλλος. σχεδὸν οὖν πάντων ὀλιγορήσαντες, κάθηντο διεξιόντες ἐγκώμια τοῦ μειρακίου. ἀγασθέντες δὲ ἡμεῖς τῶν ἀνδρῶν τὴν φιλοκαλίαν, καὶ ἅμα ἐπαινέσαντες αὐτούς, ἀρχίας τε πολλῆς εἶναι ὑπολαβόντες, λόγοις ἀπολείπεσθαι τῶν ἰδιωτῶν περὶ τῶν καλλίστων, ὧ μόνον τούτων οἰόμεθα προέχειν, καὶ δὴ ἠπτόμεθα τῶν περὶ κάλλους λόγων. ἔδοξεν οὖν ἡμῖν, οὐκ ὀνομασιῶ

λέγειν τὸν ἔπαινον τοῦ παιδός, (οὐ γὰρ ἂν ἔχειν κα-
 λῶς, ἐμβαλεῖν γὰρ ἂν αὐτὸν εἰς πλειῶν τρυφήν) ἀλλ'
 οὐδὲ μὴν ὥσπερ ἐκείνους οὕτως ἀτάκτως, ὅπερ ἕκα-
 στος τύχοι, λέγειν, ἀλλ' ἕκαστον εἰπεῖν ἰδίᾳ, ὅσ' ἂν
 ἀπομνημονεῦοι περὶ τοῦ προκειμένου. 6. Καὶ δὴ
 ἀρξάμενος ὁ Φίλων πρῶτος, οὕτως τὸν λόγον ἐποι-
 εῖτο, Ὡς ἔστι δεινὸν, εἰ πάνθ' ὅσα πράττομεν ἐκά-
 στης ἡμέρας, ὡς περὶ καλῶν ποιούμεθα τὴν σπου-
 δὴν, αὐτοῦ δὴ τοῦ κάλλους οὐδένα ποιησόμεθα λό-
 γον, ἀλλ' οὕτω καθεδούμεθα σιγῇ, ὥσπερ δεδοικό-
 τες, μὴ λάθωμεν ἡμᾶς αὐτούς, ὑπὲρ οὗ σπουδάζο-
 μεν τὸν ἅπαντα χρόνον, εἰπόντες. καίτοι ποῦ τις ἂν
 χρήσαιτο πρεπόντως τοῖς λόγοις, εἰ περὶ τῶν μηδε-
 φός ἀξίων σπουδάζων, περὶ τοῦ καλλίστου σιγαῖῃ τῶν
 ὄντων; ἢ πῶς ἂν τὸ ἐν λόγοις καλὸν σώζοιτο κάλ-
 λιον μᾶλλον, ἢ πάντα τᾶλλα παρέντας περὶ αὐτοῦ
 λέγειν τοῦ τέλους ἡμᾶς τῶν ἐκάστοτε πραττομένων;
 ἀλλ' ἵνα μὴ δόξω λέγειν μὲν ὡς χρή περὶ τοῦτο δια-
 κεῖσθαι εἰδέναι, εἰπεῖν δὲ μηδὲν ἐπίστασθαι περὶ
 αὐτοῦ, ὡς οἶόν τε βραχέα περὶ τούτου πειρῆσομαι
 διελθεῖν. κάλλους γὰρ δὴ πάντες μὲν ἐπεθύμησαν
 τυχεῖν· πάνυ δ' ἠξιώθησαν ὀλίγοι τινές. οἱ δὲ ταύ-
 τῃς ἔτυχον τῆς δωρεᾶς, εὐδαιμονέστατοι πάντων ἔδο-
 ξαν γεγενῆσθαι, καὶ πρὸς θεῶν, καὶ πρὸς ἀνθρώ-
 πων τὰ εἰκότα τετιμημένοι. τεκμήριον δὲ τῶν γούν
 θεῶν ἐξ ἠρώων γενομένων, Ἡρακλῆς τὲ ἐστὶν ὁ Διός,
 καὶ Διόσκουροι, καὶ Ἑλένη, ὧν ὁ μὲν ἀνδρίας ἔνεκα
 ταύτης λέγεται τυχεῖν τῆς τιμῆς, Ἑλένη δὲ τοῦ κάλ-
 λους χάριν, αὐτὴν τε μεταβαλεῖν εἰς θεόν, καὶ τοῖς

Διοσκούροις αἰτία γενέσθαι, πρὶν αὐτὴν εἰς οὐρανὸν ἀνελθεῖν τοῖς ὑπὸ γῆν συνεξητασμένοις. 7. Ἄλλα μὴν ὅστις ἀνθρώπων ἠξιώθη τοῖς θεοῖς ὁμιλεῖν, οὐκ ἔστιν εὐρεῖν, πλὴν ὅσοι μετασχῆκασι κάλλους. Πέλοψ τε γὰρ τούτου χάριν τοῖς θεοῖς ἀμβροσίας μετέσχε, καὶ Γανυμήδης ὁ τοῦ Δαρδάνου οὕτω κερρατηκέναι λέγεται τοῦ πάντων ὑπάτου θεῶν, ὡς τὸ αὐτὸν οὐκ ἀνασχέσθαι συμμετασχεῖν αὐτῷ τινα τῶν ἄλλων θεῶν τῆς θήρας τῶν παιδικῶν, ἀλλ' αὐτῷ μόνῳ πρόπευσαν ἠγούμενον εἶναι, εἰς Γάργαρον καταπτάντα τῆς Ἰδης, ἀναγαγεῖν ἐκεῖσε τὰ παιδικὰ, ὅπου συνέσεσθαι τὸν ἅπαντα ἔμελλε χρόνον. τσαυτήν δ' ἐπιμέλειαν ἀεὶ πεποιήται τῶν καλῶν, ὡς τὸ οὐ μόνον αὐτοὺς ἠξίωσε τῶν οὐρανίων, ἀναγαγὼν ἐκεῖσε, ἀλλὰ καὶ αὐτὸς ἐπὶ γῆς ὅ,τι τύχοι γινόμενος, συνηῖν ἐκάστοτε τοῖς ἐρωμένοις. καὶ τοῦτο μὲν γενόμενος κύκνος, συνεγένετο Λήδα, τοῦτο δ' ἐν εἶδει ταύρου τὴν Εὐρώπην ἀρπάξει· εἰκασθεῖς δ' Ἀμφιτρυῶνι, γεννᾷ τὸν Ἡρακλέα. καὶ πολλὰ τις ἂν ἔχοι λέγειν τεχνάσματα τοῦ Διὸς, ὅπως ἂν οἷς ἐπεθύμει συγγένοιτο, μηχανωμένου. 8. Τὸ δὲ δὴ μέγιστον, καὶ οἷον ἂν τις θαυμάσαι, ὁμιλῶν γὰρ τοῖς θεοῖς (οὐ γὰρ ἀνθρώπων γε οὐδέσι, πλὴν εἰ μὴ τοῖς καλοῖς) ἐν δ' οὖν τούτοις δημηγορῶν, οὕτω πεποιήται σοβαρὸς τῷ κοινῷ τῶν Ἑλλήνων ποιητῆ, καὶ θρασυς, καὶ καταπληκτικὸς, ὡς τὸ ἐν μὲν τῇ προτέρᾳ δημηγορίᾳ τὴν Ἥραν, καίτοι πρότερον πάντ' εἰωθυῖαν ἐπιτιμᾶν αὐτῷ, ὅμως δ' αὐτὴν οὕτως ἐφόβησεν, ὡς ἤρκεσεν αὐτῇ τὸ μηδὲν παθεῖν, ἀλλὰ μέχρι λόγων

στῆναι τὴν ὄργην τῷ Διὶ· τοὺς δ' ἅπαντας Θεοὺς ἐν τῇ ὑστέρᾳ πάλιν οὐχ ἦττον κατέστησε φοβηθῆναι, γῆν ἀνασπάσειν αὐτοῖς ἀνδράσι καὶ θάλασσαν ἀπειλήσας. μέλλων δὲ συνέσεσθαι καλοῖς, οὕτω γίγνεται πρῶτος, καὶ ἡμέρος, καὶ τοῖς πᾶσιν ἐπιεικῆς, ὥστε πρὸς ἅπασιν τοῖς ἄλλοις, καὶ αὐτὸ τὸ Ζεὺς εἶναι καταλιπὼν, ὅπως μὴ φαίνοιτο τοῖς παιδικοῖς ἀηδῆς, ἐτέρου τινὸς ὑποκρίνεται σχῆμα, καὶ τούτου καλλίστου, καὶ οἷον τὸν ὀργῶντα προσαγαγέσθαι τοσοῦτον αἰδοῦς καὶ τιμῆς παρέχεται τῷ κάλλει. 9. Καὶ οὐχ ὁ μὲν Ζεὺς οὕτω μόνος ἐάλω τοῦ κάλλους, τῶν δ' ἄλλων οὐδεὶς Θεῶν, ἵνα μᾶλλον ἔχειν δοκῆ ταῦτα κατηγορίαν Διὸς, οὐχ ὑπὲρ τοῦ κάλλους εἰρησθαι· ἀλλ' εἴ τις ἀκριβῶς ἐθελήσει σκοπεῖν, πάντας ἂν εὗροι Θεοὺς ταυτὰ πεπονθότας Διὶ, οἷον τὸν μὲν Ποσειδῶν τὸν Πέλοπος ἠττημένον, Ἐρικίνθου δὲ τὸν Ἀπόλλω, τὸν Ἑρμῆν δὲ τοῦ Κάδμου. 10. Καὶ Θεαὶ δ' ἐλάττους οὐκ αἰσχύνονται φαινόμεναι τούτου· ἀλλ' ὥσπερ φιλοτιμίαν αὐταῖς ἔχειν δοκεῖ, τὸ τῷ δεῖνι συγγενομένην καλῶ διηγεῖσθαι, παρεσχῆσθαι τοῖς ἀνθρώποις. ἔτι δὲ τῶν μὲν ἄλλων ἀπάντων, ἐκάστη προστάτις οὔσα, οὐχ ἐτέρ' ἀμφισβητεῖ, περὶ ὧν ἄρχει, ἀλλ' Ἀθηνᾶ μὲν τοῖς ἀνθρώποις ἡγουμένη τὰ ἐς πολέμους, πρὸς Ἄρτεμιν οὐ διαμάχεται περὶ θήρας· ὡς δ' αὐτως Ἀθηνᾶ κἀκείνη παραχωρεῖ τῶν πολεμικῶν· τῶν δὲ γάμων, Ἡρᾶ Ἀφροδίτῃ, οὐδ' αὐτὴ πρὸς αὐτῆς ἐνοχλουμένη περὶ ὧν ἐφορεύει· ἐκάστη δ' ἐπὶ κάλλει τοσοῦτον φρονεῖ, καὶ πάσας ὑπερβάλλεσθαι δοκεῖ, ὥστε καὶ ἡ Ἐρις ἀντὶς ἀλλή-

λαις ἐκπολεμῶσαι βουλομένη, οὐδὲν ἄλλο προὔβαλεν αὐταῖς ἢ κάλλος, οὕτως οἰομένη ῥαδίως, ὅπερ ἤθελε, καταστήσειν· ὀρθῶς καὶ φρονίμως τοῦτο λογιζομένη. σκέψαιτο δ' ἂν ἴτις ἐντεῦθεν τὴν τοῦ κάλλους περιουσίαν· ὡς γὰρ ἐλάβοντο τοῦ μήλου, καὶ τὴν ἐπιγραφὴν ἐνελέξαντο, ἐκάστης αὐτῆς ὑπολαβούσης εἶναι τὸ μῆλον, μηδεμιᾶς δὲ τολμώσης τὴν ψῆφον καθ' αὐτῆς ἐνεγκεῖν, ὡς ἄρ' αἰσχροτέρα τῆς ἐτέρας εἶη τὴν ὄψιν, ἀνέρχονται παρὰ τὸν τῶν μὲν πατέρα, τῆς δ' ἀδελφόν τε καὶ σύνοικον, Δία, ἐπιτρέψουσαι τὴν δίκην αὐτῶ. ἔχων δὲ καὶ αὐτὸς ἦτις ἐστὶν ἀποφῆνασθαι καλλίστη, καὶ πολλῶν ἀνδρείων ὄντων, καὶ σοφῶν, καὶ φρονίμων ἔν τε Ἑλλάδι καὶ τῇ βαρβάρῳ, ὃδ' ἐπιτρέπει τὴν κρίσιν Πάριδι τῷ Πριάμῳ, ψῆφον ἐναργῆ καὶ καθαρὰν ἐξενεγκὼν, ὅτι καὶ φρονήσεως, καὶ σοφίας, καὶ ῥώμης ὑπερέχει τὸ κάλλος.

11. Τοσαύτην δ' ἐπιμέλειαν ἀεὶ πεποιήνται, καὶ σπουδὴν, ἀκούειν εἶναι καλαί, ὥστε καὶ τὸν ἡρώων τε κοσμήτορα, καὶ θεῶν ποιητὴν, οὐκ ἄλλοθεν ποθεῖν, ἢ παρὰ τοῦ κάλλους πεπείκασιν ὀνομάζειν. ἠδισὸν ἂν οὖν ἀκοῦσαι λευκώλενος ἢ Ἥρα, ἢ πρέσβα θεὰ, θυγάτηρ μεγάλου Κρόνου· Ἀθηνᾶ δ' οὐκ ἂν βουληθείη Τριτογένεια πρὸ τοῦ Γλανκῶπις καλεῖσθαι· Ἀφροδίτη τε τιμήσασαίτ' ἂν τοῦ παντός καλεῖσθαι χρυσῆ. ἅπερ ἅπαντ' εἰς κάλλος τείνει.

12. Καίτοι ταῦτ' οὐ μόνον ἀπόδειξιν ἔχει πῶς οἱ κρείττους ἔχουσι περὶ τοῦτο, ἀλλὰ καὶ μαρτύριόν ἐστὶ ἀψευδές, τοῦ κρείττονος εἶναι πάντων τῶν ἄλλων. οὐκοῦν Ἀθηνᾶ μὲν ἀνδρίας ἅμα καὶ φρονήσεως προί-

χειν ἐπισηφίζει. ἀμφοτέρων γὰρ προΐστατο τούτων· Ἥρα δ' ἀπάσης ἀρχῆς καὶ δυναστείας αἰρετώτερον ἀποφαίνει, συνηγοροῦντ' αὐτῇ καὶ τὸν Δία παραλαβοῦσα. εἰ τοίνυν οὕτω μὲν θεῖον καὶ σεμνὸν τὸ κάλλος ἐστίν, οὕτω δὲ περισπούδαστον τοῖς θεοῖς· πῶς ἂν ἡμῖν ἔχοι καλῶς, μὴ καὶ αὐτοὺς μιμουμένους τοὺς θεοὺς, ἔργῳ τε καὶ λόγῳ πᾶν ὅ,τι ἔχομεν συναίρεσθαι τῷ κάλλει; 13. Ταῦτα μὲν ὁ Φίλων περὶ τοῦ κάλλους εἶπεν, ἐπιθεὶς τοῦτο τῇ τελευτῇ, ὡς καὶ πλείω δ' ἂν τούτων εἰρήκει, εἰ μὴ τὸ μακρολογεῖν ἡπίστατο τῶν ἀδοκίμων ἐν συμποσίῳ. μετ' ἐκεῖνον δ' εὐθύς Ἀρίστιππος ἤπτετο τῶν λόγων, πολλὰ πρότερον παρακληθεὶς ὑπ' Ἀνδροκλέους· οὐ γὰρ ἐβούλετο λέγειν, τὸ μετὰ Φίλωνα εὐλαβούμενος λέγειν. ἤρξατο δὲ ἐντεῦθεν. 14. Πολλοὶ πολλάκις ἄνθρωποι τὸ περὶ τῶν βελτίστων, καὶ ἡμῖν συμφερόντων, ἀφέντες λέγειν, ἐφ' ἑτέρας τινας ὄρμησαν ὑποθέσεις, ἀφ' ὧν αὐτοῖς μὲν δοκοῦσι δόξαν προσεργεῖν· τοῖς δ' ἀχροαταῖς τοὺς λόγους οὐδὲν λυσιτελοῦντας ποιοῦνται. καὶ διεληλύθασιν οἱ μὲν περὶ τῶν αὐτῶν ἐρίζοντες ἀλλήλοις, οἱ δὲ διηγούμενοι τὰ οὐκ ὄντα· ἕτεροι δὲ περὶ τῶν οὐδαμῶς ἀναγκαίων λογοποιοῦντες, οὓς ἐχρῆν ταῦτα πάντα καταλιπόντας, ὅπως τι βέλτιον τύχῳσιν εἰπόντες σκοπεῖν· οὓς νῦν ἐγὼ περὶ τῶν ὄντων οὐδὲν ὑγιᾶς ἐγνωκέναι νομίζων, ἄλλως τε καὶ τὸ τιῶν ἀγνοίας τῶν βελτίστων κατηγοροῦντα τοῖς αὐτοῖς περιπίπτειν, τῶν εὐθεστέρων οἰόμενος εἶναι πάντη, τὴν αὐτὴν λυσιτελεστάτην καὶ καλλίστην τοῖς ἀκούουσιν ὑπόθεσιν ποιῆ-

σομαι τῶν λόγων, καὶ ἦν πᾶς ὁστισοῦν ἂν φαίη κάλλιστ' ἂν ἔχειν ἀκούειν καλλίστην. 15. Εἰ μὲν οὖν περὶ τινὸς ἐτέρου τοὺς λόγους ἐποιοῦμεθα νῦν, ἀλλὰ μὴ περὶ κάλλους, ἤρκεσεν ἂν ἡμῖν, ἀκούσασιν ἕνός εἰπόντος, ἀπηλλάχθαι περὶ αὐτοῦ· τοῦτο δ' ἄρα τοσαύτην ἀφθονίαν παρέχεται τοῖς βουλομένοις ἀπτεσθαι τῶν περὶ τούτου λόγων, ὥστ' οὐκ εἰ μὴ κατ' ἀξίαν τις ἐφίκοιτο τῷ λόγῳ, νομίζειν δυστυχεῖν, ἀλλ' ἢ πρὸς πολλοῖς ἄλλοις ἀκεῖνός τι δυνηθῆ συμβαλέσθαι πρὸς τοὺς ἐπαινοὺς, τῆς ἀμείνωνος οἴεσθαι πειρωῖσθαι τύχης. τὸ γὰρ οὕτω μὲν περιφανῶς ὑπὸ τῶν κρειττόνων τετιμημένον, οὕτω δὲ τοῖς ἀνθρώποις θεῖον, καὶ περισπούδαστον, πᾶσι δὲ τοῖς οὖσιν οἰκειότατον κόσμον, καὶ οἷς μὲν ἂν παρῆ παρὰ πάντων σπουδαζομένων, ὧν δ' ἀφίσταται μισουμένων, καὶ οὐδὲ προςβλέπειν ἀξιουμένων, τίς ἂν εἴη τοσοῦτον λόγων μετεσχηκῶς, ὥστ' ἐπαινέσαι πρὸς ἀξίαν ἀρκέσαι; οὐ μὴν ἀλλ' ἐπειδήπερ οὕτω πολλῶν αὐτῷ δεῖ τῶν ἐπαινεσόντων, ὥστε μόλις ἂν τῆς ἀξίας τυχεῖν, οὐδ' ἐν ἀπεικὸς καὶ ἡμᾶς ἐγχειρεῖν τι λέγειν περὶ αὐτοῦ, μέλλοντάς γε μετὰ Φίλωνα ποιεῖσθαι τοὺς λόγους. οὕτω δὴ σεμνότατον καὶ θεϊότατον τῶν ὄντων ἐστίν, ὥστε, ἴν' ὅσα θεοὶ καλοὺς τετιμήκασι παραλείπω * *. 16. Ἄλλ' οὖν ἐν τοῖς ἄνω χρόνοις ἐκ Διὸς Ἑλένη γενομένη, οὕτως ἐθαυμάσθη παρὰ πᾶσιν ἀνθρώποις, ὥστ' ἔτι τῆς ἡλικίας οὐσαν ἐντός, κατὰ τινα χρεῖαν ἐν Πελοποννήσῳ γενόμενος ὁ Θησεύς, οὕτω τῆς ὄρας ἰδὼν ἠγάσθη, ὥστ' οὐσης αὐτῷ καὶ βασιλείας ἀσφαλεστάτης, καὶ δόξης οὐ τῆς τυχοῦ-

σης, ὁμως οὐκ ἔετο βιωτὸν αὐτῷ, ταυτης ἐστερημῶ, παρελθεῖν δὲ πάντας εὐδαιμονίας, εἰ ταύτην αὐτῷ γένοιτο συνοικεῖν. οὕτω δὲ διανοηθεὶς, τὸ μὴ παρὰ τοῦ πατρὸς λαβεῖν ἀπειπὼν, μὴ γὰρ ἂν αὐτῇ αὐτὸν ἐκδοῦναι μὴπω ἡλικίας ἡμέμενην, τὴν δ' ἀρχὴν ὑπερφρονήσας ἐκείνου, καὶ παριδῶν, ὀλιγορήσας δὲ καὶ τῶν ἐν Πελοποννήσῳ πάντων δεινῶν, κοινωνοῦντ' αὐτῷ τῆς ἀρπαγῆς καὶ Πειρίθου παραλαβῶν, βίᾳ λαβῶν αὐτῇν τοῦ πατρὸς, εἰς Ἀφίδναν ἐκόμισε τῆς Ἀττικῆς· καὶ τοσαύτην ἔσχε χάριν αὐτῷ τῆς συμμαχίας ταυτησί, ὥσθ' οὕτως ἐφίλησε τὸν ἀπαντα χρόνον, ὥστε καὶ τοῖς ἐπιγενομένοις παράδειγμα γενέσθαι τὴν Θησέως καὶ Πειρίθου φιλίαν. ἐπειδὴ δὲ ἔδει κἀκείνον ἐν Ἄδου γενέσθαι, τὴν Δήμητρος μνηστευσόμενον κόρην, ἐπειδὴ πολλὰ παραινῶν, οὐκ ἠδυνήθη ταύτης αὐτὸν τῆς πείρας ἀποσχέσθαι καταπεῖσαι, συνηκολούθησεν αὐτῷ, ταύτην πρέπουσαν οἰόμενος αὐτῷ καταθήσειν τὴν χάριν, περὶ τῆς ψυχῆς ὑπὲρ αὐτοῦ κινδυνεύσαι. 17. Ἐπαυελθοῦσαν δ' εἰς Ἄργος, αὐθις ἀποδημοῦντος αὐτοῦ, ἐπειδὴ καθ' ὥραν ἦν γάμων, καίτοιγε ἔχοντες καλὰς τε καὶ εὖ γεγονυίας ἐκ τῆς Ἑλλάδος σφίσι αὐτοῖς ἄγεσθαι γυναῖκας οἱ τῆς Ἑλλάδος βασιλεῖς, οἱ δὲ συνελθόντες, ἐμνηστεύοντο ταύτην, ταῖς ἄλλας ἀπάσας ὑπεριδόντες ὡς φαυλοτέρας. γνόντες δ' ὅτι περιμάχητος ἔσται, καὶ δείσαντες μὴ πόλεμος γένηται τῇ Ἑλλάδι, μαχομένων πρὸς ἀλλήλους, ὁμωμόκασιν ὄρκον τουτονὶ ψήφῳ κοινῇ, ἢ μὴν ἐπικουρήσειν τῷ ταύτης ἀξιοθέντι· μηδ' ἐπιτρέψειν ἦν τις

ἀδικεῖν ἐγχειρῆ, ἕκαστος οἰόμενος ταύτην αὐτῷ τὴν
 συμμαχίαν παρασκευάζειν. τῆς μὲν οὖν ἰδίας γνώ-
 μης ἀπέτυχον πάντες, πλὴν Μενελάου, τῆς κοινῆς δ'
 ἐπειράθησαν αὐτίκα. οὐ πολλῶ γὰρ ὕστερον ἔριδος
 γενομένης ταῖς θεαῖς περὶ κάλλους, ἐπιτρέπουσι τὴν
 κρίσιν Πάριδι τῷ Πριάμου· ὁ δὲ τῶν μὲν σωματίων
 τῶν θεῶν ἠττηθεῖς, τῶν δωρεῶν δ' ἀναγκασθεὶς γε-
 νέσθαι κριτῆς, καὶ διδούσης Ἥρας μὲν τὴν τῆς Ἀ-
 σίας ἀρχὴν, τὸ δ' ἐν πολέμοις Ἀθηναῖς κράτος, Ἀφρο-
 δίτης δὲ τὸν τῆς Ἑλένης γάμον· καὶ φαύλοις μὲν
 ἀνθρώποις γενέσθαι ἄν ποτε νομίσας οὐκ ἐλάττω
 βασιλείαν, Ἑλένης δ' οὐδένα τῶν ἐπιγιγνομένων
 ἀξιοθῆναι, προεῖλετο τὸν ταύτης γάμον. 18. Γε-
 νομένης δὲ τῆς ὕμνουμένης ἐκείνης στρατείας κατὰ
 τῶν Τρώων, καὶ τῆς Εὐρώπης τότε πρῶτον κατὰ τῆς
 Ἀσίας ἐλθούσης, ἔχοντες οἱ τε Τρῶες, ἀποδόντες τὴν
 Ἑλένην, ἀδειῶς οἰκεῖν τὴν αὐτῶν, οἱ δ' Ἕλληνας ταύ-
 την αὐτοὺς ἐύσαντες ἔχειν, ἀπαλλάττεσθαι τῶν ἐκ
 πολέμου καὶ στρατείας δυσχερῶν, οἱ δ' οὐκ ἠβουλή-
 θησαν ἀμφοτέρω, οὐκ ἄν ποτε νομίσαντες εὐρεῖν
 ἀφορμὴν καλλίω πολέμου, περὶ ἧς ἀποθανοῦνται.
 καὶ θεοὶ δὲ τοὺς αὐτῶν παῖδας σαφῶς εἰδότες ἀπο-
 λουμένους ἐν τῷ πολέμῳ, οὐκ ἀπέτρεψαν μᾶλλον,
 ἀλλ' ἐνήγαγον εἰς τοῦτο, οὐκ ἐλάττω δόξαν αὐτοῖς
 οἰόμενοι φέρειν, τοῦ θεῶν παῖδας γενέσθαι, τὸ μα-
 χομένους ὑπὲρ Ἑλένης ἀποθανεῖν. καὶ τί λέγω τοὺς
 αὐτῶν παῖδας; αὐτοὶ πρὸς αὐτοὺς μείζω καὶ δεινό-
 τερον ἐνεστήσαντο τοῦ πρὸς Γίγαντας αὐτοῖς γενο-
 μένου πολέμου. ἐκ ἐκείνῳ μὲν γὰρ μετ' ἀλλήλων

ἐνταῦθα δὲ ἐμάχοντο πρὸς ἀλλήλους. οὗ τι γεινοί
 ἂν ἐναργέστερον δεῖγμα, ὅσῳ τῶν ἀνθρωπίνων ἀπάν-
 των ὑπερέχει τὸ κάλλος παρ' ἀθανάτοις κριταῖς;
 ὅταν γὰρ ὑπὲρ μὲν τῶν ἄλλων οὐδενὸς ἀπάντων οὐ-
 δαμοῦ τὸ παράπαν φαίνονται διενεχθέντες, ὑπὲρ δὲ
 κάλλους οὐ μόνον τοὺς υἱοὺς ἐπιδεδωκότες, ἀλλ' ἤδη
 καὶ ἀλλήλοις ἐναντία πεπολεμηκότες, ἔνιοι δὲ καὶ
 τρωθέντες, πῶς οὐχ ἀπάσαις ψήφοις προτιμῶσιν ἀ-
 πάντων τὸ κάλλος; 19. Ἄλλ' ἵνα μὴ δόξωμεν ἀπο-
 ρία τῶν περὶ κάλλους λόγων περὶ ταῦτά διατρίβειν
 αἰεὶ, ἐφ' ἕτερον βούλομαι μεταβῆναι, οὐδαμῶς ἔλατ-
 τον ὄν, ἄστε δεῖξαι τὴν τοῦ κάλλους ἀξίαν, τῶν πρό-
 τερον εἰρημένων, τὴν Ἀρκαῖδος Ἴπποδάμειαν Οἰνο-
 μάου. ὅσους τοῦ ταύτης κάλλους ἀλόντας, μᾶλλον
 αἰρουμένους ἀπέφηεν ἀποθνήσκειν, ἢ ταύτης δια-
 κισμένους, τὸν ἥλιον προσορᾶν. ὡς γὰρ ἐλάβετο τῆς
 ἡλικίας ἢ παῖς, καὶ τὰς ἄλλας ὁ πατὴρ οὐ πολλῶ τῷ
 μέσῳ παρενεγκοῦσαν ἑώρα, τῆς μὲν ὥρας αὐτῆς ἄ-
 λους, (τοσοῦτον γὰρ αὐτῇ περιῆν, ὥστε καὶ τὸν γε-
 γεννηκόθ' ὑπηγάγετο παρὰ φύσιν) καὶ διὰ τοῦτ'
 ἀξιῶν αὐτὴν ἔχειν παρ' ἑαυτῷ, βούλεσθαι δ' ἐκδι-
 δόναι πλαττώμενος αὐτὴν τῷ ταύτης ἀξίῳ, τὰς παρ'
 ἀνθρώπων φεύγων αἰτίας, μηχανὴν τινα μηχανᾶται
 τῆς ἐπιθυμίας ἀδικωτέραν, καὶ ἦν ὤετο φραδίως, ὅπερ
 ἐβούλετο, καταστήσειν. ὑπὸ γὰρ ἄρματι, ὡς οἶόν τε
 μάλιστα ἦν εἰς τάχος ὑπὸ τῆς τέχνης ἐξειργασμένη,
 τοὺς ἐν Ἀρκαδίᾳ ζεύξας ἐν τῷ τότε ταχίστους ἵππους,
 ἡμιλλᾶτο πρὸς τοὺς μνηστῆρας τῆς κόρης, ἄθλον τῆς
 νίκης παρελθόντας αὐτοῖς αὐτὴν προτιθεῖς, ἢ στέ-

ρεσθαι τῆς κεφαλῆς ἠτηθέντας. καὶ ἤξιου δ' αὐ-
 τὴν αὐτοῖς συναναβαίνειν τὸ ἄρμα, ὅπως ἀποσχο-
 λούμενοι περὶ ταύτην, ἀμελοῖεν τῆς ἱππικῆς. οἱ δ',
 ἀποτυχόντος τοῦ πρώτως ἀψαμένου τοῦ δρόμου,
 καὶ τῆς κόρης ἐκπεσόντος μετὰ τοῦ ζῆν, τὸ μὲν ἀπο-
 κνῆσαι πρὸς τὸν ἀγῶνα, ἢ μεταθεῖναι τι τῶν βεβου-
 λευμένων, μεираκιῶδες εἶναι ὑπολαβόντες, τὴν δ' ὁ-
 μότητα μισήσαντες Οἰνομάου, ἄλλος ἄλλον ἔφθανεν
 ἀποθνήσκων, ὡσπερ δεδοικῶς μὴ τοῦ τεθῆναι περὶ
 τῆς κόρης ἀμάρτη. καὶ προῆλθέ γε μέχρι τρισκαί-
 δεκα νέων ὁ φόνος· θεοὶ δ' ἐκείνον τῆς πονηρίας
 μισήσαντες ταυτησί, τοὺς τε τεθνεῶτας ἄμα, καὶ
 τὴν κόρην ἐλεοῦντες· τοὺς μὲν ὅτι κτήματος ἀπε-
 στέρηται τοιούτου· τὴν κόρην δ' ὅτι τῆς ὄρας οὐ
 κατὰ καιρὸν ἀπολαύει· κηδόμενοί τε τοῦ νέου, ὅς-
 τις ἔμελλε (Πέλοψ δ' ἦν οὗτος) ἀγωνιεῖσθαι, ἄρμα
 τε χαρίζονται τούτῳ κάλλιον τέχνης πεπονημένον,
 ἵππους τε ἀθανάτους, δι' ὧν ἔμελλε τῆς κόρης κύ-
 ριος εἶναι. καὶ γέγονέ γε τὸν κηδεστήν ἐπὶ τέρμασι
 τῆς νίκης ἀπεκτονῶς. 20. Οὕτω τὸ τοῦ κάλλους
 χρῆμα ἀνθρώποις τε θεῖον εἶναι δοκεῖ, καὶ τιμώμε-
 νον τῶν πάντων, καὶ θεοῖς ἐσπούδασται πολλαχόσε.
 διὸ δὴ καὶ ἡμῖν οὐκ ἂν ἔχοι τις μέμφεσθαι δικαίως,
 προὔργου λογισαμένοις τὸ ταῦτα περὶ κάλλους διεξ-
 ελθεῖν. Οὕτω μὲν δὴ καὶ Ἀρίστιππος διῆλθε τὸν
 λόγον.

21. ΕΡΜ. Σὺ δὲ λοιπὸς εἶ, Χαρίδημε, ὅπως
 δ' ὡσπερ κορωνίδα τῶν τοῦ κάλλους καλῶν ἐπιθήσῃ
 τὸν λόγον.

ΧΑΡ. Μηδαμῶς, ὡς πρὸς θεῶν, περαιτέρω προελθεῖν με βιάση. ἱκανὰ γὰρ δηλώσαι τὴν συνουσίαν καὶ τὰ νῦν εἰρημένα· ἄλλως τ' οὐδ' ὅσα περ εἶπον ἀπομνημονεύοντα. ῥᾶον γὰρ ἂν τις μνημονεύοι τῶν ἑτέροις εἰρημένων, ἢ τῶν αὐτῶ.

ΕΡΜ. Ταῦτα μὲν δὴ ἐστίν, ὧν ἐξ ἀρχῆς ἐπεθυμοῦμεν ἐπιτυχεῖν. οὐ γὰρ δὴ τοσοῦτον ἡμῖν τῶν λόγων ἐκαίνων, ὅσον ἐμέλησε τῶν σῶν ἀκοῦσαι. ἄστ', ἦν τούτων ἀποστερήσης, καὶ κείνα μάτην ἔση πεπονηκώς. ἀλλὰ, πρὸς Ἑρμοῦ, τὸν ἅπαντα λόγον ὡς περ ὑπέστης ἐξ ἀρχῆς, ἀπόδος.

ΧΑΡ. Βέλτιον μὲν ἦν τούτοις ἀπαλλάττειν με τῶν δυσχερῶν ἀγαπῶντα· ἐπεὶ δ' οὕτω προθυμῆ καὶ τῶν ἡμετέρων ἀκοῦσαι λόγων, καὶ τοῦθ' ὑπηρετεῖν ἀνάγκη, ὧδε τοίνυν καὶ αὐτὸς ἐποίησά μιν τὸν λόγον. 22. Εἰ μὲν πρῶτος αὐτὸς ἤρχον περὶ τοῦ κάλλους λέγειν, προσιμίῳ ἂν ἐδεόμην συχνῶν· ἐπεὶ δ' ἐπὶ πολλοῖς ἔρχομαι τοῖς πρότερον εἰρηκόσιν ἐρῶν, οὐδὲν ἀπεικὸς τοῖς ἐκείνων κεχρημένον ὡς προσιμί· οἱς ἐπιφέρειν ἐξῆς τὸν λόγον· ἄλλως τ' οὐδ' ἕτερωσε τῶν λόγων γινομένων, ἀλλ' ἐνταῦθα καὶ τῆς αὐτῆς ἡμέρας, ὡστ' ἐκείναι καὶ τοὺς παρόντας λαθεῖν, ὡς ἄρ' οὐχ ἕκαστος ἰδίᾳ λογοποιουσιν, ἀλλὰ τὸν αὐτὸν ἕκαστος ἐπὶ μέρους διεξέρχονται λόγον. ἕτερω μὲν οὖν ἤρκει γ' ἂν εἰς εὐφημίαν, ἅπερ ὑμῶν ἕκαστος ἔτυχεν εἰπὼν περὶ τοῦ κάλλους ἰδίᾳ. τούτῳ δὲ τοσοῦτον περίεστιν, ὡς καὶ τοῖς ἐπιγιγνομένοις, ἔξω τῶν νῦν εἰρημένων, οὐ δεῖν ἐκαίνων τῶν εἰς αὐτό. πλεῖστα γὰρ πολλαχόθεν, αὐτὰ πρῶτα δεῖν λέγειν ἕκαστα

δόξαν, παρίστησιν, ὡςπερ ἀνθίων εὐτυχοῦντι λειμῶνι, ἀεὶ τῶν φαινομένων ἄρτι προσαγομένων τοὺς ὄρεπομένους. ἐγὼ δ' ἐκ πάντων ἐκλέξας, ὅσα μοι δοκῶ μὴ βέλτιον εἶναι παραλιπεῖν, λέξω διὰ βραχέων, ὅπως τῷ τε κάλλει τὰ γιγνόμενα ἀποδώσω, ὑμῖν τε τὸ μακρολογεῖν παραλιπῶν, δράσω κεχαρισμένα. 23. Τοῖς μὲν οὖν ἢ δι' ἀνδρίαν ἢ καθ' ἑτέραν τινὰ τῶν ἀρετῶν ἡμῶν προέχειν δοκοῦσιν, ἢ μὴ, τῷ καθ' ἡμέραν ποιεῖν εὖ, ἀναγκάζουσιν ἡμᾶς εὖ αὐτοῖς διακεῖσθαι, βασκαίνομεν μᾶλλον, ἐξ ὧν τ' ἂν οὐ καλῶς αὐτοῖς τὰ πράγματα πραττόμενα σχοιή. καλοὺς δ' οὐ μόνον οὐ φθονοῦμεν τῆς ὄρας, ἀλλ' εὐθύς τε ἰδόντες ἀλισκόμεθα, ὑπεραγαπῶμεν τε, οὐδ' ἀποκνοῦμεν ὡςπερ κρείττοσιν, ὅσον ἂν ἡμῖν ἐξῆ δουλεύοντες αὐτοῖς. ἡδιον ἂν οὖν ὑπακούσαι τις ὄρας εὐτυχηκότι, ἢ προστάξειε τῷ μὴ τοιοῦτω, καὶ πλείω χάριν ἂν εἰδείη τῷ πολλὰ προστάττοντι μᾶλλον, ἢ τῷ μῆδ' ὄτιοῦν ἐπαγγέλλοντι. 24. Καὶ τῶν μὲν ἄλλων ἀγαθῶν, ὧν ἂν ἐνδεεῖς ὦμεν, οὐ περαιτέρω σπουδάζομεν τοῦ τιχεῖν· κάλλους δ' ἡμῖν οὐδεὶς οὐδὲ πώποτε γέγονε κόρος. ἀλλ' ἐάν τε τὸν Ἀγλαΐης, τὸν εἰς Ἴλιον ποτὲ συναναβάντα τοῖς Ἀχαιοῖς, ἐάν θ' Ἐτάκινθον τὸν καλόν, ἢ τὸν Λακεδαιμόνιον Νάρκισσον κάλλει νικῶμεν, οὐκ ἀρκεῖν ἡμῖν δοκοῦμεν, ἀλλὰ δεδοίκαμεν μὴ λάθωμεν τοῖς ἐπιγιγνομένοις ἂν καταλιπόντες ὑπερβολήν. 25. Σχεδὸν δ', ὡς εἰπεῖν, πάντων τῶν ἐν ἀνθρώποις πραγμάτων ὡςπερ κοινὸν παράδειγμα τὸ κάλλος ἐστὶ· καὶ οὔτε στρατηγοῖς εἰς κάλλος ἡμέληται τὰ στρατεύματα συν-

τάσσειν, οὔτε ρήτορας τοὺς λογους συντιθέναι, οὔτε μὴν γραφεῦσι τὰς εἰκόνας γεγραφέναι. ἀλλὰ τί ταῦτα λέγω; ἂν τὸ κάλλος τίλος ἐστίν· ὅν γὰρ εἰς χρῆσαν ἤκομεν ἀναγκασίως, οὐκ ἐλλείπομεν οὐδὲν σπουδῆς εἰς ὅσον ἕξιςτι κάλλιστα κατασκευάζειν. τῷ τι γὰρ Μενέλεω οὐ τοσοῦτον ἐμέλησε τῆς χρείας τῶν οἰκῶν, ἢ ὅσον τοὺς ἐξερχομένους ἐκπλήττειν· καὶ διὰ τοῦθ' οὕτω πολυτελεστάτους ἄμα κατασκεύασε, καὶ καλλίστους, καὶ τῆς γνώμης οὐχ ἤμαρτεν· ὁ γὰρ Ὀδυσσεύς οὕτως ἀγασθῆναι λέγεται τούτους, κατὰ πύστιν τοῦ πατρὸς εἰς αὐτὸν ἀφιγμένος, ὡς εἶπεν Μεισιστράτῳ τῷ Νεστορίδῃ,

Ζηνὸς που τοιήδε γ' Ὀλυμπίου ἔνδοθεν αὐλή.
αὐτὸς θ' ὁ τοῦ μειρακίου πατὴρ οὐκ ἄλλου του χάριν μιλοπαρήους ἦγε τὰς ναῦς, συστρατευόμενος τοῖς Ἑλλήσιν ἐπὶ Τροίαν, ἢ ὅπως τοὺς ὀρώοντας ἐκπλήττειν ἔχη. καὶ σχεδὸν εἴ τις ἐκάστην ἐξετάζει βούλεται τῶν τεχνῶν, εὐρήσει πάσας ἐς τὸ κάλλος ὀρώσας, καὶ τοῦτον τυγχάνειν τοῦ παντὸς τιθεμένης. 26. Τοσοῦτον δὲ τὸ κάλλος τῶν ἄλλων ἀπάντων ὑπερέχειν δοκεῖ, ὥστε τῶν μὲν ἢ δικαιοσύνης, ἢ σοφίας, ἢ ἀνδρείας μετεχόντων, πολλὰ τις ἂν εὖροι τιμώμενα μᾶλλον· τῶν δὲ ταύτης τῆς ἰδέας κοινωνηκότων βέλτιόν ἐστιν εὐρεῖν οὐδὲν, ὥσπερ δὴ καὶ τῶν μὴ μετεσχηκότων ἀτιμότερον οὐδὲν. μόνους γοῦν τοὺς μὴ καλοὺς ὀνομάζομεν αἰσχροὺς, ὅς οὐδὲν ὄν, εἴ τι τις ἔχων τύχοι πλεονέκτημα τῶν ἄλλων, κάλλους ἐστερημένος. 27. Τοὺς μὲν οὖν ἢ δημοκρατουμένοις τὰ κοινὰ διοικοῦντας, ἢ τυράννοις ὑποτεταγμέ

νοῦς, τοὺς μὲν δημαγωγούς, τοὺς δὲ κόλακας καλοῦ-
 μέν· μόνους δὲ τοὺς ὑπὸ ταύτῃ τῇ δυνάμει γενο-
 μένους θαυμάζομεν τε, φιλοπόνους τε καὶ φιλοκά-
 λους ὀνομάζομεν, καὶ κοινούς νομίζομεν εὐεργέτας
 τοὺς τῶν καλῶν ἐπιμελητάς. ὅτε τοίνυν οὕτω μὲν
 σεμνὸν τὸ κάλλος ἐστίν, σθῆτι δὲ τοῖς πᾶσιν ἐν εὐχῆς
 μέρει τυχεῖν, κέρδος τε νομίζουσι τὸ τοῦτω τι δια-
 κονῆσαι δυναθῆναι, πῶς ἡμῶς εἰκότως οὐκ ἂν τις
 ἐμίμπατο, εἰ τοσοῦτον ἔχοντες κέρδος κερδαίνειν,
 ἔπειθ' ἔκοντὶ προῖέμεθα, μὴδ' αὐτὸ τοῦτο αἰσθῆσθαι
 δυναθέντες, ὅτι ζημιούμεθα; 28. Τοσοῦτον μὲν
 δὴ καὶ γὰρ τὸν λόγον ἐποίησάμην, πολλὰ τῶν ἐνόητων
 μοι περὶ κάλλους εἰπεῖν ἀφελὼν, ἐπειδὴ τὴν συνου-
 σίαν ἐπιπολὺ παρατεινομένην ἐώρων.

ΕΡΜ. Εὐδαίμονές γε, οἳ τοιαύτης ἀπολειλαύ-
 κατε τῆς συνουσίας· σχεδὸν δ' ἤδη καὶ γὰρ οὐδὲν ἔ-
 λαττον ὑμῶν ἔσχηκα² διὰ σέ.

N E P Ω N

Ἡ ΠΕΡΙ ΤΗΣ ΟΡΤΧΗΣ ΤΟΥ ΙΣΘΜΟΥ,
[ΕΙ ΓΝΗΣΙΟΣ].

ARGUMENTVM.

In principio quidem huius de Nerone narrationis plura de imperatoris consilio Isthmum perfodiendi et opere incepto, deinde vero pauca quoque de Nerone et voce, et cantu, et furore, quo, ut in certaminibus vinceret, ita ageretur, ut tragœdum cedere nolentem in conspectu Graecorum interimi iuberet, denique de impetu, quo Apollinem Pythicum ob oraculum ulcisceretur, referuntur.

Librum esse Lucianeum contendit Wieland; plurimi negarunt.

ΜΕΝΕΚΡΑΤΟΣ ΚΑΙ ΜΟΤΣΩΝΙΟΣ.

MEN. Ἡ ὄρυγή τοῦ Ἴσθμοῦ καὶ σοὶ, Μουσώνιε, διὰ χειρὸς, ὡς φασί, γεγονυῖα τῷ τυράννῳ, νοῦν εἶχεν Ἕλληνα;

ΜΟΤΣ. Ἴσθι, ὦ Μενέκρατες, καὶ βελτίω ἐπιθυμῆσθαι Νέρωνα. τὰς γὰρ περιβολὰς τῆς Πελοποννήσου, τὰς ὑπὲρ Μαλέαν, ξυγγῆρει τοῖς θαλασσομένοισι εἴκοσι σταδίων τοῦ Ἴσθμοῦ φήγμυτι.

ΜΕΝ. Τοῦτο δ' ἂν καὶ τὰς ἐμπορίας ὤνησε, καὶ τὰς ἐπὶ θαλάττῃ πόλεις, καὶ τὰς ἐν τῇ μεσογείᾳ. καὶ γὰρ δὴ κἀκείναις ἀποχωρῶν ὁ οἶκος καρπὸς, ἦν τὰ ἐπιθαλάττια εὐπράττη. ταῦτα δὴ διέξελθε, Μουσῶνιε, βουλομένοις ἡμῖν ἀκροάσασθαι πᾶσιν, εἰ μὴ τι σπουδάσαι διανοῆ ἕτερον.

ΜΟΥΣ. Δίεμι βουλομένοις. εὐ γὰρ οἶδ' ὅτι χαριζοίμην ἂν μᾶλλον τοῖς γε ἀφιγμένοις ἐς ἀηδὲς οὕτω φροντιστήριον ἐπὶ τῷ σπουδάσειν. 2. Νέρω-να τοίνυν ἐς Ἀχαΐαν ὦδαί ἦγον, καὶ τὸ σφόδρα αὐ-τὸν πεπεικέναι, μὴδ' ἂν τὰς Μούσας ἀναβάλλεσθαι ἡδίων. ἐβούλετο δὲ καὶ τὰ Ὀλύμπια (τὸν γυμνικώ-τατον τῶν ἀγώνων) στεφανοῦσθαι ἄδων. τὰ γὰρ Πύθια, τούτων μὲν ἑαυτῷ μετεῖναι μᾶλλον, ἢ τῷ Απόλλωνι. μὴ γὰρ ἂν μὴδ' ἐκείνον ἐναντίαν αὐτῷ κινῆσαν τε καὶ ὦδὴν θίσθαι. ὁ δὲ Ἰσθμὸς, οὐ τῶν ἀποθεν αὐτῷ βεβουλευμένων· ἀλλ' ἐντυχῶν τῇ φύ-σει τοῦ τόπου, μεγαλοουργίας ἠράσθη, τὸν τε βα-σιλέα τῶν ἐπὶ τὴν Τροίαν ποτὲ Ἀχαιῶν ἐνθυμηθεὶς, ὡς τὴν Εὐβοίαν τῆς Βοιωτίας ἀπέτεμεν Εὐρύπῳ τῷ περὶ τὴν Χαλκίδα· ἔτι γε μὴν καὶ τὸν Δαρεῖον, ὡς ὁ Βόσπορος ἐγεφυρώθη αὐτῷ ἐπὶ τοὺς Σκύθας· τὰ δὲ Ξέρξου καὶ πρὸ τούτων ἴσως ἐγενόησε, μέγιστα τῶν μεγαλοουργιῶν ὄντα· καὶ πρὸς τούτοις, τὸ δι' ὀλίγου ἀλλήλοις ἐπιμίξαι πάντα, εἶσαιτο τὴν Ἑλλά-δα λαμπρῶς ἐστιᾶσθαι τοῖς ἔξωθεν· αἱ γὰρ τύραν-νοι φύσεις μεθύουσι μὲν, ψαύουσι δὲ πῃ καὶ ἀκοῦ-σαι τοῦτο φθέγμα. 3. Προελθὼν δὲ τῆς σκηνῆς ἕμνον μὲν Ἀμφιτρίτης τε καὶ Ποσειδῶνος ἦσε, καὶ

ἄσμα οὐ μέγα Μελικίρτη δὲ καὶ Λευκοθέα. ὄρεξαν-
 τος δ' αὐτῶ χρυσῆν δίκελλαν τοῦ τὴν Ἑλλάδα ἐπι-
 τροπεύσαντος, ἐπὶ τὴν ὄρυχὴν ἦξε, κροτοῦμενός τε
 καὶ ἄδόμενος, καὶ καθικόμενος τῆς γῆς, τρίς, οἶμαι
 τοῖς τε τὴν ἀρχὴν πεπιστευμένοις παρακελευσαίμενος
 ξυμπόνως ἄπτεσθαι τοῦ ἔργου, ἀνῆει εἰς τὴν Κόριν-
 θον, τὰ Ἡρακλείους δοκῶν ὑπερβεβλήσθαι πάντα.
 οἱ μὲν δὴ ἐκ τοῦ δεσποτηρίου, τὰ πετρώδη τε καὶ
 δύσεργα ἐξεπόνουν, ἡ στρατιὰ δὲ τὰ γεώδη τε καὶ
 ἐπίπεδα. 4. Ἐβδόμην δὲ που καὶ πέμπτην ἡμέραν
 προσεξευγμένων ἡμῶν τῷ Ἴσθμῷ, κατέβη τις ἐκ Κο-
 ρίνθου λόγος οὐπω σαφής, ὡς δὴ τοῦ Νέρωνος με-
 τεγνωκός τις τὴν τομὴν. ἔφασαν δὲ τοὺς Αἰγυπτίους
 γεωμετροῦντας τῆς ἑκατέρας θαλάττης τὰς φύσεις,
 οὐκ ἰσοπέδοις αὐταῖς συντυχεῖν ἀλλ' ὑψηλοτέραν ἡγου-
 μένους τὴν ἐκ τοῦ Λεχαιίου περὶ τῆ Αἰγίνης δεδοικέναι.
 πελάγους γὰρ τοσούτου νήσω ἐπιχυθέντος, κἄν ὑπο-
 βρύχιον ἀπενεχθῆναι τὴν Αἰγίαν. Νέρωνα δὲ τῆς μὲν
 τοῦ Ἴσθμου τομῆς οὐδ' ἂν Θαλῆς μετέστησεν ὁ σο-
 φώτατός τε καὶ φυσικώτατος. τοῦ γὰρ τεμεῖν αὐτὸν ἦ-
 ρα μᾶλλον, ἢ τοῦ δημοσίᾳ ἄδειν. 5. Ἡ δὲ τῶν Ἑσπε-
 ρίων ἔθνων κίνησις, καὶ ὀξύτατος, ὡς τῶν ἐκείνης
 νῦν ἀπτόμενος, ὄνομα δὲ αὐτῷ Βίνδαξ, ἀπήγαγεν
 Ἑλλάδος τε καὶ Ἴσθμου Νέρωνα, ψυχρῶς γεωμετρή-
 σαντα. τὰς γὰρ θαλάσσας ἰσογαλοῦς τε καὶ ἰσοπέ-
 δους οἶδα. φασὶ δ' αὐτῶ καὶ τὰ ὑπὸ τῆς Ῥώμης
 ὀλισθαίνειν ἤδη, καὶ ὑποδιδόναι. τουτὶ καὶ αὐτοὶ
 χθῆς ἠκούσατε τοῦ προπταίσαντος χιλιάρχου.

6. MEN. Ἡ φωνὴ δὲ, Μουσῶνις, δι' ἣν μου-

σομανεῖ, καὶ τῶν Ὀλυμπιάδων τε καὶ Πυθιάδων ἐρεῖ, πῶς ἔχει τῷ τυράνῳ; τῶν γὰρ Ἀθήνῃσι πρόσ- πλεόντων οἱ μὲν ἐθαύμαζον, οἱ δὲ κατεγέλων.

ΜΟΤΣ. Ἄλλ' ἐκεῖνός γε, ὃ Μενέκρατες, οὕτε θαυμασίως ἔχει τοῦ φθέγματος, οὕτ' αὖ γελοίως· ἡ γὰρ φύσις αὐτὸν ἀμέμπτως τε καὶ μέσως ἤρμωσε. φθέγγεται δὲ κοῖλον μὲν φύσει, καὶ βαρὺ, ἐγκειμέ- νης αὐτῷ τῆς φάρυγγος· μέλη δ' οὕτω κατεσκευα- σμένα βρομβεῖ πως. οἱ δὲ γε τόνοι τῶν φθόγγων ἐπιλαίνουσιν τοῦτον, ἐπεὶ μὴ θαρσέει αὐτῷ· χρωμά- των δὲ φιλανθρώπια, καὶ μελοποιίῃ, εὐαγῶγα μὲν δὴ, καὶ κιθαρωδίᾳ εὐσταλεῖ, καὶ οὗ καιρὸς βαδίσαι, καὶ στήναι, καὶ μεταστῆναι, καὶ τὸ νεῦμα ἐξομοιω- σαι τοῖς μέλεσιν, αἰσχύνῃν ἔχοντος μόνου τοῦ βασι- λῆα δοκεῖν ἀκριβοῦν ταῦτα. 7. Εἰ δὲ μιμοῖτο τοὺς κρείττονας, φεῦ γέλωτος, ὡς πολὺς τῶν θεωμένων ἐκπίπτει, καίτοι μυρίων φόβων ἐπηρητημένων, εἴ τις ἐπ' αὐτῷ γελῶν εἶη. νεύει μὲν γὰρ, τοῦ μετρίου πλέον ξυνάγων τὸ πνεῦμα, ἐπ' ἄκρων διίσταται τῶν ποδῶν ἀνακλώμενος, ὡς περ οἱ ἐπὶ τοῦ τροχοῦ. φύ- σει δ' ἐρευθρὸς ὢν, ἐρευθεῖ μᾶλλον, ἐμπιπραμένον αὐτῷ τοῦ προσώπου· τὸ δὲ πνεῦμα ὀλίγον, καὶ οὐκ ἀποχρῶν που δὴ.

8. ΜΕΝ. Οἱ δ' ἐν ἀγῶνι πρὸς αὐτὸν πῶς ὑφί- νονται, ὃ Μουσῶνις; τέχνη γὰρ που χαρίζονται.

ΜΟΤΣ. Τέχνη μὲν, ὡς περ οἱ ὑποπαλαίοντες· ἀλλ' ἐνθυμήθητι, ὃ Μενέκρατες, τὸν τῆς τραγωιδίας ὑποκριτὴν, ὡς Ἰσθμοῖ ἀπέθανεν. ἴσοι γὰρ κίνδυνοι καὶ περὶ τὰς τέχνας, ἣν ἐπιτείνωσιν οἱ τεχνάζοντες.

MEN. Καὶ τί τοῦτο, Μουσῶνι; σφόδρα γὰρ ἀνήκοος τοῦ λόγου.

ΜΟΥΣ. Ἄκουε δὴ λόγου ἀτόπου μὲν, ἐν ὀφθαλμοῖς δὲ Ἑλλήνων πεπραγμένου. 9. Ἰσθμοῖ γὰρ νόμου κειμένου, μήτε κωμωδίαν ἀγωνίζεσθαι, μήτε τραγωδίαν, ἐδόκει Νέρων τραγωδοὺς νικᾶν. καὶ παρῆλθον εἰς τὴν ἀγωνίαν ταύτην, πλείους μὲν ὁ δ' Ἡπειρώτης, ἄριστα φωνῆς ἔχων, εὐδοκιμῶν δ' ἐπ' αὐτῇ, καὶ θαυμαζόμενος, λαμπρότερα τοῦ εἰωθότος ἐπλάττετο καὶ τοῦ στεφάνου ἐρᾶν, καὶ μηδ' ἀνήσειν πρότερον ἢ δέκα τάλαντα δοῦναί οἱ Νέωνα ὑπὲρ τῆς νίκης. ὁ δ' ἠγχιαινέ τε, καὶ μανικῶς εἶχε· καὶ γὰρ δὴ καὶ ἠπροᾶτο ὑπὸ τῇ σκηνῇ, ἐπ' αὐτῷ δὴ τ' ἀγῶνι. βοῶντων δὲ τῶν Ἑλλήνων ἐπὶ τῷ Ἡπειρώτῃ, πέμπει τὸν γραμματεῖα, κελεύων ὑφεῖναι αὐτῷ τοῦτον· αὐτοῦ δὲ ὑπεραίροντος τὸ φθέγμα, καὶ δημοτικῶς ἐρίζοντος, εἰσπέμπει Νέρων ἐπ' ὀκριβάντων τοὺς ἑαυτοῦ ὑποκριτάς, οἷον προσήκοντάς τε τῷ πράγματι. καὶ γὰρ δὴ καὶ δέλτους ἐλεφαντίνους καὶ διθύρους προβεβλημένοι αὐτάς ὥσπερ ἐγχειρίδια, καὶ τὸν Ἡπειρώτην ἀναστήσαντες πρὸς τὸν ἀγχοῦ κίονα, κατέαξαν αὐτοῦ τὴν φάρυγγα, παίοντες ὀρθαῖς ταῖς δέλτοις.

10. *MEN.* Τραγωδίαν δὲ ἐνίκα, Μουσῶνι, μισρὸν οὕτω πάθος ἐν ὀφθαλμοῖς τῶν Ἑλλήνων ἐργασάμενος;

ΜΟΥΣ. Παιδιά ταῦτα νεανία τῷ μητροκτονήσαντι. εἰ δὲ τραγωδίας ὑποκριτὴν ἀπέκτεινεν ἐκτεμῶν αὐτοῦ τὸ φθέγμα, τί χρὴ θαυμάζειν; καὶ γὰρ

Ὁ δὲ καὶ τὸ Πυθικὸν στόμιον, παρ' οὗ αἱ ὄμφαι ἐνέ-
πνεον, ἀποφράττειν ὤρμησεν, ὡς μηδὲ τῷ Ἀπόλλωνι
φρωνὴ εἶη· καίτοι τοῦ Πυθίου καταλέξαντος αὐτὸν
εἰς τοὺς Ὀρέστας τε καὶ Ἀλκμαίωνα, οἷς τὸ μητρο-
κτονῆσαι, καὶ λόγον τινὰ εὐκλείας ἔδωκεν, ἐπειδὴ
πατράσιν ἐτιμώρησεν. ὁ δὲ μηδαμῶς εἰπεῖν ἔχων
ὄτω ἐτιμώρησεν, ὑβρίσθαι ὑπὸ τοῦ θεοῦ ᾤετο, πρα-
ώτερα τῶν ἀληθῶν ἀκούων. 11. Ἀλλὰ μεταξὺ λό-
γων, τίς ἢ προσιοῦσα ναῦς; ὡς ἐπάγειν τι ἀγαθὸν
ἔοικεν. ἐστεφάνωνται γὰρ τὰς κεφαλὰς, ὡς περ χορὸς
εὐφημος, καὶ τις ἐκ πρώρας προτείνει τὴν χεῖρα,
παρακελευόμενος ἡμῖν θάρσειν τε, καὶ χαίρειν, βοᾷ
τε, εἰ μὴ παρακούω, Νέρωνα οἴχεσθαι.

MEN. Βοᾷ γὰρ, Μουσῶνιε, καὶ σαφεστερόν γε,
ὄσω τῆς γῆς ἄπτεται.

MOTΣ. Εὐγε, ὦ θεοί.

MEN. Ἀλλὰ μὴ ἐπευχώμεθα· ἐπὶ γὰρ τοῖς κει-
μένοις οὐ φασὶ δεῖν.

ΤΡΑΓΩΙΔΟΠΟΛΑΓΡΑ.

ARGUMENTVM.

„Scopus huius dramatis est exponere maligni-
tatem ac pertinaciam podagrae, quae medicamentis
magis exasperatur, quam sanatur, secundum tri-
tum illud Ovid. I. Pont. El. 4. Tolle re nodosam
nescit medicina podagram. Praeterea lu-

dibrio habere medicastroa vana promittentes aequo ac podagricorum mores eosque ad patientiam hortari.“

Lucianum auctorem esse, certum non est.

**ΠΟΔΑΓΡΟΣ, ΧΟΡΟΣ, ΠΟΔΑΓΡΑ, ΑΓΓΕΛΟΣ,
ΙΑΤΡΟΙ ΚΑΙ ΒΑΣΑΝΟΙ.**

ΠΟΔ. ὦ στυγνὸν ὄνομα, ὃ θεοῖς συγοῦμενον,
Ποδάγρα, πολυτένακτε, Κωκυτοῦ τέκνον,
Ἦν Ταρτάρου κενθμῶσαι ἐν βαθυκυλίοις,
Μέγαια Ἐριννὺς γαστρὸς ἐξεγείνατο,
Μαζοῖσί τ' ἐξέθρεψε, καὶ πικρῷ βρέφει
Εἰς χεῖλος ἐσάλαξεν Ἀληκτὴ γάλα,
Τίς τὴν δυσώνυμόν σε δαιμόνων ἄρα
Εἰς φῶς ἀνήκεν; ἦλθεσ ἀνθρώποις βλάβος.
Εἰ γὰρ τεθνεῶσιν ἀμπλακημάτων τίσις
Βροτοῖς ὀπηθεῖ, τῶν ἔδρασαν ἐν φάει,
Οὐ Τάνταλον ποτοῖσιν, οὐδ' Ἴξιονα
Τροχῶ στροβητὸν, οὐδὲ Σίσυφον πέτρω
Ἐδει κολάζειν ἐν ὁμοίσι Πλουτέως·
Ἀπλῶς δὲ πάντας τοὺς κακῶς δεδρακότας
Τοῖς σοῖς προσάπτειν ἀρθροκηδέσιν πόνοισ·
Ὡς μου τὸ λυπρὸν καὶ ταλαίπωρον δέμας,
Χειρῶν ἀπ' ἄκρων εἰς ἄκρας ποδῶν βάσεις,
Ἰχῶρι φαύλῳ, καὶ πικρῷ χυμῷ χολῆς
Πνεύματι βιαίῳ τῶδε διασφίγγον πόρους
Ἐσηκε, καὶ μεμυκὸς ἐπιτείνει πόρους.
Σπλάγχχνων δ' ἐπ' αὐτῶν διάπυρον τρέχει κακόν,
Δίταισι φλογμῶν σάρκα πυρπολούμενον,

Ὅποια κρητῆρ μεσὸς Αἰτναίου πυρός,
 Ἡ Σικελὸς αὐλῶν ἀλιπόρου διασφάγος,
 Ὅπου δυσεξέλικτα κυματούμενος,
 Σήραγξι πετρῶν σκολιὸς εἰλεῖται κλύδιον.
 Ὡς δυστέκμαρτον πᾶσιν ἀνθρώποις τέλος,
 Ὡς εἰς μάτην σε πάντες ἀμφιθάλλομεν,
 Ἐλπίδι ματαία μωρὰ βουκολούμενοι.

ΧΟΡ. Ἀνὰ Δίνδυμον Κυβήβης
 Φρύγες ἐνθεον ὄλολυγῆν
 Ἐπαλῶ τελοῦσιν ἄττει.
 Καὶ πρὸς μέλος κεραύλου
 Φρυγίου κατ' οὔρεα Τρωῶλου,
 Κῶμον βοῶσι Λυδοί.
 Παραπλήγες δ' ἀμφὶ ῥόπτροις
 Κελαδοῦσι Κρητὶ φυνθμῶ
 Νόμον εὐὰν Κορὺβαντες.
 Κλάζει δὲ βρίθουσα σάλπιγξ
 Ἄρει κρέκουσα θούρω
 Πολεμηΐαν αὐτήν.
 Ἡμεῖς δὲ σοὶ, Ποδάγρα,
 Πρώταις ἔαρος ἐν ᾠραις
 Μύσται τελοῦμεν οἴκτους,
 Ὅτε πᾶς χλοητόκοισι
 Ποίαις τέθηλε λειμῶν,
 Ζεφύρου δὲ δένδρεα προαῖς
 Ἐπαλοῖς κομᾶ πετήλοις.
 Ἄδὲ δύσγαμος κατ' οἴκους
 Μερόπων θροεῖ χελιδῶν,
 Καὶ νύκτερος κατ' ὕλαν

Τὸν Ἴτυν στάνει δακρύοις

Ἄτιθις γόοις ἀηδῶν.

ΠΟΔ. Ὡμοι πόνων ἀρωγόν, ὧ τρίτου ποδός
Μοῖραν λαλογχός βάκτρον, ἐξέριδός μου
Βάσιν τρέμουσαν, καὶ κατίθυγον τρίβον,
Ἴχνος τε βαιὸν ὡς ἐπιστήσω πέδω.

Ἐγειρε, τλήμον, γυῖα δεμνίων ἄπο.

Καὶ λείπε μελάθρων τὴν ὑπώροφον στέγην.

Σκέδασον δ' ἀπ' ὄσσων νύχιον ἄερος βάθος,

Μολῶν θύραζε, καὶ πρὸς ἡλίου φάος

Ἀθόλωτον αὔραν πνεύματος παιδροῦ σπάσον.

Δέκατον γὰρ ἤδη τοῦτο πρὸς πέμπτῳ φάει,

Ἐξ οὗ ζόφῳ σύγκλειστος ἡλίου δίχα,

Εὐναῖς ἐν ἀστρώτοισι τείρομαι δέμας.

Ψυχὴ μὲν οὖν μοι, καὶ προθυμία πάρα,

Βάσεις ἀμείβειν ἐπὶ θύρας ὠρημένω.

Δέμας δὲ νωθρὸν οὐχ ὑπηρετεῖ πόθοις.

Ὅμως δ' ἐπείγου, θυμὲ, γιγνώσκων ὅτι

Πτωχὸς ποδαγρῶν, περιπατεῖν μὲν ἂν θέλῃ,

Καὶ μὴ δύνηται, τοῦτον ἐν νεκροῖς τίθει.

Ἄλλ' εἶα.

Τίνες γὰρ οἶδε βάκτρα νωμῶντες χεροῖν,

Κάρηνα φύλλοις ἀκτέας καταστεφεῖς·

Τίνα δαιμόνων ἄγουσι κωμαστὴν χορδόν;

Μῶν, Φοῖβε Παιῖαν, σὸν γεραίρουσιν σέβας;

Ἄλλ' οὐ στέφονται Δελφίδος φύλλῳ δάφνης.

Ἡ μὴ τις ὕμνος Βακχείων κωμάζεται;

Ἄλλ' οὐκ ἔπεστι κισσίνη σφραγὶς κόμαις.

Τίνες ποθ' ἡμῖν, ὧ ξένοι, βεβήκατε;

Αὐδαῖτε, καὶ πρόεσθε νημερτῆ λόγον.
 Τίς δ' ἐστίν, ἣν ὑμνεῖτε, λέξατ' ὦ φίλοι.

ΧΟΡ. Σὺ δ' ὦν τίς, ἡμᾶς, καὶ τίνων, προσεννί-
 πεις;

Ὡς γάρ σε βᾶκτρον, καὶ βάσις μηνύστον,
 Μύστην ὀρῶμεν τῆς ἀνικῆτου θεᾶς.

ΠΟΔ. Εἷς εἰμι καὶ γὰρ τῆς θεᾶς ἐπάξιος;

ΧΟΡ. Τὰν μὲν Κυπρίαν Ἀφροδίταν
 Σταγόνων προπεσοῦσαν ἄπ' αἰθέρος,
 Ἄνεθρέψατο κόσμιον ἄρμογὰν
 Ἄλιος ἐνὶ κύμασι Νηρεῦς.

Τὰν δ' Ὀκεανοῦ παρὰ παραῖς
 Ζηνὸς παράκοιτιν Ὀλυμπίου,
 Λευκώλενον, εὐρέσι κόλποις
 Ἦραν ἐτιθήνατο Τηθύς.

Κορυφαῖσι δὲ κρατὸς ἐν ἀφθίτῳ
 Ἐλόχευσε κόρης ἄτρομον φῦαν
 Κρονίδας, μέγ' ἄριστος Ὀλυμπίων,
 Τὰν ἐγρεκύνδοιμον Ἀθάναν.

Τὰν δ' ἡμετέραν θεὸν ὀλβίαν
 Ὁ γέρον λιπαραῖσιν ἐν ἀγκάλαις
 Πρώταν ἐλόχευσεν Ὀφίων.

Ὅτ' ἐπαύσατο μὲν σκότιον φάος,
 Ἄνετειλέ τε λαμπέτις ἡὼς,
 Καὶ παμφαῆς ἀέλλου σέλας,
 Τότε καὶ Ποδάγρας ἐφάνη κραίτος
 Ὅτε γὰρ λαγόνων σε τεκοῦσα
 Μοῖρα Κλωθὴ τότε ἔλουσεν,
 Ἐγέλασεν ἅπαν σέλας οὐρανοῦ,

Μέγα δ' ἔκτυπεν εὐδῖος αἰθήρ,
 Τὴν δ' εὐγλαγέτοις ἐνὶ μαζοῖς,
 Εὐσολβος ἐθρέψατο Πλούτων.

ΠΟΛ. Τίσι δ' ἐν τελεταῖς ὀργιάζει προσπόλους;

ΧΟΡ. Οὐχ αἶμα λάβρον προσχέομεν ἀπὸ στόματος
 σιδάρου,

Οὐ τριχὸς ἀφέτου λυγίζεται στροφαῖσιν αὐχὴν,
 Οὐδὲ πολυκρότοις ἀστραγάλοις πέπληγε κῶτις,
 Οὐδ' ὠμὰ λακιστὰ κρέα σιταύμεθα ταύρων.

*Οτε δὲ πτελέας ἔαρι βρῦει τὸ λιπτόν ἄνθος,
 Καὶ πολυκέλαδος κόσσυφος ἐπὶ κλάδοισιν ἄδει,
 Τότε διὰ μελέων ὄξυ βέλος πέπηγε μύσταις,
 Ἄφανές, κρύφιον, δεδυκὸς ὑπὸ μυχθοῖσι γυίων,
 Πόδα, γόνυ, κοτύλην, ἀστραγάλους, ἰσχία, μηρούς,
 Χεῖρας, ὠμοπλάτας, βραχίονας, κόρυνα, καρπούς,
 Ἐσθίει, νέμεται, φλέγει, κρατεῖ, πυροῖ, μαλάσσει,
 Μέχρις ἂν ἡ θεὸς τὸν πόνον ἀποφυγεῖν κελεύσῃ.

ΠΟΛ. Εἷς ἄρα καὶ γὰρ τῶν κατωργητασμένων
 Ἐλαθον ὑπάρχων; τοὶ γὰρ ἡμέτω πνευμένης
 Δαίμων φανεῖσα, σὺν δ' ἐγὼ μύστεις ὄμοῦ
 Ἔμνων κατάρξω, τὸ ποδαγρῶν ἄδων μέλος.

ΧΟΡ. Σίγα μὲν, αἰθήρ, καὶ νήμερος ἔστω,

Καὶ πᾶς ποδαγρῶν εὐφημεῖται.

*Ἴδε πρὸς θυμέλας κλινοχαρῆς

Βαίνει δαίμων, σκίμπων βέσσω

Ἐστηριζομένη χείροις μακάρων

Πολυπραοτάτη, καὶ σοῖς προσπόλοις

Ἰλαος ἔλθοις, ὄμματι φαιδρῶ,

Δούσης δὲ πόνοις λύκιν ὠκεῖαν,

Ταῖς δ' εἰαριναῖς ὥραις.

ΠΟΔ. Τίς τὴν ἀνίκητόν με δεσπότιν πόνων
 Οὐκ οἶδε ποδώγραν, τῶν ἐπὶ χθονὸς βροτῶν,
 Ἦν οὔτε λιβάνων ἀτμὶς ἐξιλάσκεται,
 Οὔτε χυθὲν αἷμα βωμίοις παρ' ἐμπύροις,
 Οὐ ναὸς ὄλβου περικρεμῆς ἀγάμμασιν.
 Ἦν οὔτε Παιᾶν φαρμάκοις νικᾶν σθένει,
 Πάντων ἰατρὸς τῶν ἐν οὐρανῶ θεῶν,
 Οὐ παῖς ὁ Φοῖβου πολυμαθῆς Ἀσκληπιος.
 Ἐξ οὗ γὰρ ἐφύη πρῶτον ἀνθρώποις γένος,
 Τολμῶσι πάντες τοῦ μὲν ἐκβαλεῖν σθένος,
 Κυκῶντες αἰεὶ φαρμάκων τεχνήματα.
 Ἄλλος γὰρ ἄλλην ἐπ' ἐμὲ πειράζει τέχνην·
 Τρίβουσιν ἀγνόγλωσσα, καὶ σέλινά μοι,
 Καὶ φύλλα θριδάκων, καὶ νομαίαν ἀνδράχνην,
 Ἄλλοι πράσιον, οἱ δὲ ποταμογεῖτονα,
 Ἄλλοι κνίδας τρίβουσιν, ἄλλοι σύμφυτον,
 Ἄλλοι φακοὺς φέρονται τοὺς ἐκ τελεμάτων,
 Σταφυλίον ἐφθόν, οἱ δὲ φύλλα Περσικῶν,
 Τυσχύαμον, μήκωνα, βολβούς, σίδια,
 Ψύλλιον, λίβανον, ῥίζαν ἐλλεβόρου, νίτρον,
 Τῆλιν μετ' οἴνου, γυρινην, κολλάμφακον,
 Κυπαρισσίην κικίδα, γύριν κριδίην,
 Κράμβης ἀπέφθου φύλλα, γύψον ἐκ γάρου,
 Σπυράθους ὄρειας αἰγὸς, ἀνθρώπου κόπρος,
 Ἄλευρα κυάμων, ἄνθος Ἀσίου λίθου.
 Ἐφουσι φρένους, μυγαλάς, σαύρας, γαλαῖς,
 Βατράχους, ὑαίνας, τραγελάφους, ἀλώπεκας.
 Ποῖον μέταλλον οὐ πεπεισάται βροτοῖς;

Τίς οὐχὶ χυμὸς; ποῖον οὐ δένδρου δάκρυ;
 Ζῶων ἀπάντων ὅστιᾶ, νεῦρα, δέρματα,
 Στέαρ, αἷμα, μυελὸς, οὖρον, ἀπόπατος, γάλα.
 Πίνουσιν οἱ μὲν τὸ διὰ τεσσάρων ἄκος,
 Οἱ δὲ τὸ δι' ὀκτώ· τὸ δὲ δι' ἑπτὰ πλείονες.
 Ἄλλος δὲ πίνων τὴν ἱεράν, καθαίρεται.
 Ἄλλος ἐπ' αἰοιδαῖς ἐπιθετῶν ἐμπαίζεται,
 Ἰουδαῖος ἕτερον μωρὸν ἐξάδει λαβῶν.
 Ὁ δὲ θεραπεῖαν ἔλλαβε παρὰ τῆς κράνης.
 Ἐγὼ δὲ ταῦτοις πᾶσιν οἰμῶζειν λέγω,
 Καὶ τοῖς ποιοῦσι ταῦτα, καὶ πειρῶσί με,
 Εἴωθ' ἀπαντῶν μᾶλλον ὀργιλώτερα.
 Τοῖς δὲ φρονοῦσι μηδὲν ἀντίξουν ἐμοὶ,
 Ἥπιον ἔχω νοῦν, εὐμενῆς τε γίγνομαι.
 Ὁ γὰρ μεταλαβῶν τῶν ἐμῶν μυστηρίων,
 Πρῶτον μὲν εὐθύς εὐστομεῖν διδάσκεται,
 Τέρπων ἅπαντας, εὐτραπέλους λέγων λόγους.
 Πᾶσιν δ' ὀρᾶται μετὰ γέλωτος, καὶ κρότου,
 Ὅτε ἐπὶ λουτρᾷ φερόμενος βαστάζεται.
 Ἴτην γὰρ, ἦν Ὀμηρος εἶπεν, εἰμ' ἐγώ,
 Βαίνουθ' ἐπ' ἀνδρῶν κρεῖττα, καὶ βῆσεις ποδῶν
 Ἀπαλῆς ἔχουσα, παρὰ δὲ τοῖς πολλοῖς βροτῶν
 Ποδάγρα καλοῦμαι, γιγνομένη ποδῶν ἄγρα.
 Ἄλλ' εἶα μύσται πάντες ὀργίων ἐμῶν,
 Γεραίρεθ' ὕμνοις τὴν ἀνίκητον θεάν.

ΧΟΡ. Ἀδαμάντινον ἦθος ἔχουσα κόρη,
 Πουλυσθενές, ὄβριμόθυμε θεά,
 Κλύε σῶν ἱερῶν μερόπων ἑνοπάς.
 Μέγα σὸν κράτος, ὀλβιόφρον Ποδάγρα·

Τὰν καὶ Διὸς ὠκὺ πέφρικε βέλος,
 Τρομέει δέ σε κύμαθ' ἄλδος βαθείης,
 Τρομέει βασιλεὺς ἐνέρον αἴδας.
 Ἐπιδесμοχαρὲς, κατακλινοβατῆς,
 Κωλυσοδρόμα, βασαναστραγάλα,
 Σφυροπρησιπύρα, μογισαψεδάφα,
 Δοιδυκοφόβα, γονυκλανουγρῦπτα,
 Περικονδυλοπωροφίλα,
 Γονυκαμψεπίκυρτε Ποδάγρα.

ΑΓ. Δέσποινα, καιρίω γὰρ ἤτησας ποδὶ,
 Ἄκουε, ἔπος γὰρ οὐκ ἐτώσιον φέρω.
 Ἄλλ' ἔστι πρῶξις τῶν λόγων συνέμπορος.
 Ἐγὼ γάρ, ὡς ἔταξας, ἠρέμω ποδὶ,
 Πόλεις ἰχνεύων, πάντας ἠρέυνων δόμους,
 Μαθεῖν ποδιῶν, εἴ τις σὸν οὐ τιμῆ κρείτος.
 Καὶ τῶν μὲν ἄλλων εἶδον ἡσυχον φρένα,
 Νικωμένον, ἄνασσα, σαῖν βίῃ χροῖν.
 Δύω δὲ τώδε φῶτε τολμηρῶ θράσει,
 Ἐφραζέτην λαοῖσι, καὶ κατωμνύτην,
 Ὡς οὐκ ἔτ' ἔστι σὸν κρείτος σιβάσμιον,
 Ἄλλ' ἔκβολον βροτιῶν σε θήσουσι βίου.
 Διόπερ κραταιῶς συνοχμῶσας δεσμῶ πάδα
 Πεμπταῖος ἦκω, στείδια διατύσας δύσ.

ΠΟΔ. Ὡς κραιπνὸς ἔπιτης, ἀγγέλων ὄμιστέ μοι.
 Τίγος δὲ καὶ γῆς ὄρια δυσβράτου λεπῶν
 Ἦκει; σαφῶς μήνυσον, ὥς ἴδω τέχους.

ΑΓ. Πρῶτον μὲν ἔλιπον πάντε βαθρῶν κλίμακα,
 Ἐύλων τρέμουσαν διαλύττεισιν ἀρμυγαῖς,
 Ὅθεν με δέχεται κορδυβαλλῶδες πέδον,

Σκληροῖσι ταρσοῖς ἀντερεῖδον κρούμασιν.
 Ὅπερ διανύσας ἔχνεσιν ἀλγεινοῖς ἐγὼ,
 Ἐστρωμένην χάλιξιν εἰσέβην ὁδὸν,
 Καὶ δυσπάτητον ὀξέσιν κέντροις λίθων
 Μεθ' ἣν ὀλίσθω περιπεσὼν λείας ὁδοῦ,
 Ἐσπευδον εἰς τὸ πρόσθε, διάλυτος δέ μου
 Ἐσυρεν ὀπίσω πηλὸς ἀσθενῆ σφυρά,
 Δι' ἧς περῶντι, νότιος ἐκ μελῶν ἰδρῶς
 Ἐρῶει, βάσιν μου σαθρὰν ἐκλυομένῳ.
 Ὅθεν με δέχεται πᾶν δέμας κεκμηκότῃ,
 Πλατεῖα μὲν κέλευθος, ἀλλ' οὐκ ἀσφαλῆς.
 Τὰ μὲν γὰρ ἔνθεν, τὰ δὲ ἐκεῖθεν ὀχήματα
 Ἠπειγεν, ἠνάγκαζεν, ἔσπερχεν τρέχειν.
 Ἐγὼ δὲ νωθρὸν ἐλαφρὰ κουφίζων πόδα,
 Δόγματος ἔβαινον εἰσόδου πίζαν στενήν,
 Ἐως ἀπήνη παραδρῦμη τροχῆλατος.
 Μύστης γὰρ ὦν σὸς, ταχὺ τρέχειν οὐκ ἔσθενον.

ΠΟΔ. Οὐκ εἰς μάτην, βέλτιστε, προῦξίς ἦδε σοι
 Ὅρθῶς πέπρακται, τῇ δὲ σῆ προθυμίᾳ
 Ἴσαισι τιμαῖς ἀντισηκόσσω χάριν.
 Ἐστω δὲ σοι δώρημα θυμῆρες τόδε,
 Ἐξῆς τριετίας πειράσῃ κοῦφων πόγων.
 Τιμῆς δὲ μιαρὸν, καὶ θεοῖς ἐχθίστατον,
 Τίνες, πότ' ὄντες, καὶ τίνων πεφυκότες,
 Τολμᾶτε Ποδάγρας ἀνθαμιλλᾶσθαι κράτει;
 Τῆς οὐδ' ὁ Κρονίδας οἶδε νικῆσαι βίαν.
 Λέγετ', ὦ κάκιστοι, καὶ γὰρ ἠρώων ἐγὼ
 Ἐδάμασα πλείστους, καὶ γ' ἐπίστανται σοφοί.
 Πρίαμος ποδάρκης, ποδαγρὸς ὦν, ἐκλήϊζετο.

Ἔθανε δ' Ἀχιλλεύς ποδαγρός ὦν, ὃ Πηλέως.

Ὁ Βελλεροφόντης, ποδαγρός ὦν, ἐκαρτέρει.

Θηβῶν δυνάστης Οἰδίπους ποδαγρός ἦν.

Ἐκ τῶν Πελοπιδῶν ποδαγρός ἦν ὃ Πλεισθένης

Ποιάντος υἱὸς ποδαγρός ὦν, ἦρχε στόλου.

Ἄλλος Ποδάρκης Θεσσαλῶν ἦν ἡγεμῶν.

Ὅς ἐπέπερ ἔπεσε Πρωτεσίλαος ἐν μάχῃ,

Ὅμως ποδαγρός ὦν, καὶ πονῶν, ἦρχε στόλου.

Ἰθάκης ἄνακτα Λαερτιάδην Ὀδυσσεῖα

Ἐγὼ κατέπεφνον, οὐκ ἄκανθα τρυγόνος.

Ὡς οὔτι χαιρήσοντες, ὧ δυσδαίμονες,

Ἴσῃν πάθησθε κόλασιν οἷς δεδράκατε.

ΙΑΤ. Σῦροι μὲν ἔσμεν, ἐκ Δαμασκοῦ τῷ γένει,

Λιμῷ δὲ πολλῷ καὶ πενίᾳ κρατούμενοι,

Γῆν καὶ θάλασσαν ἐφέπομεν πλανώμενοι.

Ἐχομεν δὲ χρίσμα πατροδώρητον τόδε,

Ἐν ᾧ παρηγοροῦμεν ἀλγούντων πόνουσ.

ΠΟΔ. Τί δὴ τὸ χρίσμα, καὶ τίς ἡ σκευή; φράσον,

ΙΑΤ. Μύστις με σιγαῖν ὄρκος, οὐκ ἔῃ φράσαι,

Καὶ λοισθία θνήσκοντος ἐντολὴ πατρὸς.

Ὅς ἔταξε κεύθειν φαρμάκου μέγα σθένος,

Ὁ καὶ σὲ παύειν οἶδεν ἡγριωμένην.

ΠΟΔ. Εἴτ', ὧ κατάρατοι, καὶ κακῶς ὀλοῦμενοι,

Ἔστιν τις ἐν γῆ φαρμάκῳ δρᾶσις τόση,

Ὁ χρισθὲν οἶδε τὴν ἐμὴν παῦσαι βίαν;

Ἄλλ' εἶα, τήνδε σύμβασιν συνθώμεθα,

Καὶ πειράσωμεν, εἴτε φαρμάκου σθένος

Ἐπέρτερον πέφυκεν, εἴτ' ἐμαὶ φλόγες.

Δεῦτ', ὧ σκυθρωπαὶ, πάντοθεν ποτώμεναι

Βάσανοι, πάριδροι τῶν ἐμῶν βακχευμάτων,
 Πελάζετ' ἄσσον. καὶ σὺ μὲν ποδῶν ἄκρους
 Φλέγμαينه ταρσοὺς δακτύλων ποδῶν ἄχρη.
 Σὺ δὲ σφυροῖς ἐμβαινε. σὺ δὲ μηρῶν ἄπο
 Ἐς γόνατα λιῖβε πικρὸν ἰχώρον βιάθος.
 Ἐμείς δὲ χειρῶν δακτύλους λυγίζετε.

ΠΟΝ. Ἴδ', ὡς ἔταξας, πάντα σοι δεδρακάμεν,
 Κεῖνται βοῶντες οἱ ταλαίπωροι μέγα,
 Ἄπαντα γυῖα προσβολῇ στρεβλούμενοι.

ΠΟΔ. Φέρετ', ὦ ξῖνοι, μάθωμεν ἀτρεκέστατον,
 Εἰ χρυσθὲν ὑμᾶς φάρμακον τόδ' ἰσχυρῆ.
 Εἰ γὰρ σαφῶς τόδ' ἐστὶν ἀντίξουν ἐμοῖ,
 Λικοῦσα γαῖαν, εἰς μυχοὺς εἴμι χθονός,
 Αἰστός, ἀφανῆς, πύματα Τρωτάρου βιάθη.

ΙΑΤ. Ἴδου, κήχρισται, κοῦ χαλῆ φλεγμὸν πόσση.

ΠΟΔ. Οἱ μοι, παπαί γε, τείρομαι, διόλλυμαι,
 Ἄπαν πέπαρμαι γυῖον ἀσπόκη κακῶ.
 Οὐ Ζεὺς κεραινοῦ τοῖον αἰωρεῖ βέλος,
 Οὐδεὶς θαλίσης τοῖα μαίνεται κλύδων,
 Οὐδὲ στροβητὴ λαίλακος τόση βία.
 Μὴ κάρχαρον πορθεῖ με δῆγμα Κερβίρου;
 Μὴ τις ἐχίδνης ἰδὸς ἀμφιβόσκειται;
 Ἡ διαβροχῆς ἰχώρι Κενταύρου πέπλος;
 Ἐλείρι', ἄνασσα, φάρμακον γὰρ οὗτ' ἐμόν,
 Οὗτ' ἄλλο, δύναται σὸν ἀναχαιτίσαι δρόμον,
 Ψήφοις δὲ πάσαις πᾶν ἔθνος νικῆς βροτῶν.

ΠΟΔ. Παύσασθε, βύσανοι, καὶ πόρους μακίσκωσι
 Τῶν μετανοούντων εἰς ἐμὴν ἔριν μολεῖν.
 Γίγνωσκέτω δὲ πᾶς τις, ὡς μόνη θεῶν

Αιεγκτιος ούσα, φαρμάκοις οὐ πείθομαι.

ΧΟΡ. Οὐτε Διὸς βρονταῖς Σαλμωνέος ἤρισε ρία,
Ἄλλ' ἔθανε πολέοντι δαμείσα θεοῦ φρένα βέλει.

Οὐκ ἐρίσας ἐχάρη Φοῖβῳ Σάτυρος Μαρσύας,

Ἄλλὰ λιγὺ παίρει κείνου περὶ δέρμα πίτυς.

Πένθος αἰείμνηστον δι' ἔριν τοκάς ἔσχε Νιδόβη,

Ἄλλ' ἔτι μυρομένη, προχέει πολὺ δάκρυ Σιπύλῳ.

Μαιονία δ' Ἀράχνη Τριτωνίδος ἤλθεν ἐς ἔριν·

Ἄλλ' ὀλέσασα τύπον, καὶ νῦν ἔτι νήματα πλέκει·

Οὐ γὰρ ἴσον μακάρων ὄργαῖς θράσος ἐστὶ μερόπων,

Ὡς Διὸς, ὡς Λητοῦς, ὡς Παλλάδος, ὡς Πυθίου.

Ἴπιον, ὃ πάνδημε, φέροις ἄλγημα Ποδάγρα,

Κοῦφον, ἐλαφρὸν, ἄδριμυ, βραχυβλαβές, ἀνώδυνον,

Εὐφορον, εὐληκτον, ὀλιγοδρανές, εὐπερίπατον.

Πολλαὶ μορφαὶ τῶν ἀτυχούντων,

Μελέται δὲ πόνων, καὶ τὸ σῆνθηθες

Τοὺς ποδαγρῶντας παραμυθεῖσθω.

Ὅθεν εὐθύμως, ὃ συνναύκληροι, λήσεσθ'·

Πόνων, εἰ τὰ δοκηθέντ' οὐκ ἐτελέσθη,

Τοῖς δ' ἀδοκήτοις πόρον εὔρεν θεός.

Πῶς ἀνεχέσθω τῶν πασχόντων,

Ἐμπαιζόμενος, καὶ σκωπτόμενος.

Τοῖον γὰρ ἔφην τόδε πρῶγμα.

Ω Κ Υ Π Ο Υ Σ .

ARGVMENTVM.

Ocypus Podalirii et Astasiae filius fuit, pulchritudine et viribus praestans, qui Gymnasia et venatus non negligeret. Saepe cum videret eos, qui ab implacabili podagra tenerentur, deridebat, dicens, plane nihil esse illum morbum. Indignatur ergo Dea, et per pedes irruit. Illo vero fortiter ferente, ac negante, supinum omnino Dea abiicit. Scena dramatis ponitur esse Thebis. Chorus constat podagris eius regionis, Ocypodem convincentibus. Est autem drama valde lepidorum unum. Personae dramatis: Podagra, Ocypus, Educator, Medicus, Dolor, Nuntius. Prologum agit Podagra.

Lucianum non agnoscunt viri docti. Gesnero liber ab aliquo imitatore Tragodopodagrae scriptus videtur.

ΠΟΔΑΓΡΑ, ΩΚΤΗΠΟΤΣ, ΤΡΟΦΕΤΣ, ΙΑΤΡΟΣ,
ΠΟΝΟΣ, ΚΑΙ ΑΓΓΕΛΟΣ.

ΠΟΔ. Δεινὴ μὲν ἐν βροτοῖσι, καὶ δυσῶνυμος
Ποδάγρα κέκλημαι, δεινὸν ἀνθρώποις πάθος,
Λεσμῶ δὲ νευρίνοισι τοὺς πόδας βρόχοις,
Ἀρθροισιν εἰσδραμοῦσα μὴ νοουμένη.
Γέλῳ δὲ τοὺς πληγέντας ὑπ' ἐμοῦ,

Καὶ μὴ λέγοντας ἀτρεικῆ τῆς συμφορᾶς,
 Ἄλλ' εἰς ματαίαν πρόφασιν ἐξησυχημένους.
 Ἄπας γὰρ αὐτὸν βουκολεῖ ψευδοστομῶν,
 Ὡς ἐνσασεικῶς ἢ προκόψας ποι βάσιν,
 Λέγει-φίλοισι, μὴ φράσας τὴν αἰτίαν·
 Ὁ μὴ λέγει γὰρ, ὡς δοκῶν λαθεῖν τινας,
 Χρόνος δέ γ' ἔρπων μηνύει, κἄν μὴ θέλῃ.
 Καὶ τότε δαμασθεῖς, ὀνομάσας μου τοῦνομα,
 Πᾶσι θρίαμβος ἐμβεβάστακται φίλοις.
 Πόνος δέ μοι συνεργός ἐστι τῶν κακῶν·
 Ἐγὼ γὰρ οὐδέν εἰμι τούτου δίχα μόνη.
 Τοῦτ' οὖν δάκνει με, καὶ φρενῶν καθ'ἀπτεται,
 Ὅτι τὸν ἅπασιν αἴτιον πόνον κακῶν,
 Οὐδεὶς κακούργοις λοιδορεῖ βλασφημίαις,
 Ἄλλὰ κατ' ἐμοῦ πέμπουσι δυσφήμους ἄρας,
 Ὡς δευμὸν ἐλπίζοντες ἐκφυγεῖν ἐμόν.
 Τί ταῦτα φλυαρῶ, κοῦ λέγω τίνοσ χάριν
 Πάρεμι, μὴ φέρουσα τὴν ἐμὴν χολήν;
 Ὁ γὰρ Δόλων γενναῖος, δ' Ἰφρασύς Ὠκύπους,
 Φρονεῖ καθ' ἡμῶν, μηδὲν εἶναι μέ τι λέγων.
 Ἐγὼ δ' ὑπ' ὀργῆς, ὡς γυνὴ δεδηγμένη,
 Ἀντιδάκα τοῦτον ἀθεράπευτον εὐσιτόχως,
 Ὡς ἦν ἔθος μοι κονδύλου ποδὸς τυχεῖν
 Ἢδὴ δ' ὁ δεινὸς πόνος ἔχει λεπτὸν τόπον,
 Καὶ τὴν βάσιν νυγμοῖσι τρυπᾷ τὴν κάτω.
 Ὁ δ' ὡς δρόμοισιν ἢ πάλῃ πλήξας ἔχνος,
 Πλανᾷ γέροντα παιδαγωγὸν ἄθλιον.
 Καὶ κλειψίχωλον πόδα τιθεὶς ἰχθυεμένον,
 Δύστηνος αὐτὸς ἐκ δόμων προσέρχεται.

ΩΚΤΠ. Πήθην δ' ὁ δεινὸς κατὰ ποδῶν οὔτος
παρῆν,

Ἄτραυματίστος, ἄβατος, ἄστατος πόνοσ;
Τείνω δὲ νεῦρον οἷα τοξότης ἀνήθ.

Βέλος προπέμπων, καὶ λέγειν βιάζεται,
Τὸ τῶν πονούντων ἴσχατον, στοιχεῖ χρόνος.

ΤΡΟΦ. Ἐπαιρε σαυτὸν, ὃ τέκνον, καὶ κούφισον,
Λή πως με πίπτων, καταβάλλης σὺ χωλὸς ὢν.

ΩΚΤΠ. Ἴδου κρατῶ σε δίχα βάρους, καὶ πεί-
θουμαι,

Καὶ τον πονούντα πόδα τιθῶ, καὶ καρτεροῶ.

Νεωτέρω γὰρ αἴσχος ἐν παισὶν αἰεὶ,

Τηρέτης ἀδύνατος γογγύζων γέρον.

ΤΡΟΦ. Μή, μή τι ταῦτα, μῶρέ, μή με κερτόμει
Μή μ' ὡς νέον κόμπαζε, τοῦτ' εἰδὼς, ὅτι

Ἐν ταῖς ἀνάγκαις πῶς γέρον ἐστὶν νέος.

Πείθου λόγοντι· τὸ πέρας ἂν ὑποσπάσω,

Ἐστην ὁ πρέσβυς, σὺ δ' ὁ νέος πίπτεις χαμαί.

ΩΚΤΠ. Σὺ δ' ἂν σφαλῆς, πέπτωκας ἄπονος ὢν
γέρον.

Προθυμία γὰρ ἐν γέρονσι παρέπεται·

Πρᾶξις δὲ τούτοις οὐκέτ' ἐστὶν εὐτονος.

ΤΡΟΦ. Τί μοι σοφίζῃ, κοῦ λέγεις οἷω τρόπου
Πόνος προῆλθε σοῦ ποδὸς κόλλην βίαισιν;

ΩΚΤΠ. Δρόμοισιν ἀσκῶν, κοῦφον ὡς τιθῶ πόδα,
Τρέχων ἔστειλα, καὶ συνεμίχθην πόνο.

ΤΡΟΦ. Πᾶλλιν τρέχ' ὅς τις εἶπον, ἢ καθήμενος,
Πῶγωνα τίλλει κουρέων ὑπ' ὠλένας.

ΩΚΤΠ. Οὐκοῦν παλαίων ὡς θέλων παρεμβολῆν

Βαλεῖν, ἐπλήγην. τοῦτο δὴ πίστευε μοι.

ΤΡΟΦ. Ποῖος στρατιώτης γέγονας, ἵνα παρεμβολὴν

Βάλλων συ πληγῆς; περικυκλοῖς ψευδηλογῶν.

Τὸν αὐτὸν ἡμεῖς εἶχομεν λόγον ποτέ,

Μηδενὶ λέγοντες τὴν ἀλήθειαν φίλων.

Νῦν δ' εἰσορᾷς ἅπαντα ἐξ . . . . .

Ὁ πόνος δ' ἐλελλξας ἐμμελῶς διαστρέφει.

ΙΑΤ. Ποῖ ποῖ καθεύρω κλεινὸν Ὠκύπουν, φίλοι,

Τὸν πόδα πονοῦντα, καὶ βᾶσιν παρειμένον;

Ἰατρὸς γὰρ ὢν, ἔκλυον ὑπὸ φίλου τινός,

Πάσχοντα δεινὰ τοῦτον ἀστάτῳ πάθει·

Ἄλλ' αὐτὸς οὔτος ἐγγὺς ὀμμάτων ἐμῶν,

Κεῖται καὶ εὐνῆς ὑπτιος βεβλημένος.

Ἀσπάζομαι σε πρὸς θεῶν, καὶ σὸν . . . . .

Τί τοῦτο; λέξον, Ὠκύπου, τάχα,

Εἰ γὰρ μάθοιμι, τυχὸν ἴσως ἰάσομαι

Τὸ δεινὸν ἄλγος, τοῦ πάθους τὴν συμφορὰν.

ΩΚΤΠ. Ὁρᾷς με, Σωτήρ, καὶ πάλιν Σωτήριχε,

Σάλπιγγος αὐτῆς οὔνομ' ἔχων Σωτήριχε,

Δεινὸς πόνος με τοῦ ποδός δάκνει κακῶς,

Δειλὸν δὲ βῆμα, κοῦχ ἀπλοῦν τιθῶ ποδί.

ΙΑΤ. Πόθεν; τί παθῶν; μήνυσον, ἢ ποίῳ τρόπῳ;

Μαθῶν γὰρ ἀλήθειαν ὁ ἱατρὸς ἀσφαλῶς,

Κρεῖττον πρόσεισι, σφάλλεται δὲ μὴ μαθῶν.

ΩΚΤΠ. Δρόμον τίν' ἀσκιῶν, καὶ τέχνην γυμναστικὴν,

Δεινῶς ἐπλήγην ὑπὸ φίλων δημολίκων.

ΙΑΤ. Πῶς οὖν ἀηδῆς οὐ πάρεστι φλεγμονή

Τοπου κατ' αὐτοῦ, κοῦκ ἔχεις τίν' ἐμβροχὴν;

ΩΚΤΗ. Οὐ γὰρ στέγω τὰ δεσμά τῶν ἐριδιῶν,
Εὐμορφίαν ἄχρηστον εἰς πολλοὺς καλήν.

ΙΑΤ. Τί οὖν δοκεῖ σοι; κατακνήσω σου τὸν πόδα
Ἄν γὰρ παράσχῃς μοι, γιγνώσκειν σε χρὴ,
Ὡς ταῖς τομαῖσι πλεῖστον αἷμά σου κενῶ.

ΩΚΤΗ. Ποίησον εἴ τι καινὸν ἐξευρεῖν ἔχεις,
Ἴν' εὐθὺ δεινὸν ἐκ ποδῶν παύσης πόνον.

ΙΑΤ. Ἴδου σιδηρόχαλκον ἐπιφέρω τομήν,
Ὅξειαν, αἰμόδιπον, ἡμιστρόγγυλον.

ΩΚΤΗ. Ἐα, ἔα . . . . .

ΤΡΟΦ. Σῶτερ, τί ποιεῖς; μὴ τύχοις σωτηρίας.

Τολμᾶς σιδηρόσπαρτον ἐπιβαλεῖν πόνον;

Μηδὲν κατειδῶς, προσφέρεις κακὸν ποσί.

Ψευδὴς γὰρ ἔκλυες, ὣν ἀκήκοας ἔργων.

Οὐ γὰρ πάλαισιν, ἢ δρόμοισι, ὡς λέγει,

Ἄσκῶν ἐπλήγη. τοῦτο γοῦν ἄκουέ μου.

Ἦλθεν μὲν οὖν τὸ πρῶτον ὑγιῆς ἐν δόμοις,

Φαγῶν δὲ πολλὰ, καὶ πιῶν ὁ δυστυχῆς,

Κλίνης ὑπερθε καταπεσῶν, ὑπνοῖ μόνος·

Ἐπειτα νυκτὸς διυπνίσας, ἐκραύγασεν,

Ὡς δαίμονι πληγεὶς, καὶ πάντα φόβον λαβεῖν

Ἐλεξε δ', οἴμοι, πόθεν ἔχω κακὴν τύχην,

Δαίμων τάχα κρατῶν ἔξω ποδός·

Πρὸς ταῦτα νυκτὸς ἀνακαθήμενος μόνος,

Ὅποια κῆρυξ ἐξεθρήνει τὸν πόδα.

Ἐπεὶ δ' ἀλέκτωρ ἡμέραν ἐσάλπισεν,

Οὔτος προσῆλθε, χεῖρα θεὸς ἐμοὶ πικρὰν,

Θρηῶν, πυρέσσω, ἐπ' ἐμοὶ βάζων.

Ἄ πρὶν δὲ σοι κατεΐπε, πάντ' ἐφεύσατο,
Τί. δεινὰ κρύπτων τῆς νόσου μυστήρια.

ΩΚΤΠ. Γέρον μὲν αἰεὶ τοῖς λόγοις ὀπλίζεται,
Καυχώμενος τὰ πάντα, μηδὲ ἓν σθένων.

Ὅ γὰρ πονῶν τε, καὶ φίλοις ψευδῆ λέγων,
Πεινῶντ' ἔοικε μαστίχην μασσωμένῳ.

ΙΑΤ. Πλανᾶς ἅπαντας, ἄλλα δ' ἐξ ἄλλων λέγεις,
Λέγων, πονεῖν μὲν, ὃ δὲ πονεῖς, οὐπω λέγεις.

ΩΚΤΠ. Πῶς οὖν φράσω σοι τοῦ πάθους τῆν
συμφορὰν;

Πάσχων γὰρ, οὐδὲν οἶδα, πλὴν πονῶ μόνον.

ΙΑΤ. Ὅταν ἀφορμῆς δίχα πονῆ τις τὸν πόδα,
Πλάσσει τὸ λοιπὸν οὓς θέλει κενοὺς λόγους,
Εἰδὼς τὸ δεινὸν ᾧ συνέξενκται κακῷ
Καὶ νῦν μὲν ἀκμήν εἰς . . . . .

Ἐπὰν δὲ καὶ τὸν ἕτερον ἀλγήσης πόδα,
Στένων, δακρύσεις, ἓν δὲ σοι φράσαι θέλω.

Τοῦτ' ἐστ' ἐκεῖνο, καὶν θέλης, καὶν μὴ θέλης.

ΩΚΤΠ. Τίδ' ἐς' ἐκεῖνό γ', εἶπέ, καὶ τί κληίζεται;

ΤΡΟΦ. Ἐχει μὲν ὄνομα συμφορᾶς γέμον διπλῆς.

ΩΚΤΠ. Οἴμοι. τί τοῦτο; λέξον, ὦ, δέομαι, γέρον.

ΤΡΟΦ. Ἐκ τοῦ τόπου μὲν, οὐ πονεῖς, ἀρχὴν ἔχει.

ΩΚΤΠ. Ποδὸς μὲν ἀρχὴν ὄνομα ἔχει καθὼς λέγεις;

ΤΡΟΦ. Τούτῳ σὺ πρόσθε ἐπὶ τέλει δεινὴν ἄγραν.

ΩΚΤΠ. Καὶ πῶς με τὸν δύστηνον ἔτι;

ΤΡΟΦ. Δεινήπερ οὔσα, φεῖδεται γὰρ οὐδενός.

ΩΚΤΠ. Σωτήρ, τί λέγεις; τί δέ με;

ΙΑΤ. Ἄφες με μικρὸν, ἠλόγημαι σοῦ χάριν.

ΩΚΤΠ. Τί δ' ἐστὶ δεινὸν, ἢ τί συμβέβηκέ μοι;

ΙΑΤ. Εἰς δεινὸν ἀγῶνιστον πόνον ἤλθεις ποδός.

ΩΚΤΠ. Οὐκοῦν με δεῖ πρόχωλον ἐξαντλεῖν πόνον;

ΙΑΤ. Χαλδός μὲν ἂν ᾦς, οὐδέν ἐστι, μὴ φοβοῦ.

ΩΚΤΠ. Τί δ' ἐστι χεῖρον;

ΙΑΤ. Ἀμφοῖν ποδοῖν σε συμποδισθῆναι μένει.

ΩΚΤΠ. Οἴμοι. πόθεν μοι καινός εἰςἤλθεν πόνος

Ποδός δι' ἄλλου, καὶ μοι συμπάσχει κακῶς;

Ἢ πῶς ὄλος πέπηγα, μεταβῆναι θέλων;

Δειλαίνομαι δὲ πολλὰ μεταστῆσαι πόδα,

Νήπιος, ὅποια βρέφος ἄφνω φοβούμενος.

Ἄλλ' ἄντομαί σε πρὸς θεῶν, Σωτήριχε,

Εἴπερ τάχνη σὴ δύναται, μηδὲν φθονῶν

Θεράπευσον ἡμᾶς, εἰ δὲ μὴ, διοίχομαι.

Πάσχω γὰρ ἀφανῶς, κατὰ ποδῶν τοξεύομαι.

ΙΑΤ. Τοὺς μὲν πλανήτας περιελὼν λόγους ἐγῶ,

Τοὺς τῶν ἰατρῶν τῶν ὀμιλοῦντων μόνον,

Ἔργω δὲ μηδὲν εἰδότεων σωτήριον,

Τὰ πάντα σοι πάσχοντι, συντόμως φράσσει.

Ἄφρευκτον ἤλθεις πρῶτον ἐς πάθος κακόν.

Οὐ γὰρ σιδηρόπλαστον ὑπεδύσω βάσιν,

Ὅ τοῖς κακούργοις εὐρέθη τεκμήριον·

Δεινὴν δὲ καὶ κρυφαίαν εἰς πάντας κάκην,

Ἢς οὐκ ἂν ἄροιτ' ἄχθος ἀνθρώπων φύσις.

ΩΚΤΠ. Αἰ, αἰ, αἰ, αἰ, οἴμοι, οἴμοι.

Πόθεν μοι τρυπᾷ τὸν πόδα κρυπτός πόνος;

Δέξασθε χεῖρας τὰς ἐμὰς πρὸ τοῦ πεσεῖν,

Ὅποια Σάτυροι Βακχίους ὑπ' ὠλένας.

ΤΡΟΦ. Γέρον μὲν εἰμι, πλήν ἰδοῦ σοι κείθομαι,

Καὶ τὸν νέον σε χειραγωγῶ πρόσβυς ὢν.

EPIGRAMMATA LVCIANI.

L

(*Anthol. Gr. ex ed. Iacobs. T. III. p. 22. n. V.*)

Λουκιανοῦ εἰς τὴν ἑαυτοῦ βίβλον.

Λουκιανὸς τὰδ' ἔγραψε, παλαιὰ τε μωρὰ τε εἰδὼς,
 Μωρὰ γὰρ ἀνθρώποις καὶ τὰ δοκοῦντα σοφά.
 Οὐδὲν ἐν ἀνθρώποισι διακριδόν ἐστι νόημα.
 Ἄλλ' ὃ σὺ θαυμάζεις, τοῦθ' ἑτέροισι γέλως.

II.

(*Anthol. T. III. p. 27. n. XXX.*)

Εἰς ἀσώτους.

Τὸν πατρικὸν πλοῦτον νέος ὦν Θήρων ὁ Μενίππου
 Αἰσχροῦς εἰς ἀκρατεῖς ἐξέχεεν δαπάνας.
 Ἄλλὰ μιν Εὐκτῆμων πατρικὸς φίλος ὡς ἐνόησιν
 Ἦδη καρφαλέη τειρόμενον πενίῃ,
 Καὶ μιν δακρυχέων ἀνελάμβανε, καὶ πόσιν αὐτὸν
 Θῆκε θυγατρὸς ἑῆς, πόλλ' ἐπὶ μείλια δούς.
 Αὐτὰρ ἐπεὶ Θήρωνι παρ' ἐλπίδας ἤλυθε πλοῦτος,
 Αὐτίκα ταῖς αὐταῖς ἐτρέφετ' ἐν δαπάναις,
 Γαστρὶ χαριζόμενος πᾶσαν χάριν, οὐ κατὰ κύσμον,
 Τῇ θ' ὑπὸ τὴν μιανὰν γαστέρα μαργοσύνη.
 Οὔτω μὲν Θήρωνα τὸ δεῦτερον ἀμφεκάλυφεν
 Οὐλομένης πενιῆς κῦμα παλιρρόθιον.
 Εὐκτῆμων δ' ἐδάκρυε τὸ δεῦτερον, οὐκ ἔτι κείνον,

Ἄλλα θυγατρὸς ἔης προῖκά τε καὶ θάλαμον.
 Ἔγνω δ' ὡς οὐκ ἔστι κακῶς κεχρημένον ἄνδρα
 Τοῖς ἰδίοις, εἶναι πιστόν ἐν ἀλλοτρίοις.

III.

(*Anth. T. III. p. 26. n. XXVIII.*)

Εἰς αὐτάρκειαν.

Ὡς τεθνηξόμενος, τῶν σῶν ἀγαθῶν ἀπόλαυε·
 Ὡς δὲ βιωσόμενος, φεῖδσο σῶν κτεάνων.
 Ἔστι δ' ἄνῆρ σοφὸς οἷτος, ὃς ἄμφω ταῦτα νοήσας,
 Φειδοῦ καὶ δαπάνῃ μέτρον ἐφηροῦσατο.

IV.

(*Anthol. T. III. Lucillii Epigr. p. 53. n. CXVIII.*)

Εἰς τὸν ἀνθρώπινον βίον.

Θνητὰ τὰ τῶν θνητῶν, καὶ πάντα παρέρχεται ἡμᾶς·
 Ἦν δὲ μὴ, ἀλλ' ἡμεῖς αὐτὰ παρερχόμεθα.

V.

(*Anth. III. p. 27. n. XXIX.*)

Εἰς μικρὸν βίον.

Τοῖσι μὲν εὖ πράττουσιν πᾶς ὁ βίος βραχυς ἐστι·
 Τοῖς δὲ κακῶς, μία νύξ ἄπλετος ἐστι χρόνος.

VI.

(*Anth. III. p. 27. n. XXXI.*)

Εἰς ἔρωτα.

Οὐχ ὁ ἔρωσ ἀδικεῖ μερόπων γένος, ἀλλ' ἀκολάστοις
 Ψυχαῖς ἀνθρώπων ἔσθ' ὁ ἔρωσ πρόφασις.

VII.

(*Anth. IV. p. 205. n. CCCCIX. inter epigrammata
 ἀδέσποτα.*)

Εἰς χάριτας.

Ἰκεῖαι χάριτες, γλυκερώτεραι· ἦν δὲ βραδύνη,

Πῦσα χάρις κενεή, μηδὲ λέγοιτο χάρις.

VIII.

(*Anthol. III. p. 27. n. XXXII.*)

Εἰς ἀχαρίστους.

Φαῦλος ἀνηρ πίθος ἐστὶ τειρημένος, εἰς ὃν ἀπάσας
Ἄντλων τὰς χάριτας, εἰς κενὸν ἐξέχεας.

IX.

(*Anth. III. p. 28. n. XXXIII.*)

Εἰς θεοῦς.

Ἀνθρώπους μὲν ἴσως λήσεις ἄτοπὸν τι ποιήσας·
Οὐ λήσεις δὲ θεοῦς, οὐδὲ λογιζόμενος.

X.

(*Anth. III. p. 28. n. XXXIV.*)

Εἰς κόλακας.

Οὐδὲν ἐν ἀνθρώποισι φύσις χαλεπώτερον εὔρειν
Ἀνθρώπου, καθαρὰν ψευδομένου φιλίην.
Οὐ γὰρ ἔθ' ὡς ἐχθρὸν προφυλασσόμεθ' ἀλλ' ἀγα-
πῶντες
Ὡς φίλον, ἐν τούτῳ πλείονα βλαπτόμεθα.

XI.

(*Anth. III. p. 28. n. XXXV.*)

Εἰς μυστήριον.

Ἀρρήτων ἐπέων γλώσση σφρηγίς ἐπικείσθω·
Κρείσσων γὰρ υἱῶν ἢ κτεάνων φυλακή.

XII.

(*Anth. III. p. 28. XXXVI. et XXXVII.*)

Εἰς πλοῦτον.

Πλοῦτος ἔ τῆς ψυχῆς, πλοῦτος μόνος ἐστὶν ἀληθής,
Τ' ἄλλα δ' ἔχει αὐτὴ πλείονα τῶν κτεάνων.

Τόνδε πολυκτέανον καὶ πλούσιόν ἐστι δίκαιον
 Κληΐζειν, ὃς χρῆσθαι τοῖς ἀγαθοῖς δύναται.
 Εἰ δέ τις ἐν ψήφοις κατατίθεται, ἄλλον ἐπ' ἄλλω
 Σωρεῦειν αἰεὶ πλοῦτον ἐπειγόμενος·
 Οὗτος, ὅποια μέλισσα πολυτρήτοις ἐνὶ σίμβλοις
 Μοχθήσει, ἐτέρων δροσισμένων τὸ μέλι.

XIII.

(*Anth. IV. p. 205. CCCCX. inter epigrammata
 ἀδέσποτα.*)

Εἰς τύχην.

Ἄγροδ' Ἀχαιμενίδου γενόμεν ποτὲ, νῦν δὲ Μενίππου·
 Καὶ πάλιν ἐξ ἐτέρου βήσομαι εἰς ἔτερον.
 Καὶ γὰρ ἐκεῖνος ἔχειν με ποτ' ἄφειτο, καὶ πάλιν οὗτος
 Οἶεται, εἰμὶ δ' ὅλωσ οὐδενός, ἀλλὰ Τύχης.

XIV.

(*Anth. III. p. 28. XXXVIII.*)

Εἰς εὐτυχεῖς.

Μὴ πταίων, φίλος εἶ θνητοῖς, φίλος εἶ μακάρεσσι,
 Καὶ σου ῥηϊδίως ἔκλυον εὐξαμένου.
 Ἄν πταίσης, οὐδεὶς ἔτι σοι φίλος, ἀλλ' ἄμα πάντα
 Ἐχθρὰ, τύχης τε ῥοπαῖς συμμεταβαλλόμενα.

XV.

(*Anth. III. Lucillii epigrammata, p. 53. CXIX.*)

Εἰς τύχην.

Πολλὰ τὸ δαιμόνιον δύναται, κἄν ἢ παράδοξα·
 Τοὺς μικροὺς ἀνάγει, τοὺς μεγάλους κατάγει.
 Καὶ σοῦ τὴν ὄφρυν, καὶ τὸν εὐφρον καταπαύσει,
 Κἄν ποταμὸς χρυσοῦ νάματα σοι παρέχη.
 Οὐ θρύον, οὐ μαλάχην ἄνεμός ποτε, τᾶς δὲ μεγύτας
 ἼΗ δρύας ἢ πλατάνους οἶδε χαμαὶ κατάγειν.

XVI.

(*Anth. III. p. 29. XXXIX.*)

Εἰς φρόνησιν.

Ἢ βροδυποὺς βουλῆ, μέγ' ἀμείνων· ἢ δὲ ταχεῖα
Αἰὲν ἐφελκομένην τὴν μετάνοιαν ἔχει.

XVII.

(*Anth. IV. p. 167. CCXLII. inter epigr. ἀδέσποτου.*)

Εἰς βίον.

Ἐξ ὧραι μόχθοις ἱκανώταται, αἶ δὲ μετ' αὐτὰς
Γράμμασι δεικνύμεναι, ΖΗΘΙ λέγουσι βροτοῖς.

XVIII.

(*Anth. III. p. 23. X.*)

Εἰς βόρον.

Εἰ ταχὺς ἐς τὸ φαγεῖν, καὶ πρὸς δρόμον ἀμβλύς
ὑπάρχεις,
Τοῖς ποσὶ σου τρῶγε, καὶ τρέχε τῷ στόματι.

XIX.

(*Anth. III. p. 25. XI.*)

Εἰς ἀδύνατον.

Εἰς τι μᾶτην νίπτεις δέμας Ἰνδικόν; ἕσχεο τέχνης,
Οὐ δύνασαι δνοφερὴν νύκτα καθηλιάσαι.

XX.

(*Anth. III. Lucillii epigr. p. 32. XIV.*)

Εἰς ἀγωνιστάς.

Οἱ συναγωνισταὶ τὸν πυγμάχον ἐνθάδ' ἔθιξαν
Ἄπιν, οὐδένα γὰρ πώποτ' ἐτραυμάτισεν.

XXI.

(*Anth. III. Lucillii epigr. p. 31. XIII.*)

Εἰς τὸ αὐτό.

Πᾶσαν ὄσσην Ἑλληνες ἀγωνοτεθοῦσιν ἄμιλλαν

Πυγμῆς, Ἀνδρόλεως πᾶσαν ἀγωνισάμην.
 Ἔσχον δ' ἐν Πίσση μὲν ἐν ὠτίον, ἐν δὲ Πλαταιαῖς,
 Ἐν βλέφαρον· Πυθοῖ δ' ἄπρος ἐκφέρομαι.
 Δαμοτίλης δ' ὁ πατήρ ἐκορύσσετο σὺν πολιήταις.
 Ἄραί μ' ἐκ σταδίων ἢ νεκρὸν ἢ κολοβόν.

XXI.

(Anth. III. p. 23. XII.)

Εἰς γραμματικούς.

Πλαθι Γραμματικὴ φυσίζοε, ἴλαθι μοῦσα,
 Φάρμακον εὐρομένη ΜΗΝΙΝ ΑΕΙΔΕ ΘΕΑ.
 Ἐχρῆν γὰρ καὶ σοὶ περικαλλέα δωρήσασθαι,
 Καὶ βωμόν θυέων μήποτε δευόμενον.
 Καὶ γὰρ σοῦ μεστὰι μὲν ὁδοὶ, μεστή δὲ θάλασσα,
 Καὶ λιμένες, πάντων δέκτρια Γραμματικὴ.

XXIII.

(Anth. III. p. 23. XIII.)

Εἰς δυσώδεις.

Δαίμονα πολλὰ λαλῶν ὄζόστομος ἐξορκιστής,
 Ἐξέβαλ', οὐχ ὄρκων ἀλλὰ κόπρων δυνάμει.

XXIV.

(Anth. III. Lucillii epigr. p. 47. LXXXVIII.)

Εἰς δυσώδεις.

Οὔτε Χίμαιρα τοιοῦτον ἔπνει κακόν, ἢ καθ' Ὀμηρον,
 Οὐκ ἀγέλη ταύρων (ὧς ὁ λόγος) πυρίπνους,
 Οὐδ' Ἀῆμνος σύμπασ', οὐχ Ἀρπυιῶν τὰ περισσά,
 Οὐδ' ὁ Φιλοκτήτου ποῦς ἀποσηπόμενος.
 Ὡστε σε παμψηφεὶ νικῆν, Τελέσιλλα, Χιμαίρας,
 Σηπεδόνας, ταύρους, ὄρνεα, Αἰμνιάδας.

XXV.

(Anth. III. Cerealis Epigr. p. 55. I.)

Ποιιτιῆς ἐλθὼν εἰς Ἴσθμια πρὸς τὸν ἀγῶνα.

Ευρών ποιητῆς, εἶπε παρίσθμι' ἔχειν.
Μέλλει δ' ἐξορμᾶν εἰς Πύθια· κᾶν πάλιν εὖρη,
Εἶπεῖν οὐ δύναται, καὶ παραπύθι' ἔχω.

XXVI.

(*Anth. III. p. 26. XXV.*)

Εἶπέ μοι εἰρομένῳ, Κυλλήνιε, πῶς κατέδυσε
Λολλιανοῦ ψυχὴ δῶμα τὸ Φερσεφόνης;
Θαῦμα μὲν, εἰ σιγῶσα· τυχὸν δέ τι καὶ σὲ διδύσκει
Ἦθελε· φεῦ, κείνου καὶ νέκυν ἀντιάσαι

XXVII.

(*Anth. III. Lucillii Epigr. p. 35. XXIX.*)

Τὸν τοῦ δειπναρίου νόμον οἶδατε· σήμερον ὑμᾶς,
Ἄλγε, καλῶ καινοῖς δόγμασι συμποσίου.
Οὐ μελοποιὸς ἐρεῖ κατακείμενος· οὔτε παρῆξις,
Οὔθ' ἔξεις αὐτὸς πράγματα γραμματικά.

XXVIII.

(*Anth. III. p. 26. XXVI.*)

Εἰς βρέφη.

Παῖδά με πενταέτηρον, ἀκηδέα θυμὸν ἔχοντα,
Νηλειῆς αἰΐδης ἤρπασε, Καλλίμαχον.
Ἄλλά με μὴ κλαίσις. καὶ γὰρ βιότοιο μετέσχον
Παύρου, καὶ παύρων τῶν βιότοιο κακῶν

XXIX.

(*Anth. T. II. Archiae Epigr. p. 83. XIV.*)

Εἰς ἄγαλμα Ἥχοῦς, (ὡς παρὰ τοῦ Πανός.)
Ἦχῶ πετρήσασαν ὄρας, φίλε, Πανός ἐταίρην,
Ἀντίτυπον φθογγὴν ἔμπαλιν ἄσομένην,
Παντοίων στομάτων λάλον εἰκόνα, ποιμέσιν ἠδὲ
Παίγνιον. ὅσα λέγεις, ταῦτα κλύων ἄπιθι.

XXX.

(Anth. T. III. p. 21. III.)

Εἰς ἄγαλμα Ἀφροδίτης, τῆς ἐν Κνίδω.
 Τὴν Παφίην γυμνὴν οὐδεὶς ἶδεν· εἰ δὲ τις εἶδεν.
 Οὗτος ὁ τὴν γυμνὴν στησάμενος Παφίην.

XXXI.

(Anth. T. III. p. 21. II.)

Εἰς τὸ αὐτό.

Σοὶ μορφῆς ἀνέθηκα τεῆς περικαλλῆς ἄγαλμα,
 Κύπρι, τεῆς μορφῆς ᾧς ἄλλοτε οὐδὲν ἔχων.

XXXII.

(Anth. III. p. 24. XIV.)

Εἰς ἕτερον Πρίηπον.

Εἰς τὸ κενόν με τέθεικε, νόμου χάριν, ᾧδε Πρίηπον
 Εὐτυχίδης, Ξηρῶν κληματίδων φύλακα.
 Καὶ περιβέβλημαι κρημνὸν βαθύν. ὅς δ' ἂν ἐπέλθῃ,
 Οὐδὲν ἔχοι κλέψαι πλὴν ἐμὲ τὸν φύλακα.

XXXIII.

(Anth. T. III. Iuliani Epigr. p. 195. III.)

Ἄπο γυναικῶν. (vel potius cum d'Orn.: Ἐπι
 τῷ κατόπτρῳ τῆς Λαίδος, ἀνατεθέντι τῇ Ἀφροδίτῃ.)

Ἑλλάδα νικήσασαν ὑπέρβιον ἄσπινδα Μήδων,
 Λαῖς θῆκεν ἐπὶ κάλλει ληϊδίην.

Μούνω ἐνικήθη ὑπὸ γήραι, καὶ τὸν ἔλεγχον
 Ἄνθετό σοι, Παφίη, τὸν νεότητι φίλον.

ἼΙ: γὰρ ἰδεῖν στυγέει πολιῆς παναληθέα μορφῆν.
 Ἰῆςδε συνεχθαίρει καὶ σκιδέντα τύπον.

XXXIV.

(Anth. III. p. 24. XV.)

Ἄπο ναυηγῶν.

Ἰλαύκῃ, καὶ Νηρεῖ, καὶ Ἰνοῖ, καὶ Μελικέρτῃ,

Καὶ βυθίῳ Κρονίδῃ καὶ Σαμόθρηξι θεοῖς,
 Σοιθεὶς ἐκ πελάγους Λουκίλλιος ᾧδε κέκαρμαι
 Τὰς τρίχας ἐκ κεφαλῆς· ἄλλο γὰρ οὐδὲν ἔχω.

ΕΠΙΓΡΑΜΜΑΤΑ
 LVCIANI (ante Reitz.) OMISSA.

I.

(*Anth. III. p. 24. XVI.*)

Ἐν πᾶσιν μεθύουσιν Ἀκίνδυνος ἦθελε νηφειν,
 Τοῦνεκα καὶ μεθύειν αὐτὸς ἔδοξε μόνος.

II.

(*Anth. III. p. 24. XVII.*)

Ἔσβησε τὸν λύχνον μῶρος, ψυλλῶν ὑπὸ πολλῶν
 Δακνόμενος, λέξας· Οὐκ ἔτι με βλέπετε.

III.

(*Anth. ibid. XVIII.*)

Ἦν ἐσίδης κεφαλὴν μαδαρὰν, καὶ στέρνα, καὶ ὤμους,
 Μηδὲν ἐρωτήσης, μωρὸν ὄρᾳς φαλακρόν.

IV.

(*Anth. T. III. p. 22. VI.*)

Τὴν κεφαλὴν βάπτεις, γῆρας δὲ σὸν οὔποτε βάψεις,
 Οὐδὲ παρειῶν ἐκτανύσεις ὀυτιδάς.
 Μὴ τοίνυν τὸ πρόσωπον ἅπαν ψιμύθῳ κατάπλατι.
 Ὡστε προσωπεῖον. κ' οὐχὶ πρόσωπον ἔχειν.

Οὐδὲν γὰρ πλεον ἐστί. τί μαλιναι; οὔποτε φῦκος
Καὶ ψίμουθος ταύξει τὴν Ἐκάβην Ἐλένην.

V.

(Anth. T. III. p. 24. XIX.)

Οὐδέποτ' εἰς πορθμεῖον ὁ κηλήτης ἐμβαίνει,
Μέλλων εἰς τὸ πέραν ἀπιέναι Διοφῶν.
Τῆς κήλης δ' ἐπάνωθι τὰ φορτία πάντα τεθεικώς,
Καὶ τὸν ὄνον, διαπλεῖ σιγδόν' ἐπαράμενος.
Ὡστε μάτην Τρίτωνες ἐν ὕδασι δόξαν ἔχουσιν,
Εἰ καὶ κηλήτης ταῦτό ποιεῖν δύναται.

VI.

(Anth. III. 25. XX.)

Ὁ γρουπος Νίκων ὀσφραίνεται οἴνου ἄριστα,
Οὐ δύναται δ' εἰπεῖν οἶος ἂν ἤ ταχέως.
Ἐν τρισὶν ὥραις γὰρ θερῖναῖς μόλις αἰσθάνει αὐτὸς,
Ὡς ἂν ἔχων πηχῶν ῥίνα διακοσίων.
Ὡ μεγάλου μυκτιῆρος, ὅτ' ἂν ποταμὸν διαβαίῃη,
Θηρεύει τούτῳ πολλάκις ἰχθύδια.

VII.

(Anth. III. p. 22. IV.)

Ζωγράφε, τὰς μορφαῖς κλέπτεις μόνον· οὐ δύνασαι δὲ
Φωνὴν συλῆσαι χρώματι πειθομένην.

VIII.

(Anth. III. p. 25. XXI.)

Θαυμάζειν μοι ἔπεισιν, ὅπως Βύτος ἐστὶ σοφιστής,
Μῆτε λόγον κοινόν, μῆτε λογισμόν ἔχων.

IX.

(Anth. ibid. XXII.)

Θᾶττον ἔην λευκοὺς κόρακας, πτηνάς τε χελώνας
Εὐρεῖν, ἢ δόκιμον ῥήτορα Καππαδόκην.

X.

(*Anth. III. Nicarchi Epigr. p. 63. XVII.*)

Πολλὰς μυριάδας ψηφίζει Ἀρτεμίδωρος,
 Καὶ μηδὲν δαπανῶν, ζῆ βίον ἡμιόνων,
 Πολλάκις αἰ χρυσοῦ τιμαλφεία φόρτον ἔχουσαι
 Πολλὸν ὑπὲρ νότου, χόρτον ἔδουσι μόνον.

XI.

(*Anth. III. p. 25. XXIII.*)

Εἰ τὸ τρέφειν πῶγωνα δοκεῖ σοφίαν περιποιεῖν,
 Καὶ τράγος εὐπώγων εὖστολός ἐστι Πλάτων.

XII.

(*Anth. III. p. 23. IX.*)

Τοῦ πωγωνοφόρου Κυνικοῦ, τοῦ βακτροπροσαίτου,
 Εἶδομεν ἐν δέλτῳ τὴν μεγάλην σοφίην.
 Θέρμων μὲν γὰρ πρῶτον ἀπέυχετο καὶ ῥαφανίδων,
 Μὴ δεῖν δουλείην γαστρὶ λέγων ἀρετῆν.
 Εὖτε δ' ἐν ὀφθαλμοῖσιν ἶδεν χιονώδεα βολβὸν
 Στρυφνὴν, οὐ πινυτὸν ἤδη ἔκλεπτε νόον·
 Ἥιτησεν παρὰ προσδοκίαν, καὶ ἔτρωγεν ἀληθῶς,
 Κουδὲν ἔφη βολβὸν τὴν ἀρετῆν ἀδικεῖν.

XIII.

(*Anth. III. p. 26. XXVII.*)

Εἰς ποδᾶγραν.

Μισοπτῶχε θεᾶ, μούνη πλούτου δαμάτειρα,
 Ἡ τὸ καλῶς ζῆσαι πάντοτ' ἐπισταμένη.
 Εἰ δὲ καὶ ἄλλοτρίοις ἐπιῦζομένη ποσὶ χαίρεις,
 Ὅπλοφορεῖν τ' οἶδας, καὶ μύρα σοι μέλειται.
 Τέρπει καὶ στέφανός σε, καὶ Αὔσονίου πόμα Βάκ-
 χου.

Ταῦτα παρὰ πτωχοῖς γίγνεται οὐδέποτε.
 Τοῦνεκα καὶ φινύγεις πενήτης τὸν χάλκειον οὐδὺν,
 Τέρπη δ' εἰς πλοῦτου πρὸς πόδας ἐρχομένη.

XIV.

(*Anth. III. Palladae Epigr. p. 119. XXII.*)

Πολλάκις οἶνον ἔπεμψας ἐμοῖ, καὶ πολλάκις ἐγνων
 Σοὶ χάριν, ἠδ' ὑπὸ τῳ νέκταρι τερπόμενος.
 Νῦν δ' εἶπερ με φιλεῖς, μὴ πέμψης· οὐδέομαι γὰρ
 Οἴνου τοιοῦτου, μηκέτ' ἔχων θριδάκας.

XV.

(*Anth. T. III. p. 21. I.*)

Αἱ τρισσαὶ τοῦτα αὐτὰ τὰ παίγνια θῆκαν ἐταῖραι,
 Κύπρι μίκαϊο' ἄλλης ἄλλη ἀπ' ἐργασίης.
 Ὡν ἀπὸ μὲν πυγῆς Εὐφρῶ τάδε· ταῦτα δὲ Κλειῶ,
 Ὡς θέμις· ἢ τριτάτη Λαῖς ἀπ' οὐρανίων.
 Ἄνθ' ὧν τῆ μὲν πέμπε τὰ παιδικὰ, δεσπότη, κερδη·
 Τῆ δὲ τὰ θηλείης· τῆ δὲ τὰ μηδετέρης.

XVI.

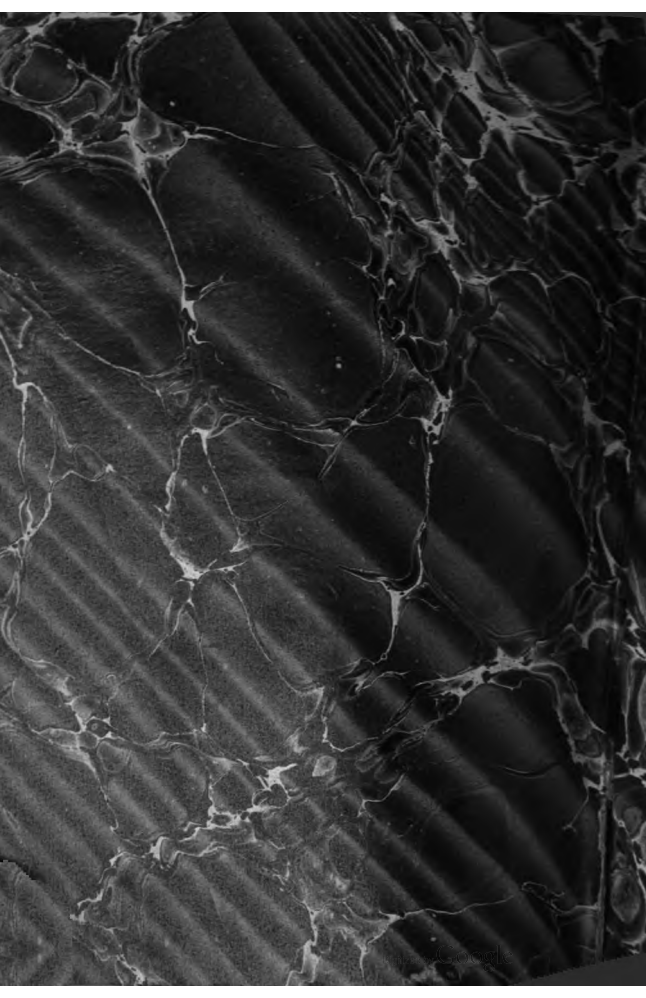
(*Anth. T. III. p. 22. VII.*)

Μηδεῖς μοι ταύτην, Ἐρασίστρατε, τὴν σπατάλην σου
 Ποιήσεις θεῶν, ἢ σὺ κατασπαταλᾷς,
 Εσθων ἐκτραπέλως στομάχων κακὰ, χείρονα λιμοῦ,
 Οἷα φάγοιεν ἐμῶν ἀντιδίκων τεκνία.
 Πεινάσαιμι γὰρ αὐθις· ἔτι πλέον ἢ πρὶν, ἐκείνης
 Εἰ χορτασθεῖν τῆς παρά σοι σπατάλης.

This book should be returned to
the Library on or before the last date
stamped below.

A fine of five cents a day is incurred
by retaining it beyond the specified
time.

Please return promptly.

~~DUE DEC 10 '37~~

~~DUE NOV 16 '38~~

